هذا الكتاب ترجمة علمية

ترجمة تصدير ترتيب فهرسة بيانه

سورة الرعد — الر تلك — ١

سورة الحجر — الر تلك — ١٤

سورة النحل — الى امر الله — ٤٧

سورة الاسرى — سبحان الذي اسرى — ٥٥

سورة الكهف — الحمد لله الذي — ٧٧

سورة مريم — كهيعص — ١١٦

سورة طه — طه — ١٢٦

سورة الانبياء — اقترب للناس — ١٤٧

سورة الحج — يا ايها الناس اتقوا ربكم — ١٥٨

سورة المؤمنون — قد افلح المؤمنون — ١٧٧

سورة النور — سورة انزلناها — ١٨٤

سورة الفرقان — تبارك الذي نزل الفرقان — ٢٠٤

سورة الشعراء — طسم تلك آيات — ٢١٧

سورة النمل — طس تلك آيات — ٢٢٧

سورة القصص — طسم تلك آيات الكتاب المبين — ٢٤١

سورة العنكبوت — الم احسب الناس — ٢٦٤

سورة الروم — الم غلبت الروم — ٢٧٤

سورة لقمان — الم تلك آيات — ٢٨٧

سورة السجدة — الم تنزيل — ٢٨٩

سورة الاحزاب — يا ايها النبي اتق الله — ٢٩٧

سورة سبا — الحمد لله الذي له ما في السموات — ٣١٠

سورة فاطر — الحمد لله فاطر السموات — ٣١٩

سورة يس — يس والقرآن الحكيم — ٣٢٧

سورة الصافات — والصافات صفا — ٣٣٢

سورة ص — ص والقرآن ذي الذكر — ٣٤٤

سورة الزمر — تنزيل الكتاب من الله — ٣٥٤

سورة المؤمن — حم تنزيل الكتاب من الله — ٣٦٧

سورة فصلت — حم تنزيل من الرحمن — ٣٧٩

سورة الشورى — حم عسق كذلك يوحي — ٣٨٩

سورة الزخرف — حم والكتاب المبين — ٣٩٧

سورة الدخان — حم والكتاب المبين — ٤٠٧

سورة الجاثية — حم تنزيل الكتاب من الله — ٤١٤

سورة الاحقاف — حم تنزيل الكتاب من الله — ٤٢٠

سورة محمد — الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله — ٤٢٧

سورة الفتح — انا فتحنا لك فتحا مبينا — ٤٣٤

سورة الحجرات — يا ايها الذين آمنوا لا ترفعوا — ٤٤٠

سورة ق — ق والقرآن المجيد — ٤٤٥

سورة الذاريات — والذاريات ذروا — ٤٥٠

سورة الطور — والطور وكتاب مسطور — ٤٥٥

سورة النجم — والنجم اذا هوى — ٤٥٩

سورة القمر — اقتربت الساعة وانشق القمر — ٤٦٤

سورة الرحمن — الرحمن علم القرآن — ٤٦٨

سورة الواقعة — اذا وقعت الواقعة — ٤٧٤

سورة الحديد — سبح لله ما في السموات — ٤٨٠

سورة المجادلة — قد سمع الله قول التي تجادلك — ٤٨٧

سورة الحشر — سبح لله ما في السموات — ٤٩٢

سورة الممتحنة — يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا — ٤٩٨

سورة الصف — سبح لله ما في السموات — ٥٠٢

سورة الجمعة — يسبح لله ما في السموات — ٥٠٥

سورة المنافقون — اذا جاءك المنافقون — ٥٠٨

سورة التغابن — يسبح لله ما في السموات — ٥١٠

سورة الطلاق — يا ايها النبي اذا طلقتم النساء — ٥١٤

سورة التحريم — يا ايها النبي لم تحرم ما احل الله — ٥١٨

سورة الملك — تبارك الذي بيده الملك — ٥٢٢

سورة القلم — ن والقلم وما يسطرون — ٥٢٧

سورة الحاقة — الحاقة ما الحاقة — ٥٣٣

سورة المعارج — سأل سائل بعذاب واقع — ٥٣٨

سورة نوح — انا ارسلنا نوحا الى قومه — ٥٤٢

سورة الجن — قل اوحي الي انه استمع نفر من الجن — ٥٤٥

سورة المزمل — يا ايها المزمل قم الليل — ٥٤٩

سورة المدثر — يا ايها المدثر قم فانذر — ٥٥٢

سورة القيامة — لا اقسم بيوم القيامة — ٥٥٦

سورة الانسان — هل اتى على الانسان حين من الدهر — ٥٥٩

سورة المرسلات — والمرسلات عرفا — ٥٦٢

سورة النبأ — عم يتساءلون عن النبأ العظيم — ٥٦٥

سورة النازعات — والنازعات غرقا — ٥٦٨

سورة عبس — عبس وتولى — ٥٧١

سورة التكوير — اذا الشمس كورت — ٥٧٤

سورة الانفطار — اذا السماء انفطرت — ٥٧٦

سورة المطففين — ويل للمطففين — ٥٧٨

سورة الانشقاق — اذا السماء انشقت — ٥٨٠

سورة البروج — والسماء ذات البروج — ٥٨٢

سورة الطارق — والسماء والطارق — ٥٨٤

سورة الاعلى — سبح اسم ربك الاعلى — ٥٨٦

سورة الغاشية — هل اتاك حديث الغاشية — ٥٨٨

سورة الفجر — والفجر وليال عشر — ٥٩٠

سورة البلد — لا اقسم بهذا البلد — ٥٩٣

سورة الشمس — والشمس وضحاها — ٥٩٥

سورة الليل — والليل اذا يغشى — ٥٩٧

سورة الضحى — والضحى والليل اذا سجى — ٥٩٩

سورة الم نشرح — الم نشرح لك صدرك — ٦٠١

سورة التين — والتين والزيتون — ٦٠٣

سورة العلق — اقرأ باسم ربك الذي خلق — ٦٠٥

سورة القدر — انا انزلناه في ليلة القدر — ٦٠٨

سورة البينة — لم يكن الذين كفروا من اهل الكتاب — ٦١٠

سورة الزلزلة — اذا زلزلت الارض زلزالها — ٦١٣

سورة العاديات — والعاديات ضبحا — ٦١٥

سورة القارعة — القارعة ما القارعة — ٦١٧

سورة التكاثر — الهاكم التكاثر — ٦١٩

سورة العصر — والعصر ان الانسان لفي خسر — ٦٢١

سورة الهمزة — ويل لكل همزة لمزة — ٦٢٣

سورة الفيل — الم تر كيف فعل ربك باصحاب الفيل — ٦٢٥

سورة قريش — لايلاف قريش — ٦٢٧

سورة الماعون — ارأيت الذي يكذب بالدين — ٦٢٩

سورة الكوثر — انا اعطيناك الكوثر — ٦٣١

سورة الكافرون — قل يا ايها الكافرون — ٦٣٣

سورة النصر — اذا جاء نصر الله والفتح — ٦٣٥

سورة المسد — تبت يدا ابي لهب وتب — ٦٣٧

سورة الاخلاص — قل هو الله احد — ٦٣٩

سورة الفلق — قل اعوذ برب الفلق — ٦٤١

سورة الناس — قل اعوذ برب الناس — ٦٤٣

عدد سورة ٦٤

بسم الله الرحمن الرحيم

مجلس في سورة الرعد
مجلس في سورة ابراهيم
مجلس في سورة الحجر
مجلس في سورة النحل
مجلس في سورة الاسراء
مجلس في سورة الكهف
مجلس في سورة مريم
مجلس في سورة طه
مجلس في سورة الانبياء
مجلس في سورة الحج
مجلس في سورة المؤمنون
مجلس في سورة النور
مجلس في سورة الفرقان
مجلس في سورة الشعراء
مجلس في سورة النمل
مجلس في سورة القصص
مجلس في سورة العنكبوت
مجلس في سورة الروم
مجلس في سورة لقمان
مجلس في سورة الاحزاب
مجلس في سورة سبا
مجلس في سورة فاطر
مجلس في سورة يس

سُورَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ وَمَدَنِيَّةٌ وَآيُهَا أَرْبَعُونَ وَثَلٰثُ آيَاتٍ

بسم الله الرحمن الرحيم

المر ابن عباس رضی الله تعالی عنه بیوردی بونك معنیسی دیمك اولور كه
بن اول الله هو كه عرشدن ترایه دكین وبو ایكینك اراسنده نه وار
ایسه بیلور وه وكورور وه بو خطفك كورمد كلری نسنه لری كل یكا ظاهر در
ودخی بیوردیكی تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ الْحَقُّ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ یعنی حق تعالی بیورور محمد
اول كتابلركه قرآندن اول اندی وقرآن دخی سكا اندورلدی ربكدن
ودخی اول دلیللر ومجتلركه اثبات وحدانیت ایچون قرآندن اول
اندورلدی ودخی اول نسنه لركه جبرائیل كلوب سنك اوزریكه اوقدی
ربكدن سكا وحی اولندی جمله حقدركه سزانوكله عمل ایدوب انوك
احكامنه متابعت قیلسن لاكن بو مكه اهلی اكا تصدیق قیلمزلر اول
كلامه حقدر اكا انكار ایدرلر بونی نصكره دونوب اول دلائلی ذكر
ایلدیكه اول خالقه تصدیق ولجب قیلور اعتقادی اولوب ادراك ایدوب
نكم بیوردی اَللّٰهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى
عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ

يفصل

يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ یعنی الله تعالی اول اللهدركه
كوكلری براندی بوجه كله واولوغلیه شویله كه كوررسن صبح دیره كی
یوق لاكن انوك دیره كی حق تعالیدن قدرتیدركه یرلری كوكلری دخی
طوتن اولدرجون كوكلری برتدی مستوی اولدی عرشی اوزره حكمیله
دخی آیله كونشی مسخر قلدی آدم اوغللریچون كونش كوندوزن روشنلك
ویررآی كیجه ایله تاكه انلراول شعله ایله مصالحلرین كوره لرویولترین اكله
یرلرآیله كون هوبری فلكلرنده سیرایدرلراول اجل معلومه دكین
كه اندن اوته تجاوز قلمزلر هربرینك منزللری وار درلر كه كونده برمنزل
اندن طوغرلروبرمنزلده طولنورلرتا منزللرینك غایتنه ارشنجه دخی
قصلمقده واوزنقده درلرو دخی الله تعالی حكم ایدرجمیع امورعبادله
فرشتهلراندورلرسولترینه وحیله دخی قرآن ایچنده علامتلر
بیان قیلورواحكاملری تحقیق ایدراولهكه سزانی اكلیوب اول قیامت
كونونی تصدیق ایده سزكه اندهٔ ربكزه ملاقی اولورسز ودخی بیوردیكه
وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ یعنی الله تعالی بیوردركم بری كه بنی انسنه دوشدی
صوا وزره امّا شول جا لقنورلكی هرطرفه جا لقنوب میل ایدردی بوجه یوجه

طاغلری براد وب اول برلری انوکلر مخلوب محکم قلدی قرارطوتدردیکه
قوللری مصلحت بیجون کرانوك اوزرنده وطن طونوب برقچ کون عمرلری
مقداری تمام اولنجه ودخی اولطاغلرده واوه والرده ابرمقلر اقندی
کمی طتلو وکمی اچی کمی استی وکمی صوق قوللری مصالحیچون ودخی انواع یمشلر
یرتدی هربرینك بردرلو شکلی وبردورلولذتی ویردیکی برنده کی برنده
یوق کمی طتلو وکمی اکشی همرنگی وارهم قروسی بعض وقت باشی بنور بعض
وقت قوروسی وحیوانی ودخی چفت چفت براندی هم ارککی وارهم دیشیسی
ودخی کیجه ایله کوندوزی یرتدی بربرینك اوزرینه غالب اولور قچان
کوندوز وقتی کلدی روشنلغیله کیجه قراکوسی اوزره غالب اولور قچان
کیجه کلسه کوندوز روشنلکی ضایع اولور بدرستی اشبو ذکر ایلدوکمز نسنه لر
برهانلر وذلیللر وارحق تعالینك برلکین اثبات قلمغه دلیل قوتمکه بو
صنایع بدیعه یی صانعك قدرتین اکلمز لردخی انك واحدلکی صفتنه
اقرار ایده لر ودخی بیوردی وَفِي الْأَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ
أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ
بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ یعنی
حق تعالی بیوردیکه بزبونلری براندق انواعی اوزره بعض یرواركه انوك
طیراغی چوركدر نسنه یمز بعض یرواركه طتلواری وبعض یرواركه طتلو

قوملو وبعض یرمشق لطیف حال یوکه بربرینه اولمشق بربرینه نه اکرلرسه بتر
برنده یمزلکی معمور کمی خراب کمی دوزکمی بایر ودخی بستانلر یرتدق که
اوزمار وانواع یمشلر بتوردك ودخی اکنلرکه هربرنده دورلو دورلو
دانه لر بتوردك کمی بغدای کمی ارپه دخی بوکه بکمز ودخی خرما انجیری
یرتدق کمی بایلش یمشی کمی بربرده یمشی کمینك اوزه کنده بربو داغی
وارکمینك ایکی اوج اوزانوب کمشی وبو یمشلرك که بربرده بترهربرینك
لونی وشکلی ولذتی مختلف بربرینه بکزمز انجلربنك شکللری ودخی
مختلف وبیرقلربنك وچکملربنك شکلی وقابلی مختلف حال بودرکه بربطیر
قدرتی بترو بربوصوایله صوارلور واول صوواریلان صوبشل قرل صارو
دکل واول طیرق ودخی بربرنك اوزره ویمشلربنك طادی ولذتی
ورنکی مختلف اکر اول صوایله طیراغدن اولسه البته واجب اولوردیکه
بربانجه انجنه بتن یمشلرك طادی ورنکی براولیدی پس معلومدرکه
اول بتندن نه صویلن خبری وارنه طیراغلرك امدی بوکمال اول لطیف
خبیر صنعی درکه قدرتیله بواختلاف اوزره وجوده کتوردیا که عاقل
اولنلرانلدن اکلیه اول صانع واحددرقادردرنه دیلرسه اشلر هیچ
هیچ براشنده انوك عجزی یوقدر ودخی بیوردیکه وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ
أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ

وَاُولٰئِكَ الْاَغْلٰلُ فِيْ اَعْنَاقِهِمْ وَاُولٰئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

يعنى يا محمد سن اول مكه اهلينك سنى تكذيب قيلدقلرين والله تعالى كافر

اولدقلرين عجيلرسن دخى عجيب انلرك بو قولتريدركه ديرلر اشبو بن

طپراق اولوب چوروه كدنصكره يعنى كيروبكى مخلوقمى اولورز بونه اولجق

نسنه ورديو بعثه انكار ايدرلر بونلراولوردركه الله تعالى بنك وحدانيته انكار

ايدرلراول كفرلرى جزاسى كوركدركه انلرك صاغ الترى بيونلرينه دمورلنه اود

عذابى اجنده كه انلرابدى اصحاب نار دندرانده دائم اولسلركدر ودخى بيوردىكه

يَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلٰتُ وَاِنَّ رَبَّكَ

لَذُوْ مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلٰى ظُلْمِهِمْ وَاِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيْدُ الْعِقَابِ ابن عباس رضى

روايت قيلوركه كافرلر كلوب استهزا ائله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سوآل

ايدرلركه بزه عذاب نه وقت كلور حق تعالى بو آيتى ارسال ايدوب بيوردىكى يا محمد بو اهل

مكه تعجيل ايدب سندن صوردقلراول عذابى طلب ايدرلر عافيتدن وسلامتدن

اول ديرلركه اول عذاب بونلره تعجيل اولنه اول عافيتلرى الدن فوت اوله بونلر عذابه

انكار ايدرلرحال بودركه بو قريشدن اوكذين نجه لره بزم عقوبتلرميز ايرشوب

انتقامله نجه قومى هلاك ايتمشز دربدرستى سنك ربّك يا محمد مغفرت صاحبدر

برلغرشونلريكه كفرلرندن وشركلرندن توبه قيلدقلرودخى تحقيق سنك ربّكك عقا

بلرى وعذابلرى قتيدرشولره كه شرك وكفراوزره اولدقلرتوبه قيلدقلرودخى بيوردى

وَيَقُوْلُ

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ اِنَّمَا اَنْتَ مُنْذِرٌ وَّلِكُلِّ

قَوْمٍ هَادٍ يعنى بوكافرلر ورلركه نجون بو محمد اوزره برعلامت نشراولمز اندرلركه

اول انك نبوتنه وزسالتنه دليل اولدى حق تعالى بيوردى يا محمد بدرستى سن بر

قورقدوجيسن وبوامته برخبرايرشدوررجيسين ايرشدركه هرقومك برقوت

قلجيسى وارضلالتدن هدايت بولنه دعوت قيلورامّا هدايت ويرن يالزكه

ديلرسه وزوبرورزنجانكه اول هدايته اهل اولدوخى بيوردىكه اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا

تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَمَا تَغِيْضُ الْاَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهٗ بِمِقْدَارٍ

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيْرُ الْمُتَعَالِ يعنى حق تعالى علم ربيلورا ميدر

قوميدرودخى اول رحم ايچنده بتن ولدك خلقى تاميدرنا قصلدرالسرمى كوزسن

مى اياقسزمى اولسرودخى ارحامله مدتلندن ارتق اكسك اولدوغن بيلوركه

قنغى ولدتمام طقوزايده طوغروقنغى سى اكسكده ارتقده طوغربوكلى انك قسمه

تقديراولنمشدركه زياده ونقصان اولمزبلكه الله تعالى بوقولتريرلرين

بيلورواشكاره لرين بيلوراولمشى اولجغى بيلوراولله عالمدروبوجه در

ومتعدداندكه انولك اهلى وولدى اولدباخود شريكى وتطيرى اولدا ول مترجم

بوكلمسندن ودخى بيوردىكه سَوَآءٌ مِّنْكُمْ مَّنْ اَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ وَمَنْ

هُوَ مُسْتَخْفٍ بِالَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ لَهٗ مُعَقِّبٰتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ

خَلْفِهٖ يَحْفَظُوْنَهٗ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا

بِأَنفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ مِن دُونِهِ مِن وَالٍ يعنى
الله تعالى بيورشول كسه كم عملن كزلوقيلدوشولكم آشكاره قيلدوشولكم كيمه قرا
قراكوسنده اشليه وشول كم كوندز روشلكنده اشليه كورك طاعت كورك معصيت
جملسى اكابرابردراكاخنى دكلدر ودخى انلرك صقلجيلرى واردراوكنده و
اردنده انى الله امريله صقلرلراولتقديراولسانى نسنه ارشيجه قيانكه اول
تقديراولسان اكاابريشه اول صقلجيلرارادن جقوب انى اولتقديرالهقورلر
ودخى حق تعالى برقومه ويردوكى نعمتى الوب كروبحسنته دوندرمنه كه اولقوم
كندونفسلرينده شكرى حالى قيوب كفره دوندرمينجه ودخى حق تعالى بيوردى

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ وَيُسَبِّحُ الرَّ
عْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهِ مَن
يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ يعنى حق تعالى عظمتنده
خبرويروب بيوردىكه اول الله هدراولكم سزه كوك يوزنده بلدرملرى كو
سلرريولره وسفره بوريسلرى وكونله بته جك مصلحتلرى اولسلرى وقوتى قيتلق
يونندن كه بغورلرانلره ضرراييدروا ولزنده مقيم اولسلرى وبغورايله بته جك حا
جتلرى اولسلرى اومدرمتى يونندن كه حق تعالى انلره بغمقدن فايده ويرر زيرا بغور
بعضيلره ضرر وبعضيلره رحمت اولور كلى خلقه ضرراولمز وكليه رحمت ومنفعت اولمز
ودخى اوله الله دركه بوهواده آغيرلوسلرى بغورلوكيله سورولوب بروايسته

ايرشدورن دركه دستوراولمايجه برقطره يره دوشمز ودخى اول ملك رعد
حق تعالىيه تسبيح ايدرواكاحمد ايدركه هيچ برساعت اذن سبحانلرى اولمز ودخى فرشته لر
اكاتسبيح وحمد ايدرلراذن قورقمى اولدقلرندن ودخى اوله الله دركه كوكدن دوشن
اودبغدرروبيراولمشدن كمه دبرسه اكاايريشور كويندركه انراالله تعالينك
وحدانيته سنده مجادله قيلورلر زيرا حق تعالينك عقابى قتيدر قوتى محكمدر كمى
دوترسه خلاص بولمز ودخى بوردىكه لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ
لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ
بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ يعنى بوكلمه اخلاص كه لا اله الا الله
ديرلراول الله دركه قولترى كندويه دعوت قيلورناكه بوقولترانوك دعوتنه
اجابت قيلوب خلاص بولرلرشولدركه الله تعالى قيوب بتلرى ضمارى كندولره معبود
طوتنه لرحال بودركه اول بتلرك طبنلره هيچ برنسنه ده منفعتى يوق انلرشول
غايت صوصيق آدم كبيدركه صودن بخكا ايين اوزتسندر دليلراول صويه جاغرركه
اغزنه كل ديواول انك اغزينه كلمك دكل واول صوسزلق اندن دفع اولمق دكل بوبر
مثلدركه عرب اچنه سويلرلرشول كشى حقنده كه البته كبر بيجك نسنه طلب ايدر حق
تعالى ودخى انلرك عادتى اوزره كافرلرحالنه كوره مثال قلدى انلره ودخى اول ضمارينه عبادت
ايدوب خلاص طلب ايدرلربودخى انجليندر ودخى بوردىكه وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ يعنى حق تعالى حضرتنه سجد

قبلوب عبادت ایدر جمله کوکلر و بر لر خلقی کیسی اطاعتله کیسی عبادت ایدر لمز امّا انلر کم
مؤمنلر در اطاعت ایدب کندو رضالریله حق تعالیه سجده قبلوب عبادت ایدر لر امّا
انلر کم کافر لردر دله مز سجده قبلور لر و اهل اخلاص اولنلر حق تعالیه طوعًا رضایله
سجده قبلور لر و انلر کم نفاق اهلیدر کرهله سجده قبلور لر امّا بو معنی کم دمشار در بو
قول ضعیفدر شول جهتدن کم حق تعالی سجده قلمغی عموم اوزره خبر و برب بیور دیکم
برده کوکده هر کسه کم وارد راکا سجده ایدر لر پس بو دلالت ایدر کم برده کوکده صبح
بوقدر اکا سجده قلمز مخلوق اولیه حال بوکم بزکو رو رز بونجه کافر لریکم حق تعالیم
سجده قلمز لوکی بونه وکمی کونه سجده قبلور لر پس اکر اول کافر لره سؤال اسلر
بو بر لری کوکلری کیم بر تدی و بو جمله بر اد لمنه مالك کدر کم کلی اکا مسخر و مطیعدر
کسه اکا غالب اولوب کندو یه مسخر ایده مز جمله مخلوق انوك مقهور بدر ضروری
انلر جواب ویرب دیر لر کم الله تعالیدر پس بو وجهله جمله اکا خاضعدر و انلر یك
کولکه لری دخی حق تعالیه سجده ایدر لر کم کلکه نوك سجودی دوراتمکدر دوراتی
شمسله کون قمغی یکا کم توجه قلم کولکه انك مقابله سنده دوراید بر بوزنده سا
جد لر کبی و دخی بیوردیکم قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللّٰهِ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ
مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمٰى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا
كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

بعنی

یعنی حق تعالی بیورر کم یا محمد بو مکه اهلنه ایت کم بو بر لرك کوکلرك خالقی کمدر اکر سکا
کوزل جواب و بر لر سه صوش والا و بر مه سی اولور لر سه سن اینکل کم برك کوکلك
خالقی اول بر اولنی اللّٰهدر و دخی اینکم سزاول اللّٰهی قبلوب تنه معبوده طیر سز اندن
غیریه عبادت ایدر سز شول کسه لر کم انلر کندو نفسلر ینه مالك و کلّی رد کم بر فایده لو
نسنه کندو لره حاصل قلمز لر و بر امز نسنه لری کندو لردن منع ایده لر بو نی دیبوب
قومدی دخی انلرك حالنه کوره مثال قوب بیوردیکم ایت یا محمد کم کوزسز اولوب
کور مثللر ایله کور و رز اولنلر بر ابر میدر پس انلر بر ابر در کلدر امدی مؤمنله کافر
دخی بر ابر در کلدر و دخی اول جاهلترکم آخرت امرینی فکر ایتمیوب اللّٰهدن یکا
رغبت ایتمه لر بر ابر در کلدر اول عالملره کم دائم فکری و سعی آخرت اولنه توجهی
حق تعالیدن یکا اولنه و دخی اینکم روشنلکله ظلمات بر ابر در کلدر پس انجلین کم
کفر ایله ایمان دخی بر ابر در کلدر یعنی کافر لر اول پوتلرینی حق تعالیه شریك قبلور لر اول
پوتلرینی نه وجهله شریك ایدر لر کم انلر دخی الله تعالی بر بدو غی کبی نسنه می بر اندر کم
حق تعالی بر بدو غیله انلرك بر بدو غی اراسنده شبهه واقع اولدی بلدر لر اندن اوتر و
می شریك قلدر لر چون حق تعالی اول پوتلر ایچون بو مثلی قوردی انلر جواب بولیوب
سکوت ایتدر لر پس حق تعالی بیوردیکم ایت یا محمد جمله مخلوقلرك خالقی الله تعالیدر کم
اول بر در انوك شریکی نظیری یوقدر قهاردر جمیعی عناد ایدب اکا انکار قلدری
قهر ایله دنیاده هلاك ایدب آخرتده ابدی عذابه مبتلا قبلور بوندر نصکره حق تعالی

حقله باطل اراسنده مثال قلدی زیرا عربان عادتی بودر که تجان برکلامی روشن قلوب
اکلمق دلسه کاابر مثل قرار بسی حق تعالی دخی انلرك عادتی اوزره حقله باطلی بیان
ایچون مثل قروب بیوردیکه اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا
فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا یعنی حق تعالی کوکدن یره صواندردی هر دره دن مقداری
قدر صوافتدی یعنی اولو وبیوك اولن دره دن سل دخی اولو اقدی وکوچك دار
اولن دره دن صغر وغی قدر اقتردی پس اول سیل قعقله اوزرینه کوپکلر جمع اولوب
کوتولدی دره لرین ایکی طرفنه بیقلدی مقصود بونذن مثلدرکه حق تعالی قرانی بعموده
بکزتدیکه کوکدن ایندردی وکوکلتری اول دره لره بکزتدیکه نفس هوالری سیله
بکزتدی کوکلتر اینجه بربری اردنجه طوربوب واقع اولور شول سل چاغلدوسی
کبی که دره لرده اقر اوزرنده کی کوپکی باطله بکزتمشدر پس هرکوکلك هوا سی و
تمناسی نقدر ایسه انلرك باطل افعالی واقوالی اولقدر در زیرا کوپکلك چوقلغی
مقداری اولورنتکم اول سل بولدوغی خارحاشاکی جمع ایدرنتکم اول کوپکلك وزنی
مقداری یوق بوخلقان قتنده امدی حق تعالی قتنده دخی اول باطلاك مقداری یوق
باطل دین طوتوب باطله طپنلره ثواب اولمزنتکم اول کوپکه کمسه اعتبار ایدوب بها
ویرمز بونذنصکره المولم کشی مثل قروب بیوردی وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ
ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَاَمَّا
الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْاَرْضِ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ

فی

اللّٰه

اللّٰهُ الْاَمْثَالَ یعنی حق تعالی سزه التون وکمش یرندیکی انلرك اوزرینه اودیاقب سزدیرو
سزکه انلرك زینت دوزب کیه سزانوك دخی سزوب اچندن بجرکی چرخالمسی قالور
وباخود اوکزده متاع دوزمك ایچون باقری وتوجی اوده قبوب سزدوررسز
انلرك دخی چرکلری وخبثلری چیقوب خالصی قالمیجه هیچ برمتاع دوزلمزکه انلرك
برمنفعت اولمزوا ول کوپك ازیلور محواولوب کیدرکمی اغیلرکوکنه باپشورکمی
دره کنارینده ضایع اولوب اول صوصافی قلوب خلق انوکلمه منفعت طوتر امدی اول
صافی صویله نجه منفعت طوتیلورایسه ایمان ویقینله دخی ایمان اهلی دنیاده وآخرتده اولیله
منفعت طوتر نتکم کپوك محواولوب کیدر فائده طوتلمزاول باطل دخی محواولورکه اهل
باطل نه دنیاده ونه آخرتده ثواب بولیجق دکلدر پس حق تعالی حقله باطله اشبو بخللین
مثالله قروب حق ایله باطلی بیان قیلور وطریق حقی ظاهر قیلور حجت ودلیل اقامت
ایتکله امدی بومثالدری وجتلری کمالر ایچوندر بیان قلوبلرینی ذکر ایدوب بیوردی
لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْاَرْضِ
جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ اُولٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ
وَبِئْسَ الْمِهَادُ یعنی شونلرکم بومثالدری برمرکلامزدن اشیدوب فهم ایدلرحقی
باطلدن فرق ایدلرحقه رغبت وباطلی ترك ایدوب خالصلرینه دنیاده مطیع اولدلرینه
عوض آخرتده جنت وباقی نعمتلر وارامدی انلرکم بومثالدری فهم ایتمکه اعتبار ایتمدیلر
حقدن اعراض ایدوب باطلی طوتدیلرخالصلرینه مطیع اولمدیلر بارن قیامت کونندهکر

جميع دنيا طولوسي المتولري اولسه وبر اولمقدن دخي زياده اولسه جملهسي ويرسه كه اوكذه كندو
نفسني عذابدن خلاص قيلم اول المزدن قبول اولنمق دكلدر ونفسني عذابدن خلاص ايده
جك دكل بلكه انده فقي عقابلر وحسابلر واركه هيچ حساب اولنمدق براشي قالميه ويركنامي
برلفنميه ودونوب واره حق برلري جهنم اولدكه نه ياوز قرارايده جك بر دركه انده
كيرن ابدًا راحتلق بولمق دكلدر وبونده نعكره بومثالي دخي تورووب بيوردي اَفَمَنْ يَعْلَمُ
اَنَّمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ يعني حق
تعالى بيوردي كه يا محمد شول كسه كه ربكدن سكا انزيلن كلامي حق بيلم واول مثالدن
اشيدوب فهم ايده وحفظن بكا رغبت قيلم اول شول كسه لركبي مي اولور كه كلي كوزي
كور اولوب حقي كورمدي وقرانمي حق بلدي بوندن برابر دكل بس تحقيق بوقرانمدن
كوتلمز الا انلركم عقل صاحبلري در ودخي بيوردي كه اَلَّذِيْنَ يُوْفُوْنَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا
يَنْقُضُوْنَ الْمِيْثَاقَ وَالَّذِيْنَ يَصِلُوْنَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖ اَنْ يُّوْصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
وَيَخَافُوْنَ سُوْٓءَ الْحِسَابِ وَالَّذِيْنَ صَبَرُوا ابْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ
وَاَنْفَقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً وَّيَدْرَءُوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰٓئِكَ
لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ يعني حق تعالى قرانده عظيم الم اوكوتلدن عقل اهلي كلمدر انلري وصف
ايدوب بيوردي كه انلر شول كسلردركه حق تعالى ايله كندولرايراسنده اولان عهدلرنه وفا
ايدوب برينه كتورر لردخي اول ميثاق كوتنده اولنان عهدكه الله تعالى بكا ربوبيتنه
وكندولرينك قولوغنه اثبات ايدوب اولان عهدن طوتغلم اظهار قلدي ودخي انلر

دركه حق تعالى بريشوك دبوامر ايتدوكي يره اولشدير صله رحم ايتلر توقم قيلدقلرني
كسمدلر واهل علم واهل صلاح صحبتنه ودينلرينه وآخرتلرينه خير اولمق يولنده
واصل اولديلر شرلردن منقطع اولوب جميع انبيايه ايمان كتورمدلر دخي حق تعالى
دن قورقدلرندن ايتدوكي تسمه لرايراق اولدلر وقيامت كونندهقي عذابدن
قورقب مالي جوقجه اعتدلر والله تعالينك رضاسني شريفي اولدوغي يره انفاق
ايتدلر حق تعالى فرض قلدوغي طاعتلري برينه كتورمكه صبر ايتدلر ومعصيتدن
تحفظ جهد ايدوب حقدن بريشن بلالره صبر ايتدلر حق تعالى انلرك
رضاي شريفن طلب ايدوب دخي وقتيله نمازلرين قيلوب اركانلرين وشرطلرين برينه
كتوردلر وانلره رزق ايدوب ويردوكمزمانلرندن كزلو واشكاره زكوتلرين
ويردلر ودخي انلره برمز كلام دينلره اني اوسوزايله منع ايتدلر ودلريله
برينك حقنه يرامز سوزسويلمكه ترك ايتدلر انلرك حقنه كوزل كلام سويلدلر
اشبو ذكر اولنان عاقلرك صفتلريدركه حق تعالى دعوتنه اجابت ايدوب
اكا مطيع اولدلر پس بونلرك دنوب عاقبت وارجق برلري كوزل مقامدر
دخي اول كور كلو مقامي دخي ذكر ايدوب بيوردي جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَآئِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيّٰتِهِمْ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَدْخُلُوْنَ
عَلَيْهِمْ مِّنْ كُلِّ بَابٍ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ
يعني اول صفتلرين ذكر ايدوكمز اولو الالبابكم مهاجر وانصاردر ودخي

انلرکم حاللرین انلره یکزندلر تا قیامته دکین انلرك آتالرندن واغللرندن
وعورتلرندن ویاخود انلردن غیری حللرندن برکسه کم ایمانه کلوب الله تعالیه
مطیع اولدلر علی الخلاص الصلاح قلدلر بولندکلیسی اول مقیم فاسز جنتلره
کیرملرنی اوزرنده ایدی سعادته اولنه لرشول کرامتی حاصل قیلورلرکه
فرشتهلر هرقپودن کیروب انلره حق تعالیدن هدیه لرکتوروب سلام قیلورلر
درلرکه سلام اولسون سزه کم سلامت اوسنه کیردیکز سلام قوشوانه
کلدوکز انوکتونکم الله تعالیدن امرین سزینه کتوردکه صبر ایدوکز نفسلرکزه
منع ایدوکز کشیدکز عاقبتی جنت اولق نه کوزل نسنه درچون حق تعالی
مطیعلرین حاللرین ومقاملرین بیان قیلوب مخالفت قلنلرك ذمی حاللرین
بیان ایروب بیوردی وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ
لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ یعنی شونلرکم الله تعالیدن عهد لرین
صیدلر وخلق ایله عهدلرین دخی صقلمدیلر وحق تعالیدن قوالوغنه یوون
ویرمیوب جیارصفت اولدلر اول میثاق کوسنده محکم تاکید ایله حق تعالیدن
وحدانیتنه اقرار اغشیکن کروانکار قلدلر حق تعالیدن اوله شولن دیو
بیوردوغی یرلردن کسدلر قوم قبیلدرینه اوشمدلر وجمیع پیغمبرلره اینانمدلر
لرویروزنده فساد سعی ایتدلر الله تعالیدن غیریه عبادت قلدلر ویرلرین

ازدوروب حقدن غیریه عبادت ایتدرمکه سعی ایتدلر انلر اولردرکه حق تعالی
اولره دنیاده لعنت قیلوب عذابله مبتلا قلدی انلرك آخرواده حق یرلری
نه یاوز مقامدرکه جهنمدر ودخی بیوردیکه اَللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ
یعنی الله تعالیدر بعضی قولرینه رزقی بول قیلر وبعضیسنه طار وقتی قیلور
اختیار انوکذرکه بایلرغنا وفقیر فقر اختیار قیلر زیرلکه حکمتی مطلقه
هربرینك صلاحی بیلوایدوکن بیلورلرکاکوره علاج ایدرکه دنیا فساد وازمیه
اما انلرکم عهدلرین صیوب انکار بولنده قدم بصدلر انلر بوحیات دنیالی
آخرت حیاتی اوزره اختیار قلدلر حال بودرکه بودنیا حیاتی دکلدر آخرت
قشلاسی اشول سرچه دن دوزلش قبه قبق کبیدر صندقدر نصکره یتون
اولق ممکن دکلدر ودخی بیوردیکه وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ
آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ یعنی
بوکافرلردرلرکه نیچون بو محمدك اوزرینه برعلامت اندریلیم اول ربندنکه
اول انك رسولنه دلالت قیلیم بس حق تعالی بیوردیکه یا محمد ایت بدرستی الله
تعالی دیلدیکه ضلالته براغور شول قولدرنکه انلره هدایته رغبت قیلدیغی
کندو دینینه ارشاد ایتور شول قولدرکه شرکدن اعراض ایدوب حقدن یکان
قیلدلر بس هرکیمکه مطلوبنی ایسه ونیه طالب ایسه انکا ویرلیه ودخی بیوردیکی

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ يعنى حق تعالى
هدايت وبريوب ثواب اوزره طوتر شونلركه ايمان كتوردبلر دخى كوكللرى
الله تعالى ذكريله ساكن اولوب دولنب هيچ اتوك واحد لغينه كوكللرنده
شك شبه واقع اولمزدى برمسند اللهى ذكرايدوب آندن اجسه اكا كوكللرى
انانر شبه لرى مرتفع اولور ودخى خبردار اولكه الله تعالى ذكريله ساكن اولان
شول كسنه كوكللريدر كه اندن ايمان كتوردبلر الله تعالى بنك برلكنه ومحمد ك
رسالتنه وقرآنكه حق كلاميدر اكا تصديق قلديلر اندن دخى عملله بن صالح قلديلر
جنت انركدر دخى اول طوبى اغجى اول جنتك اچنده كه هيچ بركوشك اولميه كه انك
بداغندن اكا كوميش اولمه وانك ازدكى اشدندر هربيراغنك بيوكلوكى دنيا
مشرقندن مغربه دكين يورر ودخى بوردبكى كذلك ارسلناك فى امة قد
خلت من قبلها امم لتتلو عليهم الذى اوحينا اليك وهم يكفرون
بالرحمن قل هو ربى لا اله الا هو عليه توكلت واليه متاب يعنى
يا محمد سنى بزرسول كوندردك بر امتيه اچنده كه سندن ايرو كچن
امتلره رسولتر كوندردك تا كه سن اوقوب انلره اوزرينه خبر ويره سن
شول تسنه كه قرآندن سكا وحى ايدب اندردك كه اول رحمانه انكار ايدوب
تكذيب ايدرلر يعنى عبد الله بن اميه اصحابيله دللرديكه بزمسلمدن غيرى

رحمان بلمز الرحمان انى بيلورز حق تعالى بوردبكه ايت يا محمد كه اول رحمان
بنم ربمدر وانكن غيرى معبود يوقدر الا اولدد اعتماد قيلوب جمله ايشم اكا
تفويض قلدمكه دعاكلم اندن بكا دوه دخى بوردبكه ولو ان قرآنا سيرت
به الجبال او قطعت به الارض او كلم به الموتى بل لله الامر جميعا بوايتك
سبب نزولى بوايدركم عبد الله بن اميه واندن غيرى مكه كافرلردن رسول
صلى الله تعالى عليه وسلم دديلركه اكر رجل رسول ايسك اشبو مكه طاغلرندن
برينى يرندن قوپرسير اشبو كورهلم ياخود ايراق سفر يمزى يقين ايدوبرسنكم
سليمان ايلدى دوزكار ايلم ياخود موتاى سويلت ايشده لم سنكم عيسى دعا ايله
سويلدى پس اولوقت حق تعالى بوايتى كريمه ى ارسال ايدوب بوردبكه اكر بو
قرآنله طاغلرى مكانندن قوپروب يورتمك استه سلر ياخود بونكله برايتى يوتى
صباح وبريلتى يول اكندوقدنه سفرى قطع اتمك ديلسلر ياول قرآن ايله
اولوسولتمك استسه لر بوكلسى برينه كلهجون بونسلرى محمده اينن قرآندن
ايلروايتن قرآن ايله اشلدك محمده اينن قرآيله دخى بكوك اشلرز اما اكر اول
ديدكلرينى دخى برآشليه سى اولورسوز يوقدر هنوز ايمانه كلمزلر بلكه جمله اشلرى
الله راجعدر حكم اونكدر هركيم هدايت اهلى اولمه اكا هدايت ويرر اولكه اهلى كلمز
اكا ويرمزدر خبر بوردبكه افلم ييئس الذين امنوا ان لو يشاء الله لهدى الناس
جميعا ولا يزال الذين كفروا تصيبهم بما صنعوا قارعة او تحل قريبا

مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ يعنى حق تعالى
بيورمقدركه اول ايمان كتورن مؤمنلر دخى اميدلرن كه مدينه يه رسول خدا صلى الله عليه وسلم
كلمك لكندن كه حق تعالى خبر ويرديكه انلر ايمانه كلمك دكللر اكر حق تعالى دلسيدى
يوخلغنى جمله سنه هدايت ويررديى چون اولر هدايت اهلى اولمديلر انكچون
حق تعالى اولره هدايت ويرمدى پس بومكه كافرلرينه دائم ذليل اولمدت
برشدت بريلا ايريشور قتل سبيليله مؤمنلر لشكر كندن اول كفرلرى شدتلرن
يا خود سن اى محمد اصحابك جماعتيله انلرك دارلرى قريبنه نزول ايدرسك
تا اكا دكين كه حق تعالينك وعده سى يرينه كلمه مكه فتح اولمايجون تحقيق
حق تعالينك وعده سى حقدركه رسولنه قلدى كه جمله سى اكا فتح ايله انلك وعده سينه
خلاف يوقدر بو آيت شريف اول وقت نازل اولدى رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم لشكريله سير ايروب عرفاته كلدى اندن مكه يه كيوز اتوكوندردى
تا كه مكه نك يقينه ايرشمشلردى و دخى حق تعالى بيورديكه وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ
بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ
يعنى يا محمد بدرستى سندن ايلرو كلان رسولرى دخى استهزا قلديلر سنكم
سنك قومك سكا استهزا قلديلر امّا انلرك اول استهزا لرندن نصكره بن
عقوبتى انلره تعجيل قلوب برزمان مهلت ويردك اندن صكره اول تكذيبلرندن
اوترو انلرى عذابه طوتوب هلاك ايلدك كورمدكمى سن اى محمد كم انلره بوكم

عقوبتمزنته اولديكه اكرچه رسول الله انلره عقوبت اولدوغن كوردمشدى
لكن عون اولدوغنى حقيقت اوزره بيلوردى حق تعالى بلدورد وكيله
اول كامشاهده كبى ايدى و دخى بيوردى كه اَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ
بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
الْأَرْضِ أَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا
عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ يعنى حق تعالى بيورر
شول كمسه كه خالق الخلق اولر جميعى برادلمنك رزقى اوزرينه قايم اولدكم
بلالرى دفع ايتمكه قدرتى يتمه برابر ميدر انوكلمه كه برزرّه اوزره قايم و
قادر اولميه بويله ايكن دخى اول كافرلر انى الله شريك قيلورلر بيلمك كم اول
رزقى ويرمكه قادر اولان معبوده عبادت قلق كبى اولمز پس حق تعالى بيورر
ايت يا محمد اول كافرلره دينك كه برآديله خبر ويرك برحق تعالى فلان فلان
دليلدن وحجتدن بذر يا خود منفعتى مذر قدرتدن يتمه يتر بونلر
دخى بيورركه برتحقيق حجتدن يوق بلكه اولمز نسنه درخبر ويرر لرحق
تعالى بيورر برظاهر يا باطل نسنه درمنفعتسز اولدوغن انلر دخى بيلورلر
ليكن شول مكرلكه كافرلرى نه اول كفرلرى حوشكوسترلرى اعراض
شيطانلر دين اسلامدن منع اولندى شونلركه حق تعالى محذول ومطرود

قلدی دین اسلامدن انلره توفیق ویرمیه اکا دخی برکسه هادی اولمز
وانلری طریق ثوابه یورد مز پس انلره دنیاده دخی قتی عذاب وار آخرت
عذابی خود بولردن قیمت قدر انده یوقدر انلره برصفتی شندیوق بوقدر الله
تعالی عذابندن صقلیه بوندن عبارت حق تعالی جنت صفتی بیان بیور ر

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ
وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ يعنی اول متقیلر
وعده اولنان جنتلرك صفتی بودركه انلرك كوشكلری وایجه رینك بشری
وكروقلان نعمتلری كلی دائمدر منقطع اولمز واكسلمز وكولكه لری
دائمدر انده كونش یوق كه كولكه سی زائل اولسه بس اول جنت عوضدر شول
كسلره كه شركدن ومعاصیدن صاقندیلر وكافرلرك دونب وارجق یری
اول اوده عذابیدر جهنم ایچنده ودخی بیوردیكه وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ
يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا
أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ يعنی
حق تعالی بیوردی شول كسلره كه بز توریت اندردك انلره كه ایمان كتوردلر
واولرحوشی كوردوب وحسن ذكراولدوغنه وسكا كتاب اندوكنه فرح
ایدرلر اما اول مكه اهل رحمان ذكراولدوغنه دیرلركه بز رحمان صاحب
یامه مسلمه كذابی بیلورز واهل كتابدن دخی برطائفه انكار قلدیلر

شول نسنه كه انوكلم كندوشیر بعضلری نسخ اولدی حكمی بوزلدی حق تعالی
بیوردیكه یا محمد ایت كه بدرستی بن بیورلدمكه توحید اوزره قائم اولم واكا
شرك كتوریم وانك بیورغنی طوتم اكا مطیع اولم وبوخلقی دخی انی برمكه
وانك عبادتنه دعوت قیلم وبلدیرمكه عاقبت وارجق اخرتده انولر حضرتیدر
تاكه اكا برغبت قیلوب ایمانه كلمه لر اندن قورقه لرودخی بیوردیكه وَكَذَلِكَ
أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَالَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ يعنی حق تعالی بیوردیكه یا محمد اول اهل
كتابه توریت اندوردوكه بزاین سكا دخی جبرائیل قرآنیله اندردك تاكه وارقه
قرآنی ستك اوزیكه اوقیه كه برانی كلی كتاب اوزره حاكم قلدق دخی محكم قلدیغكه
كمسنه انی تغییر وتبدیل قیلمیه دخی عرب لغتی اوزره اندردك كه انلره فهم ایتك
اسان اوله اكرسن یا محمد اول مكه قومنك دعوتنه اجابت ایدرسك سنی اوسش
آمالری دده لری دینلرینه دعوت قیلوب لر وكفرولر قبله سنه عبادت قلغه
یلرلر كه بیت المقدس بوندن نصكره كه سكا بلدوردوكه دین حق اسلامدر
وقبله كعبه درسكا برولی وبردوست یوق كه الله تعالی عذابندن سنی صقلیوب
سكا منفعتی طوقه اكرچه بوخطاب پیغمبره درلیكن مراد بوندن اصحابدر تاكه
اشدروب دین اسلامه اوزره ثابت ومحكم طوره لر اول كافرلر دعوتنه اویمیه لر
ودخی بیوردیكه وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ اَنْ يَّاْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ لِكُلِّ اَجَلٍ كِتَابٌ يَمْحُوا اللّٰهُ
مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهٗ اُمُّ الْكِتَابِ بو آیه سبب نزول بو ایدیکم رسول
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عیب ایدوب سوزنش قیلدیلر دیلرکه اگر
بو کذوزعم ایدرسکی پیغمبر اسه اول پیغمبرلك آنی چوق عورتلر چقتلمکدن
منع ایدردی حق تعالی بو آیتی ارسال ایلیوب بیوردیکی تحقیق یا محمد بزسندن ایلرو
چوق رسللرکه کوندردك انلره دخی عورتلر چقتلمندرکه وذریتلر ویردك
ودخی حق تعالی بیوردیکه بو قدر حجج برسولکه اول قومنه برعلامت ظهور کتوره
حق تعالی دستوری اولمیجه الاسکوکه اذن دستور اوله بو قوللرینك اجللرینك
هر بیننه برکتاب واردرکه یازلمشدر وقتی معلومدرکه نه اوزرینه زیاده اولور
ونه ناقص اولور الله تعالی نبی دیلرسه انی محو ایدرونبی دیلرسه انی ثابت
قیلورکه اصل کتاب انوك قتنده درکه اول لوح محفوظدر جمیع نسنه انده یازلمشدر
بو آیت دخی سبب نزولی بو ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه کافرلر
دیلرکه بزسنی کورموز یا محمد کسن برنسنه یه مالك اولمسن زیرا اوله حق
اولدی قلم یزدی فارغ اولدی حق تعالی بوله تهدید ایچون بو آیتی اندوب
بیوردیکه بزسنی بزاکر دیلرسوز امر مزدن نبی دیلرسوز بکلموز وبوخلق
رزقلرینی وانلره ایریشه جك معصیتلردن نبی دیلرسوز محو ایده رزوتبی
دیلرسك ثابت قیلوزدر ودخی بعضلرد دیلرکه حق تعالی کیمك دیلرسه کوکلدن

معرفتی محو ایدر یا نصرکبد درکیمك دیلرسه ثابت قیلور یا عالم کیدر اصل کتاب
انوك قتنده درکه لوح المحفوظدر اولنش واولدیغی یرادر اول کلی انده
یازلمشدر ودخی بیوردیکه وَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد اول سنی
تکذیب ایدنلره وعده قلدوغمز عذابلردن ومعصیتلردن که دنیاده ایرشمیك
درانلرك بعضینی سنی انلره کوندوردوغمز سن حیاتده ایکن سکا کوستریرز یاخود
سنی اولدوروب اخرته کوندوروزکه میرسن پس سنك ایمانه کلمکدن طولایی
غمکم سنك اوزریکه واجب اولان عین اولدرکه برزم خبریمز انلره ایرشوره
سن باقی حسابلری وجزالری بزه واجبدرکه برینه کتوره وز اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَاْتِي
الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهٖ وَهُوَ سَرِيْعُ
الْحِسَابِ یعنی حق تعالی بیوردیکی یا محمد کورمزلرمی بومشرکلرکه بزبویرلری نه سبی
نقص ایده وزجوره طوفلرینزکه باغلرین واکنلرین وکویلرین انلردن
آلوب محمده واصحابنه ویردك قوما الترى ایلم بونلرصانورلرکه غالبلردرکورمز
لرمی کیمکه مغلوب ونقصی اولنور پس حق تعالی حاکمدرنته دیلرسه حکم ایدر اکر
خیر واکر شرکه اول الله تعالی ثمن قولینه حساب وقتنده حساب قیلق دلسه
بیرجك حساب ایدرکه برنماز وقتی مقداری اولماز ودخی بیوردیکی وَقَدْ
مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلّٰهِ الْمَكْرُ جَمِيْعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ

حق عقبتی الدار یعنی حق تعالی بیورر یا محمد بو اهلی مکه سکا فلد قایرین بولردن
الروکلن رسولم تربیه دخی اشدیلر الله تعالی انلرك مکرلرینك جزاسن برینه
کتوردی انبیالرینه نصرت قلدی و انلرك مکرن باطل قلدی پس الله
تعالی عالمدر بیلور که هر نفس ایچردن و شردن نه کسب ایدر دیمکدر اولمه بلکه
اول کافرلرکه کیملر عاقبتی خیر اولوب جنته کیروب مرد و کیملر شر اولوب
جهنم عذابنه مبتلا اولور و دخی بیورد یکه وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ
مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ یعنی
یا محمد اول کافرلر سکا دیلرکه رسول دکلسن یعنی اول کعب ابن اشرف
وحی ابن اخطب و کبر و فلان یهود یلر و مکه اهلی سکا بو کلامی دیدیلر سن
انلره ایتکم سز کلمه بنم ارامده الله تعالی طانق یترکه سز بو سوزی سویلدوکز
و دخی انلرکم اهل کتابدن ایمانه کلدیلر عبد الله بن سلام کبی اصحابیله انلردخی
بو انکار یکز بنمله سزك ارانکزده طانق یتر انلرکه رسول صفتین کتابلرنده
بولمشلردیلر و دیلرکه حق رسول ایدی انلدن اوتر و ایمانه کلدیلر

سُورَةُ ابراهيم واکثر متابعت قلدیلر وهی خمسون اٰیات مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الٓرٰ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ
رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ یعنی حق تعالی بیورد یکه یا محمد اشبو کتاب اول

قرائدر

قرائدر که جبرائیل ایله سکا کوندردك وارو سنك اوزریکه اوقیه تاکه سن
بو خلقی انوکلم دعوت قیلوب ظلمتدن چقروب نوره و روشنلکه کتوره سن
یعنی کفردن ایمانه کتوره سن حق تعالی کفره ظلمات دیو تسمیه قلدی و ایمانه نور
دیو تسمیه قلدی پس حق تعالی رسول صلی الله تعالی علیه وسلمه اندن اوتورو بیوردیکه
یوخلقی دعوت قله اول مولالری و خالقلری امرلم طریق اسلامه که اول عزیز
و حمید اك طریقیدر پس اول عزیز در غالبدر انتقام الیمکله شولردنکه
رسوله اجابت قلمدیلر دخی حمید در کولکه احسان ایدر قیلور شولره کم انی برلك
و رسوالله مطیع اولدیلر بوندن نصکره بیوردیکه اللهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ
الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
أُولٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ یعنی اول الله در اولکم یر لرده کولکرده یر اده نی
مخلوق کلی انوك قولتریدر کمسه نك اکا اشتراکی یوقدر هلاکلك ویل
عذابی ایچنده اول کافرلرا یچوندرکه اکا شرك کتوروب و صدا نیتنه
انکار قلدیلر و دخی بو فانی دنیایی اول باقی آخرتدن اوزرینه اختیار قلدیلر
کولکه تعریض انوك محبتیله طولدوروب یلر کندولردن غیری دخی اسلامه
کرمکدن منع ایتدیلر و اول باطله میل ایدوب طوغروبولاردن صاپیلر بونلر
انلره درکه حقدن ایراق اولوب نجا بتسز ضلالتده دوشدیلر عاقبتلری هلاك

جهنم دور عذابه مبتلا اولمقدر ودخی بیوردیکه وَمَا أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا
بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ يعنی حق تعالی بیوردیکه برهیچ برر سول کوندرمدك الا اول قومك
دلیله کوندردك کروانلرك ایجلرندن تاکه انلره طریق هدایتی اکذوریویره
انلك سوزوفی اشیدوب فهم ایده لر اول حقی انلره بلدوره امّا هدایت ویرمك
ویرمك حق تعالی قدرته دور نه کم دینرسه دین اسلامه دن طریق ضلالته سوردیکی
چون کافر اهل اولیدیلر واما انلرکه اسلام اهلی اولدیلر انلره توفیق ویروب طریق
هدایته سوردیکه اول عزیز وحکیم رحمانی ایجده وحکمدر کیمسه هدایت ایله حکم ایدیلدی
انکدر ودخی بیوردیکه وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ یعنی حق تعالی بیوردیکه برموسیٰ کوندردك عصایله دخی الی آخر نوره
اولمقوله وددك اکاکم قومکی ظلماتدن جیقه رسنکله یله نوره ودوشنلغه کوره
یعنی ایمانه دعوت قیل الله تعالی بنك عذابلریله انلاری قورقوتکه اولوردی
انلرکی امتلره واقع اولدی تاکه انلرن حذر ایدوب ایمانه کلالر وفهم ایدی
دخی انلره بلدوراوتکه رغبت ایدوب ایمانه کلالرتکم خبرده کلمشدرکه حق تعالی
موسی پیغمبره بیوردیکه یاموسی قوتکرمیه سوردوموسی عم دیدیکه یارب سنی
قوتکرمکدن نجه سوردوریکه دوکلی کوکلم مفتاحی سنك الکده درحق تعالی

وحی ایدوب بیوردیکه یم انلره قلدوکم انعاملرمی انلره اکذوراتوکله سوردیحقیق
شول کم اهل عاد قلدریوکن امتلره قلدوقلرمزایجنده بیوردکه اولوعبرتلر
وعلامتلردوردوعرطارلغه صبرایدیجیلره وشکرایدیجیلره شکرایدیجیلرکه فرض اولنوردی
ما فقدری بتدوکی قدرداقلغه صبرایده ودخی انده کی نعمتك شکرینی برینه
کتوره تاکه نعمتی دخی زیاده اوله وهم شاکرلرمرتبه سن بوله ودخی بیوردیکی
وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنجَاكُم مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ
يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُم
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ یعنی چون موسی عم الله تعالی امرن یرینه کتورملك ایچون
اول قومنه دیدیکم یاقوم اکوك اوتمك الله تعالی سنك اولو نعمتلریکه سزه
عطا قلدی سزی فرعونلرن وانك اتدن قورتردی کم سزه قتی یاو زعذاب
ایله بلالرقیلوردی طوغن اوغلوکوزك ارکلرن قوروب دیشلرن قورلوردی
وعورتلریکزی کمزولره خدمتکار ایدیوزلوردی انلرك سزکله بولیه قلدقلری
سزه ریکزدن اولوبلا ایدی الله تعالی سزی اول بلالردن قورتردوغی سزه
ریکزدن اولو نعمتدر بوندن شکرکزه انولم شکرکزن طلب اتمك ایچون حق تعالی
بیوردی وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ
عَذَابِي لَشَدِيدٌ وَقَالَ مُوسَىٰ إِن تَكْفُرُوا أَنتُمْ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ
اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ یعنی حق تعالی بونعمتلرینی کم بلدردی شکرایدرسکزعزتم

حقی بن دخی اول نعمتلری زیاده قلم واکرحق تعالیدن برلکه انکار ایدوب اول
نعمتلرین شکون ترک ایدرسکز تحقیق بیلوکه بزم عذابم اخرتده سزه قاتی اولسزدر
اما ابوالقیث ایدر روایتدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دن هرکیمه کم التی یشه
ازق اولدی اول التی یشه دن محروم اولمز اول هرکیم که طاعت اوزره اولوب
معصیتدن ایراق اولغه صبر قلمق ویرلدی اول توابدن محروم اولمز ودخی هرکیمه
استغفاد ویرلدی اول مغفرتدن محروم اولمز وهرکیمه که الله تعالی بولنه انفاق
ویرلدی انوک یرینه کروخلف اولنمقدن محروم اولمز بوکلی اولوقته دکه نیتی
اخلاص اوله ودخی موسی علیه السلام قومنه دیدیکه یا قوم اکرسز کلی کفر ویرسوزنزه دخی
کیم وارایسه کلی سی الله تعالیدن نعمتنه کافر اولوب انوک برلکه انکار ایده سی
اولور سزکز حق تعالی سزک ایمانکزدن وطاعتکزدن دخی مستغنیدر احتیاج
یوق کانه منفعت اولور نه ضرر ودخی اول حمید درکه انکا عبادت قبلنه مغفرت
ورحمت قبلور ودخی بیوردیکه الَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ
وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ
بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ يعنی حق تعالی بیوردیکه سزه قرآن
ایچنده خبر ویرلدیکی اول سزدن الیمزکه بلمزکه خبر ویرنزکه الله تعالی اوتوز
تمسی عذاب قلدی اول تکذیب ایدنلرن اوتوز اوتوز قومی نته غرق اولدی عاد قومی

بللہ تعالی ایلدی ثمود قومن صیحه ایله نته هلاك قلدی بوکلام تهدید وتخویفدر که
یوقلرانلرك حالنه اولزدن کندوحالنه عبرت الملر ودخی خبر ویردیکه انلرده نصکزه
دخی حق تعالی بیم لره عذاب ایلمشدر انلرك ساعتشلرینی کسه یلمز الا الله بیلور وانلرك
وانلرك هربرینه رسولتری کلدی توحیدی امر ایدوب شرکدن نهی ایلدی وانلرانی
ردایدوب قبول ایتمدیلر الربنی اغولرینه قوب اول رسولترینه دیدرکم سکوت
ایدك بوکلامکزدن سزکذابلرسزبزم اوزرمزه عذاب نازل اولمز ودخی دیدرکم
بزسزك شول دعوت قلدوغکز شیئه جابت ایدوب تصدیق ایدردکلوز تحقیق
شول نسنه کم بزی بلمزسز کم موحد اولاوزاکا یزم کوکلمز مطمئن اولمز شکمز
وارد رسزه اینانمغازدودخی حق تعالی بیوردیکه قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ
فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ يعنی اول رسولترانلره دیدیلرکم سز الله تعالیه
می شك ایدرسزکه انوك وحدانیتنك علاماتری ظاهردرکه کوکلرك برلرك
خالقیدر ویرله کوك اراسنده طولجه اب مصنوعاتکه وارد رکلی برهان وقدرت
انوك وحدانیتنه امری سزی اول دعوت قبلورکه انوك وحدانیتنه اقرار
ایده سز اولدخی سزك کناهلریکزی عفو ایدوب برلغیه وعمریکزی تاخیر ایده
اول مقدر اولمش وقته دکین ودنیاده سزه عذاب کوندرب هلاك اتمیه اول

قومادی دخی

رسولترینه جواب ویروب دیلرکه سز دخی بزلرجه بن براده اوغلانی هیچ برشی
ایله سزدن یوزدن فضلکز یوقدر زیاده یوق مقصودکز اولدرکه بزی شول آتالرمزدن
دده لرمزدن طوتدیکلری معبوده طوقندن منع ایده سز بزسزه آنا غزن اکر قوتلکز
کوجکسکز بزه بر ظاهر حجت کوسترکه کوره لم یه حق تعالیدن خبر ویروب بیوردیکه
قالت لهم رسلهم إن نحن إلا بشر مثلكم ولكن الله يمن على من يشاء من
عباده وما كان لنا أن نأتيكم بسلطان إلا بإذن الله وعلى الله فليتوكل المؤمنون
یعنی اول رسولترالرك سوزلرینه جواب ویروب دیلرکه کوجکسز بزدخی سزجه بن
براده اوغلانیوز لیکن الله یحق قولرنزدن کی دیلرسه فضلیله اختیار ایدروب
آکا نبوت ورسالت عطا قیلور قولترینه دعوت کوندورور اما سزیلکه سزدن
ظاهر حجت استرسزبزه اول رواد کلدرکه برعلامت وبرنشان ظاهر قیله وز
الا الله تعالینك دستوریله زیرا کلی امور انوك قدرتی یدنده در مؤمنلره
واجب بولدرکه الله تعالیه تفویض ایدروب اعتماد لرین آکا قیلالر دیو کلی
اشلره کافی اولدردخی حق یحق بیوردیکه وما لنا ألا نتوكل على الله وقد
هدانا سبلنا ولنصبرن على ما آذيتمونا وعلى الله فليتوكل المتوكلون
یعنی اول رسولترالرك بدلرنه دیدیلر بزه کم الله تعالیه اعتماد ایدروب اشمز آکا تفویض
ایتمه وزکه طریق اسلامه بزه هدایت ویردی اولتوفیقله دخی اول اکرامرقبادی
نبوت ورسالتله بس لادن اولدیکه البته بزسزك زحمتکزه کسزبزه قیلرسز

بز آکا صبر ایدروب تحمل قیله وز حق تعالیدن حکمین بکوزه وز متوکل اولنلره البته
واجبدرکه اشلرین الله تعالیه اصمر ایدرلر وآکا اعتماد لرین محکم قیلرلر وایتدیکل آکا دلالت
قیلورکه کرچك مؤمن اولان قنده برمنکر وبرضاد کوره سی اولورسه قورقیه انی تعالی ایده
حق تعالیه اعتماد ایدروب انزن معاونت طلب قیلرکه اول خی اوزره معاوندر ودخی
حق تعالی خبر ویروب بیوردیکه وقال الذين كفروا لرسلهم لنخرجنكم من أرضنا
أو لتعودن في ملتنا فأوحى إليهم ربهم لنهلكن الظالمين ولنسكننكم
الأرض من بعدهم ذلك لمن خاف مقامي وخاف وعيد یعنی اول کافرلر
قومی رسولترینه دیدیلرکه البته بزسزی اشبو ایکیمزدن ومکه مزدن سوره وز
چیقاروده زیاخود کیروبزه دینمزه کیروب وبزم ملتمزه دونه سزکه قویاوز پس
اشبو کلای حق یحق رسولته خبر ویررکلی آکا نسلی وکوکلن اوتمدرکه اشده اول
رسولترینه قلوب بیوردی اول قومظلمینك اذا لرینه نجه صبر ایدرلر اولدرنجه انزجه بن اول مشرکلرین
جفالرینه قلوب بیوردی ودخی ایشته محکم طوره پس حق یحق وحی ایلدی اول رسولترینه
بیوردیکه صبر ایلك عزتم جلالم حقیچون بزاول کافرلری البته قهر ایدروب
هلاك ایده وز انلرك هلاکندن صکره انلرك مقاملرینه سزی ساکن قیلوروه وز پس
حق یحق انلری هلاك ایلدی واول رسولترینی وانلره ایمان کتورنلری ایله اومقاملرده
خلف دیکوب بورتمدردی ودخی حق یحق بیوردیکه اشبو توابلر وبو منزلت لر
انلر کدرکه قیامت کونده برفرالیمزده طورمقدن قورقدیلر ودنیاده برغم وغصه

قورقی آخرت استعداده مشغول اولدلربوندن نصکره حق تعالی بیوردیکه وَاسْتَفْتَحُوا
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ يَتَجَرَّعُهُ
وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ
عَذَابٌ غَلِيظٌ يعنی اول رسولرضی تعالیدن نصرت طلب ایتدلر اول قومدن
اوزرینه واول قومدن نصرت طلب قلدیلر بونکله کدیرلرای برزم جبابره اکر بو
رسولرضی کوجکسه که عذاب کلورسه یوخ بیرلرله اول عذابی بزه کوندرکوره لم پس
ایکی طائفه دخی نصرت طلب قلدلر امّا انکر جبّارِ عنید دراول دوکلرینه زیرا انکار
اولدرکه دیدکلری عذابی چکوب انلری هلاک ایتدی اول ایماندن نکبتراک ایدوب
توحیددن اعراض قلدقلری یچون بوندن صکره اول کافرلرك عملرینه مثل
قوروب بیوردیکه مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ
بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ
الْبَعِيدُ يعنی حق تعالی بیوردرکه تکبرلرینه انکار ایدن کافرلرك مثالی شول
کولدکزرکه برقوی یل چیقارانی ساوروب هوایه توزاد رهیچ براثری قالماز
اول کافرلرده دخی نقدر خیر عملرکه ایدرلرحق تعالی انلرك ثوابلرین محو ایدر زیرا
عمل معتبر اولدوغی ایمان ایلدرمیون انلرده ایمان بوق عملرینك دخی اعتباری
بوق شکم دکزموجی اوزره بنیادك اعتباری بوق هوکزا اولرآخرتده عملرینه
ثواب ویرمیه بولیه لرکه انلرك منفعت اولابیرا اول لحقه انکار فلق خطابی

غیظ ایدر

غیظ ایدرکه نهایتی بوق ودخی بیوردیکی اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ
بِالْحَقِّ اِنْ يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيزٍ يعنی یامحمد
سن بلمزمی سنکی الله تعالی بوکلکلری یرلری یرندی عدلله وحقی بیان قلمق ایچون
وحدانیتنه دلیل وبرهان اولدرانی برلیب کاطاعت قیلدرایچون انلره کم اکرسز
الله عاصی اولوب مخالفت قلرسکز قادر دردکه سزی اولدوره هلاك ایده سزلر
یرینکزه برخلقی دخی احداث ایده کوره که انلرسزدن خیراولوا ولدرلر واللهه مطیع او
یلجیلر اولدرکه سزی هلاك وانلری کتورمك الله تعالی قدرتنده دشوار دکل
اسلدیرمجزی بوق بوکلاوالله تعالیدن تهدید درقورقدیرینه که انولك عذابندن
قورقاوزره اولدرلرامرینه مخالفت قیلوب امین اولمیه لربوندن نصکره وَبَرَزُوا لِلّٰهِ
جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُغْنُونَ
عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
اَجَزِعْنَا اَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ يعنی جمیع خلق سندلرندن چقوب پس اول ضعیفلر
اول مقتدالرینه واولولرینه دیه لرکم بزسزه مطیع اولدق هیچ شمری سز بو
عذابدن کم تعالی بزه قادری برمقدارون سزکندوکزاوزره کتوروب بزدن دفع
ایدردکلسن اول اولولری ومقتدالری دیه لرکم اکرحق تعالی بزه توحید ایله اکرام
ایروب هدایت ویرسه بزدخی انولك دینندسزی دلالت قیلدق پس بزنه عمل
اوزره اولدقسه سزی دخی انولك اوزره دلالت ایدردك اول طوا هلی

اولوسی کیمسی بربرینه دیه لرکه کلك بوعذابه برزصبرایده لم جزعی قوالم ا ولمکه
الله تعالی صبرمزه یاقوب نرحم قیله پس برزمان صبرایده لوهیچ المزه ترحم اولمیه
بوکزدیه لرکه کلك جزع ایده لم برزمان اولاکه الله تعالی جزعمزه یقوب ترحم قیله
برزمان دخی جزع ایده لوکرو ترحم اولمیه اولوقت دیه لرکه برزم جزعمز وصبرمز
اوزیرمزه برابر اولدی نه جزعلم قورتلمق وار بوعذابدن نه ضجه صبریلم پس
امدی هلاکلکه اوغرادق یرق بزه بوندن نجات وخلاص اولمز ودخی بوردی
وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ
وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِي
وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ
مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ حسن بصری رحمة الله علیه روایت قیلور
قچن قیامت کونی اولسه جنت اهلی جنته قرار طوتسه ابلیس لعین طامواوچنده
برآتشدن منبراوزرینه چیقوب ایده که یاطامواهلی بدرستی الله تعالی سزه حق
وعده لرقلدی وعده وارحساب ترازو ودخی صراط وارلرنی اوته طامواوار
اوچاق وارمؤمن ومطیع اولان جنته کیرو وکافر ومنافق اولان طامویه
کیرورلر دخی سزه بوعده ویردمکه جنت برق بعث حساب برق سزه
حق تعالیه مخالف یلان وعده لرقیلدم سزلك اوزیکزه بنم مالك بکم وسلطنتم
یوغیدیکم دیلردیله مزقهریله سزی بکا مطیع قیلدم باخود بوعده لرکه سزه

ویردم

ویردم انوك تحقیقه بنم قطعی دلیلم وبرهانم یوغیدیکم اکا اتانوب بکا مطیع
اولدیکز الاهان برترغیب ایلیکم کوکلکزه یکزه برقدم سزکندزواختیارکزن
ایلیم دعوتم اجابت قیلوب مطیع اولدوکز حق تعالی کوکلکزه یکزه حق وعده لر
تحقیق ایلدردی وکوکلکزه نازل اولان کتابلرسزه نصرحلم خبرویردی انوه
نجون اجابت قیلدیکز بن سزی اولی دعوت قیلدوغچون بنی ملامت قیلمك وارلن
نسنکزی ملامت قیلمك کم حق تعالیدن کرجك وعده لرین قیوب بنم یلان وعده
لریمه اجابت قیلدیکزنوکرن بنی سزه مدد ایریشب طامودن چقارمغه قدرتم
یتمزنه سزلك بوقیلدیکزاریشرکه بنی بوعذابدن خلاص قیلسز بدرستی بن
بری ویزارم شول نسنه دنکه سزبنی الله تعالیه شریك قلدیکز اجابت ایدوب
بدرستی اول بکا اجابت قیلان ظالملره وکافرلره عذاب واردایم کم انقطاع
یوق پس امدی حق تعالی فضیلم کذوکلامنده شیطانك آخرنده سویلیه جك سوز
لرین بوزه بیان قلدی تاکه انی اشیدوب شیطانك غرورنه الدنمه ودخی بوردی
وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ يعنی حق تعالی امرایله جنته داخل
اولدیلر شولرکم شولرکم حق تعالیدن وعده اینتی تصدیق ایدوب کورکلو عملار قیلدیلر
وقتیله اوزلرینه فرض اولنان طاعتلری کورکلو ادا قلدیلر حق تعالی حرام قلدوغی
نسنلردن تجدیلر کذولرین صاقندیلر انوك اول کورکلری انوك نشان بودرکه

انجه بر بنك السنده ار مقدری اقو کمی ال کمی سد کمی خرکمی صاقی صو کبی سلسبیل
کمی زنجبیل کمی رحیق هر بریناك انواع لذتی وصفاسی وارکه بر بریه بکزمز بو
حالده که انده مقیم اولنر اولم و زوال اولیه الله تعالیناك دستو ریله دخی بر بریه
تحیتلری انده سلام اولهم الله قبلندن انلره سلام و تحیت کلمه و یورنر نصکره
یورد یکه اَلَمْ تَرَ کَیْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا کَلِمَةً طَیِّبَةً کَشَجَرَةٍ طَیِّبَةٍ اَصْلُهَا
ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِی السَّمَآءِ تُؤْتِی اُکُلَهَا کُلَّ حِیْنٍ بِاِذْنِ رَبِّهَا وَیَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَ
مْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ یَتَذَکَّرُوْنَ یعنی حق تعالی یورکه یا محمد نظر اتمز
میسن که حق تعالی نه مثل قورب بیان ایلدی اول کلمه اخلاص که لا اله
الا الله کلمیدر انده ارتق اکسك یوقدر لیکن انده مدد ایرمکلك وارتوقوفون
طاعت اوزره هر وقتده پس اول کلمه طیبه که شول انجه ارك کرکلو سنه
بکزر که خرما انجه درنکم انوك یمشندن حلاوتلو کرکلو یمش یوقدر کلامده
دخی کلمه اخلاصدن کرکلو کلام یوقدر اول انجك صفتن بیان قیلوب یور
دیکه انوك اوزدکی برانجنده محکم وباشی کوکدن یکا بو جلمش درکلمه اخلاص
دخی انجلین مؤمنلرك کلمنده محکم ثابت درختن اول کلمه اخلاصی مؤمن دیسه
اولدخی بو جلوب کوکه کوتریلور پس حق تعالی بو نی مؤمنلره مثل قوردیکی معرفت
مؤمنلرك کلمنده ثابت دراول انج ثابت اولدوغی کبی یعنی نکم خرما انجنك
هر وقتده منفعتی وار اول کلمه توحیدك دخی دنیاده آخرتده مؤمنه دائمدر

اکسك

اکسك دکل پس حق تعالی بو مثلی قورب خلقه بیان ایلدی اولاکه بو لرمعنی فکر
ایدوب اوکلمنلر بو نلر نصکره بیورد یکه وَمَثَلُ کَلِمَةٍ خَبِیْثَةٍ کَشَجَرَةٍ خَبِیْثَةٍ
اُجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ یعنی اول کلمه شرکدر مثلی کخبیثدر
اول خبیث شول انجه بکزر که حنظل انجیدر انوك نه حلاوتی وار نه یاکلکی و نه کورکلو
رایحه سی وار پس الله تعالیه شرك کفر ایمك دخی انجلیندر بنکم اول حنظلك کوکی
یر اوزره قوغشی کبیدر برانجنده محکم لکی یوق زیاده جه دوزکار اسیمك قوپار
ثباتی یوق پس اول کفر دخی انجلیندر بو ثباتسزلکنه دراعتباری یوق والله
اعلیناك دخی الله قتنده اعتباری یوق اوده یعتمدن غیری و دخی یورد یکی
یُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِی الْحَیٰوةِ الدُّنْیَا وَفِی الْاٰخِرَةِ
وَیُضِلُّ اللّٰهُ الظّٰلِمِیْنَ وَیَفْعَلُ اللّٰهُ مَا یَشَآءُ یعنی الله تعالی ایمان اهلیناك
کوکلنده ودلنده اول کلمه توحیدی ثابت قیلور ده ولدوردی دنیاده شول
وقتکم حالة نزعه کلمه دلی وکوکلی محکم اولوب ذکر ایدر ذکر کیده و آخرتده
یورد وخی یعنی قبر ایچنده دخی سوال وقتنده اول کلمه دلی اوزره ثابت اولر
انوکلم جواب ویره پس عقلی اولنلر کورکورکم هر حالده کلمه توحیدی اوتمیه دلنده
کوکلنده اولر تاکه آخر وقتنده دخی حق تعالی دلنده ثابت قیلوبره آخرتده ایمانلم
کیده ودخی یورد یکه اَلَمْ تَرَ اِلَی الَّذِیْنَ بَدَّلُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ کُفْرًا وَاَحَلُّوْا قَوْ
مَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ جَهَنَّمَ یَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِیُضِلُّوْا

عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ يعنى حق تعالى بيورر يا محمد كور
مزميسن اول قوبش قومتى كه حق تعالى نعمتنى نجه كفره بدل قلديلر الله تعالى انلره
آج ايكى طيوردى وانلرى قورقودن ودپلمكدن قورتردى كوركسدو
ايچلرندن انلره رسول كوندردى اول نعمتة انلر كافر اولديلر شكرن برينه كتورر
مديلر كوروقلان قومللردنى كه انلره تابعدركلسنى هلاكلك مقامنه انلره وب
دنياده مؤمنلرقلجى الندن قتل ايله هلاك ايتديلر اخرقيامتده دخى دونوب
واره حق يولرى جهنم اولديكه انكا كريسلرلودر واى اول جهنم بويله قرار دن حق
بولدركه انده كيرون عذابدن خلاص بولمز پس الله تعالى رسولنه صلى الله تعالى عليه
وسلم بيوردى كه ايت يا محمد بو اهل مكيه كه برج كون بو دنياده تمتع ايدوب ذرّ بلك
عاقبت دونب وارحق يركزجه يمدر اودعذابيدر ودخى بيوردى كه قُلْ لِعِبَادِيَ
الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ يعنى حق تعالى بيوردكه يا محمد
ايت اول ايمم قولمزيه كه نماز قلمللر وشرايطلن وارکانن يرينه كتوره لر وقتلرن
فوت اتميه لر ودخى انلره ويردوكمز مالدن سرّله ويره لر شول فقيرلره كه انلر
كزوب خلقدن نسنه دلمز لر خلق انلرى باى صنور لر حال بودركه انلر فقيرلردر
اما توقف ايدوب توكل قيوسنده اولورمشلردر خلقه احتياج كوسترمزلر ودخى
انلركه مالدرين آشكاره وردلرانلره كم قيولرنه ديليوكلورلر آشكاره شول كون

كلمز

كلمزدن اول كه اول كونده النمزدن فدا قبول اولمازدر نه اطوسى الدن نفسلرينه
فدا ويرسلرودخى كروحدانيتنه دلللر بيان ايدوب بيوردى يكى اللهُ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَآتَاكُمْ مِنْ كُلِّ
مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ
كَفَّارٌ يعنى سزك الهكز حقيقتا اول اللهدركه كوكلرى برندى وحاجت
وقتنده سزه كوكدن يغمورلر انديردى اول يغمورلر سببيله يردن سزه انواع
يمشلر بيوردى لونى وشكلى وطعمى برينه مخالف امّا هر برنده برد ورلو منفعت
وبرنوع خاصيّت قومشدردخى برنيوق سزه غذا ورزق اولمغيچون ودخى
كيملرى سزه مطيع قلديكه آيلرنه سزاوالله تعالى دستوريله صويو رنده روان اوله
اول دكزمسافه لرن اونلرقطع ايدوب حاجتلرى كزوره سزودخى اول ايرمقلرى
سزه مطيع قلدى نيرده ديلرسكز اندره سزودخى كوكى وآى سزه مسخر قلديكه كوندز
كنش روشنلغين عالم اوزره پرتو اكه اول معيشت اوتلرين طلب قلق سزه
اسان اوله هوا بحكزى برينه كتوره سزوكجه كنشى كيده روب جهانى ظلمات ايله
بوردتاكه اوبكزده قرار ايدوب راحت اولوب اويوياسزوآى ايدن دخى كيجه ده
نشر ايدرى تا اونكله بوكزآيده سزپس اول ايكيسى بوريلن امراوزره دائم مطيع اولوب

فنكلرينه سيرايدرلر رضي الله تعالى عنهم بيوردكه سزه ديلدوكلكزي ويردي رضي الله
نسنه لري ويرديكه سزلرني بلوديكزكه دليديكزكندو رحمتيله سزه عطا قلدرك
بوآيتده ذكر اولنان نعمتلرك تسخير نعمتلريدر رضي الله عنهم غيري اكرسز اول سزه ويرلن
حق تعالينك نعمتلرينه صاحق وشكون يرينه كتورمك دلسكزنه صيغيورسز وينه
شكرن يرينه كتوره بيورسز ليكن بوآدم اوغللري كندو نفسلرينه غايت ظلم ايدجيلر
اللهم كافراولملر واولك نعمتلرينك شكرن يرينه كتورمك ايله ظاهر وباطن
ودني بوندن نعمكزه بيوردكه وَاِذْ قَالَ اِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا
وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ الْاَصْنَامَ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
فَمَنْ تَبِعَنِي فَاِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ يعني يا محمد اني كه ايدي
اول ابراهيم ياربت اشبو مكه شهرني سن امين قلغل قومي قتل ولعندن ومالدن
غارت اولمقدن وجدامدن وبرصدن ودني بني واوغللريمي اوراق ايله انديكم سني
تيوب صنملره طبه ابراهيم عم بوخلقك ازمغلغن اول صنملره نسبت قلدي زيرا شيطان
انلرك ايچنه كيروب اول كافرلره سويلردي انلر صنور ديكه سويلين صنملر ودني
بيوردكه شوبلركم انلرنك ايمان كتوردكلري اول دينم اوزره بنملد دينم امتمدر وشوركه
بكا مطيع اولمدلر وسني برملدلر غفور رحيم سن اكر توبه قلدلر كرو اسركيوب برلعبه
ياخود سزدن توفيق وهدايت ايرينه كه انلر اسلامه كلدلر ودني بيوردكه رَبَّنَا اِنِّي
اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ

فاجعل

فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَشْكُرُونَ يعني ابراهيم دعا ايدوب ديديكه اى ربمز بن ذريتمك بعضيسني كه
قولك اسمعيل در كتوروب انده بوركندردم بر ده ده كه اول مكه بريدر انده نه
اكن وارنه يمش بو دعاء قلديكم كتوردم بعض ذريتي اول حرمه اولك قدنه قونوب
ديلرمكي بويره قتال وشكاري حرام قلمسن دني صيغ بركسه بوكا احرامسز كرميه
ودني ديديكه اى ربمز بن انلري بوندن اونجون ساكندردمكه سن انده توفيق
ويرسن سكا كوركلو نماز قلمق لركه جميع شرايطي برنده اولا دني بوخلقدن بعضيسنك
كوكلرني بريوردن بكا مشتاق قيلوب ميل ايتدردني بونلره بعض طعاملرني
رزق ايدبورتاكه بولرسنك نعمتكه شاكر اولوب شكر ايده لرودني بيوردكه رَبَّنَا
اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ اِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ
الدُّعَاءِ يعني ابراهيم عم ديديكه اى ربمز سن عالم سن بيلورسنكه برفرا يچمزده
نه كزلودربوهاجرك واسمعيلك محبتدن وفراقلري اثرندن اشكارمز
دني بيلورسنكه ساره قتنه بونلرايچون صبر كوسترمزبونلري سكا اهر لدوكه
حالتري سكا معلوم دير ده كوكره سكا خفي نسنه يوقدر ودني ديديكه بن حمد
كثير قيلوريمن الله كه بنم بيرلكم وقتنه بكا اسمعيل ايله اسحاقي بخشلري بدرستي
بنم ربمز مجيب الدعادر اخلاص ايله دعا قلنلرك دعاسن اجابت ايدر ديمشلردكم

اسحق طوغدوغی وقت ابراهیم عم یوزیکرمیاشنده ایدی اسمعیل اسحقدن اون
اوچ یاش اولو ایدی ودخی ابراهیم دعاقلدی دیدی تنکم حق تعالی خبر ویروب بیورمیش
رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ یعنی حق تعالی خبر ویرکه ابراهیم عم
دیدی یارب بنی اکرام قیل توفیق نماز قلمقلغم دخی ذریتیمی مکرم قیل انوکلکم
نماز لرینی کوکلوادا قبل لرتمامق اوزره ای بزم ربیم عملمی قبول ایدوب دعامی
اجابت قیلوبرای ربیم بنی یرلغه اتامی اتامی تاسنه مغفرت طلب ایتدوکی وعده
یرینه کلمه مك ایچون ایدی که اکا قلمشدی ودخی دیدی یرلغه غل اول مؤمن
قولرینی سکا تصدیق قیلرشول کونده که حساب اولنه ودخی بیوردی نصکره ظالملر
حالندن خبر ویروب بیوردی وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ
اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْاَبْصَارُ مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا
يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَاَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَاْتِيهِمُ
الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا اَخِّرْنَا اِلٰى اَجَلٍ قَرِيبٍ نُجِبْ دَعْوَتَكَ
وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ اَوَلَمْ تَكُونُوا اَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ یعنی حق تعالی
بیوردرسز اویله ظن ایتمك که الله تعالی بوکافرلرك ایشلدکلری فعللردن غافلدر
بلکه انلرك نه قدر قدرتی وناشلدکلری بزه ظاهر ودرخی دکلدرکه بیلمز سوزکه
دیناده انلره عقوبت ایتمز بزینه کتوره وزاکا قادر دکلمز مزیق امتلرینی خبر

ایده رز

ایده رز شول کون ایچونکم کوزلرینه جرز وقالور یعنی اول ظالملرقچنکه اول طامو
اودوقی معاینه کوره لرقورقودن کوزلری جرووقله یوقاروقالرکه یومدو
غملرایچون اشش طوته دیو پس اول منادیلره اجابت قیلمشلرشول حالده غایت سرعت
ایدوبجی اولا اتاباشلرینه یوقاروکتوره لربیوینلرینه اوزاده لرنظرلری اول
کافرلرك کندولره دوالنمیه کوزلری یوملمیه ویورکلری دخی یرینه قپوب
بوغزلرینه کلمه دیملمه وادوب کرویرینه اوترمیه اول اودعذابی قورقوسندن
بوآیت حق تعالیدن مظلوملره تسلی دوکه صبرایده لرواول ظالملری الله
اصملیه لربونلرنصکره حق تعالی رسولنه بیوردیکه قورقوت یامحمد اول مکه اهلنی شول
کونله که انلره انده عذاب کلمه جك برخلاصنه چاره بولمیه لرواولوقت دیه لراول کافرلرکه
کندولره ظلم ایتدیلرشرك کفرومکله کای بزم ربیمز بزه مهلت ویرکرودنیایه
ایلت کم اول سنك دعوتکه کطریق اسلامه دعاجابت قیلوب رسولکه متابعت
قیلالم انلره مطیع اولالم حق تعالی قبلدن انلره جواب ویریله کسزدکل میدیکزانلرکم
دنیاده اندلرایچوب دیردیکزوالله بزبودنیادن زایل اولوب کدیسردکلوز
اکراولورسوزدخی طیراق اولدوغمزدنصکره کرویکلوب دیریلوب ادم اولجق
دکولزشمدی کوزکزله مشاهده قلدوقدنصکره می انانزیکزدنیاده ویریلن
خبرلری کم انکارایدردیکزودخی حق تعالی خبرویروب بیوردیکه وَسَكَنْتُمْ فِي
مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْاَمْثَالَ

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ

یعنی حق تعالی بیورد کہ یا محمد قیامت کونندہ اول کرودنیا یہ کلمك استیمن کافرلرہ
دینیلہ کہ سز دنیادہ یورتندیکز سرایلرینزہ وکوشکلرینزہ اول عاد وثمود قومندن کہ
کذب ونفسلرینہ ظلم ایلدیلر بزہ شرك کتوروب کافر اولمغلہ واول رسولترینی
تکذیب قلمغدسزہ بیان اولندی اشتدوکز بلدیکزکہ انلرہ اول تکذیبلرندن
اوترو نجہ عقاب قیلوب هلاك ایلدك اوکلہ اوکتلمغدیکز انلارك احوالترینہ سزہ
ضرب مثللر ایروب خبر ویردك انلردن عبرت المدیکز واکر شمدی سزی کرو
دنیایہ الترسوز اول اوکندرن سزہ منفعت اولیجق دکل بلکہ کرو اول اوکلکی
باطل اشلرکزدن دونہ سز ودخی بیوردیکہ یا محمد نتہ اول کلان امتلر مکر وحیلہ لر
قلدیلرکہ نور اسلامی کذب ولریلہ کفر لری ظلمانیلہ بورویہ لرتاکہ ظہورہ کلیہ
اللہ تعالی عالمدر انلرك نہ قلدقلرین دخی بیلور وانلرك انہا الترینہ جزاسی
انلرك قتلہ درقیلور پس مکہ کافرلری انلرجلین داوندوعدہ سنجکون مکر
ایدرلرکہ سنی اولدورہ لریا خود ایچلرندن چقاروب قوہ لرتا امردین زائل
اولوب سنوك حکمك کتوریلہ اکرچہ انلر مکر ایتدیلرکہ طاغ انوکلہ زائل اولہ
طاغ خود مکارہ لرمکریلہ یرندن زائل اولق ممکن دکل پس بزدین اسلامی
اویلہ حکم قلدقلہ اول طاغ کبی ثابت اولوب قرار طوتمشدر انلرك مکری الحق
تجن زائل قیلمسر انما انلرك مکرلرینك جزاسی اللہ تعالی قتلہ دریارن بولمسر

ودخی

ودخی بیوردیکہ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو

عیمرلاردض

نِقْمَةٍ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ یعنی
حق تعالی بیوردیکہ یا محمد اللہ تعالی اویلہ وعدہ قلمشدرکہ رسولترینہ نصرت قلوب
دین اسلامی ظہورہ کتورہ کلمہ اخلاصی یوجلدروب کلمہ کفری اشغہ برغہ پس
اویلہ ظن ایتمکن کہ حق تعالی رسولترینہ قلدوغی وعدہ دہ خلاف اولہ بد رستی
اللہ تعالی غالبدر انتقام الدوسول کونندہ کہ بویرلر برایرق یرہ تبدیل اولنہ کہ
آن کشلرن اولایاك آری اولمیان اوزرندہ کنہ اشلنمش اولہ وکوکلر صورتی
دخی التونہ دونہ رویلہ ودخی بیوردیکہ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي
الْأَصْفَادِ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشَى وُجُوهَهُمُ النَّارُ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ
نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ یعنی حق تعالی بیوردکہ یا محمد کورہ سن
اول مشرکلری قیامت کونندہ زنجیرلرلہ وبیونلری دمورلرلہ دولمش
اولہ لرهر بری انلردن وبرشیاطینلردن بلہ وکوکلکلری قطرانلردن یعنی
باشلرنزن ایاقلرینہ دکین قطرانلہ باندورہ لرلہ اوطوتب بالکلیا غیجوت
بعضیلرہ دولرکہ غایت قرمش بقردن واودیالکی انلرن یوزلرین دخی
بورویہ یاخود قبلہ کہ انی کندولردن منع ایدہ میدلرتا برشع دیہ لرندن
ایقلرینہ دکین یالڭ اولہ پس حق تعالی اول قیامت کونن قوپردوغی انلرن
اوترو درکم هر نفسی نہ کسب ایتدیسہ دنیادہ انلہ اولہ بد رستی حق تعالی

حسابی تیز در تجنکی حساب قیلمه ناکه مؤمنلر برنماز وقتی مقدار نجه اولمه ودخی بیورر
هٰذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ یعنی اشبو خبر لرویلنمردی الله تعالیدن بوجمیع آدملر اوغلنرینه تاکه اول
فرالله تعالیدن عذابلرندن قورقه لر ومعصیت لردن ایراق اوله لر کاشرک
کورمکی ترک ایده لر بله لرکه اول الله واحد در قولنه صادق وعده لرینده
خلاف یوقدر مؤمنلره وعده قلدقلرین هب برینه کوره وکافرلره وعده قلدوغی
عب برینه کامسر ودخی بوقرآن انکجون ذکر کمعملی اولنلر اوکندی عمل قلدقلرین قیامت
کونینده سعادت ابدی ودولت سرمدی بوله والله اعلم

سُورَةُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ تِسْعُونَ وَتِسْعٌ

بسم الله الرحمن الرحيم

الٓرٰ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ یعنی حق تعالی بیوردی بن اول الله‌ام کم
کورورین اشیدورین هیچ برکورونور اشیدولورنسنه بنم کورمکلکمدن و
اشمکلکمدن مخفی دکل اشبو شول کتاب آیتلریدرکه اول قرآندر واول قرآن
حلالی حرامی وجمیع احکامی بیان قیلمیدرکه دینه وکه دنیایه متعلق و
دخی بلدرمیدرکه هدایت وبرمشدر ودخی بیوردیکه رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ یعنی حق تعالی بیوردرکه وقت اولهٔ قیامت کونینده کافرلر آرزو قیلورلر
دیه لرکه ای کاشکه بزدخی دنیاده مسلمانلردن اولیدق بواول وقت اولهٔ کهٔ کندولرك
اولدیکنه عذابلرین کوره لر وجنت ایچنده مؤمنلرك تنعملرین کوره ودخی شول

وقتکه

وقتکه حق تعالی بیوره موحدلرك یمان ایلم کنهلری طاموددن چقاره لر وکافرلر
ایدی عذاب اچنده قله لرطاموددن اوزلرینه یاپوله ومرمرلدن اوزلرینه قیلوب دیرلر
کاشکی بزدخی اول موحدلردن اولیدق که شمدی چقیدق بونده قیمیدق ودخی
بیوردیکی ذرهم یاکلوا ویتمتعوا ویلههم الامل فسوف یعلمون وما اهلکنا
من قریة الا ولها کتاب معلوم ما تسبق من امة اجلها وما یستاخرون
یعنی حق تعالی بیوردی یا محمد قوبوکا فرلری که دنیاده شول جوانلریکی بسونلر اچونلرکه
انلرك همتلری دنیاده قرلری اولمشدر موصودلری آخرت دکل یارن حالدری
نه اولجغنی بلمزلر اول اوزق اندیشه لری انلری الله تعالیه مطیع اولوب طاعت
قلمقدن اعراض قلدرمشدر اولمری اوتندرمشدر دیمزاولهٔ بلله لرکه بونلر
قیامت کونینده نه عذابلرونه قتی بلالرنازل اولسین بزهیچ برکوی وبرشهر
اهلن هلاك قلمدق الا انلرك برمعینی اولمش وقتلری وارایدی کاتا تاخیر
قلمدق چون معلوم ووقتلری تامنه ایره لرنده هلاك ایلدك نه برساعت وقتدن
ایرو قلمدق نه برساعت وقتدن تاخیر قلمدق پس هیچ برکمسه تمام اجلی
اولینجه اولمز تابرکوزیوب اچمش قدرنه ایروونه کروودخی بیوردیکی
وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ لَّوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ یعنی بومکه اهلی دیدلرکه یا رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم ای بکا قرآن انزل دیونطق ایدوب خبرویرن تحقیق سن مجنونسن

نجون بزه فرشته اینوب خبر ویرمیه اکرسن رسول ایسلك اکربوید دیوك کوجلکه
سن کوندرملش پیغمبرسن ویزسکا اینانمیه سی اولورسوزبزه عذاب اینرسن دیو تحدی
انلرك جوابوندن بودیکه مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذًا مُنْظَرِينَ
إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ یعنی بزکوکدن برفرشته اندرمرزالا
وجیله اندوردزکه رسولرمیزه خبرویرن یاخود عذابله اندردزکه اینوب برقومی
هلاك ایده یاخود براجلی یتشمش کشینك جانن قبض ایتمیون اندوردزبس سز
بنی مرسل دکلسز کسزه فرشته اینوب وجیله خبرویره بلکه سزك اوزیکزه فرشته
اندرمرزالاعذابله اندوردرزشوبله کهیچ ایرق سزه نفس ویرمکه مجال اولیاز
مهلت ویرلزودنی بزقرآنی اندردك محمداوزده کوبزانی متقلبیوز اندنکه
شیطان وسوسه قیلوب انی تبدیل وتغییرقیلمریا ارتوره لریا اکسلده لرپس قرآن
یوزسندن متفلتمغه سبب بولاولدیکه حق تعالی قرآنی اسان قلدی انی اوقیوب حفظ
ایدیجیله حق اولدی اندن اوتروتبدیله تغییرمجال اولمیوب محفوظ اولدی اما
ایلروکتابلری متکفل قلدی انی اوقیوب حفظ ایدیجیلر آزاولدی اول سببدن
تبدیلاته وتغییراته مجال اولدی که بعض احکامی تحریف قلدیلرودنی بودیکه
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ
سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ یعنی حق تعالی قلوب بودیکی یا محمد تحقیق سندن اولرو بزدنی

رسولر

رسولکزه کوندردك حق تعالی وقومی ایچنده سنك استکدن ایلروانلرصبح رسول
کلدی انلره که دعوت قلدی انلرا اول قوم انی استهزا ایلدیلر ومسخره طوتدیلر سنکم
سنی استهزا ایلورلرا شبو قومك که مکه اهلیدرپس شول اکنیه اهلك نجه کچوریلورسه
بزدنی اول کافرلرك کوکلنه کفری ضلالتی اویله کچرودرزانلرك کفری وشرکی
معابله سنده عقوبت اولمغیچون پس انلره اول تکذیب قلمق غایت حلاوت ویردکه
انلرنه الله تعالیله تصدیق ایدرلرنه قرآنی ورسولی یدرستی خبرویرلدیکه اولکرك
سیرتلری وعذابی تکذیب ایتکلریچون عاقبت عذاب کلوب انلری هلاك قلدی
ودنی بودیکه وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ
لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ یعنی اکربن بولرك
اوزرینه کوکدن برقواجسون که اندن فرشتهلری انسانلرجنلرانی کورسلر
اول مکه کافرلری دیرلردیکه بزم کوزمزبغلندی بوریدی برسحرلندك جادو
لندق اندن دنی عبرت المیه لردی کروانکارقله لردی ننکم آی ایکی پاره اولدغنی
کوردیلرعبرت الوب ایمانه کلدیلرانکارقلدیلرودنی بیوردی وَلَقَدْ جَعَلْنَا
فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ إِلَّا
مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ یعنی حق تعالی بودیکه تحقیق بزکواکبلره
بلدزلریرتدق که انوکلمه کوکلری بزه بیب مزین قلدق شول کسه لرقوبرکم اکا نظر
قیلوب عبرت الورلرودنی اول کوکلری مستادق اول بلدزلرله هرشیطان ملعونکه

رحمتحه دن ایراق اولنوب مرد و دا ولمشدر تاکه کوکلره چقمغه یول بولیوب
الامکریله اوغرایوب یعقوب خبر دکلیله لر اولوقت دخی اول غایت استی یلدیرم یحی
یلدز ذلك شعله سندن پاره پاره اکا اسیلور قچن اول ایتلر شعله سندن البته خطا
ایتیوب اکا ایریشور یاقر کویندو دریا خود غفلته خلل ایرکو در بر دخی کوکه
یعقوب استماع قلغه قدرتی یمز و دخی بیور دیکه وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا
فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ
وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ یعنی حق تعالی چون کوکدن خبر ویردی بوکره کی
دلیل وحدانیتنی خبر ویرب بیور دیر لری یکوب دوشدك صو اوزره
اندن انوك اوزرینه بوجه محکم طاغلر یعقوب ایلدك تا یلدیقنوب حرکت قیله مکا
شنده ثابت اوله بوخلق انوك اوزرینه مصالحلرین بر برینه کتوره و دخی بتوردك
بزاول طاغلرایچنده هر نسنه یاول تراز ویله وزن اولنور یعنی شول معادنلرکه
یردن چقار دمور توج قلای النون تمش کبی حق تعالی فولتری مصالحی ایچون
یراد مسدر و دخی بتوردك اول یرایچنده هر نسنه که مقدر قلمیش دانه لر
وعشلرین انواع شکل اوزره مختلف لون وطعم اوزره مختلف بر برینه نکزمز
و دخی بر دق سز نجمون اول نسنلرکه سزه سبب معیشت اوله انواع اکنردوك
وباغلردن وبستانلردن بتن بتانلردکه هم سزه رزق اوله وهم حیوانلره که
سز اولرکله معیشت قیلوب منفعتلنورسز وانلرك رازقی سز دکلسز بلکه سزه

وانلره دخی رزق ویرن رازق بزز و دخی بیور دیکه وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا
خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ یعنی هیچ نسنه یوقدر موجود اندن الا
انوك رزقنك خزینه لری مفتاحی برقدر قیمتده در کلمنی بیلور زهر برینه رزقنی
ایرشدرو بر زو دخی اول یغور خزینه سی برقدر قیمتده در کمچن کرك اوله اندر
موزن الا اولچکله و وزن معلوم ایله کم برقطره اندن نه ارتق ونه اکسك اوله و دخی
بیور در وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا
أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ یعنی تحقیق بز یلدری کوندردك کم بولتلری صعوبا یحنده کی یغور
لری یر یوزنه دوکه و دخی کوکدن یغور لر اندردك سزی صوارد ق کولتر وحوضلر
ایروب صوینی انك ایچنده جمع ایدیکز اکنلر یکز و باغلر یکز وطوارلر یکز صوار دیکز
اکر بز و یرمسك سز مالك اولماز دیکز زیرا انك خزینه سی مفتاحی سزك الیکزده در
و دخی بیور دیکه وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ یعنی بوبرلری
بهار فصلنده یغور لرله دیر کوروب زینتلرله مزین قیلان بزز و کوز فصلنده
اول زینتلری اولدورن بزز تاکه آدم اوغلنری متنبه اولوب اکلیله لرکه
کندولری دخی وارلغلرن الدن کیدرن بزز و دخی اول اولش قرو بر لری
واتجاری تازه لندوروب انواع یچکلر ایله نجه حیات ویرمکه قدرتمزی بتر سه انلری
دخی اولدوروب طپراق قلدو مخرد ذفنکز کرو دیر لدوب حیات ویرمکه قادر

كلي ما الكلرينه معلوم كوزدر عاقبت كلنجي هلاك ايدرن ملكي كلي برنه قالورسن بك
ايلرو آخرتة كمشدر بكزي دخي بيلورز وانلردن صوك قالنلر بكزي بيلورز
بدرستي سنك ربك يا محمد بو ليل هب اولين وآخرين بيلور برينه حشر ايدوب
جمع ايدبسرد رحكمدر هر برينه نجه ديلرسه حكم ايدر علمدر هر برينه نجه كوك
بيلورودخي بوردكه وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ
وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ يعني برير ندق آدمي شول قرو بالجمدن
كم اودكور مسندر اما جان اوكلدر اورسك آوازويرب اوترقرولوغندن ودخي
راجحسي متغير بالجمدنكه نجه بالتراوزندن كوب ياتردي ودخي جان قومنه
برانده آدمدن اول جانكه اول جنلرك اتاسيدركه جني قومي اندن اوريوب
منتشر اولديلر پس اول جانده وتنسز اوددن يرتديكه اول جمابلدكوك اتاسندن
كوكدن اشغه درودخي بوردكه وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ اِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا
مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ فَاِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ
سَاجِدِينَ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ اَجْمَعُونَ اِلَّا اِبْلِيسَ اَبَى اَنْ يَكُونَ مَعَ السَّا
جِدِينَ يعني يا محمد سنوك ربك چون اول يرده ابليسه ايلم ساكنلرن فرشتلر
دديكه بن يرز وقده برآدم يراديسرم قصوسي متغير اولمش اولانلردن قرو بالجمدن
كه قرولغندن اوازويروب اوترچون بن اول آدمي سويه قبلوب اعضالرني
برلويرنجه دوزدم اندن فكره روح يرادوب انوك ايچنه نفخ ايلدم كه حيات

بولوب طورو كلدي بزاول فرشته لره بيوردقكه آدمه سجده قيلك مجموعي سجده يه واردلر
اول سجده آدمه تحيات ايدي وبزه عبادت ايدي لبكن ابليس امتناع قلدي اول
سجده قيلنلر اولدي كندوسي آدمه اوزرينه اولدي تكبر ايلدي فرشته لره آدمه
سجده قيلدي پس حق تع خطاب ايدوب بوردي قَالَ يَا اِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ
السَّاجِدِينَ قَالَ لَمْ اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ
قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ حق تع
بوردكه يا ابليس نولدي سكا كه فرشته لرايله سجده قيلدك ابليس لعين جواب
وبرب ددكه بن سجده ايدردكلين شول آدمه كه سن اني برلجمدن برندوك
حق تع بوردكه چون سن امره مطيع اولمدك چون جنتدن ودكزيوزندن
واردكر چيزه لرنده متاملن سن بزم رحمتمزدن ايراق اولوب مردود
اولدك خذلان لعنت سنوك اوزركه اولسون قيامته دكين چون ابليس
بوردوسوزمك خطابن ايرشدي حق تعالي دن طول عمر ديلدكه بوآدم
اوغلنرينه عداوت نيلوب اغوا قيلم سنكم حق تعالي خبر وبرب بوردي قَالَ
رَبِّ فَاَنْظِرْنِي اِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ اِلَى يَوْمِ الْوَ
قْتِ الْمَعْلُومِ قَالَ رَبِّ بِمَا اَغْوَيْتَنِي لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَلَاُغْوِيَنَّهُمْ
اَجْمَعِينَ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ يعني ابليس لعين ددكه طردايدب لعنت
قلدك بارى بكا امان مهلت ويركه دنيا اولم تا قيامته دكين حق تع بوردكه

وارسکا مهدت اولنسون اول یوم معلومه دکین که خلقی کلی انده کروقوپوسون
چون ابلیس اولکدن امان ویرلدی دیدیکه یارب تکم سن بنی ادمدن اوترو
طریق هدایتدن چقاروب ضلالته بروقدک عزتک حقیچون بن دخی اول
آدمك ذریتلرینه اغوا ایلم بریورنده کی شهوا تلری ولذ تلری انده کوجك
کوستروب کلسن آزدوروب بکا اویدوره هدایتدن چقاروب ضلالته بره غم
الامکر شول قولترکی ازدرمیکه سکا مخلص قولترکه عبادلری سنکیچون در
ودخی سوردیکه قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ اِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ
سُلْطَانٌ اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِينَ
لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ یعنی حق تعالی بیوردیکه اشبو دین
اسلامه بنم طوغرو یولدرکه آکا کیرن طوغرو رحمته اولشور پس اول یوله
هدایت ویرمك بنم الده در سنك الکده دکل که کلسن ضلالته بره غم سن بدرستی
شول قولترکه بن هدایت ویردم انلرسکا مطیع اولمازلرسن انلرکلهم جمله
شمرسن سنك انلرك اوزرینه حکمك یوق الا شول کافرلرکه کم اولرکه سکا
متابعت ایدوب حکمکه منقاد اولورو وسوسکزاویارلرسن انلرك وعده
اولنمش یرلریکه دونب وارجق یرلری اولدی جهنمدرکه انلرك بدی قپوسی
واردرویری منزلدرهر قپوسندن برمنزله کروروهرمنزلی انلرك قسمت
اولنمشدرکه انده بوطایفه یه عذاب اولنه کافرلردن کافرلره هرمنزلده بردورلو

عذاب

بوندن صكره بيوردى وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا
سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ يعنى
حق تعالى بيوردىكه يا محمد خبر ويرصون اول ابراهيم قونغلرينه جبرائيل ايله اولكى
فرشته‌ء اكا كوندردك وارديلر حون انوك اوزرينه كيردلر سلام ويردىلر
ابراهيم عم كوريجك سلاملرين الدى اما انلردن هيبت الوب قورقدى دىدى
يا قوم بزم كوكلمز سزدن قورقدى انلر ديدىلركه قورقمغل بزسكا بشارته
كلمى شز سكا براوغل بشارت ايده رز كه عليم ربنى اسحق عم ودخى بيوردىكى
قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا
تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ يعنى
ابراهيم عم ديدىكه بكا اوغلمى بشارت قيلورسز بوحالده كه بن پيراولمشم و
ضعيفم بونى بكا نيله بشارت ايدرسز انلر ديدىلركه بزسكا كرچك اوغلنله
بشارت قيلورزكه قوليمز حمد ريلان دكل سن الله تعالىدن اميد كسيجيلردن
اولمغل كه حق تعالى بنك رحمتى واسعدر ابراهيم عم انى اشيدوب ديدىكه
ربنك رحمتندن اميد قطع اتمز الا انلركم ضال وكمراه اولديلر كفر وشرك
يولنه كيروب طريق اسلامى يترديلر حون ابراهيم عم انلرى بلديكه حق تعالى
الچيلر يدر انلره صوردى شويله كم حق تعالى خبر ويروب بيوردى قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ
أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ

اجمعين

اجْمَعِينَ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ يعنى ابراهيم عم اول فرشتهلره صور
دى كم خالكز ومصلحتكز نه در ونه ايشه كلدوكز انلر ديلركه نحيتن بزكوندردول
دك برقومه كم نجوملرومشركلردر ابراهيم عم ديدىكه هلاكمى ايدرسز نه قومدر
انلر ديلركه لوط قومىدر انلارى هلاك ايده رز يا لوط انلرك ايچنده در ديدىلر
ايدرسز دى جبرائيل عم ديدىكى اول قومك كلسين هلاك ايده رز الا لوط عم
قرنيله واول برعورتيله كه مسلمه در انلرى قورتاريرز الا اول لوطك برعورتيله
كافره در اكا هلاكلك بله مقدر در دخى بله هلاك اولسيدر حون جبرائيل عم بو
خبرى ابراهيم عم ديدى اندن قالقوب لوط قتنه كلدى نتكم حق تعالى خبر ويروب
بيوردى فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ
بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ يعنى حون اول
مرسللر لوط انلرى كوردى بلديكه نه قومدر اكا دهشت واقع اولوب ديدى
يا قوم نه قومسزكه بن سزى بلمزم كوكلم سزدن اوركدى جبرائيل عم ديدىكه
نعرت ايده جك قومدر كلوز بلكه بزسكا كلدك شول عذابيله كه يو قومك انلر
شك ايدرلردى اول عذابه اعتماد اتمز لردى بزسنك قومكه عذابيله كلدك
حقيقتا كه انلرى هلاك ايده وزبزساد قلردنوز قولمزده خلاف يوق اندن
جبرائيل عم لوط عم بيوردى نتكم حق تعالى خبر ويروب بيوردى فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ
مِنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ

تؤمرون وقضينا اليه ذالك الامر ان دابر هؤلاء مقطوع مصبحين
وجاء اهل المدينة يستبشرون يعنى جبرايل عم دديكه اهالك اوكيجه
ايچنده سن سير ايله بونلردن اعراض ايت كندوى اهلاكدن بركسنه بونده قومه
كيدك سول يره كم سزه امر اولندى انده وادرسزكه اول شهره متغره دروغ
يوردريز وحى ايدوب اول ايشى اكا خبر وبردك ديدك يا لوط سن اهلكله چيقوب
شام طرفنه مدينه ده وادكه بوقوم كلى اصليله مساج وقتنده هلاك اولسنلر صوكرندن
بركسه قالمجق دكل پس اول لوط قومى اشتديلر لوط عليه السلام اونه اوكلكلرى
بربرينه مشتولوب لوطك اونه كلديلر مجموعه قلديلركه كيره لر اول فساد لرين ايدرلر
لوط عم انلركله مجادله قيلوب منع ايلدى ننكم حق تعالى خبر ويروب يوردى قال
ان هؤلاء ضيفى فلا تفضحون واتقوا الله ولا تخزون قالوا اولم ننهك
عن العالمين قال هؤلاء بناتى ان كنتم فاعلين يعنى لوط عم اول قومه دديكه
يا قوم بو جماعت بنم قونقلرمدر بونلرك قنده بنى فضاحته قومك قورقك
الله دن بنى بونلرك ايچنده ذليل قلمك انلر دديلركه يا لوط بزسنى منع ايتمكى كه
اوبكه كلمن غربادن كسه ء قونقلوغه الميه سن بجون بونلرى الديك لوط عم
دديكه يا قوم اكوسز البته بو اشى اشلرنى بيركزبوقزلريمى سزدنكاحلنه سزبن
حلال وجايز انلرى جفتلنك كه الله تعالى بوعورتلرى انلرا يچون برغشدر امر اولمله
دركه انلرى نكاحلنه سز انلرا كا مطيع اولمديلر البته ديلديلركه كيره لر چون

جبرايل

جبرايل عم بركز قنادينه انلرك بوزلرين صيفه دى جمله سى كور اولديلر تنكم هود
سوره سنده فيفيده لرين عاجز خبر وبردك پس حق تعالى رسولنه انداى محبوب خبر ويريكم
لعمرك انى سكرتهم يعمهون فاخذتهم الصيحة مشرقين فجعلنا عاليها
سافلها وامطرنا عليهم حجارة من سجيل ان فى ذالك لاية للمؤمنين
يعنى حق تعالى بوردى بكه سنوك حياتك حقيچون يا محمد بدرسنى بو اهل مكه اول
جهالتلرى وضلالتلرى ايچنده حيرتده قالمشلردر بونچه عجايبلرى
اشيدوب هيچ برعبرت الوب اوكتنمزلر بوندن صكره كيروا اول لوط قومى قصه
سن خبر ويروب بيوردى يكه يعنى چون انلرا اول فساد لرين ترك ايتمديلر جبرايل عم
كوندردك انده صياح وقتنده واروب اول قلعه لرينى يرلريله قوپرديلر اول
فرشتهلر له كتوروب كوكاره يتين چيقرديلر اندن باشى اشغه ايروب قويوردىلر
كون طوغدوغى وقت جبرايل بركز صيحه اوروب جمله سى هلاك اولديلر اوزر
لرينه طاش دخى يغدردق بدرسنى اول لوط قومنك هلاكلكندن نشانلرى علا
متلر وار فكر ايدوب عبرت البجيلره وعقل ايله نظر ايدبجيلره بدرسنى اول لوط
شهرلرى بوسنك قومنك يولنرى اوزرنده اشكاره ظاهر اولديلر محو اولوب
كيتدى شامه واروب كلان كوردانى بنم عقوبتله هلاك ايلدك نته اندن عبرت
المز تحقيق هلاكلكنه علامت وار عقلى اولنلرانى كوروب ايمانه كلمله بوندن صكره
بيوردى وان كان اصحاب الايكة لظالمين فانتقمنا منهم وانهما لبامام
مبين

وَلَقَدْ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

يعنى تحقيق اول ميشه اهلى كه شعيبى پيغامبر انكار ايدوب بلرظالملردن اولدلرينه
انلردن انتقام الوب عذابيله هلاك ايلدك بدرستى اول لوط قوميدر بو اصحاب
ايكه بونلرك الذه دركه يولترى اوزرينه كيدركن كلوركن كورهدورلر عجبدركه
دخى برفكر ايدوب اعتبار قلمزلر ودخى اول صاحب حجر كه صالح قوميدر انلارك
دخى صالحى تكذيب ايتديلر حال بودركه انلره بزدن وبردك علامت نشان صالح
رسول ايدوكينه تاكه انكا تصديق ايدوب ايمانه كلملرى انلرانذن اعراض ايدوب انكار
قلديلر ايمانه كلمديلر دخى جملسنه منع ايتديلر ودخى بودركه وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ
الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ يعنى اول ثمود قومى طاغيلرى وقيالرى يونوب اولرايدوب اولردى تاكه
اوزلرينه تعليه وعذاب دخى كلسى اولورسه انكا كيروب فورتولمه لرحق تعالى انلره
عقاب ايدوب جبريلى كوندروب كلوب بركز صيحه اورديكله جاغردى صباح وقتنده
جملسنى هلاك ايلدى هيچ انلره منفعت قلمدى وعذابدن فورتمدى اول كفر
لرى وشركلريله كسب ايتديلرى اول صنملريله انكا طيديلرى ودخى بودركه وَمَا
خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ
الصَّفْحَ الْجَمِيلَ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ يعنى حق تعالى بودى بزيمدى بوبرلرى
كوكلرى الاحتيجون كه بوقولمزايكيسنه نظرقيلمزلرانذن عبرت الوب بزيم قدرتمزى

الكليه لربلدلر بزيم كلامزى حقدر تحقيق البته قيامت كونى اولبسزانوك براغبت
كوره لوسن بونلردن يا محمد كوكلوكلر اعراض ايله كه سندن هيچ جزع فزع كلميه
انلرى بزه قوكه سنك ربك خلاقدر جميع يراد ملشى وجوده كتورن اولدر ودخى
عليمدر ايمان كتورنى وكتورمينى دخى بيلور وقيامت نه وقت قوپاجاغنى بيلور
وهر بر قوله نيچ جزا فلق كرك انى دخى بيلور بر لوبرينه انتقام قيلور ودخى بودر
وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى
مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ
ابن عباس رضى الله عنهما ايدر يعنى تحقيق بزسكا فاتحة الكتاب ويردك يا محمد يدى
آيت ودخى جميع قرآنى سكا ويردك اما اول فاتحه سوره سى قرشو نمازده او
قندجهر بله تكرار اولنوركرك فرض كرك تطوع حق تعالى بوسوره ايله رسول صلى
الله تعالى عليه وسلم منت ايدوب عطاسن ذكر ايدر سنكم قرآنه منت ايدر بوسوره
نك فضيلتن اظهار ايتمك ايجون ودخى بيوريكى يا محمد هون بزسكا قرآن نعمتى
ويردك كه برحرفى دنيادن ودنيا اچنده كيدن بكركدر پس سن رغبت نظرى
ايله كوزانوب بتعمل سول كسه لريكه مال دنيه وزينتلرينه كه دنياده هر جنسدن
ويردك برنجه كون تمتع ايدرلر اول كفار قريش كه يارن جملسن بزدن دوكون
كيدرلر سكا ويردوكز علم ودين انلريك كلتسندن خبرلودركه دنياده و
آخرتده سندن ايرلوب ودخى اول كافر قومى اوزره ايمانه كلمدكلريجون سول اولوب

غضه يكلكم انلر مطبوع اغلبدر ياخاندن انلره نسنه يوقدر اما انلرك سكا ايمان
كتوردكلرى سنك انلره يمنمق اولوب تواضع ايلكل لطفلره دللكل ودخى بيوردى قل
انى انا النذير المبين كما انزلنا على المقتسمين الذين جعلوا القرآن
عضين فوربك لنسئلنهم اجمعين عما كانوا يعملون يعنى ايت يامحمد اول مكه
كافرلرينه كه بن سزك اوزيكزه ظاهر قرآنله قورقودوجيسن بنم اوزرمه انذ
رلدى سنكم تورميت انجيل انذرنلدى اولدر بوديلر ونصارالر اوزرينه اوكتابلرين
تقسيم ايتديلر وبعضسنه انا نذير لركم مكه اهلى دخى قرآن حقنده مختلف قولله
دديلر كمى شعر دردى كمى سحر دردى اول كفارك قضيه لريدركه دوزمشلر
اوقورلرلوكره آه ملر تقسيم قوديلر كوزه ديرلردى طشره دن كلسه ايمانه
كلمك ايچون انى منع ايدوب قومه لرپس وحق تعالى بيوردىكه فوربك يعنى شنك ربك
عزتى حقيچون بزبونلرك كلسن البته هب صوراوزكردكرك نه اشلديلرسه
كفردن شركدن تاكه اول كفرلرينك انده جزالرين قيله وقيامت كونده ودخى
بيوردى فاصدع بما تؤمر واعرض عن المشركين انا كفيناك المستهزئين الذين
يجعلون مع الله الها آخر فسوف يعلمون يعنى يامحمد امرك اظهار ايله شول سكا
بيورلن اوزره طوغرو وطوت كيت بوكافرلرى قوو ترك ايلمه كه اكا دكين كه الله تعا
لينك امرى ايرشه اولوكله ودخى وحق تعالى اول استهزا قيلديكه بش طائفه درجمله سين
بركونده برگجه ده هلاك ايلدى پس اولوقت بوآيت انذيكه برنكايت ايدوب اول استهزايه

النحل شرلرين سندن دفع ايلدك كه انلر ديرلردى اول شركلرى يوزندن
الله ايله بلمه برالله دخى وار ديمه اولكه بلمه لرانلر كلمه تله اشلتمه بوكلامه وعيد دركه
جميع كافرلر بوزدن متنبه اولوب اوكندلرى دوخى بيوردىكه ولقد نعلم انك يضيق
صدرك بما يقولون فسبح بحمد ربك وكن من الساجدين واعبد ربك
حتى ياتيك اليقين يعنى وحق تعالى بيوردى يامحمد بحقيقتن بزبيلورزسنك كوكلك
طاريلورلر اول كافرلرسنى تكذيب ايدوب انكار قلدقلرينه سن انلرى قوغل ربكى
تعزيه ايدوب انلرك امرينه مشغول اولوب عبادت ايله كل كوكلكى انلره مشغول
قيلمغل سن نمازقيلمردن ومسجدلردن اوغل اول كلمه اخلاص كلمه توحيد
درمحكم طوتغل تا اكا دكين كه سكا اولم كله بوزدن اوتوردى رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم كه وحق تعالى بكا وحى ايدوب بيوردىكه بن سنى جمع ايدوب تاجرلردن
اولام ليكن بكا بيوردى كه بن اكا حمد وثنا قلم مسجدلردن وساجدلردن
اولام پس كركدركه اكا قول اولنلر ومحمد امتى اولنلر مولا لرى حكمنه مطيع
اولوب رسولنه متابعت قيلمرتاكه رسولدن شفاعت بولغه وحق تعالى دن
مرحمت اولغه مستحق اولورلر اوكلى ابدى سعادته اولسوب كمال حاصل قيلمرلر

سورة النحل مائة وعشرون آية بسم الله الرحمن الرحيم

اتى امر الله ابن عباس رضى الله عنه بيوردى اولوقتكه اقترب للناس حسابهم
ودخى اقتربت الساعة ايتدى نازل اولدى اول قريش كافرلرى ديديلر

یا محمد شویله ظن ایدرسنکه قیامت یقین کلدی هیچ بزانك اثرندن برشنه کورمزسن
اولوقت حق تعالی امری کلدی یعنی قیامت کلدی عذاب وقتی یقین اولدی زیرا
هرشنه که کلجك درحقیقتا همان اول کلمش کبیدر انوکچون کلدی بیوردی پس
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بو آیت کلیجك بکزی متغیر اولوبن صحابه دی یرندن
طوروکلدی شویله ظن ایلدیکه عذاب کلدی پس جبرائیل عم یونی انوقت دیکه فکا یستعجلون
سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ یعنی حق تعالی بیوردی یا محمد عجله ایتمه اول قیامت
واقع اولمدی هنوز اما وقوعی یقیندر تنزیه ایدوب پاکلکله رنکی ولدودن
دخی شریکدن که اول یوجه در پاکدر شول سفتدنکه کافرلرانی وصف ایدرلر
واکا شرك کتوروب صنمری شریك قلدیلر حق تعالی منزه در شریکدن واولاد
دن اول فرد واحد در قادر در نه دیلرسه قیلور معینه شریکه احتیاجی یوقدر
ودخی حق تعالی بیوردیکه یُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ یعنی حق تعالی جبرائیلی دخی وجیله
اندودرکه وامریله قولرینه نزول کتسنلر اوزرینه که انلری نبوتله ورسالتله
وقرآنله اخبار قلدیکه انلرا کا اصل ایدری تاکه انلر اول قرآنله انذار ایدوب اول
کافرلری قورقودب انلره بلدوره لرکه الله تعالی واحددر ایکنجی سی یوقدر معبود
مطلقدر انلدن قورقك ودخی بیوردیکه خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا
يُشْرِكُونَ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ یعنی حق تعالی کندوك

عظمتین

عظمتین قیلوب بیوردیکه سزی یراتدن خالق اولدرکه کوکلری ویرلری بیلدرن حقی
اظهار ایتمکچون که کندونك وحدانیتنه دلیل اولله تعالی یوجه دراتکه انوك
شریکی اولهدوقی اول الله در اولکه آدمراوغلنرینی برقطره منیدن وجوده کتوردی
بوکلیسیله عجبدرکه اول انسان برمعلم ظاهر خاصمات ایدر برفم قدرتمزه انکار ایدر
یعنی اول ایوب بن خلف برچورومش سکوکی ایوب اوردی واذوب صاوردی دخی
دیدیکی یا محمد عجبدرکه زعم ایدوب دیرسنکه اشبو چورومش توز اولمش سکوکلرکه
دیریورآدمراولور بوبعید نسنه در اولجق دکل اول ظالم حق تعالیدن قدرتنه
انکار ایدوب درایدی ودخی حق تعالی انعامدن بیان بیوردی وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا
لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ
تَسْرَحُونَ وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ
لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ یعنی الله تعالی سزکچون قیلدی وسزه صغیر یرندی بوکدن سزی
اسیجق طوتجق طونلر اولور کوزل عبالر وصوفلر وچوقه لر وکلمرکبی که کیرسن
واوزنده یاترسن وددخی انرك سودلرین صاغرسن وانلری بوغرلیوب انلرندن
یرسن ودرلرندن اوی قیلری ایدبورسن وَلَكُمْ فِيهَا یعنی سزیا آدم اوغلنری
اول انعامدن سزه دخی کوزل نظرکاه واردرکه صباح وقتنده اوتلاغه کیدیرسك
واخشام دونوب اوه کلجك یاقوب انلردن لذت الورسز ودخی بیوردی وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ
دخی سزك یوکلریکزی کتوروب هرشهره که دیلرسزکا ایریشور

سزاکا ایرشور دکلر سز الابد نریکر بوریوب چوق زحمتلر چکمکلر تحقیق سزلک ذکر وف
ورحمتدرکه سزلدن بونلرلر منتفعت طوقونوب لذتلر غیریه طیرسزلر اول سزه عقوبتی تعجیل
ایدوب هلاک ایتمز شایدکه فکرایدوب انصاف کلسز اول شرکلکزی ایمانه مبدل قیلسز
ودخی بعض نعمتی دخی ذکرایدوب بوردی والخیل والبغال والحمیر لترکبوها وزینة
ویخلق مالا تعلمون وعلی الله قصد السبیل ومنها جائر ولو شاء لهدیکم اجمعین
یعنی حق تعالی بوردکه دخی الله تعالی سزلکچون آتلرو قاترلرواشکلرینی تدریکم انلره بنه سزو
انلرکلدخی منتفع اولوب بنجه مقاصدیکزی برینه کتوره سزدخی انلری سزه زینت
ونظرکاه قلدیکم کیم کوندز انلره نظرایدوب انلرن صایغن کچه یسزلر سزلعادتدر
مطلقدر واحددر افعالنده شریک ومعین بوقدر تاکا انکاری کبدروب تصدیق
ایده سزواول نعمتلرین شکرین برینه کتوره سزهم نعمتکزدخی زیاده اولوه صحت عذابدن
نجات بوله سزابن عباس رضوات الله علیهم کلکی کریه کوردی بوایتی شرفی دلیل کتوروب
اوتوردی دیکه بونلر بنکچون یرادلدی دخی زینت ایچون امّا اول کرو قلان انعام
هم بنک ایچون هم بنک ایچون یرادلدی ودخی بوری هُوَ الَّذِی أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً لَّكُم مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ يُنبِتُ لَكُم بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ
وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ وَسَخَّرَ
لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ

يذكرون

يَذَّكَّرُونَ وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ
حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ حق تعالی بوردی یعنی بوطاغلرو بوجه بویله محکم تودوب انوکلله
بصوب یخلدی تاکه میل ایتوب قرارطوته وانوکلله منتفع اولنه ودخی بریو
زینه سزلکچون ایرمقلرانقدی وبولترایلدی که سهرشهرلره وکویلردن کویلره
واروب مقصودلرینی برینه کتوره لرودخی بوطاغلری اول بولتره علامت وشان
قلدیکم کوندوزده کیمکه قولای اوله ودخی بوردیکم وعلامات وبالنجم هم یهتدون
أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ یعنی بلدزلری علامت قلدیکه اول بولتره
کیجه لرده انوکلله هدایت بوله لرو بولی آزوب کراه اولمه لرپس حق تعالی بوردراشبو کلکی
وصف اولنان نسنه لری برتعنه قادرا ولان برابرمیدر شول صنعلره که هیچ برنسنه
برتعنه قدرتی یتمز نولدیکه انوکن عجایب صنعلرینه نظرایدوب اوکسلمز سزکه
انی برلیوب کاعبادت قلمسزابروغن ترک این سزودخی بوردی وَإِن تَعُدُّوا
نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا
تُعْلِنُونَ یعنی حق تعالی بوردیکه اکرسزدسکزکه حق تعالی سزه وبردوکی نعمتلری
صایه سزسیرلک طاقتکزتمیه کم صایه بیلمسزلر زیرا حق تعالی نعمتلری حساب اولنوردن
دکلدرسزلرکه شکرینی قدره برینه کتوربسرسزلیکن الله تعالی غفوردرحیمدر

توبه قبول کفرندن دونمز نقصیر لعلرین عفو ایدوب برلغرالله تعالی عالمدر نفر
کولکوکزدکی اسرار یکزی بیلور ظاهر یکزده نه قلدوغیکزی دخی بیلور آشکاره وکزلو
انوك فتنه برابردر ودخی بیوردیکه وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ یعنی شونلر
الله تعالی قبوب بنلره عبادت ایدولرکه هیچ برنسنه برنعمه قدرتی یمز حال بودرکم
انلرده دخی مخلوقدر بالله کسرایلم یوشیلور کمی طشندن کلی انجدن برجماد درکه زوحلری
یوقحیاتلری یوق بلمزلرکه انلره نه وقت حیات ویرلسه کرانلردن حساب اولنه کندو
دن انلره خبر لردر ودخی بیوردیکه اِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا
يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ یعنی حق تعالی کندو وحدانیتین بیان ایدوب
بیوردیکه سزلرك ربکز ربت واحددر انکا مطیع کرانك شریکی یوقدرانلردن غیری
معبود کلی باطلدر پس شونلر کروقیعقلغه انکار ایدرلرو کولکلریله حق تعالیدن
وحدانیتنه منکرلرانلره معرفت حاصل اولمزدخی ایمانه کلمکدن کندولرین اولو
طوب تکبرلك ایدرلرحقا شکسز وشبهه سز الله تعالی بیلورانلرك ظاهرلرنده و
باطنلرده کفردن ومکردن نه قبلورلرمحمد حقنده واسلام امرنده وبدرستی
حق تعالی سومزانلرکه اولوب ایمانمدن اعراض ایدرلرودخی بیوردیکه وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ

ومن

وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ سقط بدن فعل
اولنوایدرلرتر شی قومی بریوه جمع اولدیلرده دیدرکه بومحمد برطتلو دللوکشیدر
قچن برکشیلر کلوراتسه انوك فی الحال کولکن قیلرکندویه دوندوردی فکرایدك نظر
قیلك شول اشرافکزدن برقچ کشیلرچقارك مکه تك یولنری اوغرلرینه برکیچه یاخود
ایکی کیچه یکیب اوتورسونلر محمدی کلنلری کرو وندرسونلرکه کلمکدن منع استسونلر
پس انلردن برجماعت چقوب یولنرا اغزلرینه اوتوردیلرقچن برقومك الجیسی کلوردی کرکه
اول محمدنه سویلرایشیدلردی اول کلنلری کوروب اینوب قونردی کاخبر ویرب
نسبلرین بلدوردلردی تاکه اول کلنلر بلدرکه بونلر شریف اصللردیلان سویلمزلر
طوغروخبر ویرلردیو اولردن خبر صورمه لرپس اول کلن کشلر رسول اللهدن
خبر صورلردی انلردخی دیرلردیکه برنسنه خبر ویرمه لم محمددن پس حق تعالی بو
آیتی اندوب حاضرین کندورسولنه بلدوردی قچن اول مکذبلره صورسلر
دیسلرکه دیکزاول محمداوزینه نه نسنه اندردی انلرخبر ویرب دیرلرکه اول
مخبر کوکدن ایندوردلدی دیوخبر ویردوکی بلاندرسول ایدوکچن لرك بلاغ
وسوزلریدرکه خبر ویررحق تعالی بیوردرکه یامحمد بوکافرسکاوقرانه انکار ایدوب
سوزسویلدکلری اندن اوترودرکه اول کناهلرینی قیامت کونندتمام وبالا نقصان
کتوروب ویره لردخی شونلرك کناهلرین کتوره لرکه انلری ایمساندن منع ایلدی
حجتسز برهانسز انلرك کناهلری وباتن دخی چکه لرنه باوزیوکدر یولنرکتوردیلر

عاقبت انوکلمه هلاك اولور لرزیرا رسول الله صلی الله تیخ علیه وسلم بیورمشدر هرکیم
برباوزعمل بنیاد قلسه اشلسه اول کندواشلدوکینك کناهی و دخی انی کورروب
اکاتابعت قیلوب اشلیلرلرك کناهلری قدر اول عملی بنیاد ایدنلرك اوزرینه
بیله اولورپس انلردن بوکلامی ایشیدوب بعض لری کیرودونردی امابعض لری
حق تیخ طریق توابی تقدیر المشدر فکرایدوب دیرکه وارووب اول کشی کورمدم
قیمه ندر بلمم انده وارووب نه خبر وبرسم دیوب کلوب مکه کیررودی مومنلره
صورردیکه محمد نجم کشیدر خبرالوب اسلامه کلورلردی وارووب اول قومنی دخی
طریق اسلامه دلالت قیلورلردی و دخی بیوردیکه قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى
اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ یعنی حق تیخ بیورركه بدرستی بویولی بکلیب خلقی محمد
کلمکدن منع ایدنلردن اوکدکلری دینی بوسکری وحیله قلدیلر اما حق تعالی
انلرك کیدینی ومکرینی باطل قلدی اول اولبنك بنیادینی حق تیخ قویروب سقفنی
انلرك اوزرینه یقوب هلاك ایلدی و دخی بیوردیکه ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ
وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ
الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ
فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ سُوءٍ بَلَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ یعنی الله تعالی
انلری دنیاده عذاب قیلوب قیامه اول عذاب انلرك فعلنه مکافات اولنمه آخرته

دخی

دخی حور حقیر قیلوب عذاب الیم دیه کفی اول بکا شریك زعم ایدوب عبادت
قلدوغکز انوك سبیله بزه مخالفت قیلوب انلردن اوتروبزه ظلم مجادله قیلوب
توحیده انکار قلدیکز امدی کلسونلری سزی بوکون بزمر عذابمزدن قوتر سونلر
پس دیه لرا ولرکم انلره علم ویرلدی ومعرفت نصیب اولدی فرشتهلردن یا مومنلر
دنکم بدرستی رسوایلق وخورلق وقتی عذاب بوکون اول کافرلرك اوزرینه
دیرکه ملك الموت اعوانیله انلرك اول خبیث ارواحلرین قبض ایلدیلر شول حالتده که
انلر نفسلرینه ظلم ایدیجیلردی توحیده ورسالته انکار قلمغله پس چون عذابی
کوزلریله کوره لر منقاد ومطیع اولوب بیون وبرن لره دیه لرکه بن الله شریك کتور
دیجیلردن دکولزحق تیخ دیه بلکه سزالله شرك کتوردیکز حق تیخ شرك کتور
دوکیکزی دخی بیلورا کاکوره سزه مکافات قیلورودخی بیوردیکه فَادْخُلُوا
أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ یعنی پس اول جهنم خزینه
دارلری دیه لرانلره کرکدرکه اول جهنم قپولرندن اول عذابلره کیرك سزنجون
وعده اولنمشدر بوحالتده که اندن مقیم اولهسن ابدًا سزخلاص اولنمیسزنه یاوز
مقامدر اول جهنم شونلره کم ایمانه کلمدن تکبرلك ایدوب اولوطوتدیلر لاجرم
لایقدرکه بونك کبی حور لقلره عذابله واقع اولدیلر بوندن نصکره اول خلقی ایمانه
دعوت قیلنلر حقلرنده خیر وبرب بیوردیکه وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ
رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ

خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ بو آيتك سبب نزولى بو ايدوكم مكه نك عقبه رينه كتشيلر
قويدقلرى بيول بجاقلرى تاكه رسول صلى الله تعالى عليه وسلم ايمانه كلمكه كلنى منع ايدوب كيرو
دوندوره لر رسول الله كندو اصحابندن آدملر كوندردى قچن الجيلرك كلسه اول
مشركلرك اني دفع اتسلر اول اصحاب رسول دخى اني چاغروب ديرلر ديكه اول
سزى منع ايدن قوم مشركلردر سزه يلانى خبر ويرديلر بلكه اول محمد حق رسولدر
حقى حضرتن بكا دعوت قيلور صله رحم بيوردر ابو اشلرام ايدوب باوزاشلردن
منع ايدوب وخير دن بكا دعوت ايدر ديلر ايدى سزكم حق تعالى بوايتى اندوب
بيوردوكه قچن سويلنه سوزلرنه كم شركدن كفردن صقنوب تكريدن قورقديلر
سزك ربكزك نسنه اندردى اونردير لركه قرآن اندردى كه خيره دعوت
قيلوب بيوردوكه حاصل دنيا وه نعمتلرنه كم دنياوه الله تعالى برلديلر آخرته اول اولو
مرتبه لركم مثلى نظيرى بوقدر دخى اول قرآن خبر ويردركه دار آخرت خبر اولدر
دنيادن زيوا اول باقيدر بوفانيدر باقى بوكدرنه كوزل مقامدر اول مطيعلرك
ومتقيلرك مقامى كه دائمدر فاسى وزوالى بوقدر پس اول متقيلرك مقامن
وصفايدوب بيوردوكه جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ
فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ
سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ يعنى اول مطيعلرك مقاملرى اول
قرارلو توب طوره جق برلرى جنتلردركه آقاكبر ودلرلونك كوشكلرينك آغلرينك

التنده

التنده ايرمقلرى قوردخى حاصلدر انلره اول جنتلر ايچنده هر نسنه كه آرزو ايدرلر
كوكلى دكلرترن حق تعالى متقيلره اشبو نجلرين ثوابلر ويردر الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ يعنى دخى
نحول متقيلر كه ملك الموت انلرونك روحلرين قبض ايدى بوحالنده كه شرك كفردن و
كفردن ومعصيتلردن آرلمش درپس اول اوچاغك خزنه دارلرى ديه لر قيامت
كونده كه سلامت اولسون سزلك اوزرنكزه كه سلامتكله سلامت قوشسون لغنه ايرديكز
كرك اول جنته كه سلامتلق مقامدر دخول عملرنزه وني كه دنياده فلديكز ايدى
دائم انده مخلد اولوب ابدى نعيم ايچنده اولوكز دخى بيوردوكه هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا
أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ يعنى يا اهل مكه عناد ايدرلر منتظر دكلرمى كه
ملك الموت كلوب انلرى قبض ايدوب روحلرينى عذابه تسليم ايده يا خود اول يوم
بدره منتظر لردوكه كندولره انده وعده اولنمشدر كه مؤمنلرك قلجلرى السنده هلاك
اولدقدن صكره قيامت كونده كوره لركه سنك ربك عذابى انده واقع اولدكه وعده اولنمشدر بولر
دن باشقه كوم دخى رسولترينى شويله بلا تمديد الله تعالى انلرى هلاك ايلدى اول
هلاك امكان حق تعالى طرفندن اولوب ظلم دكل ايدى بلكه انلر كندولره ظلم ايلديلر
فاعلمكه ومعبود ايرينه انكار قلديلر بونجه آيات وبينات ظاهر اولوب انونك وحدا
نيتنه دلالت قيلورکن ودخى بونكجون بيوردى فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ يعنى ايرشدى انلره اول قلدقلرينك جزالرى

طولشدی کذولره اوعذابی استهزایله الوب بزه عذاب کلمز دیکلریجون ورسولنره
طعن ایدوب قصی بوعذاب دیدوکلرینه وقت کلمز دیدکلریجون ودخی بیوردیکه
وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا
حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ یعنی اول مکه کم شرك کتوروب توحیدی انکار قلدیلر دیدیلر استهزا یولیله کم
اکر الله تعالی دلسیدی نه بزفعلمزه وآتا لرمزاندن ارتق دخی برشیئی طیوب عبادت
قلمزدق لیکن بویله عالمزه وآتا لریمزك حالتری اویله دیمشلردکه اول ویله اوله ودخی
بزاول بخیرایله وصایه که حرام قلدق انوك دلکی وبویروغی اولسه قلمزدق اول دیدکری
الکچون قلدق حق تعالی بیورمشدرکه اول بونلردن ایلروکچنلردخی حجتسیله بلانیلوب افترا
قلدیلردی باطل بحثلرله عذرلرکتوردیلردی وعاقبت اول افترا کری انلری هلاکه
کلکه ایرشدردی بزاول رسولکریمزه وزره واجب قلمدقکه اولره هدایت ویره لر
هدایت ویرمك ویرملك بزوقدرتمزده دکلدر بونی کبی کلاملرقرآن ایچنده
کاورکلی تهدید ووعید درعموم اوزره اکرچه سببی حاصل دیرالله تعالی امر رسولی
حکمنه مخالفت اوزره اولنلره وعید درکه اول مخالف کافرلر اولوب شرك وکفرایله
مخالفت قلسون کرك مومن اولوب عصیانیله مخالفت قلسون پس مؤمن اولنلره
کرکدرکه مخالفتدن حذرقیلوب موافقت یولنه کیره لرکه بوسبب نجات اوله
ودخی بیوردی وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْ
ضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ یعنی یا محمد تحقیق برهر برامتره رسول
کوندردك نته سنی بومکه اهلنه کوندردك تاکه وارووب انلره دیه لرکه کلمات اللهی
بربولوك اکا مطیع اولك واکا عبادت قیلك بوضمنده وشیاطینه طیمعدن ایراق
اولك صاقنوك پس اول قومدن بعضیسی اول رسوله اجابت ایدوب مطیع اولدیلر
حق تعالی انلره کذروبنی اوزره هدایت ویردی وبعضیسی اول رسوله اجابت قیلمدیلر
حق تعالی انلرك اوزرینه ضلالت وکمراهلغی واجب قلدیکرایمانه رغبت قلمدیلر ودخی حق
تعالی بیوردیکه یا محمد اول قومه کیرایدك بویریوزینه یورك نظرایلك اول سزدن
ایلروکی مکذبلرك وطغیانینی کورك عاقبتلری نجسی هلاکلری ایرشدی نته سی خراب
ویران اولدی اوله کم انلردن برعبرت الوب انصافله کلسه سزچوکم بوآیتلرنازل اولدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انلرك اوزرینه اوقدی انلر اشیدوب کروایمانه کلمدیلر
بوندنصکره حق تعالی بوآیتی انزال وبیوردیکه اِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد اکرسن حریص اولسك که
بونلر ایمانه کلوبدرستی الله تعالی هدایت ویرمز شول یکسنلره که انلره ضلالت مقدر
اولمش اولدیحق تعالی عالمدر انلرك اول ضلالتله اهل یراد اولمشلردرکه انلرك ابدعذابه نازل
اولمقلرکه هیچ برکیسه اونلیه که انلره معاون اولوب عذابلرینی اندن دفع ایده ودخی
بیوردیکه وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ

خطاولکن اکثر الناس لا یعلمون یعنی بوکافرلر الله اندایچوب جهد یمین ایدر
لرکه الله بواولنلری کروقوپرمز الله تع انلرك قولین یالانمایچون بیوردیکه
بیلوك حق تع کندویه واجب قلمشدرکه البته اولمدنصکره انلری کیروقوپارور
لیکن بوخلقك چوغی انی تصدیق ایتمزلرکه اولمدنصکره کیروقوپسرلر محشر برینه
جمع اولیسرلر سؤال حساب ایچون نتکم بیوردی لیبین لهم الذی یختلفون فیه
ولیعلم الذین کفروا انهم کانوا کاذبین انما قولنا لشیء اذا اردناه ان
نقول له کن فیکون یعنی حق تع کبروبعث ایدوب قوپاردوغنی بوکافرلرلذن
اوترودرکم انلره وعده سی حق ایدوکنی بیان ایلیه کدنیاده انلر اختلاف ایدرلردی
انکار ایدوب اینانمزلردی دنی تحقیق بلرلراول کافرلرسنلدن چقدقلری وقتن
بوندراول دنیاده سویلدکلری سوزلرنده والله تعالیه شریك واهل اولاد اطلاق
ایتدکلرندن یالانچیلردر والله تع منزه دربوجه دراندکه انلروصف ایتدلرحق
تع بیوردربزه انلری بعث ایتمك اسانذرکه بزتحقیق برشنه کلمك استسوزاول دیرز
اولو رهیچ نسنه ده بزعجزمزبوق قادرمطلق بزز دنی بیوردیکه والذین هاجروا فی الله من بعد ما ظلموا لنبوئنهم فی الدنیا حسنة ولاجر الاخرة
اکبر لوکانوا یعلمون الذین صبروا وعلی ربهم یتوکلون یعنی انلرکه مکه دن
مدینه هجرت ایتدیلر الله ورسوله مطیع اولدیلر حق تع رضا بیچون انلره ظلم ایلیه
عذاب اولدوغندنصکره عزتم جلالم حقیچون بن انلری مدینه ده وطنلندیرم

مال وغنیمتلر انلری عزیز قلام بودنیادکی قوایلردوامّا اخرت عوضی جنتلر اول
افضلدر واعظمدر اکر انلرك قوایلم تصدیقلری واریسه امدی بونلرانلره رکه
عذاب اوزره صبرایدوب اعتمادلرین الله قادرلرکندولرین اکا اعتمادلیرانلرك
غیریه اعتمادقلمدیلر بونلراول دوردت کشیدرکه رسول الله صلی الله تع علیه وسلم
کندکارندنصکره انلری قوتوب مکه ده عذاب قلدیلر بریسی بلال وبری عمار بن
یاسر وبری صهیب بن سنان وبری خبّاب بن الارت رضی الله تع عنهم ودخی
بیوردی وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحی الیهم فسئلوا اهل الذکر
ان کنتم لا تعلمون بالبینات والزبر وانزلنا الیك الذکر لتبین للنا
س ما نزل الیهم ولعلکم تتفکرون بوآیتك سبب نزولی بوایدیکم رسول
صلی الله تع علیه وسلم چون کلوب اول قریش کافرلرین دعوت قلوب رسالتی
انلره ایرشدردی انلرانکار ایدوب دیدیلرکه الله تع ادم اولغلتدن رسول
کوندرمزاوکراول بزه رسول کوندرمك دیلسه کندوقتدن بزه برفرشته رسول
کوندوردی پس حق تع انلری تکذیب قلمایچون بوآیت کریمه ارسال ایدوب
بیوردیکه برزمندن ایلروبامحمد هیچ برر سول کوندرمدك سنجلابن انلره وحی
کوندردك نتکم سکا انلردك اکر تصدیق ایدرلرسه حوش والا انامزلرسه
سویله انلره که توریت انجیل اهلندن صوره لراکرسز بونسنلردن خبردار دکلسکزکه
محمد حق رسولدر انلرك کتابلری اچنده انلرك نعتی ووصفی مذکوردر بیلورسکزکه

برا ول محمدی حق رسول قلدقلکه اکا وحی اندوره وزحلانی خرامی بیان قلغله واول
واول ایلروکی رسولارکا یدرنوکی خبر لرنکم انلره وحی قلدق ایوی ودخی یا محمد
برسنکا وزیکه قرآن اندوردوك تاکه سن بوخلقه بیان ایدوب بلدوره سن شول
احکاملرکه انلرك اوزرینه اندوردی اولکه کافی اشیدوب فکر ایده لر ومقصودی
اکلاوب ایمانه کلهلر بویوردی نصکره تهدید ایدوب بیوردی اَفَاَمِنَ الَّذِیْنَ مَکَرُوا
السَّیِّاٰتِ اَنْ یَّخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ یَاْتِیَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَیْثُ لَا یَشْعُرُوْنَ
یعنی ایمن می اولورلر شول قریش کافرلریکه بته طوب بریوزنده فساد ایدر
انلرکه الله تعالی انلری یره کچوره نلکه قارون کچوردی یا اشغه یره دکین کیده لر
یا خود انلره صماد قلری یره دن عذاب کلوب جلسن هلاك ایلیه یا خود حق تعالی
انلری عذاب ایله طوته تجارتلرنده سفراوزره وادوب کلورکن که بونلر حق تعالینك
عذابلرین کندولردن منع ایتمکه یا وقع ایتمکه قادر دکلمیدر یا خود اول عذاب
بونلره ازازبری بری اردنجه اکسز اکسز هلاك ایده تخویف سزك ربکز رؤف
ورحیمدر وتعجیل عقوبت قلمز تا خیر ایدر تاکه برانصافه کلوب ایمانه کلهلر ودخی
بیوردی اَوْ یَاْخُذَهُمْ فِیْ تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِیْنَ اَوْ یَاْخُذَهُمْ عَلٰی تَخَوُّفٍ
فَاِنَّ رَبَّکُمْ لَرَؤُفٌ رَّحِیْمٌ اَوَلَمْ یَرَوْا اِلٰی مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَیْءٍ یَّتَفَیَّؤُا ظِلٰلُهٗ
عَنِ الْیَمِیْنِ وَالشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِلّٰهِ وَهُمْ دَاخِرُوْنَ وَلِلّٰهِ یَسْجُدُ مَا فِی الْاَرْضِ
مِنْ دَآبَّةٍ وَّالْمَلٰٓئِکَةُ وَهُمْ لَا یَسْتَکْبِرُوْنَ یَخَافُوْنَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَیَفْعَلُوْنَ

مابو

مَا یُؤْمَرُوْنَ یعنی حق تعالی بیوردکه نظر ایدوب عبرت المزلرمی اول کافرلرشول
نسنه لرکه الله تعالی یرتدی کون طوغدردخی وقت اول مخلوقاتکه کولکه لری
صاغدن صوله وصولدن صاغه نته رجوع ایدوب دوه رایدر الله تعالیه مطیع
اولوب سجده ایدر کندولری صورحقیر کوکه مکلم اولکه کولکه لرینه نقل
ایدوکی دورایتمکه سجده قلدوغیدر ودخی بیوردیکه التهسجده قیلور یعنی
مطیع ومنقاد اولورلر هرکم کوکلرده فرشته لردن ودخی آیدن کوندن یلدزلر
دن ودخی بریوزنده واردابه لردن ودخی فرشته لردنکم بریوزنده در انلر
التهسجده قلمغدن اولولمز لر اول ربلرندن قورقرلرکه اوزرلرینه غالبدر
قهرایله وسلطنتله نکرانلره بیوریورانی اسلرکوزاچوب بومنجه نکره عاصی
اولمزلر وایدوررسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردرحق تعالینك بدنجی کوکده
فرشتهلری وادکم یراد للدن برو سجده یه وارمشلردرتا قیامته دکین بوکلیسیله
الله تعالی قورقوسندن اعضالری دیکمکه ودائم رکن قیامت قوپه سجده لردن
باش قالدروب دیه لرکه ای بزه مولا مزبزسکا عبادت ایتمك شویله کسکا لایق
اولدیغنجه اوتنسون براده اوعلتلری بیجاره لرکه بوکلوخضوع سز اخلاص سز
ازاجق عبادتله الله تعالیه سنتلرقلدلرکه بزبوکلوعبادت ایده رز دیوجمع محر
لرنده قلدقلری عبادت انلرك بریجده سی مقدارنجه بوقدر ودخی حق تعالی بیوردی
وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُوْٓا اِلٰهَیْنِ اثْنَیْنِ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ فَاِیَّایَ فَارْهَبُوْنِ

وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدِّيْنُ وَاصِبًا اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُوْنَ
برآیتك سبب نزولی بوایدیکم مجوسیلردن بریسی الهٔ ایکیدر دیووصف ایلدی
حق تعالیٰ انلرك قولن ابطال ایدوب کندونك وحدانیتین اثبات قیلوب
بیوردیکه سزمعبود ایکیدر دیوب وصف ایتمك وبوسوزی ترك ایدك کبردر
شریکی یوقدر اول ضمیره طبد قلری باطلدر اول کلاملری ترك ایدك بنی رلك
یکانه مطیع اولمق بندن غیری کمسه یه معبود طوتمك تحقیق بیلك که کوکلره یرادمش
نه وارایسه فرشتهردن ویرده نه وارایسه خلقدن جن وانس شیاطین کلسی الله
تعالیٰ قولیدر الحیت وربوبیت حالص دائم انوکدر وانك دینی طوتمق
واجبدر هیچ برکسیه جایز دکلدرکه اول دین اسلامدن غیریه میل ایلیه بلکه فرض
هر قولکه انکا طاعت قیلمق هرنه که اندن معذرت اولورسه انکار ایتمی اولاکرك نفسه خوش
کلسون کرك خوش کلمسون بوندن اوترو حق تعالیٰ بیوردی سز الله دن غیریه محب
عبادت قیلرسز ولی بوب ایرقدنمی قورقرسز انکا طلبك واندن قورقمق ودنمی بیوردی
وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْاَرُوْنَ یعنی حق تعالیٰ نعمتلرین
اکثروب بیوردکه شول نعمتلرکه سزانك الکزده وارانوکله کندوکزده غنا حاصل ایدوب
دنمی اول تحت بدن وسلامت اعضا نعمتلری کلمی سزه حق تعالیٰ دیر دنمی تجن سزه
فقر وبلا وشدت ایرمیشمسه کبر وتفرعکز اندن یکانه روا انکا التجا قلورسزکه واقع
اولان زحمتی سزدن دفع ایده راحته مبدل قیلمق تحقیق بیورسزکه بلالری دفع ایدیجی

قادر

قادر اولدر ودنمی بیوردیکه ثُمَّ اِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيْقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُوْنَ
لِيَكْفُرُوْا بِمَا اٰتَيْنٰهُمْ فَتَمَتَّعُوْا فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ یعنی چون بوتضرعلری فلدقلرندن فکر
اول دهمان سزنجا سرکوب سزدن اول بلایی وشدتی دفع ایتسه کوره سن کوبرجماعت
سزدن ربلرینه شرك کتوروب ایروغه عبادت قیلورلرکه الله تعالیٰ ویروبکی نعمتلره
کافر اولورلر پس حق تعالیٰ تهدید قیلوب بیوردیکه سوبلك علم سزه اول بقیه عمریکزی
دنمی هوای نفسکزه تمتع ایدوب کچورك تیز زمانده بلرسزکه سزکله آخرتده نه اشلدیکز
وبوندن فکره بیوردیکه وَيَجْعَلُوْنَ لِمَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔلُنَّ
عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُوْنَ یعنی حق تعالیٰ بیوردیکه انکا فرلرکه بوزعملرینه اول بتلره نه طیرلو
اول بزیردوکمزروزلردن نصیب قویدیلرحال بوردرکه اول بتلرهیچ برسندن
خبردارکلمزدرونه اصلی نه زیان دکرملك بیورلربوکفسیله افترای قیلوب دیلرکه
بونی بوله قلمغی بزه الله بیوردی واللهی عزتم وجلالم حقیچون اول افتری قیلدیغکزدن
سؤال اولنورلر البته صورلیسرسز وانوك جزالرین بولیسرسز ودنمی بیوردیکی
وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْبَنٰتِ سُبْحٰنَهٗ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُوْنَ یعنی دنمی اول مکه کافرلری
الله تعالیه قزلرنسبت ایدرلرکه قرشتهلر الله‌نك قزلریدرلر وکندولره اوغللرنسبت ایدرلرکه آرزولری ودیلدکلری اولادحق تعالیٰ منزهدرویا کدر
اول شیلردنکه انلرانی انوکله وصف ایدرلرحال بوردرکه اول قزلرلرکندولره بشارت
قلسلرکریه کوروب کندولره خوش کلمزسکم بیوردی وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى

ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ
عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ يعنى بوكا فولرتجكه بربنك
قرنى طوغسه اكا قرك طوغدى ديومشتولسه ملول اولوب بكرنى متغير اولوب
غصه قوزى يورنه چوكوب قورد راول غمى وغصه سى طاشدن اچنه دخى تردد قيلوب
سرانت ايدركوكلى طولى غصه اولوركوركه اول كندولره عوش كلين نسنه يرنه نسبت
ايدرلر حالبودركه اول اكا بشارت اولنان نسنه نك غصه سنى خلقدن كزلرانكار
قيلمرلر ليكن كوكلنده تدبير ايدركه اول وجوده كلن قرنى نجه ايده لركراهله خورلغله
يسليه مى يوقسه اينوب كومه مى قويه ناكه عاردن قورتيله اكاه اول بيل يا محمد بونلرك
قيلدقلرى نه يا وزحكمدركه كندولره عوش كلين قرنى يزه نسبت قيلرلر الله تعالى منزهدر
بوجه دربونلر وصف ايدكلرندن ودخى بيوردى لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ يعنى واردر رسول منزلكه كم آخرته
وكروقوعنه انكار ايدرلر عاقبتلرى ياوزاولق دخى انلره ياوزصفتلر واركه حتى
كورمكده واشتمكده وسويلمكده كوزسزلر وصاغرلر ودلسزلر درواول طبع قاوى
دخى همان بوصفت اوزره دركه سويلمز جماد درهيچ نسنه يه قدرتى يمز اما صفت
اعلى الله تعالى نسنكدركه طاتفلق وبريرزاندن غير معبود بوقدر الا معبود حقيقى
اولدربردشريكى بوقدر بريتدوخى صفتلردن منزهدر عرشيزدر ملك ايچنده
غالبدر حكمدر امرنده حكم ايدركه اندن غيرى كسيه عبادت قيلمرلر اما بوكا فرلر

انك

انك صفتلرينه انكار ايدوب كا شرك اطلاق ايدرلر اول انجا لمتقرى ايله كندولره ظلم
ايدرلر ودخى بيوردى وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ
وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا
يَسْتَقْدِمُونَ يعنى اكر حق تعالى عقابارى ايله بوخلقى طوتوب تعجيل قيلسه اول شركلرندن اوترو
هيچ بربوزنده بردبره نور حيوان قويميدى جمله سين هلاك قيلدى قدرتى برله
زيرا اكر اول كناهلرى جزا سندن اوترو بيورى منع ايدوب ياغدرمسم بربوزنده
نباتدن نسنه يمزدى مجموعى نفقه بولميوب هلاك اولورلردى ليكن بونلردن عذا
بى تاخير قيلوب اول وقتدكه وعده اولنمشدر مدتى تمام اوله اولوقت عذاب
ابرشير اول وقتدن نه برساعت ايلروه نه برساعت كيروا ولورحق تعالى بنلرك قصد
برى اوبله مقدر اولمشدر عقلى اولنلر كركدركم دائم اندن قورقوده اوبوب اكا
معصيت وكناه قيلمدن ايراق اوله ودخى بيوردى وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ
وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ
مُفْرَطُونَ يعنى كندولره لايق كورميوب كريه كورديكلرى نسنه ايله حق تعالى
وصف ايدرلر اكا قولرانبات ايدرلر اول خبيث عملرايله دخى ديلرايله اول افترا
لرى ويلان سوزلرى دوزوب سويلرلر اما حقا بودركه البته انلره اود
عذابى واردر ترك اولنمشدركه ودخى حق تعالى قسم ايدوب بيوريدركه تالله
لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ
اليوم

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ يعنى حق تعالى كذوذاتنه اذايجوب بيوردىكه والله تحقيق بن سندن اىلروكى استمزه رسولتركوندردك سنكم سنوك قومكه سنى كوندردك اما شيطان اول ضلالتدن بنى انمزه كوزل كوسترديرناكه اكا طاعت ايدوب رسو لترىمزى يالانلديرلوكون اول كوندركه شيطان بونلرك كلمه عذابه بلقرين اولا زيرا اولولرى اولدرانى دوست ايدنلرى انمزه انولكه عذاب اليم وارد ر اكا ويدقلرىچون وذخى بيوردىكه وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

والله

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ يعنى حق تعالى بيوردى يعنى براله دخى وارده رد ديوانولكه وارووب اول باطل معبودلره طيرسن سزه نه منفعت ابرشدرمكه قدرتلرى يترنه مضرت كبدرمكه الله تعالىنك وحدانيتنه انكار ايدوب سزه نعمت ويرن منعملك نعمتلرينه كافر اولورسزاكاه اولوك كه عاقبت انولك جزاسى سيزه ابرشور وذخى بيوردىكه وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ يعنى رزقلرى اسبابدن هيچ برنسنيه قدرتلرى يمز نه كوكدن يغور اندورى يلور لرنه يرودن نبات بتوره يلور لرسزانلرك كبى عاجز لرى الله شريكلرايلمه وصف ايلمه ذكر الله دن غيرى براله دخى بوقدر وحق تعالى عالمدر يلور كندونك مثلى وشريكى بوقدر سزجاهلسزبلمدين افترا ايدرسزبونى حق تعالى ضرب مثل ايدوب بيوردىكه وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ يعنى حق تعالى بوشكلى كافرلردن براز دسزاولدنسنيه بيوروب بيان قيلورنته كه اول قول نسنيه مالك اولمغه قدرتى يمز وبرنسنه تصرف ايتمكه كوجى يمز كافرلرك دخى انجابن مالنى الله بولنه وانولك رضاسى اولدوخى برلره دخى خرج ايتمكه طاقتى يمز زيرا اول كفر وشرك انولك الذى بغلمندر ايمان بولنه نسنه تصرف

ایدر مرتبه‌کم اول قولک دخی یونی مولاسنه واکا مالک والخیل یعلمشدر تصرفه قدرتی
یتمز حق تعالی یوردیکل کسه لره کم بزه حلال رزق ویردک وایمان دخی عطا قلدق
انلره بزه یولمزده اول ویردوکمز مالدن کزلو آشکا انفاق ایدرلر پس ایکیسی بزه مطیع
اولوب امرمزی یرینه کتورمکده برابر میدر دکلدر پس واجبدر اول ایمان اهلندکم الله
تعالیه حمد ایده لر بوانعامه اوزده که انلره قلدی اما بونلرک چوغنک بوانعامدن حظلری
یوقدر دیه لر وشکرین یرینه کتوره لر پس حق تعالی بومثللدن بونی تنبیه قلدیکه اول مومنلره
کافر ایکیسی دخی مخلوقدر ایکیسی دخی متحرک کندو نفسلرینه تصرف ایده بیلورلر بویله
ایکن بری انفاقه قادر وبری عاجز امدی عاجزله قادر دیکمز مخلوقه برابر اولماز پس
اول مشرکلر معبودلرینه قادر اولمیوب بلکه بریمخلوق جماد در وعاجز در کندوده تصرف ایده مز
دیه لکه غیریه اولمه اول قچمز برابر اولور معبود حقله که هرشیئه قادر در مالک در پس
عقلی اولان کمسه کندی برلیم اکا عبادت قیلمیوب نصکره برمثل دخی وصف ایلیوب بویله
دیکم وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ اَحَدُهُمَآ اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَّهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰىهُ
اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِيْ هُوَ وَمَنْ يَّاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ
یعنی الله تعالی ایکی کشینک حالنی مثل ویروب تشبیه ایدر کم ایکی کشینک بری دلسز اولمه
سویلمکه قدرتی یتمیه کندونک وارلغی قوم قبیله سی اوزرینه ثقلت اولمه زحمتی وبلاسی
انلرک اوزرینه اولمه هیچ برمالله ومنفعه ویارده قدرتی یتمیه هرنه یکاه دونسه اکا
کمسه میل ایتمیه زیرا انلرک هیچ خیرکلمیه شردن غیری اول کمسه برابر اولورمی تمثیل کمسه ایله

اول سویلمز اولا وخلقی طریق توحیده یلمز اولمه پس بوایکی برابر اولمیه اول ضم کم دلسز در
عاجز در اکا دلیلنلره زحمتدن غیری منفعتی یوق شرندن وفتنه سندن زیاده
برنسنه دن خبری یوق امدی اول قچمز برابر اولمه رب العالمین ایله کم قرآن عظیم الشان
انولمش کلامی قدیمی اولمه بالجمله خیر وشره قادر اولمه تمه دیلر اشیه مجمزی اولمیه وباخود رسول
رسولکم بزکوندردوک کم بوآدم اولغنه یرینی توحیده یلمز دخی دین اسلامه اوزده درکه
حق دیندر اول برابرمی اولیسر سول کافرلره کم هرکز اندن خیر کلمیه امدی عقلی اولنلر
یوزن اکلیوب اول ضعیفرین دنیاده ضرردن غیری منفعتی یوق وآخرتده دخی سبب
هلاکدر رد دخی یوردی وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَآ اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا
كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ یعنی برده کوکده هرنه وارایسه کم
قولمزانی مشاهده قلمز وانلردن مغیب ومحجوب رانلردخی کلی الله تعالینک
ملکدر ومخلوقدر بوکلینک اوزره قادر در ودخی قیامتی قوپروب موتی لری
درکو رمک انولمش قدرتنده شول کوزآچوب یومحق کبیدر تمزرک واسانرقدر
زیرا حق تعالی یه دیلرسه قدرتی یتر هیچ برنسنه ده انولمش عجزی یوقدر ودخی
ضع باکلدن بیان ایدوب یوردی وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِّنْۢ بُطُوْنِ اُمَّهٰتِكُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ
شَيْـًٔا وَّجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ یعنی الله تعالیدر
سزی اناکزقوسنده پره دوب اندن چقروب دنیایه کتوردی هیچ عقلکز یوغیدیکه
برنسنه فرهم ایدیدکز حق تعالی سزه قولاغیله اشتمک وکوزایله کورمک ویردی دخی کوکل

وعقل ويردى اكه اشيدوب وكوريب هرنسنه كوكلكزله وعقلله فرهم ايدوب خيرى
وشرى بلدسن بوجمله سزه انعام واحسان ندراولدكه انصاف كلوب توحيدينه آنوك
شكرين برينه كوره سزاول سبيلنعمتكزدنى زياده اولهالله تعالى وعده سبيل حقدر
خلاف يوقدرودنى بيوردى اَلَمْ تَرَ وَاِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِى جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ
اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ يعنى حق تعالى عبرتلرندن بيان ايدوب
بيوردكه ورمزلرى بوكافرلرا شبواوچر قوشلريكه هواده مطيع ومنقاد اولوب قمات
اودب اوچرلرا شغه دوشمزلر يومو قنا تلرين بنه اجرقادرى وقت يعنى انرى دوشر
ميوب هواده دوتن دكلدر الا الله تعالى ديدكه قادر دير بوعبرت حاصل اولمزلا
شول قومه كه انرك الله تعالى انكارلرى يوقدر ودنى بيوردى وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ
بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ
وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى حِينٍ
يعنى حق تعالى سزكچون اولرى يرتدى انده مكانلنه سزويرلرى مستقر قلديكه انوك او
زرينه اولرينا ايده سزدنى سزه توفيق ويروب بلدرديكه اول اولرى نجه بنا قلق
كرك دنى سزكچون دوه نك وقيونك وصغرك دريلرندن وقيلرندن سزه جادر
قيلوردىكه كوچوب قوندوغكزده كنورمه سى ويزمه سى دوزمه سى اسان اولهالله
بوكلرندن سزه الى آلتى دوزدى حالى كليم وكچه ودوشكلر كبى انوكلة معيشت قله سن
وعده تمام اولوب اولوقتى ايرشمكه ودنى نعمتلرندن بيان ايدوب بيوردىكه

وَاللّٰهُ

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ
تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ بَاْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ
يعنى اول الله تعالى سزكچون اغجلرير ادوب كولكه لرقلدى كولكه لنوب راحت بولسن
ودنى داغلرايچنده سزكچون مغاره لرير ادوب كولكه قلدى ايچنده ساتكه سن ودنى
پنبه لر وكتانلر وبوكلرير تدى بدنلريكزه طونلر ايدوب جسمكزى حفظ ايده سز
ودنى دمور دن كولنكلر وآلتلر قيلوير دى انوكله دشمن ضرر ندن محفوظ قورتوله
سزاول يرتدقلرين اشبو نجلين ذكر ايدوب اكدورر اولهكه سزاول منعم بلدسزكه
سزك ربكزدر انى بولوب عبادتكزى اخلاص اوزره ايده سز ودنى بيوردى
فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ يعنى يا محمد اكر بوكافرلر ايمانندن اعراض
ايدوب انكارى ترك اتمزلرسه سزه اندن ضرر يوق سنوك اوزريكه واجب اولان
بزم خبر بمزا برشدر مكدر وهدايت بولن طريق ضلالتدن تميز ايدوب بيان
قلمقدر انجق انرك حسابلرى بزم اوزريمزه در ودنى بيوردى يَعْرِفُونَ نِعْمَةَ
اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ يعنى تحقيق بيلورلركه كلى نعمتلرك
خالقى الله تعالى ديدرامادونب انكار ايدرلر ديرلركه اول بزم معبودلرمز شفا
عتبله در ودنى بيلورلركه محمد حق تعالى نك رسولى ديدكا ايمان كتورمزلر واكر انلرك
صورسلر بوبرلرى وكوكلرى وجمعى موجوداتى كيم يرتدى ديرلركه الله يرتدى بولله
بيلوركن دونوب بنه بعثه انكار ايدرلر بونلرك جملهسى حق تعالى نك وحدانيتنه

انکار ایدوب کافر اولورلر ودخی بیوردی وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا
يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ يعنی ذکر ایله یا محمد خبر ویرسول کونیکم
قوپاریرز انده بیغمبرلردن طنطاق هر امتدن اوزره کم رسالتی ابرشدوردوکنه
طنطاق ویره دستور ویرلیه اول کافرلره که دل آچوب کلاملرایده لرلیدر ودخی
انلرك دنیایه کیروکلمکلکی طلب ایتمکلری انلردن قبول اولنمیه زیرا اول حالده
طلب محالدر انلردن اوترو دنیاکیروبرادیلمیه دکلدر ودخی بیوردی وَإِذَا رَأَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ یعنی نجنکه اول کفرلریله
کندولرینه ظلم ایدنلره اولعذابی کوزلریله کورسه لرکندولره واقع اولدهرکزاولعذاب
انلردن تخفیف اولنمیه ودخی انلره برساعت امان ویرلیه کراحت اوله لربلکه عذاب
انلرك اوزره دائم اوله ودخی بیوردی وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ
قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ
الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ یعنی یارن قیامت کونده اول مشرکلرکه شرك کتوروب
تکذیه اورنق قاندقلری بتلرینی کوره لودیه لرکه ای برفرتمزسنی قیوب عبادت
قلدقلریمزاوشبونلرد رکه بزه بیوردیلرکم اللهی قوانك بزه عبادت ایدنك واول
رئیسلریمزامر ایدردی بزه مطیع اولك بزنیه طپرسوزسزدخی کانا طیبك دیرلردی
بزدخی انلره مطیع اولوب سنی قیوب بوصنمره طپدق اول بونلرواول رئیسلردخی
بالجمله انلره شویله جواب ویرب دیه لرکه سزبوسوزده یالانجیلرسزبزسزه بونسنه

بیوردیق که الله تعالی قیوب صنمره طپمه سزبلکه سزانی کذوتنسکزهوا سی ایدی بونسنه
ودخی بیوردیکه وَأَلْقَوْا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ یعنی
اول قیامت کونده کلی اول معبود طوتدقلری واکا عبادت قیلدقلری الله تعالیه
مطیع ومنقاد اولوب خاضع ومتواضع اولدقلری الله طوتدقلری کلی انلردن
اعراض ایروب اولردخی اول الهلرندن اعراض ایروب دنیاده یالانلردن ذوب
سویلدکلری باطل اولوب محو اوله ودخی بیوردیکه الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ یعنی حق یولندن بورشونلرکم
بزم وحدانیتمزه انکار قیلدیلردخی اسلامه کلمك ویلیه منع ایتدیلرقومه دیلرکم
اسلامه کلمه لربزانلرك عذابلرینی زیاده قیلدوز اول عذابلرا وزره که انلردنیاده
اولولردی واول اذناقومه انلره متابعت ایتملرایدی ودخی بیوردی وَيَوْمَ
نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى
هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ
یعنی یا محمد ودخی ذکر ایله اکذرسولکو نیکی هر امتك ایچنده کندولرا وزرینه برطانق
طورغوره وزکه انلره رسوللردرآمیدندرفرشته دن دکل وسنی دخی بوامت
اوزره طانق کتوریسزنکه بن حجتم بونلرك اوزرنه ارسال قیلدم عذر قیلدی دخی
سنك اوزریکه قرآن اندردك بیان یوندن کلی نسنه که وارد رامردن ونهیدن
امابعضیسنك مغیسی ظاهر وبعضیسی مجملدر فکر ایروب جقرمغه محتاجدر

زیرا هیچ برنسنه سؤال اولنمیه که انوك قرائنده بیانی اولمیه الا عاقللرك عقلی عاجز قالور
انی فکر ایدوب کشفنده ودخی اول قرآن هادیدر رضالاندن ثوابه ودخی رحمت
ونغفدر عذابدن فوز ترتیب در شول کمسه که ایمان کتوروب انوك حکملیله عمل ایلدی
دخی مسلمانلره بشارتدر جنتله دخی بیوردی اِنَّ اللّٰهَ یَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِیْتَآءِ
ذِی الْقُرْبٰی وَیَنْهٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْکَرِ وَالْبَغْیِ یَعِظُکُمْ لَعَلَّکُمْ تَذَکَّرُوْنَ یعنی
تحقیق الله تعالی عدل ایله بیوردکه اول کلمهٔ توحیددر زیرا کلمهٔ شرك ظلمدر ودخی
احسانله بیوردکه الله تعالی قرابته احسان قله صوجاریرن عفو ایتمکله دخی اوزینه فرض
اولنان طاعتلری کرکلو اوقلغله دخی بیوردی صلهٔ رحم ایده لر قوم قبیله دن کلمیه لر
ودخی حق تعالی زنی ایدوب زنادن وجمله معاصیدن ودخی منکردن منکر اولدرکه
شریعتده کرکلو ایله وسنتده جاین کورلیه واتی اشلین اوزره اولدایله وعده
اولنمشدر ودخی بغیدن منع ایلدی که اول کندو بی یوجه کوروب تکبرلك اتمکدن
بدرستی حق تعالی بو آیتده اوچ نسنه بیوردی اشلنه واوچ نسنه دن منع ایلدی انی
ترك ایده لر ودخی بیوردی وَاَوْفُوْا بِعَهْدِ اللّٰهِ اِذَا عٰهَدْتُّمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْاَیْمَانَ
بَعْدَ تَوْکِیْدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَیْکُمْ کَفِیْلًا اِنَّ اللّٰهَ یَعْلَمُ مَا تَفْعَلُوْنَ یعنی سز
وفا قیلك شول عهد لرکزه که سز کلمهٔ الله تعالی اراسنده دیرواول عهد لرکزیکه
نقض ایدوب کیروبو زمان تاکید ایدوب محکم قلدیکز بلکه الله تعالی عهده وفا
قلدوغیکزی بیلورو بوزدوغیکزی بیلور اکا کوره جزاسین قیلور دخی عهد

صینره مثل قوروب بیوردی وَلَا تَکُوْنُوْا کَالَّتِیْ نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ اَنْکَاثًا
تَتَّخِذُوْنَ اَیْمَانَکُمْ دَخَلًا بَیْنَکُمْ اَنْ تَکُوْنَ اُمَّةٌ هِیَ اَرْبٰی مِنْ اُمَّةٍ اِنَّمَا یَبْلُوْکُمُ اللّٰهُ
بِهٖ وَلَیُبَیِّنَنَّ لَکُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ مَا کُنْتُمْ فِیْهِ تَخْتَلِفُوْنَ یعنی سز عهد ایدوب کروصحفه
شول رابطه حقی کبی اولمك که عمر بن کعب قرنیدر که ایلکن محکم اکرد کدن صکره د وتر کرو
چوزر یعنی انوك عادتی بو ایدی پس حق تعالی بیوردی سز دخی عهد کزی محکم قلدوغکزدن صکره
انجین کروچوزمك که سز دخی اول عقلسز حمقی عورته بکزمش اولور سز اراکزده اول
عهد لرکزی وعینلر یکزی حیله وخیانت طوته سز بو نکله که سز دن برطائفه غنی رك
اکثر رق اولسه برطائفه دن ابن عباس رضی الله عنه دیدر بو آیت کندو قبیله سی ومراد قبیله سی
حقنده نازل اولدی عاجز قالدیلر اراسنده قتال واقع اولدی تا بو تلر قلدی هلاك
اولدی وبعضیسی اولدی التی آیه وعده ایدوب مصالحه قلدیلر تاکه کروطوار لر قوة
طوتب اصلاحه کلمه جوکه وعده دن بش آی کچدی قیس بن معدی کروب بیوردیکه
انرکله قتال ایده لر انلر دیلرکه وعده سز دن برآی دخی قلدی بو دخی تاخیر ایدوب
قودی اکادك وعده تمام اولدوغنین انلر و بونلر برکون کچمدن کلوب طوروب
بونلر سیر ایدوب انلردن بکاوارد دیلر بونلر دخی انلره وارد وغی وعده تمام اولدوغی
کون ایدی اول قیسی دوتب دیلدیلر قومینی بوزوب طغدیلر حق تعالی بو آیتی آرسلکه
ایدوب بیوردیکه یعنی سز الله عهد ایدوب اراکزه مکر وخدیعت قیلمك که برکی
برکزی الدایه سز بو نکله بریکزك طائفه سی بریکزدن زیاده اولمه اول چوقلوغکزه

بعقوب عهد بگزی نقض ایمان حق تع سزی ابتلا یعقوب اول چو قلوب غیگزند تا که انوکله
سزدن عهده وفا قلق می ظاهر اولور بدرستی الله تع قیامت کونده سزه بلدرسن
شول دنیاده اختلاف قلدقلریکزی واول عهدلریکزی نقض ایتدکلریکزی هر
برینزن اوترو سزه مکافات ومجازات قیلسر شول وقت بلرسز که دین حق اسلامدر
انزن غیری دینلر کلی باطلدر ودخی بیوردیکه وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً
وَلٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْئَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ یعنی
اکر حق تع دلسیدی کلکزی ملت اسلامه اوزره قلیدی لیکن بعضکزی خذ
محذول وضال قیلور انزن اوترو که اول اسلامه لایق دکل وشول لرکه دین اسلامه
اهلدر انلره کندوارادیتله خلعت ایمان عطا قیلور کندولرك علم سابقی مقتضا
سنجه ودخی حق تع تاکیدله انداجوب بیوردا البته سزصورولسر سزشول لرسنه
لردنکه اشلدوکزعهده وفا قلمدن ونقض ایتمکدن تا که اول فعلکزه کوره مکافات
قلدیسز ودخی بیوردیکه وَلَا تَتَّخِذُوا اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ
ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوْءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
یعنی سز عهد لریکزی اراکزده مکر وحیله قیلمکز که انوکله بری بریکزی الدیه سز
کروعهد نقض ایدوب بربریکزه ضرر ایرکوره سز تا ایاغکز محکم بعد قدم نصکره
حق تع عهد بوزوجیلری بوکا تشبه ایتمشدر که برکشی بریره ایاغی بصدو
غندنصکره دوردیکی ایکن سورچوب دوشه برزحمته اوغرایه بس عهد سیان

دخی طاعت یولنده سورچرعقوبتده وشرامدن اوترو بیوردی حق تع که نقض
عهد اعمالکه انوکله عقوبتی بولسرسز وانوکله عذابنی طاتسرسز ودخی بیوردیکه
وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا اِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
یعنی حق تع بیوردکه الله تعالینك عهدی اوزره والله اندا یچدوکیکزی وزره
ازبها یی قبول ایدوب دینکزی وآخرتکزی ضمانك که اول دنیانك جمله سی آخرته
نسبت برحور حیر نسنه در قیمتی یوقدر تحقیق بیلوك شول نوابلرکه دایم باقیدر
سزکچون الله قتنده حاضر ایتمشدر سزه اول خیرلودر عهدکزه وفا وزره محکم طورون
ودخی بیوردیکه مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا
اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ یعنی شول نسنه که امور دنیادن وانك محصو
لاندن سزك قتکزده وار در اول فنا اولیسر اما شول نسنه که الله تع قتنده در
سزکچون جنتده پچنده حاضر ایتمشدر اول باقیدر دایمدر اهلی ایچون تحقیق بن
عوضلندوره وزاول باقی جنتله شول کسه لرکه اندا یچمکدن صبر ایده لر وحقه
اقرار قلدیلر انلرك اجرلرن بزاندره دنیاده قلدقلری کوزل عملدن دخی کرکلو
قلوزیس بولکی آیتی اشتدیلر امرء القیس دیدی شولکه بنم قتمده در اول فنا اولر
واولکه صاحبم قتنده در اکا کرکلو عملدن یکرك عوضلر اولنه دخی باقی اولر
پس بن کندوحقده زیانکار اولورمای ربتم اول عبدان دیکیکه امرء القیس
بنم پرمدن بر پاره پرانوب کندو پرینه قاندی بنم اوزریمه حکمدغالب اولدی سوزم

یکو یرمزه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورد یکه هیچ بوردیکه دعوانك اوزرینه شاهد
وارمیدر بعضلرنده دیکه بلی وارلیکن اندن دقیق دیمکله پس رسول الله صلعم
امر القیس بیوردی اندن اجل اولدی قالقوب اندن اجکه کلش ایدی رسول الله برزنا خبر
یروب اندن ویرمدی چون اوکسی رسول الله قسمندن دونمشلر ایدی اول وقت بوکبی
آیت کریمه نزول ایروب رسول الله انلری کوردوب بوآیتی انلرك اوزرینه اوقدی امر القیس
جواب ویرب دیدی عبدلك سوزی کلی حقدر بن انوك برینی قطع ایدوب الدم انما والله
یلمزمه معاوده دوارسون برمدن نقد دیلرسم السون براولمقدر دنجی زیاده السون
دیوب چون اول بوکلامی قلدی حق تعالی بوآیتی کریمه یی اندوب بیوردی مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ
مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ یعنی هرکسکه ارو عورتدن عمل صالح ایشلسه بوحالتده که مؤمن
ومؤمنه اولسه هیچ برعمل ایمانسز مقبول دکل امدی کیمده کیم ایمان اولسه انوك صالح عملاری
قبول اولنور حق تعالی بیوردی عزم جلالم حقیچون انلری بزحیوة طیبه برله دنیاده وز
دنیاده واخرتده دنیاده انلك حیوتی بزغه طاعتمزایچنده قیلاوز کسبنی حلال اندن قلوب
عملنی صالح قیلوز واخرتده دخی جنتمزایچنده ابدی قیله وز معیشت طیبه ایله
اول قلدقلری کوزل عملرلرك اجرن بزدخی کرکلو قیلوز سیئاتلرین عفو ایدوب
رحمت ومغفرت برله غنی قیلوز بوندن نصکره بیوردی فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ
بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ اِنَّهٗ لَيْسَ لَهٗ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَلٰى رَبِّهِمْ

یَتَوَكَّلُوْنَ یعنی حق تعالی بیوردکه یا محمد چون قرآن اوقیق دیلسك کرك نماز ایچنده کرك
نمازدن طشره الله تعالیه استعاذه قیلوب مشغول اول شیطان لعین وکه سکا وسوسه
قیلوب انوك معنیسن فهم اتمکدن منع ایلیه زیرا تحقیق اول شیطانك باطل حجتلریله
غالب اولوب سوزدن کچورمکه طاقتی یتمز شولرکم الله تعالیدن وحدانیتنی انکر
تصدیق قلدیلر واشلرینی کا تفویض قلدلر ودخی بیوردی اِنَّهٗ لَيْسَ لَهٗ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِيْنَ
يَتَوَلَّوْنَهٗ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِهٖ مُشْرِكُوْنَ یعنی اول شیطانك مختلری غالب اولدوغی شول
ترك اوزرینه درکم انی دوست طوتوب انکا مطیع اولدیلر الله تعالی حکمنه مطیع اولمغی
قویدیلر زیرا هرکمسه سودوکنه مطیع اولور الفصی ورسولی سولرقرانیله وسنت ایله
عمل ایدرلر ودخی اول شیطان غالب اولمز الا سولرکم الله تعالی حضرتنه شریك قلوب
مشرک اولدیلر ودخی بیوردیکه وَاِذَا بَدَّلْنَا اٰيَةً وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوْٓا
اِنَّمَآ اَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ابن عباس ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلم برآیت انسه برحکم اوزره کا نوکله عمل ایمکله امحابه زحمت کلمسه برزمان حق تعالی
دیلدوکی قدر اول شدتلی عمل ایدرلردی اندن نصکره اول حکمی بوزردی انی نسخ ایدر
قیلردی قولرینه شفقت ومرحمت بوندن قریش کافرلری دیرلردی والله
دکلدر بو محمدك اشی الا اصحابنی مسخره یه طوتمقدر که بوکون بردورلو بیورور
یارن بردورلو بیورور قطعی نسنه کلمز انکره قولای کلسه انکره انی اوکره درلر نسنه
اوکرتمکه اول محمد الامویطب عاص ودخی ابوفکیهه ازاولوسی یاراوکردیرلر

انمز ایکسی دخی اول کچنلرك قصه لرین وتاریخلرین زیاده بلجیلر دراما ایکسی دخی ایمانه
کلمشلر ایدی انمز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کلوب اوامر ونواهی اوکرنوب لر ایدی وانلر
کتابلرین عمرانی دیلنجه اوقورلر ایدی پس اول کافرلر بوسوزی سویلدیلر حق تعالی بو آیتی
انزوب بیوردیکه چون بزبرآیتی تبدیل ایدوب برینه برآیت دخی انزوره وزالله تعالی یکرك
بیورا اول انزورد وکی آیکره قیفسی بوخلقه اصلحر قدرانی انزوررا ما فرقش کافرلری
دوکرنا محمد بونسنه سنك دوزمکذرکندوکندکرن دوزسن بونلرباکرکه بواحکامی
تبدیل ایدوب سکا بیورن حق تعالیدرنجه دیلرسه حکم ایدر قولمرك صلاحنه نظرایدوب
ودخی بیوردیکه قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ یعنی ایت سن انمزه یا محمد بوا ول قرآندرکه جبریل
اندردی بنم اوزریمه اوقیوب بکا بلدردی ربك کلامندن وحیله دخی بیان
قلمغجون تاکه اول ایمان اهلنك کوکلرون اسلامه اوزه ثابت قیلوب محکم قیلم ودخی
ضلالتدن هدایته یلتجی اولمه دخی مسلمانلره جنتله بشارت قیلی اولمه ودخی بیوردی
وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ
وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ یعنی تحقیق بزبیلورزکه اول قریش کافرلری دیرلرکه
اول محمد بونسنه لری اول جبرئیله یساره اوکره درالله تعالی انمری یالانیوب بیوردیکه
انمز سویلدیکمری شول عجمی دیلیدرکه کاکا میل ایدوب زعم ایدرلرکه انی اوکردن اول عبرا
سیدراشیو قرآن خود عرب دیلنجه درظاهرکه کندولغتلرین بیان ایدر ودخی بیوردی

إِنَّ الَّذ

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ یعنی تحقیق
شول کسه لرکه قرآنی تصدیق ایمزلرمن بنج دخی انمزه هدایته توفیق وبرمز واهل ایماندن
قلمزدنیاده ایمانه رغبتلری ازاولدوبنجون وآخرتده دخی انمزه عذاب الیم واردرکه
ابدی اندن نجات بولمزلر ودخی بیوردی إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ یعنی تحقیق افترا ایدر قبلورسولرکم الله تعالینك
آیتلرین کوردلرکه معجزه ربشرو کلدرکا تصدیق ایمزلرباول یالان سویلیجیلرك
زیاده اشدید ربالان سویلمکدرودخی بیوردیکه مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ
إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ
غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ یعنی هرکسه کم الله تعالینك برلکنه تصدیق
قلمدقدنصکره کوکلنکا رایدوب کافرلسه انلك اوزرینه الله تعالینك غضبی
واردرالاسمکرکه کاکا اولنسه کفراوزره واول اکراهلکله کفری دلندن اجرا
ایده وکوکلی کروهان ایمان اوزره مطمئن اولرا اعتقادی محکم اولرا اندن ضرر
اولماز مقصود بوندره عمار بن یاسردراصحابلردن بر قچ کشی مکه اهلندن ایمانه کلدیلر
وجمله لرمدینه یه رسول قتنه کیدرلردی ناکاه قریش قومی دوبوب اردلرندن
ایریشوب طوتدیلرانمزه عذاب قلوب کروکفراوزره دعوت قلدلرانمزاکراهله
کلمه کفری سویلدیلربوآیت انمزك حقلرنده نازل اولدی عکرمه قتوبردیلرقچوب
رسول قتنه کلدیلرکوزلرندن باش دوکوب حالارندن خبرویردیلررسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم اخوك کوزلری یلشن سلوب دیکه اولوقدر کلمه کفری
سویلدك کوکلك نجه ایدی عمار دیکه هان بنه ایمان اوزره ایدی رسول الله سویوب دیکه
چون انلر دوندیلرسن دخی کرود ون بس عمار کرود وندی خالی اوزره مؤمن
اولدی اول اکراهدن انکا ضرر اولمدی لیکن اول کلمهٔ کفری شول کیمسه هنرز قلبوکه
اول کلامه کفری کوکلی رضا سیله سویلیه انکا مطیع اولمه عبد الله بن سعد دیکیکه مرتد
اولدی کافر اولدی قرندی الله تعالی غضبی انلرك اوزره در آخرته دخی انلره
عذاب اردر بوندن صکره بیوردیکه ذالك بانهم استحبوا الحیوة الدنیا
علی الاخرة وان الله لا یهدی القوم الکافرین یعنی بیرستی اول اولوعذاب
شول کیمسلره درکه دنیا حیاتن سوب آخرت اوزره اختیار قلدیلر آخرته
انکار ایتدیلر اول کافر اولدیلر حق تعالی انکا قلوه هدایت توفیق ویرمز مادامکه کفری
ترك ایتمیه لر ودخی بیوردی اولئك الذین طبع الله علی قلوبهم وسمعهم
وابصارهم واولئك هم الغافلون یعنی شولنلر انلردرکه حق تعالی کوکلارینه
مهر اورمشدر اول کفرلری مقابله سنده که هرکز اندن ایمان نوری شعله ویرمز
قولقلرینه وکوزلرینه مهر اورمشدر کلام حقی ایشیدوب ومصنوعات الهیه نظر
ایدوب صانع اکلیه لر بوندرکلی غافلدرلر دیمکدر که الله تعالی امرن ترك اعتبار در
ودخی بیوردی لاجرم انهم فی الاخرة هم الخاسرون یعنی البته حقدرکه
انلرکلی آخرته زیانکاردرلر اولمهجه برمرادلرینه ظفر بولمیه لر ودخی حق تعالی

بیور

بیوردیکه ثم ان ربك للذین هاجروا من بعد ما فتنوا ثم جاهدوا وصبروا ان
ربك من بعدها لغفور رحیم ابن عباس رضی الله عنه بیوردی بو آیت دخی عمار
بن یاسر حقنده وانك آتسی وانسی وبلال وصهیب وجنان حقنده نازل اولدیکه مشر
کلر انلری طوتوب عذاب قلدقلرندن صکره وطنلرندن مکه دن هجرت ایدوب مدینیه
کلدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قتنجمع اولدیلر حق تعالی بو آیتی انلره ورب بیور
دیکه بدرستی سنك ربك یا محمد برلنجی درواسر کیجدیرسول کیمسلرکه عذابه مبتلا
اولدقدن صکره هجرت قلوب سنوکله جهاد قلدیلر اندن سنوکله جهاد ایدیلر ودنیری
اوزره صبر ایتدیلر وسنوکله جمله طاعته صبر ایتدیلر تحقیق سنك ربك یا محمد بو عذابدن
وهجرتدن صکره انلرك کناهلرین برلغه غفور ورواسر کوب رحمت قلغله رحیمدر
ودخی بیوردی یوم تاتی کل نفس تجادل عن نفسها وتوفی کل نفس ما عملت
وهم لا یظلمون یعنی یا محمد ذکر ایله خبر ویرسول قیامت کونوقی که کلی نفس اندہ
حاضر اولوب هرکشی کندو نفسن خلاص قلمق ایچون مخاصمه قیلوب جدال قیله لر
کندو نفسلرین عذابدن قوره لر نفسی نفسی دیوچاغره لر ودخی برکسه نك نفسی
قیوسی قالیه بر اول وقتدرکه جهنم برکن کوکریوب بالکلمه هیچ برمقرب وفرشته و
مرسل اولیه الا انوك هیبتندن دیزلری اوزره چوکه لرهربری دیه لرکه یا رب
کندو نفسمك نجاتن دیلرم بس هرنفسه کامل جزا اولنه اول اشلدکلری عمل مقابله سنده
اوتروهیچ برینه جفا ظلم اولیه ودخی بیوردیکه ضرب الله مثلا قریة کانت امنة

مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ
لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ يعنى متى تيچ تمثيل ايدوب بيورد بكزر
اول مكه كه دوشمندن امين در وانوك اهلى انده مقيم اولوب ساكنلغنه در
ايريشور انلره طعامارى وعشلوى هر طرفدن بولنوغله اما اول مكه اهلى يبوب
طاپغى اولوب نعمتلره كافر اولدقلرى بلور شكر يرنى ترك ايتدكلرى بلور رضوانلرينه انكار قلدقلرى بلور
الله تيچ دخى اول اهلارى مقابله سنده انلره عقاب ايدوب يدى يل اچلق حواله قلدى
واول اچلق وقحط انلرى شول لباس كبى قپلدى حالترى ويارده يلوز اولوب بكزرى
صغر دى دخى رسولان تكرسى قورقوسى اوزرلرينه غالب اولدى راحت انلرين
مرتفع اولدى بوكلى انلره اول شلد كلرى فعلك عقوبتى ايدى رسول الله بد دعا
قيلوب دعتمس ايدكم اى ربتم يوسفى اوزره خير بن يولين بغلغل بولنده شول
يوسف زمانى بكى قوالتوب ويرالله تيچ دعاسين اجابت ايدوب انلره قحطلق حواله
قلدى كليلرى يكه محتاج اولدقلرى يتمين اولديكه جمله سى هلاك اولدلر ودخى بيور
ديكه وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ
يعنى تحقيق انلره كلدى رسول بنه كندولرندن انلر انى تكذيب ايدوب اينانمدلر
پس انلره عقوبتى انلره اول اچلق عذابى ارشديكه انلر كندولره ظالم اولدلر كافر
اولمغله پس چون انلر اچلقدن دير يبوب اباسينانى رسول الله كوندرديلر درگه
يارسول الله بزلره اورتاده دغلك ايدن مكه اهلنك ازليردر آره سيرده يومصوبلرك

وبو عورتلرك صوچلرى تندكه بويلايه مبتلا اولوب هلاك اولدلر پس رسول الله
امر ايدوكه انلردن بكا طعام كوندرن ترمذينه طرفلرن طعام التديلر بوندن معلوم
اولديكه كافرلرك بيجاره لرينه احسان ايرشدرمك وارامش ودخى بيوردقلرى فكلوا
مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ يعنى
متى تيچ بيوردقلرى بيلك شول نسنه لردكه الله تيچ سزه رزق ايدوب ويردى بو
حالده كه حلال اولدقلرى شبه دن آرى اولدقلرى دخى اول نعمتلرك شكرنى الله تعالى قبلك
اكرانى برلبوسا كا عبادت ايدوسكز وانوك رضاسين دبلوسكز زيرا انوك رضا
سى انده دركه انوك حلال قلدوغنى حلال بيلوب انى طلب ايدوب وحرام قلدوغنى
حرام بيلوب انى ترك ايده سز ودخى بيوردى إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ
الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ يعنى بدرستى سزلك اوزريكزه حرام اولمدى الا مردار اولنش دخى قان
دخى خنزير انى دخى شول نسنه لركه اوزرينه نكرى آدى ذكر اولمدين بوغزلنه
اما هر كمسه كم مضطر اولوب اولوب اولومه يقين اولسه حلال دن بولسه حرامدن
بولسه شول قدر يه كه اولكدن قورتولمه حدن كچمه حاجتدن زياده يمه بدرستى
الله تيچ غفور در رحيم در اولقدر يه دوكن عفو ايدوب برلغفور دخى رحيم در اسركرمه لرينه
بوينك كبى لطفى چوقدر عدا اولمز ودخى بيوردكه وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ
الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ

عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ يعنى سويلمك اى مكه
اهلى دلكزله وصف ايدوب شول نسنه لرايچوكه بن سزلكچون مطلق حلال قلدمكه اشبو
اركك لره حلال در وعورتلره حرام در ناكه بحيره وسايبه حامدر ديه سز الله تعالى
اوزرينه افترا ايتوب بلان دوزمسز شول لركم الله تعالى اوزرينه افترا اقلار حرام قلدوغى
حلال وحلال قلدوغى حرام ديه لر انلر هركز عذابدن نجات بولمز لر بر تحيج كون بو دنياده
تمتع ايدوب دريلمسز لر ولر دانك نصكره آخرتده عذاب اليم اولور بو آيتده قاضيلر تنبيه
واردركه برها نسز كندولردن حكم اعيم لر ودخى بيوردى وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا
مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ يعنى
يزحرام قلدوغى شول كسنلره اوزره كه دين اسلامدن يهوديه ميل ايتدلر شول نسنه
تركه سكا قران ايچنده بيان قلدوغى انعام سوره سى نمزدن اول انما بزانلره حيف
ايدوب حرام قلدوغى لكن انلر بزه افترا قلمغله كندولره ظلم ايتدلر كه اول كناهلرى سبوبلو
غندن ايدى انلرك حرام قلدوغى پس قرانك حق تعالى جهتندن هيچ حيف وظلم بوقدر
الا قولره نه كلورسه كندو قبلندن كلور قصورى سببيله بوندن صكره كندو فضلايين
ذكر ايدوب بيوردى ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ
ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوٓا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ يعنى حق تعالى خبر ويررکه
يا محمد سنوك ربك رحيم در غفور در رسول جهاله بر مزعملره ال اورسلر
اندنصكره توبه ايدوب عملرين كروا صلاح اتسلر بدرستى سنك ربك اول كناهلرده

توبه

توبه قلدقلرندنصكره غفور وكناهلرين برلغور ورحيم در اسركوكرور حمت قيلور فضليله
بوندنصكره بيوردى اِنَّ اِبْرَاهِيمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
شَاكِرًا لِاَنْعُمِهِ اجْتَبٰيهُ وَهَدٰيهُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ يعنى تحقيق ابراهيم امام اولدكيه
انكا اقتدا اولنور دخى ربنه معطيلردن اولمدى دخى ايرق دينلردن اعراض
ايدوب اسلامه اوزره ميل ايدوب طوغروطوردى اول مشركلردن دينلرى اوزره
بلمه اولمدى الله تعالينك نعمتلرى اوزره شكر ايدجى اولوبن كه انكا انعام قلدى خلق
ايچنده انى اورندبلوب كندونك رسالتنه اختيار قلدى واكا هدايت قيلوب طوغرى
دين اوزره قايم طوتدى امدى حق تعالى ابراهيمى امته ديو ذكر ايلدى انكچونكم اول
يالكز ايمان كتوردى اولوقدر اندن غيرى برمؤمن بوغيدى دخى جميع پيغمبرلردن
جمع اولنان خير خصلتلر هب انده جمع اولمشدر ودخى بيوردىكه وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا
حَسَنَةً وَاِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِينَ يعنى اول ابراهيم اكرام ايدوب دنيادة
كرامتلو اوردك كه تحقيق قوملت سودلردخى اكا نبوت ويردك اسمعيل كبى
كرامتلو اغل ويردك دخى تحقيق ابراهيم آخرتده انبيالرله جنتده ايچنده اولسر اول
شرف واكرام ويردوكندن اوتورو ودخى بيوردىكه ثُمَّ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ اَنِ
اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ يعنى اندن سكا وحى ايدوب
ديدك سندخى ابراهيم دينى اوزره اولغل انوك اوزره محكم طوتغل ميلك اسلام
اوزره اولمه كبروقلان دينلردن اعراض ايدوب اول مشركلردن دينى اوزره ميلك اولمكه

كلى اديان اسلامدن غيرى باطلدر ودخى بيوردى كه انما جعل السبت على الذين
اختلفوا فيه وان ربك ليحكم بينهم يوم القيمة فيما كانوا فيه يختلفون
يعنى شول كسلركه جمعه كونندن اختلاف قلدلر انكره امر اولندى كه جمعه رتسى اوتوره بر
عمله مشغول اوليه لر حق تعالى بيوردى كه يا محمد تحقيق سنك ربك حكم ايده يونرك ارا
سنده قيامت كونندن اول اختلاف قلدقلرى دينده حق اولنى بيان قلدرى سويله معاينه كم
هيچ شبهه يرى قليه بله لركه حق دين اسلامدر ودخى بيوردى كه ادع الى سبيل ربك
بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتى هى احسن ان ربك هو اعلم
بمن ضل عن سبيله وهو اعلم بالمهتدين يعنى يا محمد دعوت ايله يه مكه قومنى
ربك دينه كه اسلامدر وانى برلوب انكا مطيع اولغه دعوتك انكره رسالتله و
قرآنله اولسون دخى قرآن ايجنده كى كركلو وكتلرله اولسون وبونلرنكله مجادله كه
ايلورسن كركلو ايلتر وحجتلرله اولسون كه طبيعتلرى اندن نفرت قليه تحقيق
سنك ربك زياده بيلجيدر كه دينده ضال وكمراه اولان كيمسه ودينده هدايت
اوزره اولن كيمسه بيلوردى وان عاقبتم فعاقبوا بمثل ما عوقبتم
به ولئن صبرتم لهو خير للصابرين ابن عباس بيوردى بو آيتك سبب نزولى بو ايدى
شول وقتكه مشركلر حمزه اولدردى بولر احد غزاسنده الين ياغن واعضالرين طوغرا
ديلر اولوقت رسول الله بيوردى كه اكر حق تعالى بكا قدرت احسان ايدوب بونلرك اوزرينه
غالب اولورسم برمدتى دخى دشمنلرن مثلم ايدوب اعضالرن طوغرايا وزدكلكه اولورن

حوتيج

حوتيج بو آيتى اندورب بيوردى كه يا محمد اكر عقوبت ايتمك ديلرسكز شولقدر عقوبت
قيلكه سزه قلدلر واكر صبر ايدوب انلر قلدوغى اعمزسكز اول مثلم قيوب اعضالرين
طوغرايوب صبر ايدرسكز صبر ايدنلره اول صبر ثوابى دخى خير اولدر ودخى بيوردى
واصبر وما صبرك الا بالله ولا تحزن عليهم ولا تك فى ضيق مما يمكرون يعنى
پس سن صبر ايله يا محمد اول صبر اوزره ثابت دكلدر سنك صبرك الا الله تعالينك
الهامى وتوفيقيله كه سكا صبر اوزره توفيق ويردى وبو قريش كافرلرى اسلامه كلمدكلرينه
سن غصه لنوب ملول اولمه كوكلكى طار طوغه اول كافرلرينك كلامندن اوترو كه سكا
استهزا قيوب سويلرلر ودخى بيوردى ان الله مع الذين اتقوا والذين هم
محسنون يعنى بدرستى الله تعالى معيندر شول كسلره كم شركدن كفردن صاقنديلر
باوزلرى ايدنلره احسان قلدلر انلرك فعالرينه مكافات قيلمغى ترك ايتديلر امدى بو آيتك
حكمى عامدر قصاص قلمقدن وحق طلب ايتمكدن خوايدوب ترك ايتمك افضلدر يارن انشاء

سورة الاسرى مكية اجر عظيم اولمه مائة واحدى عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

سبحان الذى اسرى بعبده ليلا من المسجد الحرام الى المسجد الاقصى الذى باركنا
حوله لنريه من اياتنا انه هو السميع البصير ابن عباس رضى الله عنه ايدر يعنى
عجبدر ديمك اولور الله تعالى امر ايدنكه قولن سير ايتدردى وبيوردى كه سن تنزيه ايلك

اول اللهی کہ محمد قولی کچیدیر ایدردی ابوطالب قرنی آغلمانی اوزندن کہ حرمدہ در اول
مسجد اقصایہ کہ بریوزندہ مسجد لرك ایراغی اولدرکہ آکا ربارتہ و آردلرآکا مسجد
ایلیادیرلر بیت المقدس شول مسجد کہ بزاولك حولسنی صولرلہ و انواع یشل اغجلر یلہ
مبارك قیلوب برکتی بوق قلدق پس بزاول قولیمزی اندن اوتورو سیر ایتدردك کہ
آکا بزم آیندیرمزی کوسترو زاول آیتدراول ایدیکہ اول یوجہ یرلرو کوکلر عجایبلرین آکا
کوسترید رستی صو یچہ سمیعدر استدراول اہل مکہ نك معجزاتی انکار قلدقلرین دخی
علیہم ویلور انرك مقالتنی انس بن مالك رضی اللہ عنہ بیوردی رسول اللہ صلی اللہ تعالی
علیہ وسلم بکا خبر ویردی معراج کیجہ سندن آکا وامتلرنہ الی وقت غازفرض اولندی
کرو نقص اولنوب یشوقتہ اندی صو یچہ نماز قیلنوب بیوردیکہ یا محمد بزم سوزومز
تبدیل اولماز بنہ سکا اول یش وقت ایچون الی وقت ثواب ویرہ وزنی نقصان ودخی
بیوردی وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ
دُونِي وَكِيلًا یعنی موسینك امتی بیان قلنوب بیوردیکہ بزموسایہ توریت ویردك
جملہ سن بردفعہ دہ اندوردك واول کتابلہ بنی اسرائیلہ طریقی ہدایتی بیان قلدق و ایلہ
بیوردیکہ بندن غیری کمسنہ معبود طوتمایك وبندن غیریہ اعتماد قیلمایك کہ ربّ مطلق
سزہ بنم ودخی بیوردیکہ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا یعنی دخی
شول کمسہ لرك ذرّیتلرینی اتا لریکزك نوح ایلہ کمیدہ بیلہ کتوردك کہ سزانرك صلبندن

ایدیکز

ایدیکز سزی اول نوع الیم عذاب غرق دن صقلدق اول نوح بزم غایت شکرلو قولمز
یعنی عبد دیمکدر زیرا نوح عم عادتی بوایدیکم طعام یدوکدہ وصو ایچدکدہ وطون کیدکدہ
دخی قالقوب اوتوردقدہ ہرحالدہ شکر ایدردی ودخی بیوردی وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي
إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا یعنی
توریتدہ بلدردك بنی اسرائیل بریوزندہ ایکی دفعہ اللہ تعالیہ عاصی اولوب فساد
اتلیسرلر اللہ اوزرہ جرأت ایدوب تکبّرلك ایدیسرلر انردخی ایکی دفعہ مقہور
اولوب قتی ہلاك اولیسرلر ودخی بیوردی فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ
عِبَادًا لَنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا یعنی
پس چون ایکی وعدہ نك اولی کلدی ایرشدی بنی اسرائیل فساده دوشمنلرایدی اول
فساد لری اول ایدیکہ توریت حکمنہ مخالفت قلدیلر حرام اشلرہ مرتکب اولدیلر شعیا
پیغمبر یعنی ذکریا بنی اغ اچندہ یتوالہ اولدردلر وقتیکہ بیوردر مسلط قلدق سیزك
اوزرکزہ قوللردن برینکہ بخت النصر دربابلدن غایت قوتلو وحرب اہلدر یعقوب
شامہ بنی اسرائیل اوزرہ بیت المقدسہ اہلی اوزرہ غالب اولدی فرق بیك کشی یا لکز
توریت اوقیانردن ہلاك ایتدی کیرو قلانن اسیر ایدوب کتدو ولایتنہ کوتوردی
یتمش یل بابلہ اسیر اولدی تا آکا دکین کہ بخت النصر وفات قلدی پس ہمدانلدن
برکشی کم آکا کرس دیرلر ایدی چری چکوب بابلہ کلدی اہلی اوزرہ غالب اولوب اول
مملکتی الدی انده ساکن اولوب بنی اسرائیلدن برقزی جفتلنوب اول قزرجا ایدی

ینه بنی اسرائیل وطنلرینه کوندردی بیت المقدسه کلدیلر برتمان پیغمبر لرینه متابعت
حوش اولدیلر تکرار معاصیه وفساده مشغول اولدیلر پس حق تع روم پادشاهلرندن
برپادشاه اوزرلرینه مسلط قلدی آکا اسپسیانوس دیرلردی کلوب برنچه سیل
محاصره ایدوب اوتورکن وفات ایدوب اوغلی طرطوس برینه پادشاه اولدی عاقبت
فتح ایدوب یوزسکسان بیک کشی دیه لدی یحیی پیغمبری اولدردی یوزقرق بیک
کشئ بنی اسرائیلدن اسیر ایدوب وبیت المقدسی یقوب خراب ایلدی تا رسول الله صلی
الله علیه وسلم زمانده مسلمانلر بنا قیلوب اعمار قلدیلر پس حق تع بوایته بیان قلدی
بوحکایلردر وبوندن صکره بیوردی ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ
بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا یعنی اندن صکره کروشفقت ایدوب انلرئ
اوزرلرینه نصرت ویردک که دشمنی هلاک قلدیکز سزه مدد ایریشوب حالکز
اولکیلرینکیلردن اولدی نسلکز اوریوب مالکز چوغلدی سزئ ساغوشکز سائر لردن
چوق قلدق دخی بیوردی إِنْ أَحْسَنتُمْ أَحْسَنتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا
یعنی کوسز بواحسانلره یقوب اللهی بریلوب کامطیع اولورسکز کندو نفسکزه احسان
ایتمش اولورسز انوئ عوضلرین جنتده الورسز واکر احسانلره التفات قیلوب
الله تعالیه شرک کوزه سی اولورسکز کرو انوئ عذابلری سزئ نفسکزه اوزره اولور
ودخی بیوردی فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا
دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا یعنی چون اول ایکنجی وعده کلدی که

بنی اسرائیل کروفساد ایلره دوشدیلر برکره برقول مسلط ایدوب کوندردک که اول
اسپسیانوس اوغلی طرطوس ایدی نکم بیانی کچدی تا که کلوب سزئ یوزوکزی قبیح
ایلیه دیلیوب یره برمحمله دخی اسیر ایدوب حقیر قلمغله ودخی بیت المقدسه کیره لر
نکم اول دفعه کیره دیلر ودخی یقوب هلاک ایده لرسول نسنه یکه الترى ایریشوب غالب
اولدرودخی بیوردی عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
حَصِيرًا یعنی اولکتابلردن بودخی خبر ویرلشدیکم یابنی اسرائیل اولکه دنبکزکرو انتقامدن
صکره اسرکیوب ترحم قیلوب عفو ایتدکدن صکره اول معصیته ومخالفته کرودونسی اولور
سکزنبردخی عقوبت ایتمکله کرودونوزدنیاده واما آخرته اول کافرلرئ جهنمی
یعنی ایلرزکه ایریجوس اولدرودخی بیوردی إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ یعنی تحقیق بوقرآن دلالت قیلور طوغرویولره شول کلمه که صوابدو
وراست کلمه در که اول کلمه توحیددر طتفلق ویرمکدر که اول بردر اندن غیری معبود
یوقدر وکوندردوکی رسولترکی حقدر انلرئ قولنه وفعلنه متابعت قیلوب عمل ایتمک
واجبدر واول قرآن دلالت قلدوغی طوغریدر واول قرآن بشارت قیلور مؤمنلره
ودخی بیوردی الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا یعنی انلرکه کلوب عملصالح ایتدیلر انلره بدرستی جنت ایچنده
اولونوبلر وارردودخی بونمشتولرلرشولدرکم ایمان کتورمدیلر آخرته انکار ایتدیلر
انلره الله تع عذابی حاضر قلمشدر قتی موجع ومؤلم دردودخی بیوردی وَيَدْعُ الْإِنسَانُ

بالشر دعاءه بالخير وكان الانسان عجولا يعنى بوآدم اوغلنى كندو نفسى اوزره
واوغلى قرى اوزره لعنت وهلاكلك ايله دعا قيلور شول رزق وعافيت ورحمت
ديلدوكى كبى كاوده قبول اولنيدى هلاك اولوردى ومالى تلف اولوردى بوآدم
عجول اولمشدركه صبرى يوقدر اكثر اهل تفسير دخى انوك اوزرينه در كم بوآدم اوغلنى
اوه جكدر خير دعا قلغنه نجه اورسه بد دعا قلغه دخى اويله اوه جكدر خير دعا قبول
اولدوغى كبى بد دعادخى قبول اولسه كلى هلاك اولبدى اما كندو فضلندن كرم ايدوب
بد دعاغى قبول اغمز ودخى بيوردى وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ
وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا يعنى ضوغلى بوردركه بزكوني وآيى ايكيسنى
ايكى علامت قلدقكه دلالت ايدراكاكه خالقلرى بردر شريكى يوقدر كيجه نك علا
متنى محو ايتدك كوندز علامتى شويله روشنلق اوزره ظاهر قلدق اول كوندز روشنلغى
ايچنده سعى ايدوب تكزدن رزق طلبن ايده سز ومعاملهكز يزينه كتوره سز واول
كيجه كوندز سيرانمكله آيلرك وكونلرك ويلدزلرك حسابن بله سز طاعت وعبادت
وقدرن انوكله صقلية سز دخى جميع نسنلرى بزقرآن ايچنده بربربيان قلدق هرحالده
سزه بر مشكل قالميه ودخى بيوردى وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَ
نُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا اِقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ
عَلَيْكَ حَسِيبًا ابن عباس رضى الله عنه بيوردهركشنيك خيرى وشرى اوزرنه

يزلمشدر انلرنر بعضيلر ديدركه هركشينك سعادتى وشقاوتى ورزقى واجلى
مكتوبدر اوزدينه يازلمشدر قيامت كونندة چقاروب هربرينك النه براتن وريسرز
ودفترسزكاكه اوقى اول كتابتى بوكون كندو نفسكزه حساب قلغه سن كفايت ايدرسن
زيرا كلى فعالك وقولك اوخير واكرشر كلى مكتوبدر اوقيه ابن عباس رض ايدر شول
كمسنك براقى صاغندن صاغ النه ويرليه ايچ يوزنه كناهلرى يازلمش وطشره يوزنه
ثوابلرى يازلمش اولمايچ يوزنن كناهلرين اوقيه كوره كه يزلمش سن بونى وبونى
اشلدك وبونى سويلدك فلان يرده فلان كونده فلان ساعتده وفلان يرده
بوكلمسن اوقيه تمام آخرنه ايرشه بولاكه يزلمش بوكلمسندن برلغمش سن دوندوطاهركه
نده كنى اوقيه اندن نصكره دوندوروب اول حسناتن اوقيه اول ثوابلرى يازلمش كوره كوز
لرى سوندروب زنكى روشن اولوب سونوب ديه كه يا قوم كلك بوبتمى اوقوك كورك
بكا نه سعادت ويرلمش اما انلركم بتيلرى سولندن صول النه ويرليه انلرك حسناتلرى
ايچ يوزنه يازلمش سيئاتلرى طشره يوزنه يزلمش اولمه خبرلرين اول اوقيه تمام آخرينه
دكين آخرنده يزلمش بوله كه اشبو حسناتكزدن هيچ برى قبول اولمدى جمله رد اولندى
يوزوكزه اورلدى بوكز ظاهر نده كين اوقيه كناهلريكى يازلمش كبيردن وصغيردن
تمام اوقيه شول نسنلرى بولاكه انى ملائه وملامته براغوب بوزن قره قلم وكوز
لرين حقيرقلديه كه اى كاشكى برات ويرليدى بوندن صوكره حق تعالى بيوردى مَنِ اهْتَدَى
فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا
مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا يعنى هرگسه كم
حق تعالى امرى اوزره اجتهاد ايدوب كندويه هدايت حاصل انسه حق تعالى توفيق ويرمكله
انوك اجرى كندو نفسنه در وهركم كندوينى شويله اهل ايدوب معطل قوسه طريق
حقده سعى ايتسه كمراه اولوب ضلالته دوشسه بنه انك دخى ويالى كندو نفسنه در
هيچ بركسه نك كناهندن اوترو بركسيه عذاب اولمز الا هركشى كندوكناهيله مبتلى
اولور ودخى بر هيچ بركسيه عذاب قيلورديكيلوزنا اولا اكا رسول كوندروب
دلايل بيان قلماينجه حال بو درركه بيلورز انوك اول حجتلرله مطيع اولمياجغن
اما قطع حجت ايجون ايدرز كه يارن علت كتوروب ديمه لركه سن بزه بلدرمدك
اكر بلسيدك بزه نكا عبادت قيلوردق ديه لرپس اول رسول كلوب حق دليل
وبرهان ايله بيان قلدقدن صكره اكا اجابت ايدوب مطيع اولورسه هوش نجات
بولورلر والا مطيع اولمياجق اولورسه بزدخى انزنصكره عذاب اندوروب هلاك
ايلرز وچون برشهر وبركوى اهلنى هلاك قيلق ديلسك انلرك ايچنده جبارلر حوق
ايده رز امر ايده رز انلره كه بزه مطيع اولمرانلر طاغى اولوب عاصى اولورلر اول
سببله عذاب انلره واجب اولور اول اهل قريه اصليله هلاك ايده رز انكچون رسول
صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردىكه بر قومك ايچنده تجنكى اهل صلاحدن اهل فساد غالب
اولمه حق قطعه شوكمله ودخى بيوردى وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ

برتبك

بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا حق بيورديكه يعنى بزنجه قرنلرى هلاك ايلدك نوحدن صكره
مطيع اولوب مخالفت قيلدقلريجون يا محمد بو قوتلرمك كناهلرين بيلكره سنك ربك على الكيفيه
قيلورجلدسى نه اشدوكن كوردونه سويلدوكن ايشدوردخى بر غيرى شاهد حاجتدركل
قادر درككى انلرى عقوبتله دوتوب اول كناهلرينه وكفرلرينه مجازات قيلمه بوكلامه تهديد در انلره
مكه اهلنه كم الله تعالى انك عقوبتندن حذر ايدوب قورقه لر الله تعالى مطيع اولانلره دخى
بيوردى من كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ
يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا يعنى هركسه كم الله تعالى فرض قلدوغى طاعتلرى برينه كتوروب
انك عوضين دنيادبلسه برو بربرزاكا دنياده اول دنيا متاعندن سولقدركه برقيلرز
وبربرزنول كسلره كه انى بزهلاك ايتمك ديلرزانزن صكره جهنمى واجب قيلورزكه كره
اول جهنمه اول عليله ملامت اولنوب حور حيرتكلى خيردن ايراق اولورانكچونكم مجتت دنيايى
اختيار قلدى آخرت اوزره ودخى بيوردى وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا يعنى دخى سول مؤمنلركه اوزرلرينه فرض اولنان
عملرى اشبوب اكا عوض آخرتى ديلديلر واول آخرت عملنه سعى ايدوب دورشديلر
شويلكه سعى اتمك كركدر بوحالده كم الله تعالى به ورسوله وقرآنه ولآخرته اعتقادلرى محكم
اولدانلرك كلى سعى ايدوب قلدقلرى عملرى مقبول درينه انلرك آخرته جميع دلكلرين ويرزلر
چونكه مقصودانى ايدندىلر وسعيلرين انوكچون ايتديلر ودخى بيوردىكه كُلًّا نُمِدُّ هَٰؤُلَاءِ وَهَٰؤُلَاءِ
مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا يعنى بزبو ايكى طائفه دخى كه مؤمن

ومطیعدر وفاجرعاصیدر ربکن رزقدن یامحمد ویروز زیرابو دنیا بریقامدرکه
کلی مخلوق بونه جمع اولمشدر مؤمن کافر مطیع عاصی عالم جاهل کلی رزقه محتاجدر اهل
مقدر غار اولیجه اکچون دیدیکه حق تعالی یامحمد سنك ربکك رزقی دنیاده ممنوع دکلدر
ابو اولدره ویا وزه ایریشور امّا آخرته غنی رزقی مخصوصدر مؤمنلره کافرلره دن ممنوعدر
دیانلر محرومدر ودنی بوددیکه انظر کیف فضلنا بعضهم علی بعض وللآخرة
اکبر درجات واکبر تفضیلا لا تجعل مع الله الها آخر فتقعد مذموما مخذولا
یعنی نظر ایلمکور یامحمد که بو دنیا اهلینك بعضینی بعضینه اوزرینه نه سی تفضیل
قلدق مالله وفانی عزتلر امّا آخرت فضیلتلر اعلا وارفعدر شولرکه دنیاده
تفضیل اولندی دنی مرتبه وثواب یوندن اولودر ودنی تکریه شریك کتوروب انکله
برد دنی یی اورتق ایلمکه حور وحقیر ومغبون مردود اولوب اوده عذابی ایچنده ترك
اولونه سین لبدانده قالهسین ودنی بوددی وقضی ربك الا تعبدوا الا ایاه و
بالوالدین احسانا امّا یبلغن عندك الکبر احدهما اوکلاهما فلا تقل لهما اف
ولا تنهرهما وقل لهما قولا کریما یعنی یامحمد سنك ربك اویله حکم ایلدیکه هیچ برکسیه
مطیع اولمیه لرمعصیت اولمق نسبتلرده اکر اتاسی اتاسی یابکی پادشاهی دنی اولسه الا
طاعت همان الله کردکه نه امر ایدرسه بریه کتوره لر انکا مخالفت قیلمیه لر نفسه
خوش دنی کلمز سه ودنی امر ایدیکه اتایه واتایه احسان ایریشدوره لر انلرك اوزرینه شفقتلی
دیه نه لرانلره عاصی اولمیه لر واکر اول اتادن اتادن بری سنك فتنه یه لکه ضعیفلغه

ارشسه یاخود ایکیسی بلد حیاتده اولوب فتکره یه لر اولسه حاجتلرینه التفکه کتورمکه سکا
محتاج اولسلر سنکم اوغلان ایکن سن انلره محتاج ایدك انلر سندن اوشمیوب نجه ارتدیلر
سن دنی انلرك اول حالاتلرین کریه کورمکل وانلرك برسوزله خاطرلرینه ملول قلغل اکر
شول اف دیمکلر دنی ایچنسلرانی دیمکل انلرك خدمتنده مشغول اولوب خاطرلرینه
رعایت قلغل روایتدر رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم کربیوردی اکر اول اتایه اتایه
عاق اولوب عاصی اولمغه شول اف دیمکدن دنی اشغه برشنه دنی وار ایمش سه انی
دنی حرام قیلدی پس اول اتایه اتایه عاصی اولان وارسون نه عمل دیلرسه اشلسونکه
اول اجاغه کیرمز واتایه اتایه احسان ایدن دنی نه عمل دیلرسه اشلسونکه اول طامغه
کیرمز ودنی بوددی واخفض لهما جناح الذل من الرحمة وقل رب ارحمهما کما
ربیانی صغیرا یعنی اول یکیسنه قرشو ایری سوز سویلکل سوز وکی انلره عشق ایلکل انلری
اسرکیجی اولغل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوریکی چون اتاك اتاك سنی ندا ایدوب
چاغرسلرسن نمازایچنده ایکن چاغرن اتاك اولورسه نمازی بوزاکا جواب ویراکرکه
چاغرن اتاك ایسه نمازی تمام قیلدن جواب ویرامدی دعایتی اکا کوره ایله ودنی
اول اتاك واتاك حقنده دعا قیلمك کرای بنم ربتم انلره ترحم قلمغی بنم کوکلمه قیلدیر
تاکه بن انلری بویله کلری ایچنده تربیت برله خدمت ایدم سنکم انلر بنی اوغلنلغم حالنده
تربیت ایدوب بسلدیلر زحمتی چکدیلر ودنی بوددی ربکم اعلم بما فی نفوسکم ان
تکونوا صالحین فانه کان للاوابین غفورا یعنی سزك ربکز کوکلکزده نه کزلدو کلکز

بیورا کرکوجك کوکلدن سنی انلره یاراولوب احسان ایدرسکز خوش اجر بکز عفو ایلمك
اکریاراولمز سکز بو معصیت و مخالفتدر دونك بوحالدن توبه ایدك بدرستی الله تعالی
کناهلری ترك ایدوب طاعته دونلره غفور و رحیم اولدیغنی باك ایدر آواب
اکادیر ترکه اخشام ایله یتسوا راسنی احیا ایدوب نماز قلبی اوله و بوندن صکره بیوردی
وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا یعنی سزه قرابتی
اولنلك دخی حقنی برینه کتورك صله رحم ایدك فقیر لرینه احسان ایرشدورك دخی
فیوکزه استیوکله انلری محروم قیلمك دخی سزه قونق اولسون اوج کونه دکین اکرام ایدك
اندن صکره مخیر سز دیلرسکز ویرك دیلرسکز ویرمك و دخی ما الکزی حق تعالی رضای
اولمدوغی یرلره انفاق ایتمك که اول اسرافدر و دخی بیوردی اِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ
الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا یعنی بدرستی شول کسلرکه مال لرینی معصیت
اولجی یرلره خرج ایلیه اول شیطانلك معاونلریدرکه اکا قوت ایدیورلر لرمخالفت
قلمده شیطان خود ربنك نعمتلرینه کافردر اکا متابعت قیلوب امرنه اطاعت کتورن
قولرقوارکه آخرنه ایمان نسز کیده و دخی بیوردی وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ
مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَيْسُورًا یعنی اکرسن اول قرابتکدن وغیریدن
اوتانوب و النلری اسرکیوب یوزنك بریکا دونسك الکده ویرمه جك نسنه اولمدوغیچون
منتظر اولوب که ربنکدن سکا برزق ایریشه و کلجك مالدن وارا و مرسن کله اندن
ویره سن اولوقت انلره دن اعراض ایتیوب لطفله سویله خوش اوله بوکون حاضر نسنه

یوقدر

یوقدر انشاالله سزك حقکزی بیلور و ضایع اولمز دیه سن بو آیت کریمه حباب و بلال
و عمار حقنده نازل اولدی برکون کلوب رسول اللهدن نسنه دیلدیلر و برجك نسنه
بولمزدی اعراض ایدردی حیاسندن پس بو آیت کریمه نزول ایدوب حکمی عام اولدی و
دخی بیوردی وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ
مَلُومًا مَحْسُورًا یعنی محمد الیکی برفم بوینزده انفاق ایتمکده بخل ایدوب منع اتمکل شول
کسلرکبی که الری بوینلرینه دمرلمش اولدیغی ایتمکه قدرتی یتمیه و دخی الیکی
شویله بالکلیه آچق دوتمغل که الکده اولان وارلکی هب و یرب دخی برکسه کلوب نسنه
دیلسه و برجك بولمیه سن دخی شویله کندو نفسکی ملامت قیلدیغکز فکده و برجك بولنمادوغنه
تنکم شول بابا کلره اولان وارنی براوغلنه و یرب سائر اولادلری محروم قله کز
دیمشلردر کم بخیلك نه مرتبه قبیح نسنه در بیلك دیو ایشبو آیت شریفه نظر ایله کوردکه
حق تعالی محسك و بخیل اولمدن منع ایلدی مکرّه براوغوردن و یرب تهی قالدوغنه
دخی عتاب قلدی خیر لوسی اورته طریقی طوته لرو دخی بیوردی اِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا یعنی یا محمد تحقیق سنك ربك کیمه
دیلرسه رزقنی واسع قیلور شونلره کم اصلاحلری انده در و دخی طار قیلور شول قولره
کم صلاحلری انده در حکیم مطلق اولدیغی هر قولك درد نه علاج قیلور بعضیلره دکرکه
کافرلره دنیالی بول قیلور استدراج مکر ایچون انلرك هلاکنه سبب اوله و مؤمنلره
طار قیلور نظر و عنایت ایدوب که انولك مکرنه دوشوب آخرت عقوبتنه مبتلی اولمیه لر

بعضیلر دیدیلرکه بونلر معنسی اولدرکه یا محمد اکر ورمیجك شنسنك اولمزسه ملول اولمه
غصه ایتمه کی سنك قدرتك یتمز بو سابقره ویرمکه کلنسن غنی قیلمسن بای قیلق وفقیر
قیلق کلی ربك قدرته درکه دیلرسه غنی قیلور تحقیق اول بو قولدرك احوالترین کورر دیلور
هر بریلك مصلحتنه کوره علاج ایدرکه بسط ایدرکه تقتیر ایدر ودخی بیوردیکه ولا
تقتلوا اولادکم خشیة املاق نحن نرزقهم وایاکم ان قتلهم کان خطأ
کبیرا یعنی حق تعالی نهی ایدوب بیوردکی سزاوغلکزی قریکزدن دوشلکدن قورقوب دیلك
سزه وانلره دخی رزق ویرن بزز بدرستی انلری اولدرمك ذنب عظیمدر وظلم
جسیمدر ودخی بیوردیکه ولا تقربوا الزنا انه کان فاحشة وساء سبیلا یعنی
زنایه یقین وارمك تحقیق اول معصیت عظیمدر بوردیجك یولترك کی شر اولور
ودخی بیوردی ولا تقتلوا النفس التی حرم الله الا بالحق ومن قتل مظلوما فقد
جعلنا لولیه سلطانا فلا یسرف فی القتل انه کان منصورا یعنی اولدرمك
شول نفسیکی حق تعالی انی اولدرمکی حرام قلدی الا حقله دیلك که اول اوج نسنه در
بری اولکه قصاص واجب اوله بری اولکه محصن اولوب زنا قیله رجم ایده لر بری دخی اولکه
دینندن دونوب مرتد اوله اولدوره لر امام شول کسه کم ظلم ایله دیه لنسه بز انك ایچون
اذن وبردك دلیل وحجت له دیلرسه اول قاتلی اولدوره دیلرسه عفو ایده دیلرسه
صلح اوزره مال اله ودخی بیوردیکه قتل اتمکده اسراف اتمه یعنی اولدوره نی حمیت و
غیرت ایدوب برکشیدن اوتروایکی کشی اولدرمه عفو ایتدکدن صکره یا دیت الدقدن صکره

ودخی اول یعتوان ولیسی الله تعالی قتنده معاونت ونصرت اولنمشدر کتابده قصاص
امرنك اکا تفویض ایتمشدر دیلرسه استیفاء قصاص ایده دیلرسه عفو ایده دیلرسه مال
مال الله ودخی بیوردیکه ولا تقربوا مال الیتیم الا بالتی هی احسن حتی یبلغ اشده واوفوا
بالعهد ان العهد کان مسئولا یعنی سز یتیم مالنه وارمك که قصد یکز انی اتلاف
ایتمك وظلم ایدوب یمك اولا الاکوزل نیت وحسن قصد ایله که تجارت ایدوب بالنك مالنی
یحله اوتوره سز یا مضاربه ویره سز که انکن اکا بر منفعت اولا تا عام کدیونك خلقتی
وقوتی بریه کلیه اول مقدار دیلون سکرباش ایله ودخی عهد لریکزه وفا قیلك که سز
کندو نفسکزه لادم قلدوکز الله تعالی ایله سزك اوزریکزه یا خود خلق ایله سزك اوزریکزه
یدرستی اول عهدی ایندن اول عهد سوال اولنور که نیچون نقض ایدوب وفا قیلدك
پس مؤمن اولان کرکدر که عهده وفا قیله ودخی بیوردی واوفوا الکیل اذا کلتم وزنوا
بالقسطاس المستقیم ذلك خیر واحسن تاویلا اولچکلر یکزی تمام اولچوك نچون
برکشی ایچون اولچسکز اکا نسنه ویره سز ودخی تراذو کزی عدا وزره طوتب طرتمکزکه
کسیه المنه ویرمکدن خیف ایتمه سز بلك که سزه حق تعالی امر ینی بریه کتوروب وفا قیلق
ونهی ایتدوکی نسنه دن ابراغ اولق خیر لودر وبونك عاقبتی خیره ایریشور وکرکلو
مرتبه لر حاصل قیلور ودخی بیوردی ولا تقف ما لیس لك به علم ان السمع والبصر
والفؤاد کل اولئك کان عنه مسئولا یعنی حق تعالی بیوردی شول نسنه یه بلمن سن
بیلورسن دیمکل وکورمدوکك نسنه کوردم دیمکل واشمدوکك نسنه اشتدم دیمکل که

بو اعضا لرینه جمله سؤال اولنسه هر بر سی صاحبی وقتنده شهادت ایدیرسن کرکدر کم
کتمی بو حالدن حذر ایدوب بیلدروکن سویله و قولغنی اغوالدن طوتیمه کوزلرین حرام مزقیه
کوکلیکه کیمه کمان ایدوب بولمه دیو حکم ایلیه کدیسویلدوکندن سؤال اولنمه کرکدر و
دخی بیوردی وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا
كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا یعنی حق تعالی بیوردیکی یریوزنده کبرله فخرله
یورومه کسن اول کبرکله یرلری یرتوب اوتوه کچه رکلسن وایلن غایتنه ایریشه رکلسن یا فوده
اول کبرکله یوجوب طاغلره براباراولسه رکلسن امابو امرلری یرینه کتوروب یومنقیادا
اجتناب ایدنلره دکحق تعالی حضرتنه قربت بولوب ابدی سعادته ایریشنلره دخی بیوردی
ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا
مَدْحُورًا یعنی اشبو سکا بیان اولنان امرلر ونهیلر حق تعالی نسنه نازل کیا محمد سنکله ربّ
قدیر لوح محفوظدن بازلسنه ربّك انلری سکا وحی ایدرا ول حلالدن وحرامدن بلدرو
درکه کشینك انها لدن واقع اولورا نلری بیلوب رعایت قلق حکمنه نه رپس دخی
یا محمد اعتمال کم اللهدن غیری براله وارامدی بونك کبی آیتلرده خطاب کرچه رسولدر
امّتلرا ولعتمد راکرسن الله تعالیه براله دخی قوشه سن بره غیله سن جهنمه یوحالده کم
خلق سنی ملامت قیلاروکلی خیردن ایراغ اولرسن و دخی بیوردی أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمْ
بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا یعنی حق تعالی مشرکلره
خطاب ایدوب بیوردی سزك ربّکز شول نسنه کم اوروندیدرا وغلالردن انی سزه اختیار

ایدوب انلرکه قزلرده سزانی کریه کوردکن انی کندوته می اختیار ایندیکم دیرسز فرشتلرلر
دشیلره دانوث قزلریدر دیرسز تحقیق سزبویله سوزلرسویلرسز کم خالقکزه افترا قیلورسز
بیلوك کم بونك عقوبتی دخی سزه زیاده اولوا ولیسا ولوعذابلرایجنده دخی بوردیکم
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا یعنی تحقیق بزبیان
قلدق بوقرانی اچنده کلی نسنلرکم خلقك اکا احتیاجی وارعبرت نسنلردن دخی
حکملردن وامثالدن واحکامون وحجتلردن امردن ونهیدن ووعدوعیددن
تاکه انلرا ولقرانه متعظ اولوب اوکونلنه لراول صفده عبادت قلمی ترك ایده لرتوحید
طریقنه سلوك ایده لروليكن اولقران اچنده زیاده وعدووعیدی ارتمدی انلردن
الا نفوتری ارتردی کم ایماندن قچرلردی ودخی بیوردی قُل لَّوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا
يَقُولُونَ إِذًا لَّابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا یعنی ایت یا محمد اول مشرکلره کم اکر اللهدن
دیرو کبکز کبی براله دخی وارمیسه اول صفدن واول دیدوکنکز اله لرطلب ایده
لردیکم عرش کرسنه قهر ایله غالب اولارمدی انوث ملکی الذین المفجون تکم یادشاهی
برینه قیلورلرپس کذوذاتی تنزیه ایدوب بوردیکی سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ
عُلُوًّا كَبِيرًا یعنی الله تعالی منزهدر رسول نسنلرکم اول ظالملر انکا افترا قیلوب شریکی
وار دیرلرانك کبی بوجه کم بوجه لکندك نهایتی یوقدر و دخی بیوردی تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ
السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا یعنی یدی قات کوکلر ویرلرودخی انلرك اچنده کی

نحو قارکلی اول خالقلریم تسبیح ایدر ودخی جمیع جرثمه اوکه کاکا حمد ایله تسبیح
ایمیه شونلر دخی بیلمکه بیلنلقی واردر ومامستدر بدرستی حق تعالی حلیمدر که انوکلمه یه اله دخی
وار دیمارق عقوبتی تعجیل ایتمز غفوردر یرلغه هم کم کفر دن دونب ایمانه کلمه ودخی
بیوردیکم وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا
مَّسْتُوْرًا یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد چونکه سن قرآن اوقویه مغلغه شروع ایتسک اول آخرینه
ایمان کتورمیوب انکار ایدنلره سنک اراکده حجاب قیلورزکه انلرك کوکلنی منع ایدرانی
فهم ایدوب منتفع اولمقدن روایتدر سعید بن جبیردن رضی الله عنه اولوقتکه تبت سورسی
اندرلدی ابی لهب ایله عورتی حمالة الحطب رسول الله صلی الله علیه وسلم انی اوقودی ابی لهبك
عورتی الله برطاش الوب کلدی رسول اللهی اوریدی رسول الله ابوبکر ایله اوتوروب قرآن
اوقوردی اول عورت کیردی رسول اللهی کورمدی ابوبکره دیدیکه فنی اول صاحبك محمدکه
بنم اوزیمجومعاشمی ابوبکر دیدی والله اول صاحبم شاعر دکلدر شعر اقرا اول عورت
کیرو دونری سویلردیکه اکر بولیدیم اشبو طاشی ایله بن انی کوریدك نه قیلوردم پس ابوبکر
رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم دیدیکه یا رسول الله بو عورت سنری کورمدی
رسول الله بیوردی کوزمدی زیرا برفرشته بنم انوك اراسنده حائل اولوب اندن ستر
ایدردی ودخی بیوردی وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَفِيْٓ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا
یعنی دخی بزانلرك کوکلنری اوزره غطا قیلوب بوروه دك تاکه انلرانی فهم ایدوب
ادراك ایده میه لر اول غطا بیوردوغی انلرك کفرلری وباطل عملاریدر که کوکلرینی حجاب

ایدوب قیلشدر اول قرآنی اشیدوب فهم اغزلردی دخی قولقلری نه اغرلق وصاغرلق
برمز فکم حتی اشیده مزلر ودخی بوردیکه وَاِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْاٰنِ وَحْدَهٗ وَلَّوْا
عَلٰٓى اَدْبَارِهِمْ نُفُوْرًا یعنی یا محمد چونکه سن قرآن ایچنده ربك وحدانیتین ذکر ایلسك انلر
دخی دخی کیدوب ایمانه دن اعراض ایدرلر بوا ولوقتدیکه رسول الله انلری توحیده دعوت
ایدوب دیرایدیکه لا اله الا الله محمد رسول الله دیمك تاکه اول کلمه ایله عرب وعجم جمله سنه
مطیع اولالر بوسوزی اشیدوب نفرت قیلوب طاغیلوب لردی مطیع اولمزلردی ودخی
بیوردی نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُوْنَ بِهٖٓ اِذْ يَسْتَمِعُوْنَ اِلَيْكَ وَاِذْ هُمْ نَجْوٰٓى اِذْ يَقُوْلُ
الظّٰلِمُوْنَ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا رَجُلًا مَّسْحُوْرًا یعنی حق تعالی بیوردیکه بزبیلورزکه انلر
سنك قرانکه قولاق طوتوب ذکلمك طلب ایتدکلرینی مراد لری ندوسنی دکمکلرینی دخی
بزی براستده چوغلدی مومنلر دیرلر اول ظالملرکه ولید بن مغیره دیر اصحابیله که
متابعت قلمدیکز سیزلا بر کشیه که سحر لغمش نه دیدوکزدن خبری یوق برنجه لری دخی
دیرکه بوشاعردر وبرنجه لری دخی دیرکه مجنوندر وبرنجه لری دخی دیرکه کاهندر
وبرنجه لری دیرکه ساحردر پس حق تعالی خبر ویروب بیوردی اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوْا لَكَ الْاَمْثَالَ
فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا یعنی یا محمد نظر ایله اول ظالملره که سنی نه دورلو
نسنه لرایله وصف ایدرلر کمی مجنون کمی ساحر دیرلر هر بری سوزلرنده خطا ایدوب
متحیر قالمشلردر وبرطارلغه دوشمشلردر که اول سوزلرندن چتوب قورتلمق برلرینه
لرزیرا سوزلری برینی برینه تناقضدر موافق دکل کاه دیرلر ساحردر ساحر دیملك

انلرك زياده كامل عالم ديمك اولور وكاه مجنون ديرلر مجنون ديمك انلرك فتنه زياده
جاهل ديمك اولور پس بو ايكى كلام برى برينه تناقض در زياده حيرتده قالوب طريق
حقه واصل اولمزلر ودخى بيوردى وَقَالُوا أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا يعنى ديرلركه برز اتمز وسوكمز چوروب طبراق اولدقدنصكره كرو
آخرتده ديريلوب يكيدن آدم مى اولورز بوقجن اولمز ديوب بعيد كورلردك
بوكز حق تعالى بيوردى قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ
فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا يعنى اى يا محمد بونكورلره كه اكر سز طاشدن
ودموردن اولسكز يا خود اولهسز مخلوقدنكه كوكلكزده اندن اولو مخلوق بوقه
كوكلرده يرلركى وطاغلرده كى اكثر مفسترلر ديمشلركه بو بيورودخى اولومدن زيرا آدم
اوغلنى كوكلنده اولومدن اولونسنه يوقدركه كلى مخلوقى قهر ايدوب هلاك ايدر پس
معنسى ديمك اولورکم اكر سز بعينه شول اولم دخى اولورسكز حق تعالى سزى البته اولدورر
واولدكدنصكره كرو درلكزده كم اول يوغيكن وارايلدى چون انلره بوخبرى ويرسن
انلر ديرلركم اكر بز طاشدن ياخود مرمردن اولهوزياخود دمردن اولهوز
يا خود اولم اولهوز برزى كيرو قوپروب ديرى قيلان كيمدر سن اى يا محمد كه شول كمسه
ديرلدركم اولسزى يوغيكن برادوب وجوده كتوردى چون يوقى دن بنى ديه سن تيرا ولاكه
استهزا ايروب بوكلام انلره ثقيل كلوب وبعيد كورنب باشلرن صالوب ديه لركه

ديرسز كم نه وقت اولسون كم بز اولهوز چوروب طبراق اولهوز اندن كيرو قوپه
وزسز اى يا محمد كه اول اولكلكز وكيرو قوپمقلغكز دخى يعنيدن كرو ديه لر يا محمد
اول يعنى ديدوكين نه وقتدر پس حق تعالى جواب ويرب بيوردى يَوْمَ يَدْعُوكُمْ
فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا يعنى ديريلوب كرو قوپمقلغكز شول
كون ايچنده دوكه اسرافيل آخر صورى چالمجى سزى محشر يرينه دعوت قيلدقده اول بيت المقدس
صخره اوزرنده طوره اول صورى چاله اول صورودن جانلر آوازيله اولاكه اى چوروش
سوكولمز واى طاغلمش دريلمز جيفه لك سنلدن عرض حسابه كلوك اولوقت كلكز باش
قالدوروب طبراقدن چقه سزارض محشره جمع اوله سز شول قياس ايده سزكه اول سنله
ايچنده اكلمدكز الا بر سهل زمان زيرا چنكه اول صور چالنه قبر اهلدن عذاب قالقه
ايكنجى صور چالنه كه ايكسنك اراسى قرق يل اولهاراله انلره اول عذابى اونوداروب حق
تعالى اوله سهل زمان كلدى ديرلر وبوندنصكره بيوردى وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا
بو آيتلك سبب نزولى بو ايدوكم كافرلر مسلمانلرى ايجتديلر انلردخى ديريلوب رسول
صلى الله تعالى عليه وسلمه كلديلر شكايت قلديلر حق تعالى بو آيتى انلره ديب بيوردى يا محمد بنم
مؤمن قولمه ديه سن كه انلرى ايجتديلره كه كذب ولرايله سوزايله جواب ويرسونلر كلام محشمله
سويلسونلركه شيطان انلرك ارالرينه وسوسه قيلوب عداوت براغركم انلرك امرنى
فساده ويره بدرستى اول شيطان بوادم اوغلنه اشكاره دشمندر ودخى بيوردى

ربكم اعلم بكم ان يشا يرحمكم او ان يشا يعذبكم وما ارسلناك عليهم وكيلا يعنى
سزك ربكز هالكزى بيلورم اول مشركلرك اذا سندن سزنه حال ايجنه سز اكر توبه ايج
ديلرسزى اسركيوب اول ممكه اهللك زحمتدن نجات وبروب قورتره واكر برفج كون
صبر ايده سز والا صبر اتيوب جزع ايدرسكز انلرى سزيك اوزريكزه مسلط قيلوب
زحمتكزدن زياده اولديا محمد بزسنى انلرك اوزرينه مسلط كوندرمدك هدايت
ضلالت مشيتى سنك الكده دكل كيمه ديلرسك هدايت ويره سن ودياسك ويرمه
سن ودنى بيوردى وربك اعلم بمن فى السموات والارض ولقد فضلنا بعض
النبيين على بعض واتينا داود زبورا يعنى يا محمد سنك ربك عالمدر كوكلرده ير
اهلنى بيلور انلرك هربرنده صلاح كيمه واداتى اولديكك بيلور هركيمه كه ايمانه صلاح
اولديمانى كاويرر بحقيق برنى مفضل قلدق بعضى بيغمبرى بعضيكك اوزرينه كيمين كاليم
مفضل قلدق موسى يى كيمين كندو مزه دوست قلدق ابراهيم يى كيمين بوجه مكالمه
كوتورمكله مفضل قلدق ادريس يى كيمين كزيدا ورندولدك حبيب ايرمكله اول محمد
يى وداوده دنى زبور ويردك اول زبوريوتالى سوره در جلسى الله اوزرينه دعا
تحميد وثناد راندن هيچ حلال حرام دنى فرايض وحدبياتى يوقدر ودنى بيوردى يكه
قل الذين زعمتم من دونه فلا يملكون كشف الضر عنكم ولا تحويلا ابن عباس
رضى الله عنه بيوردى بنى جزاعه دن بر قوم اللهدن بركسيه عبادت قيلوردى صنمى
معبود طوتمشلردى حق تعالى يو آيتى رسولنه ارسال ايليوب بيوردى كه ايت يا محمد اول

مشركلره كه اول قحط وقرانلق كه انلره ايرشدى كلبلردن بديلر مضطر اولوب سكا
يلوارو وب كلديلركه دعا قيلرسن اول اجلق دفع اولنه ايت واريك اول اللهدن غيرى
معبود ديونزعم ايدوب طيد وقلريكزه يلوارك كه اول بلانى سزدن دفع ايده لر يا خود
اول قحطلغى يوتلوغه دونديوره لر انلردن سزه برمدد ايرمشه بوزه براشادت واد
اول كشيه كه مؤمنى ديو دعوى قيلوب اللهدن غيريدن برنسنه ايستد طوته اولدغى كندو
يى عاجز اولدوغين بيوركن دنى چوق معنى وار فكر ايدنلر يولورودنى بيوردى اولئك
الذين يدعون يبتغون الى ربهم الوسيلة ايهم اقرب ويرجون رحمته و
يخافون عذابه ان عذاب ربك كان محذورا ابن عباس رض بيوردى يعنى شونلركم
اللهدن غيرى كسيه عبادت ايدرلر عيسا وعزيرى يى وسايرلرى كوتش بلدزنلره كى
برطائفه وارديكه بونلردن برينه معبود ديوب طيرلردى انلر كلمه دياترينه سبب
طوتنوب يقين اولمغله طلب ايدرلردى كه نظر ايدوب بونلردن حق تعالى يه قيمسى
يقين قدر كه انى وسيله ايدينوب كا عبادت قيلردى بوزعمله عبادت ايدوب جنتت
اومرلردى وعذابدن قورقرلردى بدرستى سنك ربك عذابى يا محمد اولمه نسنه در
كركدر كه انلردن حذر اولنه ودنى بيوردى وان من قرية الا نحن مهلكوها قبل
يوم القيمة او معذبوها عذابا شديدا كان ذلك فى الكتاب مسطورا يعنى
حق تعالى بيوردركه هيچ برشهر وبركوى يوقدر الا بزانى قيامت كونى كلمدن اول قومنى
هلاك ايديجى بوزانواع بلالرله كيمين قحط الستنه قتل امكله وزلزله ايله وصويه غرق امكله

امتناع

واشتر نها غيله والذكه مؤمنلرد والذره كفارت ورفع و درجه اولد والذكه كافرلرد والذره
تعجيل عقوبت اولد زياده عذاب ايله اول كفرلرى مقابله سنده كه انولر اوزينه مصراولديلر ردو
غديلر ودخى بيوردى وَمَا مَنَعَنَا اَنْ نُرْسِلَ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا اَنْ كَذَّبَ بِهَا الْاَوَّلُوْنَ وَاٰتَيْنَا
ثَمُوْدَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوْا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا تَخْوِيْفًا يعنى اول قريش كافر
لرى كلوب رسول اللهدن علامت نبوت طلب ايتديلركه انلره برنشان كوسترة حق تعالى
بوآيتى انزوب بيوردىكى برنى هيچ بركمسنه منع ايتدربوق انذنكه ديلدكلرى علامتى اظهار
قيلوز الاول اولكيلرك يلانليوب كروانا غدقلريكه بزديلدكلرى آيتى انلره ويرسه
كروانكار ايدوب ايمان كتورمزلر اول سببدن انلره عذاب كلور ابن عباس رضى روايت
ايدرمكه اهل كلوب رسول اللهدن معجزات ديلديلرحق تعالىدن وحى كلديكه يا محمد
اكر ديلرسك كه بونلره تاخير ايده لم اولاكه بونلردن برزدرتت كلوب اورندى قيلوزكه
انلر موحد لردن اولالر واكر ديلرسك اول اسند كلرين بونلره كوسترة لم امّا اكر انلر نصكره
ايمان كتورميوب انكار ايدرلرسه هلاك اولنه لرسنكم انلردن اول كبلر هلاك اولديلر
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انى اشديحك دوى يا رب انى ديلرين سندن كى تاخير
ايده سن بونلر نصكره بوآيت كلدى ننكم بيان ايلدك بيوردى ثمود قومى دخى صالحدن
آيت استديلرانلره معاينه برده آيت ويردك آشكاره كوردىلر انكار ايدوب يلانلمغيله
انولك سكرن قيروب اولدوردىلر بزدخى عذاب ويردك برفرستنمز اولدركه هيچ بر
قومه برآيت انزوردرمزن الا انلره تهديد وتخويف اولمغيجون انولر ايمانه كلملرسندن

امتناع ايدوب كلمزلرسه انلره عذاب انزوب هلاك ايده رذو دخى بيوردى وَاِذْ قُلْنَا لَكَ
اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِيْ اَرَيْنَاكَ اِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمَلْعُوْنَةَ فِي الْقُرْاٰنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا طُغْيَانًا كَبِيْرًا يعنى حق تعالى بيوردكه
يا محمد بزسكا ديدك كه سنوك ربك علمله بوخلقك افعال اقوالن وكوكللرندن كجن
خطراتن احاطه قلمشدر بيوردجمله انولك قدرتى قبضه سنده مقهور ومسخر در كلمسنه
قادر در قدرتى يتروه دخى اول كجه وه كى سنى كوكلره سيرايتدوب شول سنلوكه سكا
كوسترديك كوزكله كوردك قلدق انى الا بوخلقه فتنه قلدقكه سن انى خبر ويرجك اول
ايمانى ضعيف قلركوردوب انكاره كلديلر ودخى اول شجرة ملعونه كه قرآن ايچنده ذكر
اولدى يعنى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اول مشركلرى زقومله اغاجى يمشيله تخويف
ايدردى انلر ديرلردىكه بوحمد بزه خبر ويرركه اودايچنده اغاج وارادودايچنده نه سى
اغاج اولوركه اودانجى بيركوبندوررديكه دربونسنه انلره فتنه اولدى اولوقنكه شجره
زقوم آيتى كلدى كافرلر اشيوب بربرينه ديديلركه شجرة زقوم نه ديديلركه زقوم خرما
ايله سدكوكيدردخى اول كوكله خرما انجمن جقرلس حق تعالى بيوردكه بزانلرى شجرة
زقوم ذكر ايتمكله قورقودورزكه بزه ايمانه كلرانلرفود انوكلله فتنه لنوب اول دنيا
ذوقنه قياس ايدوب دخى طغيانلرى وضلالتلرن زياده قيلورلرادل كفر وعصيان
ايچنده متمادى اولورلرودخى بيوردىكه وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا
اِلَّآ اِبْلِيْسَ قَالَ ءَاَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِيْنًا قَالَ اَرَءَيْتَكَ هٰذَا الَّذِيْ كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ

أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا یعنی حق تعالی بیورر که چون
بزم ابلیس قوشتیلره دیدی که آدمه سجده قیلک جمیع قوشتیلر سجده قیلدیلر الا ابلیس
امتناع ایتوب سجده اعتدی دیدیکده بن سجده می قیلدیرمکسیزکم سن انی طیرا قدن یرتدک
و دخی دیدیکه بارینی خیر و برکاتا اشتوبیم اوزریمه تفضیل ایدوب مکرم قیلدوغک اشبو
میدر که بوندن اوتروبنی لعنت قیلدک اکا اعوازایتدک اکر قیامته دکین بکا مهلت و
امان ویررسک اولومدن والله سنک عزتک حقی بن انوک ذریتی اوزریمه مستولی
اولم اغوا ایلمه هرنجه دیلرسم انی شهوانی زنجیرلرله اصلارک کوکلرینه علاقه ایدیم
الا از اولرکه انلرده کزینوب نجات بولالرکه انلرمیغمبرلرینه و مخلص قولترده و دخی سنک
عصمتک ایچنه اولانلر قولترکدرجون اول لعین انداجوب بوکلامی سویدی حق تعالی انک
جوابنه بیوردیکه قال اذهب فمن تبعک منهم فان جهنم جزاءکم جزاء موفورا
یعنی حق تعالی بیوردیا ملعون یوری وارینه اغوا ایدرسنک ایت کم انلردن هرکم سکا
مطیع اولوب متابعت قیلمه بدرستی عذاب جهنم سنکله انلرکزه کلیکزه کامل نصیب
اولهکه برساعت انده راحت اولیه سزه و دخی بیوردی واستفزز من استطعت منهم
بصوتک واجلب علیهم بخیلک ورجلک وشارکهم فی الاموال والاولاد وعدهم
وما یعدهم الشیطان الا غرورا یعنی حق تعالی بیوردی وار یا ملعون قدرت ویررسنک
انلری دعوت قیل وسوسه کلک اول سازلرله وتغنیلرله کوجنک یتدوکی قدر جالش
دخی حیله لرنک وکیدلرنک انلرک اوزرینه جمع ایلکل وشیاطینلرک جمع ایدوب آنلرکله

وبیانکله

وبیانکله انلرک اوزرینه یرد محی طوتوب یلتکل شونلرکم انلردن وبیانلردن الله عاصی
اولوب مخالفت قیلورکوک مؤمن کرکا قولکی شیطانک تا بعلیدر و دخی بیوردی
وارانلرکله مالانلرده واولادلرنده وقولرنده له شریک اول نصیداش اول دیمشاردکم شریک
اولدوغی اولادرکم هرطعامدن اوزرینه حق تعالی اسم شریفی ذکر اولمدین صونلم دخی ذکر
اولمدین یوغنلرنه یاحرامدن کسب اولنه بونلرده شیطانک شرکتی وار واولادنه قرنده دخی
شرکتی زنادن طوغه اولدیغی عبدالحارث وعبدالشمس وعبدالعزی دیوادقونه بونلر شیاطین
اولرید رکه بنلرایچدن سویلر و دخی بیوردی سن انلری قورد و امیدله کذوکه اویدر قورو
امیدلو اولدرکه شیطان انلره وعده ویررکم اوحق وطامویوق انی کوجلی صورلرلرلرکه شیطان
انلره وعده قیلدوغی دکل الا باطل مغرور ایدیجی سوزلردر و دخی بیوردی ان عبادی لیس
لک علیهم سلطان وکفی بربک وکیلا یعنی حق تعالی بیوردیخی محمد صلعم مخلص قولترم وارکه سنک
انلرک اوزرینه سلطنتک یوق وحکمک کچمز الله تعالی انلرک اوزره حفیظ وناصر دوشرین
الله تعویض قیلنلردر شیطانه مطیع اولنلردر و دخی کذونک انعاملرین و وحدانیتده نه
دلیللرینی بیان قیلورنا کاه کا مطیع اولوب شیطانه مطیع اولمه لربیوردیکه ربکم الذی
یزجی لکم الفلک فی البحر لتبتغوا من فضله انه کان بکم رحیما یعنی سزک ربکز اول الله در که
کیماری دکزیوزنده قولیله سزکچون سیر ایدرر تاکه اونکله سزه رزق ایدوکی تسناری سو
اوزرندن دخی طلب ایده سزکه تحقیق ربکز سزه رحیمدر اسرکرهر معاملکزی یولوبرنجه
دوزه امدی واجیدر که سزدخی کاهر وقتده مطیع اولوب عبادت قیله سزکه انوک شکری

برینه کلمه ودخی بیوردی وَاِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ اِلَّا اِيَّاهُ فَلَمَّا نَجّٰيكُمْ
اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْاِنْسَانُ كَفُورًا یعنی قچن دکز یوزنده سزه برشدت واقع
اولسه کز غرقدن قورقسکز اولوقت اول الله طوتوب معبود لرکزه دعا قیلمغه کز
هب باطل اولور زیرا بیلورسز که عاجزلر در انلردن سزه منفعت یوقدر یوکز دعا
کزی اخلاص صیله حق تعالیه قیلورسز قچن حق تعالی سزی اسر کیوب اول قورقودن خلاص ایدوب
قورویه چقارسه بنه انلردن اعراض ایدرسز انکا دعا قیلوب تضرع قیلمغی ترک ایدوب صفلره
طپه رسز یوکا قولوق یاوز کزدن نعمه دوخا تعالی ربنا که انوك نعمتلرینه کفران برلر
ایروغه طپه لر ودخی تهدید ایدوب بیوردی اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ
اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا یعنی سز امینی اولورسز الله تعالی انلك
عقابندن که اکر انکا عاصی اولسی اولورسکز سزی قورو یر طرفنده خسف ایدوب یره
کچورر یاخود اوزریکزه طاش یغدورب هلاك ایده انلردن غیری سزه هیچ برکمسه مانع
اولیه که سزی اول عقوبتدن صقلیه ودخی بیوردی اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً
اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ
تَبِيعًا یعنی بیورد که یاخود امینی اولورسکز اندنکه کروبرد فعه سزی اول دکزه قویه
اوزریکزه قتی یل حوالیله دکزی اضطرابه کتوروب موجلر قوپاره اول کمیکزی غرق
ایدوب سزی هلاك ایده اول الله تعالینك نعمتلرینه کافر اولدوغیکز سبیله انلردن
غیری کمسه بولمیه سزکه سزه ناصر اولوب یزفرجهتمزه طالب اولوب یزدن سزکچون انتقام

طلب ایده ودخی بیوردی وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا یعنی حق تعالی بیوردکه بزآدم
اوغلنلرینی مکرم قلدق کروقلان حیوانلری اوزره بونکله کم بونلره عقل ویردك جمیعی
مصالحلرینی انوکله تدبیر ایدرلر ودخی کروقلان حیوانلری رزقلرینی یردن اغزلریله
یرلر آدم اوغلنلری الریله یرلر ودخی بویلرینی طوغروقیلوب کوزل صورت اوزره یرتدی
دلریه سویلك ویردی ودخی بیوردی بزبو آدم اوغلنلرینی قوروه باش نسنه اوزرینه
کتوروب رزقلرینی اندن دریدن یرادلش آت وقتردوه لره بنوب مصالحلرینی کورلر ودکزده
قوباش نسنه اوزرینه کتورر زقلرینی اندن دریدن یرادلش آت وقتردوه دنبوب مصالحلرینی
کورلر ودکزده قوبنسنیله کتورر زقلرینی تحمل دن برکیدرنه یره دیلرسه کیدرر ودخی بونلره
حلال طعام یرله رزقلدق دردق که اول یردن بتن دانه لرك حاصیدر ویشلر وباغ یرله
رکروفلان حیوانلرك غداسی همان ودکنلوتلر قلدق بزبونلری یرادر وغرغلغك
چوقلری اوزره مفصل ایدك که جبتلر وشیاطینلر دخی حیوانلرك برهایلرینی بونلردن
آدم اوغلنلرینی مکرم قلدق بعض فرشتهلردن ودخی مکرم قلدق بزفرقتمزده فلانکه
هوایی نفسه مخالفت ایدوب بزم حکمزه مطیع اولرلر ودخی بیوردی یَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ اُنَاسٍ
بِاِمَامِهِمْ فَمَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَاُولٰئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ
فَتِيلًا یعنی ذکر ایله یاتحمل اول کونکه جمیع خلقی انده دعوت ایدوز اما ملریله بعضلر
دیدیلرکه امامدن مراد کتابدر بعضلر دیدیلرکه دنیاده داعیلری هرکمسه کم اقتدا ایلدیکر

ودخی بیوردی مَنْ كَانَ فِي هٰذِهٖ اَعْمٰى فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبِيْلًا یعنی هرکم
اشبو نعمتلرون کورمز اولوب انی کورمیه کا کلکدن ایریشور واکاکم احسان ایدر بلرسه
اول آخرتده انوك حجتدر بزدن دخی کورمز اولور ودخی شونلرکم اشبو دنیاده کوکلی کوزی
کور اولوب حق تعالیدن قدرتی انلارین کورمدی واکلدی بارن آخرتده دخی اول کورمز
اولسرکم طریق اعتذاری اکلیه کعذری قبول اولمه باخود دنیاده کافر اولمه طریقی حقی کورمکده
آخرتده دخی اول کور اولوب بولن خطا ایدوب وارمیه عذاب ایچنده قاله ودخی بیوردی
وَاِنْ كَادُوْا لَيَفْتِنُوْنَكَ عَنِ الَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهٗ وَاِذًا لَّاتَّخَذُوْكَ
خَلِيْلًا ابن عباس رض بیورر بوایتك سبب نزولی بوایدیکه ثقیف قومندن رسول صلی الله
تعالی علیه وسلم الجی کلوب دیدیلر بزسزك قوکشوکزسندن بردلك اتمکه کلدك رسول الله
بیوردی نه دیلرسز انلر دیدیلرکه سنکله اسلام اوزره بیعت قیله وزشول شرط اوزره کم
بزه اوچ نسنیه راضی اولاسن رسول الله بیوردی انلر نذر دیدیلر بری اولدرغاندزه
رکوع سجود اتمیه وزبری دخی صنملرمزی الیمزله قرمیاوزبری دخی بریله دکمن صنملرمزله
تمتع ایدوب اکلمه وزاما اکا طیمیه وزرسول الله بیوردی دیرسزکه غازده رکوع سجود
اتمیه سزخیر یوقدرانده که رکوع سجود اولمیه دللرهلرخورلغدر انجق قبول ایتدك اشبلیه وز
واولکی بتلرکزی یکزله اوتمیه سزخود مسلم بزانی برکشیه بیوراوزکه اواده دخی اول
سوزوکزکه بتلرایله تمتع ایده سزبن سزه انی بیورمزمزکه انوکله بریله تمتع ایده سزانلر
دللرکه یارسول الله بزانی سورزکه عرب قومی کلی ایشیدوب بله لرکه سزبزه بونلری ویرلرسه

بزدن

بزدن غیریه ویرمدك رسول الله برزسکوت ایتدی انوك سوزلرینی قطع ردایتکی دخی
کورمدی کم باوا اسلامدن امتناع ایده لر دیو سکوت ایچنده ایکی بوآیت شریف نازل
اولوب حق تعالی بیوردیا محمد بوقومه بیعین اولدیکه سنی قصد ایدوب سکاوحی ایتدوکمز نسنلردن
دوندوره لوکه قرآن ایچنده بیان قلدیغی تاکذب وکذبه برفراوزیرمزه برنسنه دوزوب سویلیه
سکلمه بزقرانده سکابیوردیغی تاکه انده حوش کوب سنی کندولره دوست دوتمه لردی دخی
بیوردی وَلَوْلَآ اَنْ ثَبَّتْنٰكَ لَقَدْ كِدْتَّ تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيْلًا یعنی یا محمد اکر بز
سنی صقلیوب حق اوزره ثابت قیلمه وزکه سن برزانلردن یکا میل ایدیدك اول آرزولرینی
برینه کتوریدك ودخی بیوردی اِذًا لَّاَذَقْنٰكَ ضِعْفَ الْحَيٰوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ
لَكَ عَلَيْنَا نَصِيْرًا یعنی اکرسن یا محمد انده اول دیدکلرین اشلیسدك سکادنیاده دیریلر
عذابنجه ایکی عذاب وسیلده اولورلرعذابنجه ایکی عذاب اولورسه زیرا پیغمبر درجه اریقلر
مرتبه سندن اعلیدرهرکسك تقریبه کوره زجراولورودخی بیوردی وَاِنْ كَادُوْا لَيَسْتَفِزُّوْنَكَ
مِنَ الْاَرْضِ لِيُخْرِجُوْكَ مِنْهَا وَاِذًا لَّا يَلْبَثُوْنَ خِلَافَكَ اِلَّا قَلِيْلًا بوآیتك سبب نزولی
بوایدیکی حیی بن اخطب دخی انزن غیری یهود یلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه کلمك
اوزره ایکن طوروب حسد قلدیلر رسول الله دیدیلرسندخی بیورسکه بو
مدینه پیغمبر مکانی دکلدر هیچ بر پیغمبر بونده قرار ایلمه ممدی جمله پیغمبرلرك یری بلاد
شامدر ابراهیم اولادیله ارض مقدسه اولوردی اکرسندخی انرجاین پیغمبرلیك اکرك
مکانندر وارسول الله اولسوز ایله یعقوب ذی الحلیفه واردی اوتوردی اصحابی قتنه

جمع اولدرپس اندن انتقال ایدوب بلاد شامه کیده اولوقت حق تع بوآیتی ارسال ایلیوب بیور
دیکه بدرستی یعنی اولدیکه سنی برکدن حرکت ایتدردب چقاره لرمدینه دن شامه الدیلر اکر
چیقه سن مدینه دن کیده سن سندن فصکره یولدردخی اکلهیه لرا ول مدینه ده الاسفهل وقت
اندن یولده عذاب ایریشور هلاك اولدلر دون کیرومدینه وارالدنك سوزنه میل ایدوب
کتمه برزدن دستوراولمیوب دخی بیوردی سُنَّةَ مَنْ قَدْ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ
لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا یعنی برفرستمز استیوردسندن ایلروکی رسللرمزایچنده کی قومه کوندر
دك کچن اول قومرسوله عاصی اولوب متابعت قیلمیلرانلری هلاك ایلدزاما سنی
اچلرنده ایکن اعزز ایتمکه رسللری چقه ایچلرندن کیده انذنصکره عذاب اولنورپس چون
برفرستمز بویله وضع اولندی یا محمد سن بیوردیرلردخی تبدیل وتغییر بولمزسن همان کرو
دون اول ستمزاولکی حال اوزره ثابت ومحکم دربوندنصکره بیوردی اَقِمِ الصَّلٰوةَ
لِدُلُوكِ الشَّمْسِ اِلٰى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْاٰنَ الْفَجْرِ اِنَّ قُرْاٰنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ابعنی حق
تع بیوردیکه یا محمد نمازی وقتیله اقامت ایدوب ادا ائکل انوك اوزره دایم اولغسل
کنش وسط سمادن زایل اولدوغی وقت تاکیجه وقتی کرنجه بوندن مراد اویله ایله اکثری
نمازیدرواول غسق لیلدن مراد صکره ارتیه دك اختملیتسو نمازیدر وقرآن فجرسوردوخی
ارته نمازیدر قرآن اوقتوروهرایکی رکعتدر دخی اوقتی فرمندربدرستی اول صلوة فجر
مشهوددربعنی اول کوندزفرشتهلری ایله کچه فرشتهلری جمع اولوب حاضراولنجی وقتدرکه
کوندزفرشتهسی کلورکیجه فرشتهسی کیدرهنوزقوهارته نمازین قیلورکن قچی سلام ویرب

نمازدن فارغ اولسلراول کیجه فرشتهسی اول کیجه علی الوب کوکه کیدراولکیدنلردیرلرکه
ای برورد غفور کلدك بولدق بوسنك قولرکی سکا عبادت ایچنده ایکن ومن اللیل فتهجد
به نافلة لك عسی ان یبعثك ربك مقاما محمودا یعنی یا محمد طورکیجه ده اویقودن
صکره برزوقت ربکجون عبادت ایله کم اول سکا زیاده خاص فضل اولسه تاکه سنك ربك
سنی اولمقام محمودده حشر ایلیه کم اولمقام خلقه عندرودخی اولوقتکم مدینه دن چقدری
کتمکجون حق تع بیوردیکی کیرومدینه کیره اولوقتکه ایت یا محمد وقل رب ادخلنی
مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق واجعل لی من لدنك سلطانا نصیرا یعنی ایت
یا محمد کرم بومدینه یه کرمکلهی صدق اوزره کرمکلك قیلوبرومدینه دن مکیه چققلغم
صدق اوزره چققلق قیلوبردخی بومدینه کرمکلکم ثبات اوزره قیلوبروعزوشرف اسلامی
اظهار قلق اوزره قیلوبر واندن چیقوب کفره کیرمکدن بنی صقیلوبروقهره کیرمکلکمی
صدق اوزره قل وچققلغی دخی صدق اوزره قیلوبر ودخی بنی کوکلوطاعتك وعبادتك
ایچنده صدق اوزره قیلوبر ودخی بنی اول منهی ومنکراشلردن صدق اوزره چاره غل
مناقفلردکی ایکی یوزلولغلردن اولیم ودخی سنك فتکره بکاظاهرحجتلر قیلوبرکه انکله
محاهرا اوزره غالب کلم ودخی برهان قوی بکاولدراش قلکه انوکله بکاضدرایرکورمکه
قصدایدنلری دفع ایده سن ودخی حق تع بیوردیکی وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ
اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا یعنی ایت یا محمد کم حق کلدی اسلام قرآن ظاهراولدی باطلده
اهل باطل کم شرکدراول اهل شرك ایله اکثاقرار ودائم بوقدربدرستی باطلهرقنکه اولم

هلاك اولجيدر ودخي حق تعالى بيوردي وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا يعني دخي بزاندن دك قرآندن شول نسنه كه مؤمنلره شفادر رحمتدر ظالملره اول شفادر رحمتدر يعني باوي فلان كورا ولسنلره بول كوسترور كوزلي تجيدر وكوكللري كي كفر وشرك زنجاريندن دخي دوادر صيرا وزيرندا وقنسه صحت بوله ياخود رحمتي كفر اوله ودخي نعمت رحمتدر كه عذابدن قورتروب امين قيلور شولمركه انكا ايمان كتورب تصديق ايده لرلما بو قرآن ايمكلكي زياده قلمز اولمشركلره الا زيانلوق ومغبونلق ارتودر زيرا هر آيت كلدكجه انكار ايدرلر هر انكارلري مقابله سنده زياده عقوبتله عذابلر حاصل اولور بوندن زيانلو مغبونلق دخي نه اوله ودخي بيوردي كه وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا يعني بزم اول كافرلره بيزرزقلرمزي بول ايروب وبنياده عذابلرمزي ومحنتلرمزي انمردن دفع ايلسوز بيزه يالوارروب دعا قلمدن اعراض ايدرلر تكبرلك وتعظيم ايدروب كندوطرفيعين طوتوب بزن تقرب قلمدن وايمانمزدن ايراق اولورلر واكر دبرلكلري طاراولوب بدنلري سقيم ومرض اولسه دعا قيلورلر حتى اجابت اولمغي انمردن تاخيراولنسه اميدلرين قطع ايدرلر امدي مؤمنلره اولمه كرككه دعا لرينك اجابتي تاخيراولندوغيچون اميدلرين كسوب دعالرين ترك اتميوب كيجه كوندوز تضرع برله نيازكرك كه دعاءترك اتمه لرزيرا هر عانك اجابتنك وقتي وارلكنا منتظر اولوب حق تعالىيه اعتقادن محكم قيله ودخي بيوردي قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا يعني يامحمد اينكم هركشي كندو طبيعتنه وخلقتنه وكندو كندويه

اختيار

اختيار قيلوب لايق كورودوكي وجه اوزره عمل ايدر پس سزاك ربكز بيلمدركه قنغي كز دين بولنه ثواب ودودخي حق اوزره سزاك قنغيكز در وباطل اوزره قنغيكز دريارين فعلكزه كوره سزه جزا تعيين اولدركك خيراوله كرك شراوله وبوندن نصكم بيوردي وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا عبدالله ابن مسعود رضي الله عنه بيوردوقتلرده برگون بن رسول صلى الله عليه وسلم ايله مدينه نك كنلكنده بوردم اندن برحرما يه اغنى واريدي طونوب ديانردي برپوردي جاغنى كلوب كجدي اول پوردن بربرنه ديدلركه بوكا روحدن سوآل ايدك بعضيلري ديدلركه صورماك يلكه اندن برسوزكله كه سزانى كره كوره سن سوش كلمه بعضيلر ديدلركه ايتده سوآل ايدرز بري كلوب ديدكه يامحمد وحي نه نسنه در رسول الله سكوت قلدي بن اينده وحي اولندي چون اول حال كشف اولندي باخن مكدوروب اوآتي اوقدي يعني حق تعالى بيوردي يامحمد سكا روحدن سوآل ايدرلرسه سن اينكم اول بنم ربمك امريندندركه اول پيلورسزه انمدن علم ويرلمدك الا ازويرلدي ليكن بوسوآل اولنان روحده اختلاف چوق قلدي لما بركي اولدر انوك كيفيتين حق تعالىيه تفويض ايده لرديه لوكه اول نه جوهر دراني الله تعالى بيلور اهل سنت وجماعه قولي دخي بودركه هيچ بركسه انك نه لكنه مطلع اولمدي نه مقرب فرشته لردن نه مرسل پيغمبرلردن ودخي بيوردي وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا يعني حق تعالى بيوردركه يامحمد اكر بزديلسوز نزول روح علمني سزدن منع ايدرديكمز بكي اول سكا وحي ايتدوكمز قرآني كوكلكدن ومصحفلردن محو ايدرديكمز

كتوريدك بركسه بولميديك كه سكا بوين اولميديكه قرآنى سكا كتوريدى و دخى بوردىكه
الا رحمة من ربك ان فضله كان عليك كبيرا يعنى ليكن برانى محو ايتمكى ديلدك
ربك سكا رحمت قيلوب كوكلكده قرآنى ثابت قلدى دخى مومنلرى كوكلنده ثابت قلدى تاكى
انى اوقيوب انوكله عمل ايده لر ديدرستى الله تعالى سنك اوزيكه اولو فضلى وارديكه سكا
نبوت ويردى و اسلام روزى قيلوب قرآنى سكا اندردى و دخى بوردى قل لئن اجتمعت
الانس والجن على ان ياتوا بمثل هذا القرآن لا ياتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض
ظهيرا ايوا يتك سبب تزولى بوايديكم كافرلر قرآنه ديديلركه ديلرسوزبونجه‌لين كلامه بن
دخى دوزه وزيرا بودكلدر الا اول اوتل كيلرك سوزلريدركه بونلرا وكرنوب اوقورلر
حتى يتحى انلرى تكذيب قيلمايجون بوايتى اندوردى يوردىكى ايت يا محمد اولكافرلره كه اكر
جميع انس وجن اتفاق ايدوب جمع اولسلر انوك اوزره كم بوقرآنه بكزر برسنه كتوزه لركه
نظمى نسقى بونجه‌لين اولو كلام معجز و مختصر اولاهر آيتك تحتنه بونجه معانى و اسرار مندرج
اولا احكامدن وحدودن دخى ايجنده قصصلر و اخبار لركه ذكر اولنمشدر بوكلسيله
تناقصدن حالى وبراد لمشدر و اولو جفتى علمى كلى بولنمش ايجنده اولو ريوكا بكزر نسنه كتوزه
جك دكلدر زيرا بو قرآن معجز و مخلوق دكلدر حق تعالينك قديم صفتلرندندر اكر
انلر كلى بربرينه معاون اولوب جهد اتسلر اكا بكزر كتورمزلر و دخى بوردى و لقد
صرفنا للناس فى هذا القرآن من كل مثل فابى اكثر الناس الا كفورا يعنى تحقيق
بز بيان قلدق بوخلق ايچون اشبو قرآن ايجنده هر نوعدن حلال حرام كى وحدود

احكام كى و امرو نهى و وعد و عيد كى و اعتبارات و تنبيهات كى لابوكا قرلر انلرن
انكار ايدوب متبته اولمغدن امتناع قلديلر انى قول اتيوب التفات قلديلر البته اول
انكا اوزره ثابت اولوب طوردىلر و دخى بوردى و قالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا
من الارض ينبوعا يعنى اول كافرلر ديديلركه يا محمد بزسكا اقرار كتوروب كرچكلمز
تا سن بزه بوبردن بيكار اقتيبنجه و دخى بوردى او تكون لك جنة من نخيل و عنب
فتفجر الانهار خلالها تفجيرا يعنى دخى اول كافرلر ديرلركم ياخود سنك بربستانك
اولميجه كه انجى خرما و اوزم انجيرى اولسه و اول انجيلر اراسنده اقرار مقرر اولسه بزسكا ايمان
كتورمزلر و بونلر اولميجه حق تعالى بوردى او تسقط السماء كما زعمت كسفا او تاتى بالله و الملائكة
قبيلا يعنى ديديلركه دعوى ايلدك اشبو كوكدن برپاره سن بزه‌لر اوزره طبق كبى
دوشوروب بزى اولكله قبيلسن سنكم زعم ايدرسن ياخود حق تعالى شويله معاينه كتوركه سنكون
طرفلرى وبره لرسن يعنى پيغمبرسن و دخى بوردى او يكون لك بيت من زخرف او ترقى فى السماء
و لن نؤمن لرقيك حتى تنزل علينا كتابا نقرؤه قل سبحان ربى هل كنت الا بشرا
رسولا يعنى دخى ديديلركه سنك اولتوندن براولك اولماسجه ياخين كوزومزه قوشوكه جهاتجه
بزسكا ايمان كتورورده كلازوق ايدوكنه ايما تحمزتا بزه‌لر اوزره بركتاب انلرمنجه كه انلك
ايجنده انوك ايجنده يازلمش اولمه كم سزاكلما متابعت ايدك ديو بزكندوزمزاوچون وكوره وز
انلرن ايمانه وزحق تعالى بوردىكه يا محمد ايت بن نتزيه ايدرم اول دخى بودىكه كتوزمزاشلمكدن
عاجزاولغدنكه اول انى اشلك دلسه اشلمكه قادر درليكن شويله اقتراح ايدوب انى ايميله دليلر

انی برینه کور مزین دکیلم الا سز جیلیق برآدم اوغلانیم بوسز دیلد وکلکز اولنسلرد کل که
بشرلک اکا طاعتی تبه پس حق تع رسولنه بلدوردیکه انلرک مرادی بونسلری دیدکلرین
ایمانه کلملک دکل بلکه عناد دلرندن در اکر مراد اولسه قرآن انده معجزات بتردی وآیی ایکی پاره
قلدق اشاره ترکلم وبرمعلرلک اراسندن چشمه اقتدق کوردیلر ایمانه رغبتلری اولسه
کفایت ایدردی ودخی بیوردی ومَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ یُؤْمِنُوٓا اِذْ جَآءَهُمُ الْهُدٰٓی اِلَّآ
اَنْ قَالُوٓا اَبَعَثَ اللّٰهُ بَشَرًا رَسُوْلًا یعنی حق تع بیوردکم یا محمد بو اهل مکه نک اعانه کلملکدن
امتناع قلدقلری انده قرآن ومحمد کلوب طریق هدایت بیان اولدقدنصکره شوندن ارتق
مجادلری یوقکه الله تع رسولی بزه آدمدنمی کوندردی قتنده فرشته لری واراکن ودخی
بیوردی قُلْ لَوْ کَانَ فِی الْاَرْضِ مَلٰٓئِکَةٌ یَّمْشُوْنَ مُطْمَئِنِّیْنَ لَنَزَّلْنَا عَلَیْهِمْ مِّنَ السَّمَآءِ
مَلَکًا رَّسُوْلًا یعنی سن ایت یا محمد انده کم اکر بویرده یوزنده ساکنلوب مقیم اولوب یوزوسنر
فرشته لر اولسه بزانده کوره رسول فرشته کوندریدک امدی آدمیلره آدمی ایلرجون رسول
صلی الله تع علیه وسلم انلرک اوزرینه بوآیتی اوقدی اول کافرلر دیدیلرکه پس کیم طاعتلق
ویرر که سن اول الله تعالینک رسولی سن حق تع بوآیتی انلره رد بیوردی قُلْ کَفٰی بِاللّٰهِ
شَهِیْدًا بَیْنِیْ وَبَیْنَکُمْ اِنَّهٗ کَانَ بِعِبَادِهٖ خَبِیْرًا بَصِیْرًا یعنی یا محمد ایتکه سز کلملرینزه ارسده بنم
رسولمغه طاقی الله تعالی کافیدر بنم بدرستی حق تعالی قولمینک احوالنه مطلعدر کوردر
بیورکه کمی نسنه یوقدر ودخی بیوردیکه وَمَنْ یَّهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ یُّضْلِلْ فَلَنْ
تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِیَآءَ مِنْ دُوْنِهٖ وَنَحْشُرُهُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ عَلٰی وُجُوْهِهِمْ عُمْیًا وَّبُکْمًا وَّصُمًّا

مَاْوٰیهُمْ جَهَنَّمُ کُلَّمَا خَبَتْ زِدْنٰهُمْ سَعِیْرًا یعنی هرکیمه کم حق تع طوغری یول کوسته
اول طوغری طوتجدر وهرکیمه کم حق تع اکرا ایدوب اکا ویرمدی سن انده برمعاون
بولمزسن حق تعالیدن غیری که انلری ضلالتدن هدایته کوتوره ودخی بزانلری قیامت کونده
یوزلری اوزه قوپاروزوبوصالده کم کورمزسز صاغر اولمریوزلرینک اوزرینه بزانلری
جهنم سوره ورکه اول قرار طوتجق یرلری جهنم اولهرکز کرکه یا کافری ساکن اولدقجه بنه
طوشنمق اوزرینه زیاده قله وزنودخی بیوردی ذٰلِکَ جَزَآؤُهُمْ بِاَنَّهُمْ کَفَرُوْا بِاٰیٰتِنَا
وَقَالُوْٓا ءَاِذَا کُنَّا عِظَامًا وَّرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ خَلْقًا جَدِیْدًا یعنی اول عذابلر جهنم
بعینه اول عملرینک عقوبتی وجزاسیدرکه ویردوکمز قرآنه ومحمده انکار ایدوب دیرکه
یعنی اشبو بزفرآیتمز سکونکز بوروبوب طیراق اولدقدنصکره بنه بکی یارادیلوب طوروب
کلورزمنه ایلتی نسنه دروبوب بعید کوروب انکار ایدرلردی پس حق تع بوردرکه
اَوَلَمْ یَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰٓی اَنْ یَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ
لَهُمْ اَجَلًا لَّا رَیْبَ فِیْهِ فَاَبَی الظّٰلِمُوْنَ اِلَّا کُفُوْرًا یعنی بونده قرآنده خبر ویرلدیمی
دخی بلدیلرمیکه الله تع کوکلری ویرلری یرتمزی قادر دردرکه اولدیکنصکره بنه اولکی کبی
یارادوب انلری آدم الیله امّا انده حق تع بروقت معینی قلشدرکه ایمانی اولنلر اوفك او
لجهنه کمانلری بوق البته اولسه امّا مشرکلر اکا ایمان کتورمکدن امتناع ایدرلر البته
سُوْل کمزلری اوزره ثابت اولورلر ودخی بیوردی قُلْ لَّوْ اَنْتُمْ تَمْلِکُوْنَ خَزَآئِنَ رَحْمَةِ
رَبِّیْٓ اِذًا لَّاَمْسَکْتُمْ خَشْیَةَ الْاِنْفَاقِ وَکَانَ الْاِنْسَانُ قَتُوْرًا یعنی یا محمد که اکر سن

بنم ربتمك رزقی خزینه لریدك مفتاحنه مالك اولمذیكز ایكزایرمیدی بخل ایدوب انی دخی
برك طوتیدیكز انفاق اتمكدن امتناع ایدیدیكز درویشلك قورقوسندن كه یوقسلیق آدمی
اونطی غایت ممسك وبخیلدر ودخی بیوردیكه وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
فَسْئَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَى مَسْحُورًا یعنی حق
تعالی بیوردیكه بز موسایه طقوز علامت ویردك غایت واضح حجتلر ایدی اول قومه
اوزرینه والمدی طوغرو بولله قولاوز ایجیلردی اول طقوز آیتدن ایكیسی قرنغله یمكلری
اكسیلمك ایدی قرنلری برینه اهلنه ویمش نقص اولق شهر اهلنه واقع اولدی وبری دخی
طوفان وجكركه وكوه وقربغه وصولری قان اولمق در وبری دخی موسانك الی آق
نور یكی جقوركه سرر وبری عصادركه اژدرها اولور بولمرك كلی تحقیق سوره ء
لعرافده بیان اولندی ودخی ص بیوردیكه یا محمد سؤال ایله بو بنی اسرائیلك مؤمنلرینه كه
اهل كتابدر اشبو آیتدن شول وقتكه موسی ع ام اللره كلدی اول فرعون لعین دیكه لر
موسایه یا موسی بن شویله ظن ایدركه سن سحر لغتی سن عملك زائل اولمش مقلوب القلب
اولمش سن بس چون ویله دیدی موسی ع ام كا ایدی نكم حق تعالی خبر ویررقال لَقَدْ
عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا
فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا یعنی موسی ع دیدیكه ای فرعون تحقیق سن بیلورسنكه بو آیتلری
وبو علامتلری انزل مدی الا اول كوكلرك ویرلرك خالقی انزل دی كه علامتلر در
ظاهر لنك وحدایتنه وبنم رسالتمه اما سن بیلورسكن عناد كدن انكار ایدرسین

تحقیق بن بیلورمیای فرعونكه سن ملعونسن هلاك اولمش سن ودخی بیوردی كه
فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا یعنی اول فرعون
دیدیكه موسایی بنی اسرائیلله سوروب اول مصر یرندن وفلسطیندن چقره كیده ره بن
براقی غرق ایلدك جمیعه بله سنده كم وارسه بیله بریوزین انلردن حالی قلمرق ودخی بیوردیكه
وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا
یعنی اندن صكره حكم ایلدك اول بنی اسرائیله كه اول فرعونلرك یوقلدن سنه وبردك وا
رك اندە ساكنلنك چون آخرت وعده سی كلدیكه قیامت كونیدر كلیكز كافر مؤمن مطیع
عاصی جمع ایدوزیوردخی بیوردیكه وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا یعنی یا محمد دخی بلكلكه بز جبرائیلی سكا حقله انددك اول حقی بیان ایتمكیچون اندیكه
اول قرآندر ودخی بن سنی كوندردمدك الا مؤمنلره بشارت قلمانیچون اوچاغله وكافر
لری قورقوتمانیچون طاموبید ودخی بیوردیكه وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ
عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا یعنی جبرائیل الیه قرآنی سكا تفریق ایدوب ایه ایه سوره سوره
اندردك تاكه سن انی بوخلق اوزره تانی وتاویل برله اوقیه سن بكر مواجیل ایجنده
انلرانی اشیدوب فهم ایه لرا كلیه لر وكوكلرینه حفظ ایدوب صفلیه لر ودخی بیوردیكه
قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ
لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا یعنی
ایت یا محمد اول كافرلرنكم كركسه سز اول قرآنی تصدیق ایدنكز كوك اتمك الله تعالی

غیدر خزینک ایمانکزدن وتصدیقکزدن انکار یکزدن اکا ضد یوق تصدیقکزدن
اکا منفعت یوق بو ایکیسنک دخی ثمره سی سزه راجعدر بدرستی شونلرکم علم و
کتاب ویرلدی بوقرآندن اول انلر اهل کتاب مؤمنلر یدرکه بوقرآن انلرک اوزرنه
اوقنسه انلر انی بیلورلر محمد یوزلرین یره قویوب اللهم سجده ایدرلر دیرلرکه ای بزم
ربمز بزسنی تنزیه ایدرز شول نسنلردکه شاکم لایق دکلدر بدرستی بزم ربمز وعده
لری تقدیر اولنمشدر البته اولجقدر ودخی یوردی وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ
وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا یعنی دخی یوزلری اوزره دوشوب اغلشرلر الله تعالی حضرتنه تو
ضعلرین ارتدرر لرشول امیدیلرکم حق تعالی فضل ایدوب رحمت قیله ودخی یوردیکه
قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَٰنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ابن عباس رضی عنه ایدر بر کیجه رسول
صلی الله تعالی علیه وسلم سجده قلدی سجده سنی یخدره یا الله یا رحمن دیو نیاز ایدردی
ابوجهل لعین اشیدوب دیدی کورک بو محمدی کم بزی الهلرمزدن منع ایدرکن کذلک
طورمش ایکی الهه یله دعا قیلور حق تعالی بو آیتی انزوب بیوردیکی ایت یا محمد سن کرک
الله دیو دعا قیلک کرک رحمان دیو هر قنغی آدیله دعا قیلسه کرکلو در انوک کرکلو
اولری ویوجه صفاتری چوقدر ودخی بیوردیکه یا محمد نماز کزه قرائتکی اکنده جهریله
اوقومه واکنی کزلو دخی اوقومه بلکی اول ایکسنک اراسنده اقتصاد قاعل اوزره طریق
طوتغل بونک فضیلتی بوایدیکم رسول الله مکزه ایدی اصحابله نماز قیلردی قچن اواز

کوزوب یکجه اوقوسه مشرکلر اشیدوب قرآنه سوکرلردی انی ایجدرلردی واکریاب
اوقمه اردنه غیر اشمزلردی حق تعالی بو آیتی انزوب بیوردی یا محمد اوقملغکی
ایکن قنغی لیله مشرکلر اشیدوب سنی ایجدره لر وایکی سرله اوقمه اردیکزه اصحابک اشمیه
ودخی حق تعالی بیوردی وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَلِيٌّ مِّنَ الذُّلِّ
وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ابوبکر سبب نزولی بوایدیکم چون اول لکن آیة انذر یکه حق تعالی بیوردی
کرکسه الله دیو دعا قیلوک کرک رحمان دیو قریش کافرلری دعا قیلرکه محمد شدیه دکین
بر الهه دعا قیلوردی بوکون ایکی الهه دعا قیلور بزی رحمان دیوا وقور بزا ول
یامنک صاحبی کزابدن ارتق دخی رحمان یامزی الاتی بیورزمکرکه محمد اکا دعا
قیلور حق تعالی بو آیتی انزوب بیوردیکی ایت یا محمد من حمد وثنا قیلدم اول اللهه کم بکا بلدر
دی انوک والدی یوقدر کم اندن کوره ملکمن میراث بیه دخی ملکده شریک بوقدر کم
عظمتیله انوک اوزره غالب اوله ودخی اکا ذلت واقع اولمز بر ولیه وبر ناصره محتاج اولیکه
کروانی عزته اولسون دیمه معاونت قیله ودخی تعظیم اغله انی تعظیم اتمک واجبدر دیکل
انوک شریکی وارد رواولادی وادد راول منزه ومقدس در اهل واولاد دن ومن ملکده
بولمایدر ابراهیم بن حکیمدن واولدخی اتاسندن خبر ویردیکه برکشی رسول صلی الله
علیه وسلم قتنه کلدی دیدیکه یا رسول الله بنم چوق بورجوم وارد رو غصم دخی
چوقدر هیچ برفرج بولمز رسول الله اکا بوردی وارنی اسرائیل سوره سنک آخرین
چوق اوقی واوچ کره توکلت علی الحی الذی لایموت دی حق تعالی بورجکزدن وغصه دن خلاص قیله

سورة الكهف مائة وعشرون

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب ولم يجعل له عوجا قيما يعني حق بيقا بوردي
قولدي كاحمد ايله لردبه لركه شكر وا وجيت اول الله تعالينكدركه قولي و رسولي
محمد اوزرينه كتاب انزل ردبكه اول قرآندر انى مختلف ومتناقض انذر مديكه خلق انى
فهم اتيوب خطالره وغلطلره واقع اولدربلكى انى استقامت اوزره وكذودن ايلرو
اينن كتابلره موافق انذر دي وانذري كرچكلجي قلديكه حق تعالينك قديم كلامي در مخلوق
دكلدر ودخي بوردي لينذر بأسا شديدا من لدنه ويبشر المؤمنين الذين يعملون
الصالحات ان لهم اجرا حسنا ماكثين فيه ابدا يعني بو قرآن انذر دارى انكونكه
اول كافرلري انذار ايدوب قورقوده حتى عذاب الله يقاسيندن وانوك قتدن
ودخي بشارت ايدوب مشتولي اول مؤمنلره كه كوزل عملر اشليلركه انلر كون جنت
ايچنده كرهكو نعيملر ومرتبه لر وارکه انده مقيم اولهلر ابدوازلى جمعا قالغي اوليه ودخي بوردكه
وينذر الذين قالوا اتخذ الله ولدا ما لهم به من علم ولا لآبائهم كبرت كلمة
تخرج من افواههم ان يقولون الا كذبا يعني تخويف ايدوب قورقوده شونلرى كم
ديرلر مشركلردن ونصارادكه الله تعالينك اولادى وارحال بوده كه بلدن بوسوزى
جاهلانه دن سويلرلر حجتسز دليلسز انلردن اسيدوب كلوب تقليد ايدوب سويلرلر
وبوكلاوزده اول آبائلرينك دخي حجتلرى دليللرى يوق انلردخي جهللهدن سويلرلرى
پس بوكلامي انوسويلديلر الله تعالييه واداطلاق ايتديلر اولوكلامدركه اغزلرندن چيقر

دكلدر

دكلدر اول سويلديكلرى كلام آلاكذب وافترادر فعلك باوجه دربيددركه انلر وصف
ايدرلر ودخي بوردي فلعلك باخع نفسك على آثارهم ان لم يؤمنوا بهذا الحديث
اسفا يعني حق بيقا تسلى قلوب رسولنه بوردبكه يا محمد اولاكه نفسكى هلاك ايدرسن انلرك
عملرينه يعقوب كم بوقرآنى تصديق ايدوب اينانمزلرسه انلرك انرجيات دنياييه مغرور اولوب
آخرتى ترك ايتمشلردر ودخي بوردي انا جعلنا ما على الارض زينة لها لنبلوهم
ايهم احسن عملا يعني بدرستى بويريوزينه بكه قلدق بونيا بلردن وانجارلردن و
برمقارلردن وسائرنسنلردن جمله سن بويريوزينه زينت قلدق تاكه ابتلى قلوندكوره وز
بولغلرن قيمتسى بزه توجه ايدوب عملنى اخلاص ايدرلرمى دنيادن اعراض ايدرلرمى وقنعيسى
توجهن دنياييه دونوب انوك زينته الدانورلرمى بوردبكى وانا لجاعلون ما عليها
صعيدا جرزا يعني بدرستى براول يريوزنده نه وارسه جمله سن قورو دوب انى شويله
ايليرزكه هركز انده برنبات يمز شويله حالى براولهدوبدن بوندن تفكره خبر ويرب
بوردبكه ام حسبت ان اصحاب الكهف والرقيم كانوا من آياتنا عجبا يعني يا محمد
سن اويله مى صانورسنكه اول مغاره اهلى ورقيم اهلى برقرآيتلريمزدن برعجب نسنه دريلر
عجب دكلدر بلكه برقرآيتلريمزدن بونلردن ودخي عجيبرق يرلرو كوكلر وطاغلر وكونش
لرجمابيدركه هربرنده بونجه حكمتلر واراول رقيمده اختلاف قيلديلركه نه نسنه در
امّا اولكه مناسب وصحيح قولدر سعيد بن جبير رضي الله عنه بوردبكه رقيم يرلوحدر قلايدن
انوك اوزرينه اصحاب كهفك آدلرى واحوالترى يازلمشدر اول مغاره نك اغزينه قو

تاکہ بر زمان اول مغاره ظهوره کلدکده انلرك احوالنه مطلع اولدرسوایدی
ابن عباسدن روایت قریش قومی جمع اولدیلر ابوجهل بن هشام دخی امیه و ابی بن خلف
واوغللری دخی اسود بن عبد المطلب ودخی بونلردن بشی کشی یثوب مدینه یهوده
کوندردیلرکه وارك انلره سوآل ایدك اشبو محمددن وانوك امرندن وصفتلرندن بکا خبر
اراءزده ظاهر اولدی کندوسی مرسل پیغمبر دیو زعم ایدر یوخسه محمد بر فقیر در یتیمدر
نسنه اوقه مشدد دیو پس اول بشی کشی مدینه یه کلدیلر اول یهود یلرك عالملری قتله
واردیلرکه وردیلرکم انلرك پیرامنده ایشتهب بریه جمع اولشلر کلدلر محمدك امرندن
صوردیلر وصفتلرندن بیان قلدیلر یهود یلرك عالملری انی اشیدوب دیدلر بزانی
توریتده دیدوکلرك صفتلرندن اوزره بولدق واشبو زمان دخی انوك زمانیدر لیکن وارك
کاوج نسنه دن سوآل ایدك اکر ایکسندن خبر ویرب اوچنجی دن جواب ویرمیسه اول
حق پیغمبردر کاتمتابعت ایدك بزاوچ نسنه مسلمه کذابه سوآل ایدلك هیچ
برن دخی بلدی سز قیاس ایدرسز کم محمد مسلمه دن تعلیم الوب اوکرنوز امدی وارك
اصحاب کهفدن صورك دخی دوالقرنیندن صورك وانلردن قصه لری بویله در
دیو حکایت ایدیورلر ویردخی روحدن صورك اکر سزه روح جوابنده ازدن
چوقدر نسنه دیه جك اولورسه بیوك کذاب در پس اول کلدیلرانی اشیدوب شاد
اولوب دونیلرا اول ملاعین قصه کلدیلرکه انلری کوندرمشلر ایدی انلره خبر ویرلر
انلردخی اشیدوب فرح اولدیلر جمع اولوب رسول الله قصه کلدیلر پس ابوجهل لعین

ددیکه

ددیکه یا محمد سکا اوچ نسنه دن سوآل ایدرز رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورردی
صورك انلر سوآل ایدیلر رسول الله بیورردی بوکون وارك یارن سزه جواب ویرورردی
انشاالله دیمدی حق تعالی اون بش کون جبرائیلی کوندرمیوب جواب کلمدی قریش کافرلری
دیدیلرکم محمدك زعمی بوایدیکم ارته سزه جواب ویریدی بوقدر کون اولدی دخی جواب کلمز
مکر انوك الهی انی ترك ایدوب دشمن طوتدی رسول صلی الله علیه وسلم غایت کوچ کلدی
طار لغمدی تاکه جبرائیل والضحی سوره سنك اولنده کی ایکی آیتی انزدیکه حق تعالی ضحی وقیله
کجه نك اول وقتنه انزایجوب بیوردیکه یا محمد ربك سنی ترك ایمدی وسنی دشمن دوتمدی
رسول الله جبرائیلی کوروب فرح براری ددی یا جبرائیل بیلورسنکم بوقوم بزدن نه سوآل قلدیلر
بویله کلمتوب تیز کلوب خبر ویرمدنك دیدیکه یا محمد بزکلوب کیده مزدنا کم ریکلدن دستور
اولمیه کلدیلر وکمزه سبب سن انلره جواب ویرمکه ایرته وعده قلدنك انشاالله دیمدنك
پس برنسنه اشلرم دیمکل یا انشاالله دیمیه انی فکره اول اصحاب کهفك قصه سندن
حق رسوله خبر ویرب بیوردیکه اِذْ اَوَى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا اٰتِنَا مِنْ
لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا یعنی چونکه اولشدی اول یکتلر اول مغاره
واروب انده کندولره مکان ایدندیلر دیلرکه ای پروردکارمز سنك قتکدن بزه رحمت
وعنایت وعطا قیل اسلام اوزره بزی ثابت قیلوبزه طارلغدن جمعتی قولایلق ویر
اشمزی صواب اوزره قیلوبرامدی بونلرك اول کهفه نه سبیله وارد قلدیلرنده اختلاف
قلدیلر در محمد بن اسحق ایدر انجیل اهلی اشلرین قرشوردیلر ایجلرنده اولوخطا لروه معصیر

اشلنورا ولدی بکلری دخی طاغی اولوب جملہ سی از دیلر حق تعالیٰ قیوب پته
طپدیلر اول پطلری اوکنده قربان ایلدیلر انجق انلرك ایچنده برمقدار کشی عیسی عم
متابعت قیلدیلردن بعضه قوم قالمش ایدی انلر الله تعالیٰ برلیوب اکا عبادت قیلورلر
ایدی اچلرندن بوفسادی اشلین رومیاد شاهلرندن برملك ایدیکه اکا دقیانوس
دیرلر ایدی پته طپوب اوکنده قربان قیلوری کندویه مخالفت ایدنلری قتل ایدردی
ورومشهرلرندن برشهر وبرقریه قومزدیکه الا اکا وارووب خلقه عذاب ایدوب
زحمت ویردی اکا دیکن که پته طپوب اوکنده قربان ایده لر واکر اتمزلر ایسه
قتل ایدردی بوحال ایله اصحاب کهفك شهرینه کلدیکه اول شهره افسوس دیرلردی
چونکه کلوب قوندقده اول شهرده اولان ایمان اهلنه قتی وشوار اولدی کمی هریکا
طاغلدی وکمی کزلدی دقیانوس امر ایلدی هرقنده ایمان اهلی وار ایسه دوشوروب
قتله جمع ایده لر پس اول کافر عوانلری چیقوب اول شهرك اهلندن مکان بنده
بولدقلرین دوشوروب دقیانوس قتله کتوردیلر دقیانوس انلری مخیر قلدی
دیلرسن پته طپوب اوکنده قربان ایدووب ده ایمکدن خلاص اولهٔ ایمن ده ایمکی اختیار
ایده بعضیسی دنیا حیاتی قبول ایدووب پته طپوب قورتلدی وبعضیلری الله دن غیریه
طپمغی روا کورمیوب امتناع ایدووب حق یولنده شهید ایدیلردی وایکیسی کیوب
شهرك هرطرفنه برجلرده قپولرا وزره امارلر دیکه خلقه اندن برحیلت واقع اوله
چونکه بونك کبی فتنه واقع اولدی اوکتلر اسلام اوزره ایدیلر انی کوروب زیاده

غضبه

غضبه دوشوب نمازه واوروجه وذکرته جیچ مشغول اولدیلر انلر سکرکشی ایدی
ورومك اشرافلرندن ایدیلر حق تعالیٰ تضرع قیلوب ودیلریادت بومؤمن قولرینی
یوقتدن دیلاسی سن دفع ایله تاکه سکا اشکاره عبادت قیدلرسن بونلر برکون سجده اوزره
نیازده ایکن تاکاه اول عوانلر کلوب کوردیلرکه سجده ایدووب نیاز ایدرلر دیلرکه
نچون پادشاه قتدن وارمدیکزوانك دیووب وچیقوب دقیانوسه کلوب انلرك حالتلرینی
خبرویردیلر ودیدیلرکه سن بیانده فخی خلقی جمع ایدرسن پته طپوب قربان ایتمکچون
انبیوبکلرسنك اهلی بیتکدندرسنی سخریه الوب دوستلق کوسترلر وسکا عاصی اولورلر
چون دقیانوس انی اشیدووب آدم کوندروب انلری کتوردووب کلدیلر کوزلری پاشلو
یوزلری نورلو دقیانوس انلره دیکه نه نسنه واقع اولدی سزکه بیوبرلوزده طپدوغنز
الهلریزه طپوب وقربان قلدیکزامدی الحمزه طپوب اکا قربان قلمغی اختیار ایدك
یاخود سزی قتل ایده رم پس اول یکلرك اولولری مکسکینا ایدی دیدیکه بزم الهمز
اولدرکه برلرو کوکلرانوك عظمتیله طاووردیرلاندن غیریه عبادت قلمزز بزم ذکر
تسبیحز خالص انکچوندر اکا تضرع قیلوب دیلرز خیریله نجات روزی قیلسن سئول
پت که دیرسن بزاکا طپردکلورواركوکلکده نه کچرمه انی اشیدیپس کروقبلا بلری دخی
مکسلمینانه دیدیسه اولهٔ دیدیلرچون دقیانوس انی اشیدووب بیوردی نقد اوزرلرینی
اولوق طوتوب وارله صوبوب چقردیلر اندن اوله دیکه بن سنه تعجیل عقوبت اتمزدن
زیرا دخی تازه یکتلرسن شدی قامزدن سنه برزمان مهلت ویرورمکه وارب عقلکزله

تکرایده سزاولمه کم اول ایشکزه پشمان اولوب برزدن یکاره غبت ایده سن ویبوردی چوقدن
مهلت ویرب سوردیلر پس دقیانوس دخی اول شهردن قالقوب یکیشوه برشهره دخی کتدی
چون اولی یکدلرانوک کندوکن کوردیلر اول کلمزدن اول کتمک قیدن کوردیلر برسنه کلوب
دانشدیلر واتالرینک اولدیغنه نه وارایسه اوب برمعتادین کندولره ازق وقیوردیلر تصدق
ایدوب اول شهرن برطاغ وارایدی اکا جبل ینجلوس دیرلردی انده برمغاره وارایدی
قصد ایتدیلرکه اکا وارویب انده حق تعالیه عبادت قیلمغرلیه اتفاقی ایتدیلر وارویب هربری
اتالری اولدن نقعه اوب بعضیسن صدقه وبعضیسن کوردیلر اول مغاره دن یکا کندلر
انلرک برکلب جکزلری وارایدی اول دخی اویوب بلم کندی ددلرکم بوکلب غلبه قیلوب
برنی طبوره بوفی دفعایده لم دیو اول کلبی قوپاردوتمدی بنه کلدی برمچ دفعه ردت
ایتدیلر دوتمدی عاجز قالدیلر حق تعالی اول کلبه دل ویروب سویلتدی ددیکه
بنی قودوغیکزمراد یکزندر بندن قورقمایکز بندخی سزجابن حق تعالی سویجیلردن
ایم تحقیکه سزاویاسز یاسیانکزاولم چون اول کلامی اشیدیلر غیری معتقد اولدیلر بلم کندی
ابن عباس رض ایدرانریدی یکرت ایدی چون دقیانوسدن تجوب کیجه لم کیدکن برهوانه
اوغرادیلر اولدخی انلرک دینلرینه متابعت قلدی واول کلب اول مویانک ایدی که
بلم اویدی پس اول مغاره وارد یلرانده عبادته مشغول اولدیلرهمان اشاری صوم صلوت
ذکر تسبیح ایدی الترنه اولان نقعه لرین جمع ایدوب ایچلرنده بریکت وارایدی اددی
یمانی ایدی غایت عاقل ایدی کتوروب اکا ویردیلر انی کندولره کتحذا دکدیلر نقعه انلک

الذره اولمصلحتی اول قیوره پس اکندن طوتن چقروب دیلنجی مسکنلرطوتن کوب اوغر
ابن شهروارویب طعام الوب وخبر صوردیکه هیچ بولنردن کمسه یاکالری اندن دوتب اصحابی
قفقلوردی برزمان بوحال اوزره انده قالوردیلر تاکه اول دقیانوس شهرن کلدی اول شهر
اصلندن اولوری نی جمع ایدوب بیوردیکه انترپته سجده قیلوب قربان ایلدیلر ایمان اهلی بنه قورقدی
دوشدیلر یملیخا دخی شهره طعام المغه وارمش ایدی اول حالی کوروب طعام الوب اصحابی قندن
اغلیوانیوکلدی خبر ویردیکه اول جبارینه شهره کلدی وشهرک اولوری اجله برزی دخی کوب
استدیلر بولنربونی اشیدوب قورقولم باشلرن سجده قیلوب دعا قیلوب حق تعالیه یوارد یلرکه
اول ظالمک شرندن اللهم سفندلرباشلرن اللهم تعالیه اصحابلدیلرانلردن یملیخا دیدیکه ای بنم
قردشلرم باشکزی قالدرک برمچ لقمه افطار ایدک ایشیکزی اللهم تعویض ایدک که اول
قادرکافیدر پس باشلرن قالدروب کوزلری یاشیلاوتوب برمچ لقمه طعام افطار
قلدلرکون دخی طولدی اوتوروب برزسویلشدلر بربرینه علم متعلق نسنه لردن
سویلدیلرانلرسوزه مشغول لکن ناکاه حق تعالی انده اویقوحواله قلدی تکم بیوردی
فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا یعنی برانلرک اوذرینه اویقوحواله
قلدق قولقلرینک اشتملک لکن الدق تاکه اوازاشیدوب اویغیلر اول مغاره ایچنده
انلری اویوتدق برمچ یللرلم معدود دروا ول کهفلری دخی مغاره قیوسنک ایچ
یاشنه قولون دوشیوب یاتوردی بونلراول ایمانلری ویقینلری اوزره اویقودا قالدلر
ازرقلری صولری باشلری اوجنده طوررد ی چون ارته سی کون اولدی دقیانوس انلری

طلب ایدوب استدی تقدیرکم اراده یلر بولمدیلر دقیانوس دیدیکه اول یکدلریك
کندو کلری بنی قتی ملول قلدی انلر قیاس ایتدیلرکم بن انلره غضب ایلدم انلرا کوتوبه
ایتیوب بنم الهلریمه سجود قلسونلر بن انلره دخی یکرك مرتبلر ویرردم دیدیکده شهرك
اولولری دیدیلرکم سکا لایق میدی انولك کبی عاصی وسرکشلره ترحم ایدوب اسر کیدیك
انلره وعده قیلوب مهلت ویردك انلرده ونجك ایسه اولوقت دونزلردی اشته دقیانوس
کندولرا ول ظالم چوکم بوکلامی اشتدی غضبه کلوب آدم کوندردی اتالرینی کتوردی
اوغلم بکر باش چکوب عاصی اولدی خبر ویرك نه ین کندولرانلره دخی دیدیلرکم بز
سکا عاصی دکیلوز اول سرکش قومدن اوترو بزی نه اولدوردرسن بزم جله مالمز
الوب طاغیلوب کندولر متجاوس طاغی ایچنده بلمزکم حالمزی نه اولدی چون انلرنو
سوزی دوللردقیانوس انلری ازاوایتدی پس فکر ایدوب اول یکدلری تبلیغ حق ایچون
انولك کوکلنه اولهم برقدیکه امر ایلدی وارلك انده اولان کوهلك اغزنی برکدك دیدی
دقیانوسلك مقصودی اول ایدیکه اکر انلر انولك ایچنده ایسه اجلی موسز تلف برله هلاك
اولالر اما حق تعالیلك دیلکی بولایدیکم انلرلك مغاره لرینك اغزنی برکنه انلرلك حالنه
کسنه مطلع اولیه اول کرامتلو انلری تعلیم شول مقدارکه دیلراند نصکره انلری کروب
چقروب کندولرد نصکره کلان قومه انلرك حالنی برعلامت قیلالر نه بلدوده کم ابتده
قیامت اولنجه در سیلرنده بتانلر کروب دیلمسلر در نتکم انلر دیرلدی اندن عبرت
الوب متعظ اولالر پس دقیانوس امریله اول کوهلك اغزین برکندلر ناکه انلر انده هلاك

اولالر کهف انلرك قبری اولدی قیاس ایدیکم انلر انده صاغلردر انلر حق تعالی
روحلرین قبض ایتمشدی اویقوایچنده واول کلبلر دخی انلر جلین مغاره اغزنده قولونی
یاصدانوب قبض اولنوب یتوردی صاغلرندن صولانرینه وصولانرندن صاغلرینه
دوندریلوردی تاکه بانلری یردن چورومسون دیو اولوقتده انلرلیله ایکی مؤمن
وارایدی ایمانلرین کزلولردی برینلك آدی تیدورس وبرینلك ادی رزواش ایدی
ایکیسی مشاوره ایتدیلر اول یکدلرك قضیه لرین واد لرین ونسبلرین ایکی قلایدن
نوح اوزره یزدلر وبرقردن صدروغه قویدیلر واول صدروغی برینیاد ایچنه قو
دیلرکم اول یکدلرك حالنه قیامت کونی کلمزدن اول برمؤمن قوم مطلع اولیه اول مؤمن
ایچنده انی اوقیه بلکه انلرك خبرلری وحالمزی بچه اولمشدر پس اولهم ایتدیلر چونکه
دقیانوسلك عمری آخره یروب دنیادن کندی قومزدن دخی کسه قالمدی کچدی
واندنصکره برقچ قرن دخی کچدی برپادشاه کیروب برینه بری دخی کلدی ناکاه دکنیك
عاقبتده برصالح کشی پادشاه اولدی آدی تیدوس ایدی التمش سنه پادشاهلق
ایتدی زمانده خلق بولك بولك اولوب بعضیلری الله تعالیه ایمان کتوروب آخرته تصدیق
ایتدیلر بعضیلری کافر اولوب قیامته انکار قلدلر بونلرك اول فعللری پادشاهه قتی
مشکل اولدی تضرع برله اغلیوب دعا قلدی کوردیکه اهل باطل وارد قچمه چوغالدی غالب
اولوب اشکاره سویلمکه باشلدیلر که حیوة انچق بو دنیا حیوتیدر قوپرسه دخی انچق
جانلر قوپروجسملر توپراغه دلر پس تیدروس یالکز قالدی یعنی اولدیکم جمیع خلق

حوارتون دینلرین دونه ورب اسلامدن باطله کتوره لرچون ملك صالح بوحالی
کوردی اونه کیروب قوسین برکروب التنه کول دوشنوب اکثه پلاس کیوب کیجه
کوندزانی کندویه عادت ایدندی حق تعالیه تضرع ایدوب نیاز ایدیکه یارب بوقومك
اختلافلرین کوردرسنکه دینلرین نجه قوشدردیلر اخرته انکار ایدرلر بونلره عبرت
اظهار ایلمکه آخرته ایمان کتوروب انکارلرین ترك ایده لرپس حق تعالی رحیمدر انلرك
حاجتن قبول ایلدی دیلدیکه اصحاب کهف ظاهر اولمه وانلرك قصه لرن خلقه معلوم
ایدوب حجت قیلمه تا خرم ایدوب بلدلرکه تحقیق قیامت قوپمقلغی حقدر دیلدیکه کمان بوقدر
ودخی اول صالح قولنه کیندروسدر دخمه سن انلرك اوزرینه کامل قبه خدلری وقصه لری
نوربلدلروديکن برینه کتوره ودخی اول طاغلرك بوغمنلری برین جمع ایلیه پس حق تعالی
اول شهری اهلندن برکشنلك کوکلنه الهام ایلدی اولباسیس دیرلردی تاکه وارا اول
کهفلك اغزنه غمی بنیادی یعنی طاشین قالدروب قپون اغلی ایوب مغاره نلك اغزی
اچلدی حق تعالی انلرك کوکلنه برتورقو براغوب ضوفدن کمه ایچره کیرمدی چون قپو
اچلدی اولعادر حق کریم اولولری درق قیلمیدر انلرك دستوریله اول یکیدن قالقوب
مغاره اورته سنده اوتوردیلر سوریله یوزلری نورلو بدنلرکوزل برینه اونعوتدن
قالقمش کبی سلوم ویردیلر قیاس ایدرلردیکه کیجه یاتوب صباح اولوب قالقدیلر دخی
ایرتسی اوب نماز قیلدیلرهیچ یوزلرنه ویدنلرنه متغیر اولمش نسنه یوغیدی کم بشه
لری اولمه قیاس ایدرلردیکه اول دقیانوس انلری ارچون نمازلرین قیلوب فارغ

اولمق

اولمق یعلیخا یه دیدلرکه وارینه برخبر کتورکه کجن کیجه دن بروبزه رچون اول ظالم
قشته نه سویلدیلر وبرینه صوردیلرکه اویقوده نقدر یتدق اولمه دیلر برکون یاخود
برکوندن یعضیسین یتدق اولمه پس دیلرالله تعالی بیلورکم نقدر یاتمش اولمه وزهرری
کوکلنه اولمه ظن ایتدیلرکه سهل وقت یاتمشلردر یعلیخا دیکه بوکون سزی شهرده
طلب ایدرلر اول دقیانوس دیلرکه سزی اول بته قربان ایدوب اکا طپه سزیا خود سزی
اولدوره مکسلمنیا انده دیکه ای قرداشلر بیلوك که اکرکه اولوب حق تعالیه ملاقی
اولورسز نهار ایمانکزی نفسکزه کروکمزه دونمك اکرچه اول انکری دشمنی سزی کمزه
دعوت قیلورسه دخی پس یعلیخایه دیدلرکه وارشهرده برقولاق طوت کورکه دقیانوس
قشته بزمرچون نه سویلدورلیکن لطفغه خلقه دیرنکل که هیچ برکمسنه بلیه دخی طعام الوب
دونکل انجق کتوردوکك طعامدن بوکون زیادجه کتورمتی آچ اولدق پس یعلیخا
قالقوب لباسن دکیشوب انجق لرین الکی انجی الدیکه دقیانوس انجی سی ایدی اوزرینه
انلرك ضربی اولمش ایدی که بیوکلوکی هنوز طوغمش دوه کوشکینك طاغی کبی ایدی
یعلیخا چون چوب مغاره قپوسنه اوغرادی اول یعنی بنیادی واول چقمش طاشلری
کوروب عجبلدی مقید اولیوب کتدی تاکه اوغراین کزنیولدون شهر قپوسنه کلدی قور
قردیکه شهر خلقندن انی کوروب بلمه لرچون قپویه کلدی قپو اوزرینه نظر قلدی اسلام
علامتی کوردی عجبه قالدی وقورقدن صاغی صولی بقاری قالمدی قپویی قپوب برغیری
قپویه دخی کتدی شهری باکلدی اوله دیوشبهه دوشدی اول قپوده دخی انجیلن کوردی

وخلقی دخی کوردوکی قومدکل غیر قوم ساکنلرینش ضیالنه اویله دوشدیکه کذونك عقلی
دکل غیرت واقع اولمشدر ودیرلرکه نه اولدیغی بن بیلیرم بونه حالدر دوکی کون خلق
ایچنده اسلام علامتی کرو ایدی بوکون اشکاره اولمش ایا بوحال بنم دوشمی اوله دیو پس
عباسنك اتکی باشنه اورتوب شهره کیردی بازاراورته سنده یوردی خلق الماسنده
ویرمسنده عیسی عم اندیله اندیجه لرقورقوسی داخی زیاده اولدی تحیق عقلنه حلل ایرمش
اولدیوارقه سین شهردیوارینه طیبوب دوردی ودیدیکه بونه حالدر بن بوشهردن
دون اکزوقتنده چمدم بریوزنده هیسایی ذکرایدرآدم بوغیدی بوکون اشبو
خلق جلم عیسایی ذکرایدرلرغالبا بواول شهردکلدر وانجق بن شهرمزه یتین یرده بشر شهر
دخی اولدوغین بلمزفردیوحیرتده ایکن بریکیت کوردی ددی ای بکیت بوشهرك ادی
ندر اول بکیت ودی افسوسدرانی اشیدوب ددی بکا حقدن نسنه ایرمیش اوله لاقوم
کلدیکه نیزجك ماجتم بتروب بوشهردن چقام عقلمی باشنه دوشوروب واروب
طعام متاعلرین برینه یانده اولن انجدن ویردی بکا طعام ویردی اول کشی
الله الوب انوك ضربنه بقوب تعجب ایدوب باشنده اولن آدمه کوسترمدی اولدخی عجبلدی
برینه دخی کوسترمدی ملکلشوبلر بربرینه دیدیلرکه بوکشی دفینه بولمشدر بوضربه یقین
زمان سکته ی دکل عیسایی بولنرك سرلرسویلشدکلرین کوردی کندوبی طویدیلرصانوب
قورقیه دوشدی وبربوك خلق دخی کلدولرانلرده دخی بلدی عیسایی دیدیکه لطف ایدوك انجم
دخی سزك اولسون بن کیدیم انلرده دیلرکه ای بکیت سن کمسن واحوالك ندر خبر ویر

تحیق سن خزینه بولمش سن بزدن کزلرسن کل واره لم بزه دخی کوسترسن یك اولم اکر
اکرسوزمزطوغمزسن سنی سلطانه کتوروروز الکزه کین الوروسنی قتل ایدرچون اول سوزی
اشدی دخی قورقیه دوشدی متحیرقالوب نه دیه جکنی بلدی کوردیلرعاجزقالدی
اوزرینه عباسنی الوب بریونه صاروب صوقه قرارا سندن چکرك کندیلرنا کهان شهر
خلقی انی کوروب اوسنه اوشدیلرودرت یکاندن باقشوب بوخزینه بولمش وبوبکیت
بوشهرردن دکل بلزنه کیشیدوردیرلردی عیلیخا بونلره نه دیجکن بلمز سکوت ایدی الدیلر
انی اول شهرك کمندانسنه ایلتدیلراول کشی سالح آدمرایدی چون انی انده الدیلر عیلیخا
صاغوردیکه اول بیجیاردوقیانوسه الترلرقورقوسندن صاقه صوله بقردی خلق انی دلوکچه
مسخره المشاردی اغلیوب دیرایدیکه قرشلرملدیغم اوامده فرقت دوشدی نولیدی انلر
دخی بلدولردی بن نیه اوغرادم عیلیخا کولمکدن بوحیرتی چکردی پس انی اول صالح قتدن کتوردی
دیلرعیلیخا چون انی کوردی بوکتوردکلری دقیاس دکل عقلی باشنه دکلدی کوکلی ساکن
اولدی اول انجه اول صالح کشیه ویردیلر نظرقالدی تعجب ایدوب دیدیکه ای بکیت
سن بوخزینه قدنه بولدك عیلیخادیدیکه بن خزینه بولمدم لیکن بوبزفرآتا لویمزدن
قالمش انجم درکه بوشهرده کچرسکه سی ضربی بودر اما بلمزحال نه اولدیکه سزه جواب
ویرم دونوب دیدیکه سن کیمك نسلی سن وسنی کیم بیلور عیلیخادیدیکه بن شویله بیلورمکه
بوشهراعلدن ایم دولرانلرکیدرعیلیخا آتاسن وقوندشلرندن خبرویردی صوردیلر
انی بیلورمکه یوق دولرسن بریلانجی کشی سن بزه طوغروجواب ویرعیلیخا متحیرقالدی

نه دیمکی یلوب باشن اشغه ایدوب طوردی کمی ایدر بو دلو در کمی ایدر دلو
دکلدر انجق کندوی دلوکه اوردی الکزدن قورتلق ایچون اول صالح غضب صفتلی
اکا نظر ایدوب دیدی اویلی ظن ایدرسنکه بزمنی صالیوره یوز سوزوکه اعتماد ایده
بوانا سی عالی ایمش دیو روز بوالکده اولان اقچه نلرسکه سنلرک تاریخی اوچوز یلدن
زیاده سن خود یکرمی سن قیاس ایتمکه بزی یلان سوزایله الدایه سن بزمنی صخریه طوتوب سن
کوررسنکه صاحبی متعالی اغزمش بربیرکشی اولدوغدن امدی دودت یانکی احاطه
ایدن خلقک جمله سی بنم امرم اوزره درو کلی خزینه بنم الده در بوسکه دن بنده بر اقچه
وبرالتون یوق امدی اقتضا ایدیکه سکا ایزا ایده وزکه اول بولدوغک مالله اقرار ایده سن
چون یلیخا انی اشیدوب دیدکه بن سزدن برشنه سؤال ایده یم بکا اندن خبر ویرسز
بن دخی حالدن سزه خبر ویرم دیلرکه صورطوغروخبر ویرنم یلیخا دیدکه بکا
خبر ویرک دقیانوسک حالی نجه اولدی اول صالح دیدیکه بزمشری بریوزنده بر پادشاه
اشتمز دکه انک ادی دقیانوس اولله اول بر پادشاه ایمش اولکی عصرده کلوب وهلاک
اولوب کتمش اندن صکره بونجه قرن کچوب کندیلر یلیخا دیکه امدی بن سزه حالدن
خبر ویریرم انجق برکشی بوق که انی بیلوب بنم سوزمه تصدیق ایده بوحال اوزره سخیر
انجق بنم حکایتم اولدرکه برتخ کنجی یکرمی ابرک پادشاهنک اول دقیانوس ایدی بزده
امرایدیکه بتلره طپه وزو اول صنم اوکنده قربان ایده وزاکر اتمزسک بزی قتل ایده چون
بزاندن قاچوب وارد قجبل منجوسده اولان کهفه کروب کزلندک کاه کاه بن یعقوب

شهره کلوب انلرایچون طعام الوب کیردم هربنه بن دوکی کون ایکمزو وقتنده ایدیکه
شهره کلدم طعام الوب وارد م اول کهفه ایچنده بولدم شهره ایله اول طعامدن یدک
واول ظالمک قورقوسیله یانوب اویودق وبوکون اویاندق واول بولدم شهره یمی انده
ایتوبوب اشبو شهره طعام المغه کلدم وقیانوس بزی آرمی کوردم دیو تفحص ایتدکده
واروب قوشلریمه اموالی بلدوردم اشبو درکه بنم اموالم کوررسز وبنمله کلک بنم قوشلریم
اندن مزه کوستریم چون اول صالح یلیخا انک بوسوزنی اشتدی دیدیکه یا قوم اکاه اولوک
بوایش حق تعالیدن اولدرکه برعلامت ظهور اتمشدرکه بوکیجه اندن اشکاره اولنه کلک
واره لم اول قوشلرین دخی بزه کوستریدیو اول صالح المنوب واول شهرک
اعلاوادنا سیله اول کهفه کندیلرکه واروب انلری دخی کوره لروکهفده اولن قوشلری
دخی کوردیلرکه یلیخا اکلدی هرزمان کلدوکی وقت اولدی کلدی اول ظالم دقیانوس
طوندی دیو قورقوایله اوتوردکن ناکاه آدم غلبه سی اوازنی اشتدیلر دقیانوسک
آدملریدر بونلری طوتمق ایچون کلورلر دیو قیاس ایدوب قالقوب نمازقیلوب بربرینه
وداعلشدیلر ویلیخا هاندن سویله شورکن اول صالح وادملری مغاره قپوسنه کلدقده
یلیخا بونلردن اول اغیوفرد شلری بانده کردی انلردخی اغلشدیلر وهاندن خبر
صوردیلر یلیخا احوال نجه اولدوغن بربرخبر ویردی بونلر بلدیلرکه حق تعالی امرله اویوز
دخی طوقوزیل اویومغله کچورمشلر بنده حق تعالی انلری اویاروب اول اخرته وبعثه انکاد
ایدنلره دلیل وبحث اولمق اکا ناکه اندن عبرت الوب یقین بلمکله کرکم قیامت قوپمغلغی حقدر

اندن اول صالح یلیخانك اردنجه کردیلر کوردیلر اول یقلمش بنانك ایچنده یرلرن
طورر اوزرنن کشدن مرر لوشهر اهلینك اولولری جمع اولوب انلرك قشنده
صندوغی اجلدی ایچنده قلایدن ایکی لوح بولندی اوزرنده یازلمش که بدرستی
مکسلمینا و مختلمینا و یلیخا و مرطنوس و کشوطنوس و بیرونوس و دینوموس
و بطینوس بونلر سکز یکیتلر دیر پادشاهلری دقیانوس که برجبار ظالم ایدی اندن
قچوب اشبو کهفه کردیلر چون اول ظالم بیوردی بوکهفك اغزینی طاشله محکم بنیاد
ایدوب سیدیلر انلر ایچنده قالدیلر بزدخی انلرك ادلرین و احوالین یازوب ضروغله
یوزده قودق تاکه بوندن نصکره بر کمسه بونلره مطلع اولورسه بونی اوقوب بونلرك حالین
اکلیه لر دیلر چون بولوحاری اوقودیلر تعجب ایدوب حق تعالیه حمد و ثنا قلدیلر که انلره
بو آیتی و علامتی کوسترمدی بلدیلر که تحقیق بعث واردر دیوب انلر اوزیله تهلیل
و حمد ایدوب اول یکیتلر یانه کردیلر که بونلرك اودنه سنده اوتورلر بوزلری نورلو
صبح طوغدی چروغلری دیوس اصحابیله اکرام ایدوب یوزده قودیلر الله تعالیه حمد و ثنا
قلدیلر اوترب بربرینه کلامه مشغول اولدیلر دقیانوس ایله محکایه نجه اولدوغن خبر
ویردیلر اندن اول ساعت اول صالح پادشاهلره خبر کوندردیلر دیلر که ای ملك
زمانه کلوب کوره سن حق تعالی سنك ملکك ایچنده نه علامت ظاهر قلدیکم اول
جمیع خلقه انکارین ترك ایدوب تصدیق ایده لر کل کورکه بو یکیتلره وجیوزیلدن زیاده
درکه حق تعالی روحلرین قبض ایتمش ایکن کروبعث ایلدی چون بو خبر پادشاه ایرشدی

درحال غصه سی کوتورلدی دیکه حمد ایده رین سکا ای یرلرکو کلرا هلرك معبودی
سکا عبادت ایدوب تسبیح ایده رکم بنم اوزرمه حتی احسان قلدك وعنایت ورحمت
ایلدك پس پادشاه قالقوب یقین واردی اول صالح شهر قومیله استقبال ایدوب قوشوراد
دیلر کرچه کلدیلر چون اول یکیتلر پادشاهی کوردیلر شاد اولوب حق تعالیه سجده قلدیلر
و پادشاه کلوب یانلرینه طوروب انلر کله معانقه قیلوب کورشدیلر دخی اغلدی انلره
اوزرینه اوطورمشلر ایدی حق تعالیه حمد و ثنا ایدرلردی انلر پادشاهه ایتدیلر سنك
امانتکی الله تعالیه صرلدق حق تعالیدن رحمتی و سلامتی سنك اوزرکه اولسون حق
تعالی سنی دخی جمیع املاکلکی حفظ و امانتی ایچنده طوتسون پس بونلر بورسه دعا قلدیلر
پادشاه یانلرینه دوردکن انلرینه برلرینه یاتدیلر اویقویه واروب جانلرین حقه تسلیم
ایتدیلر زیرا دیناده رزقلری دوکمش ایدی حق تعالی روحلرین قبض ایلدی اول ملك
بیوردی هر برینه التوندن تابوت دوزه لر پس اول کیجه دوشنده کوردیکه اول یکیتلر
کلدلر دیرای ملك برالتون کومش ایچون کلدك طیراق ایچون یراد لدق برنی شویله
کذروحالمز اوزره قوغل بوکهف ایچنده تیراق اوزرینه تاکه حق تعالی برنی طیراق اوزرندن
قوپاره پس بیوردی ساج اغجندن تابوتلر ایروب انوك ایچنه قیوب چقوب کتدیلر پس
اول ملك بیوردی اول کهفك اغزینه برمسجد بنا قلدیلر انده عبادت اولنه چون تفصیلیله
قصه لرین بیان قلدق بوکزانی بیان ایده لم که حق تعالی کلامنده اجمالله ذکر ایلیوب بیوردی
فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا یعنی بز اولرك اوزرینه اوقوحوالله

قلدق قولغه‌ر بنك اشتمكلكلرين الدق تاكه اوازاسيدوب اونيلر اول لغه‌ر ايچنده انلرى
اويوندق برج بيلركه معدود درودخى بودردى ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ
أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا يعنى چون اول بكتلر جبل منجلوسه كلديلر اول كهفه كيروب
هربرى منلرين يورت ايدندبلركه اول كهف جبرهرديرلرحق تعاليه نيازايدوب ددلر
اى ربمز سنك فنكده بزه دين اوزده هدايت روزى قلغل وبزه رزقمزى بن ارشدد
وسنك رضاك اولجى نسنلرى بزه ميسر قيلوب دلالت قيلوب وبزه بومقامدن خير ايله
چقمقلق روزى قيلوب رحمتك انلرى بودعالى ايتدبلر انلرك اوزرينه بزاويقوحوالة قلدق
هربرى مكانلرنه مكاندة ياتديلر واويودبلر قولغه‌ر بزدن اوازاشتمكى منع ايلدك اوازى
اشيدوب اويانيلر برج ساغشلويبل انلرى انده اويقدق اندن صكره بنه اويرب قالدردق
تاكه اول علمزه كرلو اولنى اشكاره قيلوز كوروز اول مُدتلرطائفه لرمى بك متعلد بلر
انلرك ياوى قيلنوب كهف ايچنده اكلندكلرنكه اويقولرينك غايتى نقدر مدت اولدى
يوقه اول كافرلرطائفه سى مى اوكات متعلد بلر انلرك معلوم اولدوددخى بودردكه نَحْنُ
نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى
وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ
مِنْ دُونِهِ إِلَٰهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا يعنى يا محمد بزسنك اوزركه اوقويلم
اول اصحاب كهفك خبرلرينك حقيقتنى بدرستى انلر برج يكتلر ايدبكه كندوخالقارينه
ايمان كتوردبلر بزدخى انلرك بصيرتلرن وهدايتلرن زياده قلدق كوكلرينه صبرعقد قنى

محكم

محكم بعلدق ايمان نوريله كوكلرين قوى قلدق تاكه اول قومدن كوركلو معينتلرين
ايرلغه صبرايتدلر ديلرين الوب طاغه وكهفه قاچدلر تاكه اول جبار ظالم دقيانوس
انلره اكراه ايدوب بنه طبعنه دعوت قيليه واولوقتكه اول ظالم انلرى اوكونه كتوروب
طورغردى ديدكه كلك صنم طبلك قربان ايلك انلره ديلوكه بزم دينمزاولدركه بزلرو
كوكلرا هلدك ربدن باشقه دن غيريه الهه ديوطبعمز ذاكر باشقه دن غيريه الهه ديوعبادت
قيلسى اولورسوز پس ظلم وجوراتمكه كندونفسمن حددن چخمش اولوزدودخى بودردكه
هٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا يعنى صوقه خبرويردكم اول يكتلردولوكه اشبو بزم
شهرمزاهلى الله تعالىدن غيرى بوصنمرى اله طوتندلر طبرلرنجون برظاهردليل
كوترمزلرانك اوزرينه كم اول بتلرى عبادت قيلغه واندى معبود طوتقلغه لايق
اولدكم اوله شوندن ظالم كه الله تعالى اوزرينه افترى قيلوب ويلان دوزب اول
بتلرينى انكا شريك زعم ايده لربا خود انكا اولد اطلاق ايده لرودخى بودردكه وَإِذِ
اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ
رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْفَقًا يعنى بوندن صكره اول يكتلر بربرينه دولوكه اكر
سزبوقمكزدن ودخى اللهدن غيرى بت معبود ايدينوب طبد قلدرن يوز
دوندوب ايرلق استرسكزهمان عبادتكزالله ايچون اولد انجق بونلرك ايچندن
چيقوك وارك طاغه بركهفه كيروب انده انوك عبادتنه مشغول اولك تاكه موجب

سزه رحمتی بسط ایدیوب سزه رزق فکر کلکلی اسان قیلوب رزق منفعت یوستدن و
دفع یوردیکه وتری الشمس اذا طلعت تزاور عن کهفهم ذات الیمین واذا غربت
تقرضهم ذات الشمال وهم فی فجوة منه ذلک من ایات الله من یهد الله
فهو المهتد ومن یضلل فلن تجد له ولیا مرشدا یعنی یا محمد کوریدک که قچن کنش
طلوع ایده انرک کهفلرندکی یمین طرفیدن میل ایدر انده طوقنمز وقچنکم غروب ایده
صول طرفلرندن کروانری ترک ایدوب انده طوقنمز وی انلر اول کهفلرک کیک
یرنده یاعنلردی هوا صوغی ونسیم یلی انده طعتوردی پس اول کون طوغمز وغی
وهوا وریح ونسیم طوقندوغی حق تعالینک عجایب صنعتندن ودلایل قدرتندن
ایدیکه انرک اونی متغیر اولیه بذلرنه حلل ایرمیه شول کمسنه کم حق تعالی توفیق
ویردی هدایت یولنه اول توفیق بولدی اهل هدایتدن اولدی وهرکیم کم ضلالت
حکم ایدی اول کمراه وضال اولدی ایرق سن اکا برمعین بولمزسنکه اکا توفیق ویره
طریق توحیده ارشاد قلهمان اول ضلالت ایچنده قالور ودفع یوردی وتحسبهم
ایقاظا وهم رقود ونقلبهم ذات الیمین وذات الشمال وکلبهم باسط
ذراعیه بالوصید لو اطلعت علیهم لولیت منهم فرارا ولملئت منهم
رعبا یعنی یا محمد اکوسن کورسنک انلری اویله صانیدنکم اویا نقلردر حال بوکم
انلر اویور لرامما کوزلری اچق نفس ویرورلر ولیکن سویلمزلر قوشوب تزتز بریانلنه
دونرلر یعنی برجیرانلی کوندوروزهر یلان انلری صاغنی صولنه وصولنی صاغنه دونورورلر

تاکه یرانلری اتنی یوب چورتمیه واول کلبلری دخی کرهفلرک چوسی ایچ یوزنه قولارن
اوزادوب یتمشدی انرجیلن اولدخی اویقوده ایدی یا محمد اکوسن انلرک اوزرینه
کرمکلکه مجوم اسنک قلبک طبطلو قورقوا ولوبن انلردن دونب قچوب کیدیدک
انلرک هیبتدن وکلبلرینک رنکی قیلان رنکی کبی نقطه نقطه آغ ایله قره ایدی ودخی
یوردی وکذلک بعثناهم لیتساءلوا بینهم قال قائل منهم کم لبثتم قالوا
لبثنا یوما او بعض یوم قالوا ربکم اعلم بما لبثتم فابعثوا احدکم بورقکم
هذه الی المدینة فلینظر ایها ازکی طعاما فلیاتکم برزق منه ولیتلطف
ولا یشعرن بکم احدا انهم ان یظهروا علیکم یرجموکم او یعیدوکم
فی ملتهم ولن تفلحوا اذا ابدا یعنی حق تعالی یوردکه بزاول یکتلری شول یدقاری
حال اوزره کروا ویروب طوغرق تاکه بربرندن صورو شوب سویلشدیلر اول
اولولریکه مکسلمینا ایدی انلره صوردیکه یوا ویقوده نقدر اویومش اولدیکز انلر
دخی لرکه برکون اکلمش اولهاوز نظر ایتدیلر کوردیلرکه کون زوالدن ایرلمش کرو
دخی لرکه یاخود کونلک بعضسن اویومش اولهاوز بونلرانی صورشدیلر اندن اوترو
ایدیکم حس ایدلرکم زیاده چوق اویودیلر اوزرلرنده تج وقت نمازلرندی اولهاو
دیوانی بلک ایچون ایدی تاکه انی قضا ایده لرپس چون کوده لرینه نظر ایدوب کوردیلرکه قلمری ودرنقلری اوزامش حددن چمش دولرکه سزدن برتکرا علمدرکم
نقدر یتدکز اختلافی قولک اقچم کز ایلم اشبو علیغایی شهره کوندرک واروب طعام

طلب ایلسون فکی بلعام کہ حلال اولہ اندن الوب سنی قوۃ قدر کتور سنکہ یوب ایلہ فکن
دفع اولوب عبادتہ قوت بولسن امّا یولدہ واروب کلورکن یا شہر ایچندہ جہد ایتسون
کندوی ستر ایدوب کزلیہ رفقہ لطفلہ دیرنہ تا کہ کندوی کسیہ بلدرمیہ ومکانہ کزدوبلیہ
زیرا اکر انلرسزی ومکانکزی بلمک اولور لرسہ جفا ایدوب طاشلہ رجم ایدرلر اکر انلرہ
مطیع اولیہ سزیا خود کندوکزلرینہ دوندورد رلر اکر مطیع اولورسکز اندن نصکرہ ابدًا
فلاح بولسی دکلسز ودخی حق تعالی بیورر کم وَكَذٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ
حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ
بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا یعنی
حق تعالی بیورر کم اول پادشاہی انلرک اوزرہ مطلع قیلوب انلرک حالتلرینی اظہار ایلدک
تا بلہ لرکہ حق تعالینک اولومدن نصکرہ کرو قیامتہ کلدوغی وعدہ قلدوغی حقدر البتہ قیامت
قوپسر دیعنی اول ملک بندروسیس قومی بعضہ اختلاف قلدلر بعضیلر دیدلر کہ کرو
اولومدن نصکرہ قیامتہ حقدر شول اولدوکی حالی اوزرہ کہ روحیلہ جسدیلہ اولہ بعضیلر
انکار قلدلر قیامتہ بوقدر دیدلر اکر قیامتہ سز دخی جانلر قیامتہ سزدیلہ قیامتہ دلر حق تعالی
اول اصحاب کہفی کرو بعث ایلدی تنلریلہ جانلریلہ حقیقت انلرہ کشف اولدیکہ کرو قیامتہ
حقدر انلرہ شک وکمان بوقدر ودخی انلرک ایچندہ منازعہ اولندی نصاری ایلہ مؤمنلر
خصومت قلدیلر نصاری دیدلر کہ بونلر بوندن وبزم نسبمز دندر بز بونلرک اوزرینہ
کنیسہ بیاوز مؤمنلر دیدلر کہ بونلر بزم ملتمزدندر بز بونلرک اوزرینہ مسجد بیاد زلرک

حالنی

حالنی اللہ تعالی بکرک بلجیدرکہ انلر اہل اسلامدندر پس اولرکم حجتلہ انلرک امرینہ غالب
کلدلر سہ مسلمانلر دی زیرا اول بعثہ انکار ایدنلر دخی انلرک حالتہ مطلع اولوب انکاری
ترک ایدیلر مؤمنلر اولدلر دیدلر کم البتہ بزبونلرک اوزرینہ مسجد بنیاد قیلورز پس
انلر غالب اولوب کلوب مسجد بنیاد قلدلر ودخی بیورر دیکہ سَيَقُولُونَ ثَلٰثَةٌ رَابِعُهُمْ
كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ
كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ یعنی حق تعالی رسولنہ خبر ویردیکہ یا محمد
اکر اول اہل یحران برنسنہ اوزرہ اختلاف ایدوب سکا صورد رلرسہ سندخی اولرہ صورکہ
اختلاف ایدرلر قضیہ بودرکہ یحران اہلندن سیّد وعاقب اصحابیلہ رجع اولوب رسول
اللہ صلی اللہ تعالی علیہ وسلّم کلدلر اول سیّد یعقوبیہ دن ایدی وعاقب نسطوریہ دن ایدی
رسول اللہ انلرہ صورد یکہ اصحاب کہفک عددی نقدر در سیّد اصحابیلہ دیدلر اوچدر
دوردنجی کلبدر واول عاقب اصحابیلہ دیدلر یدشدر الیخی کلبلریدر ظنلہ بلدن خبر ویردیلر
وسلمانلر جاعتی دیدلر انریدیدر سکزنجی کلبلریدر حق تعالی بیوردی یا محمد ایت انلرک عدد
لرینی بنم رتم یکرک بلجیدر بونلرانری بلز الّا ازکشی بیور ابن عباس رضی اللہ تعالی عنہ
ایدرکم اول ازبیلندن بری دخی بنم کہ بیورم انلرک ساغشلری بیدیدر وآدملرین
دخی ذکر ایدی اولولری مکسلمینا ویحلخا وموطونس وبینوس وساریونس
وذونواس وکیشطنطونس کہ چوباندر وکلبلریناک آدی قطمیر در ودخی حق تعالی
بیورر کم وَلَا تَمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا یعنی حق تعالی

بیورد یا محمد مجادله قلغل اول اصحاب کهفك صاغشیدن الاسو لقد درکه قرآن بیان
قلمشدر وسکا بلدر دوکمز انلرك خبرندن کفایت قیلور بولنرك صحیح برسنه اول
اصحاب کهفدن خبر صور مغل ودد کلرینه انا فاعل ودخی بیوردی ولا تقولن لشیء
انی فاعل ذلك غدا الا ان یشاء الله واذکر ربك اذا نسیت وقل عسی
ان یهدین ربی لاقرب من هذا رشدا یعنی دخی شول نسنه کم سن انی اشلیو
جکسن قطعی انی ارته اشلرین دیمکل الا استثنا ایدوبن دیمکل که انشا الله تعالی
اول استثنا ایتمکی اونوده سن صکره ربکی اکوب کر واستثنا قل غل بوشول وقتدکم
استثنا یعنده اولیو واما یعنده استثنا فقهلر اتفاق قلمشلردر که اولشوکرك
والابر مقدار ارالغده فصل واقع اولسه استثنا صحیح اولمز هوکشی اشنده ووعده
سنده اشبویله ایدهم یا اشلیم دیو قطعی حکم ایلیه انشا الله دیه تاکه اشلرینه دخی
کنهکار اولیه ویوندن صکره دخی بیوردی ایت یا محمد اول سندن نبوته دلالت استدارکم
اولکم بنم رسم ویره بکا اول نبوته دلالت وعلامت اولن نسنلردن شول نسنه ء که
اول رشد وصواب یولندن دخی اقرب رق اوله ودخی بیوردی ولبثوا فی کهفهم
ثلاث مائة سنین وازدادوا تسعا یعنی یقینرق اوله بو اصحاب کهف قصه سندکم
اوجیوز یل دخی طقوز یل اول مغاره لرنی ایچنده یاتوب کلدلر بو کلامی اشیدنجك
نصارا دیلرکه بو اوجیوز یل دوکن بیلور زاما بوزیاده طقوز دیدوکن بلمز زکه
کونلر میدر یللر میدر حق تعالی بیوردیکه قل الله اعلم بما لبثوا له غیب

السموات

السموات والارض ابصر به واسمع ما لهم من دونه ولی ولا یشرك فی حکمه
احدا یعنی ایت یا محمد الله تعالی بجیدرکه انلرانده نقدر کلندلر بر انلرك کوکلرك غیبین بلمك
الله تعالی قتنده در بر انلرکوکلرایچنده ذرات حرکات ایتدکن بیلور کاخفی دکل نه کوزل
کورو جیدر ونه کوزل اشدیجیدر الله تعالی بوقدرك اعمالدین واقوالدین دخی ودخی
یوقدر بو قریش کافرلرینه برمانع کم انلری الله تعالی عذابندن منع ایلیه شول نسنه کم
الله اولمسنی مراد ایلدی ابتده اول برینه کلمه کرك انوك حکمنه هیچ برنسنه شریك اولمز
انوك حکمنك صدقنه قیلدانی دفع ایلیه حاکم مطلق اولدرنه کم اولدیلر اول اولورانوك
ارادتن برکه دفع ایده مزپس هرعاقل اولن کشیه واجب بوددکه کندوارادتن قویه
حق تعالی ارادتنه مطیع اوله تسلیم کیروب کاکا اتابت قیله نه کم اندن کلورا صی وزیان
خیر وشر بلاورا حت صبر ایدوب شکر ایلیه تاکه صابرلر وشاکرلردن اولابن بولوب
الله تعالینك مقام قربنه واصل اوله دنیاده واخرتده مرادی حاصل اوله ودخی بیوردی
واتل ما اوحی الیك من کتاب ربك لا مبدل لکلماته ولن تجد من دونه ملتحدا
یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد اوقوغل اول مکه اهلی اوزرینه اول نسنه ء که سنك
اوزرکه انزال ایدلدی ربك کتابندکم قرآندر هرنکم اول خبر وبرر حصه دانده وعده
اولنان نسنلرالبته اولسرانده خلاف یوقدرانی تبدیل وتغییرایدیجی یوقدرنه
زیاده اولورونه نقصان اولوراکرسن دلسنکم اول قرآندن خبر ویرمکه زیاده
ویانقص ایده سن بلکه انوك عذابندن قچاجق وصغناجق بر یولسردکلسن بو آیتی

گرچه حق تعالی رسولنه خطاب ایدوب بیوردی ولیکن بوندن مراد بوامتدر عالم بیلدرکه
اهل کتاب کبی بونلرده فی قرآنی وانوك احکامنی هوای نفسه اویوب متاع دنیایه رغبت
ایدوب تبدیل اعتقادلرینکم بیوردی ونصاراکتابلرینك بعض احکامنی تغییر قیلدیلر متاع دنیا
ایچون پس کرکدر مؤمن کم اشتدوکی حق تعالی کلامی نجه اشتدیسه اویله خیر ودین دنیایه
رغبت ایتمه والاحق تعالی عذابنه مبتلا اولورصقنابحق یربولنرودنی بیوردی وَاصْبِرْ نَفْسَكَ
مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ
تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ
أَمْرُهُ فُرُطًا ابن عباس رضی روایت ایدر بوآیت سلمان وصهیب وعمار وحبابات و
عامر ودنی بونلرك امثالی فقیر صحابلرحقنده نازل اولدی شول وقتکم رسول الله قتنده
اوتوب حصیر اوردیدی نکاه عیینه بن حصین رسول الله اوزرینه کلدی دیرسکیله
دورتوب سلمانی حصیر اوزرندن سوروه سوروه قورویرجقاردی سلمانك اوزرنده
بوکدن عباسی وارایدی ودرلشی ایدی بدنی شول تکه کبی قورودی انی کوروب عیینه
رسول الله دیدیکه یامحمد اشبونلرك کریه قوقولری سنی اینجتمزمی والله بنی اینجدی زیرا
بزی بیورسنکم شریف قومز بزم بونلرك اوزرینه نسب وحسب یوندن وغنا یوندن
شرفمز واردر بزمفقیر قیلسنك سیدلریوزاکر مسلمان اولورسق خلقك چوغی بزملایمانه
کلورلر امیدی بلکه کم بزم ایمانه کلدوکمز بوقتده نی قصد اقومدرکه بزبونلرکله قوریشوب
اوتورمقه عار ایده دیدیلر سنکه بزسنکله ایمان کتوره وزبونلری قتدن سورکیدر

یاخود بونلرکله بزم ارامزده نوبت قلمکه برکون مجلس بزم اولم بونلرکلیم وبرکون نوبت
انلرك اولم بزکلیم وزیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کوکلنه انلرك ایمانه رغبت ایدوب
میلی دوشدوکنه مراد ایدیلرکه نوبت قیلم حق تعالی بوایتی ارسال اینوب بیوردیکه یامحمد
کندونفسکی حبس ایلیه اولورسول قوملرکه انلرکبی بونه کیجه کوندوز دائم عبادت
ایدرلر وانوك رضاسن طلب ایدوب تفرعلم ودعا قیلورلر مراد لری اول متاع دنیا
دکل نظرکی بونلردن اوته بجاوز ایتدرمکلکم بونلری قوب اول اعلی دنیا ایلیه اوتوره
سن انلرك زینتنه نظرایدوسن انلرك زینتنه بمانغله اول قتنده نی لری حور وحیرکور مکلکه
اول عیینه سوزنه وانوك اصحابی سوزنه مطیع اولمغله بزانوك کوکلنی بزی اکمقدن
غافل قادرقکم انلرقرآنه متابعت قلمغی ترك ایدوب هواسنه متابعت ایدوب عبا
دت اصنامی اختیار قلدی بزم عبادتمزاوزرینه انوك عاقبتری ضایع اولوب هلاك
ونداست اولدیکه عمرینك اوقاتی بطالغله کچردی خسران ایچنده پس بوآیتدن مومنلك
نصیبی بودرکه اعلی فقری حورکورمیه انلره اعزاز وحرمت ایدوب اکثر صحبتی انلرایله
قیلمکه حیات قلب انده حاصل اولور واغنیا صحبتندن احتراز قلمکه اولکی انلرك
زینتلرینه نظر قلمقدن اولور زیرا رسول صلی الله تعالی علیه وسلم انلرك موتادن صیوردی
ونهی دنی قلمقدرکه انلرکله مصاحب اولیه لرودنی بیوردی وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ
شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا
وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا

يعنى حق تعالى بيورر ايت ايمجد اولكسه لره كم برانلرك كوكلارين برمز ذكر مزدن غافل
قلدق كه اشبو نسنكم كم بن سزه كتوردم قرآندن وكلمه توحيددن كه لا اله الا الله
كلمه سيدر كه حقدن بن سزى حقه دعوت قيلورمكه ربكزدن كلشدركه توفيق وهدايت
وضلالت كلى انوك النده در بنم الده وكل هركم ديلرسه بوقرآنه ايمان كتورب
لا اله الا الله ديسون نجات بولسون وكم ديلرسه هواسنه وشهوانه تابع اولوب انكا
انكار قلسون برأول كافر اولوب انكار ايدنلوكه ظالملردر برابر دها ضرارلكه انوك
سرادقى انلرى قيلمرسول الله بيورديكه نارك سرادقى اولدركه دورت قالك ديوارلر
هر ديوارك اوزونى قرق ذراع بولور طاموايجنده كه اول كافرلرى طوليوايجنه اوب قيلر
ودخى اول طاموا ودى نه ياوز اكلمجك بردركه اندن مصاجى شيطان ايله كافرلر دخى
ودخى بيوردى ان الذين امنوا وعملوا الصالحات انا لا نضيع اجر من احسن
عملا يعنى حق تعالى بيوردر تحقيق اول نارده نورتولنلر انلردركم برمز وحدانيتمزه تصديق
ايدوب اقرار ايدرلر وكوكلارندن كه انلرين ترك ايدوب اعتقاد لرين محكم قلدرلر
واندن صكره اول ايمان مقتضاسنجه سائر اعضالرينه كوكلك عمل اشلدرلركه الله لايق اولان
بدرستى براول كوكلك عمل قلنلرك اجرنى ضايع اتمرز دار بقاده اكا عوض اولرق قيلورز
اول اجرنه اولبسر ديبان ايدوب بيوردى اولئك لهم جنات عدن تجرى من
تحتهم الانهار يحلون فيها من اساور من ذهب ويلبسون ثيابا خضرا من
سندس واستبرق متكئين فيها على الارائك نعم الثواب وحسنت مرتفقا

يعنى حق تعالى بيوردى كه ايمانلرين محكم قيلوب كوكلك عمل قلنلره حاصل دخول جنتدركه
انده دور مقلقلرى دايم زوالى يوق اول بسه انلرك وكوشكلرينك وانجملرينك التره
ابرمقلرى قوكى بال كى سدكى خمركى صوودخى اجناق اهلى برنه لر اجاق ايچنده التوندن
بزكلر كيمكلر ودخى بشل سندسدن واستبرقدن طونلر كيدرلر ودخى تكيه لرنيكه لرنوب
اوطوره لر اول برغش تختلر اوزره كه اوزرنده حجابلر وپرده لر اولنه كوزل عوضلردر
اول اجناق ايچنده بوذكر اولنانلردن ماعدا نه كوكلك مقامدر اول جنت كه اندن يوقارى
اولياء الله انبيادر وخدمتكارلرى غلمان ولدانلردر پس عقلى اولنلر كركدركه دايم سعيى
كا ايدوب طاموددن خلاص بولمغه چالشوب قيله ودخى دنيانه رغبت قيلمايه تمثيل
ايدوب بيوردى واضرب لهم مثلا رجلين لاحدهما جنتين من اعناب وحففناهما
بنخل وجعلنا بينهما زرعا كلتا الجنتين اتت اكلها ولم تظلم منه شيئا
وفجرنا خلالهما نهرا وكان له ثمر فقال لصاحبه وهو يحاوره انا اكثر
منك مالا واعز نفرا ابوايلك سبب نزولى بوايدوكم مكه ده بنى مخزوم قبيله سندن
ايكى قردش وارايدى برى مومن ادى ابوسلمه ايدى برى كافر ايدى اسود
ايدى حق تعالى بوايكسنى تنبيه قلدى اول ايكى قردشه كه بنى اسرائيلدن وارايدى برى
مومن ايدى آدى عابد ايدى برى كافر ايدى آدى قطروس بوايكيسنك قصه لرى بودركه معمر
عطايى خراسانيدن روايت بيورلر ايكى قردش ايدى انا لهم زمن سكز بيك التون ميراث
بولدقده ودديك التون اوسيدقدن صكره اول كافر قردشى واروب بيك التونه برباغ

باغجه متون الذی اول مؤمن قردش الفه نیاز ایدوب دیدی ای ربتم اول قردشم باغ باغجه
متون الذی بن دیدم سندکم اوچاق بجم لرندن متون الم دیوب الله یولنه بیلک التون
صدقه ایلدی پس اول کافر قردشی یینه بیلک التونه اولرینا قالدی اول مؤمن قردشنه
دیدی ای ربتم بن دیدم سندن آخرت اولری الم دیوب یینه بیلک التون حق یولنه تصدق
ایتدی اوکافر قردشی یینه بیلک التون خرج ایدوب اولندی مؤمن قردش دخی نیاز ایدوب
دیدی ربتم بن جنتنده چتلیک دیدم دیوب نکرار بیلک التون حق یولنه صدقه ایلدی
فی الجمله اول کافر اندن اولاتن دنیایه خرج ایلدی مؤمن قردشی آخرته بقایه دولت
ایدیه یخرج ایلدی اندن سنه سی قالیوب فقیر اولدی برکون دیدی واریم اول کافر
قردشمدن اولاکم بکا براحسان ایدیشه دیو یولی اوزرنده اوتوردی اول قردشی میلی
وحشملی کلوب کحرکن ایاق اوزره قالوب اندن بکا یورودی اول کافر اکا نظر ایدوب
دیکه سن قردشم دکلسن دیدی بلی دیدی نه حالدیو مؤمن دیکه بکا فقیرلق واقع
اولدی سکا کلدم بکا براحسان ایده سن دیدی اول کافر دیدی مالک تیلدک سنلک دخی
الکده بنم قدر مالک وار ایدی مؤمن قردشی بیلدوکن خبر ویردی اول کافر استدوب
سن صدقه ایدیجیلردن ایمش سن یوری سکا برسنه ویرمز فردیدی حق تعالی اول ایکینک
حالنی مثل قوریب رسولی جیبنه یورد یکه بو فقیر لرایله مؤمنلر اوزرینه صورت قوروب
خبر ویرب دیدی یا محمد مثل ایدیورسونمز اول ایکی کشینک خبرلرنکه ایکیدن برینه کیم
اول کافره ایکی بستان ویردک چوره لری دیوارلی انوک کبی بستانکه چوره طولیو

اطرافی حرما انجی ایدی انوک یاشنده اوزم چیوقلری ایدی چوره سی باغ ایدی اول باغ ارا
سنده اچی برلرواریدیکه کاشکلر اکردی مزرعه قلندی ایکون یوردی حق تعالی زلک
چوره سنی قیلدق حرما ییله دخی اوزم چیوقلریله و اول حرما ییله اوزم چیوقلری اره سی کزلک
قلدقکه هیچ اندن برحالی ویران یوغیدی و اول ایکی بستانک هر بریسی تمام عشرین و
حاصلرن ویردیلرکه اندن هیچ برکیسک یوغیدی و اول ایکی بستانک اراسنده ایر مقدار
قدری اول بستانک صاحبنه حق یمشلرحاصل اولدی انی کوروب اول کافر قردشی مؤمنه
فخر ایدوب واکا عتاب برله طعنله جواب ایروب دیدیکه بنم مالم چوقدر وجاعتم دخی سندن
عزیزدر سن الکده اولان مالکی عبث یره خرج ایدوب اشده محتاج اولدک کلدک
بندن احسان اومرسن پس حق تعالی دخی انیدن خبرلرن ویرب یوردی وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَ
هُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هٰذِهِ أَبَدًا وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً
وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا یعنی اول کافر اول مؤمن
قردشنک اینی الوب اول بستانه کردی اکا فخر وعجب ایدوب یمشلرن چکندرب
برر اکا کوسترردی حال بوددکه اول کفر وشرک برله کندو نفسنه ظالم ایدی خبری
یوق اندن ظالم کم اولهکه برسوزله کندویه عذاب ابدی حاصل قیله پس اول کافر کندو
حالنه عجب ایدوب اول بنجاره مؤمن قردشنه فخر ایلدی اول مؤمن اکا دیکه نه فخر ایدرسن
برنصیبه کم انوک عاقبتی فنا در کل حق تعالیه ایمان کتورقیامت کونونه انکار ایدرکم یارن
سکا بوندن دخی بکرک بستانلر ویریلیکم انوک زوالی اولیه اول کافر باغجه سنه وحسنه

مغرور اولوب اویله ظن ایلدیکم اول قنا اولسون دکلدر مؤمن قردشنه جواب ویروب دیدکی
بن ظن ایتمزم بوستانم هلاك اولسه دخی ظن ایتمزم که قیامت قوپه اکر قوپه سی اولوب بو اولسون
کوره ریلوب دیدوکنی کبی اولوسه بنده بن اول ریتم قتنه دونب وارمز آخرته دخی تحقیق والله
بن ریتم قتنه دنیاده بولدوغدن یکرك وارجق منزل ومقام بولم اویله زعم ایلدیکه دنیا
دنیاده مرتبه بولن آخرته دخی بولور بلدیکی بو بر باطل امیددر منفعتی یوق اندن نصکره
اول مؤمن قردشنه کا جواب ویردی نتکم حق تعالی خبر ویرب بیوردی وَقَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا لٰكِنَّا۠ هُوَ اللّٰهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا یعنی اول مؤمن قردشنه کا وعظ و
نصیحت قیلوب دیدیکه یعنی سن کافر می اولورسن انکار می ایدرسك الله تعالینك وحدانیتنه وقدرتنکم سنك اول اتاك که حضرت آدمدن طوپراقدن یرتدی
اندن نوتفه ذریتندن سنی برقطره مردار نطفدن یرتدی سنك قامتکی و
اعضالرکی برلویرنجه اعتدال اوزره دوزدیکی سکاهر وجهله منفعت قیلمه اسباب
معیشتکه معاون اولمه اکرسن اکا انکار ایدرسك بن اکا انکار ایتمزم اقرار ایدروب
تصدیق ایلیه رمکه الله بردر بنم ربتم اولدر هیچ کمسه یه بن اکا ملکنده شریك قتمزم
انون تطهری ومثلی بوقدر ودخی حق تعالی بیوردی وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ
اللّٰهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا یعنی اول مؤمن قردشی
اول کافره دیدیکه نیچون اول بوستانکه کریجك دیمزسنکه نه نسنه ایکه الله تعالی دیلر اولور

بن بومالی وملکی صقلمغه قادر دکلم دخی برضروری مالمدن دفع اتمکه قدرتم یتمز
الا الله تعالی معاونتیله وانوك قوت ویرمسیله اکرسن بنی مال جهتندن واهل
اولاد یوتندن کذر وکثرت اشتغه کوروب بنم اوزرمه انوکلم اولولنوب تکبرلك ایدر
سك عجب دکل ودخی حق تعالی بیوردی فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا یعنی اول مؤمن قردش اول کافر قردشنه دیدیکه ای
قردشم اکرسن مالده واهل اولاده بزله تکبر ایلوب بنم اوزرمه فخر ایدرسك اوله کم بنم ربتم
اخرتده بکا سنك بوستانکدن دخی یکرك بوستانلر وبره وسنك بوستانك اوزرینه
کوکلدن برآفت اندروب او دوحه الیوب انی کلی یاقه وهلاك ایدروب دیدن خالی یرکی
اوله صیر بخی کاوزرنده اعلم طیانر اصلا بریشار راوت اولمه یاخود اقرار ماعن
غور ایدروب بیرن کچوره که هیچ برکسنك ایرق الی اکا ایرمیه سنك دخی الی طلیه ایدره
بوملغه طاقتی یتمیه محروم قلاسن پس حق تعالی انوك هلاکندن خبر ویرب بیوردیکی
وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا یعنی حق تعالی اول کافرك بوستانه کولکدن اودوحه الله قلدی
جمله سین کویندردی شویله که هیچ اثری قلدی اول ایچندن افر ایرمغی غور ایدروب یره
کچوردی چون صباح اولدقده اول کافر کلوب اول حالی کوردی حسرت وندامت برله
انی الله اوزردی والینك ارقه سن واپجن کاه بریکا کاه بریکا دوندروب حسرتله یوب

ینا ردی اول مال ایچون کما خرج ایلدی واول باغچه نك دیوارلری دوورت طرفدن
یقلوب وباغچه ری اختراب اوب شویله یقلمشدیکم بروجهله عمارت قلعه قادر کل ایدی امدی
انك دینا ده حالی اول کفری سیندرن ونخت شکون پریدن کتورمدوکندن بویله اولدی
یارن قیامت کونتده دخی ندامت وحسرت ایله باشنه اورب دیه کم ای واه تولیدی
دینا ده بن ربنم کمسه یه شریك قیلمایدم وانك وحدانیتنه تصدیق ایدیدم ایکی جهاندن
زیانکار اولمزدم دیوپس حق تع بیورد یکم وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا یعنی اول
کافرك اسکری وقوم قبیله سی ویردیکلری یوقدر حق تعالینك عذابنی اندن منع ایده
انی قورتارا لوکندونك دخی قدرتی یوقدر اول عذابدن امتناع ایده یا اول اندن قوة
اولوب کیدنی کروحاصل قیلمپس قیامت کونتده حکم وسلطنت حق تعالیه مخصوص در کم
محصور حالده کمزانده عاجز ومحکوم اولوب حیرتده قالیسز لرکدر ونفسلری خلاصنه چاره
قیلمقدن بیلمیز پس حق تع افضل در ثواب وعوض ویرمك یوندن طاعت وعبادت اهلنه
ودخی حق تعالیه عبادت قلدنك عبادتی خیر لودر ایروغه عبادت قلدنك زیرا پادشاهه
خدمت قلمز برسبکباره خدمت قلنق حالی قدنه برابر اولمه عقلی اولن کرکدرکم بو دنیانك
عز وجاهی فایدر بقاسی یوقدر انوبکون حق تع بو ایکی قردشی حالنی تمثیل ایدوب قوللرینه
بو دنیانك خسارتنی وحقارتنی بیان ایدوب تنبیه قلدیکم باقی ملکی طلب قلمز بوندن نصکره تاکید ایچون
بو دنیانی برنسنه ایله دخی ضرب مثل قوریب رسولنه خطاب ایدوب بیوردی وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا یعنی یا محمد اول قومکه ضرب مثل قوریب بو دنیانك حالندن
خبر ویرکه کافر مغرور اولوب حقدن اعراض ایدر لر اینکم بو دنیانك حسنی وزینتی شوکه بکزرکم حق
کوکدن بوران یغدیرغه اول یغمور بویردیکی سبکدن اوته کوکه قاریشوب درلو درلو اولوب تمر بیورر و
انواع چیچکلر اچیلوب صحرا اوباغ وباغچه زینت دوطوب منور اولوب ناکاه برآفت سماوی ایرشوب
تازه لکن صاروالغه دکشدوب قورتدی واوتوب دوکلدی اولم اولدیکم روزکارانی کول
کبی هوایه صاوروب اثری قلمدی پس بو دنیا دخی اویله در دنیا اعلی دخی دنیاده دورلو دورلو
تجلات دوزب اوکلمه مغرور ایکن ناکاه اولم یغاجسی ایرشوب دوزنلرین پراکنده قیلوب
کلی فنایه ویرب طیراغه دوشورر پس حق تع قادر در هرنه یه دیلرسه کرو یوق قیلور وقدرتی
یتروبوندن نصکره حق تع مال واولاد ایله فخر ایدنلره ایچون بوایت کریمه ایله وعظ ونصیحت قیلوب
بیوردی اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا
وَخَيْرٌ أَمَلًا یعنی حق تع بیورر مال اولم اوغل قرندخی جلیسی بو دنیا حیاتنك زینتدر اخرت ایچون
زواده دکل سنکم کشی یه مغرور قیلوب عاقبتی فنا اولور سول هشیم کبی صاروررمال اولاد دخی
انجلین الدایجیرد وعاقبتی فنا اولوب غرور دن ارتق فایده سی یوقدر ندامتدن غیری
حاصلی یوق امّا اولکی باقی قالوب آخرته منفعت ایدر سعادته ایرشدورر اول باقیات الصالحات
اولدیغی بعضی بش وقت نماز در رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه کلامارن یکرمی دورتدر
یعنی سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ودخی روایتدر بریکون رسول الله اصحاب

او زرینه چمدی بیوردیکه یا اصحابم قلقانلرینکزی حاضرایدک دیه یارسول الله دیشمن
می کلدی رسول الله بیوردی یوق انجق طاموله یجون حاضرلاک انلرده لرطاموا وزرینه
قلقانلرندر رسول الله بیوردی انلرقلقانی اشیو دورت کلمه در سبحان الله والحمد لله ولا اله
الا الله والله اکبر هرکیم بوکلمه لری جوق اوقیه طاموغدایندن نجات بوله حسن بصری رحمة
ایدر هرکیم بو دورت کلمه ء اوقیه دورت کتابی اوقومشجه ثواب بوله دخی حق تعالی اکا ایکیوز
پیغمبر ثوابنجه ثواب وحسنات عطا قیله زیرا بو دورت کلمه اول دورت ملاککه نک تسبیحلرندن
اول دورت فرشته جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیلدر امیدرکه بونی ذکر اول ملائکه
دخی شفاعتجی اوله لر وبعضلرده لرباقیات الصالحات بیوردوغی قرلرده رزیرا رسول الله
بیوردی من کان له ابنتان اوثلاث کان معی فی الجنة یعنی هرکیمک که ایکی یاخود اوچ
قزی اولسه ملول اولیوب حق تعالی حکمنه راضی اولسه انلری خوش طوتر اولسه اول اوچ قزده
بنملم اولور ودخی بیوردی من کان له ابنة فکان فی عون الله ونصرته ومغفرته
یعنی هرکیمک که بر قزی اولسه انی خوش طوتسه الله تعالی اکا معاون وناصر اولور ودخی انی
یرلغر ودخی بیوردیکه هرکیمک اوچ قزی اولسه خوش طوتسا ملول اولمیه اکا اوچ روضه نصیب اولور
اوچ روضه ویرلم هر روضه لرینک بیوکلکی دنیادن واجقدن بیوک اوله ودخی بیوردیکه
بر قزی تربیت قیلوب اویله یسلک بیلک تطوع حج ایتکدن وعمره قلمقدن ویبلک جنازه قلمقدن
یکرک اولمه لری هرکیمک قزجغزی اولسه سن اکا یردم ایدلک او دنیچه نسنلر دیلرسه ویرلک
وانی احبوب ترحم ایلک حق تعالی سزه دخی ترحم قیله ودخی بعضلر اهل تفسیر بیوردیلرکه هر

طاعت که انلرک ثوابی باقی اوله اول باقیات الصالحات اولدیغی جمیع انواع عبادت
که وارد در نوافلدن عبارتدر بعضلر اخلاص اوله بونلرجمله سی یکدیگرلرینه ربلک قدرته اول زینت
دنیادرکه غرور در پس حق تعالی دنیالی مال اولاد ایله ذم ایدوب قناعت ایدیکز اولکه
باقیدر واخرته منفعتلودر انی ذکر ایلدی آخرته رغبت دردولرکه یارسول الله بو
باقیات الصالحات نه سی نه وقت حاصل اولور ودنیایه الدانمنلرک نه امتی نه وقت ظاهر
اولور حق تعالی انلره جواب یوللدن بوایتی ارسال ایلیوب بیوردی وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى
الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا وَعُرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا
كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَنْ لَنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا یعنی اول دنیا اهلینک واعلم
قزه الدانوب مغرور اولوب آخرت سعادتلرینی ترک ایدنلرک مغبون لقلری وباقیات الصا
لحات جمع ایدنلرک نه سی اول کونده حاصل اولورکه بزبو طغلری یرلدن قوپرب سیر
ایدورروزنتکم بولنلر هواده سیر ایدرلرکوره سن اول طاغلرالسنده نی یرلرهب ظاهر
اوله نقدرکیچ وادیسه طشره کلم براغیچ وبرینیاد وبربوجیرقالمیه دیدوزاوله ونقدراموات
وارایسه که براسنده بلورسز قالمندرهب ظهوره کله انلرک جمله سینی برموقف به جمع ایده وذ
عرض حسابجون که انلردن هیچ برن ترک ایتمیه وزاندن انلرک جمله سی یا محمد سنلک ربلک
حضرتنه عرض اولنه رحسابجون واول حساب وقتنده دینلرکه اول کمسه لره دنیاده مغرور اولوب
زینته الدانوب کوکلرین کاد ولذوذ آخرته انکار قلدیلرکه یا قوم اول دنیا کزو اهل اولا
دیکزکه انلره مغرور اولوب فنایه کوکل وبرب آخرت دولتین ترک ایتدکزکه شمدی برفرقتیزه کلدکزکه

اول او تکی حالکز کبی که کلیکز ایدی عیان نه مال ونه اولاد وارکه لزن سزه منفعت
اولہ بن سزه مثال قوروب کتایم ایچنده خبر ویرمدمی که دنیا فانیدر ومال اولاد حیاتك
ترینیدر دیو اکا الرعنك که صوکی نزامنده ردفی دیمدمی که سزه بایقات الصالحات خیرلو
درو خیرلو ملتی نسنه اولدرسزکا التفات قلمیکز امدی کرك که بوکز سعادتی کیملر
شقاوت کیملر بلکه سزدن زیاده اویله غروره قپلشدیکز که دیر دیکز برفز ایمزد اول
دیدکلری وعده که قیامت کونیدر یوقدر برسزی بوعرض کاهه جمع ایده جکمزه ایما کز
یوغیدی ایمدی اول عملاری یکز ده قترلرن اوقوك کورك دیناده اموال افعال کزنه ایدی

پس ص قتا خبر ویرب بیوردی وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُو
لُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هٰذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً إِلَّا أَحْصَيٰهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا
حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا يعنی اول عملاری برآلدیکه هرکشینك وامرد دقیقا
حضورنده قونله هرکشی کلوب کندو دفترین الوب حضورحقده اوقیه جقلرنه اول مجرملرو
منافقلرو عاصیلر برآلدیقلرنی ایچنده کنه نظر ایدوب کوره لرکه کیملو واشکاره هرنکه اغلیلر
ونه سویدیلر قوماندہ یازملشکه هیچ بری اکسك دکل فی کوروب غایت قورقمی اولوبن
دیه لرکه وای برفرهلاکلکمزه نه اولدی برفر بویرا تمزکه برفرکناهلرینمزدن هیچ برینی ترك
اتمیوب بونده جمع ایدوب یازمش ثابت قلمش شویلکه تبسمله کولدکلری دفی یازلمشکه جزا الله
زیراسنك ربك یا محمد هیچ برکسیه حیف وظلم اتمز بلکه عدل یوندن یا عفو ایدوب یا رلغی
فضل یوندن ارادت اوتکدن بحه دیلرسه اول کسه انك فضلنه مانع دکل یوندن نصکره حق تعالی امرنه

مطبع

مطیع اولیوب مطرود ومردود اولدی شیطانك حالندن خبر ویرب بیوردی وَاِذْ قُلْنَا
لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّهٖ
اَفَتَتَّخِذُوْنَهٗ وَذُرِّيَّتَهٗٓ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِيْ وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظّٰلِمِيْنَ بَدَلًا
یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد ذکر ایله خبر ویر قومکه اول وقتکم بر آدمی یرتدق ونشهرده امر
ایلدك که آدمه سجده قیلك دیو فرشتهلر مطیع اولدیلر کلی آدمه سجده قیلدیلر الا ابلیس
مطیع اولیوب امتناع قیلدی زیرا اول جنلردن ایدیکه قوجن اندن اوردی جلیه اصل اولدی
بنکم آدم بو انسانه اصل اولادی بوحسن بصری قولیدر اما ابن عباس دیر ایدی اولدی ملایکه
لردن برجنسدر که انلره جن دیرلردی سموم دن یرادلمشدر پس اول ابلیس الله
تعالیه عاصی اولوب اول امرندن چقدی انانیت دعویسن قیلوب تکبرلنه ایتدی کافرلر
دن اولدی پس هرکیم آدم اولادندن تکبرلنه ایدوب الله یولندن طاعتندن اعراض ایدوب
شیطانه متابعت قلدی حق تعالی اکا توبیخ ایدوب سرزنش برله بیوردیکه سزبنی قیوب شیطانه
وانلر ذریتنی کندوزکزه دوست ویار ایدوطوتدیکز حال بوددکه اول سزلرك ظاهر دشمنکزدر
نه یاوز استبدالدر بوکه حق تعالینك عبادتندن ودوستلغندن قیوب شیطانك عبادتنه ودوستلغنه
تبدیل قیلیورسز فکرکز حق تعالینك کمال قدرتندن خبر ویرب بیوردیکه مَآ اَشْهَدْتُّهُمْ خَلْقَ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّيْنَ عَضُدًا یعنی حق تعالی
بیوردیکه بن اول شیاطینلری ذریتلریله کوکلریه تقدیر حاضر ایدوب انلردن معاونت
طلب ایتمدم یاخود انلری کلهسنی مشاورت قلمدم دخی کندوسنلرین یرتقدیر دخی انلردن مشاهده

والنوك مشاورتيدم برعدم شول كسلركم اغوا المخلقي ازدوب ضلالته برغيمارد دين انرى كنوه
معاون طوتمز بوبند نصكره بوته طيشلره توبيخ ايدوب انرك اله طوتندقلرى بنك عجزيني اظهار
ايدوب بوردى وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا
عَنْهَا مَصْرِفًا يعنى حق تعالى قيامت كونتده ديه اولنلره كه اصنامله ربنى الله شريك قلدقلرى
فنى اول زعم ايدوبن بنكا شريك قلدوغكز معبود لريكزى چاغرك كلسونلر ديوكون سزى
بو غم عذابدن قورتارسونلر پس اونلر دخى واروب انلردن مدد طلب ايده لر انلر سمع كزيونلره
اجابت قيلمه لركه نصرت ايده لرلر اول اصنامله رانلره طوار استده برآستدن دوره كه كاجهنم
دير لر وانوك ايچنده اودايرمغى اقرايكى كناري طيقلو يلانلر دوكه قعره قدر لره بكزر انى حايل قلوك
هلاك ايديجيدر بر برينه اولشويله انلردن مدد بولنوب محروم قالدقلرين اشعار ايدوب
ايراقدن هر طرفدن اول اودى كوره لركه انلرى قپلمشدر يقين بلركه انلار اودايچنه واقع اولنله
درك هيج برطرفدن انلره قاچوب نجات چاره يوق اولقدر حيرت بيله اول مشركلركه اودعذا
بندن اونك الى زياده اوله ودخى حق تعالى نصيحت يوندن وعظ قيلوبن قوانرينه عموم يوندن
بيوردى وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ
جَدَلًا يعنى برتحقيق بيان قلدق بوآدم اوغللرينه اشبو قرآن ايچنده برنوعله اوكتدرمه نصيحتلر
صورتلرمثالله رقويمغله تاكه انوكلم اوكتلوب طريق حقه رجوع ايده لر ليكن بوآدم اوغللرى
اركنوعرق اولدى هر نصيحتدن جدل يوندن كه حتى اشبو وب مطيع اولمز لربلكه باطل ايله جدال

ايدرلر

ايدرلر تكم حق تعالى بوردى وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ
إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا يعنى بومشركلرى منع اتمز ايمانلرى كلدكدن
بونلره قرآن ورسول كلوب دين اسلامى بيان قلدقدن صكره ودخى بونلرى استغفار قلدقدن
منع اتمز الا اول عذابكه الله تعالى بونلره اتمكى ايى تقدير قلمشدر اشعكرك بنكم بزم ستغفار لوكى
استمزه اولدى كه كفن طوقانلم وكفن طاشى يانه دفن معلم وكفن برخسته ايدوب وكفن صورتلرين
مسخ ايدوب هلاك ايلدك بونلره دخى انى اومرلر وياخود انى اومرلركه قرشولرنده اتمزى قبلجه
قتل عذابى كلكم بالكليه اصاتريلم هلاك اولمزيا اسير اولوب انواع عذاب ايچنده مبتلا اولمزدن حق
بوردكه وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ
الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا يعنى بزصيح برمسل پيغمبر كوندمزن
الامطيع اولنلره بشارتجى كوندروب زجنت ولقائيلم ومنكرلره قورقودوجى كوندروب
طاعوده اودعذابيله امتا بوكا قرلر مجادله ومخاصمه قيلوب لرباطل حجتلرله تاكه انوكلم حقى زايل
ايدوب كيده لربودين اسلامى وقرآنى ابطال ايده لربوندن اوترو برنم كلامزم واول رسولمز
واروب انذار ايدوب قورقدوغى شيلرى استهزا ايله اوب تسخير قلديلوكم هيچ اندن اثره
برتاثير حاصل اولدى ظالملردن اولديلر تكم حق تعالى بوردى وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ
رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَ
فِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَن يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا يعنى كيم اولهكه شوندن
قتى ظالم وكافركه رينك كاتيلرى ايله وعظ ونصيحت اولدقده اول اندن اعراض ايدوب

ترك ايده ايمان كتورميه اول ايلر واشلدوكي عصيانلري انده اكثوب برانصافه كليه بدرستي
بن انلرك كوكلنه قي پردلرك قيلدق انلرانفهم ايده ميه لروقولقلرينه دخي صاغرلق ويردك
سن انلري هدايت دن يكاد عوت قيلورسك ابدًا انلرهدايت بولوب اسلام كلمز ايسه
حق تعالينك علم سابقنده اولمقدر اولمشدركه انلرايمانه كلميه رلر دخي بيوردي وَرَبُّكَ
الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ
يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا يعني يا محمد سنك ربك مغفرتي چوقدر غفور در سرلغزشول
كسه ليكه بونن اندن يكا طوتدرلر اخلاصيله دخي رحمت ايتيدر اسركر عذابني تاخير ايلر اكسوزن
انلري عذابله طوتمز اكر حق تعالا انلري عذابله دوتسه ايدي اول كفر ايتدكلري اوتروعقوبتي تعجيل
قيلسه ايدي اول كسب ايتدكلري ايچون دنياده عذابلرين تعجيل ايدوب كلي هلاك ايدردي بلكه
يونده حق تعالا وعده كاه قيلشدركه قچن اولوعده تمام وعدا ولنان عذاب انلره ايرشه هركز
انلرن قاچوب برصغنا جق يرپولمه ودخي بيوردي وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَ
جَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا يعني اول قريه اهليكم برآلاوي هلاك ايلدك يعني نوح وعاد
قومي دخي غرود لوط قومي دخي يونلردن غيري كه واردر چون انلركافر اولوب اول كفرلري
اوزره ثابت اولديلر بزدخي هلاك قيلمغيچون بروقت معين تعذيرقادر قچن اولوقت معلوم
حصول ايده بزانلري اصلا قيلمه هلاك ايده رز كه هيچ بري نجات بولميه رلر دخي بونلردن مكرر
موسي پيغمبر ايله حضرعم حكايتلرنن خبرويرب بيوردي وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ
حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ

سَرَبًا

تعجبًا بوحكايه نك سبب نزولي بويله يكه ابي بن كعب رضي الله عنه ايدر ايشتدم رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم بيوردي موسي پيغمبرعم بركون بني اسرائيل اجازه طوب وعظ ونصيحت قلدي بركشي
طوروكلوب اندن سوال ايلدي دودي يا كليم الله خلقك زياده عالمي كيمدر موسي عم دودي بنم
چون كندوكلي ايله بجب ايلدي ويعدكه الله اعلمدر پس حق تعالا عتاب برله اكاوحي ايدوب دديكه يا موسي
مجمع البحرينده بنم برقولم وارركه اول يسندن اعلمدر موسي عم اني اشيدوب دودي يارب نجه اولدكه كيمسن
اول قولكي كورم حق تعالا بيوردي يكه يا موسي اكره يانوسك كه اني بولسن سن واركل برقوروطوز لوبالق
الفل اني برزنبيله قويغل كروزايده سن اندن اني طلب ايده هربرده اولباقي يوق اولوب سكا عاجز
لق وبورغونلق واقع اولمه اول قولومزاندن بوله سن پس موسي عم اولباقي اوب زنبيله قويدي مجمع
البحرين سغرينه قادي كندوندن شاكردي يوشع بن نون بله سنده زنبيلين واز غيني كتوروب
بله كندي تاكه دكرنكارنده برقيه قندكلوب اوتوردبلرشكم حق تعالا بيوردي چون موسي اول
شاكردنه يعني يوشعيه ديديكه بن ايستدم طورمزمزكره دمتا مجمع البحرينه ايرشيجه يعني طلوع كرن
ايله اجي دكرقرشدوغني يره وارمايجه كه فارس دكرنيله روم دكرنيدر يا خود غني اندن كجوب
يانرسيرقنايجه تاكه اول قولي بولم چون موسي عم ايله يوشع ايرشديلر اول ايكي دكرجمع اولدي
غني يره اول دكرنكارنده اول ايلاندن بريني بيدبلر اول دكرنكارنده برسيكاروار ايدي يوشع
واردي ديديكه انلرن بدست الم پس ايدست الوركني اول طوزلوبالغلن اوزرينه صودن
صاچلدي اوصواب حيات ايدي اول باقي دريلوب ومجمع ايوب اول دكره دوشدي وقويروغيله
سويني ايكي يارووب موايچنه كيروب كندي شويله كه پرقوروق اولوب دوري دوكلوب قاوشمدي

یوشع انی کوروب تعجبه قالدی و بلدیکه موسی عم اویانمیش اکا خبر ویرمه اونتدی خبر ویرمدی
کندیلر یاونداسی کون اولدی تکم حوتیچی خبر ویرب بیورر فلما جاوزا قال لفتیه اتنا غدا
غداءنا لقد لقینا من سفرنا هذا نصبا قال ارایت اذ اوینا الی الصخرة فانی نسیت الحوت
وما انسانیه الا الشیطان ان اذکره واتخذ سبیله فی البحر عجبا یعنی اول موسا
ایله یوشع چون اول مجمع البحرین دن اوتنه کچوب کندیلرا رتسی قوشلق وقتی اولدی اوتوردیلر
موسی عم یوشعه دیدیکه قنی اول طعامز کتوریکه بزه فراغتیوسفر یمزکه دوندن بروقدر بزه
زحمت نصیب اولدی زحمت دیدوکی اولدرکه حوتیچی موسی عم اچلق حوالیه قادی تاکه اول بالغی
خاطره کتوروب انوتمکایه سین اشیدوب کیرو مجمع البحرینه دونه لرمطلوبلری اندن ایدی
زیرا حوتیچی اکا بیورمش ایدیکم صخره ده کراولیانی یاوقیلدسن بزه اول قوایلنده درسن موسی عم
بالغی استدی یوشعه دیدیکه تعجب ایتش واقعه اولدی سکا خبر ویرم چونکه اول قیلدقده کلدک
قوندق سن اویودق بن اول دکزکنارنده ایدسته اودکن اول ماء حیاتدن اول بالغه صاچلدی
دیریلوب صچرایوب صویه دوشوب کندی کندوکی یرکلوب بریره قاوشیایوب شویله قووق
اولوب دوردی بن سکا خبر ویرمکه اونتدم انی بکا اونتدرمدی الا شیطان اونتدردی
حوتیچی موسیدن خبر ویرب بیوردی قال ذلک ما کنا نبغ فارتدا علی اثارهما قصصا فوجدا
عبدا من عبادنا اتیناه رحمة من عندنا وعلمناه من لدنا علما یعنی موسی عم دیدیکه بز
طلب ایدوکمز کشی خضر اول مکانده دیدکه بالق صویه کندی پس موسی عم یوشع ایله کیروازلرینه
دوندیلر کلوب ینه اول قیلیه ایرشدیلرکه بالق اندن صویه کتمش ایدی یوشع اول بالقی کندوکی یرک

موسی عم کوستردی که قووق اولوب طوردردی موسی تعجب قیلدی ونظر ایلدی اول قیلهٔ قندهٔ
برکشی کوردی طورمش نماز قیلور اوزرنده یوکدن کوکلک ویوکدن جبه کیمش چون نمازدن فارغ
اولوب سلام ویردی موسی عم ایلروکلوب اکا سلام ویردی اول خضر دیدیکه علیکم السلام
بنی اسرائیل پیغمبری موسی عم دیدیکه بنی سکا کلم خبر ویردی اول خضر دیدیکه بنم مکانم سکا خبر ورن
سنی دخی بکا اول خبر ویردی تکم حوتیچی خبر ویرب دیدیکه موسی ایله یوشع عم ایکسی یولدیلر
اول اراده برمق اوزره ایمزدن برقولومزکه بزکا کلدوقمزدن علم وبرمیشوز یعنی پیغمبرلق ویردک
دخی اولقی نسنلری بعضسنه کا یلدوک پس موسی عم اکا دیدیکه حوتیچی خبر ویرب بیوردی

قال له موسی هل اتبعک علی ان تعلمن مما علمت رشدا قال انک لن تستطیع معی صبرا
وکیف تصبر علی ما لم تحط به خبرا یعنی موسی عم خضر عم دیدیکه بن کلدم سکا متابعت قیلم
تاکه سن اول سکا یلدوریلن خلدن بکا یلدوره سن خضر عم اکا دیدیکه سکا علم سویلمکده تو زیت
اچنده کی ایتر سنک بنی اسرائیل ایله بونجه شغلک وادیکا قده متابعت قیلدسن موسی عم دیدیکه
بکا یونسنه حوتیچی امر ایلدیکه کلدم انی اشیدیجک خضر عم دیدیکه سنک طاقتک یتمیه کیم نیچون
صبر ایده سن زیرا سن بندن شکر کورسنکه ظاهر منکر وباطن حکمت اوله انبیالره وصالحلره جائز
دکل که منکراتی کوروب صبر ایده لر انی تغییر ایتمیه رک سن کوخضر عم موسینک صبر اعدوکنه بیان
ایدوب دیدیکه سن نده صبر ایده سن اول امراوزرینه که انوک علمی سکا حاصل اولمامشدر وایتدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی بوحضرت پادشاهلردن برپادشاهک اوغلیدر آتاسی دیدیکم
انی برینه خلیفه قویه اول رافضی اولدی دیبلیان بن ملکان ایدی حضرات انوک یعنی درانجون حضر

ددیلرکه هرقچن براقچی یره اوتورسه التدن وچور سنده یشل چیقارب توب حرکتة
کلورپس اول آتا سندن قاچوب دکرجی یه لرینه دوشوب عبادته مشغول اولدی
تیوت مقامنه ایرشدی چون موسی عم حضرده ن اول کلامی اشتدیکه یملم صبر ایده مرسن
ددی موسی عم اکاویردوکی جوابی حق تعالی بیورر قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا
أَعْصِي لَكَ أَمْرًا قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا
یعنی موسی عم حضره دیدیکه انشا الله سن بنی صبر ایدوب بیلردن بولاسن که بن سنك امرکده
سکا عاصی اولیم حضرعم کرواکاده دیدیکه اکرسن بکا مصاحب اولدسك هرنسنه که بندن
کوره سن اندن بکا صورمغل اکرسکا اول منکر دنی کلورسه تا بن سکا خبر ویرینجه پس موسی
عهد حضرله قلدی اول اراده ن یوشعی دوندوروب بنی اسرائیله کوندردی کندوحضرله
قالدی ودنی حق تعالی بیورر فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا
لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا یعنی موسی
ایله حضرعم دکزکنارین دوتدیلر برکمی ایله لردیکه بنه لردی ناکاه برکمی بولدیلر اول
کمی قومی انلرکودوب دنلرکه بونلرا وغرلرد رکیدن جیقدی دیلر اول کمی صاحبی انلره دیکه
بونلرا وغرلردکلدردیلرکی بن بونلره خیانت ایتمشم کورورم دیوب اجرتسز کیه اوب کتورمیلر
چون موسی ایله حضرعم کیه بندیلر فی الحضره عم برباله اوب اول کیه نك دیبندن برتخته قوپروب
دلان ایلدی موسی عم انی کوروب منکر کلدی حضره دیدیکه سن بوکی دلك می ایلدك بوقومی کلی
غرق ایده سن نجقی سن قتی اولو منکرایش ایشلدك حضرعم انی ایشیروب ددی سکا دیدمی که

سنك بنمله اولمغه طاقتك یوقدر صبر ایده مرسك موسی عم بر مقدار ایراق اوتردی وکوکلدن یکور
دی بنم نه ایشم کوك ایدی که بنی اسرائیل ایچنده اوتروب کیم کوندز توریت اوقوب حکمنی انلره خبر ویرر
کن انلر اشیدوب قبول ایدرکن کلوب بونلرکبی کیشیه متابعت قیلدیمکه خلقه ظلم ایدیجیدر هلاك قیلغلم
چون موسی عم بوایدیشه قلدی حضرعم اکاددیکه یا موسی هیچ بیلورمسنکه کوکلکدن نه ایدیشه
قیلدك موسی عم ددیکه نه قیلدم حضرعم ددی ایشدك که بن بنی اسرائیل اچنده کیم کوندز کتاب
اوقودم بنی اسرائیله خبرویردم انلرسندن انی قبول ایدوب عمل ایدرلردی بن انلری ترك ایتدم
کلدم برکیشیه مصاحب اولدمکه خلقه ظلم ایدر موسی عم چون بوجوابی اشیدیب بلدیکه علم باطندن
اکا نسنه ویرلمشدر عذرین دیلوب ددی تنکم حق تعالی خبرویرر قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ
وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً
بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا یعنی موسی عم ددیکه یا حضرکا عتاب قلغل شول نسنه دن
اوترو کم اولدوب سنوقلمه عرددی ترك ایلدوبنی بواشره طاره لغلم طوتغل یسیرله معامله قیلغل
پس حضرعم انولك عذرین قبول ایدوب کیدن چیقدیلر کندیلرتاکه بربولك اوشغلده اوغرا
دیلرکه اونبار لردی حضرعم کلوب انلردن براوغلانی طوتدیلرکه اول اوغلان غایت یوزی
روشن ایدی هنوز بلوغه ایرمش ایدی بعضوب بچاغله بوغازلدی زیرا موسی عم برنفس زکیه
اولدرمکی دیروکی دلالت ایلرکه هنوز نابالغ ایدی وانولك آدی جویریدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی اول کهریلم طبع اوتشیدی اکرصاغ قالیدی کفر ایچنده طاغی ولوب اتاسی
وانا سی قتی محققه وشدته اوغرادیدی پس موسی عم انی کوروب دیکه حضرعم اوغلانی اولدردی

دیکه تحقیق سن منکراش اشلدك کم برکنا هسز اوغلانی دیلدك اندن برکسه اولدرمك
صادر اولدیکه انی قصاص ایدوب اولدوریدك چون حضرعم انی اشیدوب دیدی سنکم
حق تعالی خبر ویرب بیوردی قال الم اقل لك انك لن تستطیع معی صبرا قال ان سألتك
عن شیء بعدها فلا تصاحبنی قد بلغت من لدنی عذرا فانطلقا حتی اذا اتیا
اهل قریة استطعما اهلها فابوا ان یضیفوهما فوجدا فیها جدارا یرید ان
ینقض فاقامه قال لو شئت لاتخذت علیه اجرا قال هذا فراق بینی وبینك
سأنبئك بتأویل ما لم تستطع علیه صبرا یعنی چون موسی عم یه صبر ایتیوب انکار قلدی
حضرعم دیدیکه سکا بن دیمدمی کم سنك بیله بولداشلق ایلمه طاقدن بیمز صبر ایده مرسن
موسی عم یه عذر ایدوب دیدیکه اکر بو دفعه دنصکره بن سندن برشیء سوال ایدرسم غیری
یرده مصاحب اولمغل هم قلبمدن سکا عذر تمام اولدی پس حضرعم یه اول عذرن
دنی قبول ایدوب کندیلر برقریه کلدیلر قریه لری آچعدی اول کوی اهلندن طعام طلب
ایتدیلر اول قوم امتناع ایدوب قونقلوغه المدیلر پس حضر ایله موسی عم انده بر دیوار بولدیلر
کیکوب یقلمغه میل اعمش ایدی موسی عم یردم ایدوب اول دیواری یاپدیلر پس موسی عم
دیدی نولیدی بونك اجرتن السق طعام ملعون رد حضرعم اول کلامی اشتدی دیدیکه
سنوك اشبو انکارك سبب فراقدر سنو کلمه یمز اولمدن که کندو نفسکه سن حکم ایلدك اما
یتیم اولادلکه بن سکا خبر ویره تاویلدن شول نسنه لرکه سن انی کوروب صبر ایتمکه طاقت
کتورمدك تاکه ایوندیسن انوك علی سکا حاصل اولمه تکم حق تعالی خبر ویرب بیوردی

اتما السفینة فکانت لمساکین یعملون فی البحر فاردت ان اعیبها وکان وراءهم
ملك یأخذ کل سفینة غصبا کهف ایدیکه اول کمی اون مسکینك ایدیکه دوکلی
فرد شدر ایدیلر اما بشی کتوروب ایدی وبشی اول اوکمی اجرتله الوب اشلر لردی نه حاصل
اولورسه جمله سی نفعه ایدر لردی حضرعم ددی بن اول کمی یه دلده برعیب ایرشدردم
تاکه عیبلو اوله زیرا الملك الذی برکا فوپادشاه وار ایدی ظالم ایدی اوغر ایچون کمی آلوردی
انی دلده تاکه اول ظالم عیبلو دیو الیه اول مسکینلرك کیمه یکم معیشتلرینه سیدر طبیع
اولوب شویله دیمانده قالیلر ودخی ددی ننکم حق تعالی خبر ویرب بیوردی واما الغلام
فکان ابواه مؤمنین فخشینا ان یرهقهما طغیانا وکفرا فاردنا ان یبدلهما خیرا
منه زکوة واقرب رحما یعنی حضرعم ددی اول اوغلن که قتل ایلدم انوك آتاسی انا سی
مؤمنلر ایدی کندوکا فرایدی حق تعالی بوردی بن بیلوردك که اول اتاسنی وانا سنی کفره تکلیف
ایدوب طار لغنه دیدی واثم ومعاصی یره لمکه اوزرینه سرکشلك ایدیسر دی انزن
قورقوب بزانی ملاك قیلدق دیلدك که اول اتاسنه اندن یکرك برکسه وبرمه وزکی اول
صالحلردن اوله وغایت مرحم وشفقت ایدیجی اوله صله یه رحم ایدیجی اوله واتاسنه اتاسنه
احسان ایرشدوریجی اوله جعفر بن محمد اتاسندن اویله روایت قیلوركه حق تعالی اول
اون اوغلانك اتاسنه اتاسنه براولاد احسان ایتدیکه اندن بتمش پیغمبر وجوده کلدی
ودخی بیوردی واما الجدار فکان لغلامین یتیمین فی المدینة وکان تحته کنز لهما
وکان ابوهما صالحا فاراد ربك ان یبلغا اشدهما ویستخرجا کنزهما رحمة من ربك

وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا يعنى اول ديوارى دخى كه
اصلاح ايتدك ايكى يتيم اوغلانكدر شهر ايچنده برينك ادى احمد وبرينك ادى صريم ايدى اول
ديوارك التنده اول ايكيلرك كنزلرى واريدى انلرك آتالرى صالحلردن ايدى حق تعالى ديلدىكه اول
كنجلرى ديوارك التنده تعليه تاكه اكاد يكن انلر بوغه ايرشيب تصرف مالك اولملرى اول كنزلرى جغه
مغم طلب ايدولوتاكه انلره سبب معيشت اوله بوكلى سى سنك ربكدن رحمت وعنايتدركه قيلوردك
بونلرى بن كندوارادتمله اشلمدم بلكه حق تعالى حكميله اول سنك صبر ايتمكه طاقتك يتمدوكى اشارت
تفسيرى وبيانى بودركه سكا بلدردم كهبدن دوايتدر ايدر رسول صلى الله عليه وسلم
عادتى بوايدىكم ايدردى عرد عاسنك ابتدا سنده حق تعالينك رحمتى بزه واوزريمزه اولسون دخى
قرنداشم موسى عم اوزرينه توليدى اول دخى زياده صبر ايدىدى قرداشم خضر عم ناكه حق تعالى اول
ايكيسنك خبرلرندن بزه دخى موفق بيان قيلدى پس چونكم موسى عم ديلديكه دونوب كيده حضر
عم ديديكه بكا وصيت قيلديكه بلوجلاكدن صدر قبل دخى حاجتك اولدوغى يرلره وارمدن
صقن دخى برعجايب كورمدين نيه كوركه كوملد دخى برقسم بخطا سيله وكناهيله عيب اتمكل
باعراض اوغلى وارايمدى سكا بيورايين نه ايسه برينه كتورمكه مشغول اولمجون بوقضيه حق
تعالى بيان قيلدى بونك ايچنده بونجه وعظ ونصايح وتنبيهات درج ايلديكه عقلى اولنلرك فهم
ايدوب انوكلمه متنبه اولملرى بوكه كشتى عملنه عجب اتمه البته بركندودن اعلم دخى بولنور وبر
دخى بوكه مرد باشاكو دشمندن ياواوستادندن برفعل كورسه ظاهرده اول اكا شكر كلورسه انكار
كوزيله بقميه ديو دخى بوكه بركشتى غدرا ولووجه اولمق اولورسه دخى كندودن اعلم بولنجى كوركدركه

عار

عار ايوب اندن علم انفع مشغول اوله وبردخى بوكه هراشده صبر ايدىجى اوله ودخى
بونك كبى فايده لربونده مندرج اولمشدر فكر ايلين اكلر بوندن نصكره حق تعالى ذو القرنين
قصه سين دخى ذكر ايدى بيوردى وَيَسْئَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ
مِنْهُ ذِكْرًا يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلمه سؤال ايتديلر بوذو القرنين قصه
سندن خبر صورنلره اينكم تيرا وله كه بن سزك اوزريكزه انوك قصه سندن خبر يرم
بلمرسزا بوالفضل ايدر حضرت على وضه صورديلركه ذو القرنين پيغمبر ميدى بوخسه
پادشاه ميدى بيوردىلركه اول پيغمبر وپادشاه دخى دكل ايدى امّا اول برقول ايدىكم حق
تعالى سوردى حق تعالى دخى انى سوردى دخى حق تعالى دينى على ملته سعى ايلدى دخى اكا
معاونت قيلوب نصرت ويردى وادى اسكندر ايدى رومىلردن فيلسوف اوغلى
ديرلر ايدى پس حق تعالى اندن خبر ويرب بيورى إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ
مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا فَأَتْبَعَ سَبَبًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ
فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا يعنى حق تعالى بيورديلر اول اسكندره بريورنى
عطا قيلوب كلسنه مالك قلدق دخى هرنسنه نك اصلنى اسبابنى اكا بلدردك على
رسم بيوردى حق تعالى بلودى اكا مسخر قلدى كتورركيدردى وباقى اسبابلره دخى بردم
ايدردى دخى نورى اكا بسط ايدبيوردى كجه دخى ديلسه آيدنلق اولوردى حق تعالى جمله
احتياج اولدوغى نسنه لرى هب اكا ويردك كه بادشاهلر انوكلمه شهلر اولمغه وشهنشهلرين
محاربه برله قهر ايلكه سبيدر پس حق تعالى بيوردى قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا

أن تتخذ فيهم حسنا قال أما من ظلم فسوف نعذبه ثم يرد إلى ربه فيعذبه
عذابا نكرا وأما من آمن وعمل صالحا فله جزاء الحسنى وسنقول له من أمرنا يسرا
ثم أتبع سببا يعنى موقع بيورد اول ذو القرنينك كوكلنه الهام ايدوب بيورد دكه اكر
بوقوم سكا مطيع اولوب اسلامه كلمز لرسه بونلره عذاب ايدوب دبلرميسن بوحسه بونلرى عفو
ايدوب صوجلرين بغشلرميسن ذو القرنين دديكه اما شول كسه كم كندويه ظلم ايدوب كافر
اولدى ايمانه كلدى نيز اوله كه بزانى عذاب اليم هلاك ايده وز اندن آخرته ربى
حضرتى كا عذاب اليمه كه اول ودعذاب يسير قتل عذابنه بكزمز زيرا بونلره اولور تورتيلو اما
شونلركه ايمانه كلوب عمل صالح اغلمه لرا كا ايو عوضلر وارركه اول جنتدر اول اعمال صالحه وايمان
مقابلنده دنيا كا كوزل سوزلر سويليوز هر اشيمزه انلرى عدالله واحسانله طوتمه ودن
چون ذو القرنين اول قومله بونجلين معاملة قلدى اندن دونيب كروبول طوتوب كندى
مشرق طرفنه تنكم حتى إذا بلغ مطلع الشمس وجدها تطلع على قوم
لم نجعل لهم من دونها ستراً كذلك وقد أحطنا بما لديه خبراً ثم أتبع سبباً
يعنى اول ذو القرنين سير ايدوب كلدى اول مكانه ايرشديكه كون اندن طوغر كوردى
اول كنش بر قوم اوزره دوغركه اول قومه كون اراسنده مجاب وپرده يوق نه اولرى
واركه ايجنه كيرلونه طونلرى واركه كيه لرونه طاغ ونه اغج واركه انى پرده ايدنه لر
كون چقنجى انلرى كورمه وحرارتيله يقمسا زيرا اول مكانلرى برمكاندركه انده بناد
قرار طوتمز دخى طون يا چق برشى بتمز جمله عريانلر دويبرايجنده اينلر البتله دركوت

طوغوب انلرك اوزرينه برمقدار بوقاروقا لغجه اول ايندره كيروب ساكن اولورلر انلر نكه
چوب اسباب معيشتلرينه مشغول اولورلرپس ذو القرنين تنكم مغربده غى قومه حكم ايلدى
انجلين بو مشرقده غى قومه دخى حكم ايلدى بزانوك وچربسنك نه ايده جكن واول طايفه نك
نجه حكم ايده جكين ونه دوزنله وآنلم انده ايده جكن جمله سن علمزله احاطه قلمش ايدك بيلورسك
اولدخى اول تقدير اوزره حكم ايلدى انلرن دخى دونوب يولنه كيردى سير ايدوب كندى
تنكم حتى إذا بلغ بين السدين وجد من دونهما قوما لا يكادون
يفقهون قولا يعنى ذو القرنين چون كلوب اول ايكى طاغ اراسنه ايرشديكم شمدى
انده سد بغلمقدر اول سدا وكنده برقوم بولديكم انلر كسنك سوزن اكلمز لردى
انجق برترجمان بولديلركه ذو القرنين سوزين اكلركلوب اول ترجمان ايله حالتين عرض
ايلديلر

انلرکلمه برفرار امرده برسد ایده سنکله انلره عاجز و مانع اولمه بز انلرك شرلرندن قورتولمق
پس یأجوج و مأجوج اصل لغتده اجیج ندن دراج دیو اود قوغمه دیرلر بونلری اود قوغمه تشبیه
قلدقلری چوقدندن اوترو درصحاك ایدرلر بونلر ترکلرك اندن برجماعتدر بوترکلرك انلردخی انلرك
لشکرلرندن برجماعتدر انلرك اچندن چقوب آوه کتمه لرایدی ذوالقرنین اول سدی چکدکدن
انلرطشره قالدیلر اولمرتبه اولنوب قالدقلری ایچون انلره ترك دیدیلر ابن عباس ایدر بو آدم اولغی
جملدن نهمقدار ایسه انلردخی اون اولمقدر اولدقدن برسنی اولمزتاکه صایلمدن بیك ارکك و غلان
دوغمیجه انلردخی آدم نسلندن باقی اولمغله رندندر تادنیا خراب اولنجه دنیاده کوزلردخی بر بوزنده
براد لمش جانلرندن نه بولورلرایسه برلرواردقجه ارترلرشك یوقدرکه یتمین زمانده انلرکلمه سی
یوزی صولا انلره ریوزنده غالب اولوب فساد یلمه طولدوره لرایدی قلق ذوالقرنینه دیدکه
برسکا مالدن نهمقدر خرج دیرسك ویره لم شول شرطله که انلرکلمه برفرار امرده برسد ایده سن
کلوب بن شرلری طوقتیمه ذوالقرنین دیدیکه حق تعالی بکا اولمقدار ویردی سزك ایله کلکزه
احتیاجم یوقدر وارك سز طاشلرده مورلرتا قولرحاضر ایدك بن وارووب اول قومی برکوزیم
بلیم نه قومدرسوردی اول قومك بلادلری اورتاسنه کلدی کوردی قاماتلری بویزم بیترك
غایت اوزونی انلرك غایت قصه سنك بلمنه انجق ایریشور طرناقلری پرنجه لرطرناقی کبی ودیشلری
آزولری کبی ازولری وادیدنلری باشدن ایاغه حیوانلرکبی قیلوایدی انوکلمه صوقدن سکمکدن
قورونوزلرهر برینك ایکی یوك قولاقلری وارکه برین دوشنوب برین اورتونوزحیوانلرکبی جمع
اولورلرنه یرده اولورسه قریشورلرچون ذوالقرنین انلری کوروب کیرودونب اول ایکی طاغ

اراسنه کلدی فکرایلیوب اول سدك بنیادن قیاس ایلدی بوردی قازدیلرکه صوچقدی چون
نقدر اوستادلر وارسه جمع ایلدی دیدیلرکم برزمورپاره کتورك کتوردیلر انزن اودوت
کوردیلر برری برری اوزرینه یغدیلر برقت اودون برقت دمورد وشدیلر تا اکادکین که اول ایکی
طاغ بورقونه برابر اولدی بعده انکا اودا ورد یلر یانوب دمورلری قزل اودکبی ایلدی پس
ذوالقرنین امر ایلدی ارمش بقرکتوردیلر اول دمورله طاش اوزرینه دوکدیلر انده دمورله یاقر
قینادی دوتدی شویلکه بریول قوه بریول قزل اولدی دلکه امکان بوغیدی الی ارش اول سدك
الی وایکیوز ارش اوزونلکی ایدی ویوحصی دخی اولمقدر ایدی یوقار وچقوب آشمز اولدی
ال تو تمق نسنه یوغیدی و دخی حق تعالی بیورر وقَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي
جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا یعنی ذوالقرنین اشبو سدکم بن بیدوحق تعالینك فضلندن
بزنه قدرکم انوکلمه صالح قولرینی شرلو قولرینك فسادندن صقلمامی قیامت قوپمق
انلرك چاچق وفتی کلمه اول سدی حق تعالی پاره پاره قیلوب هره برابرایده کلوب چقه لرشولکه
حق تعالی مقدر قلشدرهب بریندکلمه و دخی حق تعالی بیوردی وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ
فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا الَّذِينَ
كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا یعنی حق تعالی بیورر
اولوقتکم برفرو عده مزتمام اولمه اول سدی فتح ایده وزقوپارا وزاولیاجوج ماجوج
قومینی کهچقوب بریندن قریشارلرشول بولرریندن قریشوب هوغلوب موج اورر دقلرین
زیرا انلرك دخی حق تعالی قیامتك یقنلغی علامتیدر انلردن صورجالمه پس بوجمیع خلق بریره

جمع ایدر ذکر جن وانس پریدن قریشوب شولم مدهوش اولوب حیران اولدر اذ دحامدن ذکر
کبی موج اورالدن جهنی اشکاره قیلوب کتوره لوکافرلرمون عیان کوزلریله مشاهده قیلوب
کوره لوانلرکم کوزلرنده پرده وحجاب واریدی طریق توحیدی انکله فرلردی ایمان دن قرآندن
اعراض ایدوب بودلائل معنویه آتی بقوب هدایت یولن انکله فرلردی ورسولدن کلام حقی
اشتمکه وانی قبول ایتمکه قصور عمارتدن قاعدوا ولرلردی وعداوتلری تضاعف تدن اطاعت آخرتدن
دی ودخی صوقیشه بوردی اَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي اَوْلِيَاءَ اِنَّا
اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا یعنی بولمی ظن ایدر بولکافرلرکم بندن غیری بوقه لرمحی
دوست ایدینلر ودخی انلره اولردن منفعت اولمه بلکم اول معبود دیوردعوی قیلدقلریکه
عیسی عم یافرشتهلردریا اول بتلردرکم عبادتلرتدن انلری خبردراولرکلی بونلردن
بیزارلردرنهایت دشمن طوتدقلری اولردرکم انلره افتری قیلوب معبودطوتدرلرتحقیق بز
اول کافرلرایچون جهنمی منزل وقرارگاه یراندق وانوك عذابینی اولره نزول حاضرلدق
شول قونوق اوکنه کلجك حاضر طعام کبی ودخی بوردی قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْاَخْسَرِينَ اَعْمَالًا
اَلَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا اُولٰئِكَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
وَزْنًا ذٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا اٰيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا یعنی اَیتیه محمد
اول کافرلره کم خبرویرمی بنی سزه شول کسلردنکم نفسلرینه زحمت جکدورب عمل بوله سعی
ایدیلرلرمرلردیکم انلرن انلره ثواب ودرجات اولمه بلکه انلره عقاب حاصل اولدری شول اوزکان

کبی کم متاع الدنی خیرایدرمردیوزبان ایلدی پس اول عمارتری ضبط اولوب حسنت بولدوغی
انلرن اوتروده دکم بونلرك موافق جزاعذاب جهنم درکم کافراولوبه نیم رسولدرمی سفولیه
الدیلرواوارسال ایتدوکم قرآنه انکارقیلدیلرودخی بوردی اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
كَانَتْ لَهُمْ جَنّٰتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا خٰلِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا یعنی تحقیق شولرکم
ایمان کتوردیلردخی عمل صالح اشلدیلرحاصلدرا ولره جنات فردوس منزلی بولندی دخی
دخی نزول بولندیکم واردیجم دخی زیاده اولوب ترقی ایدرا ولر اهل جنت اندن مخلداولیسر
بوحالدن هیچ اندن غیریه دونب رغبت ایتمیلردودخی برمقامه انتقال ایتمکی دلمیلردودخی بیوردی
قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا
بِمِثْلِهِ مَدَدًا ابرایتك سبب نزول بوایدیکم حق تعالی بوبوایتی اندردیکه وَمَا اُوتِيتُمْ مِنَ
الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيلًا یعنی ویرلدی سزه علمدن الاازویرلدی یهودیلرکلوب دیلرکه یا محمد
بزه توریت ویرلدی کم هرنسنه نك علی انوك ایچنده درپس حق تعالی بوایتی اندوب بیوردیکه
یا محمد اکردکزمرکب اولسه قلم طوریوب یازسه اول دکزدوکنیدی هنوز ربمك علمی وحکمی
دونمییدی اکربراوتقدردخی مرکب یرادیدق ویوایتده دخی بیوردیکه قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ
يُوحٰى اِلَيَّ اَنَّمَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ
بِعِبَادَةِ رَبِّهِ اَحَدًا یعنی ایت یا محمد کم بدرستی بن دخی سزجابن آدم اوغلانیم الابوقدردار
کم بن مخصوص اولدرم وحیله الله تعالی بکا اکرام ایلدی وحی بروب بلدردیکم تحقیق سزبك
الهکزالله واحددرشریکی یوقدرهرکمسه کم دیدارالله ملاقی اولمه یاخود اندن یکاوارمقده

قورقمی اولدیکمسه عمل صالح اشلسون عمل خاص الله ایچون قیلسون وهیچ برکمسهٔ ربنك
عبادتنه شریك قیلسون ریادن عبادتنی پاك قیلسون بوندن اوتروررسول صلی الله
تعالی علیه وسلم بیوردیکه بنم سزلرك اوزرینكزه زیاده قورقدوغم شرك اصغردر دیدیلر یا رسول الله
شرك اصغر ندر بیوردی شرك اصغر ریادر پس عقلی اولان کمسه کندیلرینه اخلاص حاصل قیلسه
ریانی خلقی کندیلرینه دیلرسه الله تعالی قتلنه دولت ابدی سعادت سرمدیلرینه

سورة مریم تسعون وغانیة

بسم الله الرحمن الرحیم

کهیعص ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ابن عباس رضی
یوردیوبیوراحمد رالله تعالی اولرندن قتاده ایدرقرأن عظیم اولرندن براید رمعضیاردرکه
یوقصدرحق تعالی بونکله قسم اتمشدر ودخی سعید بن جبیردن روایتدرکه ابن عباسدن
روایت ایدرکهیعص هربرحرفی براسم اشارتدرکافکافیدرن وهاهادی ویاحمیدن
وعین علیمدن وصاد قادرن پس معنیسی بودرکه حق تعالی کافیدرخلقك امورن ضبط ایدن
وهادیدرطوغروبولهاشارت وارشاد ایدن حکیم رحیمدراسیرکرتوبه قبول ایدن کناهلرعفو ایدرن
وعالیمدراجتباجایزبن بیلورمحتاجك وقتیله مصالحلرین بیلنه کثیررودخی وعده لرینه
صادقدراعترن بیلنه کثیرروفاقیلورعده قیلدقلرین انلره ویررودخی بیوردیکه یامحمد
سنك ربك ذکریا قولینی ذکرایدوب کثیرخی کندوسنك رحمتیله درشول وقتکه ربنه
سرّله محرابده دعاقیلدی دون ایچنده قومم دویمسون دیوب ودخی حق تعالی بیوردیکی

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَيَرِثُنِي
وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا یعنی ذکریانیاز ایدوب دیدیکه یارب بن
ضعیف اولدم وسکونکرم انجلدی دیندارم دوکلدی باشم قلی اغردی قره صاچم قرندی
شمدیه دك سکا دعا قیلدقده بنی نا امید قیلمدك بکا اجابت قیلنی عادت قیلدك سن بنی ایاغه دوردوب
قیلدك بن اجابت قیلدم ایمانی ترك ایدوب شقی اولمدم تحقیق بن قورقرم بوردیکم اولمدن کم او
لدوکمدن نصکره بنم مالم ونوعم ویعقوب آلندن دخی حبورتن ونبوتن میراث بیم لوعورتم
دخی یاقوا اولوب طوغرمدن قالدی دیلرتن سنك قتکده بکا براوغل عطا قیلسنکیم مالم
ونبوتم وال یعقوبك دخی اول میراثن بیم تاکم بودین انبیا ضایع اولمیه ودخی قالغل اول
اوغلانی لحسان اهلدیکه سنك قتکده مرضی اولمه ظاهری باطنی استقامت اوزره اولمه ودخی
حق تعالی بیوردی یا زکریا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا قَالَ
رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا قَالَ كَذَلِكَ
قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا یعنی حق تعالی بیوررومی ایدوب
بیوردیکه ای زکریا بزسنك دعاکی قبول ایدوب سکا بشارت قیلدوق زرا اوغلانلرکه انوك
آدی یحیی درانلدن اول آدی کسیمه ویرمدك انوك مثلنی دنیایه کتورمدك که هرکز اول
بزه عاصی اولمدی ومعصیته دخی قصد قیلمدی زکریا انی تعجب ایدوب دیدکه یارب اوغلن بکا
نیردن اولورکه بنم عورتم اوغلاندن قالدی وبن دخی پیرلکدن تنم قوردی ات قالمدی دخی
سکوکلرم انجلدی حق تعالی بیوردیکه کرچکسن اویله درامر سنك ربکه اسان درکه قرواغجی

يترد وب انذن يمش وبره قادر در قدر تنده عجزى يوق برنسنى برتدق يجيى دن اول كم
سنى حج برمذكور ونسنه دكل ايكن بس انى برعفه تنه قادر اولمليه وز زكريا عم انى ايشدروب
علامت طلب قلدى تكم حق تعالى بيورر قَالَ رَبِّ اجْعَل لِّيَ آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا فخرج على قومه من المحراب فأوحى إليهم أن سبحوا بكرة وعشيا يعنى
زكريا ديكه يارب بكا برعلامت نشان فلغل كم انوكله عورتم حامله اولدوغنى بلم حق تعالى
بيورديكه سكا برعلامت اول اولاكم اوج كون بوخطله كلامه قادر اولميه بحالك اوليه بوحالنده كم
صاغ سلامت اولوب هيچ نسنه ده برزحمت وبا برد ل طوتلمق اولميه امتا برنى ذكر اتمكه دلسك
دياك روان اولميه پس زكريا محرابندن چقوب قومى اوزرينه كلدى كوردى كه اول قوم محراب
اردنده منتظر اولوب طورورلردى كه نوقتكم زكريا جقه نماز قيلورمون زكريا جقدى كوردى
بكزى متغير عجبشكى كبى دكل ديدى بوكه سكا اولدى يا زكريا حالك بويله متغير در انلره كلام
سويلمه دى يرنوزنه يردى انلره اشارت قيلوب كوستردى كوردى يوياز مش كه صباح وقتنده
وكيم وقتنده الله تعالى ايچون نماز قيلك وانوك بيانزنه مشغول اولك زيرا كندو دخى اول ايكى
ايكى وقتده چقوب انلر كله نماز چيقوردى پس چون عورتى حملى وقتى كلدى دلى كلامدن
منع اولدى انلره اشارت قيلوب يوردى انلر نفسكره چونكى عورتى حامله اولوب يحيى وجوده كلدى
ايرتسنوب بيت المقدسده عابد لرله عبادته مشغول اولدى اكا دخى حق تعالى دن وحى نازل
اولدى تكم حق تعالى خبر ويروب بيوردى يا يحيى خذ الكتاب بقوة وآتيناه الحكم صبيا وحنانا
من لدنا وزكوة وكان تقيا وبرا بوالديه ولم يكن جبارا عصيا وسلام عليه يوم ولد

ويوم يموت ويوم يبعث حيا يعنى حق تعالى بيوردى كم چون بزذكريا يه يحيايى عطا قلدق بيوردق
اول يحيايه كه اى يحيى طوتغل اول توراتى جدله وانوكله عملى مشغول اولغل دخى بزاكا حكم ويرديك
اوغلتلغى حالنده ابن عباس رضى الله عنه ايدر اوح ياشنده ايكن حق تعالى اكا نبوت ويردى اول
كتابك معنسنى فهم اتمكى ويردى ودخى حق تعالى بيوردى بزاكا رحمت وشفقت قلدق بزم قتمزده
دخى نرحم ايلدك قوتلرغا وزره كه انلرى مولالرى طاعتنده دعوت قيله ودخى اكا عمل صالح ويردك
اخلاصله كه اول متقيلر دن ايدى صدق واخلاصله الله عبادت قيلوردى وانوك تعويذندن
برى ايدكه هرگز كناه اشلمدى وكناه اشلمكه دخى قصد قلمدى اتا سنه اتا سنه لطف ايدوب احسان
قيلمدى متكبر عاصى دكل ايدى سلام عليك اولسون اول يحيايه طوغدوغى كون واولدوكى
كون دخى قبر دوغى كون كه ديرلوب صيرا قدن باش قالدوره بوندن نصكره حق تعالى مريم قصه سين
ذكر ايدوب بيوردى وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا فَاتَّخَذَتْ
مِن دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ
مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيًّا يعنى حق تعالى بيوردى يكه يا محمد ذكر ايلم خبر ويرقران ايچنده مريم قصه سنكه
قومندن عزلت ايدوب اوندن مغفرت ديكا واردى تيش كونيدى قبنى صوغدى غسل اتمك
ايچون صاچى چوزه دوركن حق تعالى بيوردى بزاول حالنده جبرائيلى كوندردك يانك يوزلو
بكت صورتنده يوزى نورلى ساچى قورلى جميع اعضالرى تمام كمالده چون مريم جبرائيلى كوردى كه
كلوب اندن بكا قصد ايلدى ايرقدن اكا چاغروب دركه صغنورن سندن اول الله تعالى

اکر تکزیدن قورقولردن ایسه‌ك بکا یاوز قصد ایله کلمکل بس حق تعالی جبرایل جوا
بندن خبر ویرب بیوردی قال انما انا رسول ربك لاهب لك غلاما زکیا قالت
انی یکون لی غلام ولم یمسسنی بشر ولم اك بغیا قال کذلك قال ربك
هو علی هین ولنجعله ایة للناس ورحمة منا وکان امرا مقضیا یعنی حق تعالی
بیوردکه جبریل مریمه دیدیکه بن ربك الجسیم سکا کلدم براوغلان بغشلیکه اول
اوغلان صالح اولور کناهلردن طاهر اولمز مریم انی اشیدوب دیدی بکا اوغلان
نردن اولاکه هیچ بر ارکك ادم بکا یاپشمدی بن خود برکسه ایله فجور و زنا قیلمدم بن بو
ایکیدن بریسی جبرایل دیدیکه کرچکسن یا مریم لیکن سنك ربك بیوردکه بوایش بکا آسان
آنا سزاوغلان یرادم وانی بوجمله خلقه سلامت دلالت قیلم کمال قدرتم اوزره ودخی
انی رحمت نعمت قیلم شونکره که انی حق رسول بیلوب بنم وحدانیتمه اقرار ایدوب کرکلو اعمال
قیلمق بو بر حکمدر که ازلدن حکم اولنوب فارغ اولنمشدر که اولسه کرك تبدیل وتغییر
اولنمز ودخی بیوردیکه فحملته فانتبذت به مکانا قصیا فاجاءها المخاض الی جذع
النخلة قالت یا لیتنی مت قبل هذا وکنت نسیا منسیا فنادیها من تحتها الا تحزنی
قد جعل ربك تحتك سریا وهزی الیك بجذع النخلة تساقط علیك رطبا جنیا
یعنی جبرایل علیه السلام مریمك کوکلکی یقاسندی اوفردی یلی واروب اکا ابرشدی فی الحال
مریم عیسی یه حامله اولدی چونکه حملی ظاهر اولدی قومندن قاچوب بردریه واردی
ارعوق کم بیت لحم دیرلردی تاکم اول قومی انی آنا سزاوغلان طوغردوقدن دولایی سرزنش

قلیه لر اما اول حامله اولوب طوغردوغی مدته اختلاف قیلدیلر ابن عباس ایدر بر ساعتده حامله اولدی وهم اول ساعتده طوغردی اولوقته مریم اون بش یاشنده قز
ایدی هنوز دخی ایکی عذر کورمش ایدی چونکه اکا اوغلان بروسی ایرشدی طوروب
برقوم شی خرما انجی دیلنه کلدیکه برصحراده تمندی قتی قیش کونی ایدی خرما نك بیرانجی
دخی یوغیدیکه انی کندویه صغیجق ایدیلنه پردیلیه اوغلان بروسی اجنسدن اول خرما اوز
دکنه برك یاپشدی دیدیکه ای کاشکه بن بوحاله واقع اولمزدن اول اولیدم اونودیلیدم
چون اویله دیدی جبرایل اول اینجانی اردنجه الی یا منزن طوردی ندا قیلوب دیدیکه یا مریم
غصه لنمه کم حق تعالی سنوك حکمك التنده براردق یرتدی اکرسن اق دیرسنك اقر طوردی
سنك طوررودخی دنلدی مریمه که یا مریم اول خرما اوزدکنی چکوب دیردی ویرکل تاکه
اندن سنك اوزریکه تازه ایرشمش خرما لردوکیلیر زیرا عیسی طوغدوغی وقت اول
قرواغ بشردی یرقلندی بمنلنوب تازه خرما ویردی ودخی حق تعالی بیوردی فکلی
واشربی وقری عینا فاما ترین من البشر احدا فقولی انی نذرت للرحمن صوما
فلن اکلم الیوم انسیا یعنی یا مریم اول دوکون خرمادن یکل واول بیکاردن اچکل
وکوکلکی خوش طوتغل وکوزلریکی سوندرکل اول اوغلان عیسا طوغمغله اکر بوبشردن برکسه
کورسه‌ك که سکا بو اوغلنکدن سوآل ایدر ایتکل که بن نذر ایلدم رحمان رحمان رضا سیچون
بوکون برکسه ایله کلام قیلیوب صایم اولم دیه بعضیلر دیدیلر که سویلمکه حق تعالی امر ایلدی اندن
صکره امساك ایدیوبن دیدیکه ادم آوغلانندن سویلمزن زیرا فرشته ایله سویلشوردی ودخی

حق تعالی خبر ویرب بوردی فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا
يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيًّا فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا
كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا يعنی اول مریم اوغلی عیسایی کتوروب قومنه کلدی طو
غدوغلابن بولاه کلورکن عیسی سویلدی دیدی یا انا بشارت اولسون سکا که بن اللهدن قولیم
وانوك مسیحیم که اوشبری ومیرولری الله مسح ایدوب صفاسم اوشاردیر بوصیرولر صاغ
اولور بس چون مریم اهلی اوزرینه کوردی عیسی عم انده بلم ایدی انوك اهلی بیتی صاقلاردن ائی
کوروب غصه ید یلر اغشدیلر دیدیلر که یا مریم تحقیق سن اولوسکز نسنه ایلدك واولوقت
ایچنده برصالح عابد کشی وارایدی مقدسلاردن ایدی آدی هارون ایدی تاکه اول اولیجك
کیروقالن خلقدن غیری قوق بیك هارون آدلو کشی انوك جنازه سن قلدیلر بومك قومی اکا
تشبه ایروب دیدلر که یا هارون قرقدینی برسنی صلاحده اول هارونه بکزردك بونه اشلیکه
سن اشلدك آنك عمران شرلو کشی دکلدی زنا ایدیجی دکلدی وآنك دخی زانیه دکلدی سن
کیمه بکزدك بوسکا لذن اولدی مریم چون انلردن بوکلامی اشتدی اول قومنه کندو جواب ویرمدی
اشارت قلدیکه بواوغلانه صورك تاکه سزه جواب ویره بونی لذن اوترو دیکه انوك
بشکده سویلدوکی انلره حجت اولمق انلردن دیلدیکه بزنه سویلیلم برکمسه که اولدخی هنوز بشکده
یاتور اوغلانلردن بوك کبی صاده یولنه سن دخی بوکلسیله طوروب بزی منع ایه طوروب
بشکده کی اوغلانه حواله قلسن ودخی حق تعالی خبر ویروب بوردی قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ
الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ

حيًّا

حيًّا وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا يعنی عیسی عم چون انوك کلامارین اشتدی سوداب طوردکی دوردی
بولنردن بکا اقبال قادی هنوز قرق کونلك ایدی صاغ الی شهادت پرمغیله اشارت قیلوب
دیدی تحقیق بن الله قولیم اولاه بودینه اقرار قلدیکه اشده لرتاکم اکا کسه معبود لق ایوسن
قلیه لردخی دیدیکه حق تعالی بکا کتاب ویردی بنی رسول قلدی بنی رسول قیلوب کتاب ویرسه در
اولحق تعالی خبر ویردیکه لوحده یازلشدی حق تعالی الهامیله ودخی دیدی حق تعالی بنی مبارك قلدم
قلدی هرقنغی جهته که توجه ایدم منفعتم طوقونرکه نکری قولم بنی اللهدن بکا وانی برکه دعوت
ایدم بکا وانوك عاقبتری خیر اولور وبکا دخی امر ایدیکه نماز قلم ومالم اولورسه زکاتن
ویرم وخیر افعالری چوغلدرمادامکه دنیاده صاغ اولم ودخی بنی انامه احسان ایرشدوردی
قلدی بنی کندویه عاصی اولوب تکبر ایدنلردن قلدی وبنم اوزریمه سلامتلق ویردی طوغدوغم
وقتکه بکا شیطان الی برشمدی واولم وقتنده دخی سلامتلك ویردی شرکدن ونه قوبدوغم
وقتن سلامتلق قلدی احوال قیامتدن چون عیسی انلره بوکلامی قلدی بلدیلرکم مریم اول تهمتدن
بریدیس اندن فکره عیسی بنه سکوت ایدوب سویلدی تا سویلکاك وقتی تمام اولنجه ودخی حق تعالی
بیوردی ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِن وَلَدٍ
سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ يعنی اول مریم اوغلی عیسی دیدیکی که بن الله قولیم اول کلامه مقدد که اشیدنلره کان دوغوب
شك ایدرلر بعضیلر دیدیلرکه عیسی ابن اللهدر وکی دخی دیدیلرکه عیسی اللهدر وبرنجیلر دیرکه

اول ساجد و وکاذب بس حق انکرث قوانین رد ایدوبن بوردیکه الله تعالیدن شاسدن
دکلدر ولد طوغمکله اولیاك ومنزه در ولد اتخاذ طلقدن قادر درنه کرکسه یرادیر
تجنکه دیلسه یرنسنه احداث ایده انکا اول دیر اولور انکا هر نسنه ایجاد اتمك اساندر
ودخی بنم دیتم تحقیق سزاك ریکزدر بوباطل معبودلرکزی ترك ایدك اول معبود حقه
طیکلم خالق مطلق اولدر استبوسزه بیان قلدوغم طغروبولدرکه سزی الله واصل قیلور
قیکلم اخلاصله اولر ودخی بوردی فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ اسْمَعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ یعنی اول نصارا جماعتلك اورتالرنده اختلاف واقع اولدی اوج طایفه
اولدیلر عیسی امرنده محبری بردور لوکلامر قلدیلر نتکم ذکر اولندی بری مقوریه
وبری ملکائیه وبری مار یعقوبیه در بس حق تعالی بونلره وعید قیلوب دیکه ویل
اچنده هلاکلك شول کمسه لره که کافر اولدیلر اول اوجیکوننده که قیامت کوندیر اول
کوننده که اشیدیجی وکوروجی بونلر اولور امّا اول اشتمکلك وکورمکلك انلره اصلا منفعتی
اولیه اول کوننده انلر بزم حضوریزمه کلمر لیکن بوظالملر بوکون بوننده اشکاره خطا
اچنده در لر خبر لری بوق ودخی بوردی وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ
وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ
یعنی تورقت بونلری یاتحدا اول حسرت ارتوریجی کوندکه حکمدن فارغ اولنه اهل جنت
جنتده واهل نار نارده کیره اولم کوریلوب برتوج صورتنده طاموایله اوجاق اراسنده

یعزلته اجماق اهلی بقا ایله جنتده مخلد قاله طاموا هلی عذابله جهنمده باقی قله بونلر غفلت اچنده
قالمظلردر دکه انکا ایمان کتورمزلر امّا برغایت یوبیوزنده ساکن اولنلرك جمله سن اولدرب
هلاك ایده رز باقی برزکریزه فناعارض اولنرپس دنیا ملکین کروکلی میراث برزو
انلرك کلکلکی بزدن یکاد رتاکه اول عملرینه کوره بنه انلره جزا قیلور زخیر ایدنه خیر شر
ایدنه شر اکرانکر بوق ودخی بوردیکه وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا
یعنی انجمن شولیله خبر ویر اول قرآن اچنده که ابراهیم قیفته سندنکه اول برزم صدیقمز ورسولمزدر
تصدیق کاذر لرکه جمیع النبیدن نازل اولان حکملره محکم درتصدیق ایدب انی عمل کتوره
ودخی بوردی وَإِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ
شَيْئًا یعنی ابراهیم اتاسی آزره دیکه یا اتا نجون مطیع اولوب طاپرسن برنسنیکه اول
اوا اشتمز ونسنه کورمز سنی برلادن قورتروب منفعت ایرکورمکه چاره ایده مز ودخی
بوردی يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا
یعنی ابراهیم عم دیکه یا اتا تحقیق بکا الله بلکی ومعرفتی ویرلدیکه اول سکا ویرلمدی
کل بکا متابعت قیل بنم دینمی قبول قیل تاکه سنی طغروبوله دلالت قیلم نجات بولوب قور
تولرسن ودخی بوردی يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
عَصِيًّا یعنی ابراهیم عم دیکه یا اتا کل مطیع اولمه شیطانه تحقیقا شیطان الله
عاصی اولوب مخالفت قیلمشدر ودخی بوردیکه يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ
مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا یعنی ابراهیم عم دیدی ای اتا حقیقته بیلورم

بکا او یعنی ترک ایدر سلک یدرستی بن قورقرمکه سکا عذاب ایرسنه حق تعالیدن و اول
شیطانله ودعذابنده بله قرین اولهسن چون آزر اوغلی ابراهیمدن بوجوابری اشتدی کا جواب
ویرب دیدی نکم حق تعالی خبر ویرر قال اراغب عن الهتی یا ابراهیم لئن لم تنته لارجمنک
واهجرنی ملیا یعنی آزر ابراهیم دیدی یا ابراهیم نیم معبودمدن یوزمی دوندردک اکرسن
سکوت ایدوب اول معبودیمزه سوکدوکمکی وعیب ایتدوکمکی ترک ایتیسن تحقیق سنی طاشله اولدورم
رودم ویاوزسوزلرویروب یعنی قصدمدن ایراق ایدرم ایرق بندن ایراغ اول سلامت ایکن سکا
برزیان ایرشمیدین چون آزر بوکلامی قاری ابراهیم دنی کا جواب ویردی نکم حق تعالی خبر ویروب
بیوررقال سلام علیک سأستغفر لک ربی انه کان بی حفیا یعنی ابراهیم سم دیدیکه یا آتا
وار سلامت اول بندنکم کفر کدن اوترودیلمدیک یتزاولکه سنکچون الله دن توبه دیلیم تا انکله
مغفرت ایرشه سن کم اول دیم بکا احسان ایدیجیدر دعا ایده یم اجابت ایدر ودنی حق تعالی بیورر
واعتزلکم وما تدعون من دون الله وأدعوا عسی الا أکون بدعاء ربی شقیا یعنی
بن سزدن عزلت ایدوب یرلده دنی اندنکه سز معبود ایدینوب طاپرسز الله دن غیریه بن دعیم
عبادت قصدنه شقی اولیم نکم سز اول صفاره طاپمغله شقیلردن اولورسز ودنی بیوردی فلما اعتزلهم
وما یعبدون من دون الله وهبنا له اسحق ویعقوب وکلا جعلنا نبیا یعنی چون ابراهیم
آلردن واول طیردقلردن عزلت قیلوب یرلدی یرلده دنی دنی بولدیکم کوندن مراجعت
ایدوب ارض مقدسه کلدی حق تعالی بیوردی اول هجرتدن نصکره بزاول ابراهیم اسحق ویعقوبی
یعنی اولاد ق کلمکا انس طوتدردق کم وحشتدن قورتلدی انلرك جمله سنی پیغمبر قلدق

ووهبنا لهم من رحمتنا وجعلنا لهم لسان صدق علیا یعنی دنی بزانلره مال واهل اولاد
عطا قلدق وکتاب ونبوت وبردك وانلری یوم قیامتده جمیع اهل ادیان اراسنده انلرکچون کوزل
ثنا قیلمی قرار قلدق کم کلکلی انلره محبت قیلوب ثنا ایدرلر ودنی بیوردی واذکر فی الکتاب موسی
انه کان مخلصا وکان رسولا نبیا ونادیناه من جانب الطور الایمن وقربناه نجیا ووهبنا له
من رحمتنا اخاه هرون نبیا یعنی ذکر ایله یا محمد خبر ویرقرآندن اول موسایی کم
الله عبادت قلمقه زیاده مخلص ایدی ریادن پاك ایدی ودنی بزم رسولمز وپیغمبریمز ایدی
بزکا مناجات قلدق طور اثی صاغ طرفندن شول وقتکم مدینه دن مصره توجه قلدی انده اتش کوردی
اول اودطرفنه وطلبنه کلدی انده نداقلنوب دنلدیکم بن اول الله‌ین کم عالملرك پروردکاریم
بزاول موسایی قریب قیلوب کا کلامی اشتدردك ودنی فرد شی هرونی کا ایله قوشدق چون
دعا قیلوب دیدیکه قرداشم هرونی بکا یولداش قیل اجابت ایتدك عارونه دنی نبوت ویروب کا ایله
قوشدق ودنی بیوردی واذکر فی الکتاب اسمعیل انه کان صادق الوعد وکان رسولا
نبیا وکان یأمر اهله بالصلوة والزکوة وکان عند ربه مرضیا یعنی یا محمد ذکر ایله قرآنده
اول اسمعیلی کم ابراهیم اوغلیدر پیغمبر اثی دیده سی کم اولوعده لرنده صادق وعده سی قطعی
دی الا کا وفا قیلوردی ودنی اول اجرهم قومنه رسول ایدی پیغمبر ایدیکم حق تعالیدن خبر ویرر
دی ودنی قومنه بیوردیکم نماز قیلاثی وزکات ویراثی یعنی شول فریضه لردیکم برفرادزیاده
فرض اولنش ایدی کا بیوردیکم بیرنه کتوروب ادا ایده لر اول اسمعیل ربنك قتنده مرضی
قلدی وانوك طاعتنده قائم اولمغدی ودنی بیوردیکم واذکر فی الکتاب ادریس انه کان

صِدِّيقًا نَبِيًّا وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا یعنی حق بیورد یکیم یا محمد ذکر ایلہ قرآندن خبر ویرلر اول
ادریسی کہ اول پیغمبر صدیق قولتر عزدن ایدی دخی پیغمبر ایدی بزرفع ایدوب دنیاده یوجہ
مرتبہ ویردک اندن صکره کوکہ کتوروب جنتہ قویدق اول نوحک دده سیدر ادی اخنوخدی
کتابدی چوق درس قالدیغجون ادریس دیدلر وهم اول احتیاط ایدی اول طوفان کین اول ایدی
اندن اول دده کبی لردی ودخی اول قلم خط یازدن اول ایدی واول سلاح کیوب کافرلرمقا
تله ایدن اول ایدی وعلمی حسابه اول نظر ایدن اول ایدی ودخی حق تعالی بیوردی اُولَٰئِكَ الَّذِينَ
أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا یعنی
بودکلر اولنلر کہ الله تعالی انلره دکم الله تعالی بوندن اوزریته انعام قیلدی راول پیغمبر دکم آدم
ذریتی دراد یس نوح کبی دخی اول نوح ایله کیدیلر بلم کتوردوکلرلرك ذریتلرندکم ابراهیم (ابراهیم راجع
ذریاول نوح اوغلی سام ذریتندندر ودخی اول ابراهیم ذریتندندکم موسی وهرون ذریدر ودخی
ذکریا ویحیی وعیسا وعلیهم السلام بوجمله سی انلره دکم برطریق سداده ارشاد قیلدق اورندك
قچن بوندن اوزریته حق تعالیدن نازل اولان آیتلر اوقنسه انی اغلیسلر یوزلرین یره قویوب
کوزلری یاش دوکه کلر الله سجده قیلوردی کلر معظیم اثبات ایدوب کندو نفسلرینه تواضعلر
عجوبیت اظهار ایدرلردی هرنه لمراولسه متعاد اولوب انی بزیده کتوردلردی پس بوندن صکره
کلنلری ذم ایدوب بیوردی فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ
فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا

يظلمون

يُظْلَمُونَ شَيْئًا یعنی بودکلر اولنلر کہ پیغمبر لردن صکره یرلرینه یاوز قوم خلف اولدیلر بوامتدن نکہ
نمازی ترك ایدوب قلدیلر یا خود وقتنده قیلوب تاخیر ایتدیلر وقتی ضایع قلدیلر لکدو وقتنده
اویله ولحشم وقتنده اکدوبی بیلور لرشهوانلرینه متابعت قیلوب انواع معاصیلره مشغول
اولوب خمر ایچوب زنا قلدیلر دنیایی آخرت اوزرینه اختیار قیلوب بریلم منازعه وفخاصم قلدیلر
یارارایجزه وصوقلرده بربرینك عرضینه تعدی ایلدیلر بزلر اولکم بونلر غیابه دوشلر واتوك عذابنه
ملاقی اولدیلر ابن عباس ایدر غیابه بردده درجهنم ایچنده برقودر جهنم اتوك اسی سندن الله استعاذه
قیلوب واتوك ایچنده دخی برقو وارد رکاکا بیچم دیرلر اتوك عمق غایت یرادقدر شول وقتکم جهنم اودی
ساکن اولدقدن برباره یالقن چیقوب جهنمی تکرار یاندیره رل طاموا هلیلك بدننده سرزوب
اقان قیلره واریکلر اتوك ایچنه آقوب ایلر امدی بوجمله سی حاضر لمشدر زنایه مصر اولنلره وخمر ایچنلره
وربا یینلره وآیاقلرینه عاصی اولنلره ویالان شهادت ایدنلره ومظلومه لره ظلم ایدنلره الا هرکم
الله توبه قیلدیلر شرك کردن کفردن نفاقدن وبوندن کبی معصیتدن قاچوب واعتقاد لرینی محکم
قیلوب عمل صالح اشلدیلر بونلره دکم جنته کیرلر لرصحیح بوشنده بونلره ظلم وحیف اولمز ودخی بیوردی
جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا
لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا
مَنْ كَانَ تَقِيًّا یعنی اول جنتلردر اولکم دار اقامتدر اندنصکره دخی برمکانه انتقال بیوردی
انی دحمن فضل ورحمتیله قولتر منه وعده قیلدی عالم عبیده کہ بونلرانی مشاهده قیلمامشلردر الغیبه
فلان فسر انلرك وعده سی قولتر کلیدر کم انلر اولیا وصلحادر بخی بونلر جنته کیرسلر شاهری بوددکم

بونلر اول جنتده بهشت بجنده فاحش وباطل كلاملر واشمر اولجق سوزلرى اشتميلر
بلكه بونلر سلامت وفرح اولجق كلاملر اشتدورلر ودخى سوزلرى برينه سلام
وفوشتهلر الدره كلوب سلام قيلورلر وحق تعالى دخى الدره سلام ايريشور وبونلر كيجه
كيجه كوندزديوذكر ايتدوكى جنتى دكلدر زيرا جنتى بجنده ظلمات اولمز كيجه اولمز دائم
نور وضيا اوزره درپس مراد بودركم اول كونلك طرفينى مقدارى كيجه كيمه الدره انواع رزقلر
ايريشور بو اول جنتلردركم بزمؤمن قوالرينه ويرورز واندن قوندورورز وكافرلر اون
برتدوغير جنتلرى دخى كه اكر ايمانه كلسلر انده كيرسلر كرك ايدى الدره دخى مؤمنلره
ميراث بيلر قجكى متقى قوالردن اولمز وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا
وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا بو آيتك سبب نزولى
بو ايديكم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم جبرائيل عليه السلام دديكه يا جبرائيل
نه سنه منع ايدرسنى كه بزه زيارته كلمكلكى دخى زياده قلمزسن او لوقت بو آيت نازل
اولدى رسول الله سؤالنه جواب اولمق ايجون يعنى بزا نمز الاسنك ربكك امرايله
اينرز بزم الميزده نسنه يوقدر امر آخرته ثواب وعقاب نه اوليسر ودخى ارامزده امر
دنيادن نه اوليسر وبو وقتدن تا قيامته دكين نه اوليسر جمله سنك علمى حق تعالى
قتنده در بزم هيچ برنسنه قدر تمز يوقدر الا انوك حكميله درسنى ربكك ترك ايدر
دكل دخى سنى دشمن طوتردكلى شكم كافرلر اويله زعم ايدرلر اما برلرك كوكلرك بزدن دكارى

ويرلم كوك ارسنك خالقى ومالكى اولدركا مطيع اولوب عبادت قيل انوك امرنهيى
اوزره صبر ايلم فكر ايلم كوركم هيچ بكدش وانوك ادينه بكوزيركسنك ادى وارميدر ايشكى
كاتفوبض قيل برنفس انسز اولمه تاكم جميى ايشيكم كفايت اولنه ودخى بيوردى وَيَقُولُ
الْإِنسَانُ أَئِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن
قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ
جِثِيًّا يعنى اول باقى بن خلف بعثه انكار ايدب ديركه بن اولدكدن نصكره يمه دريلوب بردن
كروى چقوره هيچ انى فكر ايدب اكمز مى برانى بوندن اول هيچ يوغيكن يرادوب وار قادرت
عقلى بوقدركم بوندن استدلال ايده اولدكدن نصكره كروبراد لغى حق بتخ كندوذاتنه قسم
ايدب بيوردوكم سنك ربكك عزتى حقى يا محمد البته بزبونلرى حشر ايدوب اول معاد
كونده جمع ايدبسر زشيطانلرى دخى يله يعنى عركافرله برين معاً زنجيره ويزه لر اندن
طاموبه آتلرودخى بزبونلرى جهنمك چوره سنده ديزلرى اوزرينه چوكروب حاضر
قيلسر زبوندن نصكره بيوردوكم ثُمَّ لَنَنزِعَنَّ مِن كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَٰنِ عِتِيًّا
ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا وَإِن مِّنكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ
رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوا وَّنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا يعنى
اندنصكره البته بونلردن هيچ جزبسر زشونلرى بكم رحمن اوزره كه غايت كفريله ومجوريله
جرأت ايدب حد دن كچمشدر تاكم اول ناره كيرمكده انلرى مقدم طوتوب وزنتكم دنياده
انلر كفر طريقنده مقدم ملريدى عذابه كيرمكده دخى كوركدر كه مقدم اولالم ودخى بزيكرك

بیلور زکم یونلرك اوده کیرمکده قفیسی اولیدر ودخی وَاللّٰهِ یوقدر برکسه سزدنکه
جهتله وارد اولمیه واکثا اوغرامیه کم یونسنه سنك ربّك علمنده البته حکم اولنوب واجب
اولمشدر اولسه کوکدر لیکن اول ورود نصکره کروبجات وبرب قورتریرز شویلرنکم کفرتن
صکندلر مخالفت یولندن مساعدت یولنه کیردیلر پس بوآیت دلالت قیلورکه ورود دن
مراد دخولدر چون جملهسی اکثا کیره متقیلری اندن قورتره نکم سوردی بزترك ایدرب
قویه وزناره ایچنده اهل ظلمی کم اول بعضه انکار قیلدیلر شویله دیزلری اوزره چوکجك اولیلر غایت
ازدحامدن امّا رسول الثقلین صلّی الله علیه وسلّم سوردیکه طاموددن چهارشنبه کسه کم
لا اله الّا الله دیمش اولمیه کوکسندن ذرّه قدر خیر اولمیه ودخی بیوردیکه وَاِذَا تُتْلٰی عَلَیْهِمْ
اٰیَاتُنَا بَیِّنَاتٍ قَالَ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا لِلَّذِیْنَ اٰمَنُوْٓا اَیُّ الْفَرِیْقَیْنِ خَیْرٌ مَّقَامًا وَّاَحْسَنُ نَدِیًّا
وَکَمْ اَهْلَکْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَّرِءْیًا یعنی قچن برمراسیلریمزا وقتنه کفرتن
اوزرینه کم روشن آیتلریمز رایدرلر اول کافرلرکه نضربن حارثدر ودخی قریشدن انولرك
اصحابلریدیرلرکم ایمان کتورمشلردر رسولرك اصحابندن نکم فقرادرطونلری یالوعیشلری
اریه انکی کوده لوینی کون استی سی متغیر قلمش اول مشرکلر ایسه صقالرین صاچلرین طوزلر
باشلریه باغ دوزلر وکوزللونلرکیرلر ودخی مؤمنلره دیرلرکم بوایکی طایفه دن قفیسی
یکرکدر منزل ومرتبه یونندن یاخود مسکن ومقام یونندن تفخیم کورکلو اولم دنیاده حالکز
شویلم واخرتده دخی همان اویلم اولیسز قچن برعلم برابر اولورسز سن حق تعالی انلره جواب ویلم بیوردیکه
ای نیچه قرنلری یونلردن ایلروهلاك ایلدك کم انلردخی یونلردن کوزل ایدی متاع واموال

یونندن

یونندن دخی منظر یونندن وانواع نعمتلره طوب قنمق یونندن نکم اثرلری اوزرلرنده ظاهر
ایدی نکم فقرا اهللك احسن اجری ظاهر اولور ودخی بیوردیکه قُلْ مَنْ کَانَ فِی الضَّلٰلَةِ
فَلْیَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا حَتّٰٓی اِذَا رَاَوْا مَا یُوْعَدُوْنَ اِمَّا الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ فَسَیَعْلَمُوْنَ
مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّکَانًا وَّاَضْعَفُ جُنْدًا یعنی حق تعالی رسولنه خطاب ایروب بیوردیکه ایت یا محمد
هرکسه که ضلالت اچنده اولسه حق تعالی انی قورا ولطیفان اچنده وکهنزنه امهال ایدر تا انکا کتب کم
اول وعده اولنان کونی کوزلیله کوره لر یا دنیاده قیامت قوپمزدن اول ولنه لریا اسیر اولوب غارت
قلنه لریا خود قیامت کونی اوعذابلرکه قطعا اولرا اولوقت بلورکه مکان یونندن کم شر اولدر
ویار دجیلری اولق یونندن کیم ضعیفدر انلره یدر یوخسه مؤمنلر میدر ونیرا انلره طاموددن السر
ایدی عذاب ایچنده ومؤمنلر جنّتده اولسه لرراحت وایچنده بیوردی وَیَزِیْدُ اللّٰهُ الَّذِیْنَ اهْتَدَوْا
هُدًی وَالْبَاقِیَاتُ الصَّالِحَاتُ خَیْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَّخَیْرٌ مَّرَدًّا یعنی الله تعالی هدایت طلب
ایدنلره هدایتلرین زیاده قیلور وایمانلرین ویقینلرین ارتورور وشول صالح عملرکه ثوابی باقی
قالور ذکرلرسبحانه ونمازلرواوراد رجالرکی سنك ربّك قتنده اول یکرکدر ثواب یونندن وعاقبتی خیرلی راجعدر ودخی بیوردی اَفَرَءَیْتَ الَّذِیْ کَفَرَ بِاٰیَاتِنَا وَقَالَ لَاُوْتَیَنَّ مَالًا وَّوَلَدًا
اَطَّلَعَ الْغَیْبَ اَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا کَلَّا سَنَکْتُبُ مَا یَقُوْلُ وَنَمُدُّ لَهٗ مِنَ
الْعَذَابِ مَدًّا وَنَرِثُهٗ مَا یَقُوْلُ وَیَاْتِیْنَا فَرْدًا یعنی یا محمد کورمزمسن اول کافرکه برزمر
ایتمزه انکار ایلدی سبب قضیه بودرکه خبّاب ایدرین مرجی ایدر اول عاص بن وایل
ایچون انلرك اشلدیرانولرك اوزرنده واقرضتم جمع اولدی وار دیمکه انی طلب ایدر اول عاص

بکاد دیکه واللهِ بن اول حتی سکاویر مزمر تاکه محمدره انکار ایدوب کافر اولمیجه بن
ایتدم واللهِ بن اول کلامی دیمزین امّا اولوقتکه سن اولیسن وکبر ودیر لیسن اولوقت
حتم الراول عاص دیدیکه بن اولدکد نصکره کیرو می دیریلورن بلی دیدم اول دیدیکه
چون اولم دراندم چوق مالم واوغلم قرنم وارا اولوقت سکا ادا ایدیم پس حق تعالی
بو آیتی انزول ایدوب بیوردیکه یا محمد اول عاص کم بزم آیتلریمزه انکار ایدر یعنی رسولمزه کافر
اولور دیرکه بکا اندن مالتر واوغلتر وقرلو ویرسر اول لوح محفوظدن مطلع اولدی
یا عالم غیب کا ظاهر می اولدی کم اول ایلم جنتده می اولیسر یوخسه اول کلمه ء توحیدی دلنه
کتوروب اللهِ ایلم انوک اراسنده عهدی می حاصل اولدیکه بونی سویلر رضا کم بونی اشلمدی
امّا یتین اولا کم بزا نوک نه سویلدوکن یازوب صقلیه وز آخرته انوکلم مجازات ومکافات
قیلوز وعذاب اوزره عذاب زیاده قیلوب مدت عذابی کا طویل ایده وز اول دیدوکی
اوغلنی قرینی ومالنی کلی هلاک ایدوب بزدن یکا راجع قیلوز وملکتی ایطال ایدوب فنا یه
وبره وز قیامتده بزه تسویلیم یا نکز کلمه و دخی بیوردیکه وَاتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً
لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا یعنی اول قریش
مشرکلری اللهی قویوب اندن غیری اصنامه مرنی الٰه طوتندیلر اکا عبادت قیلورلر تا کم
یارن بولنه لر شفیع اولوبن انلردن عذابی منع ایده لر اول اویله دکلکم انلر زعم ایدرلر
بلکم یارن اول اصنامه لر انلرک عبادتنه انکار ایدرلر وانلردن بیزار اولورلر وانلرک اوزرینه
دشمن اولورلر بلا تیوب لعنت قیلورلر و دخی بیوردیکه اَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ

عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا یعنی کورمزمسن یا محمد
بزنجه مسلط قلدوق شیاطینلری اول کافرلرا وزرینه کتحریک ایدوب طاعتدن معصیته یلدیرلر
وایمانلرن شرکه وکفره دعوت قیلورلرسن تعجیل قیلوب یا محمد بولنلرک عقوبتن دیلکلکم بزبو
نلرن آیریلرین ویالنز بلکم نصلرینه قارشو عذاب ایدوب میاوزتا کا دکتکه اول عذاب
مدتی تمام اولیه بزانلره وعده اولنان عذابلری یرینه کتوره وز و دخی بیوردی یَوْمَ نَحْشُرُ
الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَٰنِ وَفْدًا وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا لَّا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا
مَنِ اتَّخَذَ عِندَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا یعنی ذکر ایلم خبر ویرلم یا محمد بولنلره شول
کونلرکه انلره جمع اولنسر شول کیمسه لرکه دنیاده اللهدن قورقولردی طاعتلرا ولرحمانلرن
یکا جماعت اولنان بتولرلره کلمه لرو دخی صو یتمیه بیوردکه بزشول خرکلکه کبی مجرملری وکافر
لری سورو زجهنمه زن یکا یاتو سوزشویلکه صوسزلقدن بیولتری کسلم وهیچ برشفاعت
ایدیجیلر شفاعت قلغه مالک اولیه لرالا شول کسیه شفاعت قیلارکه انلرک اللهِ یتمیه قتنده
عهدلری وارکلمه ء توحیدا تکلم یعنی شفاعت ایدرلر یحون اولورمجرملرکا فرلرحقنده اولمز
زیرا یهود ونصاری زعم ایدوب دیرلرکه فرشته لرکزینلرکه قولیدروشولرکم دیرلرکزینلرک
اولادی وارمش یتمیه عالیدرمنزهدر اندنکه انلروصف ایدرلرانلرک قولترین ردایدوب
بیوردیکه تحقیق سز عظیم منکر نسنه ء دیلکزکه کتوردیکز اللهِ یتمیه بونلرن بریدر و دخی بیوردی
تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا أَن دَعَوْا
لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا وَمَا يَنبَغِي لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا إِن كُلُّ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا

اَنْ الرَّحْمٰنِ عَبْدًا لَقَدْ اَحْصٰيهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا وَكُلُّهُمْ اٰتِيهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَرْدًا يعنى
يعنى اولودكه كوكلرپاره پاره اولهٔ ويرليارىلم وطاغلراونه دوكلهٔ انلرك اول كلامندنكه حق
تعالىيه اهل واولاد اطلاق ايدرلر وفرشته دخى غضبه كلوب جهنم يا كتوب انلرك اول سوز
لرندن پس حق تعالى انلرك اول قوللرين رد ايدوب بيوردىكه لايق دكلدر الله تعالىيه كه كندويه
ولد طوتمق يا خود انى اونكله وصف ايتمك دكلدر بوكلى كوكلرده ويرلرده يرادلى لاجميع حق
تعالىيك قولىدرلركه انلرك حكمنده مطيع ومنقاددرلر حتى الله تعالى بونلرك نفسلرينى وكونلرينى
جملهسنك عدلايدوب صيدىكه هيچ برنسنه اكا خفى دكلدر بوكلىسى قيامت كونندن حق تعالى حضرتنه
تنهيا كلكلرىنى هيچ دىيادهٔ برنسنه بلمزلرمى اولمليدر دخى ايمان اهلنى ذكر ايدوب بيوردىكه

اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدًّا فَاِنَّمَا يَسَّرْنٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ
بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنْذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ اَحَدٍ
اَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا يعنى انلرمكه ايمان كتوروب صالح عمل اشلهدلرنه زاولهكه حق تعالى انلرك كوكلنه
محبت برغه اللهى سوه لرو حق تعالى انلرى دخى خلقه سودوروه دخى بيوردىكه يا محمد بزبو قرانى
سكا كولايلوب ويردك كه سنك دلكجه اندرهدوك تا انوك ايچنده كى وعده لرله مؤمن
قولرمزه بشارت قيلهسن كه كندولرين شركدن كفردن صقلدىلر ودخى وعيدلرله قورقوتهسن
اول قومىكه دينمزه اعراض ايدوب سنوكله مخاصمه قيلورلرحتى قبول ايتوب باطلى ايروطوترلر
ايت يا محمد انلره كم اى بونجه بونلردن ايروقرلرى برهلاك ايدوب فنايه ويردك هيچ بونلردن
شمدى برنكسه كوره بيورمسن يا برحاله ترندن برآوازجق اشيده بيورمسن نه اولديغى هيچ براثرلرى

سُورَةُ طٰهٰ

كلمدى بونلرك دخى عاقبتلرى شويله اولىدر نتنوّن وخمسه ايات

بسم الله الرحمن الرحيم

طٰهٰ مَا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لِتَشْقٰى اِلَّا تَذْكِرَةً لِمَنْ يَخْشٰى تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ
الْاَرْضَ وَالسَّمٰوٰتِ الْعُلٰى الرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوٰى لَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرٰى وَاِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَاَخْفَى اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى كلامى ايدر اولوقتكه رسول صلى الله عليه وسلم حضرتنه وحى كلدوى مكده
اولغدر ايا غن دىكوب عبادته اجتهاد قيلديكه مبارك قدملرى ششدى حق تعالى بوايتى
اندروب بونكله بنى تخفيف قيلوب بيوردىكه يا محمد بزبوقرانى اندن اوتروسنوك اوزريكه اندن
مدك سن انوكله كندوفسكه زحمت برغه سن الا اندن اوترو اندن اوزرا نزدك وعظ ونصيحت
اولهٔ انلره كم القهون قورقوجيلردر بوقران منزل دالله تعالىدنكه برلرى وكوكلرى يرندى
يوجه درواونك اولينك برسى رحمانذركه اول رحمان عرش اوزره مستويدر وحكمى اندن
سفر قدر اما كندواندن يوجه درتكم برلردن كوكلردن يوجه درالله تعالىنك برلرده
كوكلرده نه واريسه وبونلرك اراسنده دخى نه واريسه كلى خاص ملكيدر هيچ برشكنك انده
اشترا كى بوقدر تا تحت الثرايه دكين واندن دخى اوته نه واريسه كلى انوكدر دخى حق تعالى
كندوعلى بيان ايدوب نهدىدواندار قلق ايچون بيوردىكه يا محمد سن كرك قولكى جهرايت
كرك اخفا تحقيق الله تعالى كوكلوكه دوشنى بيلوردخى يادن نه دوشمكدر دانى دخى بيوركه اكا
خفى نسنه بوقدر دخى كندوذاتى برلوب بيوردىكه الله تعالى اول التهدراندن غيرى معبود

حق یوقدرالا اولدرکه انوك کرکلو ادلری وارد دیوبدر نصکره موسی عم قصه سندن شرح
ایروب بیوردیکه وَهَلْ اَتٰیکَ حَدِیثُ مُوسٰی اِذْ رَاٰی نَارًا فَقَالَ لِاَهْلِهِ امْکُثُوا اِنِّی اٰنَسْتُ نَارًا لَعَلِّی اٰتِیکُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ اَوْ اَجِدُ عَلَی النَّارِ هُدًی فَلَمَّا اَتٰیهَا نُودِیَ یَا مُوسٰی
اِنِّی اَنَا رَبُّکَ فَاخْلَعْ نَعْلَیْکَ اِنَّکَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًی یعنی ایا محمد تحقیق سکا کلدی
بلکه کلدی اشتدك بلدك شول وقتکه موسی عم شعیبدن دستور دلدیکه مدینه دن
دونب کرومصره واره اناسی وقرندشی قتنه اولنه شعیب کا دستور ویردی موسی اهلیله
وماایلیله جمله مدینه دن مصره توجه قلدی قیشکونلریدی یول ایله یورومکه تورقردی
یولدن یرلردن کیدردیکه شاهراه پادشاهلرندن حذر ایدردی اهلی صغیر حامله ایدی مدتی
تمام اولمشدی پس بریه دوشیب کیدردی بلمزدیکه یولی نره یه وادر یکیده رك طور طاغندن
غریدن یکا صاغ طرفدن یورودی برکیجه یولدن ازدی زیاده قره کولیدی همقارياغردی نقدر
چقوچاقدی اودجمدی اندن چوانبی بردی طوردیکه اودطلب ایده نظر قلدی کوردی
ایراغدن بوالك معول طرفندن طوردن یکا اودکوردی اهلنه دیکه سزبوندہ اکلنك
بن اودکوردم واروب سزه برپاره شعله کتورم یاخود اودقتنه برکسه بولکم بزی یوله
دلالت قیله موسی عم چونکه اودقتنه یعنی کلدی کوردیکه برنازه پیراقلواغج بشل اغقا
سندن بوقاروسنه دکین آق نور اودطوتمش غایت روشن لیکن اودشعله سنه بکزمزکه
هیچ اغجك رنکین تغیر اتمز اما اهل تفسیر دیلرکه موسی عم کوردوکی نار دکلدی نور
ایدی لیکن چون موسی اودساندی نار لفظیله ذکر اولندی پس موسی عم انی کوروب اود

صندی

صندی قوجه اوجوغرلرد وشوردیکه واره اندن اودالم چون اندن یکا نور رکه اودالا
اول اودا اندن ایراق اولورچن موسی ایراق کتسه اول اودکا یقین اولوردی موسی عم تحیر
اولوب قالدی حال بندن بلدی قولاغنه فرشته یرلرك تسبیحی اوازی اشیدیلوردی پس حق تعالی
دن موسی اوزرینه سکینه ورقار انعام اولندیکه سکون ایدب حیاره طوردی ندا اولندیکه
یا موسی بن سنك ربکم وهب ایدرجون انجدن موسایه ندا ایرشدی اولم صاندیکم اول
ندا انوك دورت طرفندن بلم قلدی کلوردی موسی عم اکا ندا قیلن کمدوکین بلدی تیرجك
جواب ویرب دیکه بن اوازکی اشیدرم لیکن مکانکی کورمزمرکه قتده سن نه یردن ندا قیلورسن
حق تعالیدن کروندا ایرشدیکه بن سنك فوقکدهم وسنکلهم والیکی قلمشم سنك جانك
کوزکه یقین اولدوغندن دخی بن سکا یقینم موسی بلدیکه بوصفت الله تعالی صفتیدر وبوندا
اندن کمانی دفع اولدی سنك زایل اولدی ندا کلدی یا موسی نعلینلرك چقار سبب
بولدیکه اول نعلینلری دباغلنمش اشك کوندن ایدی پس موسی عم نعلینلرین چقا
روب اول وادیٔ مقدسدن آشیروانی زیرا حق تعالی اکا بیوردیکه یا موسی تحقیق وادیٔ
مقدسده سنك اول طوی درطوا اول دره نك آدیدرکه دکرمی قیلوضعفه درودخی ندا
قیلوب بیوردیکه وَاَنَا اخْتَرْتُکَ فَاسْتَمِعْ لِمَا یُوحٰی اِنَّنِی اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِی
وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِکْرِی اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِیَةٌ اَکَادُ اُخْفِیهَا لِتُجْزٰی کُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعٰی
فَلَا یَصُدَّنَّکَ عَنْهَا مَنْ لَا یُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوٰیهُ فَتَرْدٰی یعنی حق تعالی موسایه بیوردیکه
بن سنی کزیده قلدم رسالتیمون قولاق طوت اشیت شول نسنه یکه سکا وحی اولنور تحقیق

یلکم بن اول اللهنکم بندن غیری معبود حق یوقدر الا بنم عبادتکی بکا قیل بندن غیریه
قیله ودخی نمازه آمامت ایدوب شروع ایلدکم بنی ذکر ایده سن وبنلم مناجات قیلوب غیریی
اونیده سن ودخی بلکم حقیقتا قیامت کلیسردرکم بن انی کرملشم کسیه بلدرمشم بلکه بعضیت
اولدیکم بن انی کندو نفسمدن دخی کرایم دکلکم غیریله بلدوم زیرا انی کرملکده قورقمق
وحذر قلدرمق وارکدر چون واقع اولیسر معلوم مدکل کرکدرکم کشی دائم انوك یراغنده
اولوب اندن حذر قیله هیچ بروقت غافل اولیه پس اول قیامت کلکی انوکچوندرکم هرنفس
عملی مقابله سنده جزا اولنه اکرخیر اکرشر اولسه پس یا موسی سنی اول قیامته ایمان کتورمکدن
منع ایلیسون شول کمسارکم انوك اول قیامته ایمانمزی بوقدرکندوهوالری مراد نه اوسنلر
واکرسن دخی انلرجلین هوایی نفسه اویوب انکار ایدرسك هلاك اولورسك ودخی بورد
دیکه وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَىٰ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ
فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ یعنی یا موسی بوصاغ الکده کی نه نسنه در دیوصورمقدن حکمت بوایدیکه
انی مطلع ایده اول عصا اوزرینه کم انی بیلانه دوندوریسرواکا بلدوره کم اول اولو معجزاندن
تاکه اکثر کافرلرایمانه واقع اولیجق قورقیه پس موسی علیه السلام جواب ویردیکه بوالمده کی عصامدر
اول عصادنکه باشی ایکی یوداغ ایدرچوکان کبی کلشی ایدرای الهی یاسنده دینلری وارایدی
آدی نبعه ایدی موسی علیه السلام دیدیکه بن اکا طیانرم قیمکه یورومم وقیمکه بریردن سکردسم
اعتماد ایدرم ودخی انوکله انجدون قوبلریمه یبرق سلکرم بریلردخی قوبلریمی انوکله سورمدم
دخی بنم اول عصامه ایلدیوق حاجتم بریمکلودر دخی قویه صاروقوردی قوغه کبی اولوب صوصوردی

دخی بیلان عقرب اولدوردی واسیده دیکردی یبرفلوردی کلکه ایدردی وخاطری
یمش دیلسه یره صخردی فی الحال توب یمش ویردی وقت اولوردی انوکله سویلشوردی وصو
حاجتی اولسه انوکله یره اوردی اول یردن صو چوردی وفراکونکیجه ده یره دیکردی چراق کبی
شعله ویردی وچمن برد شمن ظهور ایتسه انوکله محاربه قیلوردی ودخی بوردی قَالَ أَلْقِهَا
یَا مُوسَىٰ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ
یعنی دیدیکه یا موسی برق الکدن عصایی اندن اتدی کوردیکه غایت اولوصاروبلان
اولدی قرنی اوزرینه سعی ایدوب تیز تیز یورودی اول ایکی یدانی چکا نی اولدی اول حالدن
بونوایلیسی اولدی وایکی کوزلری اودکبی یاندی اولوقیامته اوغرایوب برلقمه کبی یوتدی
آزوسیله اولونجه ری دیشلرندن کسوب یقردی دیشلرندن دخی اوزاشیدیوردی چون
موسی علیه السلام عصایی بوهیبت اوزره کوردی دونوب قاچدی قچرکن حق تعالی کوب اوندی
طوروارد دی ندا اولندیکه یا موسی دونکیرو بروکه کل پس موسی علیه السلام زیاده قورقوایله
دونری حق تعالی بیوردیکه طوت انی یا موسی صاغ الکله قورقمه کیزانی اولکی سیرته دو
ندروه وزموسانك اکنده کی عصادن برکوکلکی وارایدی کوکلك یکنی اندن طولا دیکه
انی طوته برفرشته اکاد دیکه یا موسی خبرویربکا کم اکرحق تعالی اکاد ستوروبرسه اول
قورقدوغنی یرینه کتوره اول کوکلك انی منع ایده بیلورمی موسی دیدیکه منع اتمز ولیکن بن
ضعیفم وضعیف نسنه دن یردمشم انی اچوب ایرویوردی اول یلانی چکه سندن دو
ندی جان اولکی کبی یانی عصا اولدی ودخی بوردیکه وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ

بيضاء من غير سوء اية اخرى لنريك من اياتنا الكبرى يعنى ندا اولديكه يا
موسى الكى قولتوغكه قوالك جعه سنك اق نورا اولوبن كه انده برعلت عيب اولميه
تاكا برا اولوعلامت نبوت دخى كوسترودابن عباس رضى الله عنه موسى عم انى يقا
سندن ايجو قولنوغى التده قودى الى آق نورا اولدى كنش كبى قراكوكيجه منور قيلور
پس موسى عم بوعلامتلرى معاينه قلدى رسالتى تصديق اولدى حق تعالى كا امر ايدوب
بوردوكه اذهب الى فرعون انه طغى يعنى يا موسى يورى فرعونه وارانى برفرقه
دعوت قيل كلمه توحيد ايله كه تحقيق اول عصيانده وسركشلكده حددن تجاوز
قلدى موسى عم انى ايشيدوب دوديكم حق تعالى خبر ويروب بوردى قال رب اشرح
لى صدرى ويسر لى امرى واحلل عقدة من لسانى يفقهوا قولى يعنى موسى ايتدى
يا رب بنم صدرمى حق ايجون كيك ايديور يعنى بنم صدرمى قوى قيل كه سندن غيردن
قورقيم زيرا فرعون شوكتلو ولشكرى چوقلو غندن قورقب طارلشدى كندى
يا لكز ايدى دخى دعا قيلوب دوديكه بكا بيوردوغك امرى بنم اوزرمه اسان قيلويركه
فرعونه رسالتك ايرشدورمه ودخى ديلمك باغى ششوركه اشيدنلر سوزومى فهم ايدوب
اكليه لر ودخى حق تعالا بوردى واجعل لى وزيرا من اهلى هرون اخى اشدد به ازرى
واشركه فى امرى كى نسبحك كثيرا ونذكرك كثيرا انك كنت بنا بصيرا يعنى
دخى موسى عم ايتديكه بنم اهلمدن قوم وشم هارونى قيلويركه بواشده بكا معاون اولسه زيرا
اول بندن فصيحدر انوكلنبم ارقم قوى قيلويرتبليغ رسالتده انى بنملشريك قيلويركل

تاكه سكا چوق نماز لرقيلوب ويردوكك تعلم مقابلم سنده حمد وثنا قيلويركه تحقيق
سن برفرامرمزده عالمسن هرامرالمزى كوررسن بس حق تعالا بوردىكه قال قد اوتيت
سولك يا موسى ولقد منا عليك مرة اخرى اذ اوحينا الى امك ما يوحى ان
اقذفيه فى التابوت فاقذفيه فى اليم فليلقه اليم بالساحل ياخذه عدو
لى وعدو له والقيت عليك محبة منى ولتصنع على عينى اذ تمشى اختك
فتقول هل ادلكم على من يكفله فرجعناك الى امك كى تقر عينها ولا تحزن
وقلت نفسا فنجيناك من الغم وفتناك فتونا يعنى حق تعالا قيلوب بوردىكه تحقيق
جميع دلكارلك سكا ويرلدى اى موسى برفرعطامز وانعامز محمدى ويرلدى
بلكه بوندن اول عطالرمز سكا ايرشمشدى وقتاكه سن دنيايه كلدك انالك قورقه
ديكه سكا فرعونلدن ضرر يتشه بزانوك كوكلنه شويله الهام قلدوقكه قورقمغل انى بر
صندوغه قويغل اول صندوغى نيل ايرمغنه برقغل تاكه اول نيل صويى انى سوره ايله كنارنه
چقاره انى كوروب اول برزه دشمنمز وانك دشمنى لا انى اوزنده تربيت قيله پس موسى نك
اناسى التمش بيوغله انى صندوغه قويوب بارقلرين واغزين بركندى نيله برقدى اول
نيلدن بريانى اولوا برماغ ايديكه ايريوب فرعونك سرايى باشندن كچردى اول صندوق
اولطرفه كندى فرعون عورتى آسيه بله اول صوكنارنده اوتورمشلرايدى كوردىلر صو
يوزلدن برصندوق كلور فرعون قولارينه بوردىكه انى چقروب قتنه الديلر صندوغى
اچدلركوردىلر بر اچنده براوغلان حسن صوبا چوق بوزلو فرعون كوزب محبتى دوشدى

وقرقوشك مرهبر وارب اولوقده سندن خبر المق استردی کوردیکه قصه طلب
ایدرلرکه سنی امرزکجون یانکه کتوره هرقفی عورتکه کتوردیلر انوك کوکسی سکا عرض
ایدیلر قول ایمدك اینن اوترو که سنی کوراکا رجوع ایدوروز پس قرقوشك انی
کوروب انلره دیدیکه بن سزی دلالت قیلیم بردایه کم اول انی کوزل تربیت برله امروزه دیلر
ایله بزدفی انی حوش طوتاوزواردی مریم انا سنی الوب کلدی بزسنی کروانا ك دزینه
رجوع ایدردك تاکه انا ك کوزلری سنی کورمکله سونب حوش اوله ودفی سن اول قبطی
اولدردك بزسنی اول قتل غصه سندن قورتردق صوچوقی عفو ایرب برله عدق وسنی اوغلم
نسنلرله ابتلا قیلوب کوردك وکلی نسنه دن سنی خلاص قیلوب پاك ایلدك وسنی شعیب
قتنه مدینه کوندردك اون یل انوك قوتن کودیب صغوبای سکا جفتلندردك سکزیل
دفی انده طوریب اهل واولاد حاصل اولدی اندنصکره بزتعدیر ایدیب وعده قلدوغمز
تمام اولیچون کلدك بزسنی اختیار قلدق کندو وحضرتمه ایچون رسالت ویردك تاکه برفر
اولادنمزه محتمزاوزده منصرف اوله سن وبزفرحتمتر عزتی قولترعزاوزتاسندن اقامت ایدن
بن سنی بم طوفدن حجت قلدمکه سنوکلمه انده خطاب قیلوروسکم بوردی قلبثت سنین
فی اهل مدین ثم جئت علی قدر یا موسی واصطنعتك لنفسی اذهب انت واخوك
بآیاتی ولا تنیا فی ذکری اذهبا الی فرعون انه طغی فقولا له قولا لینا
لعله یتذکر او یخشی یعنی حق تعالی امر ایلدیکه یاموسی وارسن دفی قردشك
هارونه نیم حجتم ودلایلمله که سکا بلدردم زنهار سست ضعیف اولمکه بم وحیم

ایرشدرمکده وارون انکا ایری وقتی سویلیه بلکه انکا ایکزدفی یمشق سویلك مدارا
ایله دیرلك ولاکا اول سزلك اوکوتیرکزله اوکلنه یاخود ایچنه برقورقو وشوب یزدن
یکا یونله بوسوزده تنبیه وارانلره کم امر معروف ونهی منکر قیلورلر کردکه سوزلری نصیحت
قلدقلری کشیلر لطفله اولمه خشونتله اولیه فرعون کبی کافره حق تعالی موسی وهارون کبی پیغمبر
لرینی کوندردی کا یمشق سویلك دیو امرایلدی ودفی بوردیکه قالا ربنا انا نخاف ان
یفرط علینا او ان یطغی قال لا تخافا انني معکما اسمع وأری یعنی موسی ایله هارون
دیلرکه ای بزم ربمز بزسنی بزفرعونه کا اول فرعون بزمزاوزرمزه قتل عفو بتیله یاخود شر
ایرشدرمکله افراط ایدوب حدندن تجاوز ایلیه حق تعالی بوردیکه قورقمك بن سزکله یم
دعاکزی اشیدرم اجابت قیلورم اول سزنجه قصد ایدرسه بن کوریرم انی سزدن منع ایدرم
عیم قورقمك کم بن سزدن غافل دکلم ودفی بوردی فأتیاه فقولا انا رسولا ربك
فارسل معنا بني اسرائیل ولا تعذبهم قد جئناك بآیة من ربك والسلام علی
من اتبع الهدی انا قد اوحی الینا ان العذاب علی من کذب وتولی یعنی موسی وهارون
کلدیلر فرعونه دیدیلرکم بخقیق بزسنك ربك دن الجوزبزی سندن یکا کوندردیکه
سنکله قومی دعوت قیلوز انوك قولنوغنه تاکه سن انوك برلکنه اقرار ایدیب نصدیق ایدن
وبزه انانسن ودفی اول بنی اسرائیلکه حبس ایدوب قتی زحمتلو اشلرانشلدرمزلری قیلوب
بزه اولشوره سن وانلردن اول عذابی کتوره سن تحقیق بزسکا حق تعالیدن انوك برلکنه
دلالت ایدرآیتلر کلدك فرعونه دیدیکه اول ایت ندر موسی عم النبی جبینه صوقوب کرو

چقاردی شویلکه کشش کبی شعله ویردی و دخی دیکه سلامتلق اول کمسه اوزرینه دکم
هدایت ویرلمه کیروب حقه متابعت قلدی تحقیق برن وحی اولندی الله تعالیدیکه بدرستی عذاب
اولنلره اشونلرکم انکار الله تعالیدن اعراض ایدب حتی بلدرلرکا انا غادیلرچون بونلر انکا
اول کلامی دکوردیلر فرعون انلره جواب ویردوکن حق تعالی خبر ویروب بیوردی قال فمن
ربکما یا موسی قال ربنا الذی اعطی کل شیء خلقه ثم هدی یعنی فرعون سؤال
ایدوب دیکه یا موسی سزی یکا کوندوران ربکز کیمدر موسی علیه السلام جواب ویرب دیکه ربمز
برفراولدرکه هر مخلوقه نه صورت اوزره یرادب کروانوك صلاحی نیلم ایدوکن انکا بلدرن
دلالت قلدی یعنی جسمی وجفتلیجمع اولوب نسل واولاد اولجغن نه سبیله اولسه
بلدردی ال ویردی طوتمایجون قولق ویردی اشتمك ایجون کوز ویردی کورمکجون دل
ویردی سویلمك ایجون وآدم اوغلنه دیشلر یرتدی چیقلندردی هر مصالحلرینه اندره
بلدردیکه سبب معیشت تمه اولمکروقلان حیوانلره دخی کروجنسلرینه دیشلری یرتدی
انلره دخی جمع اولوب نسللری اوریه هر بری مصالحنه اولمه دخی حق تعالی بیوردیکه
قال فما بال القرون الاولی قال علمها عند ربی فی کتاب لا یضل ربی ولا
ینسی یعنی فرعون کروصوردیکه بویزدن ایلروکچن امتلرك حالی نه اولدی شول
نسللرکه برنی شمدی انکا دعوت قیلورسن بدرستی اولردخی کلی قیامته انکار ایدوب
یتدره طیرلردی موسی علیه السلام دیکه انلرك علملری بزم ربم قتنده صفحلنوب دفتره اولمشدر
انوکلم مجازات اولونلر موسی علیه السلام بونك علمنی حق تعالیه ردایدوب اول بیلور دیدوکی صفحه

انکا تربیت انما مشدی که انکا علم حاصل اولیدی تربیت انکا فرعون هلاکندن نصکره
اندرلدی ودخی دیکه بزم ربم انلرك عملرینی بزه جمع برنی ترك اتمز بلکه مؤمنلرك انتقا
منی کافرلردن الیوروب عملرینه جزا قیلور ودخی حق تعالی بیوردی الذی جعل لکم الارض
مهدا وسلك لکم فیها سبلا وانزل من السماء ماء فاخرجنا به ازواجا من
نبات شتی یعنی موسی علیه السلام دخی دیکه بزم ربم اولدرکم یریوزن سزه دوشك کبی دو
شدی وانك ایچنده سزه یولر قلدیکه هرنه مکانه دیلرسکز وارب ساکنلرسن دخی
کوکدن سزه صولر اندردیکه انوکله دانه لر واوتلر وانجیر وعنبر بتوره که سزه غذا اولنه
چون موسی کلامی تمام اولدی حق تعالی بیوردیکه بزاول یغمورلری انکچون اندردك که بن
یردن انواع اوتلر بتورروزکه هیچ بری برنه بکزمیه نه صورتده ونه هاصیتده ودخی بیوردیکه
کلوا وارعوا انعامکم ان فی ذلك لایات لاولی النهی منها خلقناکم وفیها
نعیدکم ومنها نخرجکم تارة اخری حق تعالی بیوردیعنی بزاول انواع اوتلری یرادوب
دورلو رنکلر اوزرینه امر ایتدك که سزانلردن بیك وجوانا نکزی صالیوروك اوتلاسون
بدرستی بوذکر اولنان نسنلرده نشانلر وعلامتلر وارحق تعالیدنك وارلغنه وبرلکنه
عقلی اولوب حرامدن اجتناب ایدنلره ودخی بیلوك کم برنسزی اول یردن یراندق واد
قلدق بوندن نصکره اولدوب کیروسزی اول برایچنه دفن ایدیسزدوقیامت کونده بر
دخی یردن کروچقاریسزدودخی بیوردیکه ولقد اریناه ایاتنا کلها وکذب وابی
یعنی یخچق بزاول فرعونه کلی موسایه ویردوکمز معجزاتلری جمله کوسترمدك اول کلیسی

یلانیوب اویله زعم ایتدیکه سحر در برفرعون اقرار اتمکدن امتناع قلدی یعنی
کلدی و دخی بیوردی قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَىٰ فَلَنَأْتِيَنَّكَ
بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى
یعنی فرعون موسایه دیدیکه یا موسی سن کلدیکی کبی برزی بو مصر دن چقه رسن سحر کله سن
برزه غالب اولوب بوملکی کندوکه دوندوره سن البته کرك کم برزدخی سن کتوره وکك کبی
سحر لرکتوره وزلیکی سنوکله برفرارامزده برروقت معین قبلکه اول وعده دن تجاوز ایمیه وز
هم مسافتی ایراق ویله ایکی طرفدن کلن قومه دخی مسافتی برابر اوله و دخی بیوردی قَالَ
مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى یعنی موسی عم دیدیکه سزکله برفرارامزه وعده
اول عید کونی اولسونکه جمله کزاندن زینت طوتوب جمع اولورسز تاکه اول ضحی وقتنده خلق جمع
اوله لرکوندن روشنلغی وقتیدر شبه ارادن کیده و دخی بیوردی فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ
ثُمَّ أَتَىٰ یعنی فرعون دونوب واردی اول مکاره لردن وساحرلردن جمع ایدوب چون اول
وعده لری کونی کلدی موسی عم اندن حاضر اولدی اول جمع اولوب کلن سحره لر بعضلرینه
کم بتمش ایکی جار و ایدی بعضلرینه دیدیلر کی بیك ایدی هر برینك ایپلری و عصالری وار
ایدیکه سحر یله بیلان کوستررلردی حتی بیوردی قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ یعنی موسی عم اندن دیدیکه
وای حالکك سزه یا سحره لر الله یه اوزینه افتری ایدوب یالان دوزمك کم سزه
عذاب اندوروب اصلکزی له حالك ایله شویلکم هیچ سز دنصکره برخلف قالمیه بد رستی

نومیند اولدی ولکن ایرتسندی شول کم کم الله تعالیه افتری قیلوب یالان دوزدی و دخی
بیوردی فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَىٰ قَالُوا إِنْ هَٰذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ
أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا
وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ یعنی اول سحره لر فرعون برزی برینك اراسنده مشاورت قیلوب
مناظره قیلیلر سرّلرینی سویلشدیلر دیدیلرکه اگر موسی برفراوزیمز غالب کلورسه کرکدرکه بزاکامتا
بعت قیلوز و اول اجازولرك بعضلری بریرینه دیدیلرکه بلی موسایله هارون ایکیسی دخی
ساحرلردر استرلرکه سحریله بریکزدن چقاروب ملکیکزه مالك اولمه لرو سزی قومکزدن
و دینکزدنکه طوغرو دیندرایده لرکندولرن دوندوره لرسن جمله کیدلریکزی جمع ایدوب کلمك
قصدنه کلکزی اتفاقله جمع اولك که صکره اوکزده اختلاف واقع اولمیه اندن اول وعده بریله
جمع اولوب صف دوتمکه هیبتله کورونه سز بدرستی فلاح اول اولورکم غالب اوله قوت بوله
و دخی بیوردی قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ قَالَ بَلْ أَلْقُوا
فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ یعنی اول ساحرلر دیدلرکم
یا موسی عصاکی اول سنی براغرسن یوخسه اول عصالریمزی برزمی برغه لم دیدی بلکه سز اولا
برقسکزکرك پس اول ساحرلرکلی ایپلرین وعصالرین برقدیلر اما برا غجق وقتن خلقك
کوزلرین بغلدیلر اندن برقدیلر پس اندن سحرلری موسایه اویله خیال اولندیکه حرکته کلوب
سعی ایدیلر موسی دخی اندن حاضر اولن قومه دخی اویله ظن ایدیلرکه بریوزی طلوب یالان
اولدی هرطرفدن برمیل قدر یالان طوتدی هرکسله سعی ایدرلردی و دخی حق تعالی بیوردی

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ
تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى يعنى موسى انى
كوب درونه تورقوتع زيراطمع بشرتندانوك كبى نسندون نعرت ايدر پس حق تعالى
بيوردىكه دىدك قورقمغل يا موسى كه حقيقت نصرت وظفر سنكدرغالب سن سن برق اول
عصانكى صاغكدن تاكه انلرك انما انلرنى هب بوده بدستى شول نسنه كه انلرانى اشلديلر جمله
ساحرلرمكيدر ساحرلرهود فلاح بولمز هرنه يرده كلورسه ودخى بيوردى فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ
سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى يعنى چون موسى عم عصاسن برقدى ناكاه
براولوازدرها اولوب ساحرلرك قوسحرلرين يوتديكه هيچ اثرى قالمدى ساحرلرچون
اول حالى كوردىلر بلديلركه موسانك امرى حقدركندولرك باطلدر فى الحال جمله سى انده
اخلاصله سجده وارب ددلركه بزايمان كتوردب تصديق ايتدك موسا ايله هارون ك رب
حق تعالى خبر وبردى قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ
السِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ
وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى يعنى فرعون انى كوروب دىكه سزاول موسايه
ايمانى كتوردىكزين سزه دستوور مدين تحقيق موسى سزك ريسكزدركه سزه سحر
اوكرتدى عزتم حقيجون اليكزه بندخى سزك الركزى ايلركزى خلافندن كسم واول
بدقارىزه اصم كورسزكه ايمانه كلاوكوكزايچون سزه بنم عذابم قتى اولسون بوخسا ايمانى ترك
ايتوكفرچون اول موسى تكرسى عذابى قتيرتدرچون فرعون اول كلامى قدرى انلر

دخى جواب ويروبلرنكم حق تعالى خبر ويروب بيوردى قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ
الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا إِنَّا
آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى يعنى ساحرلر
ده لركم يا فرعون برسنى اختيار قلمزشول دلالت اوزره كم بزه ظاهر اولديكم موسا
نك الى نورلو اولق ايدى وعصاسى اژدرا ولمدى ناكه كلى بزم سحرلرمزى يوتدى اكر موسا
نك دخى اشى سحر اولايدى بزم بوليله زمز وعصالرمز قدره كندى دخى دلرلا فرعون
برسنى اختيار قلمزاول الله تعالى اوزرينكم برى برندى وارسن نه ديلرسك اشلكه سنوك
حكمك ان بودنياده درتيمز زمانده حكمك بوزيلورسن فانا اولورسن بزتحقيق بزمز ايمان
كتوردك تاكه بزم خطالرمزى برلعيب عفو ايلمه غيرسن بزم اوزرمزه اكراه ايروب بوسحرلرى
اشلديرسه كسن الله تعالى يكردسندن ثواب وبرمكم وانوك عقابى باقيدرسنوك عقا
بكدن سنوك عقابك دوكنورانوك عقابك نهايتى يوقدر ودخى بيوردى إِنَّهُ مَنْ
يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى يعنى هركم دنيادن آخرته
كتسه شركله بدرستى انوك ماواسى جهنمدر عذاب ايچنده نه اولورركه اولمزلدن قورتله
راحت اولهتوجيات حاصل اولورركه انلردن برمنفعت اوله پس مؤمنلرحالندن خبر ويروب
بيوردىكه وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى
جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى
يعنى دخى سزلركم آخرته كتسه بوحالده كه مؤمن اوله عمل صالح دخى ايشلمش اوله مرتبه عاليه

انلرکدن اولجتات عدن ایچنده کی انواع کوشکلرینك التندن ایرمقلر اقرانلرك اعلی
انده مخلدلرکم زوالی وفناسی یوقدر بوکلی عوضدر شول کسلره کم کفاهدن وشرکدن
کندولرین پاك قلمدی ولهذا یوردی وَلَقَدْ اَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِيْ فَاضْرِبْ
لَهُمْ طَرِيْقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخٰفُ دَرَكًا وَّلَا تَخْشٰى یعنی حق تعالی بیوردی تحقیق بز وحی
ایلدك بیوردق موسایه کم قوللرمزی الکجه ده سیر ایله مصردن بلادندن اول لیله وار
عصاکله اورتا البده قوریول اچلسون کم کچه لر قورقمغل یا موسی اندنکه فرعون سنوانك
اردکدن ایرشه ضرر ایرکوره واندن دخی قورقمغل کم اوکوکده دکرسنی غرق ایله موسی علیه السلام
حق تعالی دستور ایلدی قومنی الوب کجه ده چون سیر ایلدی پس فرعون موسی کندوکن اشیدوب
لشکرینه امر ایلدی اردندن ایرشلرینکم حق تعالی بیوردی فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُوْدِهٖ
فَغَشِيَهُمْ مِّنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ وَاَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهٗ وَمَا هَدٰى یعنی فرعون دخی
قومیله سیر ایدوب اردلرندن ایرشدی موسی علیه السلام عصاسیله برکنارینی اوردی اون ایکی
یول اچلدی صولرینه طاغ کبی اولوب طوردی ارالغدی قوریول اولدی موسی قومیله سلامت
کچدیلر اردنجه فرعون ایرشدی قومیله کوردیلر صویلرینش یول اولمش اولدخی اوغرادیکم
کچدی تمام قومیله چوکه صویه کیردلر هیچ برکمسه طشره قالمدی حق تعالی بیوردیکه اول طوفان
صولرینی اوزرینه یقلوب انلری قیلدی غرق اولوب هلاك ایلدی موسی قومیله نجات
بولوب قورتلدی چونکه انلرهدایت اوزره ایدی اما فرعون قومنی ضلالته برقدی
طریق هدایته ایرشادقلدی اصلیله هلاك اولدی ودخی بیوردی یَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ قَدْ اَنْجَيْنٰكُمْ

مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوٰعَدْنٰكُمْ جَانِبَ الطُّوْرِ الْاَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى
یعنی حق تعالی نعمتلرین عدایدوب بیوردیکه ای بنی اسرائیل تحقیق برسزی دشمنلریکزدن نجات
ویروب قورتردق واول طورك صاغ طرفندن سزه وعدلرقلدق ودخی بیدایچنده سزك
اوزریکزه کرکلیکین بلدیرجین بعدزدق سزه کم اول پاك حلالدن ودخی بیوردی کُلُوْا
مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيْهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِيْ وَمَنْ يَّحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِيْ
فَقَدْ هَوٰى یعنی اول پاك حلال ویردکمزدن یيك اول نعمتی بیوب قوتکزی معصیته
خرج ایتمك وانی دخی نعمته قیلوب قورودب دوشرمك کم بنم نعمتم کافرلره سزوانوکله بنم
غضبم سزه واجب اولمه هرکیمکم واجب اولمه بدرستی اول هلاك اولدی جهنم اوجدی
ودخی بیوردی وَاِنِّيْ لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى یعنی حق تعالی
بیوردیکه تحقیق بن غفاردرین برلغادرین شول کمسه کم شرکی ترك ایدوب ایمانه کلوب بنم برکمی
تصدیق ایدوب فرض قلدوغم طاعتلری کوکلوادایدوب وانوك اوزرینه دایم اولوب تا اولنجه
دکین وعملی اصلاحه کلجك علمه مشغول اولوب اوکونه اهلی سنت وجماعت طریقی اوزرینه
دائم اولوب ودخی بیوردی وَمَآ اَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰمُوْسٰى قَالَ هُمْ اُولَآءِ عَلٰٓى اَثَرِيْ وَ
عَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضٰى قَالَ فَاِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَاَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ
سبب فیضه بوایدیکم موسی علیه السلام حق تعالی دستوریله قومندن یتمش کشی اختیار ایدوب
طوره یلم کندی تاکه تورینی الوب اول قوم ایچنه کتوره لر انواك اچنده کی حکمه عمل ایلیه لر
چون موسی علیه السلام سیر ایدوب قومیله طوره وار دیلر موسی علیه السلام انلری قیوب اول تعجیل ایله طوره

واردی حق تعالیه شوقی غالب اولدوغندن واول قومه بیوردیکه اردنجه متابعت قلوب
طوره کلم لوحق تعالی موسی پیغمبر خطاب ایدوب بیوردیکه یا موسی نه سبب سنی تعجیل ایتدردیکه
قومکی قودك ایدروکلدك موسی عم دیکه یارب اندوغی کلمز دیو مجرد یقیندر شوندی کلورلر
بن تعجیل ایدوب ایدروکلدوکم انوکوندن که بکا سندن زیاده رضا حاصل اولله حق تعالی بیوردیکه
یا موسی بزسنك اول خلقکدن قرق شکله قیوب کندوکلك قومیکه التوزبیك کشیدی مبتلا
قلدق اون بکی بیك ارتغی عیب بوزغویه طپدلرسندن صکره سامری لعنتی ازدوردی دعوت
ایدوب بوزغویه طپدردی ودوغی بیوردی فرجع موسی الی قومه غضبان اسفا قال یا
قوم الم یعدکم ربکم وعدا حسنا افطال علیکم العهد ام اردتم ان یحل علیکم
غضب من ربکم فاخلفتم موعدی یعنی سبب قنه بولدیکم چون موسی عم انی تعجیل
دوندی غضبله اول قومنه کلدی دیدی یا قوم سزه ربکز کوزل کرچك وعده قلدیمی که
توریت انذوره سزانی قیوب واشیدوب عمل ایده سز پس اولوعده اوزرینه کچدیمکه سزه
کتاب کوندرمز دن تفکرکدن ابریلدیکز مدت چوغلدی واوزدمی که بوفتنه یه کرفتار اولدیکز
یوخصه انی می دیلدیکزکه برایشی اشیدسز اول سبب اولهکه انوکلم حق تعالیدن غضبنه نه
مستحق اولهسز نه اولدی سزه کم بزم وعده مه مخالفت قلدوکز پس اندن جوابن حق تعالی
خبر ویوب بیوردی قالوا ما اخلفنا موعدك بملكنا ولكنا حملنا اوزارا من
زينة القوم فقذفناها فكذلك القى السامرى فاخرج لهم عجلا جسدا له خوار
یعنی اول قومی موسایه جواب ویوب دیلرکه بزسنك وعده کی اختیارمزوقدرتمزله خلاف

اتمدك بکه بزدن بکا تکلیف اولنوب اول فرعون قومندن زینتلرن بزه کتوردیلر سبب
قصه بولدیکم بنی اسرائیل قومی کیدرا ولمجی واردیلر عوریتری فرعون قومندن عوریتلرینك
زینتلرن عاریة الدیلردوکونه کیدردیو چون انلر غرق اولدیلر اول زینت غنیمت قالدی
اولوقت مال غنیمت انلره حلال دکلدی کیکه لردنی اول سامری انلره دیدیکه وارك برچوره
قزك اول مال غنیمتی کابرغلك موسی کلنجه پس اولقومه دیدیکه یا موسی بزاول مالی حفر ایدوب
کابرتدق اول سامری دخی کندوده اولن زینتی برتدی ابن عباس رض ایدرهارون
امر ایلدیکه اودیا تدیلر اول مالی جمله اوده برتدیلر سامری دخی برتدی اندن جبریل
انی اینی السندن اودخی طپراق عمامه سندن کزولیدی چاردی اول مال اوزرینه دوکدی
انوك بچندن اول قومه بربوزغو چیقردیکه اواز اوزره چاغردی بعضیلر دیدیلرکه هارون
کلدی اوغرادی کوردی دیدیکه یا سامری بونه تسندرکه دوزرسن سامری دیدی
بوبرتسندرکه انسی وزیانی یوق بنجون دعا قیل یا هارون هارون دیدیکه ای ربم بونك
مرادی کوکلنده نه ایسه بوکا احسان ایلم پس سامری اول بوزاغویی دوکوب تمام ایدوب
واول طپراغی انوك اغزندن ایچروبرغوب واول بوزاغویه دیدیکه برکونجاغرپس
هارون دعا سیله اول بوزاغوا واز ایدوب کلدی حقیقتده بوبرفتنه ایدیکم حق تعالی بنی
اسرائیلی انوکله ابتلا قلدی ودخی حق تعالی بیوردیکه فقالوا هذا الهكم والله موسى فنسى افلا
يرون الا يرجع اليهم قولا ولا يملك لهم ضرا ولا نفعا یعنی پس بنی اسرائیل ایدیدی
موسایه که سامری بزه دیدی یا قوم اشبو سزك الهکز ومعبودیکز در وموسانك دخی معبودی

بودر كه بونده قودى كندى يولن ازدب خطا ايتدى واردى استيو كندى حق تيغا بيودر ك
كورمزمى اولمكمكه بوزاغو جواب ويرمزيا خود انده فائده وزيان دكورمك الندن كلمز

برجماده دراول مجمن معبود اوليس ودخى حق تيغا بيوردى ولقد قال لهم هارون من
من قبل يا قوم انما فتنتم به وان ربكم الرحمن فاتبعوني واطيعوا امري يعني موسى
دونب كلمدن اول هارون ديدكه يا قوم تحقيق سز مبتلى اولديكز فتنه دونديكز اول
بوزاغويله كه اول اله دكلدر بدر سنى سزك ربكز اول الله در كه رحمن درانى قولنى بنم د
دينم متابعت قيلك كه حق تيغا يه عبادت قيلك بكا مطيع اولك اول بوزاغويه عبادت تدن ترك
ايلك كه اول باطلدر ودخى بيوردى كه قالوا لن نبرح عليه عاكفين حتى يرجع الينا
موسى يعني اول قوم ديدلركه بزالبته اكا عبادت قيلمقدن زائل اولمزز وانوك عبادتنه قائم
اولودز انا اكا دكين كه موسى ديدوب بزه كلمچون انلرها رونه مطيع اولمديلر هارون دخى
انلردن عزلت ايدب اول اون بكى بيك قوم ايچنه وارب كه انلر بوزاغويه عبادتدن چمديلر ايدى چون
موسى عم دونب كلدى اول قومده اوينق ورقص اوزره شاديلق ايتمك اوازه سى اشتدى اول
بوزاغوندن چوره يانده اولى بلم سنده اولان تيتش كشيه دوكه اشتوا وازه لر اول قندا اوازه
سيدركه بوقومه واقع اولدى ودخى حق تيغا بيوردى قال يا هرون ما منعك اذ رايتهم
ضلوا الا تتبعني افعصيت امري يعني موسى عم كلوب قرنداشى هارونك صاغ اليله صا
چوندن وصول ايلدكلرنده دونب ديدكه يا هارون چون كوردك كم بوقوم ازديلر
بنم اردمجه كلوب بونلرك ضلالتلرين بكا خبر ويرمدك يا نجون بونلره معاتله اعدك ايلودك

اكوين بونده اولسم كورمكه بونلر شرك كتورورلر البته بن بونلرك له معاتله ايدردم وكفرلرى اوزره
اكوسن انلرى قوب كتسك كندوكك انلره زجر اولوردى پس حق تيغا هارون موايتن بيودر

قال يا بن ام لا تاخذ بلحيتي ولا برأسي اني خشيت ان تقول فرقت بين بني اسرائيل ولم
ترقب قولي يعني هارون ديدى اى انم اوغلى بنم صقالم ساچم طوتمه كه بدر سنى بن انلرك فعلنه
انكار ايتمكه قورقدمكه بنى اسرائيل ايكى بولك اولوب معاتله ايده لر وسنك اردنجه وارمغه دخى
قورقدمكه بونلر بولك بولك اولدقده بربرين صلاك ايده لر پس سن ديه سنكه نجون بنم وصيتم
طوتوب انلرى صقلوب طورمدك قودك كندك موسى عم چون بوكلامى اشتدى قردشنى
قوب سامريه عتاب ايتمكه بشلدى نكم حق تيغا بيودر قال فما خطبك يا سامري قال بصرت
بما لم يبصروا به فقبضت قبضة من اثر الرسول فنبذتها وكذلك سولت لي نفسي
يعني موسى عم دونب سامريه عتاب ايدب ديدكه يا سامري مرادك نه ايدكه بونى بوايله
اشلدك سامري ديدكه بن كوردم جبرائيلى كه بونلر كوريمديلر بن انى بلدم بونلر بلمديلر اوقتكه
جبرائيل يونده بنوب فرعون قومنك اردنجه دليل اولوب نيله كيروب غرق اولديلر اوقت
جبرائيلك اتى ايتى اتندن برقبضه طراق الدم انى اول بوزاغوينك اغزنه برقدم اوازوب مولدى
بونم نفسم انى بكا موش كوستردى كه اشلدم انلرن بونسنه ظاهر اولدى ودخى حق تيغا بيوردكه
قال فاذهب فان لك في الحوة ان تقول لا مساس وان لك موعدا لن تخلفه وانظر
الى الهك الذي ظلت عليه عاكفا لنحرقنه ثم لننسفنه في اليم نسفا يعني موسى عم
سامريه ديدكه وارامدى شيمدنكرو نقدركه ديرى اولسن ايرق بركسيه قرشيميسن وكسه سكا شيم

دخی نسندکه قرشیه پس موسی عم امر ایلدی بنی اسرایل ایچنده که هیچ برکسه اکا قرشیه ویقینی وارمیه
پس مامری اندنصکره بریه دوشب وحشیارلرله قرشوب بیم اولدی ودخی موسی عم اکا دیکه
یا مامری سنوك وعده اولنمش وقتك واردکه انوك ایچنده عذاب اولنسرسن که البته سن انده
غایب اولوسن قیامت کونندکه اکا اوغرایسرسن شویله کامل هیچ برنقصان اولمیه ودخی نظر قیلدی
اول نسنه یه کم سن انی زعم ایدرسن معبود دیوطور مش سن دائم اولوب اکا عبادت ایدرسن
حق تعالی عزتی حقی برانی البته آتشه یاقوب کولن دکزه صاوه رسوز کرك که اثری قیلمیه روا
یتدرکه موسی عم اول بوزاغیوی بوغزلدی اندن قان اقدی اندنصکره قرمش اکه ایله اکلوب
بوده قالدی اندنصکره دکزه صاوردی ودخی اول قومه دیکه حق تعالی خبر ویرب بوردی انما
الهکم الله الذی لا اله الا هو وسع کل شئ علما یعنی یا قوم تحقیق سزك الهکز
اول الله در که انسدن اوتی معبود یوقدر الا اولدرکه انوك علمی کلی نسنه دن بولندیغیچه
برمعلومانده اکا مخفی نسنه یوقدر بوندن صکره حق تعالی رسوله خطاب ایروب بوردیکه
کذلك نقص علیك من انباء ما قد سبق وقد اتیناك من لدنا ذکرا یعنی یا محمد
برسنك اوزریکه حکایت قیلوب سندن ایلروکچنلرك قصه لرین اشبو نجلین خبر ویرز
بونکله که برفقرسن سکا قرآن اندردك تاکه قومیك بوکلاملری اشیدوب عبرت الله
امرجلین عناد ایدب حقه منکر اولمیه لرکه علاك اولورودخی بوردی من اعرض عنه
فانه یحمل یوم القیمة وزرا خالدین فیه وساء لهم یوم القیمة حملا یعنی هرکیم
اول قرآنی اشتدکدن نصکره انوك حکمندن اعراض ایتسه اکا ایمان کتوریوب انوکله عمل قیلمغی

ترك

ترك انسه بدرستی قیامت کونندکلمه ارقسندن اغرکناه یوکیله کروانکله اودعذابنه
بوحالده که انوك ایچنده مخلد اولوه وای نه یاوزیوکدر اول یوك کم بونلرکتوردلرکه قرآنه
انکار ایدب انده سبب اولور عذاب جهنمده دائم قالمغه ودخی بوردی یوم ینفخ فی
الصور ونحشر المجرمین یومئذ زرقا یتخافتون بینهم ان لبثتم الا عشرا یعنی یونلر شرك
یوکیله جهنم عذابنه شول کونده مبتلا اولاکه اول کونده صورچالنه دخی برمقر کلری
طیرامدن قالمدورب جمع ایده وزاول حالده که کوزلری چوقراولوب یوزلری قره اولمیر
یرنك راسنده سرله سویلشوب که برقرد نیاده اکلمدوه غمزدکلمدرالا اون کیمدر ودخی بوردی
دی نحن اعلم بما یقولون اذ یقول امثلهم طریقة ان لبثتم الا یوما یعنی حق تعالی بوردی
بزبیوردکه بوسرله بریلنه سویلشرلرواندرك ایچنده که عاقلری وزیاده سوزبلیجیاری
درلرکه اکلمدك اول ایکی سوزیچا لمدوخی راسنده الا برکون ایمش زیرا انلرقیامتده اول
کونك شدتلرین وخطرلرین کوریجك دنیاده اول ایکی سوزدن راسنده کوردکلری راحت
کوزلرینه ازکوریلوندکره بوردی ویسئلونك عن الجبال فقل ینسفها ربی نسفا
فیذرها قاعا صفصفا لا ترى فیها عوجا ولا امتا یعنی تعیف قبیله سندن برکشی کلوب
رسول صلی الله تعالی علیه وسلمه سوردیکه قیامت کونندکه بوطاغلرنیچه اولیسر حق تعالی بوانی ازاله
ایروب بوردیکه یا محمد سندن صورلرکه بوطاغلرنیچه اولیسر سن خبر ویرایتکم بنم دیتم بوطا
غلری اصلیله بری برندن قوپریسر کلی هباء منثورا قلسر اول طاغلرك یرلرین شویله دوبدز
طاینجی یرقویسرکه هیچ انده نبات اولمیه وبرچوقریوبا یریوجه بیرکویله ودخی بوردیکه

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا

يعنى اول كونده كه جميع خلقى حق تعالى حضرتنه دعوت قيلنجك صونكه متابعت قيلوب ارض محشره

جمع اولوب يعنى اسرافيل صورى اوچرينجه قيوب جاله انجك براوار چيقوب ايده كه اى حيوانات سكونكز

واى باره لغتش دريلر واى خطاغلغش ايلر طوروب اول حضرت رحمانه كلوب واكا عرض اولنجك

اول اوازى اشيدوب جميع خلق باشلرين طيراقدن قالدوروب حق تعالى حضرتنه عرض كاه

جمع اولمه لرشويلكه هيچ بركسه انوك دعوتنه اكيلمك ايدوب دخى برنسنه يه ميل ايده ميه جك

صاغنه كيده بلكه ونه صولنه اكا متابعت قيلمايوب سوزنه جلم قورقوده اولوب اوازى

ساكن وكندولرذليل وحقير اولمه هان شول محشردن يكا دوردكلرينك ايچرى اوازى

اشيدبلم ودخى بيوردىكه يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَرَضِيَ لَهُ

قَوْلًا يعنى اول قيامت كونده هيچ بركسه نك بركسيه شفاعتى فايده قيلمى دكل الا شول كسيه كه

حق تعالى دن دستور اولمه اكا شفاعت اولنه وحق تعالى دخى انوك قولندن راضى اولمش اولمكه

دلندن كلمه ء توحيد كلمش مؤمنلردن اولمه پس بو آيت دلالت قيلور كه مؤمنلردن غيريه

هركز شفاعت اولنمز اولنورسه دخى قبول اولنمز ودخى بيوردى يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا

خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا يعنى حق تعالى بيلور عالمدر اول دعوته متابعت قيلوب

چاغرجيلرى حضورنه كلنلرك كندولردن ايلرونه عمل كوندردكلرى دخى بيلور صوكلرنده

دنياده خلف قيوب كندكلرين امّا اول خلايق دخى اوكلرنده صوكلرنده نه اشلديلر نه قو

ديلر انى احاطه ايدوب بلمز لر ودخى بيوردى وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ

حَمَلَ ظُلْمًا يعنى قيامت كونده يوزلر كندولرن ذلتله براغوب اكا سجده ايليه لر كه حق

وقيوم در تحقيق زيانكار شول كمسه كه اللهه شرك كتورردى ودخى بيوردىكه وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ

الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا يعنى دخى اولكم عمل صالح اشلدى بوحاله كه

مؤمن اولدى حق تعالينك وحدانيتنه صدقلم اعتقادقلدى قورقسون انذكه كناهلرى

زياده اولنه يا حسناتلرندن نقص اولنه يا بركسه نك كناهى بوكى انوك اوزرينه اوريلمه يا خود

اشلمدوكى عمل ايچون عقاب اولنه حق تعالا ذره قدر بركسيه ظلم ايلمز بلكه كناهنه كوره جزا قيلور

عدللو يا خود عفو ايدوب يغفرلر فضليله امّا حسناتلرينك برنه اون ثواب ويرر بلكه زياده

قيلور عطا سيله ودخى بيوردىكه وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ

الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا يعنى حق تعالى بيوردىكم اشبو سوره بيان

ايلدك انجلين بوقرآنى سكا عرب دلى اوزره انذردك دوندورودوندورو وانوك

ايچنده وعيدلرى ذكر ايلدك تا اولاكه انذر اشيدوب قورقلر شركدن اجتناب ايدوب

ايمانه كلالر يا خود اول قرآن بولرن يكى يكى عبرتلر ونصيحتلر ايرشدوره انلرانى اشيدوب عبرتلر

الركندولردن ايدوكى اشتركث عقابلرندن فكر ايدوب اوكندولرودخى بيوردى فَتَعَالَى

اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

پس حق تعالى بوجه اولود رانذكه ملحدلرو مشركلر انوك وعظنده سويلرلر ودخى بيوردىكى يا محمد

تحكم جبرائيل كلوب سكا قرآن اندوب وحى اتسه پس انك قرائتنه تعجيل اتمكل يا جبرئيل وحيندن

فارغ اولمجه انى اصحابكه خبر وبرمكل يا انوك اوزرينه املا قيلوب يزدرمغل اومكل بلكه

بلکه ایت ای بنم ربم بنم علمی یوقرانده وانلك معنا سنده زیاده قیلوبرور نسکره آدم سغبر قصه
ستدن خبر ویرب یوردی ولقد عهدنا الی آدم من قبل فنسی ولم نجد له عزما
واذ قلنا للملائکة اسجدوا لآدم فسجدوا الا ابلیس ابی یعنی حق تعالی یوردکه تحقیق بن
آدمه وصی عهدك ایلدك واکا بیوروب ومیت قلدقله اول انجدن بیله بورسنك قومکدن
اوکدن یا محمد بنم عهدم صدلرایمانه کلکی ترك ایتدلر سنکم بولار عهد صدلر آدم دخی
عهدی صغلدی امری اونتدی زیرا اول اونتمانغله اشدن نسنه انجون دخی عتاب اولنور
دی هنوز اول مرفوع دکلدی برانی نهی اولنان نسنه دن سهو ایدیجی بولدق وامر اولنان
نسنه یه تعلی بولدق اول فعل اوذره انوك نفسنی ذلیل کوردك که اول اکا حسد ایدن
دشمنی ابلیسه مطیع اولدی که فرشتلرك سیدك اکا سجده قیلك جمیع سجده قیلدیلر الا
ابلیس امدی وحی یوردیکه فقلنا یا آدم ان هذا عدو لك ولزوجك فلا یخرجنکما
من الجنة فتشقی ان لك الا تجوع فیها ولا تعری وانك لا تظمأ فیها
ولا تضحی یعنی بوآدمه دوك که یا آدم تحقیق اشبو ابلیس سکا وسنوك جفتکه حوایه دخی
دشمندر دیدم قنکم سز ایکیکزی اجماندن جقرمسون تاکه سنك معیشتك کد بیمنله
وعرق جبینله اکمك یمك واوکوزمك ویوغوروب پشورمك زحمتنه اوغرایاسن شمدی
سکا بو جنت ایچنده حاصل اولمقدر دکم هیچ اجتیه سن دخی موسزلق واقع اولمیه دخی کون
استیمی یوقدکه سنی انجده جنت اهلی کولکه لرده دائم راحتلرده اولورلر و دخی یوردیکه
فوسوس الیه الشیطان قال یا آدم هل ادلك علی شجرة الخلد وملك لا یبلی

یعنی

یعنی پس شیطان آدمه وسوسه قیلوب دیدیکه یا آدم دلالت قیلیمی سنی برباغ اوزره که اکر
سن انکله یشنسك بیه سن جنتده مخلد اولوب هرکز جمیع سن دخی بو ملکده باقی اولیه سن که
هرکز سکا فنا وهلاك اولق عارض اولمیه ودخی یوردیکه فاکلا منها فبدت لهما سوآتهما
وطفقا یخصفان علیهما من ورق الجنة وعصی آدم ربه فغوی یعنی آدمله
حوا شیطان کلامنه رغبت قلوبن اول انجدن بیدیلرهمان ندمکه اول لقمه بوغرلرنن ایچرو
کذی کلنرنده اولان حلة وباشلرنزن تاجلر کوردلری عریان قالوب عورتلری اچلدی
بوکز بشلادیلر اول ایکیسی وحق انجلرندن پیراق دیلردیکه الوب کذولرین ستر ایدیلر
انجلر یوقرو وقلوب پیراق ویرمزلردی پس آدم ربقی سنه مخالفت قیلوب عاصی اولدی
خطا قیلوب شیطانك اشی اشلدیلر حق تعالی نهی ایدوکی نسنه یه یوب اوکله جنتده مخلد اولق
اولق دیلدیلر اول مراده ایرشیب نومید قالدی اشی فساده وارب عزتدن ذلته ورحمتدن
زحمته اوغرادی ودخی حق تعالی یوردی ثم اجتبیه ربه فتاب علیه وهدی یعنی اندنصکره
حق تعالی آدمی کروانجیار ایدب اوزندیلری وانی عفو ایدب توبه دن کا هدایت ویردی
ودخی یوردی قال اهبطا منها جمیعا بعضکم لبعض عدو فاما یاتینکم منی هدی
فمن اتبع هدای فلا یضل ولا یشقی یعنی حق تعالی آدمله حوایه یوردیکه اینوکزاوجمعدن
یره یوحالده که بعضکز بعضکزه دشمن اولهٔ تاکه بنم قتمزه سزه هدایت ایرینه طریق حقه ثابت
اولهٔ سز هرکمکم کم بن اندردکم قرآنی اوقیه انوك ایمنه یکه متابعت قلسه حق تعالی اکا ضلالدن
هدایت ویره قیامت کونده انی باوزحسابدن صقلیه ودخی یوردیکه ومن اعرض عن ذکری

فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَىٰ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنْتُ
بَصِيرًا يعنی هركه كم بخم اندردكم قرآنلرعمل قلمدن اعراض اتسه اكا ايمان كتوب متابعت
قلمسه بدرستی اكا قبطاردراك حاصل اولور وشول حال اولوزه عذاب اولور وقيامت
كونده اوداجندزه قهرسی زقومضريع دخی غسلين اوله دخی بزانی كوزسز قويارورز اولوقدرديه
ايجم بزم بنی نجون كوزسز قويردك كه بن دنياده كوزلی ايدم حق تعالی جوابنده ديه نتكم
بوردی قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَىٰ يعنی حق تعالی اكا بوردكه
اويله دركه سن ديرسن اما بون بزم آيتلرمكا كلدی سن انی ترك ايدب اكا متابعت قلمدن
اعراض ايلدك بوكون اوداجندزه سنی دوكلی خبردن ترك اتمكدن ايجليندرورد دخی بوبوردكه
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ
يعنی نته كه قرآندن ايدنه عذاب قيلورز انجلين شركی ترك ايدب ايمانه كلينه دخی جزا
قيلورز وربتك آيتلرينی تصديق اتمينه دخی عقوبت قيلورز بدرستی آخرت عذابی
دايم رقدر وقيتر قدر طول عذابلرنكم بزانلرم دنياده يا قبرده قيلورز ودخی بوبوردكه
أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَىٰ يعنی حق تعالی بوبوردا ول انلردوكم قرآنی بولوبيان قيلوب
بلدورمديمكه بونلردن اول نجه قرنلری هلاك ايلدك بونلرشندی سفرايدوب انلرك
منزلرينه ومكانلرينه بورولوكوردولركه نجم خراب ويباب اولمشدر تحقيق اشبو نلرانك احوالرين
مشاهده قلمدن عقلی اولنلره اولونشانلرواركه عبرت الوب اوكتلمه حقه عناد قيلمغی ترك

ايده ودخی بوبوردكه وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى يعنی حق تعالی
بوبوردكه اكر اول حكم سابق دكلمسه كه ربكدن عذابده واراده سنده سبقت ايتمشدر بونلرك خبوث
عذاب تاخيراولمزه وقيامت كونی انلرك عذابلرينه اجل اولدوغی دكلمسه اولعذاب بونلره دخی
لازم اولدی نكم كجن قرنلرده كافرلره لازم ودخی بوبوردی فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
تَرْضَىٰ يعنی حق تعالی بوبوردكه يا محمد كوكلدوكه سن كافرلرك اذالرينه ودبدكلری كلامه برنجم كون
صبرايله سن تا اكا دكلكه اجل تمام اولا وعذابلری وقتی كلسه سن انلری بزه اصرلغل سن الله
تعالی رضاسيجون نماز قيل واكا حمد وثنا قيل كون طوغمزدن اول كه اول ارته نمازيددخی كون
طوغمزدن اوكذكه اكندونمازيددخی كجه ساعتلرنده كه اخشملين نمازيددخی كونك
اطرافنده كه اويله نمازيدراويله وقتده اطراف ديوذكرايلديكه زوال وقتنده كونك نصفی طرفی
غروبه مايلدر ونصفی طرفی شرقدن يكاده واكر بوفريضه لری ذكراولنان اوقاتلرا يچنده
ادا قلمسی اولورسك اولدكثونبلرويرمكه سن انلرن راضی اولهسن ودخی قيامت كونی
سكا اولعدر شفاعت ويرمكه راضی اولهسن ودخی بوبوردی وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ
مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ
وَأَبْقَىٰ بوآيتك سبب نزولی بوايدكم ابورافع ايدررسول صلی الله تعالی عليه وسلم قتنده برقونق
كلدی پس رسول الله بنی بريهوديه كوندردكه وارب انلردن اون صتون الم ياخود اودونج
ويره رجب آيده ديكن كلدم رسولك خبرين اكا كوردم اول يهودی ديكه والله بن اكا اوتی

زمضارین نه اودیخ ویرین تاکه رهین الماینجکلدمرسول الله خبرین دکوردمر بوردیکی
والله اکر اول اونی بکا صاتسه یا اودیخ ویرسه بن انی اکا اودردمربدرستی بن کوکلمزده
ویرلرده امینم امدی واریم زرهمی اکا رهین قو اولوقت بوایت نازل اولوب حق تعالی
بیوردیکه یامحمد کوزلریکی مدایدبه بنظر قلمغل شول لشکره بزانی کافرلره ویردك انواع حشرین
انوکلم تمتع ایدرلر اول دنیا زینتیدر بقاسی یوقدر زیرا انی انلره انوکجون ویردك که
انوکلم انلری فتنه براغوزقوشورانلرك نعمتلرین زیاده ایتدیکه انلرك دخی بزه کفر وطغیا
نلری ارتطغیا نلری ارتدیکجه بزدن ایرقلغلر وعذابلریك قبلغلری زیاده اولورسنك
ربك سکا جنتده ویردوکی رزقلری خیرلودر وباقیدر انکه انلره دنیاده ویرادی
هرکیم اولدظن ایتسه که الله تعالینك نعمتی همان شول بیجکلره وایچکلره وکیه جکلره در
انوك الله ی بلکه علمی ازدر ومعرفتی یوقدر ودخی بیوردیکه وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ
وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْئَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى یعنی حق تعالی
بیوردیکه یامحمد بیورا هلکا که نماز قلسونلر اول نماز اوزره صبر ایلك واول نمازی
منکر وبا وزاشلردن نهی ایدب صقلیوویرسن سکا تکلیف ایدب بیورمدمکه بزم خلقمز
دن برکیسه رزق ویره سن تاکذونفسکه رزق ویره سن سکا دخی جمیع خلقه دخی
رزق ویرن رزاق بزز بلکه سکا تکلیف قلدوغمزدن نمالدرسن انی یرینه کتورکه حاصلی
کورکلو اولوب الله تعالی فتنه محمود اولمق اهل تقوی ایچندر دیو بوردی وَقَالُوا
لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ یعنی اول

کافرلر

کافرلر دیدیلرکم نیچون بو محمد بزه ربی سندن برآیت کتورمزکه دیلرسه بلنه بزی کذوبه متا
بعت قیلدوره صالی بودرکم رسول الله انده نیچه آیتلر کتوردی انلرا کا التفات قیلیوب
انکار قیلدیلر پس حق تعالی بیوردیکه انده دلیل وبرهان کلدیکی ایچون دخی توریت
اچنده بولندرون غیرکتابلرده کلدی اول کچن امتلرك خبرلری بیان اولدی انلرده دخی
اقتراح برله ایتلر استدیلر چونکه اول ایتلرانده کلدی انلرکر وایمان کتورمدیلر کور
مزلرمی کیه بزانده نیچون عذابلرن تعجیل ایدب هلاك ایلدك بولندخی ایمانه کلسونلر
دکل اول دیدکلری ایتلر بولره اینسی دخی اولورسه ودخی بیوردی وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُم
بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِن
قَبْلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخْزَىٰ یعنی حق تعالی بیوردی اکر بزبولری هلاك ایتسوزعذابله رسول
کوندرمدن وقرآن انذرمدن دیه لردیکه ای بزم ربمز نیچون بزه رسول کوندرمدك که
بزی دعوت قیلدی یا بزن نیچون برکتاب انذرمدك کم بزسنك اول ایتلریکه متابعت
قیلدق انذن اوکذن بزی عذابله خوروزیوای قیلدك پس حق تعالی بیوردیکه قُلْ كُلٌّ
مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ یعنی
ایت یامحمد کیسزك جمله کزمنتظر درکه نیچه خلاص بولر دیلك امدی منتظر اولك
طورك تیزاولکه بلیسن نجنکه حق تعالی امری ایریشه قیامت قوپه طوغروا هلی کیمدر
وضلالت اهلی کیمدر اولوقت معلوم اولا محقق بلیسزکه نجات اهلی بیزمیسز یوخسه بز
میوز صدق الله العظیم وبلغ رسوله الکریم ونحن علی ذلك من الشاهدین

سورة الانبيا مايه وانتى عشر

بسم الله الرحمن الرحيم

اقترب للناس حسابهم وهم فى غفلة معرضون ما ياتيهم من ذكر من ربهم
محدث الا استمعوه وهم يلعبون بو ايت بعثه انكار ايدنلر حقنده نازل اولمشدر
حق تع بيور ديكه بوخلقك محاسبه لرى وقتى يقين كلديكه قيامت كونيدر دخى بونلر غفلت
اچنده انوك براغندن اعراض ايدوب قادغ اولمشلر هيچ بونلره مولدرى طرفندن كتاب
برى برى ارديجم وعظ ونصايح كلميه قولاغندن الا بونلر انى اشيدرلر اويونه طوبجى اولورلر
هركز اكا اعتبار ايدب انوكله متعظ اولمزلر ودخى بيوردى كه لاهية قلوبهم واسروا
النجوى الذين ظلموا هل هذا الا بشر مثلكم افتاتون السحر وانتم تبصرون يعنى
بونلرك كوركلولرى اندن غافل وحق تع ذكرندن اعراض اجمشلر بوكلسيله اول ظالملر
بربرلرينه سويلشوب ديرلركم اشبو محمد دكلدر الا بر جلبن آدمر اوغلنى درلجون برزه بر
فرشتهدن رسول كلميدى بشردن كلدى حقيقت سز بزى بيلوب دوردكى سحر ديه
كوردكن بوسحرى قبولى ايدرسز حق تع جوابنده بيوريكه قال ربى يعلم القول فى السماء
والارض وهو السميع العليم يعنى حق تع بيوريكه ايت يا محمد قريش كافرلرينه كم بنم ربم بيلور
هرنه سوزكم سويلدكرك كوكلرده كرك يرلرده هيچ برشئ انوك اوزرينه خفى دكلدر اول
اول سميع درنه ديرلرسه اشيدوعليم درنه اشلرلرسه بيلور ودخى بيوردى كه بل قالوا اضغاث
احلام بل افتريه بل هو شاعر فليات ايتنا بايه كما ارسل الاولون يعنى بلكه اول مشركلر
دن بعضيسى ديرلركه اول قرآن سوزل قرآنتى دوشلر كبيدر اصلى يوق بعضلرى ديرلركم اول

محمد شاعردر اول كتوروب خبر ويردوكى شعردر بعضلرى ديرلركم اول برايلان سوزدركم
محمد كندودن دوزمشدر اكر محمد كرجكدر بزه آيت وحجت كتورسون ديه كم انلرن اول كونديرلن
رسولر كتوردكيلرى كبى حق تع انلرك جوابنده بيوريكه ما آمنت قبلهم من قرية اهلكناها
افهم يؤمنون يعنى هيچ بركوى وبرشهر اهلى ايمان كتورمديلر بونلردن اول اول كلن
ايتلره كم انلره كلدى بزاول قومى هلاك ايلدك نكذيبلردن اوترو امدى فمن اول سزلر
بونلره كلم بونلرا كا ايمان مى كتورلر ديمكدر بونلردخى انلر جلبن انكار ايدرلر اكر اول دكلرى
ايت كلسى دخى اولورسه ودخى بيوردى وما ارسلنا قبلك الا رجالا نوحى اليهم فسئلوا اهل
الذكر ان كنتم لا تعلمون يعنى چون كافرلر دولرى بوحمد بزجلبن برآدمر اوغلا نيدر
حق تع انلرك جوابنده بيوريكه يا محمد هيچ برسندن اول وبر رسول كوندرمدك الا انلر
دخى بشردن ارلر ايدى كه بزانلره فرشته ايله وحى اندردك سويلكل اول منكرلره كه صورتلرك
كوركه انجيل وتوريت اهللرك عالملرينه كه انلر انكار ايتيوب بزه خبر ويرلركه اول كلن رسولر
دخى كلى بشردن ايدى هيچ برى ملايكه دن دكلدى انلر حضرتنى بنى بيلورلر اكوسز بلمزسكز
اكرچه انلر دخى محمدك نبوتنه انكار ايدرلر ليكن بشردن كلدوكنه رسولك انكار ايدى
يولدر ودخى بيوردى وما جعلناهم جسدا لا ياكلون الطعام وما كانوا خالدين
يعنى بزاول رسولرى برتدق لاجسدن وبرجسد بولدركه اول طعام يمه ياخود
دنياده مخلد اولسه ودخى بيوردى كه ثم صدقناهم الوعد فانجيناهم ومن نشاء واهلكنا
المسرفين يعنى بزاول رسولره دشمنلرينى هلاك ايده وزد يولدر وغزو وعلى كربكلك

وشمارين هلاك ايلدك انلرى قورتردق دخى اول مؤمنلريكه انلره متابعت قلديلر
ودخى هلاك ايلدك اول مشركلريكه يلان ايلم كذبه نسلرينه اسراف ايتديلر ودخى بيورديكه
لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ يعنى حق تعالى بيورديكه يا قريش قبيله سى تحقيق بز
اندردك سزه بركتابكه انوك ايچنده سزه ذكر اولنمشدر شول نسنه كه امر ديندن سزك
اكا احتياجكز وار درهيچ برانى اسيدوب فرمايمز ديسز كه انلر كافر اولديلر ظالم اولمشلر
ايدى انلرى هلاك ايتدوكمز نصكره برقوم دخى بريتدك انلرك يرينه خلف قلدق ودخى
بيورديكه فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا
أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ يعنى حق تعالى بيورديكه چون انلر نظر ايدب برنم
عذابمزى كوردىلر ناكاه عجله ايدوب قچمق اردنجه اولديلر دينلدى انلره كم قچمك كيرو
دونك شول نسنه به كه انوكله تنعم ايدب مترف اولديكز ودخى اول مسكنلكز وارك اولاكه
سز سؤال اولنوسز سز اول دينكز دن دخى اول پيغمبرلريكزى قتل ايتدوكمز دن بوايت
نازل اولدى اهل حضور حقندهكه اول يمنده برقريه درككه انوك اهلى كلى عربدر حق تعالى
برپيغمبر كوندردىكه انلرى الله تعالى دن يكا دعوت قيلسون پس انى اول قوم يلانلديلر دخى
دپه لديلر حق تعالى بخت النصرى انلرك اوزرينه سلط قلدى تاكه انلرك بعضين دپه
لدى وبعضيسين اسير ايلدى چوكم بولرك ايچنده قتل ظاهر اولدى پشمان اولوب محمد
منهزم اولدلر فوقتلرده استهزا ايتمدن انلره ديدلركم قچمك كيرو دونك مسكنلركزه

اولاد يكز وماكنكز وارك اولدكه سزك ماكنكزدن كيمه ديلرسكز ويره سزكيمدن ديلرسكز
منع ايده سزيرا سزاهل اموال واهل نعمت سزبوكلامى انلره استهزا وجهلدن ديرلر ايدى
چون بخت النصر انلره كلوب قلج بورتدى كوكدن ندا قلديكه يا پيغمبر ديه ليجيلر جزا
كوزى بولدوكزمى پس انى كوروب كناهلرينه اقرار ايدلر بروقته كه اصلا انلره منفعتى يوق
ودخى بيورديكه قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ
حَصِيدًا خَامِدِينَ يعنى ديدلر اول كافرلركه اى واى برنم هلاكلكمزه كه تحقيق بزظالملردن
اولدق چون حقه انكار ايدب رسولين اولدوردكمز نصوزدخى اى واى دمكلرى كسلدى
ايدى بزلرى قچ ايله يچدوروب نكم شول اوزاغلم نخل بجيلوب دوكيلوب بزدخى انلرى جانسز
كوده قيلوب يره دوكدك ودخى بيورردى وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ يعنى بوكاكلرى ويرلرى عبث وباطل يره برتدق يا خود بواكيندك اراسنده يه واز
بلكه بونلرى برتفكره بوجه حكمت واسرار وايلزانى الا انلرك حق تعالى انلره بلدردىكه عا
لم علوى وصاد قلدردودخى بيورديكه لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ
يعنى اگر بزدلسوزكه كذب ومزه اهل طرب تونايدق كندوقصدخى صوريلردن طوتونايدق يير
يوزنده سزك تنكزدن غيلردن طوتمايدق اگر برتوايشى اشلراوليدق بويله قيلوردق
وليكن برفرشاغره لايق دكلدركه اهل واولاد طوتايدق برنوكلسندن ومنزه وصفدر ودخى
بيورديكه بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ
مِمَّا تَصِفُونَ يعنى حق تعالى بيورديكه ترك ايلم بوسوزيكه انلره ديدلركه اول يلانلردخى باطلدر

بلکه برحقی باطل اورزه مسلط قیلور ذا یانلکی کفری محو ایده ارزدخی انلرك باطل سوزلرنکه
بزه ولدا طلاق ایدر لوبزانی کذوکلا مخر ایله نفی ایده رزکه حقدر اول حق انی هلاك ایده
محو ایدوکه هیچ اثری قالمز پس انلرك باطل کلاملری اوزره وعید قیلوب بیوردیکه هلاکلك
سنه یاقوشکا فرلری شوندن اوترو که سز الله تعالیٰ وصف ایلدیکز برصفتلر که اول انلرك
شانه لایق دکل اول منزه قدر اعلی و اولادندن ودخی بیوردیکه وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَلَا يَسْتَحْسِرُوْنَ يُسَبِّحُوْنَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لَا يَفْتُرُوْنَ یعنی جمیع برده کوکده نه وار ایسه کلی انلرك مخلوق قید و قولدر دوانلرك ملکیدر
کسنك کا استرا کی یوقدر دخی ملایکه لرك انلرك قربنده دراکا عبادت قیلمدن عار انمزلر
دخی بوربوب عاجز اولمزلر کیجه ده کوندزده انی تنزیه و تقدیس ایدوب ایرلرله ضعیف اولمز
ملول اولمزلر ودخی بیوردی اَمِ اتَّخَذُوْٓا اٰلِهَةً مِّنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنْشِرُوْنَ یعنی بونلر الله
می طوتدیلر اول طاشدن انجه دنکه بونلر یرندن تاکه بونلر اولشلری دیرکوره بوبونلر
معبود لغه لایق دکلدر معبود لغه لایق اولدرکه دیرکورمکه وبوتدن وارقلمغه وانواع
نقمدن انقاذ ایرشدرمکه قادر اوله ودخی بیوردی لَوْ كَانَ فِيْهِمَآ اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ لَا يُسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْئَلُوْنَ یعنی اکر
بویرده کوکده الهدن غیری برمعبود دخی اولسه ایرلرکوکلر قوفساده واردی اچنده
اولنلر قوهلاك اولوردی زیرا برملکده ایکی حاکم اولسه اتفاق ممکن اولمز مخالفت اوزره
اولورلر بنك دلکن منع ایدیجی اولورو بومنع ایدشلری سببیله ملك ضبط اولمز خرابه وارر

پس بویرلرکوکلرقایم اولوب یوافلاك اولکی وضع اوزره دوراید وکی نفیس اولمز
دلالت قیلورکه مالك وحاکم وخالقی ومدبری بردرشریکی یوقدرنته دیلرسه قادردر
پس الله تعالیٰ قولدری اوزره وملکی ایجنده نجه دیلرسه حکم ایدر وکندونه دیلرسه اشلدرو
کندن سؤال اولنمز دکل زیرا جملرنك خالقی ومالکی اولدراما بوخلقی هرافعالدن صو
رلمز درزیرا بونلر قولدر ومولی لرینك حکمی الندن سخر درودخی بیوردیکه اَمِ اتَّخَذُوْٓا
مِنْ دُوْنِهٖٓ اٰلِهَةً قُلْ هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ هٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَّعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِيْ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُوْنَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ یعنی حق تعالیٰ توبیخ ایدوب اول کافرلره حقدن بیوردیکه یعنی
بونلر الله دن غیری دخی الهمی دوتندلرکه اندن ارتق معبود حق یوقدر اکر دیرلرسه
براله دخی وارد وایت یامحمد انلره که قنی کتورك مجتمکزی ودلیلکزی کوره لم اشبو قرآنکه
اندر اولدی بونك ایجنده درخبری شول کسلرك که بزمله وبزم دینم اوزره درو بندن اولدرو
کچمش خبری دخی اچنده درکه انلرکلهٔ دنیاده نه اشلدی وآخرتده نه اشلدنسرو دخی
اینکر بکا قرآن اندی وبندن اکلدیکده توریت وانجیل وزبور وصحایف اندی کلوك اول
قرآنه واولکی کتابلره نظر ایدك که هیچ برنده وارمدر بیلورمیسز که الله تعالیٰ ولدطوتدی
انلردخی بیلورلرکه حق تعالیٰ اندن بریدر بلکه بوعناده قلدقاری اندندرکه بونلرك اکثری
حتی جاهلکه اوروب انکار ایدرلرکه بونلرحقدن اعراض ایدیجیلردرودخی بیوردیکی وَمَآ
اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا نُوْحِيْٓ اِلَيْهِ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنَا فَاعْبُدُوْنِ یعنی
حق تعالیٰ بیوردیکه بلکل یامحمد کم برسندن اید وهیچ برسول کوندرمدك الا اندن بکا

وحی ایلدك بونلكله كه ایت اول قومه كه بلدركه بندن ارتق معبود یوقدر الابتن بنی بر لسونلر
وبكا عبادت قلسونلر ودخی بیوردیكه وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ
لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ
إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ بو ایت بنی خزاعه حقنده نازل اولدیكه ملائكه
فرشتهلرنكرینك قزلرینه ایدوب وكندوذاتنی تنزیه ایدوب
بیوردیكه بوكا قولردلركه الله تعالی فرشتهلر اولدطوتندی حق تعالی بوجه درمنتهدر انكه
كمسه كندویه اولدطوتونه بلكه فرشتهلر الله تعالینك اكرامیله اولنمش قولدیدركه سوزده
اندن تقدم ایتمزلر ویولنه یوررسه انی سویلرلر ونه دیرسه انی ایشلرلر انوك امریله هیچ
بر قولنده وفعلنده اصلا مخالفت قلمزلر حق تعالی انلرك ایشلدكلرین بیلور دخی سویلیكلرین
بیلور والله یراد اولمزدن ایلرونه اولدوقن ویراد اولدقدن صكره دخی نه اولیسانی بیلور
اول فرشتهلر ورسولر شفاعت قلمزلر الا انول كمسنه كه كلمه توحید ایله اللهمی كندو
لردن راضی قلدیغی بویوفرشتهلرك انوك جلالندن قورقوایجنده درانوك عفوندن
امین اولمزلر ودخی بیوردیكه وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلٰهٌ مِنْ دُونِهِ فَذٰلِكَ نَجْزِيهِ
جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ یعنی هركمسه كه ایتسه بن معبودن الله غیری اولكمسه
اولدركم بزاكا جهنملم جزا ویرورز بالكز اكا دكل بلكه هرظالمه انجلین جزا ویروزكه اول
كندویی معبود قیلوب خلقی كندوطاعتنه دعوت قلدی ودخی انلره كم بزی قویوب ایروخی
معبود طوتنب اكا عبادت قلدی نكم بیوردی اَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمٰوٰتِ

والارض

وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ یعنی
حق تعالی بیوردیكم بلزلرمی اول اكا قولربوكه كافرلر بوكه ویرلوایكسی بربرینه بتشوكدی برانی ایرمدق
ودخی بزبرمدق هرنسنه یی صودن اكا حیات ویردك زیرا كلی نسنه نك حیاتی بیله دركه كوكدن
ایرلكربتمدروا كراتجاردروبعضلك خلقنی صویله دربونلرك اكا ایمانلری یوقدرودخی
بیوردی وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ
یعنی بزیوبریوزنده یوجه یوجه محكم طاغلر یرقدق یرلری اوكلم محلدق تا حركت ایدوب بونلرك
میانلرنده ضرر ایرمیه ودخی بریوزنده وطاغلرا راستده انلره یولرایلدك تاكه انلر مقصودلرینه
ایرمكه اوكلم رشد بولسونلر ودخی بیوردیكه وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ یعنی دخی بزبوكوكلری سقف یرندق كه صعلامقدر اندنكه اغمه دوشه وشیاطیندن دخی
صعلاوركه شهابلرله اوردولوكا چمغیول بولمزلرحال بودركه بوكا قولركوكده براندن ایلاردیكه
یلدزدر وآی ایله كونزردخی بونلردن غیری نسنه لركه واراعراض اتمزلر ودرهیچ برفكر
اتمزلركه اندن عبرت الرانوكلم استدلال ایدوب حق تعالی وارلغنه وقدرتنه وبرلكن اكثیله لرو
دخی بیوردیكه هُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ یعنی الله
اول اللهدرا ولكم كیجه یی كوندوزی یرتدی وآی ایله كنشی یرندیكه هربری كندوفلكنده سرعتله
سیر ایدرشول بوزوجی صوده یوزرلكی بونلرك دلیلدرحق تعالینك وحدانیتنه ودخی یا محمد
بوكا قولر دیرلركه بزه واجب بوایدیكه شمدنكره بزمحمدك اولمكنه كوزطوب منتظراولهوزتاكه
اول اولمزاندن قورتولوزودخی بیوردیكه وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ

يعنى يا محمد هيچ برنسندن ايلرو برادمه دنيا ده بقا ويرمدك كه اول اولمدن خلاص بولم
بولمز اولمى زعم ايدر لوكه سن اولمه سن انلرباقى اولمه اول اولمى طويمه هيچ برنفس برتمدكه
اولمدن خلاص بولمه تكم بيوردى كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً
وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ يعنى البته كلى نفس بر اولمى طتمه كرك دخى بزبولمزك كلمسنى ابتلا قيلورز
بلا ومحنتله وبولمق نعمتيله دخى صاغلق وصيرولغله وبايلق وددرويشلكله وسود وكفر ستله
ابتلا بوسزدن تاكوده وذكر اول سود وكفر ستله ده شكر يكزتمه اولورواول هوس كلمزدن
صبر كزتمه اولورك عاقبت دونب كلجك بريكزبزدن يكاد راكوشاكر صابر اولمه سزاجرن بولور
سزواكوكافر اولوب صبر وشكرى ترك ايده سزجزاسن بولورسزدخى بيوردى كه وَإِذَا رَآكَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ
هُمْ كَافِرُونَ بوايت ابوجهل لعين حقنده نازل اولدى كه رسول صلى الله عليه وسلم قتدن بحوب
كيدوكن كافا استهزا قيلوب كولدى ديدى كه اشبو الهلرى كزى ديلم كتورو وب عيب ايدن اشبو
مبدر حق تعالا وانى كوندوب بيوردى كه يا محمد قحن اول كافرلرسنى كورسه لر طوتمزلر الا تمسخير
ايدب كوملكله ديرلر اشبو مبدر اولكم سزك الهلركزى عيبله ذكر ايدر واندن طعن ايدر
حال بوكه كافرلر الله تعالايه اطاعت قلمزن وانى ذكر ايلمكدن اعراض ايدلر ودخى بيوردى
خُلِقَ الْإِنسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ يعنى آدم اوغلنرى يرا
دلمشدر عجلدن يعنى آدم عم اولوقتكه يراد لدى جان بوسزدن كيروب دماغنه وارد
كوزن اچدى اوچاغنه يمشلرينه نظر قلدى جون جان قرينه اذى فى الحال طعام آرزو قيلدى

هنوز ايا غنه ايرشمدين تعجيل قلديكه طوره يمشلرينه كيا لورويه ودخى بيوردى وَيَقُولُونَ مَتَىٰ
هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ يعنى كافرلرزن بعضيلرى ديرلرديكه يا محمد اكر كجمك
دكل كه برفراوزدن طاش يغدرسون حق تعالا بيوردى كه بزلرى اولمه كم سزه وعد قلدوغمز عذابلرى
كوسترمه وزوقتى اولمزدن اول اول عذابى طلب ايتمك پس اولعذاب بدر كونندن حق تعالا انلره
ابركودريكم جلد سى قيلج السنه علان ايلوب بشلرى اشغم قويه برقديلرودخى بعضى كافرلر
استعجال ايدب قيامتى طلب ايدرلرايدى ديرلرديكه اول وعده اولنان قيامت كوننى نه وقت
اولسه درخبرويرا كربوقولكزده كرجمكزودخى بيوردى لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ
لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ يعنى حق تعالا
بيوردىكه اكربلدرديكافرلرشول وقتكه يوزلرندن اودياكنى وارقلرندن زبانى صوقارينى
منع ايتمكه طاقتلرى يتميه واولعذابلرى انلردن برقسم نصرت ايدب قورتارمغه چاره اولميه
انلرهركز اول كفرلرى اوزره قائم اولميلردى وتعجيل ايدب عذاب ديلميلردى وقيامت نه وقتدر
ديو صورميلردى ودخى بيوردى بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ يعنى بلكه اول اوب صوردقلرى قيامت كوننى انلره اكوزدن خبرلرى
يوغيكن كلسه وانلرى حيرته براغوب متحيرقلسه نوبلكه انى كندولرندن ردّ ايتمكه طاقتلرى
يتميه وانلره ايرق امان دخى ويرميله كه قصورلرنه تدارك ايده لروايمانه كلسى اولورلرسه
ايمانلرى دخى معتبر اولميه ودخى بيوردىكه وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ
سَخِرُوا مِنْهُم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ يعنى يا محمد سن بوكافرلرك استهزا سنه ملول اولمغل

سندن اوتكى رسولنه يمزى دخى استهزا ايه قلدلر ايشدى استهزا اقلدلر ه كرو استهزا ايدن
جزاسى ودخى بيورديكه قل من يكلؤكم بالليل والنهار من الرحمن بل هم عن ذكر ربهم
معرضون ام لهم الهة تمنعهم من دوننا لا يستطيعون نصر انفسهم ولا هم
منا يصحبون يعنى ايت يا محمد انلره كه سزى كيجه كوندز صقلين كيمدر اول رحمتك عذابندن
سزى كيم منع ايدبسروكم قورتريسر بلكم انلر قرائدن وانلرك مواعظندن اعراض اعتمادر
انلرك منعظ اولمزلركه قورقولرى يوقدر بونلرك برندن غيرى دخى الهلرى وارميدر بونلرى
برندن عذابمزدن منع ايليه اول معبود طوتندقلرى برشى دكلدر دوكه كندولرينى منع ايدبه قدر
ترمغه طاقتلرى حتى برندن انلره هيچ خيرا وليسر دكلدر ودخى بيورديكه بل متعنا هؤلاء
وآباءهم حتى طال عليهم العمر افلا يرون انا نأتى الارض ننقصها من اطرافها افهم
الغالبون يعنى حق تعالى بيورديكه بلكم برانلره چوق نعمت ويردك كه انلر غفلتده
قالدلر وعمرلرندن دخى مهلت ويردك كندولره دخى انا لريمه تاكه مدت عمرلرك اوزرينه
طويل اولدى انلرك انلر مغرور اولوب ضلال اولديلر كورمزلرمى بونلرك يريزبوزينك اطرافندن
نقص ايدوزكا قولرمشركلرك اطرافلرين نقص ايدب مومنلرك اطرافلرين زياده قيلدوزى
پس بونلرمى غالب اولميسلر برفراوزريمزه بوخصه برمى غالب اوليسوزكدر كه برزسولمزى
خلهوره كتوروب انلرك آزآزبومشركلرديارندن فتح ايدب سلامه كتوروزودخى بيورديكه
قل انما انذركم بالوحى ولا يسمع الصم الدعاء اذا ما ينذرون يعنى ايت يا محمد اول
كافرلره كم بدرستى بن سزى انذار ايدب قورقودرين نزول وحيله كه بكا انزال اولنوركم اول

قرائدر اما اولركم صاغر لردر اول دعوتى اشغولركم حقدر فحكه انذارا ولنه لرانذرن
اعراض ايدرلرا شيدوب فكر ايدب اعتبار قلمزلرودخى بيورديكه ولئن مستهم من
عذاب ربك ليقولن يا ويلنا انا كنا ظالمين يعنى حق تعالى بيورديكه اكر انلره يا محمد
سنوك ربك عذابندن برازنصيب ايرشيدى تحقيق انلر ديه لوديكه واى بزمرحلا كلكزه
بدرستى برظالملردن اولدقكم حق تعالى يه شرك كتوروكى كندوزنصيرينه ويلله دعا قيلمه
لردى نداميت ايلم باشلرن دوكه لردى اول شركلرا قرار قيلدوغندنصكره ودخى بيوردى
ونضع الموازين القسط ليوم القيمة فلا تظلم نفس شيئا وان كان مثقال حبة
من خردل اتينا بها وكفى بنا حاسبين يعنى حق تعالى بيورديكه قوريسرز قيامت كونده
عدل ترازوسن تاكه هيچ برنفسه انلره ذره مقدارى خفيف وظلم اوليه ثوابلرندن نقص اولوب
كناهلرندن زياده اوليه اكر برخردل دانهسى وزنى قدرا ولورسه بزاول ترازويى حاضر
كوريسرزتا انلره مجازات قيلوزبزكافيوز قولرمزى حساب ايدب عملرينى عداتمكه ودخى
بيورديكه ولقد اتينا موسى وهرون الفرقان وضيآء وذكرى للمتقين الذين يخشون
ربهم بالغيب وهم من الساعة مشفقون وهذا ذكر مبارك انزلناه افانتم له
منكرون يعنى حق تعالى بيورديكه تحقيق بزموسايله هرونه توريت ويردك كه حقله باطلى فرق
ايدجيدر ودخى ضيادركه طريق نجاتى روشن قيلور ودخى اول توريت وعظ تذكيردر
تقوللى متقيلره چون كه كورمدين تكرى يلرندن قورقديلر دخى قيامت كونى واقع اولمقدن
وانلرك اهوالندن وعقبه لرندن قورقولركه سلامت قورقولره وزمى بوخصه هذا ذكر واقع

اولور میوز پس اشبو قرآن دخی ذکر در و موعظه در شونلره که بونلکله متعظ اولالر دخی
مبارکدر انلره کم بو فی مبارك کودوب انولکله خبر طلب ایلرای مکه اعلی سز بونلرك کبی کتابه
انکار می ایدرسز که اکا متابعت قلمق دلیل عداوتدر دیو انلرك اعراض ایتمك دلیل تقواو تدرد دخی
بوردیکه وَلَقَدْ اٰتَيْنَا اِبْرٰهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهٖ عٰلِمِينَ یعنی حق تعالی بوردیکه تحقیق بز
ابراهیمه طریق هدایتی وصلاحی میسر قیلوردق اولوقتکه مقاره دن چقوب یلدزلره و آیه
کنشه نظر قیلوب سویلدی پس بو طریق هدایت اکا ویرلدیکه موسا ایله هرونلرن ایلروایدی
وهم کندولرك بو غیبتلرندن اوکرن ایدی هنوز حالت صباوه ایدی زیرا بز بیوردق صلاحه
وهدایته اول ابراهیم ایدی ونبوته لایقدی ودخی بوردی اِذْ قَالَ لِاَبِيهِ وَقَوْمِهٖ مَا هٰذِهِ
التَّمَاثِيلُ الَّتِي اَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ قَالُوا وَجَدْنَا اٰبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ یعنی ابراهیم عم انلرنه
وقومنه دیدیکه بو صور و اصنامه نذر کم سز انلرك عبادتنه قایم اولوب طورمشسز انلر
اکا جواب ویرب دیدیلرکه اتا لرمزو دلرمز مؤیلم بولدق بولرنه عبادت قیلورلردی بزدخی
انلره اقتدا ایدوب بولرنه عبادت ایلرز و دخی بوردی قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ اَنْتُمْ وَاٰبَاؤُكُمْ فِي
ضَلٰلٍ مُبِينٍ قَالُوا اَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ اَمْ اَنْتَ مِنَ اللّٰعِبِينَ یعنی ابراهیم عم دیدی انلره کم
سز دخی اتالرکز دخی ظاهر خطا و ضلالتده ایمشسز کم بولرنه عبادت ایلمکله
قیلورمشسز اول قومونه دیدیکه یا ابراهیم اشبو سوزکه سن بزه سویلرسن جدله و حقیقتله
می سویلرسن یوقسه اویون ایدیوب می سویلرسن ابراهیم عم دیدی شکم حق تعالی خبر ویروب بوردی
قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَاَنَا عَلٰى ذٰلِكُمْ مِنَ الشّٰهِدِينَ

یعنی ابراهیم عم دیدیکه هرگاه الحمد سویلرسن بلکه جمله سویلرسنکه سزلرك ربکز کواکب برلرك
ربی دیدیکه انلری یرندی بندخی اشبو سنلر اوزره طانقمکه الله حق اولدرو اکا عبادت
لایقدر انلرن غیری عبادته مستحق بوقدر و دخی بوردی وَتَاللّٰهِ لَاَكِيدَنَّ اَصْنَامَكُمْ
بَعْدَ اَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ فَجَعَلَهُمْ جُذٰذًا اِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ اِلَيْهِ يَرْجِعُونَ سوزی
ایدرو لقومك بیلده برجمع اولنجق کونلری واریدی انی عید طوغنلر ایدی عادتلری بو ایدیکم
قچن عید کونلرن دونسلر کلوب اول ضمنده قصبه کیروب اکا سجده ایدرلردی انلرن
اولرنه کیدرلردی چون بیرامله ری کونی اولدی ابراهیمك اتاسی آذر دیدیکه یا ابراهیم
کلوب برنمله عید منه جمعتمك برفرد دخی سکا کلیدی ابراهیم اتاسی سوزن رد اتمدمك
ایچون برزیرپله وارد دی دخی کندوسی صیرویه اورب یول اوزرینه دوشدی یا تدی
هوش دکلم بو رویومز فرد دی پس اول قوم انی براغوب کندیلرندن خلقك ضعیفلری
قالیچی کیدرلرایدی ابراهیم عم انلره ندا قیلوب دیدیکه الله تعالی عظیمتی حقی اول ضمنلریکزه
بندخی نه مکر ایدرم انلردن بعضیسی انوك اول سوزن اشتدلرایدی ابراهیم عم انلرن
قالقوب ضمنلرینه وارد دی انلرك براولوا و ایچنده ایدی اولك قوسنه قوشوا و لوپتلدی طور
دی بر برزندن کوجك تا ایکی طرفندن قوبه کلنجه کوردی که اول قوم در لو طعام لرمومتها ایدوب
اول پتلری اوکونه قومشلر شویله طوردی یعنی اول طعام لرمزدن نظر لرنزه برکتو اولمه بو تلرکزو
دونب کلجك یه لر چون ابراهیم بونلره واوکنده اولان طعامه نظر قلدی استهزا یوسوزن انلره
دیدیکه نجون یمز سز انلردن جواب کلدی دیدیکه نولدی سزه سویلمز سز دیوب باشلدی بو تلری

بلتم ايلم پاره پاره قلدى هان اولوبتى قودى ويالقه اول بتك بوينده اصوب صاپنى
الله بغليو قودى جمله اول پتلر بتمش ايكيبت ايدى كى اولوتدن كى كسدن كى انجدن ايدى
ودخى حق تع بيوردى قالوا من فعل هذا بالهتنا يا ابراهيم قال بل فعله كبيرهم
هذا فاسئلوهم ان كانوا ينطقون يعنى ابراهيم عليه السلام كى كوردب صور ديلركه
يا ابراهيم اشبو الهلرمزى بواشى سنى اشلدك ابراهيم عم اقامت حجت قيلمغيچون دديكه
بواشى بونلرى اشلدى الا اول اولولرى اشلدى غيرت اوزره كه عبادتكزده بولكه جكلرى
انوكلم شريك قلديكز صورك بونلره اكر سويلرلرسه سزه خبر ويرلرلركم بونى بونلره كم اشلدى
حق تع خبر ويرب بيوردى فرجعوا الى انفسهم فقالوا انكم انتم الظالمون ثم نكسوا
على رؤسهم لقد علمت ما هؤلاء ينطقون يعنى انى اشيدب تفكره واردبلركه كافرلر
فكر ايدب عقللرى نظر قلدلرودللركه بزكورمزز بو ابراهيمك سوزوندن الا حقدر بدرستى
سز حقيقتا ظالملرسز سويلز كسلره عبادت قيلورسز والحكز حاضر دوردكن انلرى صورمز
سز طوروب بوكيده صورر سز حق تع اولا بوكلامى حقى انلرك دللرينه اجرا قلدى دونب
اول اثر شقاوت ايرشدى بنه اول كفرلرينه دونلرودبلركه يا ابراهيم بيلورسنكه بونلر
سويلز لرز بونلردن اصلى نجه صوره لم ابراهيم جواب ويرب ديدى تكم حق تع بيوردى
قال افتعبدون من دون الله ما لا ينفعكم شيئا ولا يضركم اف لكم
ولما تعبدون من دون الله افلا تعقلون يعنى ابراهيم عم انلره صحبت ايدب
ديدكه اى قوم انكلرمسن پس طپرمسن الله تعالئ يقوب برسنديه كه هركز عبادتكزدن

اوترو

اوترو سزه برمنفعتى ايرشمز واكا عبادت قلمغى ترك ايدرسكز سزه برزيان ايرشدرمك
المدن كلز اى مردار ويبرلق سزه كم حق تع شانه يقوب باطل فايده سى وزيانى يوق نسنه يه عبادت
قيلورسز عقلكز يوقمى كم بوفى فكر ايدب كليه سز اول حقه طپه سز كه جمله منفعت سزه اندن
وبلا ومحنت دفعى كلورسه اندن مذر مخالفتكز معقول بلمز سزدن ودخى حق تع بيوردى قالوا حرقوه
وانصروا الهتكم ان كنتم فاعلين يعنى ابراهيم چون بوحجتلرله بونلرى الزام قلدى
بونلر جوابنده عاجز قالوب دللركه سز بونى اوده يقوك الهلركزه انوكلم نصرت ايدك
اكر انلره نصرت قيلمزدن سكز چون نمرود لعين بوكلامى اشتدى قومنك اشراف لرى دخى
بونك اوزرينه فكر لرينى جمع ايتديلركه ابراهيمى اوده يقلرپس ابراهيمى طوتوب براوده
حبس ايتدلركز پاادلو برکويده قيون اغلى كبى بربنياد بيديلرانوك اچنه ايرى اودنلر
جمع ايلدلر براى اودون جمع اولدى سكزه انوك دوردت طرفدن آتش ايتدلر شويلكه اود
اودينه كتيبيا ندى طوتوشوب يا لكلرى هوايه آلدى اودتمام ديدى كون يا ندى اوترشدى
كمسه انوك فتنه وارمغه مجال بولمزدى منجنيق قالديرلديس لعين كلوب منجنيقى تعليم ايتدى
دوزديلر اندن سكز قصد ايتديلر ابراهيمى كوردب اول بنياد اوزره قويه لرپس الين ايا غين
بغليوب منجنيق كفنه قويديلرانى كوردب يركوك اهلى زاريلق قالدلر انسانلر غيرسى ديركه
اى بزم رتمز سنوك خليلك انشه ايتور حال بوددكه بيرپوزنده اندن غيرى سكا عبادت
ايدر يوق دستور ويرمز كه اكا نصرت قيلم حق تع بيوردىكه اول بنم خليليدر اندن غيرى
خليلم يوق وبن انوك معبوديم انوك دخى بندن غيرى معبودى يوق اكو ابراهيم سزدن

مدد دلیوب دیلك قیلدیلر اولورسه دستور دروازك آكا یردمر ایلك واكو بنون
غیریدن معاونت قلدرنه بن انی بیلورمز انوك دوستی بنم انی بملهٔ قوك سزاراد ن چقوك
پس دیلدیلركه ابراهیمی اوده آتالوصوخزینه لرینه موكل اولان فرشته كلدی دیكه یا ابراهیم
اكر دیلرسك بردن صوقیو ویرب آتشی سوندوردمز دخی بیل خزینه لرینه موكل اولان فرشته كلوب
دیدی یا ابراهیم اكر دیلرسك بلهمز ایدیم اول اودی نوزكی هوایه صاورسن انبره ابراهیم
دیكه بنم سزدن یكا حاجتم یوق الله تع یكا كافیدر بن ایشم آكا تفویض ائتشم كه كركلو وكیل
اولدرجون انی منجینقله اوده اندیلر هواده كیدركن جبرائیل ع م كلدی دیدی یا ابراهیم
حاجتك وارمی ابراهیم دیدی حاجتم وار اما سكا دكل جبرائیل دیدی امدی رتبكدن دیلهٔ ابراهیم
دیدی اول بنم حالم بلدوكی همان یكا كافیدرجون ابراهیم جلدن امیدی قطع ایدب حق تعالیه
توجه قلدی حق تعالیدن عنایت كلی ایرشدی تكلم بیوردی قُلْنَا یَا نَارُ كُونِی بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى
إِبْرَاهِيمَ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ یعنی حق تع بیوردیكه بن آتشه خطاب
ایدب بیوردمكه ای اودصوق اول وسلامت اولمل ابراهیم اوزره این عباس رضا ایدر اكر
حق تع صوق اول دیوب سلامت دیمسه ابراهیم انوك صوغندن هلاك اولوردی كعب ایدر ابراهیم
الی ایاغی یاغندن غیری دخی تنده یوق یاهدی سدی ایدر فرشتهلر ابراهیمك ایكی یاروسندن
طوتوب براوزدینه اوطوردیلر فی الحال انده بریكا رچشمهٔ چوره یا نده كلتر واواغ مچكار
اچلدی بدی كون انده قلدی حق تع جبرائیلی كوندردی اوچوق حریر لرندن بركوشك وبر
حالیچه كوتوردی ابراهیم ع م كیوردردی وحالیچه یه اتمه دوشدی ابراهیملم اوتوب مصاحبت

ایرب كلدی جبرائیل ع م دیكه یا ابراهیم سنك ربكك بیوردكه سن بلرمسن یا ابراهیم كه اود
یوفرد وسمزه ضرر كورمز ابراهیم دیكه هیچ بنم غمزم كوندرندن كوزل كون كورمدم كه بن
اودا چنده ایدم پس نمرود لعین صاینردن نفط ایرب ابراهیم اوزره مطلع اولدی كوردیكم
ابراهیم بردوضه اچنده اوتوررپوره یانی اودطوشب اودنمری یاقمدیقیوب دیكه یا
ابراهیم نه اولو معبودك وارمشكه قدرتی سنوكلهٔ اودا راسنده مائل قلمش سنی یوحالم كتورمش
كوردمیا ابراهیم قدرتك یترمیكه اودون چقمسن ابراهیم دیدی بلی چقرمزدد دیكه صحیح
نورقرمسن اكر اول اودا چنده دورامی اولورسك سكا زیان دكوره ابراهیم دیكه یوق
نمرود دیدی طورامدی اوددن چق ابراهیم ع م یوروبوب اوددن طشره چقدی نمرود
دیكه یا ابراهیم یانكزه اوطورن كیمدركوردم سنوكلهٔ اوتوررد ی ابراهیم دیدی جبرائیل
ایدیكه كلدی بكا مونس اولدی نمرود دیدی اولمدیكه سنوك ربكك كوردم دیلرسكه
انوكچون قربانلر ایلیم سكا بوكا مق قلدوغچون واندن اوترو كه سن اندن غیریه عبادت
قلمدن امتناع قلدك الا آكا عبادت ایلدك وانی برادك بدرستی بن انكچون دورت
بیك صغیر قربان ایدیم ابراهیم ع م دیدی یا دامكه سن شول دینك وكفرك اچنده اولهٔ سن
حق تع انی سندن قبول اعزمز تاكه كفری شركی ترك ایدب بنم دینم كلمیچ نمرود دیدیكه بنم آكا
قدرتم یتمز كه ملكی ترك ایلیم اما كرك كه اول دیدوكی بوغزلیم پس نمرود قربانلری بوغزلادی
اندنصكره ابراهیم زحمت ویرمكدن امتناع قلدی پس حق تع خبرویردیكه اول نمرود دخو
میله دیلدیلركه ابراهیم كیدایدب برضرر ایرشوره لربز اندن ثم سعی لربن باطل قلوب خسران

ایچنده قویدقده نبی قاوم قلدی فرجلر عبث اولوب بزاللهه سوری سکمك لشکرین هوالله
قلدقده انلرك بدنلری قالمیوب ایچدیلر واندن برسی دخی نمرود ك دیماغنه کیروب
هلاك ایلدی ودخی بوردیکه وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ
یعنی حق تعالی خبر ویروب بوردیکه بزاول ابراهیمی ودخی لوطی قورتردق واول عراق انلری
مبارکه کورلك که شامدر انلرك برکتی کثیردر پیغمبرلرك اکثری انده کوندورلدی کعبه
ایدرمبارك دیو انکچون تسمیه قلدیکه صحیح برطلتو صویوقدر الا انلرك اصلی اول صخره اشره
درکه قدسده درپس نمرود قومی ابراهیمدن اول کرامتی کوردیلر خیلی کشیلر ایمانه کلدیلر
لوط دخی اولوقت ایمانه کلدیکه ابراهیم قردشی اولغیدر ودخی ساره که عمتسی قیزیدر اولدخی
ایمانه کلدی پس ابراهیم عراقدن جنوب مجوت قلدی رتبدن بکا لوطلم ساره دخی بلیه دینن
الوب قچاردیکه برایمن یرده رتبك عبادتنه مشغول اولاکه کلوب حرایه قوندی حق تعالی
دیلدوکی قدر انده طوردی بعده مجوت ایدوب مصره واردی مصردن شامه واردی
فلسطین برنده سبعه قوندیکه شامك برتیه سیدر لوط کلوب مؤتفکه قوندیکه سبعدن
برکونلك ایراقدر حق تعالی لوطی مؤتفکه قومنه رسول کوندردی ودخی بوردیکه وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ یعنی حق تعالی بوردیکه بزاول
ابراهیم فضلمزله اسحاقی عطا قلدق واسحاقه یعقوبی عطا قلدقده ابراهیمك اوغلی
اوغلیدر بونلرك کلسنی برصالحلردن قلدق ودخی بوردیکه وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ
بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا

عابدین یعنی دخی بزانلری مقتدا قلدقده خلقی برفرامزله یولنه دعوت قلدیلر هدایت
یولنه کوسترلردی ودخی بزانلره وحی قلدقده شرایعله عمل ایدوب افعال خیرات اشلیلردی
نماز قیلوب زکوة ویرلر کلیسی برنی بریلیی اولوب عبادت قلارلردی بوردیکه وَلُوطًا
آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوْءٍ فَاسِقِينَ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ حق تعالی بوردیکه یا محمد
دخی ذکر ایله خبر ویر قومکه اول لوطی که بزاکا نبوت ویردك که خصوصات قومی اراسنده
حقله فصل ایلیه ودخی اکا علم ویردك که انولکه عمل ایلیه ودخی قورتردق بزانی سدوم قو
مندکه خبیث وفاسد اشلره مشغول اولشلردی ارکك ارککله دیو رلرلردی جمع اولورلر
دی دخی دوردلو فساد اشلرلردی هیچ برمنکرات یوغیدیکه انلر اشلیلردی انلرقی باوز
فاسد قومایدی انلرك شرلرندن لوطی قورتردق انی برفرد صمقردیاسنه قیردق بدرستی
اول صالحلردن ایدی ودخی بوردی وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ
وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ یعنی یا محمد ذکر ایله اول نوحی دخی که ابراهیمدن ولوطدن اول
ندا قیلوب دیدیکه یارب بو قومدن دیتار قومه هلاك ایله کم ضال اولوب قنی فساده وار
دیلر بزانك دعاسن قبول ایدب انی واهلنی دخی اول اولوغصه دن قورتردق انکار زجر
ایدوب دوکرلردی ونه درسه سوزونی بلانلرلردی ودخی بوردی وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ یعنی دخی بزاکا معاونت قلوب
اول قومدن شرلرندن خلاص قلدق انلر برفرامزی بلانلرلر تحقیق انلر دخی قنی شرلو قومیدی

برانلرن طوفان حوالدقيوب كلتسن غرق ايلدك بوسوك قومك دخي يا محمد بوحالدن متنبه
اولوب غافل اولمسونلر كه بزه عاصي اولنلره عادتمز بويله جاري اولمشدر ودخي بيورمشدر وَدَاوُدَ
وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ فَفَهَّمْنَاهَا
سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَا
عِلِينَ يعني سبب ذفنيه بو ايديكم ايكي كشي كلوب داود عم اوزرينه كيردكلرنده بريسي اكنجي ايدي
بري قوين صاحبي ايدي اول قوين صاحبنك قويوني بركيجه بوشنوب اكن صاحبنك تراسنه
كيروب حاصلين جعل ايدوب ودب اول ايكسنك اراسنده اويله حكم ايدركه قويني الوب اكن
صاحبنه ويردي زيان اولدوقجون ايكسي دخي جقوب كيدركن سليمان عم اوغرايوب سليمان
انلره مورد ديكه اراكنزده حكم نجه اولندي انلر دخي خبر ويردكلرنده سليمان عم ديكه اكر بوك
امرنه بن حاكم اولسدم ايرتسي حكم ايدردم ديدي دونب وارديلر اول سوزي داوده خبر
ويردكلرنده داود عم سليماني جغروب ديكه سن نه حكم ايدردك اراميزده دخي اتا لق اوغلق
جقجيون كركدركم بكا خبر ويرسن سليمان عم ديديكه يا اتا اول قويني اكن صاحبنه ويرير
دمكه انوك سودكم وقوز وسبلم وبوكيلم منفعتلنه اول قوين اتسي اكن صاحبنك اولدوركم
يندي نجم صاحبوب اكيدي تا اول اكن بندوكي مقدار اولنجه كه اول اكندن بندي اول اكنني
اولوقت صاحبنه اصرليوب قويني دخي صاحبنه ويريدر داود عم انى اشيدب ديكه حكم
اولدركه سن حكم ايلدك اول حكم اوزره امر ايلدي سليمان عم بوحكمي قبول دخي وقتين اون
باشنده ايدي حق تعالى بوندن اوتري بويوردي كه داود ايله سليمان جوكنه حكم ايدرلر اول اكن

حضنوكه برقومك قوينى كيجه ده اوتليب نسنه قومدى بزاول ايكيسنك حكمنه دخي مطلعدق
آما بزسليمانه الهام ايدب اول قضيه يه نجه حكم ايتمك كرك ايدوكن بلدوردك انوكله حكم ايلدك
بزداوده وسليمانه دخي حكم وعدل ويردك وداوده طاغلري دخي مسخر قلدق وقوشلري
دخي تجنم داود نبي تسبيح ايدردي طاغلر وقوشلر دخي انوكله بيله تسبيح ايدرلردي داود
عم طاغلرك وانجمارك تسبيحني اشيدوب فهم ايدردي بوكلتي اشدين برزكم اكا عطا
قلدق ودخي بيورديكه وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَا
كِرُونَ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ
شَيْءٍ عَالِمِينَ وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا
لَهُ حَافِظِينَ يعني بزبلدردك داوده ذرع صنعتنكه سوه لباس اولمكيه سزنا انكله
كذوكزني دشمن سلاحندن صقلمكيه سزنبم بونعمتمه شاكر دكلسز بوخطابدر داوده اهل
بيتيله بعضلرودكرلم بومكه اهلنه خطابدر يعني سزنبم رسوله مطيع اولمقلق نعمته شكر
ايدجي دكلسز پس بودمرون خلقه ايدب كوكلك دوزمك جنك ايجون لزوم واقع اولدي
ودخي بيوردكه بزسليمانه مسخر قلدق بريل كه قتي اسجي دراتوك امريله جاري اولور اول بر
دن يكاكه بزاني مبارك قلدق يعني شامدن يكا فتحكه سليمان اكا حكم ايدردي تحتنده جوه
كوروب صحابيله نزهت ديليه كيدردي آندن دونب يه شامده منزلنه كلوردي بزبو كلتلرده
علملرمجه برنسنه بولمدردكه بزعلمزدن مشتمل اولمه ودخي بزسليمانه شياطيندن دخي مسخر
قلدق غول كسريكه انكجون دكزه طلوب قعرندن اكا جواهر جقاردلر اندن زياده دخي

انكجون معالجه بورديلر وبزا نلرك اوزرينه حافظ ايرصقلار زنا كه انلر سلمانك حكمدن
جقيه لر وانلك امرن فساده وبرميه لر ودخي بوردبكه وَاَيُّوبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهُ اَنِّي مَسَّنِيَ
الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَاٰتَيْنٰهُ اَهْلَهُ وَ
مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعٰبِدِيْنَ يعني يا محمد ذكر ايله اول ايوبي كه ربتبه
تضرع قيلوب دوبكه يارب وجع ضرر ايرشدي بكا سنك عبادنكدن قالمدي ارحم الراحمين
سين ضعيفلري سن اسركرسن بزانك دعاسني قبول ايلدك اول ضرر وجعي انلدن دفع ايلدك
بوردق كاكم اياغك يين اورجون ياغني يين قدي انلدن بيكار جوب روان اولدي
بوردق كاكه انلدن غسل ايلدي ظاهر اعضالرنده كه دردلري واغريلري كدي طوب
انلدن قرق آدم يرير ودي بوردق كاكه اياغك يين بركز دخي قوجون قدي بيكار
دخي چدي كه صوغي غايت صوغدي اول صودن ايج ديو امر ايلدك ايچدي اچنده نقدر علت
وارسه آرندي كامل صحت حاصل اولدي حسني تمام يرينه كلدي واول اهلك اولن اهل
واولادني احيا ايلدك كاكيرو ويردك واموالن دخي كيرو ويردك وبر اولدقدن دخي
اولادي عكرمه رضي ايدر ايوبه دنلديكم يا ايوب اول سنك اهلك آخرته سكا واصل اولسر
ويردك عكرمه رضي ايدر ايوبه دنلديكم يا ايوب اول سنك اهلك آخرته سكا واصل اولسر
اكر دنياده سكا كرو تجمل ايده لم ديرسك آخرته واصل اولسن اما دنيا ده
اولمدر سكا اينه اهل ومال ويره لم ايوب عم بوقولي اختيار قلديكه اول اهلي آخرته اوله
دنياده اولمدر اهل ومال ويريله حق تعالى بيورديكه بزاكا اهلن ويردك اول آخرته
غنه اشاريدر واولمدر دخي ويردك ديدوكي دنياده ويرلنه اشاريدر پس حق تعالى

بيوردبكه بوكلي وبردوكزا يوبه نعمتز در ودخي وعظ ونصيحت وعبرتدر اول عابدلردن كم بيوردي
اهليدر ودخي بوردبكه وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِدْرِيْسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ الصّٰبِرِيْنَ وَاَدْخَلْنٰهُمْ
فِيْ رَحْمَتِنَا اِنَّهُمْ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ يعني يا محمد ذكر ايله خبر ويرا ول اسماعيلي كه ابراهيم
اوغلدر واديرس دخي ذوالكفل كه بونلر كلي الله حق امرنه صابر لردر آما بو ذالكفلك
اختلاف قيلمشلر دركه كيمدر عطا ايدركه بني اسرائيل پيغمبرلرندن بر پيغمبر درحق تعالى وحي
ايدوب بوردبكه وعدك بعين اولدي سني قبض ايدبسز بوملكي وخلافتكي بني اسرائيلدن
بركسنه عرض ايله هركسكم سكا بيون دوتة كيمسه لرده سست اولوب نماز قلمغه وكوندز اوروج
دوتة خلق ايچنده حكم ايليه تا قيمه ملكي خلافتي كاكا اصرله پس اول پيغمبر حق تعالى امر ايله خلقي جمع
ايدوب بو امري عرض ايلدي بركيمسه طوركلوب اول بيوكي بر ينه كتورمكه كفيل اولدي عمر
عهده وفا قيلوب بر ينه كتوردي حق تعالى كاكا نبوت ويردي ذوالكفل ديو كاكا تسميه اولدي
پس حق تعالى بوردبكه بزاول اسمعيلي وادريسي وذوالكفلي كلمن رحمتمزله ادخال ايلدك
دنياده نبوت انعام قيلدق آخرتده جنتمز ايچنده اولو مرتبه لر عطا قيلدق انكجوكه انلر كلي
صالحلردندر ودخي بوردي وَذَا النُّوْنِ اِذْ ذَّهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَّنْ نَّقْدِرَ
عَلَيْهِ فَنَادٰى فِي الظُّلُمٰتِ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحٰنَكَ اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ يعني
يا محمد ذكر ايله خبر ويرا ول صاحب حوتي كه يونسدر وچونكه قيتوب كندي اوبله ممي ظن ايتدي
برفرا كاكا قدرتمز يتيه كرومغ اتمكه عروة بن الزبير وسعيد بن جبير بيوردلركه يونس عم
قومني ربتنه غضب ايدوبن كندي خوفوقت ايدبكه سن بيتي كه بن يونو مكه عذاب كونوردم

یونس کندی حق تعالی اولقومه عذاب کوندردی اول قوم عذابی کوروب ایمانه کلدیلر
حق تعالی اولعذابی انلردن دفع ایلدی یونس اشتدیکه اول قومه عذاب کلمدی یلدیکه سبب نه
اولدی وعدمه خلاف اولدی بن یلان اولدم انلرك اچنده دیو اوتدوقندن ورمغه
کیدیکوب دوندی غضبلکندی کلوب کمیه کیودی امدی حق تعالی بیوردیکه یونس اویله ظن
ایتدیکه بزاکا عقوبتلهحکم ایلمز پس حق تعالی انی دکزده بالغه یوتدردی قرق کون بردوایتده
یدی کون بردوایتده اوچ کون وبعضیلردیدیکه اول بالغ یوتدی قت بیرك اللهدیکین اندی
یونس بالق قرنده تسبیح تهلیل توبه قلدی کندو نفسنه ملامت قیلوب حق تعالی تنزیه ایدیکه معبود
حق یوقدر الاحسن قوعبیدن ونقصدن منزه وپاك سن بدرستی بن سکا مخالفت قیلوب
ظالملردن اولدم اولکیمه قره کوسنده یالق قرنی فرکوسنده ندا قیلوب ایدردی لَا إِلٰهَ إِلَّا
أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ حق تعالی اول بالغه وحی ایلدیکه طوتغل یونسی یمشق
لغمه انوك اتمی برحم وسکو کلرینی اوامه اول بالق انی یوتدی چون دکزدینه ایرشدی یونس
انده برحرکت وبرصوت اشتدی کوکلندن دیدیکه اشبونه اولا حق تعالی اکا وحی ایلدی بو
دکزده کی حیوانلرك تسبیحلریدر یونس عم دخی انی اشیدیب بالق قرنده حق تعالیه تسبیح قلدی
فرشتهلر انوك تسبیحن اشتدلردیلرکه ای پروردکار بزاشیدوردك انجق بربلورسز مکان دن
حق تعالی بیوردیکه اول بنم قولم یونسدرکه بکا عاصی اولدی بن انی بالق قرنده حبس ایلدم
فرشتهلردیلرکه الهی اول صالح قولکدرکه کجه ده کوندوزده انوك سندن بکا صالح عملاری
چقردی حق تعالی بیوردی بلی فرشتهلر اکا شفاعت قیلوب دیلك ایلدیلر حق تعالی قبول ایدوب

اول بالغه بیوردیکه انی قرنندن دکزکنارینه بردی ودخی حق تعالی بیوردیکه فَاسْتَجَبْنَا
لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ یعنی بزانوك دعاسین قبول ایدب اکا نجات
ویردك ظلمدن قورتردق بزه ایمان کتوردن مومنلری دخی قورتروز نجاتکه دعا قیلوب
بزدن مدد دلسز بولنده نصرت بیوردیکه وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا
وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا
يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ یعنی دخی زکریا
ایله یاحیدا اول زکریایی کیم ربنه دعا قیلوب دیدیکه ای ربم بنی تنها یالکز قومغل کیمسه کوکلمه
برولد ایله بکا وارث روزی قیلکه بندن نبوت میراث یه کیمسن جمله ملکلرك
سن میراث یه رسن زیرا دوکلی ملکلر فنایه وارور لرمدن امتی سنسن کروکلی سکا قالورسنك
دعاسن قبول ایدب یحیایی اکا اوغل بغشلدق عورتی عقیم ایکن اصلاح ایدب اوغلان طوغرندق ویرامزخلفلرین دخی اصلاح ایدب ایوخلقه مبدل قلدق پس یوانبیالرکه بوسوره ده
ذکر اولندیلر تحقیق بولرجمله سی مبادرت قیلیردی وخیراتلری اشلکده تاخیر قلمزلردی
بزه عبادت قیلوب رحمتزه طمع ایدوب عذابدن قورقی اولوب امرمزه تسلیم اولوب تواضع
قیلیردی ودخی بیوردی وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا
وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ یعنی اول عمران قزی مریم کیم فرجنی حرامدن صقلدی بزکا جبرائیلی
کوندردك واروب کوکلکی یاسندن اوفردی اول اوفرمکله بزاندن رحمده عیسایی احداث
ایدب وجوده کتوردك انوك نفسنی بزروح کبی قلدق خسته لره اورسه صالح اولورلردی

اولولره اورسه درى اولور لردى پس بزمجى واغلمنى جميع عالملره دلالت ونشان قلدق
برذه كمال قدرتمزه كه اتاسز انا قدرسز واغلان وجوده كتورمكه قادر وذو قدرتمزيتر عجزمزيتر قصور
وه دخى بوردكمز ان هذه امتكم امة واحدة وانا ربكم فاعبدون وتقطعوا امرهم
بينهم كل الينا راجعون يعنى بدرستى اشبو ملتكز ودينكز دين واحد در كه اسلام در
وبو دين اسلام باطل قلمشدر كلى دينلرى دين حق انجق بو دين در سزلرك جملكزك ربى وخالقى بزم
بنى براك وبكا عبادت ايلك بونلر دينلرينه اختلاف ايدب امرلرنى پراكنده قلديلر بو لك
بولك اولوب هر برى باطل دين طوتدلر بربرينه لعنت ايدوب بربرندن بيزار اولك كتورر لرلجزم
لرميكه بونلرك كلى دونب كلجك يرلرى بزدن يكا دونه كه قادر لرفعالرنه موافق جزا ايدسز
ودخى بوردكمز فمن يعمل من الصالحات وهو مؤمن فلا كفران لسعيه وانا له كاتبون يعنى هركسكم صالح عملار اشلسه بوحالده كم اول مؤمن اولسه انك ايتدوكى سعيه مزين
جيلرز انكار اولنوب مأجور ومثاب اولورا ولورمرتبه حاصل ايدركم بزانك قلدوغى عملى
يزب ضايع يوزجه برى ضايع اولمزاكر ذره قدر دخى اولورسه ودخى بوردكمز وحرام
على قرية اهلكناها انهم لا يرجعون يعنى دخى حرامدر اول قريه اهلندن كم بزالدرى
هلاك ايتمكه حكم ايلدك كه انلرك عمارى قبول اولمزانلرن اوترو كه بونلر شركلرندن
وكفرلرندن توبه قيلوب رجوع اتمزلر ودخى بوردكمز حتى اذا فتحت ياجوج ومأجوج
وهم من كل حدب ينسلون يعنى بوكا فراولركم لرندن دونمزلرتا اكا دكنكه اول سد
ذو القرنين فتح اولنه ياجوج ومأجوجلرن يجوب اولكا فراولر بربوجه يرلرن سرعتله شول

قورد قونى كورب بلدوكنلين ودخى بوردكمز واقترب الوعد الحق فاذا هى شاخصة
ابصار الذين كفروا يا ويلنا قد كنا فى غفلة من هذا بل كنا ظالمين يعنى اول وعده
حق يقين كلشدوكه قيامت قوپمقدر فجنكه اول قيامقا كورسن اولكا فراولرى شول حالده كه
كوزلرى شاخص اولمه يعنى اول كونك هولندن كوزلرى چرب چوپ اولمه يوزمقه قورقلركه
ناكاه بونلرك كورمديكن برطرفدن عذاب بونلرى طوته اول كونى كورب ديه لركه اى واى بزم
حالكمزه كم بزاشبو كوندن غافل اولدق بلكه ظالملردن اولدقكم عبادتمزى غير محلنه
قلدق ودخى بوردكمز انكم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون يعنى اولكا فراولر دنلكه تحقيق سزواول ضمدركزكه حق تعالاء قيوب انلره طبوكز
كلكزدر جهنم طوغى اودونى سزكه اكا كيرسزواندن ابدا ايرسزودخى بوردكمز لوكان
هؤلاء الهة ما وردوها وكل فيها خالدون يعنى اكر اشبو ضمدر حقيقت معبود اولمش سه
اندن طيرلركك ايدى آتشدن كيرميه لردى حال بودركه اول طيرلر وطبد قلرى دخى كلى اول
اوده مخلد اولسرلر ودخى بوردكمز لهم فيها زفير وهم فيها لا يسمعون يعنى بولرك
اول اودلرنجه نفسلرينه فنى شدت واقع اولمق وارد دركه هيچ برشنه اول عذاب اجنده اشيتمه لر
يعنى اول كفار چقسرلر عاقبت چوقلرو اندوكه باقى قيلسرلركم چوقلرى هربرينى اوددن برتا
بوته قويه لراوددن اكسرلر اول اوداجنه اتالرشويلكه اندهيچ برشيء كورميه لر واشيتميه
شويله زعم ايدرلر هربركه كندودن غيرى هيچ برشيء عذابلره دكل ودخى بيوردى ان الذين
سبقت لهم منا الحسنى اولئك عنها مبعدون لا يسمعون حسيسها وهم

فِيمَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ يعنى تحقيق انلر كه برفرعنمزده انلره سعادت سبقت
ايدب كلمهء توحيد دلنه كلدى وكوكليله تصديق قلدى جنت ايچون كوكلوبراق ايلدى
انلر اول آستدن ايراق اولمنلره دهركز اول اولدقجه حركتى واوازه سينى اشتمه لرنزول
وحكم جنت اچنده منزلرينه قونه لر اول نسلرى ارز وايدب اومدوغى نسلره مخلد اولور
ودخى بيوردىكه لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ يعنى اول حسنى سبقت ايدب اهل جنت اولدقرى اول اولو فزع غصه يو
برقيمه كه صور چلمنه دوزيرا اولو قدره بركولك اهلى فزعه واقع اولسه لر دخى براولو فزع
اولدركه اولى بوفزعله لرودخى بنى اولكم يا اوحمق اهلى جنتده مخلد سز اولم بوق ياطامو
اهلى جهنمده ابدى مخلد سز اولم بوق اولوقت جهنمك قپاقلرين براغلر اغرنى مهرليه لركه
ابدا اچلمسى بوق وكمه اندن قورتلوب خلاص بولمق بوق پس اولوقت فرشتهلر اوچمق اعلنه
قوشوكلوب ديه لركه انبوسزك كوندكز كه بولنه ايچون وعده لنوب طوردسز ودخى بيوردىكه
يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا
عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ يعنى حق تعالى بيوردى قرغ اكبر اول كوندركم كوكلرى دوره وز
شول كاغدلره دوركى بازلمش مكتوبى پس بوخلق نتكم وجوده كتوردك انا لرى وحمدن
عريان هيچ برشنه سز برفرا وزدرمغ برفر اوريجون واجب اولمشدركه البته برانلرى اعاده
ايدب طيرقدن قوپاره وز واينه كلرى عملرك مكافاتن قيلوز اكراز واكر موقدر
ودخى بيوردىكه وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

يعنى

يعنى تحقيق بزسطرايدب يازدق زبورا چنده يازدوغمز نصكره كه اچاق برلرين ميراث
يوب بوردلنجى دكل الابنم صالح قولرم بوردلنسه لركه امت محمد درمراد بوبرلردن
ابن عباس ايدر اول كافرلر برلرديركه مسلمانلر فتح ايدب الورلر بوردلنوب اوطوردلر
بوبرحمدركه الله تعالى بزدن دلالت قيلوردين اسلامه ظاهر اولوب اهل اسلامك عزتلرى
زياده اولغه ودخى بيوردىكه اِنَّ فِي هٰذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ يعنى بودرستى اشبو
قرآنده كنى حاجتنه ومقاصدنه اولنجى نسنه وادركه اكا كفايت ايده اكر قرآنه متابعت
ايدب انوكله عمل ايدرسه ودخى بوقرآنده جميع نسنيه كفايت قيلمق واول قومه كه انلره مُنذر
دوالله تعالى عبادت قيلورلر امت محمد دكه نماز اوجماعلى اوله ودخى بيوردىكه وَمَا أَرْسَلْنَاكَ
إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ حق تعالى بيوردى يعنى بالكلكم يا محمد كه بزسنى كوندرمدك الا جميع
عالم اهلنه رحمت كوندردك ابن عباس رضى الله عنه ايدر رحمتدر خاص مؤمنلره ودخى رحمتدر
عام ايمان كتورنلره هم دنياده رحمتدرهم اخرتده وايمان كتورميانلره ودخى دنياده انجيلين
رحمتدر حق تعالى انلردن عذابى تاخير ايدب مسخ اولنجى وبين كجك كبى وجملهاهليله علاك
اولمغى بونلردن رفع ايدى بعضيسى هلاك اولورسه بعضيسى برزه خلف اوله اندن بنه
نسلى اوريه تا قيامته دكين حق تعالى قولرى كندكه اوليه ودخى بيوردىكه قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ
أَنَّمَا إِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ يعنى حق تعالى بيوردىكه ايت يا محمد بدرستى
بكا اولم وحى اولندىكه تحقيق سزك ربكز ومعبودكز الله واحددر انك شريكى يوقدر
سزاكا منقاد اولوب حكمنه تسليم اولمنيسزبلكه واجبدرسزه كه اكا مطيع اولوب اني برلرين

وهو وقدره عباد تكزى اكا قيله سز ودخى بيورديكه فان تولوا فقل اذنتكم على سواء وان
ادرى اقريب ام بعيد ما توعدون انه يعلم الجهر من القول ويعلم ما تكتمون يعنى
اكر انكر بوسز وه مطيع اولميوب اعراض ايدرلرسه سن اينكه بن سزه بلدورمرم كه سزكله برابر
وه ضرب اولسر ديو بلدرم كه اراسزده عجبا طاعه اولميه شونك كبى بلدرمكه انى بلكده سز دخى بزدخى
برابر زنويله دكلكه اول سزكله حرب ايتمكى بالكز بن يلم سز بلميسز دخى اكثر دن اوزدكزه واردوز
بلكه بزدخى سزدخى اول حربى بلكده برابر زتاكه ايكى طرفدن اول حرب ايجون براق اولنه بزبلدن
اولوعده اولدقان قيامت كونى يقينمدر ديوقه ايراق ودخى بيورديكه وان ادرى لعله فتنة
لكم ومتاع الى حين يعنى بن بلمزن اولاكه اولعذاب سزدن تاخير سز ابتلا اولنه تاكه بو
فعلكزدن ظهوره كله حال بولدركم اول ممتزه دن نه كلجكن بيلورسز شديد يكى حالكزه معذور اولو
ملاك كه بويرمج كون تعتقد ايدرسز تا مدة عمر ياشه ايريشه اندن صكره كورسزكه حال نته
اولورجون بونلر حكم مطيع ومنقاد اولمديلر نتكم حق تعالى بيوردى قال رب احكم بالحق
وربنا الرحمن المستعان على ما تصفون يعنى يارب حكم ايله بونلر دينم ايله مده ارسال عذا
بله كم سنك عذابك كلمكى بونلره حقدر اندن اوتروكم بونلرسزدن كلن حقى تكذيب ايتديلر
وبكا انا نمدلرزمر زتمز امر كيجدردخى مستعانمذ ركه عنايت اندن طلب اولنور بوظالملرى
قهر اتمكجون شول كلام اوزره كه الله تعالى وصف ايدرلر كذب باطل ايله كه هركز انك شانه

سورة الحج سبعون وثمانية لابى دكل بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها الناس اتقوا ربكم ان زلزلة الساعة شىء عظيم يوم ترونها تذهل

كل مرضعة عما ارضعت وتضع كل ذات حمل حملها وترى الناس سكارى وما
هم بسكارى ولكن عذاب الله شديد يعنى حق تعالى بيوردجمع قولرينى اول هول قيا
متله حذر قلدرب بيوردىكه اى ادمراوغلنلرى قورقك حذر ايلك ربكزدن عصو بلرزدن
اكا مطيع اولك تحقيق قيامت كونك زلزلهسى كه اولو نسنه دن زيرا اول زلزله دن
كركدركم برلرجميع حركه كله بريوزنه يتمكدن برعبارت قالميه طاغلر يرندن توپ پاره
اوله اولكونده كه سن اول زلزله يه واول قيامت قيدوغنى مشاهده قيله سن كورسنكم اوغلن
امزدن عورتلر اوغلنجغلرين ترك ايدوب بره غلر وهريوكلو عورتلر اول هيبتدن بوكن
بره غلر بوضعى كوده سنكه حق تعالى قورقوسندن كلى سرخوشلركبى عقللرين يا وقلمركندن
بيلمز لربودكل كه خمر ايجوب اسرمش اولمز روايتدركه بوآيت بنى مصطلق غزاسنده نازل اولدى
كيجه ايله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ندا ايدوب جاغرديكه جميع خلق بورسنده جمع اولديلر بو
بوايترى اوزرينه اوقدى هيچ اول كيجه اغلدقلرى كبى خلق اغلشمدقلرين كيمسه كور
مدى چون صباح اولدى آنلرين اكثرين المدبلرچادرلرين قورمدلر هيچ جولمك ثوب
آغش پشورمدلر لكى اغلمقده كى غصه يه طالب تفكر ده اوترب قالمشلردى رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم انلره دديكه يا اصحاب هيچ بيلورميسز كه اولكون نجه سى كوندر ديلر الله تعالى
بيلور وانوك رسولى بيلور ديوردى اولكوندر اولكم حق تعالى آدمه بيورسكه طوريا آدم
بوا وغلنلركدن طاموبه كوندوريله جكن سچ كوندر آدم عرض ديه كه يارب بونلرك جمله سندن
نعدد دين چقرين حق تعالى بيوره كه هر يوزيكدن طقسان طقوزن طاموبه كوندر

برین اوچاغه کوندرر بوقوآن آلوه کلوب اول مسلمانلرجمله اغلشدیلار دیلرکه یارسول الله
پس انلره کم نجات بولور رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بشاوت اولسون سزه دینکز
اوزره طفرو طورك بدرستی سزدن هرکمله ایکی مخلوق وارکه انلرمیح برقومدرکه اوچیزه اولسه لر
انلرجمله دن چوق اولدیلرکه انلرمیح مأجوج بیوردیلر نصکره رسول الله بیوردیکه تحقیق
اومرمکه اهلی جنتك ثلثی سزاولرسز اصحاب انی شدیدوب تکبیرایدرلرحق تعالیه حمد
وثنا قیلدیلرانده نصکره رسول الله بیوردیکه اومرمکه اهلی جنتك نصفی سزاولرسز درحمد
ایدیلردنی بیوردی اهل جنتك ثلثانی سزاولرسز بدرستی جنت اهلی یوزیکرمی صف
اولیرسکسان صفی بنم امتمدن اولسردکلدیرینم امتم کافرلرایچنده الاحنول قرمزاك
ارقه سنده اولان آق بلك کبی دنی بیوردی بنم امتمدن بمثل بلك کشی حسابنده سوا آلنز
جنتم کیرورعمر رضی بیوردی یارسول الله همان بمثل بلك کشی می کیررسول الله بیوردی
اول بمثل بلك کشینك هربیرلیه بمثل کشی دنی بیله کیرربیوله دیمك عکاشه طوکلوب دی
یارسول الله دعا قیل کم بنده دنی انلردن اولم رسول الله بیوردی سن دنی انلردنسین
ودنی حق تعالی بیوردیکه وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ
مَرِيدٍ كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ بو
ایت نضربن حارث حقنده نازل اولدیکه اول جدل اهلدر ایدر دیکه فرشتلرالله
تعالینك قولیدر وقرآن ایلرو کیلرك دوزمه حکایتیدر وقیامت یوقدر چوریب
طیراق اولنرکیرو دیرلرنه بولنك کبی هرزلرسویلیوب مجادله قیلوردی پس حق تعالی بیوردیکه

بوآدم اوغلنه زنهار کم واركم الله تعالی حقنده بلدن جهلله منازعه قیلوب افترا ایدرلر
متابعت قیلورهرشیطان مریده کم سرکش اولوبن شرّاوزره دایم مستمر اولمشدر اویله
حکم اولوب تقدیراولمشدر اول شیطان اوزره هرکمکه کم انی دوست طوتوب کاملا متابعت
قیلسه بدرستی اول شیطان کرك کم انی ضال ایدوب ازدیره دلیل اولوب انی اول عذاب
سعیر یعنی جهنمه پس اول بعضه منکر اولنده حجت والزام ایدیب بیوردیکه یَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ
كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ
ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَنْ
يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا
أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ يعنی حق تعالی بیوردی
ای آدم اوغلنه دیکرسزاول اولوبدیرلیوب کوتیمه شك وکمان ایدرسکزبراکا نظر
ایدك سزلك اتاکزآدمی بوطیراقدن یرتدق کم جمله نسلك اصلی اولدراندن انوك دوزنی
طیراقدن نطفه دن یرتدق کم بوطلمه صودراتا صلبندن سیزیب جنوب اتا رحمنه دوشر
اندن اول نطفه بربارهاویشش قاته دوندردك بعداول قانی دنی بربارهجیننمش
اته دوندردك وبعضیسی مصوّر وبعضیسی دنی هنوز یرادملدق یعنی اعضالری
برلوبرنجه مصوّراولنوب دنی جان نفخ اولنمدق تاکه قدرتمزسزه اظهارایدیب بیان
قیلوزاول اوّل یرتمکله قدرتمزله استدلال ایده سزاول اولدکه نطفه کوبرتمه

دخی قورتمز وارودخی اول نطفهٔ بزارهام ایچنده قرار طوتروره وزد اودکمز قدر تا اجل
مسمّی تمام اولنجه اندن سنری اناکوتوتندن چقاروب طفل حالنده دنیایه کتوره وزاندن سن
کمال بلوغیه ایریشوب قوت کسب ایده سز اما سزدن بعضکز اول مرتبه‌ء رجاله ایرمدن وفات
ایدرسز وبعضکز نیشایوب شول ضعفه ایریشرکه عقلی متغیر اولوب بلدوکن اونیدرمه
دیدوکن بلز اولورودخی کودرسن شول پرلریکه قورومسدرهرگز سنوب اوت یوق
تجنکه بزاناک اوزرینه یغورینجه‌ء وزیرحرکته کلوب انواع اوتلر بیوروزرزیاده اولوب
آزآزشویله کم کوزلرکوریجک انی صونیورکه کالمسرور اولورانوک هرموصفلک هستندن
ودخی بوردیکه ذالک بانّ الله هوالحقّ وانّه یحیی الموتی وانّه علی کلّ شئ قدیر یعنی
بوکلی علاملرونشانلرانداندن اوترودرکه تابلم ترتحقق الله تعالی صدرو اونک قدرتی بترکه
اولولری دیری قیلورودخی اول دوکلی نسنه‌یه قادردرعجزی یوق نه دیلرسه اشارمانعی
یوقدرودخی بوردیکه وانّ الساعة اتیة لاریب فیها وانّ الله یبعث من فی
القبور ومن الناس من یجادل فی الله بغیر علم ولا هدی ولا کتاب منیر
ثانی عطفه لیضلّ عن سبیل الله له فی الدنیا خزی ونذیقه یوم القیمة
عذاب الحریق ذالک بما قدّمت یداک وانّ الله لیس بظلّام للعبید یعنی تحقیق اول
قیامت کلمسردوانوک کلمکدنه شک وکمان یوق واول کونده حق تعالی سنلره بیانلری کروه
قیارسرا مانضربن حارث بلدرین جهللره حق تعالی حقنده مجادله ومنازعه قیلورربیان
حجتی یوق وبرکتابده یوقدرکه انوکلم حقی باطلی بلدروب بیان قیلم کوشک انوب تکبر ایدر

قولدرو

قفرلدوخی نسنیه عناد ایدرلرکه حق تعالی اولدن خلقی ضلال ایدوب آزدوره دین
اسلامدن منع ایلیه حاصلدرکه انوفعللرک جزاسی حور وحقیر اولوب دنیاده نکبه بدرعذابنده
قالخ النده هلاک اولدی انوکلم دخی قومزقیامت کونی برلرکه طاتدرورورزاول یاقجی عذا
یلری ودخی دیلورکه اکم اشبوعذابلرکلی سکاشول نسنلرن اوترودرکه اوکوجسنلرن
ایرودروب دوشوروب کوندردک بدرستی حق تعالی اولرینه ظلم ایدمجی دکلدرکه کندولرینه
کسبه عذاب قیلم ودخی بوردیکه وَمِنَ النَّاسِ مَنْ یَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰی حَرْفٍ فَاِنْ اَصَابَهٗ خَیْرٌ
اطْمَاَنَّ بِهٖ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلٰی وَجْهِهٖ خَسِرَ الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَةَ ذٰلِکَ
هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِیْنُ یَدْعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا یَضُرُّهٗ وَمَا لَا یَنْفَعُهٗ ذٰلِکَ هُوَ الضَّلٰلُ
الْبَعِیْدُ یَدْعُوْا لَمَنْ ضَرُّهٗ اَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهٖ لَبِئْسَ الْمَوْلٰی وَلَبِئْسَ الْعَشِیْرُ بوایتک سبب نزولی
بوایدیکم عربدن برقوم هجرت ایدوب برینه کلدولرتحمّن ایلردن برنسی صحت بولسه و
قصرا قاری کوزل تایلردوغرسه وعورتی اردکن دوغرسه ودخی مالی چوغالسه ایردیکی بودین
کوزل دیندر بوکا کلدن برروحق خیرلره ایرشدم دیوب کوکلی اونک اوزرینه طوتلوب مطمئن
اولوردی واکر اکا خستلق واقع اولسه عورتی فرطوغرسه قصرا قاری طایلرین دوشورسه
ومالی ازاولسه ایردیکی بن بودینه کیرلدن بروصیح برخیره ایرشمدم سزدن غیری بشمان اولوب
دیندن کیروردونردی پس حق تعالی بوایتی اندوروب بوردیکه بوقومدن کسلرواركم الله بما دت
ایدرلرطرف اوزره وبرطرفی شک اوزره کم ثباتی یوق اکر اکا برخیرایرشسه کم بدنی صاغ
صاغ ومعیشتی بول ونعمتی دلکی برینه کلم اودین اوزره مطمئن اولوب کوکلی دولنورواکر انک

144

بدنه بربلا و زحمت ایرشسه و معیشتی طار اولوب عالمی از اولسه کرو اول دیدن دونوب
اعراض ایدر اولکی کفرنه رجوع ایدر دنیاده دخی زیانکار اولورکه اومدوغی الله کیرمز
وآخرتده دخی زیانکار اولورکه دین الدن کیدوب عذابه مخلد اولور وارب عبادت قیلور
اللهدن غیری برکسیه کم طیمایاسی اولورسه اکا ضرر ایرشدرمك الدن کلمز پس بونك
کبی نسنیه عبادت قلمق قتی ضلالتدر وخیردن قتی بعید اولمغدر کطریق ارشادی قودی
طریق ضلالته دوشدی عبادت قیلور برنسنیه کم اونك عبادتنك ضرری اکا یقیندر فایدن
سندن اصلا فایده اولمق دکلدر نه یاوز معبود دراولکم اکا طیلور ونه یاوز معصیتکار
در انورکه انزکلده قرشوردوخی بوردیکه اِنَّ اللّٰهَ یُدْخِلُ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
جَنّٰتٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ اِنَّ اللّٰهَ یَفْعَلُ مَا یُرِیْدُ مَنْ كَانَ یَظُنُّ اَنْ لَّنْ یَّنْصُرَهُ
اللّٰهُ فِی الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَةِ فَلْیَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَی السَّمَآءِ ثُمَّ لْیَقْطَعْ فَلْیَنْظُرْ هَلْ یُذْهِبَنَّ
كَیْدُهٗ مَا یَغِیْظُ یعنی بدرستی الله تعالی قویرشول کمسه ایمان کتوردیلر وخی عمل صالح
اشلدیلر اول جنتلره کم انلرك کوشکلری وانجمغلری التندن ایرمقلر اقومن انکار قیلمغلکه
الله تعالی قادردرنه دیلرسه اشلرهرکمسه اویلمه ظن ایدرسه کم حق تعالی رسولنه نصرت ومعاونت قیلمز دنیاده وارسون اوینك سقفندن برایپ بغلیوب اوزتسون اوحتی بوننه
طوب بوغلسون تا اولنجیه دکین اندن اول اپی بوغازلیوب کسسون نظر ایلیوب
کورسنکه اول کندی حیله سی انوك قهملغنی دفع ایدر کیدرمی روایت اولندیکه بوایت
اسد له اطفان قومی حقنده نازل اولدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انلری ایمانه دعوت

قادیلر انکله بربوردیلر اراستده اندلشمغلری وارایدی کم رسول الله ایله عداوت قیلمرپس
اول قومردیلرکه بزاسلامه کلمك ممکن دکلدر زیرا بزقورقوزکه اسلامه کلاوکمزد نصکره
محمد تکریسی نصرت قیلوب بزدمراتیمه وانوك اینی ایلروکلیه بوردیلم بزمرارامزده اولان
اندیمزدخی ضمنی اولم اول بربوردیلر بزه طعام ویرمیلروکندولره قرشدرمیلر بزمراشیمز
دشوار اولورپس حق تعالی بوایتی انزوب جواب بیان قیلدی وخی بوردیکه وَكَذٰلِكَ
اَنْزَلْنٰهُ اٰیٰتٍ بَیِّنٰتٍ وَّاَنَّ اللّٰهَ یَهْدِیْ مَنْ یُّرِیْدُ یعنی حق تعالی بوردیکه بزنشول اول
انزوردیکمز ایتلر کبی کروآیتلر انزدك کم حقی روشن قیلوب واضح ایدجی آیتلردیکم طریق
حقی بیان قیلور تحقیق الله تعالی اول ایتلرله کیمه دیلرسه هدایت ویرور وکیمی دیلرسه ضلالت
اچنده قرودخی بوردیکه اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِیْنَ هَادُوْا وَالصّٰبِـُٔوْنَ وَالنَّصٰرٰی وَالْمَجُوْسَ وَالَّذِیْنَ اَشْرَكُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ یَفْصِلُ بَیْنَهُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی كُلِّ
شَیْءٍ شَهِیْدٌ یعنی بدرستی شوندکم ایمان کتوردیلر وانلرکه یهودی اولدیلر وبلدزلره
طلجیلر ویونه طلوجیلر واوده طلوجیلر اولدیلر وخی انلرکم مشرکلر اولوب حق تعالیه شرك
اطلاق قیلدیلر اصنامه رینه معبود دیوطیلدیلر هربری کندو دینلرنده ادعا قیلورلرکم حق بزم
دینمزدرغیری دین باطل در بدرستی حق تعالی قیامت کونده حکم ایدب قطع ایلیه بواهل
ادیان اراسنده ظهوره کتوره کم دین حق اسلامدرسزکم دنیاده خبرویرب کلامزدینده
بیان قیلدی بدرستی حق تعالی هرنسنه نك اوزرینه حاضر وطانغدرکه حق کیمکدرو باطل
کیمکدر بیلور هربرینه جزا قیلور وخی بوردیکم اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ یَسْجُدُ لَهٗ مَنْ فِی السَّمٰوٰتِ

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ
النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ
مَا يَشَاءُ يعنى حق تعالى بيوردى يا محمد من بلمز مسنكه تحقيق الله تعالى سجده قيلور كوكلر ويرلر
اعلى دخى آى كون ويلدز لر وطاغلر واغاچلر ودخى بريوزنده دوه لر جملهسى سجده
قيلوب تسبيح ايدرلر واكا مطيع ومسخر اولمشلردر اكرچه بونده اختلاف قيلمشلردر اما اهل سنت
مذهبنده موافق كورنكلو قول بودركه بوذكر اولنان كلنك حق تعالى يه مطيع ومسخر درو خلقك دخى
دخى مستحقدركه مؤمنلر وعابدلردر وبوخلقدن دخى چوقلر واركه انلرك اوزرينه عذاب واجب
اولمشدر اما شكه كه انلر كافرلردر پس اول كسه لريكه حق تعالى اهانت ايدب ذلته برقمشدر بركسه
يوقدر كاكم انى كرامته ايرشدوروب عزيز قيلمه پس ارادت حق تعالى يذكر دكمى ديلرسه عزيز قيلور
كمى ديلرسه خوار حقير قيلور سعادت شقاوت اولكذر اذن غير يكك اذنه نصرتى يوقدر ودخى
بيوردى كه هذان خصمان اختصموا فى ربهم فالذين كفروا قطعت لهم ثياب من
نار يصب من فوق رؤسهم الحميم يصهر به ما فى بطونهم والجلود ولهم مقامع
من حديد كلما ارادوا ان يخرجوا منها من غم اعيدوا فيها وذوقوا عذاب الحريق
يعنى حق تعالى بيوردى كه اهل كتابله مؤمنلر مخاصمه قيلدقلرينى يهود ونصارا مؤمنلره دوكه بز
الله قتنده قريب ومرتبه بولمغه سزدن بكر كزيرابر سزدن ايدوكلدك وبزم كتابمز سزك
كتابكزدن اولدر مؤمنلر دخى دوكه سزدن بزمقلور غرالله قتنده كرامت بولمغه كه برخصلت
صلى الله تعالى عليه وسلم ايمان كتوردك دخى جميع الله تعالى انبيا ودوكى كتابله ايمان كتوردك من

دخى

دخى بيوردى مزكه برغير رسولنى حسد دراما حسد كزدن انكار ايدب كافر اولورسز پس بو مؤمنلرك مولى
لرى حقنده خصومتكزى بوايدركم كافر اولمه مؤمنلرك حق تعالى بوايكى خصمك عاقبتكزى نه اولور
بيان ايدب بيوردى انلرك كافر اولديلر انلره اوددن طونلر كيدورىلم سعيد بن جبير ايدركه
ارمش بقردن طونلر اوله باشلرينك اوزرنده قيناز صولركى دوكه لرى غايت استى اولدوغيچون
اكا جيم ديرلر اول جيم ايله اجلرينه نه وارسه صب ايده دوكله دخى ديلرى اوزرلرندن ازله
دوشه اونك حرارتندن وبنه تكرار دوب فى الحال اونكى كبى اوله عذاب دخى كروكرار اولنه
وزبانيلرك التمزه دمردن چوقدر واركه اكا مقمع ديرلر غايت استى اولدوغندن طول قول
اودكيدر انوكله طاموا علنك باشنه اوررقى عنفله خبره كلمزدركه اكر اول چوقلرك بريني
بويرلرنه قوسلر جميع يراد لشدريوب انى يرندن قالدوره ميارردى ودخى بيوردى ان الله
يدخل الذين امنوا وعملوا الصالحات جنات تجرى من تحتها الانهار يحلون فيها
من اساور من ذهب ولؤلؤا ولباسهم فيها حرير يعنى بدرستى الله تعالى قورنغول كسه
لريكه ايمان كتوروب صالح عمل اشلرلر اول جنتلركه انلرك كوشكلرى واغاچلرى التندن انهار
اقردخى اجاق اهلى بزنلر قولتزنده التون بلزكلوله ولولودن وطونلرى دخى جنت اعلنك
ابريشم اولدقدن دنياده كيمك ارلره حرام اولمشدى تنكم رسول الله بيوردى هركمه كه دنياده
حرير كيدى آخرتده حلة كيمز اكر اجماغه كيرسه ودخى حق تعالى بيوردى وهدوا الى الطيب
من القول وهدوا الى صراط الحميد يعنى بومنيرلر هدايت اولنديلر ودلالت قلندىلر
اول سوزلرك كوزلنكه كلمه توحيد درسبحان والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر

ديمكدر

وقوامن او قومقدر و دخی انلره هدایت ویرادی دین اسلامه پس بو هدایت ویرمك دكلدر
مؤمنلره الا اول جهتدن كه انلرك جعل افعالی محمود در و دخی بیوردیكه اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ
يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ يعنی تحقیق انلركم كافر اولدیلر انلر بو مؤمنلری
طریق اسلامدن منع ایدرلر و اسلامه كه مالك استیلری اغوا ایدیب كعبه و وندور دیلر و مسجد
حرامی طواف ایتمكدن دخی منع ایدرلر بز مسجد حرامی بوخلقه قبله قیلدق تاكه عبادت ایدنی انلرن
یكسان توجه اولوب قبله ترو انی كندولره معبد طوتنلر اول مسجدی تعظیم ایدیب حرمت اتمكله انده
مقیم اولنلره الیم طرزده ظلم كتورنلری دخی برابر در و قبله ایدیب نماز قیلمقلری دخی برابر در و دخی هر كسنك
اراتی اویله اولسه كه اول مكانه ظلم ایدیب الله شرك كتوره الله دن غیریه عبادت قیله و فعلندن
قولندن عرجانی و نهی اولنمش سوزلری اشیله و اون اولیه و انجن كسه و بی جرم
كمسنه ظلم الیم یاخود اولدوره بزاكا قیامت كونده عذاب الیم یرله عذاب قیلورز كه فی الجمله
و دخی بیوردیكه وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ يعنی حق تعالی بیوردیكه چون بز و طلندوردق
ابراهیمی كعبه یرینه پس بو بیتك مكانینه دولندوردق دیو ذكر ایلدوكی طوفان و قتنده
كعبه كوكه كوتریلمشدی بنا سی بورسز اولمشدی چون حق تعالی ابراهیم كعبه كروبنا قیلمه
دیو امر ایلدی نه یرده بنا قلاجغن بلدی كلبی ایدر حق تعالی كعبه یو كلوكی قدر بر پاره بولت

كوندر

كوندردی كلوب اول كعبه یرینك اوزرینه طوردی اول بولوتك باشی و ایدی ابراهیم
علیه السلام سویلیوب دیدیكه اشبو بنم مقدار مجه كعبه یی بنا قیل ابراهیم عدم اولمقدار بنا قلدی پس
حق تعالی بیوردیكه یا ابراهیم مكه ده دولندوردق امر ایتدیك كعبه یی بنا قلدی عهد ایدیب ابراهیم
دیدیك كه هیچ بر نسنه الهه بزه شرك كتورمه بز امر منطوبك اویمزی پاك ایت شونلر ایچونكم طواف
ایدرلر و انلر ایچونكم انده مقیم اولورلر و انده ركوع سجود ایدیب نماز قیلورلر و دخی بوخلق ایچنده
ندا ایتوب بوجهتك فرضیتنی بلدوروا ابراهیم عدم دیدیكه یاربتنم و انفریوده كلوخلقه ایرشمز
حق تعالی بیوردیكه سندن جهروب ندا قلمق و بردن انی جمله ایرشدرمك پس ابراهیم عم كلوب
اول مقامه اوزرینه طوردی اول مقام بو جنوب كوتردی شویلكه بر بوجه طاغ كبی اولدی ابراهیم
عم ایكی بر معنی ایكی قولاغنی اچه قیوب یوزینی صاغ و صولنه دوندوب چاغردی دیدیكه یا ادم و اولادی
بیوتك كم سزك ربكز بر او بنیاد قلدی سزك اوزریكزه اكا حج اتمكی فرض قلدی اجابت
ایدیب ربكز حكمنی یرینه كتوردك پس ابراهیمك اول دعوتنه اجابت ایدیب لبیك اللهم لبیك
دیو جواب ویردیلر شونلركم حجه ایرجكلر دركی آنا بلمندن كمی آنا رحمندن اول جواب ویرنلر
یمن اهلندن اولدی غمدی اكثر حج ایدنلر انلردندر اندن نكره حق تعالی بیوردیكه یا ابراهیم
سن ندا قیلدوك علامت بز سنك ندا كی انده كلجك قومه اشتدوره و ذكر ایلدوكی لرسكا كمی یاد ایتمه
كمی ایریجك دوه اوزرینه یول چكوب ارقمش كلدم هر ایراق یولاردن اول فرضی ادا قیلوب حق تعالی
امر ینه كتورمكجون و دخی بیوردیكه لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِي
أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الفقير

يعنى بيتنه كلمكدر اولرك منفعتلرينه حاضر اولاركم اول عفو ايله مغفرتدر دخى دنيا
امرنده تجارتدر وحج رضاسى اولدوغى اشاردر دخى حق تعالى نك اذكرينى ذكر
ايله اول ايام معلومات اچنده كه عشر ذى الحجه در دخى يوم نحرله اوچ كون ايام تشريقدر
اول بهيمه اوزره شكر ايدوب ذكر ايده لركم قربانلرى دوه دن صغيردن قويوندن پس
حج تمتع اول قربان ايدنلر بيوردقلرى كبى قربانلرينى كسمك سنت مباح قلادم ودخى طعام
اذرك فقيرلرى ومحتاجلرى كم نسنلرى يوقدر وقتى احتياجلرى وارد ودخى بيوردقلرى
ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ يعنى اندن صكره
احرامدن چقوب كره نسنلرندن زائل ايدوب كيدرسونلر صاچلرين بوله مكله وشاربلرين
الدرمغله قولتلرلرين ارتغله طرفلرين كسمكله وطونلرين كيمكله دخى اول نذرلركم ايام حجده
برينه كتجكدر اول نذرلرينه دخى وفا قيلوب برينه كتورسونلر دخى اول بيت قديمى طواف
اتسونلر ودخى بيوردقلرى ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَاُ
حِلَّتْ لَكُمُ الْاَنْعَامُ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْاَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا
قَوْلَ الزُّورِ حُنَفَاءَ لِلّٰهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَاَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَا
فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ اَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ يعنى شبو ذكر اولنور كلى اعمال
حجدن هركم بو اعمال حجده اشلمكى حرام اولدغنى اشارى ترك اتسه بوايام حجه تعظيم
قلمه ومناسك حجى برينه كتورسه يارن قيامت كونندن الله تعالى قتنده انكا خير اولور
ودخى سنه حلال اولدغى اول دوه دن صغيردن وقويوندن بيلك كه بوقرلرسز لا

شول

شول نسنه ركم انونك جسمى سنه حرام اولدغى كتابلركم حيته در وقاندر وخنزير اتيدر واوده
يا مغش وصويوغلمش يا قاودن اوچوب اولمش اوغود بوغزلدوغى وقت اوزرينه الله دن غير ك
اوى ذكر اولمش اولمه بونلر جمله نجسدر اجتناب ايدرك سبب هذا يدر قيامت كونده ودخى
اجتناب ايدرك اول صنملره طيعمدن دخى يلان بهتان سوزلردكم بونلر شركم براير در بوحالكم
اخلاص اهلندن اولمز حجكز حق تعالى رضا سيجون اولمه مشركلردن اولمه سز هركمسه كم الله
تعالى يه شرك كوزدى كاتمه اول كمسه كوكدن اشغر يره دوشدى دوشركن برقوش انى
قپوب اوب كدى وادب هلاك ايلدى يا خود انى يل اوب اوب قپوب براير اق مكانه برقدى
يعنى هركمسه كم الله يه شرك كوزه اوصدن اولحالنى شول براقلمش كبيدركم كوكدن يره دوشدى
انى قوش قپدى يا يل اوب الدى براقليم برقدى هيچ برحالده اول كيوكوكم حق تعالى يه شريك
ايسه مشرك دخى نجاتدن هلاكى بيندر جهتدن فرنه دوشكلم ودخى بيوردقلرى ذٰلِكَ وَ
مَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ
مَحِلُّهَا اِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ يعنى اول نسنه كم ذكر اولندى اول رجسدن ويلان سوزدن
وبهتاندن يغلمقدن وشعائر الله تعظيم ايتمك دلالتدر كوكل قورقسنه ابن عباس رضى
ايدر شعائر الله اول قوربانلردر وهديلردر دكم سوره كيدرلر وانك اوزرينه علامت قيلورلر
هديه ايدوكى معلوم اولنجيون درواتك تعظيمى اولدركم هدى كوزل اولمه ضرورديه
سوزاولمه ارق اولمه ودخى بيوردقلرى سزك هديكزدن اوك بونجه منفعتلر وار كه
سويين صغر سزيوكن كسرسز وارقسنه بزسز اكاد كلكه انى هدى ايجون سوره سز چونكه

هديه ايجون سوردوكزسزه اول متقبل اولدن بري سزه مباح اولمزودغي بوردكه وَلِكُلِّ
أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَٰهُكُمْ
إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ يعني
حق تعالى بيورديغي مناسكلرها عتيجونكه سزدن ايلروكچديلر بزقربان بوغزلنجق يرقلدقكه
انده قان اقيده لرانلرن اوتروكه الله تعالينك آديني ذكرايده لرلواول انلره رزق ايتدي
دكمز اوزرينه بهيمة الانعام ديوانكجون دديكه بهايدن دغي نسنلردكه اول انعام
دن دكلدرآت قاطرلرنك كبي زيرابونلرقربانجون بوغزلق روادكلدرپس اول قربانكه بو
غزلرسزانوك اوزرينه تسميه ايدك حق تعالينك ادني كه بردركاكا مطيع اولوب امرينه منقاد
اولك دغي بيوردكه يامحمد بشارت قبل شول كسلره كم الله تعالينك عظمتي جلوب تواضع
ايدجيلردرولوكللري حق تعاليه دولمغله درالله تعاليدن قورقوب رقيق القلب اولوب
اخلاصله عمل ايدجيلردر تحقيق الله تعالى اكثسه كوكللرينه قورقو وشرف دغي ويرديغي نعمتلره
انده بلاومصيبتلرينه انلر اكثا صبرايدجيلردرودغي وقتيله نمازلريني ادا قيلجيلردر
دغي برانده رزق ايتدوكمزنفقه ايدوب برمرلونه انفاق ايدجيلردرپس مؤمن عاقل اولن
كركدركه بوصفتلري كندويه حاصل قيلمغه تاكه بوبشارت تحقيقنه اولدغي يله داخل اولدوغي
بيوردكه وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا
صَوَافَّ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا

هَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ يعني حق تعالى بيوردكه اول دوه لري وصغر لري دغي ويرنلري
بودينك علامتدن قلدقكه لري قربان ايجون سوريجك اوركشوب تاكه قانلرين
اقاعدي ايدوكي معلوم اوله كمسه بنيه ويوك اوريمه سزنجون اول هديه دنيادة منفعت
وارواخرتده اجرثواب وارا اول هدلريكزاوزرينه الله تعالى ادني ذكرايلن خول وقمكه
نخرايده سزبري بري يانه صف ايدوب طورغورده سزاوجرايلق اوزرينه وصول الدوي
دزلرنده بعلواوله دغي طوركزكوكسلرنزدن بوغزلريمزخالص الله تعالى ايچوكه انلن شريعت
يوقدر دغي نخراولندقدنصكره انلرك يانلري اوزرينه دوشه ودغي مباحدركه انلرن يمه سزن
دغي شول كمسلره كه اهل قناعتدراوزنه اوتورمشدرچوب كمسه دن نسنه دیلمز حق تعالى ويرديكه
دوكه راضي اولمشدرانى دغي طماعلمذلدرك ودغي انلره كم كندولرنده حاضراولوب كوزلري
كورامادیلرانلرى دغي طماعلمذلدرك اشبووصف ايتدوكمزاين سزه اول يدنلرى مسخر
قلدقكم اوردوطوركن نخرايدرسزبزدن سزه اول نعمتدرتاكه انلك شكرين يرينه كتوره سزن
كمزان نعمت اوليه سزدغي بيوردكه لَنْ يَنَالَ اللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَٰكِنْ يَنَالُهُ
التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ يعني دغي
يله سزكه اول قربانلرك حق تعاليه نه اتلري ونه قانلري ايرشورمراد قربانلدن اتلري قانلري
دكل بلكه مراد سزك كوكلوكزده كي تقويكزواخلاصله نيتكزدر الله سزدن واصل اولان
اولدركه هرفعلكزدن مراد الله تعالى رضاسي اوله انجق اشبونجلين ذكراولنديكه حق تعالى
اول يدنلرى مسخرقلدى تاكه سزدغي الله تعظيم ايدوب اولوليه سزانك اوزره كه سزه معالم

دیمکزی وتحقیقدر ارکانه بنی ارشاد ایدب زیاده دردی امدی خبر ویرمشقو له محسنه کم اهلا
موحد اولونی مولا اولونیدی بینی کوزل اطوار وجمیع شرایطنه رعایت قیلوب احسن وجهله ادا قیلدیلر
ودخی بیوردیکه ان الله یدافع عن الذین امنوا ان الله لا یحب کل خوان کفور یعنی تحقیق
الله تع کافرلرك شرلرن مومنلردن دفع ایدر وانلری منع ایدر مومنلره ضرر ایرشدوره
مز زیرا حق تع هرخاینلری ونعمتنه کافر اولنلری سومز که الله تعالیه خاین اولوب کافر شرك
قیملرو اصنامه تقرب حاصل ایتمکجون قربانلر ایدرلر واندن اوزینه الههدن غیریدن
ذکر ایدرلر بو فعلی قبلرکی خاینلر وکفور ودرکه الله قتنده دشمن دوتلمشدر واعلا تفسیر دیمکدر
درکه مکه مشرکلری اصحاب رسولی انجدرلردی دائم زحمت ایدیوررلردیکه صبر ایدك صوزن
بکا اولنرکله قتال امر اولمندی تا اکاد کنکه رسول صلی الله تع علیه وسلم هجرت ایدب مدینیه واردی
حق تع بو آیتی انزل ایدوب قتاله دستور ویرب بیوردیکه اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا
وان الله علی نصرهم لقدیر یعنی دستور اولندی اول مومنلره که کافرلرله قتال ایدوب
نزده بولورلرسه اولدورولدیلر اوترو کم انلر مومنلره ظلم ایلدیلر انجدمکه صددن تجاوز
قلدیلر بدر سنی الله تع مومنلره نصرت قلغه قادر در عجزی یوقدر ودخی بیوردیکه الذین
اخرجوا من دیارهم بغیر حق الا ان یقولوا ربنا الله ولولا دفع الله الناس
بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبیع وصلوات ومساجد یذکر فیها اسم الله کثیرا
ولینصرن الله من ینصره ان الله لقوی عزیز یعنی انلرکم بوردلرندن ودیار
لرندن سوریوب حضرته جق دیلرکندلرسوجاری اولوب جق دیدیلر الا سوزلرندن اوترو کم

ددلو بزم رتمز اولله در که بردکر حق تع بو بعضی قوانلرك شرلرن کرو بعضی قولرینزدن
دفع اتمسه انلر فلج اوروب جرا دقلغله یا انلرك اوزرینه حدود اقامت اتمکله بزم رهبانلرك
صومعه لری یعنی دیدی وبزم نصارانلرك وبزم یهودلرك کنیسه لری وبزم امت محمدك مسجدلری تیلوب
خراب اولیدیکه انلرك اجنه عبادت اولوب انولق ادلری نه ذکر اولنورنه عبادت ایدیجک
قالوردی نه عبادت ایده جك یرلر قالوردی بدرستی حق تع نصرت قیلورشول کسیه که
الله تعالینك دینه ورسولنه یردم قیلورزیرا حق تع قوی در غالبدر کمی دیلرسه قوه تیله قهر
ایدب هلاك ایدرودخی بیوردیکه الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلوة واتوا
الزکوة وامروا بالمعروف ونهوا عن المنکر ولله عاقبة الامور یعنی حق تع بیوردیکی
بز نصرت ایده دوشونلرکم مومنلره دشمنلری کافرلرا وزرینه وانلری اولرك الذی هلاك
ایدب مومنلری کافرلیورتلرنه قرار طوتوب دولدوریزتاکم مومنلر نماز قلدیلر وجمیع حقوق
صلاتی رعایت ایده لروما لحقن رعایت ایدب زکوة ویره لردخی بریرینه امر معروف ایدوب یاونه
اشلردن بغض زیرا بیوردیلرکم جمیع اشلرك عاقبتی وجمیع خلقك دونب وارمجی برلری
الههدن یکادر الله ملکندن غیری ملکلری باطلدر جمیع امور حکم انکدرکه اراده ایدر مناقض
ومدعی بولمقدر ودخی رسولنك خاطرین تسلی قیلوب بیوردیکه وان یکذبوك فقد کذبت
قبلهم قوم نوح وعاد وثمود وقوم ابراهیم وقوم لوط واصحاب مدین وکذب
موسی فامللت للکافرین ثم اخذتهم فکیف کان نکیر یعنی یا محمد اکر بوکافرلر سنی
تکذیب ایدب بلانلرسه کوکلکی ملول طوتمغل کم بونلردن اول کلن دخی بو عادت اوزره ایدی

نوح قومی نوحی عاد قومی عادی هود قومی هودی ثمود قومی صالحی و ایکه قومی لوطی و مدین قومی
شعیبی فرعون قومی موسیٰ تکذیب ایدب بلا تبدیل بو بنده دخی مرتبت و یرب اول کافرلرینک عذا
بلرینی تأخیر ایدرم اکا دکلکم وعده تمام اولدی عاقبت انلری عفو تبدیل طوتب هلاک ایلدم و
انلرک اول باطل فعللرینه کوره عذاب کوندرمکله و دخی بو یرد یکم وکاین من قریة اهلکنا
ها وهی ظالمة فهی خاویة علی عروشها و بیر معطلة وقصر مشید یعنی چوق
یو ردیکم ای نجه کویلری و شهرلری یرخراب ایدب هلاک ایلدک بوحالده که انلر ظالم
ایدی اولرینک سقفی یعقوب خراب ایلدک اهلدک براغدک بو رمزه دخی یو ردیکی
افلم یسیروا فی الارض فتکون لهم قلوب یعقلون بها او اذان یسمعون بها
فانها لا تعمی الابصار ولکن تعمی القلوب التی فی الصدور یعنی یا محمد بومکه کافرلری
صحیح یو ریو زنده سیر ایدب یو رمزلرمی که نظر ایده لر کور لر ایدو استماع ردن رسو لرین
یلا یلیتنا رجعنا نری ننه اولدی بنالری نه یعلدی استرقالدی اولردن ایدو کچی قوندن
خبر و یرد و کن کو کلرینه فهم ایده لر یا خود قولاقلریله اشیدوب اندن عبرت الله لر تحقیق انلرک
ظاهر کوزلری کور دکلی امّا باطن کوکل کوزلری کور اولمشدر زیرا دین امرنده زیان ایدیجی
بو ظاهر کوزکور مک دکل باطن کوزکور اولمقدر که حقی کورمز اول کور لکله باطن ظلمتی
تندن مهلکه دوشب هلاک اولور و دخی بو یرد یکم ویستعجلونک بالعذاب ولن
یخلف الله وعده وان یوما عند ربک کالف سنة مما تعدون بو ایت نصرین
حارث حضرنده نازل اولدیکه رسول الله فتنه کلوب ایدردی اکر اشبو دیدوکک کرجکسه

یزغرا و زرعه کوکدن طاش بعد زغل صی تیغ خبر و یرب یو ردیکم یا محمد سندن استعجال
ایدب عذاب دیلرلر حتی بیغ فود بونلره وعده قیلدوغی عذابلره مخالفت قلسه دکل البته اول
انلره کلمه رد اول وعده اولدوغی یر رکو نلره جمله سنی مؤمنلرک قلبلری التذه هلاک ایلیب
قویه یر قورتردی حقارتلرینه امّا آخرینه واقع اولان عذابلرو ارکه انلرک زهابتی یوق زیرا هو
کونی انلرک بودنیالرینک بیک یلی مقداری اولمه یعنی اول کافرلرکم اول عذابلری کونونی بچمل
ایدب استرلر بزلرکم انلرک بر کونلرینک شدتی و عذابلرینک ثقلتی بودنیاده سنه عدد ایدوکلرینک
بیلی قدر دخی بزلره مهلت و یرب عذابلرینی تأخیر قیلدوغمز کبی بیک یل اولسون بزم قدرتمزده
برابر در اکر چه انلره طویل کلور زیرا بزقادر زهرنه وفکلم عاجلم طوغی دیلیه وزکم فوت اولمز دخی
بو ردیکم وکاین من قریة املیت لها وهی ظالمة ثم اخذتها والی المصیر یعنی ای نجه
قریه لرین بزم مهلت و یرب تأخیر قیلدوغمز انلرک اهلی ظالم اولشلردی اندن دونب کیرو عقاب ایلیه
طوتوق هلاک ایلدک که جمله سنک عاقبت دونب کلجک یرلری یرلرینه کاددر و دخی بو یرد یکم
قل یا ایها الناس انما انا لکم نذیر مبین یعنی ای محمد اول مکه کافرلرینه کم ای کشیلر تحقیق
بن سزه من طرفدن انذار قورقودوجیم انلرک خبرینه سزین ایرشدوریجم دخی بو ریکی
فالذین امنوا وعملوا الصالحات لهم مغفرة ورزق کریم یعنی قول کسلرکم ایمان
کتوردیلرو صالح عملر اشلدیلرجنت اچنده انلرکدیر اغتفلق و کرکلو رزق و دخی بو یرد یکی
والذین سعوا فی ایاتنا معاجزین اولئک اصحاب الجحیم یعنی دخی انلرکم یزغرا ایدرلرمزی
ابطال قلق ایچون سعی ایدرلرکدوز عملرنجه ظن ایدردیلرکه بزی عاجز قیلاجق بوخلقی کیرو دیرمز

قلمدیکه هیچ بعث ایلیه نشور اولیه‌اوپ اقرار ایلیه‌جکلرینه اولمز طیراق اولمه کیدیه‌یور
بو دنیاده اشلمش اشلرایوسی یاوزی عبث اولمیه‌جکنه یقین ایلیه‌جکلری بولمرکه بو
زعمی ایدنلرحقنده سی اصحاب جهنم دایمی عذاب ایچنده مقیم اولمرلر ودخی بیوردی وَمَا أَرْسَلْنَا
مِن قَبْلِكَ مِن رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّىٰ أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا
يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ
فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ
بعيدٍ ابن عباس رضی یوردیلرکه بوایتك سبب نزولی بوردرکه رسول الله کوردی قومنی که
حمدن کوردوکه اعراض ایلیه‌یلر مطیع اولمدیلر اول نسنه اکا قتی کوچ کلدی کوکلندن دیدیکه
الله تعالی اکا برنسنه ویرمکم اول نسنه سبب اولمکدر ایمه قومی اراسنده یفاق حاصل اولمغه غایت
اشترك ایمانلرکلدوکم حریص اولدیغنجون برکون رسول قریش قومیله برمجلسده اوطوروردی
حق تعالی والنجم سوره‌سن انزل ردی رسول الله اول قوم اوزره اوقودی دخی بیوردیکه أَفَرَأَيْتُمُ
اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ یعنی شیطان انوك دلی اوزره جاری قلدیکه
انلرتمنی ایدوکلندن بخبر دوکی نسنه‌یه انك دلنه یوردی دیدیکه تِلْكَ الْغَرَانِيقُ
الْعُلَىٰ وَإِنَّ شَفَاعَتَهُنَّ لَتُرْتَجَىٰ چون قریش بوکلامی اشتدیلر فرح اولوب شاد اولدیلر
رسول الله اوقدی بحدی سوره‌ی اخرتمام ایلدی سوره‌نك آخرنده سجده ایلدی
جمله سجده ایلدیلر اول مسجد اجنده کم وار ایسه مؤمنلرن کافرلرن جمله سجده قلدیلر انجا
ولید مغیره وسعید بن عاص انرغایت پیرایدیلر سجده قلمغه اکیلدیلر بطحادن اوجیله

طیراق

اکنا اعتقاد لرینی و تصدیقلرینی کوکلوایدوب دیلرکه اول الذهبندکوکلاری ایمان
ساکن ایلوب دولته تردد ولری قالمیه زیرا الله تعالی ارشاد ایدر لریکه ایمانلرینی تعیین
اکنا محکم قلدیلر طریق اسلامه ایدوزینه ثوبت ایلوب هیچ تزلزل ری قلیه ودخی بیوردیکه
وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ یعنی انلرکم
کافرلر دردائم شک ایدرلر وکه انلرین زائل اولمز لرشول نسنه دکم شیطان انی رسول
دلنه القا ایدری شیطان لرانلرک اولدری بوحرکتلرکم بزم الهام یمزی خیریله اکثکن شمدی
پشمان اولوب کیروه دونری بولمز اول شک اوزره دائم اولورلرتا اکاد کنکه اکثرین
اولم کلم وقیامت قوپه یاخود انلره اولکون کلمکه انولن ایچنده انلره هیچ خیرکلمیه غایت
قتی کون اولمکه فرشتلرهلر انلرکلمه قال ایدوب حلاک ایده لرموعود بدر کونیدرکه رضا
دیدقریش کلی انلره دیلندیلر عذاب جهنمه واصل اولدیلر تخلید برله وبیوردیکه
اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ
النَّعِيمِ یعنی حق تعالی بیوردی جمیع حکم سلطنت قیامت کونده الله تعالینکدر شریکی
یوقدر ومنازعی یوقدرکه انوکلمه ملکده نزاع قیله پس اول ملکی واحد بوخلق اراسنده
حکم ایده پس انلرکم ایمان کتوروب عمل صالح اشلادلرجنات ایچنده ابدی تنعم اولمزکه
انولن نعمتی دوکنوردکلاری ودخی بیوردیکه وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ
اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ یعنی انلرکم کافرلر اولدیلر ویزم آیتلریمزه

یلاملدیلر انلره طاموجنده قتی خورلغله عذابلره واردیلر ودخی انلرکم حق تعالی بولنده
وطنلرینی ترک ایدوب کیدوب الله رضاسینی حاصل قلمغه جون انلرین اول حال اچنده
دیلنلریاخود اولله کندویه واجب قلدیکم البته انی کوکلاوزقلوزقلندوره که
خیر الرازقین اولدیر رزق حسنه دیوکاد یرلرکه هرکزمنقطع اولمیه دکلدر اول الله
اوچاق نصیب ایدوب ودخی بیوردیکه لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ
یعنی انلری برمکانه قویه کم انلر اول مکانه راضی اولالرانلرین اولورکه هرنه ارزوایدرلر
انلره بولرهیچ امکسوزپس حق تعالی علیم در انلرک نیتلرینی بیلور حلیم در انلرین عقوبتلرینی
رفع ایدوب رحمت قیلور ودخی بیوردیکه ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ
عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ یعنی یامحمد اول امردر اولکم انی سنک رب
سنک اوزریکه حکایه ایدوب خبرویردک هرکمسه کم اول مثلکم له معامله قلدی سنکم اول مثلکم
انلرکله قلدی اول ظالملرک فعلنه کوره جزا قلدلرسنکم اول ظالملرانلره قلدی انلرین یاره
اول مثلکم زیاده ظلم ایدوبن مسلمانلری منع ایلرلرسه جهاد لرالله تعالی وعده قلدیکم
البته اول ظلم اولنان مسلمانلره نصرت ایدوبن که الله تعالی مسلمانلرک یاوری اولورین
عفو ایدوب کناهلرین برلیجیدر الله تعالی قادر در قدرتی یتمز دیلرسه اشلرودخی
بیوردیکه ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ یعنی اول الله تعالی قدرتلرین بری بودرکه کیجه وکوندوزه

قوبار کونی اوزن ایدرو کوندوزی کجه یه قوبار کجه یه اوزن ایدر کوندوزی قصد ایدر دخی
حق تع سیعدر اول مشرکلرك کلامن اشیدر انلره مکافاتن قیلور وبصیردر مؤمنلك
حادثن کودر کما قولرانلرن نجه بنی ایدرلره نصرت قیلور پس حق تع مؤمنلره نصرت قیلوب
کافرلره هزیمت اولدوغی اوزن اوتروردکه بدرستی مؤمنلرك دینی حقدر معبود حقه
طیرلر اول کافرلر الهلری قیوب غیریه طیدقلری باطلدر فلانه که حق ظهوره کلمه باطل
محو اولور بدرستی الله تع یوجه دوانلرکه کافرلرانوك شانلرنه سویلرلر ودخی
عظیم وکبیردرکلی محنوقدرن وانك اوصافی وصف اولمدن ودخی بیوردیکه الم
تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَتُصْبِحُ الْاَرْضُ مُخْضَرَّةً اِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ
لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ یعنی حق تع بیوردیکه
نظر ایلمیسن یا محمد کی تحقیق الله تع کوکدن صولر یاغدوب بریوزی انوکله بشل اولور
انواع اولمز بتوب الوان زواهرله مزین اولدوحق تع لطیفدرکه قوللرینه یردن نبات اثمار
ودانه لر بتوب واغجلری دخی انواع ثمرات برله قوللرینه رزق ویررودخی جمله شك کو
کلدن نه کجدوکن بیوردیکه بیلورسن بحکمه بقورپرزنا خبیر اولدیغی کبی اولوبدنیا عدو
وعظیم سلطانلرکه جمیع کوکلرو یرلر اجنده نه وارسه انوك ملکیدرومولکیدرکه کندو
غنی ومنزه قدرلرقوللرندن نه یونرك اولمغله انوك سلطنتی ارتمز نه اولمغله اکسیلور
مرجع افعالنز اول حمید درومحمود درودخی بیوردیکه الم تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا
فِي الْاَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ وَيُمْسِكُ السَّمَآءَ اَنْ تَقَعَ عَلَى الْاَرْضِ

الا

اِلَّا بِاِذْنِهٖ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوْفٌ رَّحِيمٌ یعنی ودخی بلرسن کورمزمسن یا محمد که
بدرستی الله تع یرلوزنه نه وارسه سزه مسخر ومنقاد قلدیکه انوکله منفعتلنورسز ودخی
اجنده کمی مسخر قلدی انوك امریله اوزرینه یورر انوکله دخی نجه مقاصدلریرینه سزه ویو
کوکلری اوزدیکوزه قدرتی برله معلق توترکه یریوزنه دوشمیه سز الله هلاك اولمیه سز
الا انوك دستوریله دوشوب هلاك اولسه اولوفکه قیامت کونی اولمه بنی آدم قلبنده تحقیق
الله تع بوخلقه رؤف ورحیمدر سزکو وقتی ایرشمدن هلاك اتمز ودخی بیوردیکه وهوالذی
اَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَكَفُورٌ یعنی اول الله در اولکم سزی صحیح
یوغیکن وارقلدی هربریکزن براجل معینی تقدیرقلدی تا اول منقطع اولنجه دنیاده حیات
برلسز قجن اول مدت اجل تمام اولسه سزی کیرو اولدوب تراب اولنده فنا قیلوراندن صکره
اول بعث کوسترکه کرو اعاده قیلوب سزی وجوده کتوروب حیات ابدی ویرر اهل ایمان نعمت
اجنده واهل کفرنار ومحنت اجنده اتابوآدم اوغلنری حق تعالینك نعمتلرینه کافرلوقوب
شکرین برینه کورمزلرودخی بیوردیکه لِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ
فِي الْاَمْرِ وَادْعُ اِلٰى رَبِّكَ اِنَّكَ لَعَلٰى هُدًى مُسْتَقِيمٍ وَاِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ
بِمَا تَعْمَلُونَ یعنی حق تع بیوردی هرامتنه برشریعت قلدیکه انلرانوکله عمل ایدرلرودخی
هربرینه برمعین موضع قربان قلدیکه انلر قربانلرن بوغزلرلرو کوکلرانلرله طوتوب حق مکان
قلدیکه انوکله الفت طوتوب انلرانوکله امر ربایحده منازعه قیلمیلر بوایت هزیل بن وقاص
وبشیربن سفیان حقنده نازل اولدیکه اصحاب رسوله دیلرکه سزکندوزاکزلرله بوغزلیوب

اولدوردکلری اتی برسر الله اولدوردوکنی عمرسز بس حق تعالی بوایتی اندرب بویوردیکه
یا محمد قوسن بوندکلمه منازعه قلمه هان انلری ریکدن بکا ایمانه دعوت ایله کم تحقیق سن
خلقوهرایته طرفندن سنکله انلره اعوجاج بوقدر واکر انلر سنوکلمه مجادله قلمه لرانلره اینکه الله
تعالی بلجیردکه سزلك نه اشلدوککزی ودنی بویوردیکه الله یحکم بینکم یوم القیمة فیما کنتم فیه
تختلفون یعنی حق تعالی سزلك اراکزده حکم ایلیه قیامت کونندحقله بول نسنه که دنیاده اختلاف
قلدیکز اولوقت حق انکه ظاهر اولیه بلیه سزکه حق دین قنعیسیدر وباطل قنعیدر اما اول بلکه
هرکز منفعت اولسون کلدر ودنی بویوردیکه الم تعلم ان الله یعلم ما فی السماء والارض
ان ذلك فی کتاب ان ذلك علی الله یسیر ویعبدون من دون الله ما لم ینزل به سلطانا
وما لیس لهم به علم وما للظالمین من نصیر یعنی حق تعالی بویوردیکه یارسن یا محمد که
تحقیق الله تعالی کوکلرا چنده نه وارسه بیلور زیرا بو کلی لوح محفوظده مکتوبدرکه انلرن خارج
نسنه یوقدر وبو کلی بلمك دنی تعالیه اسانددر مشکل وکل پس بوکا فرلرلرك نه قدروغنی اولیه مکه
انلرنیه طلوب عبادت قلدیلر التهدن برنسنه یه که اول حق ایدوکنه برحجت وبرهان انلرده یوقدر
وانلرده دنی انی حق ایدوکن یا باطل ایدوکن بلوب اشلرلریکه جزبللهه اشلرلرهرنه کم انلرلرا کر
بلدردی اشلیه لردی امابوندن انلرك بطلانندن انلره بلدردی انلرلرا ندن امتناع قلدیلر ظاهر
اولدیکه انلرك شرك وکفراوزره قایم طوردلرپس اول اشترکلره هیچ برمانع یوقدر کیم
انلری برفعل عذاب عمزدن قورتره ودنی بویوردی واذا تتلی علیهم اٰیاتنا بینات تعرف فی
وجوه الذین کفروا المنکر یکادون یسطون بالذین یتلون علیهم اٰیاتنا قل افانبئکم

بشتر من ذالکم النار وعدها الذین کفروا وبئس المصیر یعنی فجنکم برفعل یرکه حق تعالی
بیان ایدجیدر انلرك اوزرلرینه اوقدیغی اول انکارلریدن واول کلام عمری خوش کورمدکلرینه
یوزلرینه عبوس ظاهر اولوریعنی اولورکم اندن یکا شرلی اولورسه برسککی یرعق اتمدن کلیه ابن
محمد دیه اصحابیله اندن عنف ایدب قتی قاقدقلرندن دیرلرکه برضرر ایرشدوره لرایت یا
محمد انلره کم بن سزه خبرویرنی برنسنه دیکه اول سزه دنی خوش کلمیه دنی شرلو رکدر اول قرا
نی اشیدوب خوش کلمدوکندن دیرلرا ول ایدرسه رسول الله خبرویردیکم اول اودرکه انی حق
تعالی کافرلره وعده قلمشدر یا وزدوندب وارجتیه در اکا کیرن ایدی خلاص اولمزقجنکه کفر
وشرك اوزره اولمه بوندن صکره بویوردیکه یا ایها الناس ضرب مثل فاستمعوا له ان
الذین تدعون من دون الله لن یخلقوا ذبابا ولو اجتمعوا له وان یسلبهم الذ
باب شیئا لا یستنقذوه منه ضعف الطالب والمطلوب یعنی حق تعالی بویوردیکه ای
کافرلرا ول پتلرکزبزه تشبیه محاول ندیکه سزانی بزه شریك قلدوکزوا کا طاپرسز امیدی
براشیدکزاول معبود ایدیندوب طپدوغیکزضمنلرك حالا تریکه تحقیق اول طپدوغیکزالله
عبادندن ثوب کم اکرجمله سی جمع اولوب دیلسه اولورسه برسککی یرعق اتمزدن کلیه ابن
عباس ایدرکافرلرپتلرینی زعفرانله طیب ایدب اوزرلرینه سوردرلردی حق تعالی اندن خبر
ویردیکه اول طپدوغیکزپتلریکزاوزرنده کی زعفران طیبندن اکربرسکك کلوب تولسه
اول طیبدن کندویه نسنه چکوب المایجون اول ضعفریکزاول سککی کندولردن منع ایتمکه
قدرتلری یترپس شول نسنکه برسکك اندن اوزرینه قوب اول اوزرنه کنی کندویه چکوب

الا الهی منعم قادر اولمیه قجن اول معبود لغه لایق اولمه حال بودرکه اول قوت نسنه جلمکدر طاب
اولن دخی برضعیف سکاك واول وذینه قولن دخی برضعیف که سکاکه کوجی یتمز ذهی ظالم الملائکه
مقراری ثویلمه اولنی کذولره معبود طوتمه اول معبود قادری قویه که جمیع مخلوقات خالقی اولور
ودخی بویوردیکه ما قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ اللّٰهَ لَقَوِیٌّ عَزِیْزٌ یعنی بوکافرلر الله تعالی یی تعظیم
اتمدیلر ثویلکه کرکدی دخی بلدیلر ثویلکه بلمك کرکدی تاکه شریك قلمدلر برکسنه که برسککی منع
ایتمکه قوتی یتمز بونسنه انمردن قتی ظلمدر انصاف دکلدر تحقیق الله تعالی خود قوی قادر در
کلی مخلوق اوزره غالبدر ودخی بویوردیکه اَللّٰهُ یَصْطَفِیْ مِنَ الْمَلٰٓئِکَةِ رُسُلًا وَّمِنَ
النَّاسِ اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ بَصِیْرٌ یَعْلَمُ مَا بَیْنَ اَیْدِیْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَاِلَی اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ
یعنی اول الله حق اولکم فرشتهلردن دخی اختیار قیلور کندویه رسالت برلمکه قولدرنه رسول
کوندوره جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل کبی ودخی بونلردن مقرب ملکلر واولر
وآدمدن دخی اختیار قیلورکه قولدرنه رسول کوندوره ابراهیم وموسی وعیسی علیهم السلام
ومحمد صلی الله تعالی علیه وسلم کبی ودخی بونلردن غیری مرسولر وانبیالرکه واردالله تعالی
سعدرانمرك قولن اشیدر وبصیردر رسولردن کمی اختیار قلدوغنی بیلور ورسالتکمه لایق
ایدوکن بیلور ودخی بونلرنه اسلدوکن بیلور ونه اشلیه جکلرین بیلور ودخی حال حیاتلرنده
دنیاده حالتلرین ونته ایدوکن بیلور واولدکدن نصکره حالتلرینه اولاجغن بیلور جمیع اشراك
عائقی کفار اجراء اولور اول بیلورنه اولسردر ودخی بویوردیکه یَا اَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا ارْکَعُوْا
وَاسْجُدُوْا وَاعْبُدُوْا رَبَّکُمْ وَافْعَلُوا الْخَیْرَ لَعَلَّکُمْ تُفْلِحُوْنَ یعنی ای ایمان کتورنلر معبودکزه

عبادت قیلوب نماز قیلمك اول نماز اچنده رکوع وسجود ایدمك ربکزه دخی انواع خیراتی
اشلمك صله رحم ایدمك وکوزل خلقکزیله احسان ایلمك تاکه سعادت بولوب جنته یول
بوله سزه مقاصد اخرویه کلی حاصل اوله ودخی بویوردیکه وَجَاهِدُوْا فِی اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهٖ
هُوَ اجْتَبٰکُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَیْکُمْ فِی الدِّیْنِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ اَبِیْکُمْ اِبْرٰهِیْمَ هُوَ سَمّٰکُمُ
الْمُسْلِمِیْنَ مِنْ قَبْلُ وَفِیْ هٰذَا لِیَکُوْنَ الرَّسُوْلُ شَهِیْدًا عَلَیْکُمْ وَتَکُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلَی النَّاسِ
فَاَقِیْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّکٰوةَ وَاعْتَصِمُوْا بِاللّٰهِ هُوَ مَوْلٰکُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلٰی وَنِعْمَ النَّصِیْرُ
یعنی حق تعالی بویوردیکه دین یولنده جهاد ایدمك لازمدر دشمنلرینه قلیچ اورمق کرکدر نیتکز واز
کوکلکزی اول یوله صرف ایلمك مطلوبدر اولمك الله عاصی اولمك غازی نفسی دخی ترك ایتمك
اولوغ اولدر صحیح برملامت ایدجیلر ملامتندن قورقمك اول الله دوکه سزی دین
اسلام ایچون اختیار قیلوب اورندلری صحیح سزك اوزیکزه خروج قومدی دکن اسلامجی
واسع قلدی زیرا صحیح برمؤمن برنسنه ایله مبتلا اولمیه بوکناهلردن حق تعالی کیرو اتمز اول کناهدن
خلاص اولمق نسنه قومشدر کندن توبه ایلمك کندن انواع کفارتله صحیح دین اسلامده بر کناه
یوقدرکه قول الله عذابندن خلاص اولمق یول بولمیه ودخی ضرورت وقتلرنده سفرده نمازی
قصر ایتمك کبی واورجن یمك کبی صوبولمسه تیمم قلمق کبی خالت مخصصه متیه یمك کبی قیامه کوجی
یتمزسه اوتورکن قلمق کبی پس سزه متابعت قیلمق اما کز ابراهیم متنکزکم اولدی ملة محمد صلی
الله تعالی علیه وسلم قرآن اعتمدکن اول ایدوایتی کتابلردن سزك اوزیکزی اسلامیه قیلمشدر
بوکتاب اچنده دخی یله کرفرمان ایدوتاکه رسول الله قیامت کونده سزك اوزیکزه طانق اولمکه

خزه تبلیغ رسالت قلدی سزدنی کروقلان خلق اوزینه طانق اولمزکه رسول الله بزه تبلیغ رسالت
قلدی بشی وقت نمازی اقامت ایدلم وما لکزدن زکوة ویرلم اعتماد کزی الله محکم قیلالم
اکا توکل ایدوب دینی طوتالم الله تعالی دخی هرکه رضا ایدوب اختیار ایدن صحیح دین اسلامه اوزده
سزی ثابت قلم کتاب وسنت اوزره عمل قیلغی سزه اسان قیله کم اول سزیلم ناصر کبی اولسون
کزوصحیح جیکزدیکم کرکلو مولیدر اول اکا قول اولوب خدمت ایدلم ونه کوزل ناصر در
اول اکا یاز ایدوب یولدارب نصرت استیلم کم الهی عامه دخلی ایتوکی اوزینه

سُورَةُ الْمُؤْمِنِينَ مِائَةٌ وَثَمَانِيَةَ عَشَرَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ
وَالَّذِينَ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ یعنی حق تعالی بیوردیکه تحقیق نجات بولوب بقا اولدیلر سعادتمند ایردی
اول کسلرکم الله تعالی تصدیق ویتیشدیلر محکم قلدیلر ونماز لری اچنده خشوع قلدیلر تضرع قلوب
نشانی حق تعالی اوکنده ذلیل قلدیلر کوز لرینی اوغه طوتوب اوازلرینی الچلغه چاردیلر صاغلرینه
وصولتینه التفات قلدیلر الله تعالیدن غیریدن قصد لرینی دوندردیلر معقود دانی ایدیوب
همتلرینی وکوکللرینی اوقدرتی قرآندن وذکرندن وتسبیحلرندن معناسنه صرف ایدلرانی فهم
ایده لر ودخی شونلر نجات بولدیلرکه شرکدن معاصیدن وهر باطل نسنه دن که شرعه
موافق دکل اندن اعراض ایدوب ترک ایدلر کرک فعلدن اولسون کرک قولدن اولسون
ودخی انلر نجات بولدیلرکه اوزدلرینه فرض اولان زکوتی طیب قلبله ویرایدلر قولدن وصالح
عملدن انوکلم زیاده قلدیلر ودخی بیوردیکه وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ إِلَّا عَلَى

أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْعَادُونَ یعنی حق تعالی بیوردیکه دخی انلر نجات بولوب فوز بلدیلرکه فرجلرینی حرامدن
صقلدیلر زنادن قصد ایتدیلر الا انجق حلالی وکذولرک ملکی اولن جاریه لرندن صقلدیلر انکله
استمتاع قلدیلر بونلرکه منع قلنمده اندملامت اولمزلر شول وقتکم امر شرع اوزده اولا حق تعالی
اذن ویردوکی یردن اولم یعنی قبلدن جمع اولم دیورندن اولیه دخی حالت حیضده ونفاسنده اولیه کم بونلرحرامدر وبونی اشیتدیلر منعدر شرعًا ملامت اولمزلر وبو ملک یمینیله
جاریه ده استمتاع قیلق ارلرحقنده مخصوصدرکه حلالدر اما عورتلرحقنده بوحلال دکلدرکه کذو
ملکی اولن قوللرله استمتاع ایده هرکم کذو حلالدن وملکی جاریه سندن زیاده طلب ایتسه
انلر ظالملردر حلالدن حرامه تجاوز ایدوب حدود الله یی بوزمش اولورلر بو ایده دلیل وار
بونلر اوزینه کم کتنی الیلم متی من دونک دخی حرامدر علما قولی بونلر اوزینه دراین
جریج ایدر عطایه صوردم بونسنه دن اولجواب ویردیکه مکروهدر بنم سمعم اولیله ایرشدیکه
قیامت کونده برقوم حشر اولنه کم الثری حاملم اولم شویله ظن ایدرینکه اول الذکرلیله منیلرین
دوکنلردر سعید بن جبیر ایدر الله تعالی براعتمه عذاب قبر اندن اوترو کم ذکر لرین اونیار
لردی پس کذرویه نجات طلب ایدن مؤمن کرکدرکم بوحدودلری حفظ ایلیه وبو فعللرله تحلا
اولیله ودخی بیوردیکه وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ یعنی حق تعالی عذاب
نجات بولنردن دخی برسی اولدرکم امانتده امینی اولم امانت قوین حفظنده خیانت ایتمه اما
ثمن کورکلو اوایده دخی برسی اولدرکم کسلم عقد عهد الله ایدن اوزینه وفا قلمه عهدنده صبر

عذراتیم کرك کذو ایله الله اراسنده کرك برمومن قول اراسنده اولسون اول مومن دخی کرکیاد
کرك بشن اولسون اولکم کذو ایله الله اراسنده اما نتی صقلمق در شول فریضه لرکم کذو نك اوزرینه
انی صقلمق واجبدر اولکم قول ایله قول اراسنده درود ایتمك در هرنه جنسدن کرکسه اولسون
یونری دعلمق و امینلك واجبدر کشینك اهلی و اولادی و خدمتکارلری اولنك قدرنه اما
ندر و اعضالری کلسی اکا اما ندر کرکدر کم حرام فعللاردن و حرام سوزلردن صقلیه دیلر کم
نجات بولمه و دخی بوردی وَالَّذِينَ عَلَىٰ صَلَوٰتِهِمْ يُحَافِظُونَ اُولٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ یعنی
دخی نجات بولمقدن بری دخی انلردرکم نمازلرینی صقلمغه دایم اولیه و قلدیغنه رعایت
ایدیه کرکلرادا قلدیغی پس بو نمازنی ذکر اتمکی تکرار قلدی تاکم بیان اولنه کم نماز متعلق و
جیدر پس انلرکم بو ذکر اولنان صفتلرله موصوف اولدیلر انلردرکم نجات بولوب جنتده
ایچنده طبا هوا علیك مقام یعنی انلره میراث یرلر زیرا رسول الله بیورمشدرکم سزدن هیچ بر کسه
جنتده بر مقام الا انك ایکی منزلی واردر بری جنتده بری نارده شول کسه کم کفرله اولسه انولنك
جنتده کی مقامن مومنلره میراث یرلر و دخی بوردیکم اَلَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ یعنی دخی بونلردرکم فردوسی میراث یرلرانلرکه ایچنده مخلد اولونکه ایرق اولمك
چقمق بوددرو دخی بوردیکه وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ
نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ یعنی حق تعالی بوردیکم یحقمن بر یرانلرق آدمی یارتدق و انلك بلندن
منی منسل ایدیه بوا وغلنلرینی برندق ابن عباس ایدر سلاله اول صودرکه آدمك بلندن
صمرر حجر آنه رحمه دوشوب اندن اوغلان وجوده کلورکم اکا نطفه دیرلر پس حق تعالی

ایدر بنا اول نطفه یه انا صببنا الماء صبا یعنی اندن اول نطفه یه پاره پاره اویوشمش قانه دوندروك اول
قانی ات اچنده سکوکلاوی برندق هر برینك اراسنده کی نطفه علقه اولدی و علقه مضغه اولدی
تمام فرق کون کچدی اول سکوکلاوی الله بر ودك اندن نصکره بر دور لویر تعالی دخی قلدیکم
اکا جان اورمق حرکه کتوردك اندن جرب یول ویردك دنیایه کتوردك انا کوکسوندن
سدامزدك اندن اوتزمه قوت ویردك و اياغه قوت و برب یورتدك انواع طعام ایچمه
انی بلدك و انواع شربتلر و طعاملر صولرله انی قدر دق تا بالغ اولوب عقل کسب ایدیجی
هر برلوده و شهرلوده نه موجودی و اراسه سعی ایدیب برنه کتوردی بوکلی بزم قدرتمزی
و احسانمزدرکه اکا ایرشدی چون حق تعالیدن برکتری اکا ایرشدی اکا واجب اولدیکه
تعظیم اولنه و ثنا قلنه کم اول زایل اولمدی اولجق دخی دکل اوّل آخر باقیدر جلالی و عظمتی
برله پس صانعلرك کرکلوسی اولدر صنعی بی غرض در معلول دکل و دخی بوردیکه ثُمَّ اِنَّكُمْ
بَعْدَ ذٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تُبْعَثُونَ یعنی بوجمله دنصکره کروسز اولوب
سرسز طیراق اندن چورب معدوم اولسز اندن نصکره قیامت کونده کروقوپسز اول
حیا نکزده واقع اولن احوالدن سؤال اولنسز و اکا موافق جزا اولنسز دخی
بزم حکمز و قدرتمزی بو وصف اوزره یرتمکه و کل کم ذکر ایلدك بلکه بزم کمال قدرتمزی

انده دنکم بیوردی وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ یعنی کم
سوزدن دخی اولو مخلوقه نظر ایدوب کورلک فهم ایدوب عبرت الکم برتوقه سزلک اوزره
دیکوب بدی قات کوکلری بری بری اوزرینه بزیولمش کبی عظیم مخلوقی برادب دائم قدرتله
صمدرزکه بویوزنه یقلمیه بوزدن غافل دکولدر پس بوآدم اوغلنه بزدن نه غافل اولهوزیرا
برانلری صلهٔ برادب قیلوبرمدک کم نه دیولوسه ایده لروبونلره بزدن امر ونهی اولنمیه بر
اورتاده بزدن ربوبیت وانلردن عبودیت ظاهر اولمیه برکوکلری برادب انلرک ایجنده
بولفلکی دوزدک آیی وکونی ویلدزلری فلکلرده سیراندوب کاه طلوع کاه غروب
ایتدردک جلهسی بوقولرمصالحی ایچون ودخی بیوردیکه وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ
فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ یعنی اول کوکلردن بقورلرینه
سولغدرکه بیورز انلرک سبب معیشتلرنه کفایت قدر پس اول صولرلرک بعضیسنی بویرلرده اوزره
یرلرده یعنی یاده وکولرایده تعلدق وبعضیسنی یرلرده سکدوب یرالتنده جمع ایدرک تاکه اول
یقورلرمنقطع اولدوغی وقتن انلری یرطرلرندن قیوبره وزجیقه آقه انوکلهٔ منفعت
طوتانلر بزاکفادر دقکه انلری هوسزهلاک ایدیدک ابن عباس رض ایدر رسول الله
خبر ویردیکم حق تعالی اوچمدن بش ایرمق اقدی بری جیحون بری سیحون بری دجله
بری فرات بری نیل بوجلهسی اوچاق بیکلرلرینک بریکی ریدر درجه لرینک زیاده اغنی
درجه سندن جبرائیلک ایکی قناری اوزرنه اقر ظلرایچنده امانت قونلمشدرکه انی یراوزرینه
اشیده بوخلقه بوزدن منفعت اولمه فجنکه یاجوج ومأجوج وقتی اولهوقتی جبرائیلی کوندره

کلوب یردن قوآنی کوزه ودوکلی علمی کوزه وکعبه نک رکنندن حجراسودی کوزه ومقام
ابراهیم وموسی نابوتن اچنه کیلهٔ کوزه بویراعلی جلسی دینه خیرین ودنیا خیرین دخی
یاوی قیلمه صفور زبرالله تعالیه بوحالده مطلع اولمدن ودخی بیوردیکی فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ
بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ یعنی توتیق بوردیکه
اندرد وکمزبویله بستانلرتوردک یربوزنه کهانلک اچنده حرمانلری واوزم انجارک
وارد دخی اچنده سن چوق بشلرواردکه کمسن بارزن ولکن قیشن برسزودخی بوردیکه وَشَجَرَةً
تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْآكِلِينَ دخی سزنخون انجلرتوردک طور
سیناداچقوق یعنی زیتونلرتوردک اول مبارک طاغدن زیراسینا نبط دلنجه مبارک
دیمکله اولور یعنی اول انجرون یاغ عشی بزکه زیتوندن یاغ انلک اچنه بیلهٔ بترخی بیچیلر
قتی اول انجدن بتدیکه اعلمکه سکجه درزیتون یاعیدر دیمکدر زیتونی طور طاغنه تخصیص
ایدب انکچون ذکر ایلدیکه اول انج طوفاندن صکره بتدی طوردره زیتون انجی ایرکی اولدیغی
بیوردیکه وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ
كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ یعنی بدرستی سزه بوانعاملرده چوق
علاقهلر واردکه اندن یرسنی اولدرکم برسزی صوارپرز انلرک طرلرنده دخی سد ایلم کم
ایچلرندن چمرودخی سزه انلردن چوق دورلو منفعتلر واردکه اندن بیرسز وقورویرز
انلرک اوزرلرینه بزسزویوک اودرسز دخی دکزده کمیلراوزرینه بنوب کاپوک اورزسز
هراطرافه مقاصدلریکزه وارورسز بونلرده بنم عبرت واردرکه عقلی اولن ادراک ایدوب

حق تعالینك وحدانیتین اكار بیلورا قوار ایدرلر نوح عم قفیه سندن خبر ویرب بیوردیكم

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا

تَتَّقُونَ یعنی حق تعالی بیوردیكه تحقیق بز نوحی رسول كوندردك اول قومنه وارب دیكه یا قوم

برلك اول الهیكم سزی وار قلدی اندن غیری سزلك معبود یكز یوقدر قورقمیسز انولك

عقوبتندن كه سزه ایرشه چون اندن غیریه طاپمرسز ودخی بیوردیكه فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ

كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ

لَمَلَائِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ یعنی اول قومك نجه لریك دنیا انری

فتنه یراغوب الدامشدی دد لوكم یا قوم سیزكا اویمانك كه اولدخی دكلدر الاسز جاهلین

برآدم اوغلاندر دیلركه سزلك اوزریكزه برشرف وفضیلت زیاده قیله سز متبوع اولاسز

بوخطاكزی ترك ایدب كا متابعت قیلاسز اكا الله دلسیدیكه كندودن غیریه عبادت

اولنمه كرك ایدی وحی ایرشدرمك ایچون برفرشته انذوریدی اول دعوت قلیدی بو

سنده یه كه نوح سویلرو بزی انوكلم دعوت قیلورهیچ بوني بزاولكی اتالریمزدن اشتمدك كه

آدمدن رسول اولمه كرك ایدیكم ملك كلیدی ودخی حق تعالی بیوردی اِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ

بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ یعنی نوح قومی دور

دكلدر نوح الاولدور جنونی وار قوتی بوني كوزلتوب منتظر اولك شول وقتدك

كم اكا اولم ایرشه اولمه اندن قورتیلوب راحت اولمسز چونكه كوردی نوح انذرنوني تكذیب

ایدوب زحمت ویرب اعتبار قلمزلردیكه چون بونلرنبی بلامزلردیلرسنی برلمزلربكا نصرت

قیل بونلری هلاك قلغلم ودخی بیوردی فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَ

وَحْيِنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ

إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ

یعنی حق تعالی بیوردی بز نوحك دعاسن قبول ایدب اكا بیوردقكه یا نوح كمی دوزكل بزم امر

مزله بزم نظریمزده ودخی بلكه كمی عذابمزوقتی كلسه كوردكمز سنوك تنورك قینایوب

اچندن صوجقه اولوقت هریرادلسندن ایكشر ایكشر ارككلو دیشیلوكیمه قویغل وسنلك

اهلكی دخی یله قویغل الاسوز كسه كم اكا حكم ازلده هلاكلك سبقت اتمشدر اول كیمه كیم من

كرك اهلكدن كرك غیریدن بكا دیمك ایدب دیمكل سوز كسه رحقنده كم حكم ازلی غرق

اولمقدر تقدیر اولمشدر البته انلر هلاك اولسلر كرك ودخی بیوردیكم وَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنتَ

وَمَن مَّعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِي

مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ یعنی حق تعالی

بیوردیكه یا نوح چون سن اول یا نكله مؤمنلرله قرارطوب تمام كیمه اوتورسكز بزفرقتمز

اوزره شكرایدب اینكه شكراول اللهم كم بزه نجات ویرب بوكافر قومندن قورتردی

ودخی اینكم ای بنی آدم كل بنی برمنزلكم اولیكا وینم تابعه مبارك اوله كیمه نزول اتمكده

مبارككلك نجات اوله وكیمدن چقوب نزول قلمقده مبارك اوله اول اوج اوغلدن تكرار

نسل اوریوب دنیا بنی آدملر طولو اوله الهی فوندور وجیلرك خیر لوسی سنسن بلدرمسی بونوح

اوغلی وكمی امرن وانك قومنی هلاك ایتمكلكی ذكر اتمكدن نشانلرد لیلرواركی تعالینك

قدرتی اوزره کم اگا اطاعت قیلمنلری حالنه ایوب اطاعت قلدقلرنی نجات ویرر ودخی
بیوردی تحقیق برنجی اول نوحی انلره کوندرب وعظ ونصیحت قلدوقده کلدر الا ایتلا بوندن
کودوزلرنی عذاب کلمزدن اوتی نه معامله قیلورلرسه اول دعوتمزلرنه مجی اوله اگا جواب
قلمق قدری سبب عقوبت اوله بوندن صکره بیوردی ثُمَّ أَنشَأْنَا مِن بَعْدِهِم قَرْنًا آخَرِينَ
فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ
یعنی حق تعالی بیوردیکه برنجی اول نوح قومندن هلاک ایدوکمزدن صکره انلرک یرینه برقوم دخی
خلق قلدقکه عاد قومیدر انلرک ایچلرندن انلره هودی رسول کوندردوکه واروب
دعوت قیلوب دیکه یا قوم کلمکزی برانک اول الهیکم سیزک اندن غیری معبود دیکزی بوقدر
انوک عذابندن قورقمیسزکه اگا عبادتی ترک ایتمکله ناکاه سزه واقع اوله بنکم سزدن
ایلچی وکی قومه واقع اولدی بس حق تعالی بیوردیکه وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ یعنی شول قومدن بایلری ومتعملریکه کافر اولر
اخرتده ایمانلری یوق کم برلری بوحیات دنیاده غنی قیلوب نعمتلرینی واسع قلدقی جمع
اولوب کندولردن اشغی قوم نصیحت ویرب دولرکم یا قوم سزدینکزی ترک ایدوب هود
سوزنه الدنمکز کم دکلدر اولدخی الاسر جلابن برآدم اوغلیدر سزنه برسکز اولدخی
اندن پیروسزنه ایچرسکز اولدخی اندن ایچرسیز انک فضیلتی بذرسیزک اوزریکزکم
اگا مطیع اولمسزدخی حق تعالی بیوردی وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَاسِرُونَ

أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ یعنی کافرلرک زیاده طاغیلری باقیلرینه دولرکم اکرسز اول بنجابن آدمه
مطیع اولوب دینکزی ترک ایدرسکز تحقیق سز زیانکار لردن اولورسزکم مغبون قالورسز
یعنی هود سزه وعید قیلوب قورقودرایدرکم قبن سز اولم سکز چوروب سکوکار یکز پارچه
اولسه بنه دریلوب سیلنریکزدن چقوسز هونه فعلکه قلدوکز خیر شرازدن چوقدر جزاسن
کورسز سز اول بنکم سزه وعده اولنورا اول اولجی نسنه دکلدر دودخی بیوردیکه اِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا
الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ
لَهُ بِمُؤْمِنِينَ یعنی حق تعالی بیوردی اول کافرلر دولرسیلرکم بزم حیاتمز عمزدکلدر الا
اشبو دنیاده درانجکه بزاولورسوزبزم بریمزه اوغلنر یمز دیری قالورلر دوران دنیا بونک
اوزرینه دریلنجه هیچ بریمز اولدکدن صکره کیروقوپسرد دکلدرپس دکلدربو هود الاریکشدرکه
نه سویلرسه الله اوزرینه افتریدر یرانوک کلامنی کرچکلرد یکیلورچون هود عم انلره
بوکلامی اشتدی کوردیکه صلاحه قابل دکلمزنکم حق تعالی بیوردی قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا
كَذَّبُونِ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَّيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً
فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ یعنی هود عم کوردیکه اولقومی حقه عنادایدوب مطیع اولمزلردعا
قیلوب دیکه یارب بکا نصرت قیل بوقوم اوزرینه کم بنی تکذیبلرندن بکا اطاعت قلدیلر
حق تعالی بیوردیکه یا هود بنزمانده بونلرسنی تکذیبلرندن کافری اوزرینه ثابت اولدقلرینه پشیمان
اولورلر اما فایده قلمیه پس حق تعالی حق وقت کلدیکده جبرئیل امرایلدی کلوب اول قوم اوزرینه

برصحرا ورب جاغردی اول قومك جمله یورکلری یاربوب هلاك اولدیلر حق تعالی بیوردی بزابراهیم
هلاك قلدق بریوزنده قوربوب ایمانلرینه اوونب کندیلرینکم بریوزنده بتن اونلر قورور
اوانوب کندیلرینی هلاکلك اولقومکم حق تعالینك برلکده وقادر لغنه انکار ایدوب ظالملردن
اولدیلر ومنعمتی عذاب اولدلر ودخی بیوردیکه ثُمَّ اَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرِیْنَ مَا تَسْبِقُ
مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا یَسْتَاْخِرُوْنَ ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَی کُلَّمَا جَاءَ اُمَّةً رَسُوْلُهَا
کَذَّبُوْهُ فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِیْثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا یُؤْمِنُوْنَ
یعنی حق تعالی بیوردیکم اول قومیدخی هلاك ایدوکمزدنصکره خلق قلدق برقچ قوم انلرك
برینه اماهیچ برقومك هلاکلکندن اجلاری یتمدن سبقت ایتدی واجلاری یتدکدنصکره
دخی برساعت تاخیر اولمدی برغروعده مزابرشوب برینه کلدی اماچون اول قومدنی
کوندرلك انلرك ایچنه دخی بری بری ارد نجه رسولار کوندردك کم انلری دعوت قلدلر
ایمانه اول رسولاردن بری اول قومه کم کلدی دعوت قلدی اول قومدنی نکذیب ایلدی مطیع
اولمدی بزدخی اول قومدنی بری بری ارد نجه عذاب کوندروب هلاك ایلدك وانلرك
عالملرینی انلردنصکره کلنلره حکایت وقصص قیلوبردك تاکم انی اشیدب متنبه اولملر
وبوحالدن عبرت الوب کندولر اول فعللردن ایراق اولملر والاهلاکلك اول
قومکم بونسنلری اشیدوب ایمانه کلیلر والله تعالیه ورسولنه مطیع اولیلر ودخی
بیوردیکه ثُمَّ اَرْسَلْنَا مُوْسٰی وَاَخَاهُ هٰرُوْنَ بِاٰیٰتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِیْنٍ اِلٰی فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِهٖ فَاسْتَکْبَرُوْا وَکَانُوْا قَوْمًا عَالِیْنَ یعنی حق تعالی بیوردی انلردنصکره بزموسایه

قوذاشی

قوذاشی هارونی ظاهر حجتلرله کم عصا اژدرا ولمقدر والی ق نورا ولمقدر کوندردك
اول فرعونه اول قدخی عیانه ویرله واروب انلری دعوت قلدلر طریق اسلامه فرعون قو
میله استکبار ایدوب تکبر لکلرینه ایمانه کلمکدن اعراض قلدلر زیرا انلر متکبر وقهار ظالیم
قومدر ودخی بیوردیکه وَقَالُوْا اَنُؤْمِنُ لِبَشَرَیْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُوْنَ فَکَذَّبُوْهُمَا فَکَانُوْا مِنَ الْمُهْلَکِیْنَ وَلَقَدْ اٰتَیْنَا مُوْسَی الْکِتٰبَ لَعَلَّهُمْ یَهْتَدُوْنَ یعنی اول
فرعون قومیله دیدلرکم بزایمان کتورملم ایکی آد جلیلین بشراوله بوکلسیله
اول اکسیك قوم قبیله بی بزمر الیمزاشنده منقیاد ایدرلرسن اندموسی ایله
هارونی یلانلدیلر اونکله هلاك اولوب غرق بددرکم تحقیق برشکسز شبه سز
موسایه تورینت اندردك اول قومرانی انا متابعت قیلوب هدایت بولمر
انوالتفات قیلوب غرقه واردیلر ودخی بیوردیله وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْیَمَ وَاُمَّهٗ اٰیَةً وَاٰوَیْنٰهُمَا اِلٰی رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَّمَعِیْنٍ یَا اَیُّهَا الرُّسُلُ کُلُوْا مِنَ الطَّیِّبٰتِ وَاعْمَلُوْا صَالِحًا
اِنِّیْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِیْمٌ یعنی حق تعالی بیوردیکه بزاول مریم ایله اوغلی عیسایی برمرقد زتخم
قلدقلکم یکرکن عیسایی اندن وجوده کتورلك ایکیسنی برمکان مرتفعه وبرشریف موضعه
اولندردق کم اول قدسدن اول برسکز میل سایر برلردن کوکم یتمش قدر ربوجه لکدن و
دوزبردر واسعکه اندن ساکن لنلرقرارلوتالرواندن اقرصولرواردودخی بزبیوردق
جمیع رسولاره یمن برنکله کم ای برمرسولار یمز شول حلال لقلردن بیلك کم شبهسز اوله اندن
کوزل عملار ایشلك وشول شریعتکه سزه ویرادی انولق اوزره محکم طوروك کم بن سیزك

انلار وكيكزي بيلورمراكوچي بوخطاب رسولاره دراتماحكمي جميع امت اوزره عامدركدك
بونكله منبته اولوب سوينجلال اوزره قيلدقه على خالصا اولمز زيرا بوسوزك مفهومي بودركه
حراولمق ايله عمل كوزل اولمز وعمل كوزل اولمق مقبول اولمز ودخي بيوردي كه وَاِنَّ هٰذِهٖٓ اُمَّتُكُمْ
اُمَّةً وَاحِدَةً وَاَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُوْنِ فَتَقَطَّعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا
لَدَيْهِمْ فَرِحُوْنَ يعنى تحقيق اشبو سزك ملتكز وشريعتكز كه سزا نوك اوزره سز بوملة
واحده وديكه اسلامدر ودخي سزدن ايلروكي مرسللره نه بيوردقسم سزه دخي انى بيوردق بوجمله سى بربيوردر تحقيق ريكزبتن بنم عما بدن قورقك امريمه مخالفت قيلمه سعى
اتمك موافقت بولنه كيراك انزحكمي ترك ايدب دينلرينى اراليرندن تفريق ايتدلر بولك
بولك اولوبن كمي يهودي وكمي نصارا وكمي مجوسي اولدي پس صربولك كندودكي دينده
مسرور اولوب خوش كوردي صندكه نجات انده در ودخي بيوردي كه فَذَرْهُمْ فِيْ غَمْرَتِهِمْ
حَتّٰى حِيْنٍ اَيَحْسَبُوْنَ اَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهٖ مِنْ مَّالٍ وَّبَنِيْنَ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرٰتِ
بَلْ لَّا يَشْعُرُوْنَ يعنى قوغل يانجه سن انلرى كمزلرى ضلالتلرى ايچنده تا انلرك كه انبوه
اولمايرشه اولوقت بلدركم حال نه در بوخسه انلرا وليمى صنورلوكه بزانلره انواع مال برله
مدد ايرشب اوغلابين قولرين وبنده چوق ايتدوكمزدن انلرك عمالرى بزم قتمزده خشنود
اولدوردوخي اول عمالرينك عوضى دنياده بزانلره تعجيل ايدب مال واسباب ارتوريرز
انلرك بونسندن خبرلرى يوق بلكه بزانلره مالى واولادى ويردوكمز استدراجدر
فتندوكه ازاز انلرى عذاب اليمه ابركوريرز بونددنكره آخرته مسارعت قيلدرى خبرويرب

بيور

بيوردى اِنَّ الَّذِيْنَ هُمْ مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُوْنَ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُوْنَ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُوْنَ يعنى تحقيق شولركم مؤمنلردر دنياده الله
تعالىدن قورقه ايكن كناهلرن صفنورركن انوك عفو بتندن قورقيلردر زيرا مؤ
منك صفتى بودركم كوزل عملار اشلردخي قورقردخي منافق صفتى بودركم ياوز عملار اشلر
دخي ايمن اولوردخي انلركم ربلرندن كلن آيتلرى كوجك ايجاردوكمانلرن ترك ايدرلر
خالقلرينه ومولايتنه كافر اولوب شرك اشلرلردخي بيوردي كه وَالَّذِيْنَ يُؤْتُوْنَ مَا اٰتَوْا
وَّقُلُوْبُهُمْ وَجِلَةٌ اَنَّهُمْ اِلٰى رَبِّهِمْ رٰجِعُوْنَ اُولٰٓئِكَ يُسَارِعُوْنَ فِي الْخَيْرٰتِ وَهُمْ
لَهَا سٰبِقُوْنَ يعنى دخي انلركم ويرلرشول زكوتلرين وصدقه لرندن وسائر عملاردن
دخي اشلرلرواني كم اشلربرحضوردخي كوكلارى قورقوايجنده دركه اول طاعت بونلردن
قبول اولنمه وبونلرى عذابدن قورتمه كيرورد اولوب بوزلرينه اوريلمه شولوقتكم بونلر
ربلرندن بكاراجع اولدرزيرا دونب واجعى بزلرى اندن بكا ايدوكنه اعتقادلرى محكم در
شكارى بوقدر وبونلر كبى قولردركه كوزل عملار اشلمكه اوشرلرندن اوتوردركم موفقلرندن
بونلره سعادت سبقت اتمشدركه بونلر جمله قومدن خيرات اله اوكوردرلر ودخي بيوردى وَلَا
نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتٰبٌ يَّنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ يعنى موقيلمز
بيوردركه هيچ برنفسه برتكليف ايدب طاقتى يتمدوكى نسنه يبيورمزز كيمك كم قيامله نماز
قلمغه كوچى يتمزسه اوتوردركن قيلسون اكادخي كوچى يتمزسه يتوركن قيلسون وانوك كيم اورج
طوتمغه كوچى يتميه يسون صكره بنه قوتى يتجك قضا اتسون بلسوكم برفتمزده كتاب اركه

خبری حمد دنکم بیان قیلور کرچکلدر بعضلرد ولرکم اول قولاری بتسیدرکه حفظ
قوشتهاری یزار لرقیامت کونلرنده هرکس نه اشلدیسه اول براتاری خبرویرسه کرچ بوقولاردن
برینه ظلم اولسون دکل بلکه هیچ حسنه تارتیلدن ذرة قدر نقص اولیه وکنا هلرون ذرة قدر
زیاده اولیه ودخی بیوردیکه بل قلوبهم فی غمرة من هذا ولهم اعمال من دون ذلک
هم لها عاملون حتی اذا اخذنا مترفیهم بالعذاب اذا هم یجارون لا تجاروا
الیوم انکم منا لا تنصرون یعنی بوکافرلرکه کظاری بوقرآن خبرندن غفلت
وجهالت اچنده قالمشدر بونلرک خبیث عملاری وارکه دائم خطا ومعاصی اچنده اولورلرکه
انلرک اوزرینه حکم اولمشدر انلرک عملاری مؤمنلر علی بکزدکلری کبی دکلدرکه حق تعالیدن قورقو
اوزره عمل قلدیلر بونلرک اعمالاری وارکه الیوم انی اشلیوب ناره کیرسه رکرک زیرا انلره دخی
شفاعت سبقت ایتمشدر بزکم مؤمنلره سعادت سبقت ایدری تا اکا دکلکه اول اعمال خبیثه
انلرا شلدیلرکه برانلرک اچلرنده اول بایلردن واولولردن عذابلرطوتوزکه بدرکوشنده
قیچ اشره هلاک اولمقدر نشمک ایدر اولعذاب دیدوکی اچلق عذابیدرکه رسول الله یوردی
دیکه ای دیتم عطا اولنی مصر اوزرینه سن سدا ایلکل بونلرک اوزرینه یوسف زمانی کبی قحط
مسلط ایلکل حق تعالی رسولنک دعاسین اجابت ایدب انلره قحط موالله قادر شویله ندوق
اولوب کلباری وبولدقاری جیفه لری یدیلر تا اکادک ایرشیکه تضرع ایدب مدد دیلب
فریاد قلدیلر حق تعالی بیوردیکه جزع وتضرع قیلوب بوکونه زاریلق قیلدیلرکه سن بزدن
نصرت بولمزسن اول تضرع کزکه سزه منفعت اولمز ودخی بیوردیکه قد کانت آیاتی

تتلی علیکم فکنتم علی اعقابکم تنکصون مستکبرین به سامرا تهجرون افلم یدبروا
القول ام جاءهم ما لم یات اباءهم الاولین ام لم یعرفوا رسولهم فهم له
منکرون ام یقولون به جنة بل جاءهم بالحق واکثرهم للحق کارهون یعنی
حق تعالی بیوردیکه تحقیق بنم آیتلرم اندیکه سیزلر اوزرینکزه اوقوردی سزلر انی اشیدوب
قبحین قبحین کروکید ردیکز استکبار ایدب انی قولاغمکزه قویمدیکز کبیر اولیحق انی بر
برینکزه اراسنده حکایت ایدیوب سویلدیکز اکا ایمان کلکدن اعراض ایدردیکز نه اولدی
قرآن حقنده افتری ایدب قبیح سوزلر سویلردیکز تولدی بونلره کم قرآن ویردوکه
خبر لردن برتدبیر تفکر قلمزلرکه انلرک حقیقتی کلیه لربلورکم اول قرآن کلی محمدک صدقنه
دلالت قیلور بوخصوصه بونلره برنسنه می کلدیکه بونلردن اوتلکی اتا لریه کلمشدرکه بونلرا کا
انکار ایدرلر حال بوددکه بونلره نبی رسول کوندردکسه اوتلکی اتا لریه دخی اویله کوندردک
یا خود بونلرا اول محمدکه رسولدر کوچکدن ایچلرنده قویدی وانلرک اصلی نسبنی وصدقنی
وامینلکنی وعهدینه وفا قلدیغنی بلدیلر میکه بونلرا کا انکار ایدرلر یا خود انلره دیوانه لکی
برینکز جنونی وارحال بوددکه اویله دکل بلکه محمد بونلره صدقله حقی بیان ایلیوکلدی وبر
کلامله کلدیکم انلرک حسن صحتی ظاهر ودخی دکل عقلی اولن بیلورلیکن بونلرک بوغی
حقی کریه کوردلرکه کندوطبیعتلرینه موافق دکل ودخی بیوردیکه ولو اتبع الحق اهواءهم
لفسدت السموات والارض ومن فیهن بل اتیناهم بذکرهم فهم
عن ذکرهم معرضون ام تسئلهم خرجا فخراج ربک خیر وهو خیر الرازقین

حق تعالی بیورمیه کیم الله تعالی انلرك ویلکلرینه متابعت قلمسنه نه اشلر لرسه انلرك مراد ینجه
قلمسه کندویه شریك طوتمسه واولاد تسمیه قلمسه تنکم انلرده لرینه کوك جمیع فساده واریدی
یرلرکوك اوسنون نه واریسه خرابه واریدی بلکه بزانلره کوردك بوتوراقی کیم انلرك فحوی
وشرفی انوك اچنده دراما بونلرکندوشرفلرندن اعراض ایدوب بوخصه محمد بونلرده
اول کوردوکی اسلام اوزره حتی استراحت محلب ایدوشول نسنکه الله تعالی محمده نوید
روزقدن وثوابدن اول خیرلوروقدوکه رزق وبریجیلرك خیرلوسی اولدوفحی بیوردی
وانك لتدعوهم الی صراط مستقیم وان الذین لایؤمنون بالاخرة عن الصراط
لناکبون یعنی بدوستی سن یامحمد بونلری طوغروبولمه دعوت ایدوسنکه اول طریق اسلام
اول یولمه کیرن نجات بولورانما تحقیق اندلرکم آخرته انکار ایدوب ایمان کتورمزلر اول طریقه
حقدن نجاوتایدوب باطله میل ایدوبجابرعاقبت هلاك اولورلرابدنجات بولمزوفحی بیوردی
ولورحمناهم وکشفنا مابهم من ضر للجوا فی طغیانهم یعمهون ولقد اخذناهم
بالعذاب فما استکانوا لربهم وما یتضرعون حتی اذا فتحنا علیهم بابا ذا
عذاب شدید اذا هم فیه مبلسون یعنی اکربزبونلری ترحم قیلوب اسرکیوب بونلره واقع
اولن قحط وبلایی کیدرسك بونلرك سرکشلك ایدوبن طغیانلری اوزره متمادی اولوب
تحیر اچنده هلاك اولدیلر فحی ترك ایمه لردی تحقیق بزبونلری عذابله طوتدوقه قحط مسلط قیلدق
انلره ویلرینه هیچ برتواضع ایدوب تضرع اتمدلربلکه تمردلری اوزره قرارطوتوب کچدیلرتا
اکاد کمکه بزانلره قتیرق عذاب قپوسین فتح ایلدك که بدرکوشنده انلری فرح السنه قهریله

هلاك ایلدك حضارنه قیویه برقدقله انلره وکلی خیردن دنیاده آخرتده نومید اولدیلر
سبب حکا بولدیکم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دعا ایدوب دولرکه یامحمد سنوکلمه بزمراد امزوفحی
قرابت حقیچون سکاوجاه ودلك ایله دوزشوندن اوترولکم سن خیروبرب دیدك کمرن جمیع
عالمه رحمت کوندوردك بدرامدی بونجه انترقیج التنده دیلمه لرونجه اوغلنلردقی اچلغله هلاك
اولورلردعاقبل که صلی الله تعالی بولایی بزدن کشف ایده پس رسول الله دعاقلدی اول بلاانلرك
اوزرلرندن دفع اولدی بوآیتی انزال ایدوب خبرویردی بونلرنفکره بیوردیکه وهو الذی
انشاکم السمع والابصار والافئدة قلیلا ما تشکرون یعنی اول الله هدر اولکم
سزه اشیدرقولقلرکوکوزلریلرینی دخی کوکلریدرکه اشیدوب وکورواشیدیب
کوردوکلرکزنلری کوکلرکزفکرایدوب حق تعالینك برلکنی اکلیه سز واشتمك وکورمك
نعمتنك شکرینی یرینه کتوره سز والله رضاسین حاصل ایده سز اما سیرك بونعمتلره شکر
ایتمك لکلرآزدوهیچ شکرین یرینه کتورمزسوزدوفحی بیوردیکه وهو الذی ذرأکم
فی الارض والیه تحشرون وهو الذی یحیی ویمیت وله اختلاف اللیل والنهار
افلا تعقلون یعنی دخی اول الله هدر اولکم سزی یرییوزنده یرادوب وارقلدی عا
قبت کیروبوق ایدوب طیراق ایدیسز اندنصکره کیروبرکوروب کندوحضرتنه جمع ایدیکه
اولدوردن دخی دیرکودن اولدروبوکیجه کوندوز مختلف اولوب کاه اوزن کاه قصه
اولدوقی انوك تدبیریله دومدبراولدرهیچ برنقصرقیلوب تعقل اتمزمیسزکه بوندن
عبرت الوب الله تعالینك وحدانیتین وقدرتین اکلیوب ایمانه کلمز اولمزدن اوتی

ما كه نجات بولسز ودخى بيورديكه بل قالوا مثل ما قال الاولون قالوا ائذا متنا وكنا
ترابا وعظاما ائنا لمبعوثون لقد وعدنا نحن وابائنا من هذا قبل ان هذا
الا اساطير الاولين يعنى حق تعالى بيورديكه يا محمد بوكافرلر ويردوكم اعضالرنعمتمه
كافراولدلرشكرين ترك ايدلر بلكه بونلردخى اولكيلرتكذيب ايتدكلرى كبى تكذيب ايدلر
دولركه براولدوكمز دفعكزه سكوكلرعز جوريوب طيراق اولدقدنصكره بزكروحشر اولنوب
كيروبى توباردنبور بنسندركه اولملغى بعيددرزيرا بزه وعدا ولنان بزدن ايرو اتا ترجمه
دخى جلدسنه وعدا ولندى اتا هيچ براثرى بلمزدى دكلدربو الا اول كيلرك حكايتلريدركه
يازيوب سويلنورهيچ برحقيقتى بلمز بس حق تعالى بيورديكه قل لمن الارض ومن فيها ان كنتم
تعلمون سيقولون لله قل افلا تذكرون يعنى حق تعالى بيوردى يا محمد مكه اهلنه صور
ايتكه بويرلر اولوانوك اجنه كى خلق كيمدراكر انلرك خالقلرى بيلورسكز خبر ويرك بس
لابد دركه انلر اقرار ايدوب ديه لوكه بوكلى الله تعالينكدر جميع انوك مخلوقى وملكيدر
فجمكه بكا اقرار ايده لرايت انوه كه نه اولدى سزه كم بونى خاطرينكزه براغوب دعوكه اشبو
بريلرى واجنه كى عاجايب مخلوقاتى هيچ بوبجكى يرغمه قادر اولن اولدكدنصكره بزى
كزوب ديرى قلمغه قادر دكلى ودخى بيورديكه قل من رب السموات السبع ورب
العرش العظيم سيقولون لله قل افلا تتقون يعنى يا محمد ايت اول توكه كم بو
يرى قات قات كوكلرك وبو عظيم العرشك اولوعرشك ربى ومولى سى كيمدر البته كوراقرار
ايدوب ديه لوكم بونلرك دخى حالتى الته هدر جمله انك ملكيدر جون اويله اقرار ايده لرسن

ايتكم

ايتكم نجون سزاندن قورقب انوك براكمز اقرار ايتمزسزودخى بيورديكه قل من بيده ملكوت
كل شئ وهو يجير ولا يجار عليه ان كنتم تعلمون سيقولون لله قل فانى تسحرون
بل اتيناهم بالحق وانهم لكاذبون يعنى حق تعالى بيوردى يا محمد مكه كيمدراولكم بوكلى ملك انك
قدرتى الله دركمى ديلرسه امين ايدب بلالرى اندن دفع ايدن اولدروكيمه كه بلا ايركور
ملك ديلرسه انوك قورقولره برقسم كمسه اندن اول بلالرى دفع ايتمكه وانى قورقولر
دون امين قلمغه قادرلى يتيمه اكر بونى حقيقت بيلورسكز خبر ويرك انلرا ايده ديرلوكه بو
حكم سلطنت كلى الله تعالينكدر پس كروسن ايتكم جون بونى حقيقت بيلورسزكه انكدر
نجون بوحق نسنه سزن باطل تصور اولنور كه انى برلمكدن اعراض ايدرسز بلكه برانلره
كوجكله وبدك بدرجتى انلرنه شريك دعوى قلدقلرى بلا بجيلردر ودخى بيوردى
ما اتخذ الله من ولد وما كان معه من اله اذا لذهب كل اله بما خلق
ولعلا بعضهم على بعض سبحان الله عما يصفون عالم الغيب والشهادة
فتعالى عما يشركون يعنى الله تعالى هيچ ولد طوتمدى وانكله هيچ بركمه دخى
ملكنده شريك يوقدر واكر شريك اولسيدى هر اله كندو يرندوغى اوزره حكم
ايدردى راضى اولميدىكه برغير اله انوك يرندوغى اوزره غالب اولوب حكم ايليه
وانفام لحسانى كندو يرندوغنه محصوص قلدردى وانلردخى بريرينك اوزرينه غالب اولمق
طلب ايدب برى كندوسن عاجز قلمق وليدى ستكم دنيا پادشاهلرى اولورلرسه الله تعالى
منزه در اول نسنه دنكه كافرلر وصف ايدرلر ودخى اول عالم غيبده وعالم شهاده نه اولدوغنى

بيلور

انکا برنسنه خنی دکلدر ودخی اول یوجه دریاکدر اولور اندنکه اول شرکله وصف اولنه ودخی بیورر یکی
قل رب اما ترینی ما یوعدون رب فلا تجعلنی فی القوم الظالمین وانا علی ان نریک
ما نعدهم لقادرون ادفع بالتی هی احسن السیئة نحن اعلم بما یصفون یعنی حق
تعالی بیورر دیکم ایتکل یا محمد که ای بنم رتم بو ظالم قومدن هلاک ایتکل بنی دخی بیله برنده هلاک
ایتکل بدوستی یا محمد بیلدرو وعده اولنان عذابدن سکا کوسترمکه قادرز لیکن انلردن
کور دوکك سوچلری عفو ایدب انلردن اعراض قیلمغله صبر ایلکل که انلرك اول شرکله وصف
ایدب یالان قیلدقلرینی بیلورز چون حق تعالی سوانی صبر ایدب عفو ایتکه بیورر ودخی قال ایتی کلدکدن
اول ایدی چون آیت قال کلدی بوحکم منسوخ اولدی ودخی بیورر دیکه وقل رب اعوذ بك
من همزات الشیاطین واعوذ بك رب ان یحضرون یعنی یا محمد دخی ایت که ای رتم
سندن همزات شیاطین دیلرین اول شیطانلرك وسوسه لرندن سکا عصمت دیلرین ودخی صفحه دن سکا اندکه شیطان بنم امریمه حاضر اولمه ودخی اندن
قدر ورغندن ودخی صفحه دن سکا اندکه شیطان بنم امریمه حاضر اولمه ودخی اندن
بکا وسوسه قیلمه بنم امرمه حلل ایرکوره ودخی حق تعالی بیورر دیکه حتی اذا جاء احدهم الموت
قال رب ارجعون لعلی اعمل صالحا فیما ترکت کلا انها کلمة هو قائلها ومن ورائهم برزخ الی یوم یبعثون یعنی حق تعالی بیورر دیکه یا محمد قوغلی اول بعضه انکار ایدنلری
انکا دیکلکم تحقیق انلردن بریسنه اولم ایرشه وارجق مکانلرین کوزلریله مشاهده ایدوب کوره
ودخی تمنی ایدب دیه لوکه ای بنم رتم بنی کیرو دنیایه دوندورا ولاکه اول ترك ایدیوب ضایع
قیلدوغم کلمه توحیدی ایدم انوقتله سکا مطیع اولوب طاعت قیلم دوینب کیرو دنیایه کلمك

ارزوقلدوغی انلرن اوترو دکلکم قومنه قبیله سنه کلمه یادنیاجه ایدب نفس هوالریه
برینه کوره بلکه الله تعالیه مطیع اولوب طاعت قلغیچون اوله ایدی بنم قرداشم الله تعالی
رحمت قلسون اول مؤمنکم اول کافرعذابنی کوزیله کوروب ارزوقلدوغی طاعتی شمدی
انده فرصت واریکن یرینه کتوره کندودخی حسرته واقع اولیه زیرا حق تعالی بونی بیان قلدوغی
مؤمنلرینه اولق ایچوندرکه اولوقتی اکوب شمدی عملدن غافل اولیه نکم بیوردی فاذا
نفخ فی الصور فلا انساب بینهم یومئذ ولا یتساءلون یعنی قیامکم صورجالنه انلرك
اراسنده برینه نسبله فخر ایدوب نمك قوسی اولیه نکم دنیاده فخر ایدب دیرلردی سن کیمسن
بنم اصلم نسیم فلاندن سنك اصلك نسبك فلاندر ودخی بریرینك حالندن صورشق قوسی
قالیه نکم دنیاده صورو شرلردی بوندنصکره بیوردی فمن ثقلت موازینه فاولئك هم
المفلحون ومن خفت موازینه فاولئك الذین خسروا انفسهم فی جهنم خالدون
تلفح وجوههم النار وهم فیها کالحون یعنی حق تعالی بیوردی هرکمسنك کم ترازو
سنده ثوابی آغر کلسه فلاح بولوب قورتولنلرانلراولورو هرکمسنك انك ترازوسنده ثوابی
یسنی کلمه انلردن اولرکم کندو فضلریله زیانکار اولوب جهنمده مخلد اولمغله اولدیالکی
دورت یانلرینی یوزلریله اوروب کویدورر انلراول اودجنده کالح اولدقلری یعنی اودد
پشوروب یوقودو ودخی چاق یانلنك اورتاسنه دکین ایریشه والت دودخی مرقوب
کوکنه دك اینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه کافرلرك اودجنده اولونجه یدی
کونلك یول قدر اولمه وبردخی احد طاغنجه اولمه طوقدقلری کوبکلری قدنده اولمه کوزلری

چیقور اولوب غایت مکروه وزشت اولہ کورنلر نفرت ایدوب قہر لرو دخی بیوردیکہ الم تکن
اٰیاتی تتلی علیکم فکنتم بہا تکذبون قالوا ربنا غلبت علینا شقوتنا وکنا قوما ضالین
یعنی حق تعالی بیوردیکہ اندہ وکم قرآنک آیتلری سزلرہ اوقونیلدہ اوقنمیدی وانکلہ
سزلر قورقمز لومیدی سز اشیدوب بلدیکز حالی اکمز دیکز اندہ یہ لرکم ای پروردگار بزم بدبختلکمز
غالب اولدی بزلر ضلالت اہلندن ایدوک ارحمنا من عودت ازغیبتہ قومادن اولدقلہ
ہدایت بولمدق اردیلرکم اولدلرای پروردگار بزہ بوادوندن چقارکیرودنیایہ ایتہ
اکر بزکیرو سنک سومدوکلک اشلرہ شروع ایدرسوز تحقیق بزظالملردن اولورذکر کندو
لرہ ظلم ایدلر پس حق تعالی انلری کلب ردایدیکی ردّ ایدوب دیہ کہ ایراق اولک اوند
ایچندہ بکا افی سوملک کہ سزدن اول عذاب کیدہ بنی سزدن دفع ایدہ سی دکولمز پس
اول بچارہ لرلک امیدی قطع اولہ فرح توسی انلرہ بابلہ جان اولنا راحلنلک دخی آخر
کلاملری اولہ کہ انذکرہ دخی کلام ایتمیدی انجق شول خمار اکرسی وکلبلر اولوسی کبی اواز
لری چیقہ سوزلری فہم اولنمیہ عبداللہ بن عوایدرچیقنم اہلی طاموخز بنداری مالکنہ قرق بیل
بوادیدیلرکہ یامالک دیلہ دیکلدن کہ بزہ اولہ حکم ایلہ باری اولوب عذابدن قود
تولہ وزمالک انلرہ جواب ویرمیہ قرق بیل کچدکدنصکرہ بوجواب اولہ کہ دیہ تحقیق سز
بونلرہ اکلنمیہ رسز مخلد سزکہ چقمغہ مجال یوقدرچون مالکدن امیدلری کسلہ حق تعالیہ
جانب نلرہ دیہ لرنکم حق تعالی خبر ویروردی ربنا اخرجنا منہا فان عدنا فانا ظالمون
قال اخسؤا فیہا ولا تکلمون یعنی اول طاموا ہلی دیہ لرای پروردگار بزم بدبختلکمز غالب

چیقر اکر بزا اولکی حالیمزہ دونسی اولورسوز تحقیق ظالملردن اولورز حق تعالی انلرہ ایکی کرتبنا
عزی قدریل قویہ جواب ویرمیہ اندنصکرہ جوابی بوا ولہ کہ مبوزہ بندن ایراق اولک اوند
سوملک کہ ایرق سزدن اندن چقملق یوق پس امیدلری قطع اولہ بربرینہ قرشو طورووب کلب
کبی اولوشالوطاموکینکلوی اوستلرینہ مہر لہ ابدی اجلیہ ودخی بیوردیکہ انہ کان فریق من
عبادی یقولون ربنا فاغفرلنا وارحمنا وانت خیر الراحمین یعنی حق تعالی بیوردیلرکہ
قولہ مدن بر جماعت وارکہ انلر کوجک مومنلردیکلایوادیدیلرکہ ای پروردکارمز بزلرکہ
ایمان کتوردک سن بزفرکنا عاریمزی یرلغنیوب بزہ رحمت ایلکہ اسز کیجیلرک خیر لوسی سنسن
ودخی بیوردفاتخذتموہم سخریا حتی انسوکم ذکری وکنتم منہم تضحکون یعنی سز اول
قولہ یمزی استہزا ایلدیکزومسخریہ طوتدیکزنا کہ بن دخی سزلرہ بنی اکلملغی اوندودم اول
استہزا ایلہ مشغول اولوب انلری تسخیر ایتدوکزنکم کوریمک کولوشوردیکز مقابلی اندر بو آیت
بلال وعمار وحبابت وصہیب وسلمان دخی اصحابک درویشلری حقنده نازل اولدیکہ
قریش کافرلری انلری استہزا ایلوب کولردی ودخی حق تعالی بیوردیکہ انی جزیتہم
الیوم بما صبروا انہم الفائزون یعنی حق تعالی بیوردیکہ بن قیامت کونده اول قولہ یم اولو
ثوابلرو عوضلرو رسون انلرک زحمتنہ صبر ایتدکلریچون ودنیاده اول کافرلرک استہزا
لریلہ تحمل قلدقلریچون بدرستی فوزونجات ودرجات بولنلر انلردر وابدی سعادتہ ایرن
اندہ ودخی بیوردیکہ قال کم لبثتم فی الارض عدد سنین قالوا لبثنا یوما او بعض
یوم فسئل العادین یعنی حق تعالی قیامت کونده کافرلرہ دیسہ کہ دیالک ای کافرلرکہ دنیاده

يبر الدنده نقد ربانه تركنونيله ربا غشيله اول كما قولرديه لوكم بزيده يابوكون ويابوكونوك
اكثرينى يانمش اولوز قيامت كونوناك دهشتندن نقد ربانه قاوين اونوده لرقشهرهن صورك
كيم عملريانوب دوغرى يوصفيله يدوده دخى بوردركه قَالَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ
يعنى حق تعالى بوردكم كلمندكزك اول يرده الا از كلمندكز بزم آخرته نسبت دنيا كونلرى قليلدر
نقد واولورسه متناهيدر آخره واردتوكنورامما آخرت كونلرينك نهايتى يوقدر دوكنمن
پس اخرت كونلرينه نسبت سزك ياندوغيكز قليل اولورا كربيلورسكز دخى بوردى أَفَحَسِبْتُمْ
أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ يعنى اويلمى صنورسزكه بزسزى عبث لعب وباطل
اوزره يرتوقمه سزك يراد لدوغيكزده برحكمت اولميه تاكه سز عبث اشلره اولوب لعبله
مشغول اولمه سزك اصلميه رجايه عاد كبى كه فعلكزه نه ثواب اولمه نه عقاب اولمه تحقيق سزى عباد تحون
يراد لديكز فصلميه يراد لمديكز اويلمى صنورسزكه كروبزدن بيكادوب كلجك دكلسز بلكه البته
كلسرسز اول قلدوغيكز عملكزك جزالرين بولسرسز دخى بوردركه فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ يعنى حق تعالى بوردركه يوجه دراول الله هك حق يادخى
اول وصف ايتدكلرينزدن منتهدر اندن ارتق معبود يوقدر الا معبود حق اولدركه اول
كوزل عرشك رئيسدر ويوجه تختك مالكيدر ودخى بوردركه وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا
آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ يعنى دخى
هركمسه كم الله يرالله دخى وارددر ديو دعوى قلسه بودعوى اوزره هيچ برحجت ودليل
اولميه بدرستى انوك جزاسى اول فعلندن اوترو قيامت كونى الله تعالى قتنده درنجه

ديلرسه فعلنه كوره انكا جزا فيله كه تحقيق كافرلر هركز فلاح بولمجى دكلدر وسعادته ايرجك
كلمز اول انكا ولرندن اوترو وعده دخى بوردوكه وَقُل رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ الرَّا
حِمِينَ يعنى انلرى قوسن يا محمد اينكم اى بنم رتم بكا وبنم امتمه كه بكا متابعت قلدلر مغفرت
قل رحمت ايله تحقيق خيرا تراحيمين سن سين واسركيمى سن سين صدق الله العظيم

سُورَةُ النُّورِ سِتُّونَ وَأَرْبَعُ آيَةٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ يعنى حق تعالى
بوردىكم اشبو سوره بزانى نازل قلدق وبونك اجزه احكامى واجب قلدق انوكله عمل اتمكى سيزه
وسيزدن صكره كلنلره تاقيام ساعته دكين لازم قلدق ودخى سوره اجزه بزواضح وروشن
آيتلر انزال قلدق حلال وحرامى بيان ايدجك اولمه كه سيزانى انتكله متعظ اولوب اوكنده سز دخى
نجات تابكز يولن كليه سز ودخى بوردركه اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ
جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ يعنى حق تعالى بوردركه قحبه زنا ايدن اركك
عورت كيسى دخى احرادن اولسلر وياعلردن عاقلردن وبكرلردن اولسلر
دخى محصن اولسلر هربرينه يوز ناچه اورك ويريله وطنلرينزدن سوروب غريبه اوارة قيلك
اكثر علمالك اتفاقى بوحكم اوزره در دخى اول اكسمه كوكلكزدن رأفت وشفقت اتمكزكه
الله تعالى حكمنى ضايع ايده سزبعضكزدن دخى شفقتلو قوانوبه حق تعالى بدركه براذوب واد
قلدرى ورزق ويرب تربيت ايلدى اما هرصوجلرينه دنياده برحد قويكم انكله آخرت

عقوبتدن قورتولمسزلرى سهل عفوبتدن اسركيوب منع اينمك كه آخرتده زياده عقو
بته اوغرامسونلر كوسترمك الله وآخرته ايمانكز وارايسه كوك كم بو امرده شفقت ايتيوب
الله حكمتى بيرنه كورسز امّا وقتيكه بورديكم اول ايكى زانيلرك حدلرينى اقامت ايده
وقتين كوك كه مؤمنلردن برطائفه انده حاضر اوله لربردن دورده دكين ايكى زا
نيلرك طائفه لرينك عددى اولغدر درمقصود بونده اولدركم اول محدود لره حجا
لت حاصل اوله انده حاضر اولمغه اول ايشدن انزجار اوله ودخى بورديكه اَلزَّانِي لَا
يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ يعنى قول كسم كم زانى اوله اول نكاحلنمسون الّا كوروزانيه وزانيه عورت
جطلمسون كه بونلرى جفتلمك مؤمنلره وزينه حرام اولدى بوايشك معنيسنده علما
اضلاف قيلمشلر دربعضلر دولركم مهاجرلرجون مدينيه كلدولرانولك اجنده دوشمز
واربدبكمالرى يوغيدى قوم فقيلم لرى يوغيدى ومدينه ده فاحشه عورتلرواربدبكه
كذولرين اجنه ويرب زنا ايدرلردى ومدينه اهليكك زياده بايدى اولوقته الله دى
مسلمانلرك دروشلرى رغبت ايدبلركه نكاحلنه لرتا اول عورتلرالتونه كى مالندن
انفاق ايتسونلر دينمشدى بوآيت نزول ايتدى
انفاق ايتسونلر دينمشدى بوآيت نزول ايتدى
انلرك نكاحن مؤمنلره حرام قلدى كم جفتلمه لرزيرا بغيه عورتلرمشركه لرايدى بو
روايت ابن عباسدن مرويدر امّا سعيد بن مسيب ايدرهنى برجماعت صحابه دين
بوايشك حكمى منسوخدر زيرا ابتداى اسلامده زانيه عورتلرنكاحلنمق حرامدى بوآيتله

امّا وَانْكِحُوا الْاَيَامٰى آيتيله منسوخ اولدى اول زانيه عورتلردخى مسلمانلردن ايامى
حكمنه داخل اولدى نكاحلرى جايزاولدى ودخى حق تعالى بوردىكه وَالَّذِينَ يَرْمُونَ
الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ
شَهَادَةً اَبَدًا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ يعنى قول كسلركه زنايله موكه لرواول عورتلره كه مسلم اوله ومحصنه اوله
يعنى عاقله وبالغه اوله وحرّه اوله ودخى زنادن برى اوله عفيفه اوله اندنصكره دورت طانق
بوله كه انك زناسنه طانغلق ويرب اثبات قلدرسزلر كاسكسان اينج حدّ قذف اورك اندنصكره
ابدا هرگز طانغلق ويرد وكن قبول ايتمك كه انلر فاسقلردر الّا مكر انلر حدد نصكره كروتوبه
ايدب صلاح اوزره اوله بدرستى الله تعالى غفوردر انلرى برلغور رحيمدر سركوغوايدر
ودخى بوردىكه وَالَّذِينَ يَرْمُونَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ اِلَّا اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ
اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَةَ اللّٰهِ عَلَيْهِ
اِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ
بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ وَالْخَامِسَةَ اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيْهَا اِنْ كَانَ مِنَ الصَّا
دِقِينَ
دِقِينَ
يعنى شوهرلرى كذوعورتلرينه زنايله قذف ايتسه لراول ديدكلرى سوزى اثبات قلمغه طا
قتلرى اولمسه كذولردن غيرى انلردن برينك شهادتى دورت طانق اولمه ابن عباس
الله متعال ايدرسول وقتيكم بوايتدن ايدوكجن ايت نازل اولدى رسول الله انى جمعه كون
منبراوزرنده اوقودى عاصم بن عدى طوغكلرى دديكه حق تعالى بنم جانم سكا فدا قلسون

یا رسول الله اگر بزدن بیمز بر گسه عورتیله کورسه کلوب کورد و کین خبر ویرسه سکسان
ایغ حدیده دخی معلمانه انوان ادنی فاسق قورلرابد اشهادتنی دخی رد ایدرلر بزه اول
وقده طانق تمه اولمه اگر بزوارب طانق طلب ایده لم دیرسك اول کشی خود بر کلمه حاجتی
بوقدر یکدر بوعاصمان عوسی اوغلی واریدی آدی عویمر ایدی انك برعورتی واریدی ادی
خوله ایدی قیس قزی ایدی پس اول عویمر عاصم کلدی دیدیکه یا بن عمی بدرستی شریك بن
شحماني عورتم خولهنك قزنی اوزرنده کوردم عاصم انی اشدب دیدیکه انا لله وانا الیه
راجعون دخی برجمعه ده عاصم رسول الله کلدی دیدیکه یا رسول الله نه عجب بزم جك
اهلمز اچنده مبتلا اولدق اول کچن جمعه ده سنی صوردم وغم مسئلیه پس عویمر قضیه سنی خبر
ویردی عویمری وشریکی وعاصمك اوغلنه بن جملهسنی رسول الله حضورنه کتوردی
دیدیکه یا عویمر الله دن قورق اول عورتنك حقندن که عملك قزیدر پهمان ایدب انکار زنا
ایله قذف اتمکل عویمر دیدی یا رسول الله بن الله دن اپچه مکه شریکی انك قزنی اوزده
کوردم اوشدوردیکه بن انکله جمع اولدم اول بدن غیریدن حامله در پس
رسول الله خوله یه چاغروب دیدیکه یا خوله قورق الله دن خبر ویرمه الا حقنی خبر ویرکه
اشلدك اول عورت دیدیکه یا رسول الله بدرستی عویمر غیرتلو کشیدر بنی اول کوردیکم
اوغلی شریکله کچه نصفنده اوقومز یوغیدی انکله سویلشردك اول غیرتی انی اکا ایتدیکم
یونتك کبی کلام سویلدی رسول الله دونپ شریکه دیدیکه سن نه دیرسن اولدقی دیدیکه بم
سوزم دخی اولدر دیکه خوله سویلدی پس اول ساعت حق تعالی بو ایتی اندردی یا رسول الله

بوردی

بوردی ندا قلدیلر که خلق جامدرجع اولمه لر اصحابه انرجع اولوب کندو نمازین قلدقدن صکره
رسول الله بوردیکه قالق یا عویمر اینکم طانفلق ویردم الله حقیچونکه خویله زانیه در بوسوزنده
صادقدرسنم اینچی اینکم بن طفلق ویردم الله حقیچونکه بن شریکی انك قزنی اوزرنده کوردم
بوسوزده بن کرچکم اوچنجی دخی اینکم بن طفلق ویردم الله حقیچونکه انك حملی بندن دکلدر
بن بوسوزده کرچکمدنم دوردنجی دخی دیددی بن طفلق ویردم الله حقیچونکه دوت
آیدر بن انکله جمع اولمدم بوسوزنده بن صادقدنم بشنجی دیددی الله تعالی لعنتی بن عویمر
اوزرنه اولسون اگر بوسوزلرمده بلا بجاردن ایسم بوندن صکره رسول الله خوله یه دیدیکم
قالق سن دخی اینکم بن طفلق ویرم الله حقیچونکه بن زانیه دکلم عویمر بوسوزنده یلنجیاردندر
التنجی دیددیکم بن طفلق ویردم الله حقیچونکه اول شریکی بنم قزنم اوزرنده کوردمدی اوچنجی
دیددیکم بن طفلق ویردم الله حقیچونکه بوبنم حملم عویمردندر اول بلا بجاردندر دوردنجی
دیددیکم بن طفلق ویردم الله حقیچونکه عویمر بنی هرگز فاحشه اوزده کوردمدی بشنجی دیددیکم
الله تعالیدنك غضبی بن خوله نك اوزرینه اولسون اگر عویمر کرچکاردن ایسه چون بو رسم
ایکی طرفدن طفلق تمام اولدی رسول الله ایکسنك اره سنده تفریق ایدب آیردی حکمنه
دیدیکه خوله نك طوغردوغن کوزه دك اگر صوریتین اولوب قره غلمه مائل اولورسه اول
اوغلان شریکدن راق اولورسه انجکاری یوغنرق اوله شریکنك دکلدر ابن عباس رضی
ایدر خوله طوغردی خویله کم شریکه زیاده بکزدی یوایتله حکم بوردیکه برکشی قچن عورتنه
قذف اتسه اجنبی عورته قذف اتمکدن نه حکم واجب ایسه انده دخی اول واجبدر اگر محصنه

اولورسه

حدا وله ومحصنه اولمزسه تعزير اوله ودخي حق تعالى بيورديكه وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ يعني حق تعالى بلدك فضلي سبدك اوزريكزه اولميدي دنيا ده عقو
بتي تعجيل قليدي ليكن سبدك فضلكزي ستر ايدب لعانلر حدي سبزدن منع ايدي كم
لعان اوقشوب ايريلمسزدن انوكله ساقط اولور بدرستي الله تعالى رحمتله كرو
دونجدر قبول كسمزه كم معصيتلردن كيرودونجدر ودخي حكيمدر رحكم ايدر انلره كم
لعانلرن تجويب امتناع ايده ودخي بيورديكه اِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ
لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ
وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ بو آيتلر سبب نزولي بوايدركم رسول
الله تعالى عليه وسلم عادتي بوايدكم چون سفره كتمك دلسه خاتونلرى اراسنده قرعه
براغورودى قضيسنك نصيبنه چسم انى الوب بلم كيدوردى عايشه رضى عنها ايدر برغزا
وقتنده اراسنده قرعه برغوب نصيبم چقدى اول سفره بن رسول الله ايله چقدم بو قضيه
حجاب ايتى انزول اندكدن صكره ايدى بن دوه اوزرنده هودج ايچنده كتوريلوردم اول
حال اوزره كتدك تاكه رسول الله اول افزادن كيرودونزى مدينه يه يكى قوناق قلدى دستور
اولنجه كم اول كيجه كوچ لرين دخي قالقوب قضاى حاجت قلغه برمقدار چيردن مشره چقدم
چون ايشم تمام اولدى كيرو مرکبمدن يكا دوندم الم كوكسمه اوردم بوغمغم اوزلشى كه
عقيقدن ايدى كيرواني اراسغه كتدم انى بونجه كتلدم اول جماعت كه بنى كوچورلردى
كلوب هودجمى دوه اوزرينه يكلدرلر بنى ايچنده صانرلر بن كچى ايدم بدنم خفيف ايدى

هودجمى كتوروب اوديلر فرق ايتديلر ايچنده اولدوغم دوه يدوب كتديلر بن دخي قوناق
يرينه كلدم كسه بوق اول منزلى مبارك كوريب اوتوردم دوه مكه يزاولم بنى انزه بولوب
دونوب استيوكلرنا كاه اويقوغالب اولدى اويودم صفوان بن معطل چريندن اردينه
قلمش ايدى بنم منزلم ايردى كوردىكم براويوراً دم وار اول بنى حجاب آيتى كلمزدن اول
كورمشدى كوردوب دديكم انا لله وانا اليه راجعون انوك اوانمزن اوبندم بوزوم
پرده ايله بوردم والله اول بكا بركلمه سويلدى دوه سين چوكردى دوه ايكى دزى اوزره
ايكن انزن بكا واردم دوه يه بندم يدوب بنى الدى كتدى كلوب چوبه ايرشدك اوبلم وقتى
انمز وقتنده اولوقت علاك اولدى نزول كسم كه اولوقى انى برهانه يلدى عبد الله ابنى
حاضر ايدى عروه ايدر بكا خبر ويرديكم عبد الله بونى ظاهر قلدى يايدى انوك قصده
يوكلام سويلنوردى اول قوناق دوب انى دكلردى چقوب خلق اراسنده غماز لق ايدردى
عايشه رضى الله عنها ايدر چوكه مدينه يه كلدك برآيه يقين خسته اولدم بنم خبرم يوق اول برهان
كلاى خلق ايچره يايلمش بوندن خود برشئم يوغيدىكم انوكله كمانه دوشيدم اول خسته لغم بحنده
رسول الله هيئت استروكى لطفى ايدردى همان كلوب اوزرمه كيروب سلام ويردى نجم سين
ديوب سوردى وكيرود ونزدى اول نسنه بنى كمانه براغردى اما سزى ندر بلمزدم چوكه
حوش اولدم اقامت مسطلح مناصفدن يكا چقدمكه برمقضاى حاجت ايده جلك يرغزا اول
ايدى كيجه لرده چقردق ايرته سى كيجه دكين وارمزدق بو اولوقت ايديكم هنوز اويمزه يقين
پرده كفن اتمامنك چوكز كتدم اقامت مسطلح كه ابن معطلب فرنى ايدى اناسى صخر بن عامر

قری ایدی ابی بکرک خاله سیدی و علی مسطحدی اثاث بن عباد و علی جونکم کیرو
دونب اقم مسطحه اوندن بکا کلورد ک ناکاه اقم مسطحک چاددی ایاغنه
دولشوب سورجدی دیدیکم مسطح هلاک اولسون بن ایتدم که نه یاوز سوز
سویلدک برکسه کم بدر ده شهید اوله سن کا سوکرسن دیدیکه یا عایشه اشتدکمی
اول نه دیدی بن ایتدم نه دیدی اقم مسطح بکا اول برتان دوز نلرک خبرین
ویردی انی اشتدم خسته لغم زیاده اولدی چون اویه کیردم رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم دخی کلوب اویه کیردی دیدی نه سین دیدمکه بکا دستور ویرکه اتم انم اوینه
اوینه وارم مقصودم اول ایدیکه واروب انلردن خبرلرینی تحقیق بلم رسول الله دستور
ویردی وارم انامه دیدمکه یا انا بو خلق نه سویلشورلر انا مردی قوجغنه
قوبوسوزی سنی دشوارلغه برقمسین برکشینلر که قتنده بریوزی نورلو جه عورتی
اوله واری انی سوه انلر اوزرینه برقج قوسی اولسه اولسون بن ایتدم سبحان الله یعنی
خلق انی دیله آلوب سویلرلرمی اول کیجه ایرتیه دک اغلدمکه کوزیمه اویقو کلدی صباح
اولدی دخی اغلردم رسول الله اول صباح حضرت علی ایله اسامی بی کتوردیدی
دیلدیکه انلره سئوال ایده وطاشلنه کم اهلندن ایرلغی کیغیتی نجه اوله چون رسول الله
قتنه کلدیلر رسول الله سئوال ایلدی اسامه حضرتلری دیدیکه یا رسول الله برسنک
اهلکدن خبردن زیاده نسنه بلمز اما علی رضه دیدی یا رسول الله حق تعالی سنلره
اوزیکه طارلق قادی اندن غیری دخی نسنه لرچوق اول جاریه یه چاغرکتورصورسکز حقی

خبر ویره جاریه دیدیکه اول الله حقیچون سکه سنی حق رسول کوندردی انک اوزرنده
برفعل کورمدم انی تخجیر ایدم اما شو لقدر وارکم دخی تازه درکی یاشلو لرقتنده
خمیر یوغورلرلر اهلی کیدرکم بوخمیر کوزت اویقو غالب اولورا ول اوده بسلانی قوپحق
کلورجیری بیرد رسول الله چون انی اشتدی وارب منبره جمعدی اصحاب جمع اولدیلر
منبره ایکن عبد الله ابی بیته عذر دیلک برلم دیدیکم یا مسلمانلر جماعتی کیم قبول
ایدر بنم عذرمی برکشیدن اوتروکه بنم اهلمی اینجدوکی خبری بکا ایرشدی والله بن
اهلمدن خیردن ارتق نسنه بلمز بوخلق برکشیم تهمت ایدب سویلرلرکه بن اندن خیردن
زیاده نسنه کورمدم ودخی اول بنم اهلم اوزرینه بنسز کیمسه دی انی اشدوب سعد بن
معاد طروکلدی دیدیکه یا رسول الله سنک عذرکی بن قبول ایدم سنی ملامت قیلان اکر
اوس قبیله سندن ایسه بن انک بوینن اوره ین واکر خزرج قبیله سندن ایسه برفرقود انلرمر
دن ایسه بورینه نه کم بیورسن انی اشلیلم پس خزرجدن برکشی طروکلدی اول سعد
بن عباد ایدی خزرج قبیله سنک اولوسیدی اولوقته دک صالحیتلم مشهور ایدی اما
اولوقت حمیت جاهلیت انی یلندیکه اول سعد بن معاذه دیدیکه یا سعد الله تعالی بقاسی
حقیچون یلان سویلرسن اولدرمک الکدن کلمز اکر سنک جماعتکدن دخی اولورسه
سنک کوکلک انی اولدرمکی حوش کورمیه انی اشیدب اسید بن حضیره که سعد بن معاذک
عمیسی اوغلیدی طروکلدی اول سعد بن عباده دیدیکه الله تعالی بقاسی حقیچون سن یلان
سن البته برانی اولدورورزیدرسن سن منافقسن که طوردک منافقلر ایچون

بن

بجادله قیلورسن بوکا امیله انکی قبیله اراسنده خصومت قویدی اوسلم خزرج قریشک
قصد ایتدیلرکه بربرلریله مقاتله ایده لر رسول الله هنوز منبر اوزرنده ایدی اندن
سویلیوب ساکن قلادی سکوت ایتدلر عایشه رضی ایدر اول کون دخی بن اغلامغله
کچوردم کوزومه اویقو کلمدی کوزهر باشی دکمدی دخی برکون برکیجه اتم انم یانده
اغلامکه باشم دکمدی کوزمه اویقو کورمدی شویله ظن ایدردمکه بو اغلمق بنم جکرم
طوغریه اولوقت ایچنده کی بن اغلمقده ایدر آنام قلنده اوتورمشلردی انصاردن
برعورت کلوب ایچو کیرمک دستوردیلادی کا دستور ویردم کیردی بنمله بله
اغلادی بزبو اغلمقله اوتورکن ناکاه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کلوب اوزرمخ
کیردی سلام ویرب اوتوردی اولوقتدن بروکه اول سوز سویلنوردی بنم قتمده
اوتورمزدی برآی اولمش ایدیکه وحی کلمز اولمشدیکه بنم امرمده برشئ اینوب برآیتی
بلدوریدی رسول الله مدح ایدیوب دیکه یا عایشه تحقیق حقکده بکا اشبو شئ
کبی خبرلر ایرشدی اکرسن بوایشدن پاک ایسان تیز اولاکه سنوک پاکلکک خبر
ویرب معلوم قیله اکرسندن برکناه صدور قلدیسه توبه ایدوب استغفار قیلغل که تحقیق
قول کناهکار اوله کناهنه اقرار ایدوب توبه قیلسه تعالی انک توبه سین قبول ایدوب
عفو ایدر عایشه ایدر چون رسول الله دن بوسوزی اشتدم وسوزین تمام ایلادی
بنم کوزمه باشی کسلدی برقطره اغز اولدی آنامه دیدمکه رسول الله سن جواب ویر
آنام دیدی والله بن بلمزمکه نه جواب ویرم آنامه دیدم سن جواب ویر اول دخی اویله دیدی

بن ایتدمکه بن غلام کوچك یاشلویم قرآندن چوق نسنه اوقومدم بزدرسی والله بن
بیلورمکه سیزاشیشدوکمکز سوزلرکوکلوکزده قرار طوتدی سزانی کرچکلدیکز اکر
اکر شدی بن دیرسم بوا شدن بن بریم انا عذر سز واغلمز وکم نسنه اشلدم دیرسم الله تعالی
بیلورکه بن انی اشلدم واندن بریم یلان سویلمش اولورم والله دکلدرسیز کلهنم مثلم
الا یوسف عم آنانی یعقوب عم کبیدرکه دیدی فصبر جمیل والله المستعان علی
ما تصفون بوکلامی دیوب دونوب دوشکومه کیروب یاتدم بیلورمکه حق سبحانه
وتعالی بنی بیلورکه اول اشدن بریم وامیدم وار ایدیکه الله تعالی بنم براشده پاك ایدوب
کی بلدوره لیکن انی وقتمده بنم امرمده آیتلر انزوره کلام قدیمدن اوقنه زیرا بن
اولمقدار ده کورمزدم بنی که اکا لایق اولم امادیردمکه حق تعالی رسولنه دوشنده بنم
پاکلکم بلدوزه والله هنوز رسول الله یرندن قالقمدن واهل بیتندن دخی برکیسه
چقوب کیتمدن اکا وحی انزال اولندیکه وحی تمثلی ظاهر اولوب قبض کونیدی دراذی
انجو کبی التدن بکا قدیمه اذی رسول الله سوروحاصل اولدی بشاشلنه تبسم
قیلوب باشلادی دیکم یا عایشه اکاه اول حق تعالی سنی بری قلدی اما بدی اول سوزدنکه
سنوك حقکده دیرلر عایشه لجوجه ایدرکه انا مرکا دیدیکه یا عایشه قالق رسول الله
مبارك الین اوپ بن دیدمکه والله بن طوب کا وارمم بنم حمدم ومنتم الله عظیم
الشانه در که بنی بری قلدی پس حق تعالی اون ایت بری بری اردنجه عایشنك برأتنده
بیان قلدی بوردی شو نلرکم افکله کلدیلر بینی حمدن بوزدنه وب کذولردن بلا تفکر

کی شرلو سنی دوزب سویلدی زیرا عایشه انك کبی شرفده وکندوینی صقلمقده ایدیکه
اکا اثنا الرقیق لابن ایدی ویله ایکن انوك حقنده یرامز سوزلر سویلمك بلا شك زیاده
اقبحدر پس یلان دوزب سویلین برجماعت ایدی که بریسی عبد الله ابن ابی ودخی
مسطح ابن اساثه وحسان بن ثابت وحمنه بنت جحشی طلحه عورتی ونام دن غیری پس
حق تعالی عایشه وانا سنه انا سنه ورسولنه خطاب ایدوب بیوردیکه اول جماعت سزلك
حقکزده اولان ایدب افترای دوزدکلری ایله ضمانك که شرلوله بلکه اولسنره خیردر
الله سیزه اندن اجر لرجاصل قیلور سزلك بو اندن برانکزی ظاهر قیلور اما اول
جماعتکم یلان دوزدیلر اول دوزدکلری کناهدن هربرینه فعلنه کوره جزا بولسرلر
شولحدوکه اول کناهه مصر اولدیلر ودخی شول کمسکم تکبر الکی اکا بلندیکی افترایه
بتلادی اکا اخرتده وایجنده اولوعذاب وار که نهایتی یوقدر ودخی بیوردیکه لولا
إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَٰذَا إِفْكٌ
مُبِينٌ یعنی پس نجون انی اشتدوکز اول مؤمنلر ومؤمنه عورتلر واول قرد شکز
واهل دینکز حقنده خیر ظن ایتمدیکز دیمدیکز کم اشبو یلان افترید ر ویوسوزی
سویلیه نجون اول کلامی اوزرینه ظنی کتورمدیلر چون انمرطانی کتورمدیلر کلی
اللهك حکمی اچنده کاذبلر درکه عایشه حقنده افتری قلدیلر بنکم حق تعالی کلامنده بیوردی
لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَٰئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ
الْكَاذِبُونَ یعنی نجون انك اوزره دورت طانق کتورمدلر پس اولوقت چون طانق کتور

کتورمدیلر نکزی فتنه یلانجیلر درودخی بیوردیکه وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ
وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ
وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبْحَانَكَ هَٰذَا بُهْتَانٌ
عَظِيمٌ یعنی حق تعالی بیوردیکه اکر سزلك اوزریکزه الله تعالینك فضلی ورحمتی اولمسه دنیا
آخرتده تحقیق اول شروع ایتدوککز نهاتدن اوتروآخرتده سیزی اولوعذابله طوتیدی کم
هرکز انقطاع اولمیدی بوآیت اندوکی وقت رسول الله اول افترای قیلنلرکه دورت
کمسه ایدی ذکر اولندی بونلره حدّ اوردی دنیا عقوبتی اونکله برینه کلدی پس حق تعالی
خبر ویردیکم چون سزاول یلان سوزلری بربرکزدن اغزندن آلوب سویلرسزانوك
حقیقتیندن خبرکز یوق اویله ظن ایدرسکزکه اول سویلدوککز برسهلجه نسنه در کناه
اولمزحالبوکه درکم اول حق تعالی قتنده زیاده اولونسنه در اولدقده نجون اولوقتکم افترایی
اشتدوکز دیمدیکزکه اشبو عایشه امرنده زیاده اولوبهاتدن احتیاط قلدیکز ودخی
حق تعالی بیوردیکه یعظکم الله أن تعودوا لمثله أبدا إن كنتم مؤمنين ويبين
الله لكم الآيات والله عليم حكيم إن الذين يحبون أن تشيع الفاحشة في الذين آمنوا
لهم عذاب أليم في الدنيا والآخرة والله يعلم وأنتم لا تعلمون ولولا
فضل الله عليكم ورحمته وأن الله رؤوف رحيم یعنی حق تعالی سیزی نهی ایدر
وحرام قیلور سزلك اوزریکزکه ایرق اولوقت کبی کناهه شروع ایتمه سزابدا اکر کوکلکز

مؤمنلر دنسكز الله تعالى سزه بيان قيلوب بو امرلرينى ونهيلرينى ايتدرلر تاكه امرلرينى
عمل كتوروب نواهيلردن اجتناب قيلاسزكه الله تعالى عليكزه رحمت ايلسون دعا ايشه ك وصفوانك
دخى امرلرينى بيورو حكيمدر انلرك براءتنه حكم ايلر بدرستى انلركم سوزلرى دنياده فاحشه
زنالر ايمان اهلى اجتنه ظاهر اولمه انلره دنياده وآخرتده عذاب اليم وار دنياده عذابى
حد اورمقدر وآخرتده عزابى اوده بيقمدر الله تعالى بيورمكه اول منافقلر يلاندروعايشه
اول نسنه دن بريدر بونلر اول سوزلرله حق تعالى غضبنه وسخطنه طلمشلردر انتايه انى
يمز سزكه اكوحق تعالى سزك اوزريكزه فضلى ورحمتى دكلش سه عقوبتى سزه تعجيل ايدر
دى ليكن حق تعالى رؤف رحيمدر قولترينه شفقت ايدب اسرع تعجيل عقوبت ايتمز تاكه بر
اشيدب متعقلا اولوب انصاف كلوب طريق نجاته سلوك ايده لر ودخى بيوردى يا ايها
الذين آمنوا لا تتبعوا خطوات الشيطان ومتبع خطوات الشيطان فانه
يامر بالفحشاء والمنكر ولولا فضل الله عليكم ورحمته ما زكى منكم من احد
ابدا ولكن الله يزكى من يشاء والله سميع عليم يعنى حق تعالى بيوردى اى انلركم ايمان
كتوردى يلر سز شيطان يولنه متابعت قيلمك وانك اغواسنه اوياك هر كمسكه انك اغوا
سنه اويوب انكا متابعت قلدى حقيقت بلسوكزكه اول شيطان بيورمغا بعلم بنه الاشغول
افعاليكه الله قتدره اول قبايحدن ومنكراتدن دورانوكلم حق تعالى انك سخطنه مستحق اولور
دنياده آخرتده اكر سزك اوزريكزه الله تعالى فضلى ورحمتى اولميدى سزدن هيچ
بريكز ابدا كنا عدن پاك اولوب صلاح اوزره اولميدى ليكن حق تعالى كى ديلرسه قولارن

رحمت ومغفرت برله پاك ايدب طاهر قيلوركه اول جمعيدر قولارك نه ديدوكن رنه
اشلدوكن بيورا كا كوره مكافات ومجازات قيلورودخى بيوردى ولا يأتل اولو
الفضل منكم والسعة ان يؤتوا اولى القربى والمساكين والمهاجرين فى
سبيل الله وليعفوا وليصفحوا الا تحبون ان يغفر الله لكم والله غفور
رحيم بو ايتك سبب نزولى بو ايدكم اول مسطح كه عايشه حقنده افترى قيلدى وديوش
ايدى ابوبكر اك عائشه سى اوغلى ايدى نفقه سين ابوبكر ويردى چون اندن اول افعل صادر
اولدى ابوبكر يمين ايتديكه اكا نفقه ويرميه حق تعالى بو ايتى انزول بيوردى كه اندن چوب
قسم ايتمسون سزدن انلركم فضل وعطا سيتدن غنا سى ووسعتى وار انلرك اولوره كم كندو
قريبنه ومسكنه ودخى مهاجرلره الله يولنه نسنه ويرميه بلكه انلردن عفو ايدب نجاوز
قيلسونلر عايشه لرضى الله عنها قلدى سوز ايچون عقوبت قيلسونلر سزك انى سومز مسزكه
حق تعالى سزى برلغيب كناه لريكزى ستر ايليه كه الله تعالى غفور ورحيمدر اسركر برلغه
چون رسول الله بو ايتى شرفى ابوبكر اوزره وقدى ابوبكر ديكى سوز الله تعالى
برلغه پس بنه مسطحه نفقه سين ويردى واندن حديكم برق نفقه سين قطع ايتمه بو آيت
دلالت قيلور كم كشى غرضى نفسانيدن اوترو كسدن قطع احسانى قطع ايتمه كه
بو علامت اخلاص ودخى بيوردى كه ان الذين يرمون المحصنات الغافلات المؤ
منات لعنوا فى الدنيا والاخرة ولهم عذاب عظيم يوم تشهد عليهم السنتهم
وابديهم وارجلهم بما كانوا يعملون يومئذ يوفيهم الله دينهم الحق ويعلمون ان الله

هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ يعنى انكم زنا سبب ايدر لر اول مؤمنه عورتلريكه كذولرى صفتيله رمى
وقواحشدن غافل قرداولرك كبى ايش انلرك خاطرلوندن دخى كچمز تنكه عايشه نك كچمز
دى انمز دنياده آخرتده دخى عذاب اولنور لر ورحسدن ابراق اولنور لر مقاتل وسعيد بن
جبير وابن عباس رضى الله عنهم بويورديلركه بو عقوبت خاصه در عايشه حضنده افترى
ايدنلره ودخى رسول الله جميع اهل بيتى حضنده سويلينلره امتاجملهٔ مؤمنات حضنده
عام دكل پس بو عقوبت واجب اولور افترى اهلنه شول كونه كم اغر لرينه مرا ولور لردن
اولك دلترى كذو فعللرينه تطلق ويره والترى ايعلترى تطلق ويره كه هر برى دنيا ده
نه عمل ايشلدر لرسه قيامت كونده الله تعالى انلره واجب اولان حسابلرينى وجزالرينى
عدل اوزره كامل قيلوبويره حيف وظلم اولميه بدلركه الله تعالى دنياده وعده قلدوغى
نسنلرى حقيقت بيان قيلوب بيرنه كتور وجيدر انولرى وعده سنده خلاف يوقدر
ودخى بويوردى الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ
وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ
يعنى اكثر مفسرلر بويله ذكر اعتمادردكم سوزلرك خبيثى سويلمز الا انلركم ارلرد ف
عورتلردن كذولر خبيث اولا لرزيرا خبيثدن خبيث كلور پاك آرى سوزدن كلمز
الا ارلرك عورتلرك پاكلرندن كلور بو ذكر اعتمادر انلريكم عايشه حضنده افترى
قلديلر ومدح ثنا قلمزدر انلرك حضنده كم عايشه ايدر پاك قلديلر كذو پاكلر ايدى
وسوزلرى دخى پاك اولدى انلركم خبيثلر ايدى سوزلرى دخى خبيث اولدى پس اول

عايشه اول ذكر اولنان كلامدن بريلرد دائدن اوترو انلره حاصل اولديكه حق تعالى
اولرى عفو ايلدى دخى جنت اچنده دوكترنعمتلر انلره رزق ايلدى ودخى بويوردى يكه
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى
أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ
يعنى اى ايمان اهلنه بويوردىكم اى ايمان كتورنلر كذو اويكزدن غيرى كمسنك
اوينه كيرمك تا دستور ديلينجه واول اوك اهلنه سلام ويرمينجه بيلوك كم سيزه
اشبو نسنلر خير لودر انى طوب علم كتورك اولكم بونكله اوكتنوب نجات بولهسز
امتا بونده اختلاف قلديلركم اول سلام ويرب اندن دستور دى ديلهلر يا خود اول
دستور ديلوب اندن سلامى ويره لر اصح قول اولدركه حق تعالى بويوردى اول دستور
ويره لر ديه لركم كريفى اوج كرتكرار ايده دستور اولورسه كيره اولمزسه كيرميه اول
سلام اعلامدر ايكنجى طاشنى دراوجينجى كيروده وغكدر ودخى تعالى بويوردى اكر اوده
كمسه بويله سى اولورسك كه دستور ويره كيرمكلكم كيرمك كيروده وناك واكر كمسه
اولوب سيزه ديرلرسه كم دوناك قيوده دوريوب كيروده وناك اول كيروده وندوكزن
سيزه كوركلور كدر صلاحلور قدر قيوده ملازم اولوب طورمقدن واكر قيوقيالو
اولورسه يارو غمدن اجرو ثوابه زبرا رسول صلى الله عليه وسلم بويورمشدركم اكر بركمسه
قيوك يارو غمدن سندن دستور سز نظر ايدب حالكه مطلع اولسه كمان ايدوب طاشله

182

اورب کوزین چترسن سکا گناه اولمز پس حق تعالی عایدر دستور ایلمکیرد وکاف دخی
دستور سز کیرد وکاف بیلور اکا موافق جزا سن قیلورصون بود ستور اندی دیدیلرکم یا
رسول الله پس اول اولوکم مکه ایله مدینه اراسنده دیول اوزرنده اولوکم اچلرنده کمسه
سا کنلمز لرالمزمنز اولمه حق تعالی بوآیتی انزل ایتدی بیوردی لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا
بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ یعنی حق تعالی
بیوردی سزلرکا اوزرینکز گناه یوقدر اکر کیمسه سز دستور سز شول اولوکم انلرکمسه سا کن
اولمیه وسزلرن منفعت ایچون یا ایلمش اولمه شول اولوکم انلره خان دیرلرمتزلرده یول
اعایچون تاکه انلر کیمسه لرده کندو ایچون قیلمه لرایتدن صونکه حق تعالی بیور شول
نسنه کم سزلرنی اظهار ایده سز یا خود کوکلوکزده انی کزلیه سز هیچ برنسنه کا خفی دکلدر
وبوندن صکره بیوردی قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ
ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ یعنی حق تعالی بیوردیکم یا محمد ایمان
کتورن مؤمن انلره کم کوزلرینی یومسونلر شول نسنلردنکم کا تعمی انلره حرام قلدق
ودخی فرجلرینی صقلسونلر شول نسنلردنکم بزانلره حرام قلدق ابوالعالیه بیوردی
قرانده هرورده کم فرج صقلغه بیورلشدر انلردن مراد زنا اتمکدر اما ابتدا امراولنان
ستر ایروب کوستر مکدر پس اول کوزی حرام دن یومق وفرجی صقلیوب کمسه کوستر
مملک بونلره خیر اولور قدر حق وبونلردن زیاده آریلقدر وعملری زیاده اولمقدر والله
تعالی خبیر در بیلور کم بونلرنه اشلرلر اباهیرین روایتدر رسول الله بیوردیکم یا علی

لَا تُتْبِعِ النَّظْرَةَ فَإِنَّ لَكَ الْأُولَى وَلَيْسَ لَكَ الْآخِرَةُ الحدیث یعنی یا علی فجن بر
اجنبیه عورت کورسان ناکاه اکا نظرلک طوقنسه دونب نکرار نظر قلمغل اول
اولکی نظردن سکا عتاب اولمز اما صکره کی نظردن سکا ضرر وار اندن سؤال
اولنوب عتاب اولنورسان ابی سعید حذریدن دخی روایتدر کم رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیوردیکم هیچ بر اردار اک عورتنه نظر قیلمسون وهیچ بر عورت بر عورتک
کویکندن اشغه دیزینه دکین نظر اتمسون وایکی اریا ایکی بر دوشکه کیرمسون زیراکه
بوندن برضاد موذی اولمه ودخی حق تعالی بیوردی وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ
أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ
آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ
غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ
النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى
اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ یعنی حق تعالی انلره خطاب قلدق
قد نکره تاکید ایچون مؤمنه عورتلره دخی خطاب ایروب بیوردیکه یا محمد ایتکل
اول ایمان کتورن عورتلره که انلر دخی کوزلرینی زیادن صقلسونلر وستر ایروب
اورتنسونلر کمسه نک نظری اکا ایرتیمه الا شونده کوزوکلمکه حق دستور ویرمشدر

انلره کزوکله سنکم بوآیتده ذکر اولنوب حق تعالی بیوردی ایت یا محمد اول مؤمنه
عورتلره کم بزکلرینی آشکاره قلمسونلر محرملرندن غیریه مراد بو زینتدن او
لدرکم کزلویرلك اولیه اعضاء خلخال کبی ویلرلك کبی قولتغه کوپه کبی روا
دکل عورتله بو زینتلرین برینی ارلره آشکا ایتمك واجنبی ارلره دخی روا
رواد کلدرکه یاد عورتلرلك اول بزکلری برینه نظر قیلمرلر الا آشول آشکاره
زینت که حق تعالی استثنا قلدی آکا بقرسه حاجت وقتنده کناه اولیه ودخی
مقنعلرینی کوکس اوزرینه برقسونلر بوسلری وکوکسلری کورنمیه و
صاچلری وکوپه لری اورتمه دخی اول کزلو زینتلرینی آشکا قلمسونلرکه غازده
انی حق رواد کل دخی یاد ارلره کوسترملك رواد کل سنکم ذکر اولنوی الا بو
کزلو بزکلری برلرین ارلرینه کوسترملرلیا کذوانالری قتنده یا قردشلری
قتنده یا ارلرینك اوغللری قتنده کی ارق عورتلرندن روا کذورلرینك
قردشلرینك اوغللری قتنده یا قرقردشلرینك اوغللری قتنده بوکلیسنه
رواد رکه اول کزلو بزکلرینك اوزرینه نظر ایله لرامانو نلردخی کوبکدن
آشغه دیرلتمه دك بقی رواد کلدر لیکن ارنه حلالدرکه جمیع اعضاسنه
نظر ایله امانو قدر روارکه فرج داخله سنه بقی آکا دخی مکروهدر حرام کل
دخی بیوردیکه عورتلرعورتلره دخی بقی رواد کل کوبکدن دیرینه دکین
بوینه بیوروکزدخی مسلمان عورتلرده راکر کافره عورت اولسه مسلمان عورته

وارمیدرکه کذوبی اجوب آکا کوسترمه بوندهٔ علمانك اختلافی واردر عمر رضی
ابی عبیده یه کاغد یازوب کوندردیکه اهل کتاب عورتلرین مسلمانلر عورتلرینه
بلهحامه کیرمکدن منع ایلیه ودخی حق تعالی بیوردیکه بولرلك اولرلك اول کزلو زینتلری
برینه دخی مطلع اولیه الا آنلرکه کذوبا الریه صنون الغش قولتری اولیه بعضلر
دیدیلرکه اول قول دخی یاد ارکیدر آکا بقی رواد کل الا یوزنه وایکی آیه سی اچنه
ودخی حق تعالی بیوردیکم بولرلك بزکلری برینه مطلع اولیه الا شول قوملکه طعاملك
یوب ارتجمدن انلره دخی نصیب ایرشه اندن غیری دخی مقصود لری یوق
بولرلك عورتلردن بکا هتلری وحاجتلری یوق ودخی حق تعالی بیوردی مطلع
اولیه بولردن الا شول طفل اوغلنجه لرکه حد شهوته ایرشمیه کوبکدن بوقری انلرن نجه
ایسه کوبکدن اشغه سی دخی اولیه دده دخی بیوردیکه عورتلر یوردوکلری وقتن
ایاقلرین بیره قصوب یوروسونلرکه خلخالرینك اوازه سی اشدیریله ارلره فتنه
اولیه ودخی بیوردیکه ای مؤمنلر جمیعکز توبه قیلاکز شول تقصیرلردنکه بوحکمده
واقع اولمشدر الله تعالیدن بیوروغن احکامنی بریه کتورمکه ملاذم اولاکز بو
ادبلرکه ذکر اولندی انی رعایت قیلاکز تاکه قورتلمشلردن اولاسز ودخی بیوردی

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ
يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ یعنی حق تعالی بیوردیکم ای مؤمنلر
اولدرلك سیزدن اول ارلریکه عورتی یوق واول عورتلریکه ارلری یوقدر حق

قولله بکرزدن وجاریه لربکرزدن شونلرنکم صلاح اوزره اولله لرانلری دخی
جمله لندروك اکر فقیر اولورلرسه حق تعالی فضیله لرندن غنی قیله اول یکنك دخی
جمع ایدب انلری اهل قناعتدن قیلمق کی الله تعالی کنز خزینه سی بولندر قولرینك احیانا
جنی بیلور وقیلمه رزقلرین انلره ایرشدورر بو ایت دلالت قیلورکه هرکسه کم دینی
صحیح اولوب کندوی حرامدن صقنمغه مجبور اولنسه اکر درویش ایسه حق تعالی غنی
قیلور ودخی بیوردیکم وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ
إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا
فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَنْ يُكْرِههُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ يعنی حق تعالی
بیوردیکه کندویه پرهیز وصقنمق طلب ایتسون حرامدن وزنادن شول
کسه کم نکاحه کوجی یتمز مهره ونفقه یه طاقتی یوق تا اکا دکنکه الله تعالی
کندو فضلندن انلره وسعت ویرب نکاحه کوجلری یته ودخی شول مملوکلرکز
دنکم ایکزانلره درجحن طلب ایتسلر انلری مکاتب قیلك اکر بیلورسکز
بوایتلرك سبب نزولی بوایدیکم خویطب بن غناث برقولی وارایدی طلب قلدی
مولی سفر یکم انی قیلم اول منع ایدی رانفی اولدی حق تعالی بوایتی انزردی خویطب
اول قولنی یوزاتوب مکاتب قلدی اول یوزدن بکرمیسن کرواکا بغشلدی

باقیسن

باقیسن اوددی بدرحنین غنائمندن دیه انلری حق تعالی شرط قلدیکه اکر بولرده
خیر بیلورسکز مکاتب قیلك اول خیرد یوکذره اختلاف جوودد عمرد یکه اول
کسب اوزره قوه تی یملدد ودخی حق تعالی بیوردیکم وبرك انلره الله تعالیك مالندن یکم
سیزه ویردی ودخی بیوردیکه سز جاریه لربکزه اکراه ایتمك زنا اوزره تحقیق انلر عفت
دیسلر اول اشدن نهایت دخی عبدالله بن ابی سلول حقنده نازل اولدی اول تاریخدن
دنایدی انوك ایکی جاریه سی وار ایدی انلره زنا اوزره اکراه ایدردی اوزرلرینه بنه
وضع ایتمزدی هرکون الوردی حالت جاهلیتده بونلردن استفاده لردی جاریه لرین
اوجرته ویرورلردی چون اسلام ظهور ه کلدی انی باطل قلدی اول جاریه لردن برسی
برالتون کتوردی برسی برپرده کتوردی عبدالله انلره دیکه وارك دخی زنا ایدك
اول جاریه لرد دلرکم والله بزایرق بونی اشلمزز کم اسلامه کلدك حرام اولدی
دوردیلر ایکسی دخی رسول الله نکایت قیلدلر حق تعالی بوایتی انزرب بیوردیکه سز
جاریه لربکزه زنا اوزره اکراه ایتمك تحقیق انلر اول اشدن تعفف ایدلر سیز
البته اکراه ایدب انوك حیات دنیا متاعن دیلیه سز انلرك کسبن الرسز طوغان
اولادلرین صاده سز کز زنادن حاصل اولورهر کسکم بونلره اکراه استسم زنا اوزره
الله تعالی غفور رحیم در اول اکراهدن نصکره اشلدن کناهلرینی اول اکراه اولنانلر
جاریه لردن عفو ایدر اما کناهی وعذابی اکراه ایدن اوزرینه اولور ودخی حق تعالی

بیورديكه وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ
وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ يعنى تحقيق برسنه اندردك انوك كبى ايت لركه حلالى حرامى
بيان ايدر بجيدركه سزاندن متنبه اولهسزكه اول رسوللرين نكذيب ايدنلره
نه رسم عقاب اولدى سزدخى اندن حذر ايده سز بو ايت لرى وعظ و نصيحت در شول
مؤمنلره كم تكذيبدن توقى ايدوب طاعاته كلدلر شركدن وكفردن صقنديلر ودخى بيوردىكه
اَللّٰهُ نُورُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكٰوةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي
زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ
لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ
يَهْدِي اللّٰهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ابن عباس رض بيورر معناى ايت بودركه الله تعالى بيركوك اهلنه هدايت
وبريجيدركه بونلرك كى انوك نورينه حق يولنه هدايت بولدلر ودخى انوك هدايت وبرمكيله
ضلالت حيرتدن نجات بولدلر ودخى حق تعالى انوركه مثلى مؤمنك قلبنده كه انكله
هدايت بولديكه اول قرآندر ودخى محمد مصطفى در شول درجه يه بكزر كه انوك ايچنده
چراغ وار يعنى شول چراق كبيدركه درجه ايچنده اولچراق ضوء ودخى قنديل ايچنده
اول قنديل دخى كانه شول غايت پاك درايجى پاك دركبيدر كه قتى نور لودر بونى درت نسبت
قلدى كوكب درى دردى صفات حسنى كوكلو اولدروغيجون اكرچه پاك دركن روشنلغى
اوتمز دردن ليكن اول كوكب درى تفصيل اولنوركيروقلان دانه اوزره ودخى

كوكبه

كوكبه تشبيه قلدى ايه كونشه تشبيه قلدى اندن اوترو كه آيه كونشه دوتلق نورى كمك
واقع اولوز پاك درزه واقع اولمزه ودخى بيوردىكه اول قنديلى ياندوره لر بر زيتدنكه
اول شجره مباركه دريعنى اولوركه انوك زيتى اول زجاجدن شعله ويره اكرچه اكا
دخى اودقونغدى پس بر زيتونه شجره مباركه دديى بركتى چوق اولدوغيجون ومنفعتى
بول اولدوغيجون زيرا بو زيتدن چراق يناررروشنلغى ايرق ياغدن زياده دروهم
دخى قعر درهم يعنى دياغن كم كركسه چقار درحرينده كلمشدر ناصور رنجه شفادر
ودخى بيوردىكه اول زيت شرقى دكل غربى دكلدريعنى بالكز شرقى دكلكه كون مغربه
دونجك اكا دوقنيه وبالكز غربى دكلكه كنش صباح طوغيجق اكا طوقنيه بلكه كون ايله
مصاحبدر طوغدقده طولدقده كون اكا طولوز هم شرقيدرهم غربيدر ايكى طرفدن
نصيب الور حسن بصرى ايدر اول دنيا اوجمدن دكل اكر دنيا اوجمدن اولايدى
بو برمثلدركه الله تعالى تمثيل ايدركذ ونورنه يعنى يقين اولوركه انوك زيتى شعله
ويرر دخى اكا اودد وقنديل غايت صفا سندن چون اود نور نور اوزره اولدى يعنى
اود نورى دليلدره وبر زيت نورى قنديله وبر قنديل نورى صرچه نك صفاسندن
علما اختلاف قلديلر بو تمثيلك معناسنده بعضيلر دديلر بو تمثيل محمد نورنه واقع اولمزدن
مشكات انوك صدريدر زجاجه انوك كوكلدر مصباح انك ايچنده پيغمبرلك
نوريدركه پاك درلشدر اول مبارك اوجمدنكه نبوت اوجمدر يقين اولدركم محمد
انوك نورى وانوك رسولى ايروكى خلقه ظاهر اولهكور يجك ودخى عنوزين

رسولم ديو

خبر ویرمدن تکم اول زیت ویرردی هنوز او دقوعدن شرقی غربی دکل دوکی
یعنی اول محمدیهودی ونصرانی دکل زیرا یهود مغربه نصاری مشرقه قبله اول بر
مبارك انجرن یاندور لمشدر که ابراهیم نسلندن وجوده کلوبرر نور نوز اوزره
بری ابراهیم عم کوکلنك نوری بری محمد جسمنك نوری ودینی حق یتجی هدایت
ویرورکیمه دیلرسه کندو نورنه که اول دین اسلامدر وبصیرت نوریدر دینی قرآن
نوریدر حق یتجی عشالتری خلقه بیان ایدر فرهاره قریب اولوب کلمکلغی اسان او
لدوغی چون تاکه بونکله کلیملرکه اورسولان شرقی ومربیسی واکثا متابعت قیلان
مؤمنلرك یعنی زیاده اولمه وکافرلرك زعمنجه اعانه قوبه ودینی یوردیکی فی
بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ
رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ
الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ یعنی اول معباع
یاندوردلدی شول اولوایچنده که انلرك بنیادی رفع اولنمشدر واکثا تعظیم اولنما
غیجون که انده باطل وهرزه سوزلر سویلنمیه وانلرك کتابی اوقنه ودینی نماز قیلنه
انده کیملردوه وکوندوزلردوه بواولردیه وکی مسجدلردن تکم بریوزنده مسجدلر
الله تعالینك اولردیه نور ویررکوك اهلی انلرك نورین کوردیکم براهلی کوکده
یلدزلرنورین کوردیکم اول اولوده انلرواركه انلری تجارت
اعمك غافل قلمز اللهم ذکر ایتمکدن بوتجارتی محصوص قلدی بونده ذکر ایتمکه زیرا

بوانسا

یوانسانی غازدن وباقی طاعتدن مشغول قیلوب فوت ایتدرمکدر تجارتدن
اولونسنه یوقدر اما بو ذکر ایتدوکی تجارتدن مراد ستون المقدر اکرچه لفظ
تجارت الفعه صاتمغه اکسترلم شاملدر زیرا تجارت ذکر ایتدکدن نصکره بیع دخی
ذکر ایدی معلوم قالدیکه اول تجارتدن مراد شراد روبیع انلری غافل قلمز مسجدلره
ماضی کلدکدن غازلری اقامت قلمایجون وقتیله زیرا غاز وقتدن تاخیر ایدن غا
زی اقامت ایتمش اولمز سالم ایدرکه ابن عمر سوق ایچنده اوتوردی اذان اوقندی
خلق دکاندن قیاوب مسجده کیردیلر عرواوغلی دیدیکه بوایت بونلرك حقنده نازل
اولدی ودخی بوردیکه اول ارلری الله تعالی فرض اولمش زکوتی ادا قلمدن وکوزل
عمل قلمدن غافل قلمز شول کوندن تورقوکه کوکلتروکوزلر اولکونده متقلب اولور
شول حالدنکه دنیاده املك اوزرنده اولدی شکدن کمزلر کوزلرك پرده سی رفع
اولوب وکوزلری دوردت یکا متقلب اولور تورقصدیکه عجبا قنغی طرفدن برنی
عذاب طوتم دیو وبرانلرعزنه بردن کلمه صاغدنی صولدنی بوردیدوکزکون اول
قیامت کونیدر ودخی بوردی لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ یعنی بوارلرا قامت صلوة واداء زکوة
مشغول اولدقلری انرن اوترودکه الله تعالی انلری عوصلندوردسوال ایتدکلری عملرلرك کوزه ایلم ویاوزعملرندن اجزالندرمیه ودخی فضلیله بونلرك عمو
ضلرینی زیاده قیلوبره که الله کیمه دیلرسه رزقلندوردحسابسز بونده نصکره بوردیکه

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّىٰ إِذَا
جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ● أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ
سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَنْ
لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ یعنی شولرکم کافر اولدلرانرك عملار
بنك مثالی قیامت کونده شول دنیاده کی سراب کبیدر کم صباح وقتنده اولور
یازده اتشی حرارتندن بخار یردن قالقر صوبکی کورینور صوصمش کشی انی کوروب
صوصوب فرح اولور تاکه اول سراب یرینه کلور هیچ نسنه بولمز کافر لردخی انجلین
صوصولرکه عملارینك انلره منفعت اولمه قجنکه ملك الموت انکا کلمه کم اول فعلنك
جزاسن انکا عملارینی کوره کم الله تعالی بنك حسابی سریعدر کوزاجوب یوندخ حساب
ایدر وبیدور اولدخی مثل ظلمات کبی بوردیکم اول کافرلرانك عملارینك مثللری شول
قره کوللر کبیدر اولدرانك دکزلرینده کم موج انی قپلمش اولمه اول موج اوزره
بر موج دخی اولمه انوك اوزرنده قره کوسی دخی قپلمش اولمه ظلمات ظلمات اوزره بر
بلوط ظلماتی وبر موج ظلماتی وبر دخی دکز ظلماتی بوظلماتلردن مراد کافرلرانك
عملاریدور دکز کبی انلرانك کوکلاریدر موجلاری بری بری اوزره اول جهل وحرص تدرکم
کوکلارینی قپلمشدر اول بولت قره کوسی یوقاردن اول مهر طبعدرکم کوکلاری اوزره
اوریلمشدر بولردخی بش قره کوللق اوزرینه دونکم مؤمن بش نور اوزرینه درسورة

قره کوللق

قره کوللق کورد کلری قره کوللق جهد قلری قره کوللق قیامت کونده وارجق مرلری قره کوللق
یعنی اول قره کوللقلردن نظر ایدن کشی شویله دیرکم اکرالینی چاریه نظر ایلم نورمز
شول کسیکم حق تعالی نور ویرمدی انکا نوردن نصیب یوق یعنی کسیکم حق تعالی هدایت
ویرمدی ودین انکا نصیب قلمدی انکا ایمان ویرملدی ودخی بوردیکم الم تر ان الله
یسبح له من فی السموات والارض والطیر صافات کل قد علم صلوته وتسبیحه
والله علیم بما یفعلون ولله ملك السموات والارض والی الله المصیر یعنی کور
مزمسن یا محمد الله تعالی انکا تسبیح وعبادت قیلدیغنی شول کسلرکم کوکلاره درو دخی
انلرکم یرده درتو شلردخی قفسلرین آچوب هوایه اوزنده انکا تسبیح ایدرلر ویونماز
قیلیرلر وتسبیح اوقیوب اولرکلیسی کذرونك نمازن بیلور وتسبیحی بیلورکه نماز آدم اوغلندر
بیلکدر وتسبیح سائر مخلوقلرکذر الله تعالی دخی بوتلرك نه اشلدیکلرین بیلور انکا خفی نسنه
یوقدر زیرا نوکه کلرمدکی کلی خاص الله تعالی بیلکدر قولنك ذنب واره حق یری اولدن
یکادر ودخی بوردی الم تر ان الله یزجی سحابا ثم یؤلف بینه ثم یجعله رکاما
فترى الودق یخرج من خلاله وینزل من السماء من جبال فیها من برد فیصیب
به من یشاء ویصرفه عن من یشاء یکاد سنا برقه یذهب بالابصار یقلب الله
اللیل والنهار ان فی ذلك لعبرة لاولی الابصار یعنی کور مزمسن یا محمد تحقیق
الله تعالی بولتلری نسنی سورر نه یره دیلوسه اندن اول پارچه طغلمش بولتلری بریرده دو
شوروب نه یوجه ایدر بری بری اوزره قنی قنی طاغ کبی ایدر دخی کورمسن انوك آراسندن

يعنى لرى چقرو دخى اول كوكدن اندرو شول طغه رمقدارى طولو لردن بعضلر
دولركم اندرو اول طاغلردن اول طولو طاغلر يدرلر شدو دراول طولودن
كيمه ديلرسه انوك اكنى وباغلردن نهلاك ايدرو كيمه ديلرسه منع ايدر اكا زيان
ايركور مزيقين اولورك اول بولندن جمان برقان روشنلغى كوزلرنورين
الدغايت ضياسندن ودخى حق تعالى بوكجه لرى كوندزلرى وندودب بركيدرر
برين كوتورر تحقيق بوذكر اولنان نسنلرده دلالتلر ونشانلر واركه عبرت الر
بلمز بدرستى كه حق تعالى برقاچ دونه دلرسه اسنلر عجزى يوقدر بونسنلرى
انلر اكلركه عقل استعمال ايدرو اهل بصيرت اولورلر بونلر نصكره بيوردى والله خلق
كل دابة من ماء فمنهم من يمشى على بطنه ومنهم من يمشى على رجلين
ومنهم من يمشى على اربع يخلق الله ما يشاء ان الله على كل شئ قدير يعنى
حق تعالى بريتدى هر دابه يى صوصكه نطفه دن مراد بولندن هر حيواندركه ديناره
مشاهده اولنور فرشتلر بلمزلر اندن ارتق زيرا بزانلرى مشاهده قلمزلر ودخى
اول برادلن دابه لرك بعضسى قرنى اوزره يورر يلانى كبى وبرنجه لرى ايكى اياق
اوزره يورر آدم وقوشلر كبى وبرنجه لرى دوت اياق اوزره يورر بهايم وسباع
كبى بدرستى الله تعالى نه كوكسه قادر دراسنلر عاجز دكلدر ودخى بيوردى
لقد انزلنا اليك ايات بينات والله يهدى من يشاء الى صراط مستقيم ويقو
لون امنا بالله وبالرسول واطعنا ثم يتولى فريق منهم من بعد ذلك

وما

وما اولئك بالمؤمنين يعنى تحقيق برانلر دن اول ايه بكم بيان ايدجك دخى
باطلى حلالى حرامى وانى جمله اشدر لربيورر لر اما بعضسى هدايت بولوب ايمانه كلور
زيرا حق تعالى كيمه ديلرسه هدايت ويررطوغرو يولم كتورر واما بعضلرى دينر لركه بز
الله ورسوله ايمان كتوردك مطيع اولدق بوندن نصكره بر جماعت كروحق تعالى
طاعتندن اعراض ايدرلر حق تعالى حكمندن غيرى حكم دعوى ايدرلر انلر كلى مؤمنلردن
دكلدر بوايمك سبب نزولى ابن بشر حضرتلرى كه منافقلردن اوكله بر يهودى ايله
بر مرد عواسى وار ايدى اول يهودى ديدكه بودعوامزه محمد حكمى دكلمى اول منافق
ديدى كعب بن اشرف حكمى دكلمى محمد برم اوزره حيف ايدر ديدى حق تعالى بو ايتى اندر
بيوردى واذا دعوا الى الله ورسوله ليحكم بينهم اذا فريق منهم معرضون
وان يكن لهم الحق ياتوا اليه مذعنين افى قلوبهم مرض ام ارتابوا ام
يخافون ان يحيف الله عليهم ورسوله بل اولئك هم الظالمون يعنى تحقيق
انلر دعوت اولنسلر الله تعالى دين ورسولدن يكاتاكه رسول انلرك ايله اسنده
حكيدر حكم ايلركوره ناكاه بر جماعت بونلردن اعراض ايدرلر نكرى حكمندن قچرلر اكر
بنسلركه حق كندولركدر رسول حكمنه مطيع اولوب كلورلر زيرا بيلورلركه حق كندو
تركدر اعتماد ايلركم كندو اوزرنده بركسنه نك حقى اولسه نجه حكم ايدرسه كندولر
غيرى اوزرينه اولسه حكم ايدر حق تعالى بيورر بونلرك كوكلنده مرض نفاقى وارد ويا خود
بونلرده شكى ايدرلر كه انلرى وارد ويا خود قورقرلر مى كه الله تعالى ورسولى بونلره

خیف ایدوب ظلم ایدرلر بو کلام توبیخ درکه انلری ذم ایدر یعنی بیلورلرکه رسول امینه
یوندره حیف ایتمکدر بلکه یوندر ظالملردرکه کندو نفسلرینه ظلم ایدرلر حتی دن اعراض
ایتمکله ودخی بیوردیکه انما کان قول المومنین اذا دعوا الی الله ورسوله لیحکم
بینهم ان یقولوا سمعنا واطعنا واولئک هم المفلحون ومن یطع الله و
رسوله ویخش الله ویتقه فاولئک هم الفائزون یعنی حق تعالی بیوردی
بدرستی کرچک مومن اولانلرک حالی وقولی بجمن دعوت اولنسه الله لک کتا
بندن یکا دخی انلرک رسولندن یکا کله انلرک ارا سنده حکم ایدیه اویله کرکدرکم دیه لر
اشتدک قبول ایتدک واول دعوته مطیع اولدق کما اجابت ایتمکله بویله دینلردن فلاح
بولوب سعادته ایریشدرلر پس هرکیم حق تعالیه وانک رسولنه مطیع اولدی هرحالده
کوک سرور وکوک بلاوزحمت حالنده دخی حق تعالیدن قورقسه ورحالنده بیلوب جمله
مخالفاشدرانلرحکم شرعه مطیع اولوب وزحمت الحالنده حددن کچوب صبری ترک
ایدوب شکایت دیلین اجمزجزعلر ایدب حطالره دوشمز کندو حالنی ضبط ایدوب
صقلدی یوندردرکه ابدی نجات بولوب مراد حاصل قلدلر ودخی بیوردی واقسموا
بالله جهد ایمانهم لئن امرتهم لیخرجن قل لا تقسموا طاعة معروفة ان
الله خبیر بما تعملون قل اطیعوا الله واطیعوا الرسول فان تولوا فانما علیه ما
حمل وعلیکم ما حملتم وان تطیعوه وما علی الرسول الا البلاغ المبین یعنی
منافقلر انا یحب رسوالله دیدیلرکه هرقنده کم سن اولسه سن بزدن خی سنکله اولورز

چقرز

چقرسانی بیله چقادرز طورسانی بیله طوردوروز اکر غزایه بیورسانی وادیرز حق تعالی دخی
بوآیتی انلرک جوابنه بیوردیکه یا محمد بومنافقلر انداکا یحب دیدیلرکه اکر بوامری ایدرسانی جمعیتی
سنکله بیله جمله لری دیکل یوندره که انداکا یحب سیزدن بواطاعت بیلنوب معلوم اولمشدرکه
دلله اطاعت قیلورسز قبلیله دکل بوامردرکه بلمشدر بوحقیقت یلاندرکه سویلرسز اما
اشتباک وقندره علتکز ظاهراولورکه انولن خلاقی اشدرسز کرکلو طاعت اولدرکه خالص
نیتله اولا فضلدر انلرکم دللره اولمه فعل اکا موافق اولیه تحقیق حق تعالی سیزلرکی کوکلو کزده کی
دقیق ودخی سرلریکزی بیلورنه اشدرسز ایت امدی انلره ایت یا محمد الله تعالیه مطیع اولان
وانولن رسولنه مطیع اولانلر اکر اولورلرسه نجات بولمه لرو اکر حق تعالی طاعتدن اعراض
ایدرلرسه تحقیق اول رسول اوزرینه واجب اولن اولدرکه اکا امر اولندیکی بزدن خبر
ایرشدوره ودخی سیزلرک اوزریکزه واجب اولدرکه تکلیف اولنوب امر اولندوغیکزدن
اول رسالتی قبول ایدوب اجابت ایله سزکا مطیع اولمه سزاکر اول رسوله مطیع اولورسکز
هدایت بولورسز سعادته ایرسز رسوله واجب دکل الا تبلیغ بزدن سیزه تبلیغ رسالت
قیلمادیکی اما حساب برفراوزیمزه دیرسیزکله کم قلدوغیکز افعالکز جزاسین بولمه سز ودخی
بیوردیکه وعد الله الذین امنوا منکم وعملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما
استخلف الذین من قبلهم ولیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم ولیبدلنهم من
بعد خوفهم امنا یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا ومن کفر بعد ذلک فاولئک
هم الفاسقون یعنی حق تعالی وعد قلدی بزدن قبول کمسه لرکم ایمان کتوردیلر وصالح

عمل اشلدیلر اندایجوب کندوزاسنه قسم قلدیکه البته عربلك عجملك کافرلرینك یرلرینی یورتلرینی
مؤمنلره میراث وانلری هلاك ایدوب مؤ[illegible]جی یرلرینه خلف دیکه انلرك ملکلرینی وسیا
ستلرینی وانده ساکن اولنلری سوروب کیده سنکم بونلردن اول بنی اسرائیلك احیالرینی هلاك
ایدوب معموره وشاهدن انلرك یورتلرینی موسایه تابع اولنلره میراث قلدی وانلرك یرینه خلف
دکدی دخی حق تعالی قسم قلدیکه بوایمان اهلینی انلرك بلاد لرینه قرار طوتوب یورتلرینی بول ایدوب
دینلرینی غالب قیلاجمیع دینلرا وزرینه ودخی اندایجدیکی بونلرك حالنی تغییر ایده قورقولرینی
امینلکه دونوروه ودخی حق تعالی بیورر بوجمله سنی مؤمنلره وعده قلدم اندن اوترو کیه انلر
بکا شرك ایتمه لر اول عالیه ایدر بروایت وحی اولدقده نصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
اون یل مکه ده اکلندی وانده امر اولندیکه کافرلرك زحمتنه صبر ایده امانجیه کوندز قورقودن
امین اولمزلردی هیچ برشی نه کیجه نه کوندز سلاحسز اوزرلرندن کیدرمزلردی بس حق تعالی
بوایتی اندروب وعده سنه وفا قلدی دینمزی اظهار ایلدی اولیا لرینه نصرت قلدی دشمنلری
اوزره قورقوسی قویوب انلردن دفع ایدب امین قلدی امر ایلدی مدینه یه هجرت قیله لرودخی
بیوردیکه کافرلره قتال ایده لر ودخی بیوردیکه هرکمسه که بونلره نصکره نم نعمتلریمه کافر
اولوب امرمزه طوتمامغله شکرین یرینه کفور میه لر انلره الله عاصی اولوب امرمزدن چیقمش اولورلر
اهل تغییر دیمشدکم اول بوبعثته کافر اولوب بونعمت حصللرینه انکار ایدنلر انلر اولدیکم شمدی
قتل ایدوب یرلرینی اشلدلر حق تعالی حالا لرینی تغییر قلدی امنیلکلرینی قورقویه دونذروب ارا
لرنده قتال واقع اولدی الفت واخوت سورلدی ودخی حق تعالی بیوردیکه وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ

واتوا

وَآتُوا الزَّكٰوةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَأْوٰيهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ يعنی حق تعالی بیوردیکه چون بزسزه ونعمتلرله انعام قلدق
سزدخی انوك شکرینی یرینه کتورمکجون نماز قیلك ومالکزدن زکوة ویرمك کسزه فرض
اولنمشدر ودخی رسوله مطیع اولك نه کم بیوردی طوتمك واندن نهی ایتدی صاقنمق اولدکه
امید طوتدوغکز رحمته اولشوب سعادت بولهسز ودخی یاحمد اوله ضفاکه بوکافرلر بربوزنده
برى عاجز قیلمزلر یرغمانمزدن ایرشیمه فوت اولوب قورتولمزعاقبت انلرك قرارکاهلری
اول اودرکه اول نه یاوزدونوب وارجق یردرکه مقام ابدیدر صوکندن هلاص ممکن دکل
ودخی بیوردیکه یَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا
الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلٰثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلٰوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ
بَعْدِ صَلٰوةِ الْعِشَاءِ ثَلٰثُ عَوْرَاتٍ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ
عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلٰى بَعْضٍ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ يعنی حق تعالی
بیوردی ای نرکم ایمان کتوردیلر دستوردیلسونلر اوزیکزه کیرمکه شونلرکم قولریکز
وجاریه لریکز دودخی شونلرکم عورت حالنه مطلع اولوب اندکلرصحبت قیلق حالنه بیلورلر
لیکن دخی بلوغیت حاصل اولمامشدر اذاد لوردن ودخی دستوردلسونلر اوج وقت
ایچنده برارته نمازندن اوکندن وبراویله دن اول وقتلرده که حرارتدن طونکرچقاردوب
قویه سزحلوت اولهسز قوشلق اویقوسنه واره سزوبردخی یتسونماز نصکره بواوچ وقتده
دستوره محوص قلدی اندن اوترو که بونلرحلوت اولهجق ساعتلرد رومطونلرین صویونوب

راحت اولمق وقتلر در وقت اولمه كه برحاله مشغول اولمه كه كسه كا مطلع اولمه غير خوشنو
كورميه اجنبيدن وكرك قوانمدن اولسون هر وقتده دستور ديلمه لركه نك اوزرينه
دستور سز كيرميه لر اول اوج وقتده كه انده طونكز ثوب كشف عورت ايدر سز اما اول اوج
وقتده نصكز خدمتكارلر اكر دستور سز اوزيكزه كيره لر سز وانده كناه يوق زيرا انلر
سيزك اوزيكزه كيرمجيلر حتى بعضيكز بعضيكزه كيرمجيلر در وذمى بعضكز بعضيكز
اوزينه كيرمى حتى اول اوج ساعتده خدمتكارلر دستور سز كيرميوب دستور ديلسونلر
باقى كلى اوقاتده سيزدن بريكزدن دستور ديلمك كه حق تعالى سيزه بو رسمه ايتدرمه حكمى
بيان قيلوركم طوتاسز زيرا اول علميدر سيزه نه نسنه صلاحدر انى بيلور وحكيمدر سزه خير ايله
امر حكم ايدر مقاتل ايدر بو آيت مرتد قرئى اسماحتده نازل اولدى كه بريلوغه ابرشمش قولى
وارايدى كلوب بر وقتده انك اوزينه كيردكده اول انى موش كورمدى طوروب رسول الله
قتنه كلدى ديركه يا رسول الله بزم خدمتكارلريمز واوغلنريمز بزم اوزريمزه كيرورلر
بوحالده كه بزاول وقتلر انلرك اوزريمزه كيردكلرين موش كورمزز رسول الله برز توقف
قلدى حق تعالى بو آيتى انزوريب بو احكامى بيان قلدى وذمى بيوردى كه وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ
الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ يعنى چون سيزدن اول اطفالكز كيم حر لردر مقام احتلامه ايرشوب بالغ اولمه وذمى
هر وقتده سيزدن دستور ديلسونلر نتكم انلردن اول اول رجالكز دستور ديلر لردى اشبو
نجلين موقتا دلايلرينى واحكاملرينى سزه بيان قيلوركه اول علميدر حكيمدر قولرينك امورينى

بيلور حكيمدر بو نمزكون تدبيرلرى بر سعدين مسبب ايدر برمكسه وارايدى كه اناسى اوزره
كرمكه دستور ديدى بوايت انوك حقنده نازل اولدى خذ ينفيه صوردى بوركه كشى اناسى
اوزره كيرمكه دستور ديلك لازمى بلى كركدر ديدى اكر دستور سز كيرورسك وقت اوله
انزن موش كليجك نسنه يه مطلع اولمه سن خاطرى قله سزدن اناحتى يكدر ودخى بيوردكه
وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ
ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
يعنى شول عورتلركم اولمدن قيزدن وعذركورمكدن قلمشدر يا شارى چولوغنزن
ارطرفزن اميدلرى كسلمشدر انلره حاجت قالمامشدر انلرك كبيره كناه يوقدر
بعضى طونلرينى انلر قتنه كيروب اوتره لر پرده كبى ياخود چارشف كبى كه طونلرى
اوزرينه اوستلرينه اورلر ودخى شول اورتوكه دركبكلرى اوذرينه اورتر لر بونلرى
كبرورسلر كناه اولمز امابا شلرى صارغى سن كيدرمك دوادكلدر واول كيدردوكلرى
دخى انلرن اوترواوليه كه زينتلرى اشكاره ايده لر اكر انلر استعفاف ايدوب رعايت قيلور
ايسه كه اول چارشفلرين وقتلرين انلر قتنه كوسترميه لر انلره اول خير لودر الله تعالى
سميعدر قولرينك كلاملرى هر نه وجهله اولورسه ايشدورو وذمى عليمدر حالارين بيلور
بونمزنصكز بوردى لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا

192

مکتم مفاتحه او صدیقکم لیس علیکم جناح ان تاکلوا جمیعا او اشتاتا فاذا دخلتم
بیوتا فسلموا علی انفسکم تحیة من عند الله مبارکة طیبة کذلک یبین الله
لکم الایات لعلکم تعقلون ابن عباس ایدر رضی شول وقتکم حق تعالی بو ایتی انزو رب بیورد یکه یا ایها
الذین امنوا لا تاکلوا اموالکم بینکم بالباطل یعنی ای انلر کم ایمان کتوره یار مایالر بکزی
اراکزده اراکزده امور باطله ایله پس مسلمانلر دخی خسته لرله وکتورو دم وکوزسز لرله دخی
اغسقلرله طعام یمکدن اجتناب قیلدیلر دیدلر که مالمزلرک افضلی طعامدر دیو حق تعالی بر نی آیلدی
ایلدی تعالی باطله یمکدن یکوزسز لرا وکارینه که طعامك اویمی قدنه ایدوکن کوزمز لرکه انلرن
مراد لرینی بر نه کتوره لر واغسق اولمز اوطور مقده تمام دولنوب اوتوره مز لرکم طعام وسنه
اذدحام ایدوب مراد لرینی بر نه کتوره لر وخسته خود ضعیف اولور طعامه المیوبمه مراد لرین
تمام استیفا قلمز لر دیو کفر باطل اولور حق تعالی بو ایتی انزو رب بیان قیلدیکه سیزك اوزرکزه
حرج یوقدر که کوزسز لرله واغسقلر وخسته ایله طعام یمکدن ودخی سیزه کناه یوق کندو
اویکزده یمکدن کرك عیالکزنالی اولسون کرك هودکزنالی اولسون زیرا عودت اویی دخی
کندواوی کبیدر ودخی آتا لویکزاونه ودخی عمو لویکزاونه دخی خمته لویکزاونه ودایی لویکز
اونه وبنه لویکزاونه یمکده حرج یوقدر ودخی شول کسه لرا ولونه که انلرك مفتاحلرینه
سیزمالك اوله سز ابن عباس رضی ایدر بونلرن مراد کشیلك کندو وکیلیدر که انی حاصلی
اوزره وکیل دکخدر انلرك یمشلرندن وسودلرندن بیرسه قابز مز آتا کتورمیه ودخی حق تعالی
بیورر سیزه کناه یوقدر اکر اشبو بیدکلریمز اوله رده سیزکو ردوکزو قتی طعام یلرندن

برسکز

برسکز انلرنه حاضر دخی اولمز سه آتا اول شرطله که انلرن زواده کتورمیه کز مه ایدر
انصار دن بر قوم یا کز طعام یمز لردی الامکز قوز کلیدی انوقله بر لردی حق تعالی انلره رخصت
اولما غیچونکه کاه یالکز کاه جمع اولوب یمه لر یا ایتی انزو رب بیورد یکه سیزه خرج یوقدر
نجه دیلر سکز بیمه سزکز جمع اولوب یمك کرك متفرق اولوب یمك اما نجه که انلره کیره سن
بعضکز بعضیکزه سلام ویرك یعنی کشی کندواونه کیره سه کرك اهلنه واوی جماعتکیم
وارسه انلره سلام ویره ابن عباس رضی ایدر اکر کیره وکی اوده کسه اولمه دیه که السلام
علینا وعلی عباد الله الصالحین ودخی بعضلر دیدلر که قچن مسجده کیرسك دیکل
سلام بزه اوزرمزه اولسون دخی للرهك صالح قوالری اوزرینه اولسون انونك کبی
سلام حق تعالی قتنه که برکتی کثیر اوله واجر عظیم اوله پس حق تعالی سیزه اشبو نجلی حکملر
بیان قیلور آیتلر له تا اوله که اشبو ب فهم ایروب اکلیه سز وبونکله عمل ایروب نجات بوله
ودخی بیوردیکه انما المؤمنون الذین امنوا بالله ورسوله واذا کانوا معه علی
امر جامع لم یذهبوا حتی یستاذنوه ان الذین یستاذنونك اولئك الذین یؤمنون
بالله ورسوله فاذا استاذنوك لبعض شانهم فاذن لمن شئت منهم واستغفر
لهم الله ان الله غفور رحیم یعنی بدرستی حقیقت مؤمنلر انلردرکم الله ورسوله
ایمان کتوردیلر وتحکم انلر رسول ایله بیله اولسه لر برامر اوزره که انلرن جمع اولمز لادم
عزامتشوره تی کبی یا جمعه یا بیرامر تمازنه یا جماعتله صلوة مفروضه قلمغه یا بر مصلحت ایچون
جمع اولسه لر طاغیلوب کتمز لرتا اولجمع اولدقلری اشی تمام قلمیچه و رسولدن دستور

دلمیچه

يد رسي شولركم سندن دستور دليلر انردركم الله و رسوله ايمان كتور ديلر مجن
انلر بعض اشلرينه دستور دليلر انردن قغينسنه ديلرسك دستور ويركه دونوب اول
اشلرين قوره لر و انلر ايجون حق تعالى دن مغفرت ديلكل كه حق تعالى غفور و رحيم در بالغير
دخى رحمت قيلوب اسركر اهل علم در لرهر اشكم مسلمانلر اندن اما ملجع اولهلر كركدركم
مخالفت قيلهلر و انى قيوب كتمهلر لاجرم دستور ويلمه كيره لر پس مجن دستور ديلسلر محير
در ديلرسه دستور ويرمه ويرميه و دخى حق تعالى بيورر كه لا تجعلوا دعاء الرسول
بينكم كدعاء بعضكم بعضا قد يعلم الله الذين يتسللون منكم لواذا فليحذر الذين
يخالفون عن امره ان تصيبهم فتنة او يصيبهم عذاب اليم الا ان لله ما في
السموات و الارض قد يعلم ما انتم عليه و يوم يرجعون اليه فينبئهم بما عملوا
و الله بكل شئ عليم يعنى حق تعالى بيورر رسولك دعاسنى سزاوزركزه شول بعضكزه بعضكزه
دعا قلدوغى كبى ضمانك انولك عاسندن حذر ايدك انى قاتمك كه انولك دعاسى عذابه
واجب ايدر بجدر تا محاهدلر قتاده دديلركم بونك معنسى اولدركم سز رسولى كندو آديله
محمد ديو چاغرمك بر بركزه چاغرمكدوغى كبى انى اولولك و اكا تعظيم ايدك يا نبى الله يا رسول
الله ديك انى دخى تواضعله ديك بدرسى حق تعالى بيورر سيزدن شونلركه كذولرى ستر
ايدوب بر بريندن صغرر كيدرلر اوغرايلر رسول كورمسون ديو آين عباس رضم ايدر منافقلر
جمع كون مسجده اوتوروب رسولك خطبه سيني دكملك غايت ثقيل كلوردى بر بريندن
پرده اولوب مسجددن اوغرايلر چقار كيدرلردى پس حق تعالى بو آيتى اندوب بيورديكه الله تعالى

سيزك

سيزك نه قلدوغنكزى بيورر و اكا مجازات قيلور پس حذر ايديب صقنسونلركه رسولك امرينه
مخالفت قيلوب اغراض ايدرلر دستور سز اندن دونب كيدرلر تاكه اكسزدن انلره دنيادة بر
فتنه يا خود عذاب اوليا كه تحقيق الله تعالى نك خاص ملكيدر نزاعسز شول نسنه لركه كوكلرده
و ايجنده ده در دوكلى انولن قولريدر حقيقت بيورر سيزكم نه نسنه اوزرينه سزايماندن نفاقدن
شول كونده كه باش طيراقدن قالدوب اندن يكاده نه سزاولوقت سزه اول خبر خيردن
شردن نه اشلدوكزخى تعالى عليمدر دوكلى نسنه بيلور اكا برنسنه خفى دكلدر اعلم بالصواب

سورة الفرقان سبعون وسبع آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

تبارك الذى نزل الفرقان على عبده ليكون للعالمين نذيرا ابن عباس رضم ايدر تكثير
كثير اولدى و عظمتى كبير اولدى اول الله كه اندردى يو قرانى اول قولى محمد اوزره
تا كه جميع عالم اهلنه جنته و انسه اولقران دخى محمد قورقوچى اولهو يوندن تصكره بيورديكه
الذى له ملك السموات و الارض و لم يتخذ ولدا و لم يكن له شريك فى الملك و خلق كل
شئ فقدره تقديرا يعنى اولقران اندردى اول الله كه بو بيرلرو كوكلر ملكى انوكدر و انك
شريكى يوق ملكنده دخى كندويه ولد طوتمادى اهل و اولاد دن منزهدر كل مخلوقى اول
يرندى خالق مخلوق يه كه صلاحى وارانك اوزرينه مقدر اولنوب تقدير ايدى هر بريندك
اجلين و رزقين شول قدر كه ديلدى مقدر قلدى بر لو بر نجه دوزدى كه هيچ نقص و خللى
يوق پس كلى مقدارات جارى اولوب وجوده كلدى يا دلدى و فق ارادت اوزره اول الله تعالى
قدر جل تعالو تسزو دخى بيورديكه و اتخذوا من دونه الهة لا يخلقون شيئا

وهم يخلقون ولا يملكون موتا ولا لانفسهم نفعا ولا يملكون موتا ولا حيوة
ولا نشورا يعنى اول بته طبنلر اللهى قوب كدولر اندن غيرى برالله طوتندير لركه اصنامدر
هيچ برنسنه يرتمغه قادر دكل بلكه كندولر دخى مخلوقدر واكثا مالك دكلار كه كندولردن برباليى
دفع ايده لر يا برمنفعت الحق نسنه كندولر حاصل قيله لر ودخى قدرتلرى يمز اولدرمكه ودرتى تليغ
واولمدن نشكره بعث ايروب كيروفورمغه هيچ برنسنه اصلا قدرتلرى يمز ودخى يوردكه وقال
الذين كفروا ان هذا الا افك افتراه واعانه عليه قوم اخرون فقد جاؤا ظلما
وزورا وقالوا اساطير الاولين اكتتبها فهى تملى عليه بكرة واصيلا يعنى ايسه لر
اول كافرلركه نضر بن حارث راصحابيله كم دكلدر اشبو قرآن الايلان سوزدركم محمد كندو
دن دوزر واول يهود جبر ويسار وعداس دخى انى دوزمكه محمد معاون اولدلر بوسوزلرى
مكه ده اولورلردى اهل كتابدن ايدى اول مشركلر زعم ايدرلركه محمد انلردن اوكرنور چاغر خبر
ويرر حق تعالى بيورر حقيقت اول كافرلر ظلم وافترا ايدركلدر بلكه حق تعالى كلامنى يلانه نسبت قيلدلر
ودخى اول نضر اصحابيله دركه اشبو قرآن اللهدن دكلدر بلكه اول كبارك قصه لريدركه
سطر اولنوب يازلشدر رستم واسفنديار كبى محمد انى يازدوروب اول جبر ويسار وعداسدن
تعليم الور اول حكايتلرى انوك اوزرينه اوقور محمد انى اشيدوب صفا كيجه ده كوندزده تاكه
چيقوب انوكله خبر ويره خلقى الدايه كندويه اويدوره حق تعالى انلرك سوزلرينى ردايروب بيوردكه
قل انزله الذى يعلم السر فى السموات والارض انه كان غفورا رحيما وقالوا مال هذا
الرسول ياكل الطعام ويمشى فى الاسواق لولا انزل اليه ملك فيكون معه نذيرا

او

اويلقى اليه كنز او تكون له جنة ياكل منها وقال الظالمون ان تتبعون الا رجلا مسحورا
يعنى حق تعالى بيورديكه يا محمد بو ايت اول كافرلر كم قرآنى اندردى اول الله هم برلرده كوكلارده قصو
اسرارى وغيبلرى بيلور ودخى غفور در اكاه وشكرى برلغور ودر حمد رضيعفلرى اسركر دخى
اول كافرلر دلركم تولدى بوحمد كم بن رسولم در وبرجانلر اولدخى طعام يروصو قمار يوريب
معيشت طلب ايدرلر سكم بزايده رزيس نه جايز اولدكه اول پيغمبر لغه برزه اوزرينه تفاضل
قيله لر كلوب رسول صلى الله عليه وسلم ده دلرديكه يا محمد سن ملك دكلسن زيرا طعام يرسن
فرشته طعام يمز وصو قمارده كدرسن كندوكى خورطوترسن بوكافرنه كردلر هب فاسد در
زيرا انوك طعام يدوكى اندن اوترو ايديكه بشردى بشر اولان البته طعام يسه كرك
وصو قماده يورودوكى تواضعدن اوترو ايديكه تواضع اندن صفتى ايدى هيچ بونلردن برسببى
پيغمبر لغه مانعى دكل اندحسد لرندن سويلرلردى دخى ده دلركم نجون انوكله برفرشته
كلميدى كه انك رسولا لغنى خلق اينجه كرچكلميدى انوكله بيله اولدخى نذيرا اولوب ده موت
قلميدى باخود نجون كنا بركنج ويرلدى كه كوكدن انكا القا اولنيدى اول اندن خرج ايدوب
طعب معيشتده اوليديدى باخود نجون انك بربستانى اولدىكه اندن يييدى كمسنه يحتاج
اوليديدى پس بونظالملر ايمان كتورزلره ديرلرديكه سز متابعت قيلمز سز الا برآدمكه اول كندو
نفسنده الدنمشدر حمدن يوزدوندر مشدر ودخى حق تعالى بيوردكه انظر كيف ضربوا
لك الامثال فضلوا فلا يستطيعون سبيلا تبارك الذى ان شاء جعل لك خيرا
من ذلك جنات تجرى من تحتها الانهار ويجعل لك قصورا يعنى حق تعالى بيوردر نظر اليله

کو ریا محمد بوکا فولر کہ سکا بخہ ضرب مثل ایدر لر در لر کہ محتاج در سجود در و بونلر دن غیری
دخی سنک حسنکدہ در لر حق بولدن کمراہ اولوب ضلال اولدلر ہدایت بولمز لر بو مکہ قدر لری غیر تمک
ضلالت بولدن چقہ بلہ لر سنوک ربکدن برکتی کثیر در و عظیم در کہ عظمتلہ موصوف در دیلر سہ سکا
اول وعید کلری بستہ لدن و کثرتدن دخی بکرک قیلیور کہ اول بستہ لر جنت ایچندہ در کہ شکار تلک
و انجلر ینک لذتلری ایر مقدار اقرو دخی سکا اندہ یوج اولرو کوشکار قیلیور تکم ابو آمامہ روایت قیلور
رسول اللہ دن بیور دیکہ ربم بکا عرض ایلدیکہ بطحا بی مکہ یہ بنجون التون ایلہ بن دیدم یا رب بن
انی دیلمزن لیکن انی دیلرم کہ برکون طوق اولم شکر ایدہ لر دن اولم برکون آج اولم
صبر لردن اولوب صبر ایدرم پس انکا امت اولدق دخی دنیادہ حقی یولندہ کم انکا اقتدا سی کرچک اولہ
و دخی بیور دیکہ بل کذبوا بالساعۃ و اعتدنا لمن کذب بالساعۃ سعیرا اذا رأتهم من
مکان بعید سمعوا لها تغیظا و زفیرا و اذا القوا منها مکانا ضیقا مقرنین دعوا
هنالک ثبورا لا تدعوا الیوم ثبورا واحدا و ادعوا ثبورا کثیرا یعنی یا محمد بوکا فولر لرک انکا
دلری یالکز سکا دکل بلکہ بونلر قیامتہ دخی انکار ایدر لر دیر لر کہ اولدیکمز بعث یوقدر اول
بعثہ و حشرہ انکار ایدنلر بزدخی سعیر طاموسین حاضر لمیشز کہ اودلری یالکز مشدد و قیمنکہ
اول اوسعیر انلری کورہ بر ایراق مکاندن کہ مقداری یوز یللق یول اولہ اول کافر لر انک حشمہ
کلوب بکلکلوب قینادوغی اوازنی اشیدہ لر در و ایتدر رسول اللہ دن بیور دی ہر کم بنم اوزرمہ
قصد ایلہ یلان سویلدی یر قادی اول مکانتی چقہ نک ایکی کوزی اراسندہ دیدیکہ یا رسول اللہ
الملک ایکی کوزی و اربیور دیدیلر احتمد یکز مکہ حق یتمش بیور دی اذا رأتهم من مکان بعید سمعوا

بن عمر ایدر جهنم یالکلوب کوکریہ بر اوازویرہ کہ انوک ہیبتندن نہ بر مقرب ملک نہ بر مرسل
بیغمبر قالہ لایہ وزلری اوزرہ دوشہ بس اول کافر لر تجنکہ بر اغلہ اول نار جهنم اول مکانلری
انلرہ شویلہ طار اولہ کہ تکم ثول سکوز مور ی سکوز ایچندہ طار اولدوغی کبی بو حالتہ کہ انلری
بونلرہ دمور لمشلی اولہ شیاطینلر لہ زنجیرہ بیلہ دوزیلوب قوشلمش اولہ اولوقتی کندولرہ ویل
هلاکلکلہ دعا قیلدر اول کہ کہ طامودہ حلہ کیدوجی اولدن ابلیس اولسر اول حلہ ء ایکی قاتی
اوزرنہ سوروبہ ذریتی دخی اردنجہ بلہ اولہ ابلیس چاغرہ کم وای بنم هلاکلکم بو فریاد ایلہ تاکہ
کلوب اودا وزدہ مطلع اولدر اودی کو ریجک فریاد لری هلاکلک دیلمکدن دخی قتی اولہ
اولوقت انلرہ ندا اولنہ کہ سیر کندوکز هلاکلک دعاسین بر کز دیلمک چوق دیلمک کہ سیر لک
هلاکلکو زک نهایتی یوقدر و دخی بیور دی قل أذلک خیر أم جنة الخلد التی وعد المتقون
کانت لهم جزاء و مصیرا لهم فیها ما یشاؤن خالدین کان علی ربک وعدا مسئولا
یعنی ایا محمد اول کافر لرہ کہ اشبو وصف اولنان طامو عذابدری و انوک اهلینک حالدری
می خیر لودر یوقسہ اول جنت کہ خلد در متقیلر یچون و شرکدن کفردن نفاقدن بری
اولنلر یچون حاضر لنمشدر اول جنت انواع نعمتلرلہ انلر کچون عوضدر و انلرک دونوب
وارمق مکانلری اولدر و انلرہ جنت ایچندہ نہ ارزو ایدرلرسہ هب حاصلدر بو
حالتدہ کہ انلر مخلد در اندن کیرو چقمق سی یوقدر و بونسنہ یا محمد سنک ربکدن وعد بر لہ
دیلنوب طلب اولنمشدر یعنی بو دیدوکمز اولدرکم مؤمنلر دنیادہ طاعت قیلوب حق تعالی
اول طاعتلرینہ وعدہ قیلدوغی نسنلر یکہ رسولی انلرہ خبر ویرمشدر انی ربکدن دیلدیلر دی

دنیاده بونکله که ربنا اتنا ما وعدتنا علی رسلک یعنی ای بزم ربمز و بزم کل بزه شول نسنار که
بزه وعده قلدك رسولرینك دلدن انی بزه خبر ویردك پس حق تعالی اول مؤمنلره جنتده اول
خلودی ویردوکی اولوعده سی اوزره در که طاعتجون قلدیدی دخی اول مؤمنلر اول طاعتی
بزمه کوردی انی الله تعالیدن دیلدکاری ایچون ویردی و بزیجه لر دیدیلر که مسئول دوبدوکی
اولدرکم انی فرشتهلر دیلدیلر اللهدن مؤمنلر ایچون و دخی بیوردی ویوم یحشرهم وما یعبدون
من دون الله فیقول ءانتم اضللتم عبادی هؤلاء ام هم ضلوا السبیل قالوا سبحانك
ما کان ینبغی لنا ان نتخذ من دونك من اولیاء ولکن متعتهم واباءهم حتی نسوا
الذکر وکانوا قوما بورا یعنی شول کونکم اول کافرلری بعث ایدب حضرته جمع ایلیه اول طایفه
قاری بتلرینی بلکه کوزه که اللهی قوب کافطیر لردی اول بتلر صوب ایده که بزم اشبو قولرمی
سزمی ازدردیکز که بنی قوب سیزه طیدیلر یوخسه انلر کندولکله یولدن ازدیلر اول بتلر اللهی
تنزیه ایدوب دیه لوکه ای بزم شریکدن منزه پادشاهمز بزه اولیلر کرکمز ایدیکه بزسنی قوب سنك
دشمنلریکی دوست طوتیدق یا بزانلری بیورمدکله کلك بزه طیلك حال بودرکه بزم معبودمز
سنسن لیکن سن بونلره وآبالرینه دنیاده طول عمر ویردك وبد نلرینه صحت ومال نعمت ورب
تمتع ایتدرك بونلر انکا مغرور اولوب سنوك ذکرکی ترك ایتدلر اول اذورکك قرآنیله او
کتلوب ایمانه کلمکدن غافل اولوب اعراض ایتدیلر شقاوت وخذلان اوزره مصر اولوب
هلاك اولمش قوملردن اولدیلر اشبارن فساده وبر دیلر حق تعالی بیوردیکه فقد کذبوکم
بما تقولون فما تستطیعون صرفا ولا نصرا ومن یظلم منکم نذقه عذابا کبیرا حق تعالی

اول کافرلره خطاب ایدوب بیوردیکه ای کافرلر تحقیق معبودلریکز سیزی بلاندیلر
سیزدن بیزم کوندیکمز بونلر بزم معبودلریمز دکلدرلر امدی بوکون اول کوندرکه نه معبودلریکزك
کوجی یتر که سزدن عذابی منع ایدب نصرت ایده لر ونه سیزلرك کوجکز یتر که کندوکزه
نصرت ایدب نفسلریکزی عذابدن قورتره سز هیچ بولنمزده چاره کز یوق هر کیم که
شرك کوده سزدن نفسینه ظلم ایدری لاذمدرکم بزبوکون اکا اولوعذابدن طتدوره زکه
هیچ اندن خلاص ونجات بولنمیه ودخی بیوردیکه وما ارسلنا قبلك من المرسلین الا
انهم لیاکلون الطعام ویمشون فی الاسواق وجعلنا بعضکم لبعض فتنة اتصبرون وکان ربك بصیرا یعنی اول کافرلر رسول الله طعن ایدب دیدیلرکه بو رسولمز
در وبزجه بن طعام یر وبازارده صوقلر نه بزجه بن کزرمش تیغ بوایتی انلرك کلامنه جواب
ایدردی هم رسولله تسلی قبیلدن بیوردیکه یا محمد سندن اول بزه وبزهیچ بر رسول کوندرمدك
الا انلر جمله سی طعام یر لردی وصوقلرده یورلردی بزم سنکمز اولیلم جاری اولمشدر که بز
سیزك بعضکزی بعضکزه فتنه قلدق یا بارلی درویشلره فتنه قلدقکم کوردلر ویرلرکه انلره
بزده ایکمز بر خالقدن قوتلرینوز بزه نجون انلره ویردوکی کبی ویرمدی وصاغلغی خسته لره
فتنه قلدق دیرلرکه انلر دائم صحت اوزره بزدائم زحمت ایچنده نجون بزه صحت ویرمدی مقابله
ایدر بوآیت ابوجهل دخی ولید وعاص ونضر بن حارث صقلریه نازل اولدی شولوقتکه کوردیلر
ابوذر وابن مسعود وعمار وبلال وصهیب وعامر فریتلریله اسلامه کلدیلر ابوجهل اصحابیله
دیدیلرکه نظر ایدك کورك بزم ایچمزده که حقیر اولنلر وازاد لونوقللرمزدرکه وارد یلر محمده

متابعت قلدلر بزعا ائدين بوشو قمزلر وادب اكا اسلامه كلوب ول حسيسلرنه برابر محى ولهم

بوسببله ايمانه كلمدن امتناع ايدرلردى پس حق تع ايمانه كلان فقيرلرنه تسلى ايدب بيورديكه

سز بوكافرلردن اشتد كاركزكز وانلرك اذاليرنه وايمان ايجنده غنا كزكز ودنياده فقير كزكز

صبر ايدر مسيز كه سيزك ربكز بصبر در كورر سيزدن تفكر جزع ايدر اكا كوره فعل كزكز

موافق جزا ويرر بونرن اوتر ورسول الله بيورديكه قچن سيزدن بريكز نظر قلسه شول كسيه كه

كندوك اوزره مالله تفضل اولمشدر باجسمى برله اول اني قوسون كندودن ادنى نظر

ايتسون كندوحالنه شكر ايتسون بوندن صكره بيوردىكه وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا

أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا يَوْمَ

يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَحْجُورًا وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا

مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا يعنى حق تع بيوردىكه شول كمسه لركم كروبعث اولمورف

قورقمزلر وحضرتمزه كلجكلرين اوقومزلر ديرلر نحون برزم اوزرمزه فوشتهلر اندىكه اول محمد

كرچكلكن برن طنفلق ويره لردى باخود نحون اول ربمزى بزكورميدك كه اول محمد ك كرچك

لكن بزه كندوخبر ويرديى پس حقيقت بوكافرلر كندو نفسلرينى غايت تعظيملر طوتدلركه

بونك كبى موزميلر لربونر بوطنيانلرى ايجنده فنى حد دن كچدلركه التهلرن كورمك استدلر

تاكه ايمان كتوره لر امدى اولدكلرى كونده كه قبض فرشته سيله عذاب فرشتهلرن انلر كوره لر

انده اولوقته جنتلر بشارت اولنيه سنكم مؤمنلره بشارت اولنور رحمت ومغفرتله وابدى

جنتلر ايله بلكه اولوقته اول كافرلره ملائكه لر ديه لركه حرامدر حرام اولمشدر كافرلره جنته

كرمكلكم بشارت اولمز الا انذره كم لا اله الا الله دديلر مقاتل ايدر بوا ولوقته دركم قچن كافرلر

مزار ايرزن قاقسلر فرشتهلر انذره ديرلركم حرامدر حرام اولمشدر سيزه بشارت اولمدن

پس حق تع بيوردى بزقصد ايدروز اول كندولردن ايدروكلن عملارينى كه هباء منثورايده روز انلرن

اوتروكم انى لله اشهد لردى اما اول لفظ هباده اختلاف قيلدلر هبانه در على كرم الله وجهه

بيوردى هباء شولدركه باجه دن كنش دوشجك توزكبى كوروندر اما ال ايله طوتلمز وكولكه

كوزغمز منثور اولدركه طاغلمش وصاچلمشدر ابن عباس ايدر هبا اولدركه سيل انى طاغرانمش

واغج جورو كندن صاودر رودخى بيوردىكه اَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ

مَقِيلًا ويوم تشقق السماء بالغمام ونزل الملائكة تنزيلا الملك يومئذ الحق للرحمن

وكان يوما على الكافرين عسيرا يعنى حق تع بيوردىكه جنت اهلى قيامت كونده خير اولور قرار

مشركلردن وكافرلردن مقاملرنده قوارطونمز بولنمزدن وراحتلق بولنمزدن مقيل ديو تعبير

وقلنمز بوب اويله بحق بزه ديرلر اما مقصود بونه راحتدر يعنى ديمك اولوركه قيامت كونى مجيه

مؤمنلر اوزره الاحتولندركه صاحدن قوشلق وقت قدركه اول قيلوله وقدر جنتده راحت

اوله وكافرلرك مقيلى يعنى قشلقلرى جهنم ايجنده اوله خبر وه كلمشدر كه قيامت كونى مؤمنلر

اوزره قصر اولنه كه شول اكدرو وقتلرن كون طولندوغى مقدار وده خى حق تع بيوردى قيامت

كونى اول كوندركم دنياكوكى ايكى ياريله شول بوط ياريوركبى بولنه ركبى كتوروله كبده اول

دنياكوكى فرشتهلرى بيرم انذوريله انلرك موقتلغى براهلنه حق اوله انذن ايكنجى كوك ياريله

واناك اهلى دخى انذوريله كه انلر اوتكى كوك اهليله بوجميع براهلنه جنتلرن وانسون ارتق

اوله

اندنصکره اوغلنجی یا بدنجی کوکه دیکین یا ربوب اعلی اندرشویله که هرکوکك اهلی کندودن اشغه کوکلری
کلی سنك اهلندن ویرلرا هلندن ارتق اوله اندنصکره کروبیلر وعرشی کوتورن فرشته لرهم دخی
ایندرکه بونلرك ساغشغی انجق الله تعالی بیلور پس اول کونده حقیقتا ملك الله تعالیدن هیچ
دخی بوملکده الله دن غیری کمسه حکمی یوقدر امرحکم اندن تعالی اینکدر واول کون کافرلر
اوزره قیامت قوپاروالور بوسوزایدرکم مؤمنلرا وزره دشوار ایلیه جکدر روایت اولنمشدر
اول قیامت کونی انسانلر اوله مؤمنلرا وزره تا بر فرض اولنمش نمازی دنیاده قلدوغی مقدارجه
ودخی بوردیکه ویَوْمَ یَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ یَدَیْهِ یَقُولُ یَا لَیْتَنِی اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِیلًا
یَا وَیْلَتَىٰ لَیْتَنِی لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِیلًا لَقَدْ أَضَلَّنِی عَنِ الذِّکْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِی وَکَانَ الشَّیْطَانُ
لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا بوایت عقبه بن معبط حقنده نازل اولدی کم اندن عادتی بوایدیکه هرقچن
سفره کلسه طعام یمشوب فومنك اولورلرمی جمع ایدردی برکون کیروسفره دن کلدی قومنی
دعوت ایدب رسول اللهی اولدعوتیله چاغردی چونکم اورتیه طعام کلدی رسول الله دیدیکه
بن سنك طعامکی یمدکجه تا سن الله لك بریکنه وبنم رسولنلغمه شهادت ایتمیچه عقبه انی اشیدوب
کلمهٔ شهادتی کتوردی رسول الله دخی اندن طعامن یدی اول عقبه ابن خلف دوستلرندن ایدی
اول ابی بن خلف عقبه نك اسلامه کلدوکنی اشیدوب دیدیکه یا عقبه دینك قودك
باطلی طوتدك عقبه دیدیکی یوق والله دونمدم اما بوکشی که اومه کلدی بنم طعامی یمکدن امتناع
قلدی دیدیکه شهادت کتورمیچه یمیه جکدن اوتندمکه طعامم یمدن اومدن چقه اول کلمهٔ هدیه مکه
طعامم یدپس اول ابی بن خلف ملعون دیدیکه یا عقبه بنم کوکلم سکا خوش اولمزتا کسن وارب

محمد

محمدك یوزونه توکورمیچه اندن اول عقبه ظالم وارب اول اشی اشلدی رسول الله کافه
دیدیکه یا عقبه مکه دن طشره اکرسکا اوغرایم کرکدرکه باشکی قیلیچله کتورب کلم پس اول
عقبه بردکونده طوتیوب حبس اولندی اول حبسده اولدی اما ابی بن خلف احدکونده
رسول الله کندواليله دیه اولدی صحاك ایدر عقبه رسولك یوزونه توکوریجك اول توکرك
کیروکندویوزنه دوشدی بکاغی اوکیمیاندردی تا اولنچه دخی اندن اثری وارایدی پس
دخی بوایتی اندرب بیوردیکه قیامت کونده اول عقبه ظالم الذی چینیه حسرت وندامت
یوزندکه نصیرلق ایدرك الله تعالیدن امسالدری مقابله سنده کندوسی اول کفره معینصاره
محکم طوتدی اول دوستی خلف اوغلی ابیدك سوزنه مطیع اولدیکه انی دینك یولندن منع
ایلدی عطا ایدر الکی انی چینیه بیه دیرمکه وارنچه اندن کیروبه هربیدکجه بنه یه بوغلدیغنده
دیه که ای کاشکه بن محمده متابعت قیلیدم انوطه اول هدایت یولن یله طوتیدم ای وای بنم هلاکم
کاشکی بن ابی بن خلفی دوست طوتیدم وتخین اول ابنی کمراه ایدب ازدردی قرآنه اوبوب
ایمانه کلمدن منع ایلدی اول رسول وقرآن بکا کلشکی امردی شیطانك عادتی بودرکم
آدمه اوغلانی شویله بلا ومحنت اچنده بره غردخی ترك ایدب نصرتسز قورا اولانی شیطانه
نسبت قلدی اندن اوترکم هرکم ظالم ومتمرد اوله آدمدن وجندن ودخی هرکیم برکسنه
اغوا ایلدخی یولندن منع ایتسه اول شیطان اکرچه بوآیت عقبه حقنده حاصر اما حکمی جمیعی
سرحلوفرحقنده عامدر زیرا سبب خاص اولسه حکم عام اولمغله مانع دکلدر پس هردوستکم

199

دوستی معصیتیله الله طاعتیدن منع ایتسه بوحکم کا دخی عامه اولادخی بوحسرت اوزره

یا قلوب بوغایه کوفتار اولور البته صحبتک تاثیری وارد رکرک صالح ایله اولورکرک فاسق

ایله اکچون رسول الله بیوردی اَلْمَرْءُ عَلَى دِيْنِ خَلِيْلِهٖ فَلْيَنْظُرْ اَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ دیمیه

کشی دوستنک مذهبی وطریقتی اوزره اولور انک عادتی عادتی تلمور پس نظر ایتسون کیمه

سیزدن بریکز کلمه دوست اولور عقلی اولان بیلدن چوق معنی اکلار ودخی بیوردی وَقَالَ

الرَّسُوْلُ يٰرَبِّ اِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوْا هٰذَا الْقُرْاٰنَ مَهْجُوْرًا وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا

مِنَ الْمُجْرِمِيْنَ وَكَفٰى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيْرًا وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنُ

جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهٖ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيْلًا یعنی اول کوندن عقبه اول

اشی اشلدی رسول الله بیوردی یارب بدوستی اشبو قوم بوقرانی ترک ایدوب اعراض ایدلر انکا ایمان کتورمدلر انوک اچون

طوتدیلر شعر وسحر دیرلر انی ترک ایدوب اعراض ایدلر انکا ایمان کتورمدلر انوک اچون

کیله عمل اعدلر چون رسول الله قومندن شکایت ایلدی حق تعالی انکا تسلی قیلوب بیوردیکه یا محمد

تکلم مجرملردن سکا اعدا قلدق سندن اول پیغمبرلرک دخی هربرینه مشرکلردن اعدا قلدق

سن صبر ایله بزه امر مزه تکلم ایدن صبر ایتدلر بدوستی بن حقنک ناصریکم وسکا هدایت ویرجکم

بنم نصرم وهدایتم سکا کفایت ایدر ودخی اول کافرلره دیرکه نچون بوقرانی محمد اوزره

بردفعه کلمسنی بلم ایتدی تکم تورت موسایه وانجیل عیسایه وزبور داوده

انزی جمله بردفعه ده حق تعالی بیوردیکه بزبونی اشلدیک آیة آیة سوره سوره متفرقه

اندر

اندردک تاکه انوکله سنک کوکلکی قوی قلم وزانی اشبو دب جمله سن ازبرلیسن واول کتابدن

جمله یوندن انچون اندردک که اول پیغمبرلر یازر لرایدی وقرلردی امتلر بوقرانی اول بنی اوزره انزر

دک که امتی دیدیکز امتلر اوقومزوهم بوقرانک ناسخی منسوخی وارد رودخی بونده جوابلر وارکه

انی بوامور دن معذوردرلر ویرلسه کرک پس یوندن اوتوردقدن صکره یاتدقلرنده اول رسولمز انی

حفظ ایدب جمله یه وعمل ایدنلره اسان اولمه بزبویله بیان وتفصیل قلدق بیان یوندن ودخی

بیوردیکه وَلَا يَاْتُوْنَكَ بِمَثَلٍ اِلَّا جِئْنٰكَ بِالْحَقِّ وَاَحْسَنَ تَفْسِيْرًا اَلَّذِيْنَ يُحْشَرُوْنَ عَلٰى وُجُوْهِهِمْ اِلٰى جَهَنَّمَ اُولٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ سَبِيْلًا یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد بومشرکلر

کلوب سکا برضرب مثل تمرلرسنک امرلرک ابطال ایتمکچون الابزسکا برییان حق کتوره وذ

انلرک باطل مثللرینی ردایدرانلرکتوره وکندن برکتوره وکمرکلورکدبیان یوندن

اندن اول مشرکلرک حالی نولسه دربیان قیلوب بیوردیکه یوندلردکم یارین یوزلری اوزره

حشراولنوب سوریلوب جهنمدن یکا یوندلکی شرلولردرمرتبه یوندن ودخی وارحق منزلری

یوندن ودخی یول اندوروب کمراه اولمق یوندن یوندن اوتروردکم حقه اویمزلرباطل مثللر

قورر لرودخی حق تعالی بیوردیکه وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ وَجَعَلْنَا مَعَهٗ اَخَاهُ هٰرُوْنَ

وَزِيْرًا فَقُلْنَا اذْهَبَا اِلَى الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا فَدَمَّرْنٰهُمْ تَدْمِيْرًا یعنی حق تعالی

بیوردیکه تحقیق بزموسایه توریت اندردک وقرندشی هرونی انکاوزیر ومعین قلدق ودخی

امرایدب اول یکسینه دیدک وارانک دعوت ایدنک شول قبطیلر قومنه که بزفرعونیلرینه

پس چون انلر وارووب اول قومه بزدن تبلیغ رسالت قلدلر انلر انکار ایدب متابعت قلدیلر

بس بزدخی انری اصلا تریله هلاك ایتدك شویلكه هلاك ایتمكدر ودخی بیوردیكه وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا
كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا يعنی
موسی دن ایلرو دخی نوح قومنه رسول كوندردك اول قوم دخی نوحی تكذیب ایتدلر نوحی
تكذیب ایدن جمیعی رسولری تكذیب ایتمش اولور زیرا حقیقت مؤمن اولدركه جمیع رسولری
تصدیق ایدر چون انلر نوحی یالغز لر دیو انری غرق ایلدك طوفانله كندولرینه كلمشدره
عبرت قلدق تاكه انلردن صونرده دخی متنبه اولوب عنادی ترك ایده لر چون انلر عناد ایدب
ظالم اولدلر بزاول ظالملره یوم آخرتده زیاده انجق یوم عذابلرها ضرلدق دنیاده تعجیل
اولان عذابدن ارتق ودخی بیوردیكه وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَٰلِكَ
كَثِيرًا وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمْطِرَتْ
مَطَرَ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا يعنی دخی بونلردن صكره عاد
قومنه هودی وثمود قومنه صالحی كوندردك انلردخی جایت اتمدلر سركشلك ایتدلر انلری
دخی هلاك ایلدك ودخی اصحاب رس كه قیو قومیدر اول قیو اوزرنه اوتوردقلرینی دخی بونلری
صغیر لری چوق ایدی پیدر ایدب انلره طپار لردی حق تعالی انلره دخی شعیبی كوندردی كه وارب
انلری اسلامه دعوت قلدی انلردخی اول طغیانلری اوزرنه محكم طوروب شعیبی اذا قلدلر
ناكاه اول قیو جوره سندن اوتورمكن التدنزه اول قیو یقلدی انلردخی دیار لریله ومنزلتریله
جمله یره كچدلر جمله سی هلاك اولدلر ودخی نیچه قومارینی بونلرك اراسنده هلاك ایلدك انلرك
كلسنه نیچه مثللر بیان ایدب خبر ویردك انلرك اوزرلرینه حجت اقامت ایتمكچون بزانری هلاك

ایتدك الا بچه نهدیدلر قلمغه نصكره چون بوقورلره منعقط اولمدیلر طلبنی هلاك ایلدك
شویلكه هلاكلكدركه ایدب ذره ذره قلدق یا محمد تحقیق بوسنك قومك لوط قومنك
منزلتریته كلدیلركه اول بش شهردن هان بریسی قوریلدیكم اول خبیث عملی اشلدیلر
اما اول دوردت شهرك اوزرینه طاش یاغوب بچه سینی هلاك ایلدك بونلرانی كورمدیكز
سفرلرنده انلرك دیارلرینه اوغرلرمكچون انلردن عبرت الوب اوكتلمزلربلكه بونلر
اول بعثدن قورقمزلر آخرته انكارلری واردن اوترو عناد ایدرلر بزاولدكه بلم لر
اشبو حقیقت نه اولسه ودخی بیوردیكه وَإِذَا رَأَوْكَ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا
الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا إِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ
أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا بوآیه ابوجهل اصحابی حقنده نازل اولدیكم رسول اللهی
كورمجك استهزا ایدرلردی حق تعالی خبر ویردیكم یا محمد چون اول قومك سنی كورسه
طوغرلرسنی الا مسخره طوتوب استهزا ایدرلر دیرلركه اشبو میدر اولكم الله بونی رسول
كوندردی یعنی اولدیكه برنی ازدوب الهلرمزدن اعراض ایدوره اكربزم صبریمز اولمیدی بونسنه اوزره اول برنی الهلرمزدن دوندوررده حق تعالی بوردی بزاولا بلهر
اول عذابلری كوردكلری وقتنكه یولی كم خطا ایتمش وكیم صواب اوزره كتمش كورمسن یا محمد شول كسنه كه كندو هواسنی معبود طوتمشدر كوكلی نیه میل ایدرسه اكا طیرانك

اوز دینه سنی کفیل اولدیغ کمسنه اولدیغ هواسنه طیمقدن منع ایده سن الله تعالیدن غیری
کوکلی دیکه طیدیریمیه سن بو ایکی سنك الکده دکل بو آیة اول مشرکلر حقنده نازل اولدیکه
قلبه برکوزله طاشی کورسه اول طیدیوغی براغوب آکا طیدیردی اکثر دینی هواسنه طیاردی
ودخی بیوردیکه أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ
بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا یعنی یا محمد اویله ظن ایدرسك بونلرك چوغی سنك دیدوکك فهم
ایدوب متنبه ومتعظ اولیجقلرینه شیدر لرباخود اول معاینه کوردکلری حجتلری عقللرله
ادراك ایدوب آکلر لردکلدر بونلر الاشول بهایم کبیدرکه همتلری تنعم دنیاده در بلکه
بونلر بهایمدن دخی یولی کمراه در زیرا بهایم صوانلیجه اوتوغه طوغرو کیدر کلور ونه
بیردن ایچمك بیلورصاحبلوصاحبنه بولون ویرب مطیع اولورکه انلره تیماردیرتما بو
کافرلر طریق حقی بلمزلر وبولمزلره بیردن دزق ویرن خالقلرینه مطیع اولمزلر دخی اول
بهایم اللهه سجده ایدوب تسبیح ایدرلر بونلر اجولرا تمزلر بس بونلر دخی بهایمدن دخی یولی دیکه
اَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ
دَلِيلًا ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا یعنی یا محمد نظر ایتمز میسن که ربك اول ظلی
نجه مدایدر طلوع فجرله کون طوغمق اراقنده شویلکه شرقدن غربه کولکه اولور چکلور
هیچ بلدیکن کشی بوق اکر دیلرسه قادر در دیکه اول کولکه ثابت ودائم قیلمه که هرکز کشش
ایتمز اول ظلی بلکه بزکشتی دلیل قلدق زیرا هر نسنه ضدیله

معلوم

معلوم اولور دلیل اولدوغی بوددکم اکر کون اولسه اول کولکه بلمزدی نتکم نور اولسه قره کو
لوی بلمزدی اندن اول ظلمه یه دوشمشکن اوزکبر وبزدرشرزانی شویلکه هیچ برکسنك
اندن خبری اولیه بودخی برفرقدر ثمره دلیل ظاهر در عقلی اولنده ودخی بیوردیکه وَهُوَ الَّذِي
جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا یعنی اول اللهدر اول لکم
سیزه کجه قره کولغن لباس کبی بروردی نتکم لباس بدنکزی بوردتاکم اول کجه ایچنده
کسه کسنك حالنه مطلع اولیه هربری فراغتلق حاصل ایدوب راحت اوله لر ودخی اویقوی
سیزه ایکنجون قلدیکه اول کوندز عملنده عاجز اولوب یورییلان بدنلریکز انکله راحت
اولوب کیروقوة کسب ایده بارکی کون علی ایچون واکر اویقو اولسه بدن اشدن ضعیف
اولوب نیرنجك هلاك اولورلردی وکوندوزی دخی اویانقلق قلدی تاکه هربرکز طلو
کلوب سبب معیشتکزی ایچون سعی ایتمکه طاغیلوب نسنه جك طلب ایده سز ودخی بوردی
وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا لِنُحْيِيَ
بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا یعنی دخی اول اللهدر کم سیزه
یغمورلردن اوکدن یلی بشارتجی کوندرری تابله سزکه حق تعالی سیزه رحمت یغمورلرن کوندرر
انك شکرین برینه کتوره سز پس حق تعالی بیوردی اول بشارت یلنی کوندردکدن صکره سیزه
برکولکدن صوانلردن کم هم کندوباکدر وغیریی دخی پاك ایدیجدر انکجون اندن
اول صویی کم انکله اولنشی یرلری دیرکورروز انواع نباتات وبستانلر ایله ثمرانلر وصیر
باتلر بتورروز انکله بوانعامله ری وحیوانلریکه برتیشوز وآدمیلردن دخی چوقلری انکله

صواريرز ودخي بيوردوكه وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ
إِلَّا كُفُورًا يعني حق تعالى بيوردي تحقيق بز بونلرك اراسنده اول بغوري صرف ايدوب
دوندوروز بردفعه بريلاده وبردفعه بلاده كوندوريرز بعضيلرينه دولكم بغوري
بزدوندوريرز ديدوكي بودركه كاه ايري قطره لر بغور كوندوريرز كاه اوفاق
قطره لر ضعيف بغور كوندوريرز تاكه بوحكمتلرده فكر ايدوب بزفرمان قدرتمزي ذكر
ايده لر اما بوكافرلر بونلرن امتناع ايدوب البته انكار ايدرلر بز بغور كوندوريرز
انلرده رلركه بوني بزه فلان بلدز بغدردي اما بونلرك مؤمنلرده ديرلر بوني بزه
الله تعالى فضللرن وكرمندن بغدردي بونكله ايمانلري كامل اولور ودخي بيوردي
وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا
كَبِيرًا يعني حق تعالى بيوردي يا محمد اكر بزديلسوزدهر شهره بررسول كوندريدك
اول قومي انذار ايده لردي اما كلتيه سني رسول كوندوردب اول دعوت وانذار
يوكن هب سنك اوزركه بوكلتدك تاكه سن بوكلتيه صبر ايدب اول سنكجون
حاضر لادوغمز كامللر وبوجهدده جهده مستحق اولدن سن اول كافرلره مطيع اولمغل
شول نسنه ده كه سني كندولره موافق اتمكه دعوت ايدرلر ومذاهبنه يلهرلر سن
جهدايت بونلركله دوردش قرآن اوقومغه وجهاد قلمغه سست اولما غايت قوي
اولكه حق تعالى سنك ناصر كدر ودخي بيوردي وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا
عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا يعني حق تعالى

خبر

خبر وبرب بيوردي كه اول اللهدر اولكم اكي دكزي بري برينه قرشدردي برنزن
برينه دوكدي بريبنك صوبي غايت طتلو وبريبنك صوبي غايت طوزلو اول طتلو صوبلره
اجي صولر اسفرهايل ومانع قلدي قدرتيله تاكه اول اجي صو طتلو صوبه قرشميه ودخي
شوحق ممنوع قلديكه بري بري اوزرينه غالب اولمزلركه بري برنزن فساده وارلر
ودخي بيوردي كه وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ
قَدِيرًا يعني ودخي اول اللهدركم برقطره صودن آدم يرتدي بعضيسني صاحب نسب قلدي
انكله حرمتلو نكاه ثابت اولدي وبعضيسني بري برنه صهر قلديكه بري برنه نكاحي جايز
اولدي نكه سوره نساده ذكر ايلدك آية تحريمده حق تعالى بدي كسنه نك نكاحي
حرام قلدي بونده تكرار حاجت دكل پس حق تعالى بيوردي يا محمد سنك ربك نه كركسه
قادر در قدرتي يتر ودخي بيوردي كه وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا يعني اول مشركلر اول خالق قادري
قيوب برنسنه يه طبر لركه اول طبد قلدقلري انجون انلره منفعت ايرشدرمك الدن كلمز
وطبمايلره ودخي قيوب مضرت ايركورمك الدن كلمز بلكه كافرلر شيطانه
معاون اولديلر اول وبدري اوزره مخالفت ايدب معصيت اشلكه ودخي بيوردي كه
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَن شَاءَ أَن
يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا يعني حق تعالى بيوردي كه يا محمد بزسني كوندرمدك الا بشارت
ايدجي كوندردك مطيع قولله وقورقودوجي كوندردك عاجز قولله ودخي ايتكم

بن تبلغ وحی ایدب سبزه حق تعالی خبرین تبلغ ایدوب دعوت قلدوغجون سیرزدن اجر
دیلمزکه دیه سن محمد برزدن مالمز طلب ایدر دعوتدن اوترو بزاکا متابعت قلمزز
اما سؤل کمه که استرالله تعالیه واهل اولغه مالنی انفاق ایتمکله وسیله طوتمز کندو سیلور
اشلسون بن کندو نفسیمجون اجرت طلب ایتمزن لیکن الله تعالی رضاسیجون مالنی انفاق
ایدرم دیمکه منع اتمزن تاکه کندویه یول طوتوب واره جنته ابریشه ودخی بیورد یکه
وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا یعنی
یامحمد توکل ایدب اشکی تفویض ایکل اول الله که حی باقیدر اکا اولوه یوق دخی
انکجون نماز قیلوب نعمتلرینه شکر ایلکل واکا حمد یلمه ثنا قلغل اول الله کافیدر قوللر
نیك قولدرینك کناهلرین بیلکدر که انکله مجازات ایدر ودخی بیوردیکه الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَٰنُ فَاسْأَلْ بِهِ
خَبِيرًا یعنی اول الله در اولکم کوکلری یرلری یرتدی دخی بوایکیسنك اراسنده نه وار
ایسه یرتدی التی کوندده اندن عرش اوزره مستوی اولوب حکمی بیرکوك اهلی اوزره غالب
قلدیکه اول رحمان دیمکله مذکور لری اول رحمانه صورکه خبیر دراکرچه رسوله دیر
اما بونده مراد امتدر زیرا اول الك خبیر لوغنه ورحمانلغنه مصدق رسوله حاجت
دکل ودخی بیوردی وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَٰنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَٰنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا
وَقَمَرًا مُنِيرًا یعنی قچن دیسه لرکه رحمنه سجده قیلك انلر دیرلرکه رحمان نه نسنه در

بلمز

بلمز اول رحمانی یمانی بیلورز یعنی مسلمه کذاب مرحمان یمانی دیوآد قوشلردی دیدلر
یامحمد بزسجده می ایدرلم شوکه کسن بزه بیورسنکه اکا سجده ایدك دیوانلرك قچملقلری
زیاده اولدی دین واماندن دکلکه سجده ایلکدن عظمتی اولوا اولادی اول اللهنکه کوکلرده
برجلر یوندی ابن عباس ایدر بروج بیوردخی اول اون ایکی منزلدرکه یدی سیاره بلدز
انلرده سیر ایدرکه اول حمل وثور وجوزا وسرطان واسد وسنبله ومیزان
وعقرب وقوس وجدی ودلو وحوت دیرلر اما حمل ایله عقرب مریخ اولیدرر و
ثور له میزان زهره اولیدر وجوزا ایله سنبله عطارد اولیدر وسرطان قمر اولیدر
واسد کنش اولیدر وقوسله حوت مشتری اولیدر جدیله دلو زحل اولیدر بو اون ایکی
برج طبایع اوزره قسمت اولنمشدر هر برینك نصیبی اوج برجدر اندن اوتروبو طبایع منقسم
منقسم دیرلر حمل اسد قوس بو اوچی نار یه در ثور سنبله جدی ارضیه در جوزا میزان
دلو هوائیه در سرطان عقرب حوت مائیه در پس حق تعالی اول بنجو ایجنه کنشی سراج
قلدیکه ضیاسی جملدن زیاده در وآیی دخی نور لو قلدی کون مرتبه سندن ادنی وباقی
سنك مرتبه سندن اعلی در ودخی بیوردیکه وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ
أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا یعنی اول الله در که کیجه ایله کوندوزی بریرینك خلفنده
قلدیکه بری کیدر بری کلور تاهر کیمسه که کیجه وده علی قوت اوله کوندزده قضا ایده ودخی
تحن بری ارتسه بری اکسلور بری برینه تداخل ایدر بونی حق تعالی اندن اوترو قلدیکه الی
ذکرانك دیلیندر یا الی شکرانك دیلیسنلر کیجه وده وکوندزده ورد ایدنلر انلری برینه

کتوره لر

تا کہ حق تعالی اکا کبیر و فیلہ اد اقلیش کبی تواب وبہ بوند تکبر بیوردی وعباد الرحمن
الذین یمشون علی الارض هونا واذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما یعنی اول
رحمانك رحمنہ مستحق اولان کودکلو قولدر انلرد بربیوزنده تواضعلو ومسکینلکلہ و
وقارلہ یورویہ لو کبیرلہ یورومزلر کہ انلر عالملر وحلیملردر واهل برهیزلردر سفاهت
اتمزلر اکو کسہ انلرہ سفاهت اتسہ انلر حلم ورفق ایدرلر قحش جاهللرانلرہ کلام قحش
اتسلرہ برفعل قبیح ایلہ دیر سہ انلر اولرہ کلام صواب ایدرلر برکلام سو یلمزلر کہ انلرہ
انذن اثم اولہ حلملہ انلرہ سلام ایدب کندولری سلامت ایدرلر ودخی حق تعالی قولدرینك
صفتلرین بری دخی بودرکم والذین یبیتون لربهم سجدا وقیاما والذین
یقولون ربنا اصرف عنا عذاب جهنم ان عذابها کان غراما انها ساءت
مستقرا ومقاما یعنی حق تعالی سنك کرجك قولدری اولدرکم کیجہ لری مسجدرہ قیامدہ
نمازلرینہ نیازلرینہ ذکرلرینہ تسبحلرینہ کیجہ ودخی انلردرکم دعا قبولوب دیہ لرای بورفردگمزد وندن
بزدن ایراغ ایلہ جهنم عذابنی کہ انلرك عذابی دائم ولاینفك بر ساعت ایرلمز هلاك ایلہ
واول جهنم کہ بئس قرارکاهدر وشر لو مقامدر بزی اول مکاندہ قرار طوتمقدن من
صقلہ ودخی بیوردیکہ والذین اذا انفقوا لم یسرفوا ولم یقتروا وکان بین ذلك
قواما یعنی ودخی صفتلرندن قولدرانلردرکم قحش مالدرین انفاق ایتسلر اسراف اتمزلر وقتی
طوتمزلرکہ ممسك لردن اولہ بلکہ اسرافلہ اقتدار اراسنده مقام وسط اختیار ایدرلر
زیرا رسول اللہ بیورمشدرکہ اشلرك خیرلوسی اولدرکم ایکی کناهك اراسنده دربعض

برکناه اسراف وبرکناه امساکدرکہ کفایت قدرنسنه سبب معیشتہ خرج اتمہ اهل
وعیالی احتیاجلہ کچره ودخی بیشمردکم اسراف اولدرکم معصیتہ اولجق یره خرج
اولہ نقدانزدخی اولور سہ افتقارا اولدرکہ حق الهی منع ایدہ وکندویہ لابد اولجق
یرده خرج اتمہ اورتہ مقام اولدرکہ اصحاب رسول اللہ ایدلر بدکلری طعام تنعجون
بمزلردی وکیدکلری لباسی زینت ایچون کیمزلردی لیکن طعامی تولقدر یرلردیکہ اجلق
لری دفع اولہ طاعت اوزره قوت بولہ لرولباسدن دخی اولقدرکیرلردی کہ ستر عورت
اولہ دخی بیتدن صوقدن صقلہ عرض بیوردیکہ کشنه اسراف شول بترکہ نفسی اشتهاسندن
الہ برساعت صبر ایتمہ ودخی حق تعالی بیوردی والذین لا یدعون مع الله الها اخر ولا
یقتلون النفس التی حرم الله الا بالحق ولا یزنون ومن یفعل ذلك یلق اثاما یضاعف له العذاب
یوم القیمة ویخلد فیه مهانا الا من تاب وامن وعمل صالحا فاولئك یبدل الله سیئاتهم
حسنات وکان الله غفورا رحیما ومن تاب وعمل صالحا فانه یتوب الی الله
متابا یعنی کرجك قولدرانلردرکم حق تعالیہ برالہ دخی شریك اتمہ لر انلرك بریکدن اقرار
ایدہ لر ودخی حق تعالی اولدرمسنی حرام قلدوغی نفسنی اولدرمیہ لر الا حقله اولدوره لرکہ اول
قصاص دیاخود زنا ایدر ومرتد دیر اولدیرن زیاده نسنه ایله مؤمنك قانی حلال اولمز
وبردخی اولدرکہ زنا اتمہ لر هرکیم بونلردن بریسنی اشلیه جك اولور سہ اول کمسنی اثامه واقع
اولور مجاهد ایدر اثام جهنمده بردره نك آدیدر بونی اشلین انکا واقع اولور نکه خرده
کلوبدرکہ غیلہ اثام ایکی قویودر طاموطعنك بدلرندن اقی صرو صولرلرك اجنده جمع اولور

بس بوندی اشبو بندگ عذابلری تضعیف اولنور قیامت کونندہ انلر ایچنده مخلد اولورلر اما
برولہ الا مکر انلرکم توبہ ایدرلر وشرکدن وکفردن دونرلر ایمانہ کلوب صالح عملر ایشلدیرلر
حق تعالی حضرتنہ لایق اولہ ریاسز اخلاص ایلہ انلرکہ حق تعالی سیئاتلرینی حسناتہ مبدل قیلور
زیرا حق تعالی غفور ودود توبہ ایدنلری برلغر ورحیم در اسر کرپس هرکیم صدق قلبیله جمیع کناهلرینه
توبه قلدی بوکذن وکوهرکذن قصد قلدیکه اولنجم کناهلرینی اولیه بدرستی اول الله تعالی
حضرتنہ دونمز وادر وانلرکہ مکافاتن بولورلر اعلی مراتب اوزره ودخی بوردیکه وَالَّذِينَ لَا
يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا یعنی دخی اول قولترکہ انلر دوکم لهو
وغنا مجلسنده حاضر اولیه لر لهو یعنی چالغولر وایرلمامش اولدوغی یرلردن ایراغ اولهلر زیرا
ایرلمق یا انی دکملك کوکلده ضعف نفاق بتورر زینهار کم صواکین بتورر راصلده زور دیو اکا دیرلر
بر یره مزنسنه یا بوده یو وصف ایده لر یعنی یالمل فعلی وقولی خویله دوزه لر کہ خلقه انی حقدر دیو
وهم ایدورلر ودخی انلر دوکم تحقیق معاصی مجلسنه اوغرامسلرینجك اندن اعراض ایدوب
کچه لرکذر ونفسلرینی کرامتله طوتوبن تا انلره اذن لعانت برشیمه ودخی بوردیکه وَالَّذِينَ إِذَا
ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا
أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا یعنی دخی حق تعالی انلره دوکم تحقیق
انلره ربلرینك آیتلری ذکر اولنسه انلرانك اوزرینه صاغر لغله وکوزسز لکله دوشمز لرایدن
کندولرین غافل ودونمز لربلکه اول انلره ذکر اولنان آیتلری کرکلوکله سماع ایدوب انی فهم ایدرلر
وحق تعالی دخی ذکر اولنلرکا متابعت ایدرلر ودخی انلرکم دعا قیلوب دیرلرای پروردکارمز بزه عطا

قیلوب هم ایله اهلمزدن واولادمزدن ابرار لردن وصالحلردن قیلوبرکه انلرکا ایله کوزلریمز
شاد اولہ ودخی دیه لرکه ای پروردکارمز بزی خیر اوزره ثابت قلکه سندن قورقوچی قولترکه بزه اقتدا
قیله لر بزانلرکله وانلر بزمله دینلرینی اوزده معاونت بولاوزر ودخی بوردیکه اولئك يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ
بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا
قُلْ مَا يَعْبَؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا یعنی بوصفلرله موصوف
قولترکه عوضلنور لرجنت ایچنده یوجه مرتبه لرله وعالی کوشکلرله که دورون وزبرجدن
ویاقوتدن اولہ حق تعالیدن امون بریه کتورب طاعت ایتمکده وخلقدن زحمتلرین کتورمکده
صبر ایتدکلری مجون ودخی انلره ملائی اولان جنت ایچنده برملکه که باقی ودائم اولہ واخلاقدن سلامت
اولہ ودخی بری بریه تحیتلر سلام اولہ بوحالتده که انده مخلد اولالر بدرستی اول جنت کی کرکلو
وقرارطوتجی یردر ودخی حق تعالی بیوردی یا محمد برغر قولترکه بنم ربتم هیچ سیزه اعتبار
ایدوب نسنه دن عد ایتمزدی وعدمکز وجودیکز ایکیسی دخی انلرکه قدرته برابردر اکر
سیزدن ایمانکز وعبادتکز ودعالرکز اولمیدی اما چون ایمانه کلوب اکا عبادت ایتمکله
مطیع اولدیکز انوقتله الله قدرته قدیر یکز ظاهر اولدی که کرامت بولدوکز زیرا سیزی حق تعالی
کندویه عبادت چون بریدی اکر سز الله به شرك وعصیان قلسکز بو معاصیله اکا جواب قلسکز
اولدخی سیزه عذاب قلمقده قدیر مزدی طامونك دره سنده کرکه اولدیکز بونده نصکز مکه کافرلرینه
خطاب ایدوب بیوردیکه بن سیزه رسول کوندردمکه سیزی بنم برلکم بلکه وبکا عبادت قلمغه دعوت
ایلیه تحقیق سز انی یالانلدیکز اکا اجابت ایدب مطیع اولمدیکز بنزا اولہ که تکذیبکز سیزه عذاب

عذاب دایم ولافحم اولهٔ ابدلاندن بروجرلهٔ حلاصلق میتس اولیه نعوذ بالله

سورة الشعراء عشرون وتسع آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

طسم تلک ایات الکتاب المبین لعلک باخع نفسک الا یکونوا مومنین ابن
عباس رضی الله عنهما عاجز قالمشلر دیونک تفسیر بزه بلدیلرکم نه دیمک اولور اما
بن ایدرمکه قصدرضی یتیم اولوندن برآه دیرکم اکا قسم قلشدر اما محمد بن کعب ایدر
حرف طاصو تعالیتک طولنه وسین سناسنه ومیم ملکنه اشارتدر پس رضی یتیم قسم ایدر
بنم فضلم واحسانم دخی یوجه لکم وملکم حقیجون کم اشبو آیتلرلهٔ اول قرآندرکم حلالی و
حرامی وحقی وباطلی بیان قلمجیدر اولهٔ کم سن یامحمد بونلرلهٔ قرآنه ایمان کتورمدکلرینه
طارلغمغموب کدوتسکی هلاک ایده سن بوایة اولوقت نازل اولدیکه اهل مکه قرآنی
یلندلرلهٔ انرانی تکذیب قلدوغی رسول الله فتی کلوب طارلغندی زیرا اول اکا حریص
ایدیکه ایمانه کلاردی کلمدکاری اکا فتی اجی کلدی رضی یتیم بوایتی اندوب تسلی قلدی ودخی
بیوردیکه ان نشا ننزل علیهم من السماء ایة فظلت اعناقهم لها خاضعین
وما یاتیهم من ذکر من الرحمن محدث الا کانوا عنه معرضین فقد کذبوا فسیاتیهم
انبؤا ما کانوا به یستهزؤن اولم یروا الی الارض کم انبتنا فیها من
کل زوج کریم ان فی ذلک لایة وما کان اکثرهم مومنین وان ربک لهو العزیز
الرحیم یعنی رضی یتیم بیوردیکه اکرمزدیلسوزبونلرلهٔ اوزدینه برایة برحکم انزدیدک
کوکدن انلرلهٔ بوینی کلی خضوع برلهٔ اکا منقاد اولاردی هیچ بری معصیتدن یکا میل ایدب

بیون اکبیدی لیکن بزم ارادتمزاولهٔ اولمشدرکه بعضی مومن اولهٔ جنتنه کیره وبعضی کافر
اولهٔ ناره کیره اندن اوترودرکم بزلرده هیچ بری بوی اردنجه برکشی آیت اندرلهٔ وعظ ونصیحت
ایجون اول رحماندن الابونلرلهٔ اندن اعراض ایدب انلهٔ متعظ اولمزلرتحقیق بونلرانی یلندلرلر
استهزا ایدرلرلما بزاولهٔ کم بونلره ایریشه واقع اولهٔ اول استهزا قلدقلرینک خبرلرینا وعا
قیلدری کم بزه ایریشه عجبا بولرنظرایدب کورمزلرمی کم بزیوریوزنده نجه کوزل منفعتلو
اوتلرواکنلربتوردک هرجنسدن شول تسلردکم انلرک بعضیسی حیوانلرضعلف اولهٔ
بدرستی اشبو ذکراولشانلرده دلالت وحجت واربرفراربرغمزه وبرلکمزه وقدرتمز
کما لکینه لیکن بونلردن چوغی انی تصدیق اتمزلرکه مومنلردن اولالرزیرا بزم علممز اولیه
سبقت اتمشدربدرستی سنک ربک یامحمد غالبدراعلاداعدالوندن انتقام اتمکه ور
حیمدراولیا لرینه رحمت اتمکه بوند نصکره بیوردی وَاِذْ نَادٰی رَبُّکَ مُوسٰٓی اَنِ ائْتِ الْقَوْمَ
الظّٰلِمِیْنَ قَوْمَ فِرْعَوْنَ اَلَا یَتَّقُوْنَ قَالَ رَبِّ اِنِّیْٓ اَخَافُ اَنْ یُّکَذِّبُوْنِ وَیَضِیْقُ صَدْرِیْ
وَلَا یَنْطَلِقُ لِسَانِیْ فَاَرْسِلْ اِلٰی هٰرُوْنَ وَلَهُمْ عَلَیَّ ذَنْبٌ فَاَخَافُ اَنْ یَّقْتُلُوْنِ یعنی
یامحمد خبرویرقومکه شول قضیه کم سنک ربک موسایه خطاب ایدب بیوردی شول وقتکه
انجه اودکوردی بیوردیکه یاموسی وارد عوت قیل شول قومیکم ظالملردرکذوکره
ظلم ایدرلرکفر ومعصیتله وبنی اسرائیله دخی ظلم ایدرلرکذوکره قول ایدب زحمتاوه اشارتلمکه
کم فرعون قومیدرقورقمزلرمی انلرالله تعالیدن عقوبتبندیکه کذوبلرن قورتارلرموسیٰ ع
بونداینی اشیدب دیکه یاربّ بن قورقمکه بنی یلندلرانک تکذیبندن بنم کوکلم کوکسم

207

طاريله طاقت كتورميم ديلم باغى دخى طوتيله سويليوميم بو رسالة قرداشم هارونى
بنمله بله كوندرتاكه بو تبليغ رسالة بكا معاون اوله زيرا بنم اوزرمده هم كناه دعواسى
وار قورقرمكه بنى اولدورە لرمعنى اول قبطيلردن برينى اولدرمش ايدى بس حق
تعالى بيورديكه قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ
فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا
وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ
مِنَ الْكَافِرِينَ يعنى حق تعالى بيورديكه يا موسى انلرسنى اولدرمزلر يورى هارونيله
وارك بنم ايشاريمى انلره ايرشديرك بن سزكله بلهيم سيزه نه جواب ويرلرسه بن انى
اشيديرم پس موسايله هارون فرعونه كدلرودلركه عالملرينك ربنك الچيلريوزكه
سكا كلدك تاكه سن اولجه بنى اسرائيلى كه قوللنوب زحمتلر واشلر اشلدرسك انلرى
قوى ويوب بزه اصرليسن كه فلسطينه ايلهوز اماتبرد وايت بويله دركه موسى چون
اول بزالى اشندى دوندى مصره واردى يوكدن جبه كيردى عصاسى الندە ربنى
ازوفيله عصاسنه اصلمش ايدى واردى مصره كندو اولونه قرداشى هارونه خبر
ويردىكه حق تعالى بكا سنكله رسالت ويردى كونددىكه واروب فرعونى حق تعالى
قولوغنه دعوت قيله وزانلرى اشيدوب فريادقلدى ددىكه اول فرعون سزى
استيوبدركه اولدوره اكر ايكيكزبله اكاواره سى اولورسكز ايكيكزى بيله اولدورر
موسى انلرى سوزيله منع اولنيوب قالقوب ايكسى دخى اول كجه فرعون قپوسنه

وارلر قپوسين قعديلر قپوجيلر تورقويه دوشوب دولركه قپوقعان كيمدر موسى
عم ودى بنم اول عالملر ربنك رسوليم قپوجيلر طوروب فرعونه واردىلر ودلركم
قپويه بردلى كلدى ايدر بن رب العالمينك الجسيم ورسوليم قوديلر انلرى صياحم
متيداولدلر چون صباح اولدى ايكسين بله چاغرديلر موسا ايله هارون كيروب
فرعونى الله دعوت قلدلر ورسالتى اكاوكوردىلر فرعون موسايى كوريجك
بلدى زيرا اونده قويدى بيودى ددى يا موسى بزسنى اوغلنلغدن تربيت ايدوب
بسلدكى عمركدن اوتوزيل بزم ايچمزده اكلوب كچوردكى دخى اول قبطيى
اولدوروب بونك كبى اشلر ايدوب كمدكى شمدى بنم نعمتم كمزان اولوب انكارمى قلدك
بونك كبى اشلر ايدوب بونك كبى دعوا ايدرسن حق تعالى موسادن خبرويروب بوردىكه
قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي
حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتَ بَنِي إِسْرَائِيلَ قَالَ
فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ يعنى چون فرعون اول خبرى ويلدى موسى عم ددىكه
كرچك اول اشى بن اشلدم اما اول اوردقلغم قلمودى اوبحض بلزدم طريق صوابدن
چقدم اما قصديله دكل ايدى خطا ايله اولدى كه بن مخطى لردن اولدم اول فعل
خطادن كه صادر اولدى سيزك شركزدن قورقب قچدم مدينه يه واردم اوندە
يلدرديلر اندە اولدم حق تعالى علم وحكمت ويردى وبنى مرسل پيغمبرلردن قلدى وسكا
كوندردى بعضلر دولركه بو مرسادن اول نعمة اوزاردد وبعضلر دولر انكار در

امّا اقرار دردینلرك تاویلی بودركه یعنی موسی عم دیدی بلی اول فرعونلر بنم اوزریم
كه عدایدرسك بوو جهلدن كه ایرتی اوغلنجه قلمطوغدقلری وقت اولدرتدك اندجلیلین
بنی اولدرمدك وبنی اسرائیلی قول ایدوب قتی اشلرك اشلتدك كه دورتیوزیل سكا قوللق
ایتدلر جلیسی الیوز اوتوزبیك كشی ایدی بنی اندجلیلین طوتمدك امّا اندكه انكار دد
ددلرتاویلی ایدرلركم اشبو نعمتدركم بنم اوزریمه منتلك عدایدرسك كه تربیت قلدم
كندوجیاتكی اوتدك بنی اسرائیلك اوغلنلرین اولدروب كندولری بوخه بلدركه
ظلملم قوللق ایتوب دورسن بنی حق تعالا سكا كوندردیكه بنی تربیت قیلوب بسلدك اكربنی
اسرائیلی قول ایدوب اولادلرین اولدرمسك بنم اهلمدن كمسلر وارایدیكه بنی تربیت
ایدرلردی بنی دكزه برقمزلردی سنك بنم اوزرمده نعمتك وارکه منت ایدرسك
پس بوانكارتاویلی بركدر موسی عم ایتدی زیرا اول رسولدرجلورکه كلی نعمت التهدندر
باقی اورته ده وسیله درانكالایق دكلدركم التهی قوب نعمتی فرعونه اسناد قلاجولا
كبی پس موسی عم كلوب اول فرعون اوزره كیدوكی وقت دیدیكه بن رب العالمین
دن رسول كلدم فرعون موسایه سؤال قلدیكه اول رب العالمین دیدوكك نه
نسنه درکه سن زعم ایدرسك كه انك رسولی سین بكا كوندردی موجودی بولدیرایدی
موسی انكا نه جنسدندر التهی وصف ایدیوبره حق تعالا هو وجنسیتدن منزه وعالی
پس موسی عم انك افعالنی ذكر ایدب انكلو جواب وبردی حق تعالا خبر ویروب بیوردی

قَالَ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ مُوْقِنِيْنَ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهٗ اَلَا تَسْتَمِعُوْنَ

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ اٰبَآئِكُمُ الْاَوَّلِيْنَ قَالَ اِنَّ رَسُوْلَكُمُ الَّذِيْٓ اُرْسِلَ اِلَيْكُمْ لَمَجْنُوْنٌ قَالَ رَبُّ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُوْنَ بیوردی موسی عم فرعونه دیدیكم رب العالمین
اولدركم یرلرك كوكلرك ربیدر دیو كوكلره یرلرا سندره نه كه وار كلتك ربی وخالقی اولدر
ونكم اشبو كوزوكزلك معاینه كوردوكز سندره شك وكمانكز یوقدركه موجوددر پس
انكا دخی اویله اعتقاد ایدك محكم یقینلغله كه كلتك ربی والهی بردهكوكده اولدرهون فرعون
بوجوابی اشیدب متحیر اولوب حیرته قالدی جواب بولوب دوندی قومنك اشراف اولوری كه
حوده سنده اوتورمشلردی موسی عم سویلدوكی سوزلرنی بعید كوروبن فرعون انلره دیدیكه
یا قوم اشتمز میسزكم بونه دیر زیرا اول قومنك اعتمادی اویله ایدیكه اولرك الهلری كندولرك
ملكایدر موسی عم تبلیغ ایدیوبن دخی زیاده قیلوب دیدیكه سیزك ربكز وسزدن ایدوكی
اتالربكزك ربده لربكزك ربی دخی اولدر فرعون كبرو قومنه دیدیكه حقیقت بورسولكز
كم سیزه كوندرولدی مجنوندر عقلی یوق برسوز سویلركه برانی فهم ایدهمزدخی صحتندن
بطلانندن تمییز ایدهمزانلرك فتنه اویله ایدیكه هركمسه كم انلرك اعتقاد ایتدكلرینه اعتماد
ایتمسه انی اهل عقلدن صایمزلردی كیرو موسی عم انكا تنبیه ایدوب زیاده بیان قلدی دیكه
مشرق ومغربك وبوایكسینك اراسنده نه وار ایسه كلتك ربی اولدر اكر عقلكز اولوب
فهم ایدرسكز پس فرعون چون بوكلامدی اشتدی حجت التك اوزرینه لاجواب
جوابی قطع اولدی مجالی قالمدی بوكرحقه تكبر ایدوبن عناد له سوزه باشلادی تنكم حق تعالا
بیوردی قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ اِلٰهًا غَيْرِيْ لَاَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُوْنِيْنَ قَالَ اَوَلَوْ جِئْتُكَ

بشئ مبين قال فات به ان كنت من الصادقين فالقى عصاه فاذا هى ثعبان مبين
ونزع يده فاذا هى بيضاء للناظرين يعنى فرعون تكبر اك بوسندن موسى عم دوبكه اكر
بندن غيرى برگسه راله طوتسى اولورسك بن سنى زندان اهلندن قيلورين كلبى ايدرانك
زندانى اولدرمكدن اشدايدرى انكچون زندان ايله تهديد قلدى قتل ايله قلدرى زيرا اول
زندان يراننده برقيوكبى ايدرى يا انكر بركشى انك ايچنه براغوردوبكه كوزى نسنه كورمزدى
قولغى نسنه ائتمزدى چون موسى عم انك زندانله وعيد قلدوغن اشتدى دوبكه اكر شكا بن
حجتى ظاهر كتورسم ينه بويله اشلرميسن موسى عم بوكلامى انكچون دوبكه انسانك اخلاقدن
دوكه انصاف ايدجك بردهء ساكن اولور حق بيان اولنجق انكا اجابت قيلمه فرعون بوكلامى اشدب
موسايه دوبكه كورامدى نه نسنه كتوردك كرچك ايسك بن سنى زندانلرين پس موسى عم
الدن عصاسنى برقدى ناكاه براژدرها ظاهر اولوب كزدى فرعون دوبكه بوندن
غيرى حجتك وارمى موسى عم انى قوينونه صوقوب كروچقاردى آق نوراولوب شعله ويرر
نظرايدنلر كوردىلر هيچ كمسيه خفى قلدى اما اول فرعون انكا انكار قلدى سكم حق تعالى خبرورب
يهودى قال للملاء حوله ان هذا لساحر عليم يريد ان يخرجكم من ارضكم بسحره
فماذا تامرون قالوا ارجه واخاه وابعث فى المدائن حاشرين ياتوك بكل ساحر عليم
فجمع السحرة لميقات يوم معلوم يعنى فرعون اول چوره سندهاوتودن اعيانلرينه دوبكه تحقيق
انبو موسى غايت سحرايدجدركه بوسحره زياده عليمدر ديلركه سحريله سيزك اوزيكزه غالب كلهر
بيرو كزدن سيزى چقاره كندو بورتلدن سزى اينسه نه مصلحت كوردرسز اول قومه ديلركه انك فرديله

برقج كون تا خير ايدب كلنه چوره آدملره كوندرك كه تقدر ساحر وار ايسه صفعتنده قاتق
جمع ايدب سكا كورسونلر تاكه بوكلنه مقابل اولهر اولاكم بونك اوزرينه غالب كلهر بومعجزه اولهبونك
اينى تمام اولهبس موسى ايله وعده كلدلر بر معلوم كونلرينه كه زينت كونى ايدى يلدز بركرة طوغ
اولوردى چون موسى وعده قيلوب منتظر اولدى فرعون هر جانبدن آدملرى الارى يجد ساحرلر
جمع ايلدلر تاكه كليسى جمع اولوبن اول معلوم وقتلرينه حاضر اولدلر وقتى حق تعالى بيوردى
وقيل للناس هل انتم مجتمعون لعلنا نتبع السحرة ان كانوا هم الغالبين فلما جاء
السحرة قالوا لفرعون ائن لنا لاجرا ان كنا نحن الغالبين قال نعم وانكم اذا لمن
المقربين يعنى چون اول ساحرلر جمع اولدلر فرعون قومى يجدده ندا قلدىكه يا قوم سز نسنى جمع
اولدنز تاكه نظر ايدب كوره سز بوايكى طايفه نه اشلرلر بوكون غالبلق كيمكدر بيله سز تاكه برساحره
متابعت قيلوز اكر انلر غالب اولورلر سه موسى اوزرينه بعضيلر ديدلركه انلرك سحرى بيدوكندن
مراد لرى موسى ايدى هر ويله بوكلامى استهزا ايدب سويلرلر دى چون ساحرلر دريوب فرعون
فتنه كلدلرده دلركه يا فرعون بزه سن اجر ومزده ويررميسن اكر بزغالبلردن اولورسق فرعون
دوبى بلى سيزنجم قتمزه مقربلردن اولهسزهر نه قوصوبكزوار ايسه حيله كلهچون بونلر كلبوعاء
قادى اول ساحرلر سحرلرينى جمع ايدب موسا ايله مقابله اولدلرده دلركه يا موسى اولا سنى براغورسن
يوخسه بزمى براغلم سكم حق تعالى خبرويرب بيوردى قال لهم موسى القوا ما انتم ملقون فالقوا
حبالهم وعصيهم وقالوا بعزة فرعون انا لنحن الغالبون فالقى عصاه فاذا هى تلقف
ما يافكون فالقى السحرة ساجدين قالوا امنا برب العالمين رب موسى وهرون يعنى موسى

اول سحر لرده دیکه بنی غالب سیزنه نسنه که برغرسز بس اول سحره لرنقدرکم یاپری وعصالری واریدی
برقدلرهربری یلان کبی حرکه کلوب کزدلرانی کوردوب دیرلرکه فرعون عزتی حقی برلرغالدیردیلر
پس یوزلرینی دنکزه موسی عصاسین برقدری براولوازدرها اولوبن اول جمیع سحرلره برقدری تك اردنجه واردی
کلمین یوزدی اول ساحرلرانکا نظرایدرلرکوردیلرکه برقدقاریناك اصلا براثری قالمدی جمله سی محوایدوب
یوزدی جمله سی سجده یه واردوب دیدلرکه بزایمان کتوردك عالملرك ربسنه که موسانك وهارونك ربسیدر
فرعون انی کوردوب غضبه کلدی دیدی سزکم حقه خبرویرمیوردی قَالَ آمَنتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ
لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَافٍ وَلَأُ
صَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا أَن كُنَّا
أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ یعنی فرعون انلره دیدکم سزاول موسایه ایمانی کتوردیکزبن سزه دستور ویرمزدن
اول بدرستی اول موسی سیزك اولوکزدر اول سحاره لکدن سزه سحر اوردی بزاولایله سزکه
بن سزه نه عقوبت ایلرم قیلسوم عزتم حقی الریکزی وایاقلریکزی خلافدن کسم یعنی بعضکزك صاغ الیله
صول ایاغی وبعضکزك صول الیله صاغ ایاغی کسم اندنصکره جمله کزی صلیب اغاجلرینه اندردوکم بزه اندن
ضرریوق بزدن تمنا ایدرزکه ربمز خطالرمزی
یرلغه اندن اولدرکه زمانمز اهلندن اول ایمانه کلن بزاولدق ودمی حقه ایمان کتوردی وَأَوْحَيْنَا
إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ
لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ یعنی بزموسایه وحی ایلدیکه
بیوردقکه بزم قوللرمزی الچیق مصردن کجه ایله سیرایلیکیت که فرعون قوملسیله سیزك ارد کزدن

چمسر

چمسرلرنا که سیزك ارکزده حائل مانع اولوب جمعه قومیه لرایله خروج ایدرلرحقه موسایه
وحی ایلدیکه بنی اسرائیل جمع ایله دوردت اوی براوه قوی قوملرینی بوغزلسونلر
قدرینی قوللرینی بویاسنلر علامت ایده لرکه بن امرایدیرین فرشتهلره قصی تبوده کی قان اوله
اول اوه کیرمیه لرد دمی اول فرشتهلره امرایدرینکه فرعون قومنك نفدریاکیکرلری وارایسه
اولدوره لرومالرین دمی هلاك ایده لرودمی سن ایت اول بنی اسرائیلکم تمرجك خمیرسز
اتمك ایلسونلرارغیجون کجه نك اولنده قوللرمله کیدك تایله ایرشیجه اولوقتده بنم امرم
سیزه ظاهراولنه پس موسی عم حقه امرون یرینه کتوردب اول کجه سیرایلیب کتدی بیله
دکین چون صباح اولدی فرعون قومی کوردیلرکه باوکیلری هب دپه لمش جوان دن
قالمامش ومالدری هب هلاك اولمش فرعون دوبکه اشبوایش بزه موسادن واثك قومندن
دربارکیلرینی اولدوروب مالدرمزی هلاك ایتدلرپس فرعون حاضرعسکردن موسا
نك اردنجه یبلك کزیبلك ودمی بشیوزیبلك قول کوندردی پس فرعون کندوسی چقوب
کوردیکی اوزره اوتوزدی چوره شهرلره آدملرصالدیکه دمی لشکرجمع ایده بولشکرازدر
کفایت امتمز وچنکم لشکری جمع صابی بلمزدی پس فرعون دوبکه اولقوم بزی غضبه
کتوردولرکه بزخمز مخالفت ایدوب بیکرلرمزی دپه لدلرومالدرمزی هلاك وبعضیسنی
عاریه ویلوب الوب کتدلروبزدن دستورسزیرمزدن چقوب کتدلرشمدیکی حالده بزه
اولردن مدزایدوب قورقی لادرپس فرعون بی مدلنکرجمع البلدی وآردلرنجه جلدی
حتی اندن خبرویربیوردی فَأَخْرَجْنَاهُم مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ كَذَٰلِكَ

وَاَوْرَثْنَاهَا بَنِي اِسْرَائِيلَ فَاَتْبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ فَلَمَّا تَرَاءَا الْجَمْعَانِ قَالَ اَصْحَابُ مُوسَى اِنَّا لَمُدْرَ
كُونَ قَالَ كَلَّا اِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ يعنى حق تعالى بوردیکه بزاول فرعونی قومیله بستانبرندن
چاردق زیرا اینلك ایکی کناری اردی بستانبرایدی و دخی اقربالوندن چاردق و اول کجاریکی
الوندن کندن القرندن الدق و اول کوزدیدوکی فرعونك سکرنوزبیك قولی وارایدی هرقول
بوکوزل بکرك آته بنزدی هرآتك بوندن الوندن برطوق وارایدی وَمَقَامٍ كَرِيمٍ دیدوکی
اول اعیانبرك اولطوردقاری مقام ایدیکی قصر یعقوب هربری تخته اوتورمه اتك دخی اوکوزه اوجیوز
الوندن تحت واریدی که اوزرنده دیباجه دن قبه لر واریدی الوندن بلکه طوتقش اشیولجاین دو
زنری کلی بنی اسرائیله میراث قلدق یعنی فرعون قومیله غرق ایدوب بوجمله سنی بنی اسرائیله بردك یعنی
چون فرعون لشکری جمع ایدوب موسانك اردنجه چدی موسی دخی نیل کنارنه ایرشدی فرعون
دخی اردهٔ ایرشدی کون طوغدیغی وقت ایدی چون اول ایکی جمع اولنقش عسکر بربرین کوردیلر موسی
قومی دیدلرکه اوش فرعون قومی بزه ایرشدی بزمز اندن طاقمز دیمزکه قرشوطورب مقاتله قیله وز
بوحال نه اولیسر درموسی عم الله تعالیدك وعده سنه اعتماد ایدوب دیدکه اندن بزه ایرشمز لریم رحمك
عنایتی و نصرتی بنمله بیله در دیمزاولمکم بنی دلالت قیله طریق نجات اوزره پس حق تعالی بوردی فَاَوْ
حَيْنَا اِلَى مُوسَى اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ وَاَزْلَفْنَا ثَمَّ
الْاٰخَرِينَ وَاَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ اَجْمَعِينَ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِينَ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ
اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ یعنی بزموسایه وحی قلدقده عصاکله اول دکزی
اورغل موسی عم چون برکز عصایله اول صویی اوریوب اوکی پاره اولوب ایرلدی ارالغه کوردو

بول اولدی اول صوبوندن هرپاره سی براولوب طاغ کبی اولوب طوردی اوتوب بربرینه قرشدی حق تعالی
دستوریله کوردیلرکه برکشی کلدی کم جبرائیل عم ایدی فرعون قومنی صویه دلالت ایدیوب کلمندی
یونده بزدی اول قومبندکری آغز اترایدی بنی اسرائیل ایله فرعون قومینك اراسنده کیدردی
موسی قومن سوردی فرعون قومن یدردی بنی اسرائیل دیردیکه هیچ اثبوکشیدن بکرك سروجی
کورمدك فرعون قومی دیرایدی هیچ بوندن بکرك یدیجك دلیل کورمدك پس حق تعالی ایدیر بزیعقین
کتوردك دیکزه اول فرعون قومن هلاك ایلکیون موسایه امرایدك کم قومیله کیروب اول یولدن
صویی کچدیلر انلرك کلسین قورتردق اندن نصکره فرعون کلدی قومیله چون عام اولی اخری کلی صویه
کردیلر امرایدك اول صویه کهانلرك اوزرلرینه یقیلوب روان اولدی کلسن اندن غرق ایدوب هلاك
ایلدی تحقیق اثبو نسنه وه دلالت وشانه اربزمر بركزه وقادر ایکن بونلرك اکثری انی
کورو وب ایمان کتورمزلر بدرستی سنك ربّك غالب در رحیم در مؤمن
قولرینه قورتردیغنه بونده نصکره ابراهیم عم قصه سندن خبر ویرب بوردی وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ اِبْرَاهِيمَ
اِذْ قَالَ لِاَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ قَالُوا نَعْبُدُ اَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ قَالَ هَلْ يَسْمَعُو
نَكُمْ اِذْ تَدْعُونَ اَوْ يَنْفَعُونَكُمْ اَوْ يَضُرُّونَ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا اٰبَاءَنَا كَذٰلِكَ يَفْعَلُونَ یعنی حق
تعالی بوردیکه یا محمد اوقوخبر ویرقومك اوزرینه ابراهیم خبرندن کم اتاسنه دخی قومنه دیکه
نه نسنه یه طاپرسز انلر دیلرکه بزصنملره طاپارز انلرك عبادتنه صباحدن کیجه یه دکین قائم اولوب
طوروز ابراهیم انلره دیکه هیچ انلره دعا ایدرکزی اشیدرمی قچنکه دعا قیلسز یاخود سیزه ویرمکه
منفعتلری وارمی یا انلره طاپمغی ترك اسکزمضرت ایرکوردیلرمی انلره دیدیلرکه هیچ بریوز اشمزلر

وبزه بر منفعت دکور مولر و بر معرفت بزدن دفع اتمك الوبزدن کلمز بلکه انجق بزا مادری

بویله اشاره بولدی بزدخی انلره اقتدا قلدق و دخی بویورد یکه افرأیتم ما کنتم تعبدون انتم

وآباؤکم الأقدمون فانهم عدو لی الا رب العالمین الذی خلقنی فهو یهدین والذی

هو یطعمنی وهو یسقین واذا مرضت فهو یشفین والذی یمیتنی ثم یحیین

والذی أطمع ان یغفر لی خطیئتی یوم الدین یعنی ابراهیم کبر و انلره دیکه کورمز میسن

شول بتسلرکم سز طبر سز و سیمزدن ایرو کیلر طبیه کلدلر انلر کلیسی معبود دکلدر انلرین انلری

دوست طوتمزین انلردن منفعت دخی اومزین انلر کلی بنم دشمنلریمدر لیکن بنم معبودم

جمیع عالملرك ربی در دیمك بنی بر تدی بو غیکن و ارقلدی و نجات بولدم بنی اول ارشاد قلدی

اولیه الههدرکم آج اولدم و غمده طعام و یرب دویور و صوصایجی صواروب قذورروین

تجنکم خسته اولسم بکا شفا ویرر و دخی بنی اولدورن دنیاده اولدر و آخرتده دیرکورن

اولدر دخی امید طوتزن قیامت کونده خطالرم برلغیه امدی بونلر جمله ابراهیمدن انلره

حجت و لجاردر دیمك اولورکم معبود لغه لایق اولدرکم بوکلمه قدرتی یته نمرا معبود

لغه صالح دکل اولکم بونلره قادر اولیه و بوبزد نصکره ابراهیم نیاز ایدوب دیکم تنکم حق تعالی

خبر و یرب بویوردی ربّ هب لی حکما والحقنی بالصالحین واجعل لی لسان صدق فی

الآخرین واجعلنی من ورثة جنة النعیم واغفر لابی انه کان من الضالین ولا

تخزنی یوم یبعثون یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم یعنی

ابراهیم دیدی یارب بکا سنك حدود لوکنی واحکام لریکی بلدیروب دخی فهم علم عطا قبل

نبوتله

نبوتله و دخی بنی بندن ایلرو کلنلرکم رسولترکدر و پیغمبرلرکدر انلره اولشدر غل و بندنصکره کلانلر

لرك دلترنه یتجون کوزل ثنا و ذکر جمیل بغشله و اول امتلرکم آخر بندن کلسه لرانلرك اجنده

بکا قبول عام و یرکم کلسی بنی سوه لرپس حق تعالی بویدیکلری فی کلی اکا و یردی تاکه هر ملت انی سوه

لرو اکا شا قلار و دخی دیکه بنی انلردن قلغل کم انلره جنت نعیم و یردك و دخی بنم امتی سن

یارلغغل که اول طریق حقدن عدول ایتدی کمراه اولدی بو دعادیله دیکی انلردن اول ایدیکم

اکا ظاهر او لمش ایدی بونلر تجتی بیانی توبه سورسنده کجدی و دخی ابراهیم عم دیدیکه قیامت

کوننده بنی رسوای قلغل اولکونکم انلره منفعت قلمز نه مال نه اوغل فقرالا انلره منفعت اولور کم

حق تعالی حضرتنه شرکدن و کفردن و شك و کماندن سلامت اولمش پاك کونلله واره اکا ظاهر

دکه کمسی سلامت اولمز اکثر مفسرلرك قولی بودر لیکن ابوعثمان تیشابوری ایدر قلب سلیم

اولدرکم بدعتدن خالی اولیه و سنت اوزره دولمش اولیه و دخی حق تعالی بویوردی وَأُزْلِفَتِ

الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ

یعنی اویحاق بیتین اولدی شول کسه لرکم تکریدن قورقمیارلر و جحیم طاموسی ظاهر

اولدی شول کسه لرکم ازغونلردر و کافرلردر قیامت کوننده اول کافرلره دیلیله کم

قنی شول کسه کم دنیاده الهی قوب اکا طاپر دیکز هیچ بوکون سیزی حق تعالی عذابندن منع

ایدرمی یاخود انلر نصرت طلب ایدرلرمی سیزدنکه انلری قورتره سز پس بشلری یوزلری

اوزره جهنم اتلرا اول کافرلر دخی اول شیاطین کم انلره اغوا ایدوب ضلالته برقدیلر

ودخی ایلیسان کتمرلری وذریتلری والمزه جنتیدن وآدمیدن مطیع اولمزلر کلی ایله اولمز
واول کافرلرله شیاطین وطاپدقلری معبودلر طاموده حصومت قیلمزلر دیه بیان ایدر
والله برزه کلمز اشکاره ضلالت ایچنده ایدک کم برسزی رب العالمینه برابر طوتردق سزی
طپاردق برنی اول ضلالته دعوت قیلدی الاکا فرلر بنکم موتیا بیورر قالوا وهم فیها یختصمون
تالله ان کنا لفی ضلال مبین اذ نسویکم برب العالمین وما اضلنا الا المجرمون فما لنا
من شافعین ولا صدیق حمیم فلو ان لنا کرة فنکون من المؤمنین ان فی ذلک لایة و
ما کان اکثرهم مؤمنین وان ربک لهو العزیز الرحیم یعنی کافرلر قیامت کونده کوره لرکه
قوشنه لرمز وپیغمبرلرمز ومؤمنلرمز وکوجك دوستلرمز دین قردشلرمز برمزینی شفاعت ایدوب قور
ترمق اردنجه اولمز اول کافرلر دیه لرهیچ برکیمسه برشفاعت یوق جابر بن عبد الله دیر اشتدم
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایدردی برکشی اوجاق ایچنده بردوستی ذکر ایدوب دیه کم عجبا
فلان دوستمز خانه سنه اولدی واول ذکر ایدیلن دوستی طاموده اولدی حق تعالی بیوره کم کلچ
واریلن اول قولنك دوستی جهاردك اجاغنه النوك انی جهاردوب الم لرطاموده فلانمز دیه لرکه
برفرایچون برشفاعت ایدیجی یوقمز شفاعت ایدب برنی دخی قورتره الکز برکزه برنی دنیا یه الدردی
بزدخی مؤمنلردن اولیدق بدرستی اشبونسنلرده دلیل وارحق تعالیدن قدرتمز لیکن بونلرك
اکثری ایمان کتورمزلر حقیقت سنك ربك یالکز عزیز ورغالیدر عدولرندن انتقام المغه
ورحیم ومؤمنلره نجاب ویرب قورتر مغه ودخی بیوردیکه کذبت قوم نوح المرسلین اذ
قال لهم اخوهم نوح الا تتقون انی لکم رسول امین فاتقوا الله واطیعون وما اسئلکم

علیه

علیه من اجر ان اجری الا علی رب العالمین فاتقوا الله واطیعون یعنی حق تعالی بیوردیکم نوح
قومی ویرد وکم پیغمبرلری یالنز لوا کردیرلرسه کم اول قومه کلن یالکز نوح ایدی بوجهه رسولری
یالنز لرده وکتاب وحیری ندر بزایدوزکه جمیع پیغمبرلری تصدیق ایتمك واجبدرچون برکسه رسولی
تکذیب ایتمکله سائر جمله سنی تکذیب ایتمش اولورلردن اوتروبوسوره ده مرسللری جمله ذکر ایلدی پس چون
نوح کوب قومنه دیدیکم سزی یرادن خالقدن قورقمزمیسزکم انی قوب غیرینی معبود طوتر سزن
تحقیق بیلك کم بن سزه رسول کلدم بوصی اولدیغن نسنه ده امینم بکا بویرینی خبری سزه ارتق اکسك
ایتمزقورقك التهدن انکا مطیع اولك واکا عبادت قیلك وبکا دخی مطیع اولك شول نسنلرده کم
بیوردورم واندکم نهی ایلدوم بنم امروسیزه اولدیکم ایجون کوب التهی برلیه سزوبنه طمعمز ترك ایده سزن
بوعونم اوزره سیزدن حق ومزد استمزدکلدیکم اجرم الا علی رب العالمین رتی اوزره دوقورقك التهدن
بکا مطیع اولك اول قومك جوابن حق تعالی خبر ویرب بیوردی قالوا انؤمن لك واتبعك الارذلون
قال وما علمی بما کانوا یعملون ان حسابهم الا علی ربی لو تشعرون وما انا بطارد
المؤمنین ان انا الا نذیر مبین قالوا لئن لم تنته یا نوح لتکونن من المرجومین یعنی
اول قوم نوح جواب ویرب دیدیلرکه بزسکا ایمانمی کتوره لم بوحالده کم ایجزدن سکا متابعت قیلدیلر
پرفرشتلر حقیر لرعزه دکم کمی چوقمی کبی بشمجی نوع عدم دیدیکم بن انلرك نه اشتدکلرین وصنعتلرین
بلمزم بکا ضرر یوق انلرك صنعتلری حقیر اولدوغندن یا اصوالترزن نه کرکسه اولسون بنم
اوزریمه واجب اولان اولدرکه حق تعالیدن وحی اولنانه نسنه یی برلیه بلدورمزین بونلرك
ظاهر اشلرینه نظر ایدوب دکلدر بونلرك حسابلری الاربم اوزره در اکر بیلورسکز شول نسنه ده کم

سز انلری صفتلریله عیب ایدرسز بندن دعوتدر هدایت وتوفیق ویرمك اللهدندر کیمه
دیرلرسه هدایت ویرر ایمانه کتورر کمی دیرلرسه ضلالت اوزره قورر توفیق ویرمز بن مؤمنلری
قهرمدن سورب کیدرجی دکولم بن دکولم الا برتهدید ایدرم قورقودیجم ظاهرده انجق
پس اولقوم کوردیلرکم دیدلرکم یانوح اکربو دیدوکك سوزدن فراغت ایدیجك اولمزسك
تحقیق سن شوندن اولورسنکه طاشله دیه لنورسن جوابلرینه جواب ویرمدیلر نوحدعم
طارلغوب اللهم بنیاز قلدی سنکم حق تعالی بیوردی قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ فَافْتَحْ بَيْنِي
وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ
ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ
الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ یعنی نوحدعم دیدیکم یاربت بدرستی بولدلر سنکا مطیع اولمدیلر بس
بنلم بونلرك اراسنده سین بنجه دیلرسك حکم ایله بنی وبنکا ایمان کتورنلری بونلردن سن
قورتر پس حق تعالی بیوردی بزاول نوحی وکا ایمان کتورنلری قورتردق اول کمی اچنده کم آدمیله
وقوشلر وحیوانلردن طولایدی اندنصکره اول باقی قومنی غرق ایدب هلاك ایلدك بونسنار
دلالت ایدر اللهك قدرتنه اما بونلردن چوغی ایمانه کلمزلر بونوندنصکره عاد قومندن
خبر ویرب بیوردی كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ
أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ وَإِذَا بَطَشْتُمْ
بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ یعنی حق تعالی بیوردیکم عاد قومی دخی رسولترین

بلندیلر

بلندیلر ایدوکم اول نسنه ده قورقدیلری هودعم کلوب انلره دیدیکه قورقمز سن اللهدیکه سیزی برزی
بدرستی بن سیزه رسول کونردیلدیکه وحی اولنان نسنه لری خیانت اتمیوب سیزه ایرشدیرم
قورقك اللهدن عذابندن بکا مطیع اولك ایمانه کلوب اللهی براق واکا عبادت قیلمق کبی
بوسوزی سیزه ایرشدردیکه بکا ثواب اول ویرر امدی سیزاللهدن قورقیکز مطیع اولیوب یول
اوزره جیقوب یوجه یوجه محکم بنیادلر یاپرسز کهانك اوزرینه جیقوب کلدنك کبی نك
حالده مطیع اولوب دخی انلری استهزایه اوب کولوشه سز ودخی اول یوجه بنالریکزده کوکرجین
طوب انلری اویناوب تماشایده سز اولمق صورتکم بوردنیا عمارتلری بیقمده باقی قالیرسز
قهرکم برکمه طوتارسز جبارلغه طوب اولدوره سز یاخود اولمکه یقین اولیجه دوکه سز قورقك
اللهدن بکا مطیع اولك ودخی حق تعالی بیوردی وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ وَجَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ
الْوَاعِظِينَ إِنْ هَٰذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ یعنی هودعم اول
قومه دیدیکم قورقك اللهدن کهسزی انواع خیردن ویردیکه بیلورسز اول خیربندوکزبیان
ایدیوب بوردیکه سیزه قوینلرصغیرلردوه لرویردی دخی اوغلانقوللرویردی وبسنانلرینجه لر
ویردی وانك ایچنده سیزه بیکلرلرافدی بن قورقمکه نیم سوزم طوتیوب عاصی اولمز واول
اولدنکه قیامت کونیدرعذابه مستحق اولمسز اولمقوم دیدلرکم یاهود سن بزه کرك اوکوت
ویرکرك ویرمه یکمی بزه قورقوده برابر دیرسنکا مطیع اولمزز دکلدر بودیدوکك سوزلرك اول

اول کچندرك دوزملريدر وانلرك سيرلريدركه سويلدلر كچديلر بونلرك اشي يوددر
دري اولدقلري قدر دير يورلر لامتنصكره اولورلر طيراق اولورلرنه كبرو فوق وار
ونه حساب بركبرودر يوب عذاب اولنوردكلوز پس موقتا بيورر اول قومي هودي يلندرلر
اكا مطيع اولديلر بزدخي انكري هلاك ايلدك عقلي اولدقرنوزن اوكوت اولوب متنبه اولورلر
بونرنصكره ثمود قومندن خبرويرب بيوردي كه كذبت ثمود المرسلين اذ قال لهم اخوهم
صالح الا تتقون اني رسول امين فاتقوا الله واطيعون وما اسئلكم عليه من اجر ان
اجري الا على رب العالمين اتتركون فيما ههنا امنين في جنات وعيون وزروع و
نخل طلعها هضيم وتنحتون من الجبال بيوتا فارهين فاتقوا الله واطيعون يعني صوقتا
بيوردي ثمود قومي دخي رسولمزين بلنلر لرجون اول نسبدن قرد شلري صالح كلوب انره
دديكه قورقمز مسز الله دن كه سيزي بردي بدرستي بن سيزه رسول امينم اول نه بيوردسه
انى سيزه تبليغ ايده دم قورقك الله دن بكا مطيع اولك بودعوت اوزره بن سيزدن اجر وعوض
استهم بنم اجرم وثوابم دكلدر الا اول الله اوزرينه دركه عالملرك ربيدر سيز الله دن آخرته
انكار ايدوب اولمي صنورسزكم اسبو دنياده قويه لوسيزي امين اولوب قاله سز اول بستانكز
وابرمعاريكز ايچنده اول اكدريكز اچنده وتازه ايرشمش خرمالريكز اچنده ياخود دائم باقي
قالورسزكم بوطاغلري اويوب اولرايدينه سز بوحالده كه تكبر ايدب انوكلم شاداولديرسز تنعم
ايده سزكذوكزي زيركلردن صياسز قورقك الله تعاليدن عذابندن بكا مطيع اولك
ودخي بوردي ولا تطيعوا امر المسرفين الذين يفسدون في الارض ولا يصلحون

قالوا

قالوا انما انت من المسحرين ما انت الا بشر مثلنا فات بآية ان كنت من الصادقين قال
هذه ناقة لها شرب ولكم شرب يوم معلوم ولا تمسوها بسوء فيأخذكم عذاب يوم
عظيم فعقروها فاصبحوا نادمين فاخذهم العذاب ان في ذلك لآية وما كان اكثرهم
مؤمنين ان ربك هو العزيز الرحيم يعني صالح پيغمبر اول قومه دديكه اول سنوكلمك سوزلرينه
مطيع اولمك كم انلر بريوزنده اللهم عاصي اولوب فساد اشلرلرو مولديلرينه مطيع اولمزلرلمك امرينه
مخالفت ايدرلر اول قوم انى اشيدوب ددولرمكم باصالح سن بحر لمشلرمن سن تحقيق كه كلوب بزه بونلرك كبي
خبرويرر سن حال بودركم دكلسن سن الا بزجلين آدم اوغلانى سن بيرسن ايچوسن فوشتر ايردن
دكلسن كل امدي بزه نشان كوتركه بودير دوكك دعوايه اول كرچكلمجي اولرسن سنك صدقك اولكلم
معلوم اوله صالح دعم ديكه اشبو دوه قيادن چقمق سيزه نشاندركه بركون صودن ايچمك انوك
نصيبدر وبركون دخي معلوم سيزك نصيبكز در سز لرياوز قصد ايدوب سكرن قرمغله انكا
ضرر ايرشدرمك كم قيامت كونتك عذابي دخي سيزي طوتمه انمز اول سوزي قبول ايتميوب اولر
دوه نك سكرن قرب هلاك ايتدلر صكره عذاب كوريجك كروپشمان اولديلر پس اولعذاب
كلوب بونلري طوپ هلاك ايلدي بدرستي بونسنده دخي حق تعاليدن كمال قدرتنه دلالت وار
بونلرك چوغي بوكا ايمان كتورر دكلدر وبونصكره بيوردكم كذبت قوم لوط المرسلين اذ قال
لهم اخوهم لوط الا تتقون اني لكم رسول امين فاتقوا الله واطيعون وما اسئلكم عليه
من اجر ان اجري الا على رب العالمين اتاتون الذكران من العالمين وتذرون ما خلق
لكم ربكم من ازواجكم بل انتم قوم عادون يعني صوقتا بيوردكم لوط قومي رسولمزين بلنلديلر

جون اول كندولرينك نسبلرندن قوردشلرى لوط كلوب انلره ديكم قورقمز ميسز سزى
براذن مولا كوندركه اكا عاصى اولورسز تحقيق بن انك رسوليم امينم كه سزه كوندرلدم
تاكه انلرك وحيني ايرشدورم قورقك الله‌دن عذابندن بكا مطيع اولوب ايمانه كلك بن سزدن
بونسنه اوزره حق ومزد استمرين بنم اجرم دكلدر الا الله يحق اوزرينه دوسيزكا عاصى اولوب
بوآدم اوغلدرندن اركك لرينه مى قريشورسز ركبكز سزك ايچون برندوغى دشيلر يكزى قورسز
بلكه سز عملى بلدرون اولدوكزكم حلالى ترك ايدوب حرامه تجاوز ايدركزجون بوعم انلره بوكلالى
قلدى انلرده مى جواب ويردكلرين حق يحق خبر ويرب بيوردى قالوا ائن لم تنته يا لوط لتكونن
تن من المخرجين قال انى لعملكم من القالين ربّ نجنى واهلى مما يعملون فنجيناه و
اهله اجمعين الا عجوزا فى الغابرين ثم دمرنا الاخرين وامطرنا عليهم مطرا فساء
مطر المنذرين ان فى ذلك لاية وما كان اكثرهم مؤمنين وان ربك هو العزيز الر
حيم يعنى دولركم يالوط اكر بوسوزكدن فراغت ايمرسك البته برسنى بوشهردن سوروب
چقاريرز لوط دخى بيوردى كه بدرستى بن سزك بوفعلكزى طوتوجيم كه حق يحق حلال قلدوغى قوملوب
حرامه مشغول اولديكز بس چون لوط عم كوردىكم بونلر جقه مطيع اولمزلر دعا قيلوب دوكم يا ملت
بنى قورتارالم اهلمله بوقومك اول خبيث عملدرندن بس حق يحق اجابت ايدوب سوردكه برقورتردق
لوطى اهلنه الا عورتى مجوزه كم اول هالكلردن ايدى وانلرك اوزرينه كيوب طاشيله اولدوردق
دكه نيا وزيغوردوا اول قورقصه‌لرى تحقيق بونسنلرده دلالت ونشان وارحق تعالينك كمال
قدرتنه ودخى رحمتلرندن انتقام ايدوب دوستلرينه رحمت قيل مغله لكن بونلردن چوغى ايمان كتورمزلر

بونلر نصكره بيوردى كذبت اصحاب الايكة المرسلين اذ قال لهم شعيب الا تتقون انى لكم
رسول امين فاتقوا الله واطيعون وما اسئلكم عليه من اجر ان اجرى الا على رب العالمين
يعنى حق يحق بيوردى اول مبعث اهلى رسولترين بلانلره بوجوكم شعيب كلدى بونلره ديكم قورقمز
مولكزدن كه سزى يرندى بدرستى بن سزه رسول امينم كه سزه كلدوم تاكم نه وحى اولنورسه سزه ايرشدورم
قورقك الله‌دن اكا مطيع اولك بن سزدن بودعوتم اوزره اجرت ديلمم بنم اجرم دكلدر الا
الله اوزرينه كا اول ثواب ويرر بوندن نصكره اول وحى اولنان بندوكن بلدوررا اوفوا الكيل ولا
تكونوا من المخسرين وزنوا بالقسطاس المستقيم ولا تبخسوا الناس اشياءهم ولا
تعثوا فى الارض مفسدين واتقوا الذى خلقكم والجبلة الاولين يعنى شعيب عم اول
قومه بيوردىكم كيله لركزى تمام طولك بوخلقك حقزينى نقص ايدمجى اولمالك ارتى اولجوب الوب
اكسك وبرمك دخى ترازولركزى عدل اوزره طولك كسنلك حقدن طمع قلمالك الرتى
ملكدن نسنلرينى جيلطمه ايدوب اكسك ايتمك وبويرمبوزنده فسادىلم بوردويب مفسد لردن
اولمك قورقك الله‌دكم سزى يرندى وسزدن اول كچن قومارى يرندى كلى كثرك خالقى
اولدر شعيب بوكلاى انلره تبليغ ايدرى انلرا كا جواب ويرب دولرشوبكم حق يحق بودى قالوا
انما انت من المسحرين وما انت الا بشر مثلنا وان نظنك لمن الكاذبين فاسقط علينا
كسفا من السماء ان كنت من الصادقين قال ربى اعلم بما تعملون فكذبوه فاخذهم عذاب
يوم الظلة انه كان عذاب يوم عظيم ان فى ذلك لاية وما كان اكثرهم مؤمنين وان
ربك لهو العزيز الرحيم يعنى اول قومدولركه يا شعيب تحقيق سن سحرلنمش سن سنك عقلك كتمش

217

كلوب بولنان كبى سوزلرسوبلرسين حال بودركه دكل سن سندن الابر خلقلرين اوغلنى سن بدرسنى
براولمه ظن ايدرزكه سن بوسوزلرنى بلاتحقيق دنسن كولدن برپاره بولت اندن دكل برنمراوزرمزاكر
بودعوه كرچكلرون ايسك شعيب اندن دوكم بنم ريم زياده بلجيدر سيزلرنه اشلدكلرى كزنى
براولمكدن طرغه كه خلقلرك نقضى ايدرسز بوفعلكزه اول مكافات ومجازات فلبجيدر عذاب
اندرمك بنم المده دكل بنم اوزرمه واجب اولان انولرك خبرين سزه ابرشديرمكدر پس اول قوم
شعيب عم يلندبلرحق تعالى انلرك اوزرينه اتى حوالم قلدى انلر اول استيلدن تجوب بيرالتنى اويدلر
اكاكبرويلر اول احرارندن خلاصى اولمرحق تعالى بيرالتنده اول استى دخى زياده قلدى طاقت كتورمديلر
بلرينه طشره چمدلرجوكم طشره چمدلر بپاره بولت كلوب بولنرلر اوزرينه كولكه قلدى انلر اول
بولت كولكه سى التنده جمع اولدلركه استيلدن برمقدار امين اولمرحق تعالى اول بولتدن انلرك اوزرينه
اود يغدردى كلشن هلاك ايدب يعدى بولنك بيانى هود سورسنده كچمشدركه بوعذاب ياوز
اولوعذاب ايدى بونسلرده دلالت وارظاهرحق تعالينك قادر لغنه وقاهر لغنه ليكن بونلر
بونرن سببنه اولوب ايمانه كلمزلر ودخى بوردى وَاِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ
الْاَمِينُ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ وَاِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْاَوَّلِينَ
يعنى حق تعالى بوردكه بدرستى قرآن يامحمد اول عالملرك ربندن اندرلشدركم انى جبريل امين
اندردى سنك كوكلك اوزرينه تاكه انى كوكلكزه صفليه سن انوكلم بوقومكى انذار ايدب قورقوده سن
عرب دليله تاكه انى اشيلب معنيسندن فهم ايده لركلمه لركم ايله وكلان كتابده دخى بوقرآن
انمك لكى ومحمدك كلمكلكى ونعتى وصفاتى كلى خبر وبرلمشدى تاكه كلدوكى وقت اكا انكار

ايمه لرودخى بوردكه اولم يكن لهم ايةً ان يعلمه علماء بنى اسرائيل ولو نزلناه على بعض
الاعجمين فقرأه عليهم ما كانوا به مؤمنين يعنى بومنكرلره علامت ودلالت اولدى اول
بنى اسرائيل عالملرينان خبرلرلكه كتابلرنده خبر ويرلر محمدك نبوته نبى ابن عباس ايدر مكه اهلى
آدم كوندرديلر مدينه ده كى يهود لرك عالملرينه صوردىلركه بومحمدك قصه سى وكلمكلكى حقيدر
انلر جواب ويرلر بزنعتنى وصفاتنى اونك توريت ايچنده بولمشزكه كليسر واول آخر رسولدر
پس اول خبر ويردكلرى دلالتدر اول رسولك صدقنه امابومكه اهلى حسد اولندن انكار ايدرلر واكر
براول قرآنى بركسه اوزرينه اندرسوزكه انك دلى عرب دلى اولسه عجمى اولسه دخى اول عرب لسندن
غيرى دل الهام قرآنى سيرتك اوزرينه اوقسه ديدكزكه برسنك نه ديدوكك فهم ايده مزدكه سكا
برمناسبت قدم ياخود كندو نسبكزدن اولمدوغنه عار ايدب ايمانه كليدبكز بلكه بوقرآنى برعرب دلى
اوزره اندردك تاكه معنسن فهم ايده سزكه كبر وكندو جنسكزدن وجميع قبايلك اشرفلندن وكندو
نسبكزدن سيزه رسول كوندردك سبب ندركه اكا تصديق ايدب ايمانه كلمرسز ودخى بوردىكه
كَذٰلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيمَ فَيَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ اَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ يعنى حق تعالى بوردى بزانجلايين
كوروب دوردوزاول اخركى واول اكثرى مجرملريك كوكلرينه كم اندقرآنه ايمان كتورمزلر اسول
وقته دكين كه عذاب اليمى كوزلرلكه كوروب لرپس اولعذاب دنيادە بولنده شويله اكسيرون كلمه كه بولنه
انى صبح طوتمه لرديه لركه عجله ايجون بزه مهلت ولمان ويرلمزمكه بزكيروب دنيايه واروب ايمان
كتوروب واول قرآنى ورسولى تصديق ايده وزمعاملى ايدرجون رسول صلى الله تعالى عليه وسلم

بوعذاب ایتیلم انذره انذار قلوب وعید قلدی انذر دیلوکه سن برنی بوعذابیلم نجیه دك قورقه سن
خبر ویرکه بوعذاب نه وقت اولیسرحق تعالی خبر ویرد یکم یا محمد بوسك قومك سزه عذابمز کلکه کلکمیچون
استعجال ایدرلر ابورلرمیکه اوعذاب انذره کلم اَفَرَءَيْتَ إِن مَّتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ثُمَّ جَاءَهُم مَّا كَانُوا
يُوعَدُونَ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا يُمَتَّعُونَ وَمَا أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ ذِكْرَىٰ
وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ یعنی خبر ویرسن یا محمد اکر بزبونلری چوق یاشره دنیاده تمتع ایتدرب انواع نعمتلرله طول
عمر ایچنده قویسه ایدوب سوزکه ناکاه انذر نصکره اول یرمه وعدا اولنان عذابمز انذره اکسوزدوت
ایرتسه اول چوق یل ایچنده تمتع ایتدکلری انذری یوقه اول عذابمزدن قورتارمز ویله قیلور انذر کیم
صناسن هیچ انذر دنیایه کلوب تمتع ایدیلر ودنیاده عمر سورمدلر هیچ بزشهر ویرقریه اهلنی
هلاك قلمدق الا انذره اول قورقودوجی رسول کوندردك اول انذرده وکمر کتابله وعظ ونصیحت
قلدیلر اول قیامت کونده اولاجق واقعه لری انذره اکذر دلر انذرانی اسیدوب اطاعت قلمدیلر
انکار ایتدکلرینه جوب تصدیق تولمز کیمه دلر یزدنی انذره عذاب انذوب هلاك ایلدك هیچ یوقدر
یوقسه انذره ظلم یوق وظلم ایدیجیلردن دکولز زیرا اول هجتی وبرهانی تقدیم ایدوب انذره عذاب
وبیان قلدق ودخی بویوردیکه وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ
إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ یعنی انذره
ترونی یولایدیکم مشرکلر دیلدیکی یوشیاطینلر دکه یوقرانی محمد ك دلی اوزره دوزرلر
انذن اول سویلیوب خبر ویرد یکم قرآنیلم شیاطین انذ
رلدی دخی انذره لایق دکلکه قرآنیلم ایتسه لر یوقرانك اکاکوجلری یوقدر زیرا انذر کوکه چوب ایتراق هیچ

اتمکدن اتش ایله منع اولنمشلردر پس یا محمد سن دعوی قیلوب دیمکلکم الله یرمعبود دخی وار دیمك
قبیحی اولورسك سن معذور بلردن اولورسك ابن عباس رضی الله عنه ایدر اکرچه بوایة رسوله الذی امتا
بوکلام مراد امته وعید قلمقدر کانه حق تعالی بویوردیکم یا محمد بردلشی خلقك اکری واشری سنسن
وارب بندن غیری الله طوتسی اولورسك عزیمتم حتی سکا عذاب ایده دین دکلکم شرك کتورت سکا
سنك امتکدن اولم پس بوایت قبیحی تهدید در امتی شرکدن منع اتمکه وبوند نصکره حق تعالی بیوردی
وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ علی کرم الله وجهه بویوردیکم اولوقتکه بوایت نازل اولدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بنی جاغردی ددی یا علی الله تعالی سکا بویوردیکم بوینم قبیلمی انذار ایدم کم بشر
قریشدن بوسنه سکا قتی کوملك واقع اولدی انذن اوترو کم بیوردم قحین انذری بن دعوت تعلیم
اسلام اوزره انذردن سکا قتی اذا وایلا حاصل اولورپس انذن اوترو اول امردن سکوت ایتدم
تاکه جبرائیل سکا کلدی ددی یا محمد اکرسن انذری دعوت قیلمسی اولورسك حق تعالی سکا عذاب ایده
امدی وار علی برچناق طعام حاضر قیل اوزرینه دخی قیون پاچه لرین وبریوك قدح سدایلم طولدر
انوتصکره وارب بنی عبد المطلبی جمع ایدیب بنم قتمه کتورنا کم بکا امر اولنان وحیی انذره ایرشدورم
علی رضی ایدر بویورد قلرین بریه کتوردم وارب عبد المطلب اوغللرین جمع ایلدمکه انلر اولوقته
قرق کشی ایدی عمولری ابوطالب وحمزه وعباس وابولهب انلرك ایچنده بیلم بوکلم جمع اولوب اوتورد لر
بکا بویوردی اول حاضر قلدوغم طعامی کتوروب قودم رسول صلی الله تعالی علیه وسلم صوندی اول انذن
اوب وتسیله ایکی پاره قلدی انی دخی طبقك کنارنه قودی انذن دیدیکم الی صوندك الله آدیله پس متوقف
اولدوم جلیسی انذن یدیلر تاکم هیچ بریمك دخی حاجتی قلمدی والله اول کوردکم طعامی اکر تعدادیله

انذرون بری جمله سین پرایدی بوند نصکره بکا بیورد یکم بونلری صوار اول قدحی کتورد مکه
سدایلد طلوایدی صوارده جمله سی انذن ایچوب قاندلر والله ی اکرانذرون بری قصد ایتسه
جمله سین ایچردی پس بوند نصکره رسول الله صلی الله تیخ علیه وسلم دیلدیکه انذره سویلیدی
انذن اول ابولهب ملعون دیدیکه یاقوم بوصاحبکز محمد سیزی جادولدی نیا و ترسز
فی الحال قالقوب کلام اولدین طاغلدیلر رسول الله بیوردیکه یارن حاضر اول یا علی بوکشی
اورکدی سن اشتدوکك سوزیله بن کلام ایتدین طاغلدیلر بونجلاین بنه یارین طعام حاضر
قبل انذن انذری جمع ایله اول بیوروغی بریه کتوردم ایرته سی جمع ایلدم اول طعامی اوکلرینه
کتوردم رسول الله دیدیکه بیان الله اسمیله صونوب اول طعامدن بدیلر طویدیلر واجدیلر
قدیلر انذن رسول الله یاشیوب دیدیکه یا عبد المطلب اوغلنلری حقیقت بیلوك کم بن
سیزه دنیانك وآخرتك خیرینه کلدم ضوتیخ بکا بیوردیکه سیزی انذن بکا دعوت قیلم
سیزك قنغیکزدرکه بنم یوا شمه بکا معاون اولهو بنم قرداشم ووصیم اولهو ایچکزده بنم
خلیفم اولهو اول قوم جمله سی انذن امتناع ایتدیلر هیچ بری راضی اولمدی بنکه انذن جمله سندن
کوچك ایدیلر دیدیکه یا بنی الله بن قبول ایتدیکه بن سنك وزیرك اولم پس رسول الله بنم بوینمی
طوتوب دیدیکه یاقوم اشیوعلی بنم قرداشم ووصیم وخلیفمدر ایچکزده انك سوزنی قبول
ایدیکز بکا مطیع اولك اول قوم انی اشیدوب استهزا ایدیلر کولشوب قالقدیلر ابوطالبه دیدیکه
یا ابا طالب بو محمد سکا می بیوردی اوغلك علیه مطیع اولهسن رسول الله انذره دیدیکه یاقوم اکر
اکرسیزه دیسمکه اشبو دره دن شمدی اتلیلر جنوب سزی غارت ایدیسز سزبنم سوزمی

تصدیق ایدرسیز یوقسه اکرسیز دیلرکه بلی تصدیق ایدرز انذن اوتروکه بزبونجم دفعه تجربه
قیلوب سنی صندق هیچ یرسوزوکذوه یلان بولمدق هب کرجك بولدق پس رسول الله دکی
امدی یوسوزمردفی تحقیق بیلوك کم بن سیزه ترکلدم قورقرم سزی لوکوکزده اولان عذا
یلردن انذن قورتلمیجون الهی برایب مطیع اولك وبن نه دیرسم انی طوتك یوسوز واشیدب
ابولهب ملعون دیدیکه هلاکلك سکا یا محمد بزی اشبو نذن اوتروجمع ایلدك جمله طا
کندیلرهیچ بری اطاعتمدی اولوقت ابولهب حقنده تبت سوره سی نازل اولدی که ضوتیخ اکا
هلاکلك ایله سب ایلدی اول رسولنه سب ایدوکجون انذنصکره ضوتیخ بیوردی واخفض جنا
حك لمن اتبعك من المؤمنين فان عصوك فقل انی بری مما تعملون وتوكل على العزيز الر
حيم الذی يريك حين تقوم وتقلبك فی الساجدين انه هو السميع العليم یعنی یا محمد سکا
متابعت قیلن مؤمنلره یعشفقه قیلهو دیرن انره لطف قیلوب تواضع قیل اما انذرکه سکا عاصی اولوب مطیع
اولمیه لرسن انلره دیکلکه بن سیرك اول قادوغیکزکفردن والتهدن غیریه عبادت قیلدوغکز
دن بری یم وبیزارم وسن توکل ایدیب اینکی تعویض ایت اول الله که عزیز رحیمدر تاکه اول
دشمرکیدینی سندن دفع ایدیب سکا نصرت قیلر زیرا اول الله دکه سنی کوردیکول وقتکه نمازه
طورسن وال قالدوروب کا دعا قیلورسن عرفنده که اولهسن ودنیا اول نمازقیلیجیلر اجنده سنك
رکوعکی وسجودیکی وقعودیکی کوررو هرا حوالکدن بخبر تصرف قیلدوغنی کوررسنکم سندن ایلرو
پیغمبرلری کوررد یبیوردی بدرستی الله تیخ سمیعدر اشیدر وعلیمدر قواحوالی بیورکا خفی
نسنه یوقدرودنی بیوردیکه هل انبئكم على من تنزل الشياطين تنزل على كل افاك اثيم

يلغون التمع واكثرهم كاذبون والشعراء يتبعهم الغاوون الم تر انهم في كل
وادٍ يهيمون وانهم يقولون ما لا يفعلون بو ايتك في سبب نزولى بودركم چون اول قريش
كافولرى دوبلركه محمد ك اوزرينه شيطان اينر بوسوزلرى تلقين ايدر اولدغى چغارانى خبر ويرر
اوزرينه ايوب كلامه تلقين ايدر لرانك بيان ايدب بيوردركه اول شيطانلر هر يلانجيلر وفاجرلر
اولرينه اينر لركم انلر يلدى غيبدن خبر ويرير درمتجلر وصويه باقيجيلر كبى وحتيلر وتيفاتر طلسم
كوكه چوب فرشته لردن خبر اوغورلر لر ايوب آدملر اوغلنه اينر كندو دوستلرينه خبر ويرر لر
انلرك اكثرى يلانجيدر زيرا كذب ولردن دغى اكاچوق يلان كلام قوشدوب خلقه خبر ويرر لردغى
شول شاعرلركم كافولر درباطل سوزلرله بركسنى هجوياقدح ايدر لر عبد الله زبعرى كبى ومبير
كبى ومسافع وابوعزته دامه كبى بونلر يلان وباطل سوزلرسويلر لردغى دلركم بزدغى اول
يحتى نه سويلرسانى سويلرز اول قومك ازغونلرى انلرك فتنه جمع اولوب انلرك اول هرزه لرين
اشيدر لردى چوب خلقه سويلر لردى كه انلر رسوله واصحابنه هجو ايدر لردى ودغى خبر ويرديكه
يا محمد كورمزسين بونلريكم متحير قالوب طريق حقى بلاو وقيلوب ضلالته دشمشلر درباطل سوز
لرله مدح ايدر لر وباطل يلان ايله هجو ايدر لر دورلود رلو فتنلره دوشوب مقصودى الدن
قومشلر درتحقيق انلر سويلر لرشول نسنلريكه انلرلر وشعرلرنده ديرلركه بزبونى اتلدك وانى
اشلدك حال بودر كه انلر بجلردر اشلدكلرين سويلر لرشياطين انلرك لوب بونسنلرى الغا ايدبوريرلر
بونلرك كبى هرزه وباطل سويلر لربونلر دنصكره استثنا ايدوب بيوردىكه الا الذين امنوا وعملوا الصا

لحات

لحات وذكروا الله كثيرا وانتصروا من بعد ما ظلموا واى منقلب ينقلبون يعنى سويلرز مكر
الا انلرك ايمان كتورد لرو دغى صالح عمل اشلد لرو انلرى شعرى مشغول اولمق نكرى ذكر ندن
غافل قلمديكه انلر الله حق ذكر ايدر لرو مشركلرك انتقام طلب ايتد لرانلر نصكره كم اول مشركلر
انلره ظلم ايدب هجو ايدر لرو ايدر عايشه رضى الله عنها ايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم عادتى بوايدىكم
مسجد اينجه منبر قورردى حسان ابن ثابت اينجون كه رسولك شاعرى ايدى چوب منبر اوزرينه
اوزره طوروب رسول ايله فخر ايدب مدح ايدردى اول هرزه باطل سويلينلرله رسول طرفندن حضرت
ايدردى رسول الله بيوردركه تحقيق الله تيغ حسانه نصرت ايدب جبريل ايله كم كلوب كوزل كلامله
تحقيق ايدر ماداميكه حسان رسول الله ايله فخر ايدب رسول طرفندن حضرت قيلمه بوندن صكره وعيد
قيلوب بيوردىكه شونلركه رسول الله ومؤمنلره هجو ايدوب ظلم ايتد لرو نب واريحق يرلرى او
لمد نصكره نبير اولسير ابن عباس رضى الله عنهما ايدر مرجعارى جهنم سعير اولسر پس بوآيتلرك اشارت
اولنديكم اشعار جاهليه مذموم دكلدر واولكه كذب وباطل وكلام قبيحدر مذمومدر انلك شا
عرى الله فتنه مغبوضدر واول شعر كلام حقدر كه الهى ورسولى مدح ايدب وعظ ونصيحتدر
اول محمود در وانلك شاعرى الله تيغ فتنه مقبول ومحمود در تسميه قلشدر بوكتاب اينجنده
دغى بلدكه قرآن ذكر تاكه رسول الله قيامت كونده سبزك اوزيكزه طانق اولمه سيزه تبليغ رسالت
قلدى قيامت كونده سيزدغى كيروقلان خلق اوزره طانق اولمه سزكه انلره رسول تبليغ رسالت
قلدى پس وقتيله نمازى اقامت ايدك ومالكزدن زكات ويرك اعتماد يكزى حق تعالى به محكم قيلك
اكاتوكل ايدب انلك دينى طوتك رجا ايدك حقدن دينكزى هرضرر ايدبجيلردن حفظى ايده اول

دین اسلامه اوزرینه سوزی ثابت قیلمه کتاب وسنقت اولونده عمل قلنمی سیزه اسان قیلدیکه اول سبدن دوشکه
وناصر یکزدر وسفلو جیکزدر نه کوکلو موایدر اول قول اولوب خزمت ایدنلره ونه کوکلو ناصر در اکا جلب

سُورَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ

روب تصرت طلب ایدنلره دیکه لطفی عامدر کرم بدر تِسْعُونَ وَثَلٰثَةٌ

بسم الله الرحمن الرحيم

طٰسٓ تِلْكَ اٰيٰتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتٰبٍ مُّبِيْنٍ هُدًى وَّبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ
يُوتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ
لهم فَهُمْ يَعْمَهُوْنَ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَهُمْ سُوْٓءُ وَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُوْنَ وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى
القرآن مِنْ لَّدُنْ حَكِيْمٍ عَلِيْمٍ ابن عباس رض ایدر طس الله یقتا اولدیکدن براسمدر تکم یوقدر
بیانی کجدی یعنی صو یقتا یوررینم آدم حیجون اشبو محمد خبر ویردوکی کلام اول قرآنک آیتلریدر
واول برکتابدر هدایت وضلالت یولین بیان ایدیجدر بو قرآن هادی ویول کوستریجیدر وجنتی
بشارت ایدیجدر رسول مؤمنلره که اللهی ورسولی تصدیق ایجیدر ودخی انلره کم وقتیله نماز لریزنده
اقامت ایدیجیدر ودخی کلجك مالدرینك زکاتلرین ویریجیدر ودخی انلر آخرته کما نسنه
یقین حاصل ایتمشلر دیدرستی انلر کم آخرته ایمان کتورمزلر بز انلرك اولیاوز قبیح عملارینی انلره
تزیین ایدیوبرمدك تاکه انلر انی کوزل کورب اول اشلرنده خیرت اچره تردد ایدرلر انلر اولردر کم
دنیاده اولکی یاوزعذابلر وارد وقلیح اشلرنده وبلنکلم بدر کوتنده وآخرتده دخی انلر قتی زیانکار
لردرکه کندولرینه واهل واولادلرینه اودعذابنه کرفتار اولورلر ابدا هرکز خلاص اولمزدکل تحقیق
یا محمد سکا القا اولنوب تلقین اولنان اول قرآندرکه وحی اولنور الله قتدرلکه حکیم علیم

هر

هر اشی بجرکسه اول ایکرك بیلور حکمتدر بر له بوندن صکره موسی علیه السلام حکایتی بیان ایدوب بیور دیکه

لِاَهْلِهٖٓ اِذْ قَالَ مُوْسٰى اِنِّىْٓ اٰنَسْتُ نَارًا سَاٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ اٰتِيْكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ
تَصْطَلُوْنَ فَلَمَّا جَآءَهَا نُوْدِىَ اَنْ بُوْرِكَ مَنْ فِى النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ
یعنی صو یقتا بیور دیکه یا محمد ذکر ایلم خبر اینکم موسی چون اهلنه دیدی شول وقتکه مدینه دن مصر
کیدردی او دحاجتاولدی هم قرا کوده یولی یاوقلدی دیدیکه سز اشبو مکانکزده طورب کلنك
بنم کوزمه اودکورینیدی واریم اوله که سیزه برخبر کتورم یول قتده لغتلم دخی سیزه برپاره اود
کتورم اولدیکه انکله صوقتدن اضاسن چونکه موسی اول اوده یقین کلدی ندا اولندیکه مبارك
اولدی وبرکات زیاده اولدی نور اولدی قول کمسه اوزرینه که اود اچنده درودخی آکا که انك چوره سنده
دیر بوننده سوز جوقدرکه اود اچنده کی کیم ایدی وچوره سنده کی کیم ایدی امّا مفسرلر مذهبی
بودرکه مراد اول اود دن حقیقی دکل بلکه اول نور در اود لفظیله ذکر اولندی نی اترن اوتر و
ایدیکه موسی علیه السلام انی کوروب اود ضدی پس اول اود اچنده کیلرکه موسی کوروب اود ضدی
اول نور اچنده فرشتهلر ایدیکه صو تقدیس ایدرلردی وانك چوره سنده موسی ایدیکه آکا یقین
اولمش ایدی ابن عباس دن روایتدرکه مبارك اولدی اول کمسه که اود اچنده در دیدوکی مراد
صو یقتا انك کندو ذاتیدرکه انك حجابلرندن برسی اود حجابیدر تکم حدیثنده کلمشدر اود در اکر اول
حجابلی اچسایدی انك مقدس ذاتینك نوری ایردوکی یره دك یقایدی شول مقی اوزره که صو یقتا
نزاقلدی موسی علیه السلام اول اود دن واول اچدن آکا اول کلامی اشتدردی بوندن صکره کندو
ذاتی تنزیه ایدیوبر دیکه مقدس منزهدر کلی عیبدن ویرامز صفاتدر دیکه آکا لایق دکل زیرا

اول عالم اهلینك دنی و بردكار بدر رود دنی بوردی یا موسی انه انا الله العزیز الحكیم و القی
عصاك فلما رآها تهتز كانها جان ولی مدبرا ولم یعقب یا موسی لا تخف انی لا یخاف لدی
المرسلون الا من ظلم ثم بدل حسنا بعد سوء فانی غفور رحیم یعنی حق تعالی بوردیكه یا موسی تحقیق
اول اللهنكه عزیز فرحكیم جمله ایشی صوابنی بیلورم اندنصكره دیلدیكه موسایه كندو قدرتنك نشانی
كوسترمه بوردیكه عصانی آلكدن یرق موسی عم عصای برقدی كوردیكه براولوا ژدرا اولوب حركت ایدر
اضطرابه كلدی موسی انی كوردوب تورقدی دونوب قچدی كیرو دونمكه كلدی انكا نظر قیلوب التفات
امدی حق وحیله خطاب بوردیكه یا موسی تورقه نی اول ناصحرخه كه بنم قندهٔ مرسلاره تورقیوقدر
جونكه بن انلری امین قلدم لما تورقی كه ایمانك لادنمندر وشرطمتدر اول انلردن ایرلمز مكر
انبیادن شول كسه كم اكا برگناه ایرشدی بدرستی بن تورقو دورم انكا دیكنكه توبه ایدوب اول كناهی
كروحسنه مبدل قیلمه تحقیق بن انكا غفور رحیم یعنی اسیركرن رحمت ایده رین اما بعض علما دیلركه بو
استثناكه قلدی بو مرسلاردن استثنادكل بونلری ظلم نسبت ایمك روادكل بلكه بو استثنادهر شو
كلامدكه بوندن متروكدر مفسی بوردكم مرسلاره بنم قندهٔ تورقیوق بدرستی تورقو انلرك غیرینه دركم
ظالملردندر و دنی بوردیكه وادخل یدك فی جیبك تخرج بیضاء من غیر سوء فی تسع آیات
الی فرعون وقومه انهم كانوا قوما فاسقین فلما جاءتهم آیاتنا مبصرة قالوا هذا
سحر مبین وجحدوا بها واستیقنتها انفسهم ظلما وعلوا فانظر كیف كان عاقبة المفسدین
یعنی حق تعالی بلدیكه موسایه آنار قدرتندن برنسنه دنی كوسترمه بوردیكه الكنی یعنك ایچنه
صوق یا موسی تاكه چیقه الی شویله كه آق نورا اولوب هیچ علتسز درخمتسز اهل تفسیر ایدر موسانك

اوزنده یوكندن برگوكلك واریدی نه بكلری نه ایلكی نه دوكمه سی واریدی پس موسی عم حق تعالی
امرن برله كوب الن یقاسندن ایچرو قولتوغنه صوقدی كیرو چكاردی كوردیكه نورا اولوب یلدیر
بوددكلكه برصدن اولمه پس حق تعالی بوردیكه یا موسی بونشان بومعجزه اول طغوز آیتدن ودلیلدن
دركه سكا ویرادی سنك رسالتك تحقیق وتصدیق اعك ایچون كه سنی بوبرهانلرله یبرسول
كوندردك فرعونه والمك قومنه كه انلر فاسق قومدرلر بونلر امرمزه مخالفت قلمشلردر ودنی حق تعالی
بوردیكه بونلر اول آیاتمزله موسی عم اول قومه كلوب دعوت قلدی بونلر قدرتمزه وبرلكمزه دلیل
اولمان نشانلری انلرظاهر كوزله مشاهده قیلوب دركه اشبو ظاهر وحقیقتا سحردر انلر
اول آیكره انكار ایتدیلر انكا اقرار قلدیلركه اول الله قتندندر حال بوددركه كذولریلوردیكه
حقیقت اول الله قتندندر انما دللر اقرار كلمه لرشركلرینون وكبر لكلرینون وعنادلرندن موسایه
وموسانك كوردوكی نسنه یه ایمان كتورمه لرنظر قیل كوریا محمد كه اول مفسدلرك عاقبتلری نه
اولدی انلرن جمله سن غرق ایدوب موسی قومنه نجات ویردك یوسنك قومنك دنی یونلرن
اعتبار ایدوب حددن تجاوز ایتوب حذر ایسونلركه عاقبتلری انلرجلبنی اولمیه یونلر نصكره
داود عم حكایتلرین بیان ایدوب بوردی ولقد آتینا داود وسلیمان علما وقالا الحمد لله
الذی فضلنا علی كثیر من عباده المؤمنین وورث سلیمان داود وقال یا ایها الناس
علمنا منطق الطیر واوتینا من كل شیء ان هذا لهو الفضل المبین یعنی حق تعالی بوردیكه بز
تحقیق داوود وسلیمانه علم ویردك كه انكله حكم ایتدیلر قوش دلی ویردك وحیوانلرك دیلین
بلدردك دنی طاغلرك تسبیحلرین انده بلدردك انلر برفرمانمزله یرلرنی شكرین برینه كتورمكچون

د دلركه شكر وثنا اللهه كم برى بتوتيله ورسالهٔ مفضل قادى ودخى كتاب ويرمكله وشيطانلرى
وجنلرى آدم اوغلنه يرمسخر قلمغله قولقرينه چوقلرينك اوزرينه برى بكلادى ودخى سليمان
ميراث يدى اتاسى داوددن بوه تنى وعلمى وملكنى كه غيرى اوغلنه برمسى ديدى اوتوز
اوغلى وار ايدى داوده نه ويرلديسه سليمانه هب ويرلدى پادشاهلقدن وحكمدن واوندن
زياده دخى سليمانه يلى وشياطينى مسخر قلادى ودخى بوردركه آدم اوغلنه برنه يلدرلدى بوقوش
دلرى هر برينك اوازنى نه ديدوكن فرهم ايدوب بيلوردى كهب ايدر سليمانك قفنده برقرى
اوتدى سليمان ديركه بونه ديدى ديدلر يلمز سليمان ديدىكه ديركه طوغدوكزاولمك ايچون يابوك
خراب اولمق ايچون اندن بركيك اوتدى سليمان ديدىكه بوايدوكم كه اشكى بوخلق براد لمايدى
وطاوس اوتدى سليمان ديدىكه ايدر نكم اشدرسز انوكله جزا النورسز ودخى هدهد اوتدى
سليمان دديدى بوايدوكم هركمه كم اسركز اولدخى اسركمز ودخى كمكار اوتدى سليمان ددى
بوايتديكم استغفار ايدك اى كناهكارلر وطوطى اوتدى سليمان ددى ايدركم هر دردى اولسون كه
وهركمى هدهد اصلك يسردر قرانغ اوتدى سليمان ددى بوايدركم سزدن ايلروخبرلركوندوركه
واريجق بوله سزكوكرجين اوتدى سليمان ديدىكه ايدوكه بن اول يوجه ربتم تسبيح ايدين برلر
كوكه وطوسى قرغه اوتدى سليمان ددى ايدركم اى بختبر باجدادلره لعنت ايت جيلان اوتدى
سليمان ددى ايدوكم كلى فتنه هلاك اولسن اللهدن غيرى قرمال اوتدى سليمان ددى ايدركم
هركيم ايسم اولدى قورتلدى ودخى حق تعالى سليمانه اندن خبرويرديكه سليمان ابتدى بزه ويرلدى
اللهدن جمله نسنه كه انبيايه وپادشاهلره ودنيا امرينه واخرت امرينه سلطنتكى

وتسخير

وتسخير جنى وشياطين ويل كبى تحقيق اشبو بزه ويرلنى زياده فضل ظاهر در بزدن غيريه
ورلمزدن زيرا اكا ويرلدى دنيا شرفدن غريه دكين ايدب مالك اولدى بديموز
ويل دخى الحق اى سلطنت سوردى بوعجاب صنعتلى انك زمانده اشلدندن ودخى بوردركه
وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ
وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
يعنى حق خبر ويردركه حج اولدى سليمانك لشكرى جندن وانسدن ودخى قوشلردن بر
سفردن اوتروكه اكا كيدردى وانك نقيبلرى وارايدركم اول لشكرين اوكن يغه ردى
تاكه بريرندن ايرو كجه لر وارد لرندن دخى سوردى كروقليه لر محمدين كهب ايدر سليمانك
لشكرى حج اولحق حالنى كه هواره كتورر لردى يوز فرسخ ايدى بكرمى بش فرسخى آدميلر
ايچون بكرمى بش فرسخى جنيلر ايچون بكرمى بش فرسخى وحشى حيوانلر ايچون وبكرمى بش فرسخى
قوشلر ايچون ودخى انوك سرجدن بيلك اوى وارايدى بناسى اخج اوزره اوجورى
انك اشكارايدى بديموزى كزنوايدى اول قتى ييله فرمان ايدردى اول حالجم لشكريله
هوايه كتوروب بيره دوشمزدى واول عشق ييله يوردى انى آهسته آهسته سوروب
كيدردى اويله كه هواره يرله كوك اراسنده كيدركن حق تعالى سليمانه وحى ايدب بوركه يا
يا سليمان برنسنك سلطنتكى دخى زياده قيلنوب سكا شمدى بردخى قلمدنكه ايراقدن بيلنه

هیچ برمخلوق نشد سوی سلیمان الا بزیر پای بیور دوکم انی سکا ایرشد وره وقحن اول حالجه بنوب سفر
انسه اهلی وخذ متکا رابنی واشجیلرینی بیله آوردی دمور دن نذر لرواولو قرغانلرکه هدهدی
اون دره آوردی ودخی اوکونده رابته لردوورمانجون میدانلرده رزمش ایدی انجیلرواشجیلر
اشلردی واتلرووره لراوکنجه بیلوردی خالی اوستنده کیدردی سلیمان عم اصغردن
ایدب یمن کیدردی طائف دره لرندن بردریه اوغرادیکه سدیده درسی دیرلردی انده قونجار
چوغادی انلرک مالکی اولان قونجه ایکی قنلو برقونجایدی وبرایاغی اغساق ایدی اول قونجه ندا
ایدب چاغردی کهای قونجه جماعتی مکانلرنه مکانکزه کیرک که سلیمان لشکری دخی کلدوسزی
پامال ایدمیه لرتسنه بلدن هلاک اغمیه لر اول قونجه نک کلامنی ایشیدیلیمانه ایرشدوردی سلیمان
عم انی اشیدوب تبسم ایدب کولدی اول قونجه نک آدی طاحیدی اوج میل قدری یردن
انلرک کلامن اشتدی اکر دیرلرسه سلیمان خود لشکرله هواده کیدردی بونلری بیر بوزنه نجه
هلاک ایدردی ذکر اولنورکه سلیمان ایله هواده کیدنلر لشکرک حاضاری ایدی اما انلرکم عوامدی
کمی انلرکی بیان بربوزنه کیدرلردی حق تیاجلیدردخی انلرک آیلرنده دوربوب هواده کیدیلر
برابرکیدرلردی مقابل ایدراول قونجه سوزنه سلیمان علیه السلام کولدوکی تعجب بوندن
ایدی زیرا آدم اوغلانی قحن برنسنه کورسه کهانی هیچ کورمش اولسه تعجب ایدوب کولرلرسلیمان
عم کندویه وبرلین نعمته شکر ایدوب دوعای بنم ربتم کوکله الهام ایلدکه سنک اول انعامکه
شکرین یرینه کتورمکه بنم اوزریمه واتام اتام اوزرینه قادرسک وبکا معاون اول تاکه بن سول عملکه
اشلیم کهصالح عمل اوله وسندن راضی اولم راضی اولمه سن ودخی بنی رحمتکله صالحلر قولرکدن زمره سنه

قیلورادیکی انلرک اولریله بیله یاز ویازدن انلرکله بیله جمع ایلمه ابن عباس رض بیورر سلیمانک مرادی
بوندن ابراهیم واسمعیل واسحق ویعقوب ودخی سول پیغمبرلرورکم بولردنصکره کلدیلر ودخی
بیوردیکه وتفقد الطیر فقال مالی لا اری الهدهد ام کان من الغائبین لاعذبنه
عذابا شدیدا اولاذبحنه اولیاتینی بسلطان مبین یعنی سلیمان عم قوشلرلشکرینک
حاضرین غائبین طلب ایتدیکه کوره حاضر کیمدرغائب کیمدرحکایه بوایدیکه قحن سلیمان عم
برمنزله قونسه قوشلرهواده صف طوتوب کنشه قرغوطوب سلیمان ولشکریله کولکه قیلورلر
دی چون برمنزله قونزی قوشلرعادتی اوزره طوروب کولکه قادیرامایردن سلیمانه کنشی
طوقدی سلیمان عم نظرقلدی کوردیکه هدهد یوقدر دکل هدهدی طلب ایلدی اما ابن عباس
ایدر هدهد سلیمانه دلیل ایدی هوا وزره یعنی هدهد صوقنده وارایدوکن بیلوردی بیر اندره
صوقنده وارایسه کوردی شول شیشه ایچنده کوردیکی ویقین براغ بیوردی کلوب اول هوانین
یری بورنونه تقاردی شیاطینلردن کلوب اول یری قازوب صوچاردولرایدی پس سلیمان عم
کلوب برمنزله قونزی انده صویه محتاج اولدی هرطرفدن استدیلرصو بولمدیلرواروب هدهدی
استدیلرکه بولنره صوقنده اولدوقن دلالت قیلوره اولوقت سلیمان نظرقلدی بیوردیکه هدهد
لشکر بولیدی باقوب کورمدی دیدیکه نه اولدی بوهدهدکه کوره مزین کورمدوکندن ندنویه
شبهه واقع اولدی دیدیکه هدهد بونده یوقمی چون بولدی غضب ایدوب وعید قلدی دیدیکم حق سبحانه
وتعالی شیخیچون بن کناقتی عذاب ایلیم یاخود بوغزلیم یاخود برظاهر حجت کتوره کهکندوقی خلاص
قیله پس هدهدانک غائب اولدوغنه سبب بوایدیکم سلیمان عم سیر ایدوب یمنه کیدرکن چون صفا

موشنه کلدی زوال وقتیدی اذن برکوزل یرکوردی غایت موب انواع چیچکلر وچمنلر اچلمش
سلیمان عم کوب دوشنمکه باشلدی اول دیکه ایتوب اذن نماز قیلدیلر موشلق طعامن
اذن ویرکه صباحدن بری کدوب قوشلوغه دیکن تمام برایلق یول المشلر ایدی چون سلیمان عم اذن
ایتدی هدهد دیدیکه سلیمان قوشلرنی تفتیش ایکن اسمم اندن بکا قلقابن بولدی انک اوزرینه
برنظر ایله بن پس هدهد هوایه چوب صاغ وصولنه نظر قیلدی ناگاه کوردی بلقیسک بستانده
ایرمشدی انک تازه لیکن وکوزلکه میل ایتوب انک اچنه قوندی کوردیکم انده وحشی
برهدهد اوتورر سلیمان هدهدینک آدی یعفور ایدی بن هدهدنک ادی عنقیر ایدی
عنقیر بوکه صوردی نه یردن کلدک بو دیدیکم شامدن کلدم صاحبم داود اولغلی سلیمان اندن
اول ایتدی سلیمان کیمدر بو دیدیکم انس وجنک وتیاطینک ووحوش طیورک پادشاهیدر
وبلقیس کاهم مسخر درلر اما سن ایت کم نه یردن سین عنقیر دیدیکم بن اشبو بلاد دنم کم پادشاهی غیر یعفور
آدی بلقیسدر بو رستی سزک پادشاهکزک سلطنتی دنی اولدر اما بلقیس مملکتی دنی اندن
اشغه دکلدر بمن ولایتی کلی انک حکمی السنه دراوندن ایکی بیک صوباشی سی وار در هر صوباشینک
حکمنده یوزبیک قچ اری وار قال اعلی هیچ کوکلنه ارز وقلمز می بخلی بیله کلرسین انوک مملکتنه
نظر قیلدیسن یعفور دیدیکه تو رو تمکه نماز وقتی کلدی سلیمان صواستیه یوله بنی طلب ایده اول دخی
سنک صاحبک سلیمان غایت فرح بولوب سوینور ایمکه سن انکا بو مملکتی خبر ویره سن پس
یعفور انوکلم بیله بلقیس وارلرینه مملکتنه وسلطنتنه نظر ایلدی تاکم انکدن وقتی بیتنه اولدی
قصد ایتدی کروسلیمانه دونمکه سلیمان عم اول قوینوقنی یرده نماز وقتی اولوب صو حاجت اولدی

صوسز

صوسزلیکدن قوشلرنی جنده وانسه وشیاطینه صوردی صو بولمدیلر هدهدی طلب ایلدی بولمدیلر
قوشلرک رئیسی کرکی کوزلرینه هدهدی صوردی کرکسه دیدیکه من بیتا ملکک اشنی اصلا بلم
استمون بلرمکه نریه کیتدی بن انی بریمن کونذرمدم سلیمان عم غضبه کلوب اندا چدیکه ذکر
اولنمش ایدی اندن فکره قوشلرملکی عقابی کوزردی دیدیکه تیز هدهدی بول عقاب فی الحال
پرواز اوروب هوایه شولقدر یوکسلدیکم آدم اوکنده پرچناق معذاری نه ایسه بودنیا عقابک
اوکنده اویله اولدی صاغ وصوله نظر قیلدی کوردیکم هدهد یمن طرفندن کلور عقاب قنات
یوکوب هدهدن بکا اندی هدهد کوردی عقاب کا یاوز قصد ایلر دیدیکه یا عقاب اول
نکری اولمیه جقسین کم سکا قوت قدرت ویردی بنم اوزریمه مرحمت ایلمه انی اشیدوب ساکن اولدی
دودی ویل سکا یا هدهد نکری رسولی انداجدیکم سکا عذاب ایلیه پس ایکیسی سلیمان قتنه کلدیلر
عقاب دیدیکه یا نکری رسولی اشده هدهدی کوزدوم چون هدهد بیتن کلدی یا شنی یوقدر
وتیروغنی بیره سوریه تواضع ایله سلیمانه کلدی سلیمان عم الینی اوزیه هدهدی یاشندن چیکدی
دیدیکه قنده ایدک هدهد دیدیکه یا رسول الله ذکر ایلدیکم شول کونیکی بن سنک قتکده طوردوغم
کبی سندخی حق تعالا قتنده شویله طوره سین سلیمان انی اشیدوب اعضاسی دتره دی هدهدک
صوجین عفو ایلدی وسوآل ایتدیکه سنی نه نسنه ایلدی بکا بویله کچ کلدک هدهد خبر ویروب

دودی حق تعالا خبر ویریور دی فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ
سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ
وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ

فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ یعنی هدهد اکلندی شولکه زیاده چوق دکلدر
یا مکری رسولی بن علمه برنسنه احاطه قلدم و برنسنه ایرشدمکه سن لشکرکله اکا ایرشمدك بن
سکا کلدم سبا ولایتندن برخبرله که انده شك وکمان یوق سلیمان عم پیوردی اول نه نسنه
دیر هدهد دیدکم برعورت بولدم آدی بلقیسدر سبا ولایتنك ملکه سیدر شراحیل قرنی
یعرب بن قحطان نسلندن انك آتاسی براولو پادشاه ایمش فرق اولی اولمش جمله پادشاه
ایمش آخر اولی بو بلقیسك آتاسی ایمش بن ملکنه مالك ایمش وجمله اطرافك پادشاهلری
دیر مشکه سزبنم مثلم دکلسز بکا لایق دکلسز که سزدن قرالم وارب اکا جتیلیردن برعورت
چتلندیرمشلر بحان دلوادن بلقیس دنیایه کلمش غیری اولادی اولمامش اجل کلوب
وفات ایلدکده بلقیسی آتاسی ملکنه پادشاه اولوب حکم ایلیه قومی بیعت قلمش دیلمش بعضی
مطیع اولوب وبعضی اطاعت اتمشلر کذولردن اوذرلرینه پادشاه دیکوب اکا اطاعت
قلمشلر اولقوم ایکیلوك اولوب هربری بمنبك برطرفنه مستولی اولمشلر اوذرلرینه پادشاه
دکدکاری مملکت ایچنده باوزعادتلرنه باشلمش ناکه رعیتلرینك عورتلرینه ال اوزادوب
زیانه مشغول اولمش اول قوم اشلرینه پشمان اولوب انی چاره ایتمشلر اکا قدرتلری اولامش
چون بلقیس اول حالی کوردب غیرتله کلوب اول پادشاهه آدم کوندردب کذوبی عرض ایتمکله
انوکلهٔ جتلنه اولدیغی اجابت ایدب قبول اتمش دمشکه بن سندن اعراض اتمزه سن بکا لایق
بن قومك اولورسن جم ایدوب بلقیسی دیلمش پس اولقوم دریوب بلقیسه کلمش لریوحالی
دیمشلر بلقیس دخی دیمشکم بلی بن طلب ایلدم پس بلقیسی اکا جتلنه رمشلر چون اول کچم ایکیسن

زقاف

زقاف ایدوب جمع اتمشلر بلقیس اکا اولقدر شراب ایچورمشکم عقلی زایل اولمش اندن
تاثوب انك باشنی کسوب اول کچم ایچنده کروکندوسرایده کلمش یاشنی کندوسرایی قپوسنه آصمش
صباح قومی کورمشلرکه اول ملك دیه لمش یوریاشی سرای قپوسنده آصیلوبدیلرکه اول
نکاح حیله ایمش پس اول اخلق جمع اولوب بلقیسی کذولره پادشاه ایدیوب کلی سلطنتی
اکا ویرلمش انوك براولوتختی وارکه التوندن دوزلمش مرصع ودرت یعقوتدن وبشل
زبرجددن ایکی قزیل قوزلری التوندن اوزرنه یدی خانه وارهرخانه نك قپوسی وار
کلیدلی ودخی هدهد خبر ویردیکم بن اول بلقیسی قویمیه اولیه بولدمکه تکبری قبوب کلمشه
طابیر لرشیطان انده اول عملاری زیبا کوستریوب مشکه انکلمه لری صق یولدن منع ایلمشلر
انلر طوغری یولده دکللر ودخی بویوردیکه اَلَّا يَسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ یعنی
اول شیطان انده اول کونه طبعمی تزیین ایدیوبرمش تاکه انلر اللهه طپمیه لرکم کوکلرده
یغموری چقاردیوبرلردن کزلو اوتلری ودانه لری چقاردوبدخی کوکلرده کزلورکه انکله
کزلرینی بیلورلر اول اللهدر اولکم عبادته لایقدر اندن اوتق عبادته وسجده اتمکه لایق
معبوددیوقدر واول اولوعرشك ربی اولدر اول سبا ملکه سنك عرشی انوك قدرته ضعیف
درکه قدر ومقداری بوقدر بوارادره هدهد خبری ویردی صق یوردی قَالَ سَنَنْظُرُ
اَصَدَقْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْكٰذِبِينَ اِذْهَبْ بِكِتٰبِي هٰذَا فَاَلْقِهْ اِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ
فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ یعنی سلیمان عم هدهده دیکه تیز اوله کیدسنك بوتولکم نظر ایدوز

كتاب كريم بانه من سليمان وانه بسم الله الرحمن الرحيم الا تعلوا علي واتوني
مسلمين قالت يا ايها الملؤا افتوني في امري ما كنت قاطعة امرا حتى تشهدون
يعني اول جماعة ديكه اي بنم اعيانم بدرستي بنزن بكا القا اولندي بر كتابكه كريمدر
واول كتاب بنزه سليمانندر وانك كرامتي بودركه اولنده يازيلان بسم الله الرحمن الرحيم
ديرو خبري بودركم بكا اولونيم سن وكبرلك اتميسن كلوب مطيع اولهسن امدي بوانمه
بكا نم فتوا ويرسز بن بوايشده قطع حكم ايدرم كلم حق تعالى انك جوابنده خبر ويروب
بورودي قالوا نحن اولو قوة واولو بأس شديد والامر اليك فانظري ماذا تأمرين
قالت ان الملوك اذا دخلوا قرية افسدوها وجعلوا اعزة اهلها اذلة وكذلك
يفعلون واني مرسلة اليهم بهدية فناظرة بم يرجع المرسلون يعني انردوكم
بزم دخي لشكر من چوق قال ايتمكه قوه تمز وارد دايش حكم سنكدر نته بودرسك انا مطيع
ومنقاد زچون انر قاله اشارت قلدلر بلقيس دخي قالدن صدر قلدرمغه اشارت
قيلوب ديكه بدرستي اولو پادشاهلر قچنكه بر ديارة لشكر چكوب كيرسه لر اول ديارك
توميلر فساده وارورلر وانك عزيز لرني خوار ايدرلر صح ديو بلقيسك اول قولني تصديق
ايدوب ليت اخر بره بورديكه اول ملكلر بلقيس ديدكلرين اشدلر نم اولو لر صورتنده
اولوب ذلته دوشرلرودخي بلقيس ديكم بنم تدبيرم بودركه انردن بكا هديه لر كوندورم
لطفله دخي نظر ايدجك اولالم كه اول كوندوده كمزنه جوابلم دونوب كلورلرسه
وانى صنايم پادشاهدر ياخود پيغمبر ميدر اكر پادشاه ايسم هديه لرى قبول ايدرسه

كوروزكه بوديديكن كلامله كرچك مسن بوخسه يلانجيلردنمسن پس هدهد انلره
صوديلات قبلويردى قازديلر چقاردى بلرچيچ لشكرايچوب قالدلر اندن نصكره سليمان ع م
مكتوب يازدى بوصورتله كه اشبو مكتوب الليك سليمانى قتندندر اول سبا ملكه سى بلقيسه
بسم الله الرحمن الرحيم سلام اولسون اول كمسلره اوزرينه كه طريق هدايته متابعت قلدلر
اما بوندن نصكره بيله سن بنم اوزريمه اولولنوب تكبرلك اتميسن مطيع ومنقاد اولوب بكا
كلمسن ابن جريج ايدرحق تعالى خبر ويردوكندن زياده سليمان نسنه يزمدى زيرا بعيد
لرك عادتى بودركه سوزى اجمال ايدوب مقصودى يازلرچون مكتوبى تمام يازدى
مسكلمه مرسلدى اوزرينه مهرين بصدى هدهد ايله كوندردى ودديكم ايلتك اول ملكيه
قوميله كوركل سكانه جواب ويرلر اندن دونوب اول خبرى بكا ايرشدرهدهد اول
مكتوبى الوب كندى امتيه ايدر اول بلقيسك كون طوغوسنه قوشوبر دريجه سى وار ايدى
كون طوغدوغى وقتن اندن اكا كون طوقونوردى بلقيس اكا نظر ايدوب كونشه سجده
قيلوردى هدهد كلوب اول دريجه قوندى قتندريله انى بورودى كون طوغدى بلقيس
بلدى كوردىكه كون وقتندن بجدى طوروكلدى كه كونه نظر ايدوهدهد مكتوبى برقدى
بلقيس الوب مهرين كوردكده وتره دى بلديكه كوندوره نلر سلطنتى كندودن اولوب
اوتوردى قالعوب تختنده اوتوردى اوچيوزاون اوچ وزيرى واريدى بونلرك هر
برينك الى التنده اون بيك كشى مكنده ايدى جمع ايدوب اوتوردىلر بلقيس انلره كلهٔ منوار
ايدوب سويلدى تكم حق تع بيان ايدوب بورودى قالت يا ايها الملؤا اني القي الي

نماز اولور اگر پیغمبر ایسه قبول اتمیوب البته بزی دینه متابعت قلغی طلب ایده پس بو
تدبیر اوزره باتیس برج جاریه وبرج تازه اوغلنه دوزدی جلیه بر دور اولوطون کیورر
تاکه ارکلک دکشی یمیه ویشیوز التون کریج وبشیوز کشی کریج وبرتاج درتیا قویله مزین وبر حقه
ایچنه دانمدك انجو قویدی وبر بونجی دانسی قویدو اکری دانمش بونلری قومنك اشرافندن
مُنذره اصرلدی وقومنك رُسلرندن خیلی آدم قوشدی وبر مکتوب ارسال قلدی که اول هدیه
لرین عدد وجنسن بیان قلدی ودخی مکتوبنده یازدیکه اگر پیغمبر ایسك اول غلامله
جاریه لردن تمیز ایده سن وحقه ء آچدیغنده کیدن خبر وبره سن واول انجویی طوغرو
دیله سن واول اکری دلکلو انجویه انس وجنّ الی دکمدین ایسلك کجوره سن واول غلامله بیوریکه
تجن سلیمان سیدن سویله سنزاکا قزاوازیله سویلك عورتلرکبی وقزلره بوردی سیز دخی ارکك اولوازیله
سویلك ارکلرکبی والجمله اصرلدی تجن سلیمانك قصه کبره سن نظر ایله سکا عضبله می تبار اکر
عضبله بعارضه ملکدر انمز قورقمغل کرکدر انمز عزیز وغالبم اکر کولر یوزله ولطف سوزله کودر سلك
اول پیغمبر درلك سوزونی غایت فهم ایروب حسن اداییله جواب ویرپس الچی هدیه ء الوب سلیمان
دن بکا کلدی هدهدانمز ایلرو ایرینوب احوالدن خبر ویردی سلیمان عم جنیلرله امرایتدی
کذوا وتوردوخی سرایمزدن طوقوز فرسخ اوزونی برمیدان دوزدیلر التون کومش کریجلر ایله
اول میدانی دوشدیلر وحوره ستی دیوارایلدیلر دیوارینك شرفه لرینی التوندن کومشدن قلدیلر
ودریادن انواع رنکلو برج حیوانلر کتوروب اول کریج اوزرینه بغلدیلر انمز سلیمان عم تخت اوزره
اوتوردی دورت بیك کرسی صاغنه ودورت بیك کرسی صولنه قودی ودیولر برج فرسخ مسافت

بغلدیلر وآدمیلر دخی برج فرسخ صف دوتوب دوردیلر دخی وحشیلر وبرتجلر وهوامه قوشلر
برج فرسخ یرصف بغلیوب صاغ وصولده دوردیلر چون بلقیس قومی کلوب اول میدانه بقین اولدیلر
سلیمانك ملکنه وقوعنه نظر قلوب اول احوالدن التون کریجلر اوزره بغلو ترسلمشلر کوردکلرینی کذلك
لرین قاصرکوروب کوردکلری کریجلری برقدیلر پس اول قومه اول دیولردن وبولك بولك جنیلردن
وآدمیلردن وقوشلردن وبرتجلردن کچوب سلیمانك محضرنه کلوب دوردیلر سلیمان عم انلره کولر
یوزله نظر ایلدی دیکم خبر یکز بذرانمدخی کتوردکلری نسنه‌دن خبر ویردیلر یلقیسك ملکتدن
ویردیلر سلیمان عم نظر قلوب خبر بنه ایلدوکی بلدی ویوردی اول حقه قنی دیری اوکنه قودیلر
سلیمان عم الله الوب حرکت ایدردی خبر ایلی عم کلوب کا بلاردی حقه ایچنده برقیمتلو دانمدك
انجو وار وبراکری دلکلو بونجی اولدوغنی انلره خبر ویردکده اولدردلر امدی اول انجویی دل
واول بونجوغه ایلك کچوردیلر سلیمان عم کندو قومنه دیکه عجب اول انجویی کیم دلر کسه انی دلکله
جواب ویرمدی دیولره صوردی انلردخی قورقونه امرایدك اول دلردلر واروب کوتر
دیلر اول قوردعاغنه برقیل الدی بشیوب انجویی دلدی سلیمان عم قورده دیدی مرادك مزد
قوردیدی دیلرمکه بنم رزقم اچ ایچنده اولمه سلیمان دعا ایدوب اولمه اولدی ودخی سلیمان دیدی
اول بونجوغه کیم ایلك کچوره برآن سکوت اغاجنه اولوردی برقورد جفر کلوب بن کچوردم
دیدی پس برایلکی اغزنه الوب دلوکه کیروب اوریاستدن چقدی بونلردن صکره اول قوزلری دخی
اوغلدردن بیچدی شویلکه انلره بیوردی ایدوست الم الرانمزکه قوزلردعادتلری بودرکه صوقاباندن
برایلا صوبی الوب دخی برالی اوزره دوکوب یوزنه اوردلر وانمزکه اوغلدردعادتی بودرکه

قبندن صوالوب فى الحال يوزنه اوره وقرلر قول بودقده اول قولنك ايچ طرفنه دوكرا دكلر طاش

طرفنه دوكر پس سليمان عم بونسنارى جمله نيز ايلدى اندنصكره كتوردكارى هديه لرى عرض ايتدلر

تنكم صوقتى بيان ايلدوب بيوردى فلما جاء سليمان قال اتمدونن بمال فما اتانى الله خير مما

اتيكم بل انتم بهديتكم تفرحون ارجع اليهم فلنأتينهم بجنود لا قبل لهم بها ولنخرجنهم

منها اذلة وهم صاغرون يعنى چون بلقيس الچيسى سليمانه كلدى اول مال ايله سليمان عم ديدى

بنى بومال ايله الدايوب بندن قورتلمغه بونكله مدد طلب ايدرسك شول نسنه كه بندن وسيغبر

لكدن وحكمندن وسلطنتدن صوقتى بكا احسان ايدوب ويردى بكدكلرك اندنكه سن كتوردكرك

اندن فخر ايوق بلكه اول هديه كزله سن فخر ايدرسن زيرا كه اهل دنيا سن الكچون بريكرك انى هديه

قبول رسن اندنصكره الچينك اولورى منذره ديكم دون وارا اول هديه لريكزى كيروالدكم برغم

انكا احتيا جمز يوقدر واسكم سليمان اولوب بزم كلمه لرمزكى كلمز رسه نكزى عنقى هتى برچريله واروز

اندن كم برو جهله انمزك انى دفع اتمكه طاقتكز يتمه ودخى اندى سبا ملكندن دبلر دبلز چتاره وز

شول خالده كم ذليل وصوراولوروجهاد ايدوجون الچيلر دونب بلقيسه كلدلر بلقيس اندى كودوب

واللهن تحقيق بلدمكه اول پادشاه دكل دسولادر واكا طاقتمز يوقدر پس تكرار سليمانه الچى

كوندردى بن بكا ملة سكا واردرين تاكه نظر ايدوب كورسك امرك ندر دخى اول دينكدن بنى

نه تسليم دعوت قبلورسك چون الچى كتدى بلقيس دخى بوردىكم تختنى بدى قات اولك اينجه قويدى

اولر دخى بدى قات ايدى كوشكلر اينجه انك اوزرنه قبولرى كليدلوب مهراولدقدن دخى يكجه

قويدلر ويرينه خليفه دىكوب دوبكم بزم ملكمى زياده حفظ ايله وبزم تختمى بكله لذن ملكنده مناسب

ندا

ندا قلدى لوكه خليفه امرك بادردى بلقيس كذوسى اون ايكى بيك صوباشى حاضر ايله سليمان ذات

بكا كذر هر صوباشيك بونجه بيك لشكريله سليمان عم بركون چقوب تختنده اوتوردى ناكاه

قوشدن برتوز كوردى يعنى كلدى ددلركه بلقيسدن كلوب برزه مكا نمزا ندى برفوسخ برقالمشدى

سليمان عم چريسنه نداقيلوب ددى تكم حتى يوردى قال يا ايها الملاء ايكم ياتينى بعرشها

قبل ان ياتونى مسلمين قال عفريت من الجن انا اتيك به قبل ان تقوم من مقامك وانى

عليه لقوى امين قال الذى عنده علم من الكتاب انا اتيك به قبل ان يرتد اليك

طرفك فلما رآه مستقرا عنده قال هذا من فضل ربى ليبلونى ءاشكر ام اكفر ومن

شكر فانما يشكر لنفسه ومن كفر فان ربى غنى كريم يعنى سليمان عم لشكرينك

اولولرينه ددىكم اى حاضرجماعتى سيزدن قنغيكزدركه انك تختنى استبوده بكا ايرشدوره كندو

مؤمن اولوب بكا كلمزدن اول پس جنلردن برغايت قوتلوسى كم متمرد وايرى سوزلو ايدى

صخر جن ديرلردى اياغن كوزايردوكى بيرى بصاردى ددىكه بن انى سيزه بركدن قالقدرين سكا

كتوره بن كه بن كتورمدن اوزره قويم وانك جوهرلرندن امينم طمع يوقدر سليمان عم ددىكه بن

ديدين كه بوندن دخى تيزرك اوله پس ددى شول كسكم كتابدن علم ويرلمشدى بن انى سكا كتوره بن

كوزك لجوب يومدن بوندن اختلاف قلدلر بويله دين كيم ايدى امّا اكثر مفسرلر بولمش اوزره

ديركم بويله دين آصف بن برخيا ايدىكه صديقلردن ايدى الله تعالينك اولوادلرندن بيلوردى

انوكلمه ديلرسه ويربويرايدى ابن عباس رضه ايدر آصف سليمانه ددىكه شول كوزك ايردوكى

بيرك نظر ايله باق سليمان دخى يمن طرفنه بوددى آصف دعا قلدى حتى قاشلرى كوندردى

كلوب اول تختى كوتر ديلر بيرا لتدن خندق الوب بريتدلر يول اولدى انكادك كه تختى الوب
سليمان حضورنه چغارديلر ايكى يول ايدى ودخى اختلاف قلدلر اول ايتدوكى دعانه ايدى
ضحاك ومقاتل ديدلركه ياذا الجلال والاكرام ديدر وكلبى ديدى ياحى ياقيوم ديدر عابد غفر رضر
وذهربدن روايت بويله درلركه اول دعا يوايديكم يا الهنا واله كل شئ الها واحدا لا اله
الا انت اتنى بعرشها جون اول دعا قلدى فى الحال اوكنده بولندى سليمان نظر ايلدى كوردى
اول تخت اوكنده دوردديكه استيوعطا بكا ربمك فضلندندر بنى بونكله ابتلا قلديكه اوزه شكر
انكا شكرمى ظاهر اولور يوقسه كفران نعمتمى هركيمه كم شكر ايلسه انك شكريتك نفعى كيروانكادركم
نعمتى اونكله تمام اولور ودائم اولور زيرا شكر ايتمك الله كى حاضر نعمتك بندبدر كماقه قيمز والله
كلموب قالمش نعمتك شكار بدر اولر الله كوررا ماهركيمه كم اول نعمته كافر اولسه شكرين ترك ايلسه
بدرستى بم زيم مستغنيدر الك شكرندن انكا احتياجى يوق ودخى كوريدر فضل ايدب عطا سن كيمه كماقه
انلره نعمتك شكرين ترك ايتدلر ودخى ص قتاده سوردى قال نكروها عرشها ننظر اتهتدى
ام تكون من الذين لا يهتدون فلما جاءت قيل اهكذا عرشك قالت كانه هو واوتينا العلم من قبلها وكنا مسلمين وصدها ما كانت تعبد من دون الله انها كانت
من قوم كافرين يعنى سليمان عم بيوردىكه انك تختنى تبديل ايدك شويلكه كه كرجك بليه انكا ايدر
مقاتل ايدر بعضى برين دوزب زياده قلدلر وبعضى برين كسدلر وجوهريرين تبديل ايتدلر
سليمان عم بونى بويله قلمدن مرادى كوركم اول تختنى بيلورمى امّا وهب ومحمد بن كعب ايدر سليمان
بونى بويله قلمدن مقصود بوايديكه شياطين قورقدلركه سليمان انى جفتلنم دخى بلقيس جنلرك برين

سليمانه فاش قيله وسليمانك بلقيسدن اولادى وله سليمان دن انك ذريتنه مستغرا وله ور ديو
سليمانه بلقيسى ذم ايدرب دديلركه انك عقلنده خلل وار وايتدى اشك ايا غنه بكزر وانجكارى
قلدوور سليمان عم اشيروب انك تختنى تغيير قيلمق غلم عفان وكيه دى وصرخه بيماغلم ايتدرينقل
ايده پس بلقيس سليمانه كلدى تختنى كانا كوسترى ديديكم تختك بونجليغندر بلقيس ديدكم كانه هو
اول ايتم تختمز عكرمه ايدر بلقيس حكم ايروب كوردب تختنى اولدر ديدى يلان اوله ديوديديكم
تمام اوكه بكزر سليمان عم بلديكه عقلى كاملدر بوندن نصكره بلقيس ديديكه بزم علمزايرديكه سليمان
حق رسولدر اول نشاندكم هديه مز ولجمز كلدوكى بوتخت معجزه سى ظاهر اولمزدن اول متعاد
وسليمان اولوب كلدك نه دبرسه بزكا مطيعز پس سليمان عم بلقيسى منع ايلدى اللهى قيوب
كنشه بلمزدن حائل اولدى الكله كون اراسنده ص قتاده خبر ويردىكه اول بلقيس كافر قومندن
ايدى لكن اونزوكم انلرك ايمزدن قويدى كنشه طيماغى كوردى انكا طيدى ودخى ص قتادى سوردى

قيل لها ادخلى الصرح فلما رأته حسبته لجة وكشفت عن ساقيها قال انه صرح
ممرد من قوارير قالت رب انى ظلمت نفسى واسلمت مع سليمان لله رب العالمين يعنى
سليمان عم ديديكم بلقيسك انجكارين كوره وايتدرينه نظر ايده شويله كه انكا آج كوره بن ديمكه
حاجت اولميه شياطينك خبر لرينك تحقيقى ظاهر اولق اولق ايجون امر ايتدى شياطينه سن صوكرا
بركوشك يايدلر انك اوكونه بنه آن سرجه ون ميدان قلدلر انك التدن بالتدر وقورقدن بر
شويلكم صوده اولور انلرك صورتلرين دوزدىلر كورنلرانى صوصنوردى چون سليمان
تخت اوزره اوتوروى بلقيسى دعوت ايتدى كلدى ديديكه يا بلقيس كوشك اجنه كبر

بلقیس اول سرچه دن میدانی کوروب صوصدی انجکارین آچوب دیلدیکم بوروبه
سلیمانه وارد سلیمان ع م کوریدیکم انجکاری وایلدری کوزل صیح برعیبی یوق الا بالدر
لرنده برز قلیچ لرز وار اولدغی وصف ایتدکاری کبی دکل چون کوزب نظر ایتدی
وردیکم یا بلقیس بوکوردوکک صرحه صودکل بلکم سرچه دن در پس بلقیس ایلروه
قدمنه واردی سلیمان انی اسلامه دعوت قلدی بلقیس انکا اجابت ایدوب اسلامه کلدی
اول صرحه نک تختنک احوالین کوروب بلدیکی بوملک وحکومت انکا حق تعالی دندر بو
حق بیغمبر دردیکه یارب تحقیق کندونفسمه ظلم ایلدمکه سنک عبادکدن قیوب مخلوقه
طپدم شمدی بن سلیمانه تصدیق ایدوب توحیدیمی سکا خالص قلدمکه سن جمیع عالمدرک
ربی وواز قیسک انا اصل تفسیر اختلاف قلدیلرکم یا بلقیسک اسلامندن نصکره سلیمان
انی چغتلندیمی بعضیلر دیدیکی سلیمان انی چغتلندی انا اولوقت نکاح اتمک دیلدی
اوقیل انکا موش کلدی پس جتیلره صوردیکه بوقیل نه ایله کیدر انلر دیلرکه بزبلمزن انجق
شیاطین صورشیاطینه صوردی انلر دیلرکم بزانی سکا اویله اق کومش کبی ایده لوبه
واردیلر حمام دوزب حرزمه یا پدیلر انکله کیدر دیلر حمام وحرزمه انلرن فالدی چون
سلیمان ع م انی چغتلندی محبتی انکا زیاده اولدی کیروانی مکلکه وتختنه معور قلدی چغتلن
بیوردی یمن ولایتنده انکا اوج قلعه بنیاد قیلوبردیلر غایت بوجه وکوزل بربنک آدی
بسلحین وبری نبنون وبری غمدان سلیمان ع م آیده برکز شامدن ایرته نماز وقتنده
کیدردی قوشلق وقتی یمنه واردوی اندن اوغلی قزی اولادی چون بوقصه تمام اولدی

حوتیقا

حوتیقا برحکایه دخی شروع ایدوب بیوردی ولقد ارسلنا الی ثمود اخاهم صالحا ان
اعبدوا الله فاذا هم فریقان یختصمون قال یا قوم لم تستعجلون بالسیئة قبل الحسنة
لولا تستغفرون الله لعلکم ترحمون یعنی حوتیقا بیوردیکه بزکوندردک ثمود قومنه
اول صالحی کیه کندوقبیله لرندن ایدی تاکه انلره کلوب دیه کلان الله یی برلک واتکا عبادت
ایلمک چون کلوب انلره رسالتی دکوردی اولقومدن عتبه لری بربلوک اولوب ضعیفلری
بربلوک حصومت ایدرلر بونک بیانی اعراف سوره سنده ذکر اولندی انکادک که اولقوم دورلر
یا صالح شول عذابلرکه بزه وعده قیلورسنک وارانی کتورا کرسن بوسوزکدن کرچکلردنسن
صالح انلره دیدیکه یا قوم نچون اورسز بوبلا وعقوبت سیزه کلکلکه عافیتدن وایلوکدن اول
انی دیلمزسز نچون بوکهزیکزدن دونب توبه کلمزسز تاکه اولرحمت اولنمازدن اوله سز
چون انلر صالحه متابعت قلدرلر عقوبت دیلکله تعجیل ایدرلر حوتیقا انلردن یعنوری منع
ایدوب قحط وقرلق حواله قلدی نکم خیر وبرب بیوردر قالوا اطیرنا بک وبمن معک قال
طائرکم عند الله بل انتم قوم تفتنون وکان فی المدینة تسعة رهط یفسدون
فی الارض ولا یصلحون قالوا تقاسموا بالله لنبیتنه واهله ثم لنقولن لولیه
ما شهدنا مهلک اهله وانا لصادقون یعنی چون بلا ومحنت انلره ایرشدی دیلرکم
یا صالح بوبزه ایریشن بلا ومحنت جمله سنک دخی سکا اوبا نلرک شوملغندندر صالح ع م
دیکی بوجمله سیزه ایریشن الله قتندندرکه سیزه مقدرا اولوب یازلمشدر وبوبلاکه شمدی
واقع اولدی اول کفرکزکزشومندندر چه کسه دن وکل بلکم سز برقومسزکه بوبلا لو وخیرلر

ایرشکلہ ابتلا اولنورسز تا کہ اللہ تعالینک انعاملرین ذکر ایدب بلا لرینی فورقیب دونہ سز
پس اول ثمود شہرینہ کہ حجر درطوز کشی وارایدی کہ اولونسبتلہ ایدی دائم اشلری بریو
زندہ فساد اشلملہ ایدی حق اللہ دن برصلاح کلمزدی انلرایدیلر دیکہ اتفاق قیلوب دونہ نک
سکزین قرللرا اولونمق زیادہ ازغونلری انلرایدیلر انلرک دخی اولولری سالف ایدی
دوہ نک سکزین قرمغہ ضامن اولن اول ایدی دائم اشلری عصیان ایدی انلر بریرہ جمع
اولوب بریرینہ دیدیلر کہ کلک اتفاق ایدب بوصالحی ایشن بتوزہ لم پس جملہ سی اتفاق بر
کیدب دللرکہ واللہی الیتہ بزبوکیجہ صالحی بیتدوغی یرده قومیلہ ہلاک ایدہ وز صکرہ قان
دعوی قلانلرن دیرزکہ بزانک واہلنک ہلاکلکندہ حاضر دکل ایدک وکیم اولدور دوکن
بلمزز بوقولرزدہ برضما وقارورنزیلان دکولزدیہ لم دیلرنکہ حق تعالی خبر ویرب بورردی

وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا
دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ يعنی حق تعالی بیورردیکہ انلرخیانت ایدب
عذر ایتدیلر کہ صالحی کیجہ بیتدوغی یرده اولدرمکہ بزدخی انلرک اولخیاشلرینک عفو ایتمی
انلره تعجیل قلدق شول وجہلہ کہ انلرک خبر لری یوق نظر ایلہ یا محمد کورکہ انلرک خیاشلرینک
عاقبتی نہ ایردیکہ بز اول طغوزنی بلہ ہلاک ایلدک بونلرک ہلاکلکندہ اختلاف قلدق بعضیلر
دللرکہ اول اتفاق ایچون برطاغ انکہ کلوب طورردیلر چون تمام طغوزی دخی برینہ جمع اولدقده
اول طاغدن باره اوزرلرینہ یقلوب باصوب ہلاک اولدیلر اولری شویلہ ویران قالدی اول

کفرلری وظلملری سببیلہ تحقیق بونده عبرت وارشول قومہ کہ حق تعالینک قدرتنہ انکارلری
یوق پس حق تعالی بیوردی بزنجات ویرب قورتردق شونلریکم ایمان کتوردیلر کفردن صاقندیلر
اللہدن قورقدیلر انلردوردت بیلک کبی ایدی صالح ایمان کتوردب مؤمنلردن اولمشلر ایدی

بوندن فکره حق تعالی لوط قومندن خبر ویرب بیوردیکہ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَا
حِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ
یعنی حق تعالی بیوردیکہ بز لوطی کوندردک قومنہ کہ بزدن انلره تبلیغ رسالت ایلہ چون وارروب
اولقومنہ دیدیکہ یا قوم بوقبیح فعلی اشلرمیسز بیلورکن کہ بویرامزاشلرسز بوحالدہ کہ بریرکزہ
قرشو حیا اتیوب اشکاره اشلرسز ظلم یوندن یعنی سزمیسزکم بوشہوتلہ ارکلرکزہ یونک کبی
فعل فاحش اشلرسز عورتلری قبوب دکلسز سیز الاجاہل قومسزکہ عاقبتکزنہ اولیسز بلمزسز
چون لوط عم انلره بوخبری تبلیغ ایلدی انلرک جوابی بو اولدیکم حق تعالی خبر ویرب بورردی

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ
فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ
الْمُنْذَرِينَ یعنی اولقومک جوابی لوطه بو اولدیکم دللرچقارک سیز بو لوطی اهلیله قومیله
شہرکزدن وقریہ کزدنکہ بونلرآری قومدردرسزجلاین اولکلره دیرلرندن جمع اولمزلرمی
بوکلامی استہزا ایوزندن سویلرلردی پس حق تعالی بیوررردی بزلوطی قورتاردق فرلرینہ الا
اول ظالمہ وکافره عورتیکہ بزحکم سابقده اویلہ تقدیر قلدق اول عذابہ بچنده قلانلرلہ بلہ
باقی قالہ انی قومیلہ ہلاک ایلدک اوزرلرینہ بغور یکی طاش یغدردق نہ یاوزیغوردق اول

قورقوب الله دخی انلرك بخور یکه عقوبت عذابیدر کلوب اصلیله هلاك ایدر ودخی رسولنه خطاب
ایدوب بیوردیکه قل الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی الله خیر اما یشرکون امن خلق
السموات والارض وانزل لکم من السماء ماء فانبتنا به حدائق ذات بهجة ما کان لکم ان
تنبتوا شجرها اله مع الله بلهم قوم یعدلون یعنی یاکمحمد سن الله حمد وثنا قیل الك اوزرینه کم
اول شرلو استدی هلاك ایدب سکا استدیك خیرلو سین ویردی وسکا بخشایش انعامنه قابلدیکه هیچ کسید
قابلدی ودخی سلام قیل الله تعالیدن اول قورقدی اوزره که اوزندیدی یعنی پیغمبر لرا وزرینه پس حق
تعالی الزام وحجت ایجون مکة اهلنك مشرکلری حقنده بیوردیکه الله تعالی یکرمك میدر اکا طپلرینه یوخسه اول
پتدی می یکرکدر پتنه طپلرینه الله تعالی کندویه عبادت ایدنلری هلاکلکدن قورتردی اول پتدرین قدرتی
بتدیکه کندولره طپلانمز کلان عذابی منع ایده یله ودخی بیوردیکه سیزك اول الله دیو طپلدیو فکر ضمار می
یکرك یوخسه اول الله می یکرکدرکه کوکلری ویرلری یرتدی وسیزك ایچون کوکدن یغور لر اندردی
تاکه برده اول یغور لرله بوستانلر وباغچه لر بیتور ورزکه کوزله فرح حاصل اولیه سیزك هیچ برکزك
قدرتی یمز دیکه انلر براغاجن بیوردی فکر ایدك کورك کم هیچ بر مصنوعات یرتمکده الکلیه برمعبود
دخی وار میدر کم اکا معاون اولیه یلکه اندن غیری صانع یوقدر الا اولدر اما بومکه قولی عناد ایدب
الله شریك اطلاق ایدر لر بیوردنصکره بیوردی امن جعل الارض قرارا وجعل خلالها انهارا
وجعل لها رواسی وجعل بین البحرین حاجزا اله مع الله بل اکثرهم لا یعلمون یعنی برفکر ایله
کورك اول سیزك معبود لریکز می یکرکدر یوخسه اول معبود می یکرکدر کم یوبرلری قرار طوتدردیکه
یواشله حرکت قلدیجه اول یله حرکت ایمز ودخی بیوردی یرلرا راسنده ایرمقلر اقدیکه صویی اقوب هر طرفه ارشر الکلیه

انواع

انواع منفعتلر طوتر لردخی اول یرلرا وزره یوجه یوجه محکم طاغلر یرتدی الکلیه یرلری ثابت قلدی دخی
طلسملو کزك اجی دکزلرا راسنده مانع وحایل قلدیکه بربرینه قوشمیه اول التهلیل برالله دخی وارمیدرکه بوانلرك
اکا معاون اولیه یلکه اولدر اندن غیری برالله دخی یوقدر بونلردخی بیلورلرکه الله حق اولدر یلکه بو
انکار یوانکار ایدب عناد قلدقلری بونلردن اکثری عاقبتلرینی جاهل اولدقلریجوندر ودخی بیور
دیکم امن یجیب المضطر اذا دعاه ویکشف السوء ویجعلکم خلفاء الارض ءاله مع الله قلیلا
ماتذکرون یعنی اول پتلر می یکرکدر یجاره قالوب غصه لره وانواع بلالره مبتلا اولدقلرنه اکا تضرع
برله دعا قیلسه انلرك دعالرین قبول ایدوب اول بلالری ومحنتلری اندرون دفع ایدب راحتلره مبتدل
قیلدیغی ودخی سیزدن اولکی قومی هلاك ایدب سیزی انلرك یرینه خلف ایده وزوسزدن فکر دخی اولا
دکزی یرکزه خلف قیلدیغی بوامور ده تصرف قلغه اول التهلیل برالله دخی اندن غیری وارمیدرکه انو تکلیم
اولکتابنده عنایت بوله ودخی بوندن فکره بیوردیکه امن یهدیکم فی ظلمات البر والبحر ومن یرسل الریاح
بشرا بین یدی رحمته ءاله مع الله تعالی الله عما یشرکون یعنی اول التهلکدر می یکدر یاخود اول
التهلکه سیزن قورودیه دکزده نربه واره جقکزی دلالت ایدب یوللریکزی کوسترکوندوزده کون
روشنلغی ایله کجه بورده آی نوریله تاکه انکله هدایت بولوب مقصوده ایرمکزدن یاخود اولمسی یکدرکه رحمت
یغور لریلن کوندوزه جك وقتن اندن اوك مشتوچی یللر وبردکدن اوك کوروب فرح بوله سز اندن اول
یغور لریلن کوندوزه جك وقتن اندن اوك مشتوچی یللر وبردکدن اوك کوروب فرح بوله سز اندن اول
یواشله معین اولیه یوقدر الا اولدر الله تعالی یوجه دریالکدر اندکلم اول مشرکلر انوکلم وصف ایدرلر ودخی
بیوردیکه امن یبدؤ الخلق ثم یعیده ومن یرزقکم من السماء والارض ءاله مع الله قل هاتوا

برهانكم ان كنتم صادقين قل لا يعلم من في السموات والارض الغيب الا الله وما يشعرون
ايان يبعثون بل ادارك علمهم في الاخرة بل هم في شك منها بل هم منها عمون يعني بوردي
سرك معبود لوبكز مي يكد ربا خود اللهمي يكد دكه بوخلق بوغيكن وار قيلوب بردي اندنصكره اولدوردر
واولادكد نصكره كيرودبركودر ودخي سيزي بردن وكوكدن وزقلدوردخي كوكدن بغور لرانلرو
بردن نبالدربور ولنجه ردن بمنلر بوردر بر نظر قيلك كورك كه هيچ بوامور ده الله مله برالهدخي
وار مدركه انكامعاون اولهاول بردر جمليه قادر درا كرمحمد بلرسه كه انكله برالهدخي وار درايت
انمزه ياتحمد كه كتورك حجتكز كتوره لم اكر بوسوزيكزده كرچكلر دنسكز ودخي ياتحمد اول مشركلر كلوب
سندن صورد لركه قيامت نه وقت قوپرمسن ايت انمزه كه بوكوكلر اهلي ويرلر اهلي برسي غيب بيلور دكل
الا الله بيلور انجق بونلر بلز لركه نه وقت قوپرلر بلكه بونلرانكلمغلغي وبلمكلكي آخرته عب برايرلرو
ليسر اول توايدن وعمايدن لكه وعده اولنمشدر بلسر لركه هيچ برزه كان اولمايه اكرچه دنيا بلك
لكلرنده اختلاف وارايدي امّا اولوقت بلكك هيچ فايده سي بوقدر بونلر بوكون بودنياده قيامت
قوعمقده شك ايجنده درلوبلكه كوكل كوزي بونلرك كوردا ولمشدركه حقك حقيقتي كورمزلر ودخي
بوردكه وقال الذين كفروا ائذا كنا ترابا وابآؤنا ائنا لمخرجون لقد وعدنا هذا نحن
وابآؤنا من قبل ان هذا الا اساطير الاولين يعني ياتحمد مكه كافرلري ديرلركه بزدخي آبالرمز
دده لرمز طپراق اولوب جورودكد نصكره حيات بولوب مزارلرمزدن كيروي چاغرلرسه بوسوزنسنه
ديوكه بيزه وانالرمزه وعده اولنمشدر محمد كلمزدن اول انجق بوهيچ اولجي نسنه دكل الا ابلرمزدن كچمش
باطل وبلان سوزلرديركه يازلمشدر سويلرلر ودخي بوردكه قل سيروا في الارض فانظروا كيف

كان

كان عاقبة المجرمين ولا تحزن عليهم ولا تكن في ضيق مما يمكرون ويقولون متى
هذا الوعد ان كنتم صادقين يعني ياتحمد ايت اول مكه كافرلرينه كه بوبربوزنده طواف ايدب
يورك سيرايدرك تاكوره سزكم اول مشركلرين عاقبتلري نه ايرشدي كذولرهلاك اولوب
ديارلري ومكانلري خالي قالدي قويونلري نه سويلرسه سويلسونلر ياتحمد سن انمرك بلان سوز
اوزرينه ملول اولوب طارلمه وكوكلكي انمرك دوزمه كلامارينه طار طوتمه كه كلورلر سكا ديرلركه
بوزه وعده قاچ وغاك قيامت وعذاب نه وقت كليسر دراكر كوجك سكز خبر ويرلر ودخي عسى ان يكون
بوردي قل عسى ان يكون ردف لكم بعض الذي تستعجلون وان ربك لذو فضل على الناس
ولكن اكثرهم لا يشكرون يعني ايت ياتحمد اولاكه سزتعجيل ايدب ديلر وكزعذابلرك بعضي يقين
اولمشدركه سزه ايرشه بدرستي ياتحمد سنك ربكك فضلي بومكه خلقي اوزره اولوا ولمشدركه انمرك تعجيل
عقوبتمزليكن بونلرك جوغي بوفضلي ذكر ايدب الفهم شكر امزلر ودخي بوردكه وان ربك ليعلم
ما تكن صدورهم وما يعلنون وما من غايبة في السماء والارض الا في كتاب ان هذا
القرآن يقص على بني اسرايل اكثر الذين هم فيه يختلفون وانه لهدى ورحمة للمؤمنين
يعني موتبي بوردي ياتحمد تحقيق سنك ربكك عالمدر بيلور بونلرك كوكللرنده نه كزلرلرسه دخي نه
اشكاره قيلورلرسه بيلور ودخي هيچ برجنده غايب وكزلو بوقدر نه كوكلرده نه يرلرده الا كتابي
لوح محفوظده يازلمشدر معلومدر ودخي تحقيق اشبو قرآن بيان ايدبجدر اول بني اسرائل اوزره
اكثري شول دين امرنده اختلاف ايدب بعضي بعضي اوزره طعن ايدركلري نسنه دخي بوقرآن هادي
در دلالت ايدر طريق ثوابه ودخي رحمتدر انلره كه ايمان كتورب حقه اعتماد ايدرلر ودخي موتبي بوردي

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ
الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ يعنى حق تعالى بپيغمبر دربدرستى سنك ربك باتحقيق قطع ايدر حكم ايدر بس
اولدين اختلاف ايدنلر اراسنده قيامت كونده اول حكملرى كه حقدر شبه يوقدر الله غالبدر حكميله هيچ
برحكمى رد اولنمز عليهدر فواحوالى بيلور انكاهيچ برسنه خفى اولمز بس سن جملهٔ شكيكى انكا اصرار تحقيق
سن ظاهر حق اوزره سين سنك وكمان برق ودخى اولكافرلر دعوكم اجابت ايتمدوكنه ملول اولمغاكه
بدرستى سن دعوتنكى اولنلره وصاغرلره اشتدرمزسن چون انلر حقدن اعراض ايدرلر اولارسس بوكا قولر
دعوت اولندقلرى نسنه دن اعراض ايتدكلرى حالده كور وكى ايچوندر امدى حق تعالى انلرى اولوبه نسبت
قلديكه سوز اشتدرمك ممكن اولمز ودخى كورمزسن صاغرلق تشبيه ايدوكى قولاغنه كيرمز ودخى بوردىكه باتحقيق
سن كورمز اولنلره ويونن ازانلره يول كوسترمزسن انى كم الله تعالى كمراه قلدى وكوكلى كورزين كورمز قلدى
سن انى فقط هدايت بولنه ايلديكه بلدسن بو دعوتنكى اشتدرمزسين لاكن اول كسلره كه بزلدورديكمز قرآنه
تصديق ايدوبه لوكه بوكلامر الله در محفوظ دكل وكلامر دكل امدى بونلردركه دين اسلامه خالص
اولوب نجات بولنلر ودخى بوردىكه وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْأَرْضِ
تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ يعنى قچن كه اول وعد اولنان عذاب وقتى انلرك
اوزرينه يقين اولنه وانلره غضبمز زياده اولنه بزانلره كچون يردن بردابه چقاريرزكه بونلرله سويلشور
ودخى خبر ويردىكه بومكه اهلى قرآنه وبعثته ايمان كتورمديلر كافر اولدلر ودخى خبر ويريركه دين اسلامدن
غيرى نقدر دين وارايسه كلى باطلدر الله تعالى قتداره مقبول ومرضى دكلدر وبعضلرى دديلركه اول دابه

كلامى

كلامى دابه نك بوا ولسركه حق تعالى بيوردى بدرستى بوكا قولر برفرايا تمزه تصديق ايدوب ايمان كتور
تا كوزلريله مشاهده قلديغى روايتدر رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردى قچنكه اول دابه چيقه موسى
نك عصاسى وسليمانك يوزوكى انكله بيله درعصاسله مؤمنلرك يوزن نورلندورر ويوزوكله كافر
لرك يوزلرنى اوداغله مؤمنله كافرلرى بربرلرندن تميز اولنور تاكه برصفره اهلى طعام اوزره
حاضر اولدقلرندن اول نشانلردن اشكاره اولوب اول اكا ياكافر اول اكا ياموءمن ديو سس بلنلر
ودخى ابن جريج وابن المنذير رضا اول دابه نك وصفايدوب دللركه باشى انك اوكوزباشى كبيدر
كوزلرى خنزيركوزى كبى وقولغلرى فيل قولغه بكزر وكوكسى ارسلان كوكسى كبى ولونى قبلان لونى
كبيدر وقويروغى قوج قويروغى كبيدر وايانغى كبى طوغندن دينه دكين ودينه دن
اويلوغنه دكين ايكى مفاصلرى اراسى اون ايكيشر ارشدر ودخى اول دابه نك اوغرسه يا فلان سن
اهل جنت سن ويا فلان سن اهل نارسن ديه ودخى بوردىكه وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا
مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ حَتَّى إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّا
ذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ يعنى حق تعالى بيوردىكه قيامت
كونده بزكيروه يى دوب جمع ايده وزمرامتلرندن برجماعتى خبر ديكه برفرايا تمزى يالانلدىلر بونلرك
اولمرى جنس اولنه طوره تا اخرلرى جمع اولوب كلمز چون تمام جمع اولدقلرندن سوروله لوطاغه دين
بكا تا كه حاضر كلوب قيامت كونده حق تعالى انلره سؤال ايدوب ديه كه سيزبنم آيتلريمى بلا يلدوكزمى سويلمكه
افى حق بلمك كركايدى بلدوكز عقلكز انى احاطه قلمدى چون انلك حقيقتى بلدوكز وانلك صحتندن
فكر قلديكز يانه نسنيه مشغول اولديكز ثمدى انوكله نجات بولمسز بس واجب اولان عذاب انلره

واقع اولدقلرنی اوترو کوه انوکلم جانلرینه ظلم ایدوب نادم مستحق اولدقلرینه کوه ملکم
نطفه‌لری قلبلرینه جمع اولنه ودخی بیورد یکه الم یروا انا جعلنا اللیل لیسکنوا فیه والنهار
مبصرا ان فی ذلک لآیات لقوم یومنون ویوم ینفخ فی الصور ففزع من فی السموات
ومن فی الارض الا من شاء الله وکل اتوه داخرین یعنی حق تعالی بیورد رکوه مزمی بوکا فرلرکه
کیجه یه ظلمات اوزره یرتدق تاکه بوخلقه اشغال دنیویه لرنده سعی ایمکلرینه متعذر اولنه ودخی
اول کیجه اچنده ساکن اولوب یاتوب اویویالرینه انوکلم بدنلرینه استراحت حاصل اولنه یوزغوملقلری
کیده وکوندوزی روشن یرتدقلرکوزکوزلرینه دیکلرسه کوره تاکه طوروب اول سیاب معیشتلرینه
سعی ایده لر تحقیق بونسلردن عبرت الامر واول عذابکه بونلره واجب قلدق واسع اولیور شول
کونده که صور چالنه اول صور یوزنوزکی برنسنه درجمیع جانلرانک ایچنده جمع اولور نجمکم اسرافیل
الی چالنه اول جانلر محبوب بدنلرینه سفر قیلوب اول لشکری کبروبریلور قیامتکه اول چالنه یه
کوک اهلنه فزع ایرشب هیبتدن کل جان ویره الا شول کمسه لرکه الله تعالی انلرک اولومن دیلدی
انلر قالنه اما بعضلرینه دولوکه انلردن مراد شهیدلردر قلجلرین بوینلرینه حایل قیلوب عرشی طواف
ایدرلر زیرا نلر احیادندرکه اولمزلر وبعضلرینه دیدلرکه مراد جبرئیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل
درکه اول نفخه دن صکره دیدی قالورانده صکره الله تعالی اسرافیلی قبض ایدرانده عزرائیلی
قبض ایده انده میکائیلی قبض ایده آخر قبض اولنان جبرئیل اولنه حق تعالی بیوره که یا جبرئیل کیم قالدی
جبرئیل دیه که الهی سنک اول اباقی ذاتلرک قالدی بوفانی قوللرک جبرئیل قالدی حق تعالی دیه که یا جبرئیل
لابد درکه اول اولومی سندنی داده سین پس جبرئیل دخی جان تسلیم قیلوب دوشه باقی حق تعالی

قاله

قاله قنادن منزهدر اولوقت دیه که ای ملک بنم دیدوکم دعوی قلنلرمنی بوکون ملک کیمکدر
جمیع برکسه بولنیه که جواب ویره حق تعالی یه کندوجواب وبرب دیه که ملک بوکون القهار درکه واحد
القهار در رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه اذ نفخه اسرافیلی دیرکوزه قالعوب صوری الله
الوب برکزدنی چاله اول طبراق دن باش قالدورن بن اولم باشی قالدورب باقم قرداشم موسی
علیه السلامی کورمکه عرشک ایاقلرندن برینه یاپشمش طور بلرمنکه الله تعالی اولدوکن استیلرندن
برسی اولدریوخسه اول بندن اوکی باش قالدرردی چون بوکلی اموات کیروحیات بولور حق تعالی
حضرتنه ذلیل وخیران اولوب کلورودخی بیوردیکه وتری الجبال تحسبها جامدة وهی تمر مر
السحاب صنع الله الذی اتقن کل شیء انه خبیر بما تفعلون من جاء بالحسنة فله خیر منها
وهم من فزع یومئذ امنون ومن جاء بالسیئة فکبت وجوههم فی النار هل تجزون الا
ما کنتم تعملون یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد کوره سن بوطاغلری قیامت کونده اولمه صاسنکی شویله
یرنده قایم طور رحالی بودرکه انلر قوب یرندن کیده نتکم بولنلر سیرایدرانلرن بیراوزرنه دوشوب
بیرایله برابر اولوبه برذره بوجه وجهور بیرقالیه بونسنه الله تعالیدن صنعیدرکه کلی نسنه محکم قیلور
تحقیق الله تعالی بلجمدر اول نسنه یاشلرسز پس حرکیم اول کونده برخیر عملاکله کلمه یه شهادتدن دخی
غیری طاعتدن آکا اول کورردوکندن دخی خیرلو رندرنسنه ویریلیرکه اول الله تعالیدن رضا
سبدرودخی بریندن وزیاده ثواب عوضدر اول تصعیف اولنه حق حاصلیر واریری اولدرکه
قول شول عملندن سوآل اولنور زیاده مسندن صورلنوبری بوددرکه شیطان یول بولورسه شول
علنه یول بولور عمل ایلرزیاده اولانه یول بولنزودخی دعوی بجیلیر قیامتده زیاده اولنان ثوابلردن

ايدب ما الذين ضيعت فلسين ودخى فرشتهلر كلوب كمين اوكدن كمين اردندن ضرب سنفيلم
هلاك ايدنلر كلوب سيزه كوستره كورسنبلسز كه حق تعالى نه نعمتلر ايدر حضيعت بلكم ايجون سنك
ربك غافل دكل شول نسنه لردنكم سزاشدرسز كلتسين بيلورسز دين برلو برنجهب جزاسن قيلور

سورة القصص ثمان وثمانين اية

بسم الله الرحمن الرحيم

طسم تلك ايات الكتاب المبين نتلوا عليك من نبإ موسى وفرعون بالحق لقوم يؤمنون
ابن عباس رض ايدر طسم حق تعالينك اسملرندن براسمدر اكا قسم قيلوب بيوردكه اشبو آيتلر
قرآندر كه حلالى وحرامى بيان قيلجيدر يا محمد بن سنك اوزركه قصه ايدب خبر ويرملم موسا بيله
فرعون قصه سندن شويلكه حقدر اشيدنلر اعتبار ايده لر اول قومله كه محمدى وبو قرآنى تصديق
ايدرلر بونى نفكر بيوردكم ان فرعون علا في الارض وجعل اهلها شيعا يستضعف طا
ئفة منهم يذبح ابناءهم ويستحيي نساءهم انه كان من المفسدين يعنى بدرستى
اول فرعون تكبرلان ايدب يريوزنده كندوسى اولوطوتدى موسانك امرنه مخالفت قلدى مصرده
بنى اسرائيل قومنى بولك بولك ايدوب بعضيسنه طاش طاشتردى وبعضسنى نجار لق ايتدردى هر
قنغى سيكم ايش اشلمكه قدرتى جزدى انى كوزنه براقمجكسه يرمشدى هركيم اخشامه دكين كسمين كتورمسه
صاغ البن بوينونه دمورلرايدى هول ليله اشلمكه حكم ايدردى برطائفه دخى كندويه سخره قيلوب انلرى
يدنده ضعيف قيلمشدى انلردن طوغنى اوغلنى بوغزلردى قزطوغسه تورديكم بيوردكه كندويه خدمت ايده
تنكم سذبدن دوايتدردى بونه خبراولم ايرشديكم اول فرعون دوشنده كوردىكم شام طرفندن بكا بير
اود قوبركلوب مصرك اولينى هب قيلدى جمله سين بنى اسرائيل اولرى سلامت قالور فرعون لعين

ضنه البعز ذيرا قولك مسحتى اولدوغى توابده شول عملى وحسنه سى مقدار وراجحا اول زياده سى حق
تعالينك عطا سيدركم كندو فضلندن وبرورگندو كرمندن لابوبس بواحسانى اهلى اولكونده دوكلى
قورقيلردن امين اولمرلر اما اول كسسه كم كفريله شركله لمرانلر براعمليله يوزلرى اوزره جهنم ايچنه طاموب
خزينه دارلرى ديه لوكه سيزبوكون جزا التمرسن الاشول شركله كزلكم دنياده حاصل قلديكز ايدى
ودخى بيوردكم انما امرت ان اعبد رب هذه البلدة الذى حرمها وله كل شئ وامرت ان
اكون من المسلمين وان اتلو القرآن فمن اهتدى فانما يهتدى لنفسه ومن ضل فقل انما
انا من المنذرين وقل الحمد لله سيريكم اياته فتعرفونها وما ربك بغافل عما تعملون يعنى
حق تعالا رسولنه خطاب ايدب بيوردكه يا محمد ايت بكا اويله بيوردكه بن عبادت ايدم اشبو شهرك
ربتنه كه اول بومكه شهريدر حرم ودار امن قلدى بونك ايچنده قان دوكلز وكسيه ظلم اولنمز وصيد
اولنمز واوتى اغاجى كسلمز وبوكلى مخلوق انكدر خلقت بوندنكه اول بر تدى مولايى حقنى اولدركسنك
مكه ده اكا اشتراكى يوقدر ودخى ايتكه بن اكا بيوردم كه انك حكمنه وامرنه مطيع اولدردن اولم انك
كلامن اوقومغه مشغول اولم حلال حرامنى بلم امرنه ممتثل اولوب نواهيدن منتهى اولم پس هركيم اول
هدايت اوزره ثابت اولدى هدايتك منفعتى كندويه واجدر وهركيم ضلالت اوله ايمان بولمزدن
وهدايت طريقندن خطا اتمزسن اكا ديكم بن برقورقو وبيم حق تعالينك عذابيله وانك طرفندن
تبليغ رسالتدن ارتق المدن نسنه كلمز حسابكز الله تعالى اوزرنه در بو آيت حكمى منسوخدر قال آيتيله انما
تلاوة محمد ردودخى بيوردكم يا محمد بكا شكر ايله ايتكه الحمد لله اول انعاملرى اوزره كم سكا قلدى
ودخى نيز اوله كه سكا اول آيتردن وقدرتنك آثارلرندن بدركوسترة كوستره عدولركى علاك

انی کوب منجمترین جمع ایدب بو اشی خبر ویرر تعبیرین استر انلر دوکم بنی اسرائیل ایچنده براو غلان
وجوده کلیسر مصر اهلینك هلاکی انلك النده اولیسر پس فرعون انی اشیدوب بیوردیکه بنی اسرائیل
اچنده اردوغنی اولدوره لر وحکم ایلدی مصرلون طشره نفوذ ربتی اسرائیل اوی وارایسه جمله سین شهره
قویدیلر مصر ایچنده نفوذ رکه قول وارایدی انلرون خدمتی قالدوب انلر انشلیك اشلری صبب بنی اسرائیل
اوزرینه برقدی انلری خدمتکار ایدندلر تحقیق اول فرعون مفسد لردن ایدی دائم ایشی وحکمی
مخالفت ومعصیت ایدی پس حق تعالی بنی اسرائیل حقنده بیوردیکه وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ یعنی حق تعالی بیوردیکه بزدیلدك که احسان قیلوب نجات ویره وز
شوندیکه بیوزنده فرعونك الی التنده ضعیف قالمشدایدی وانلری بزاماملر ایده وزکه قولدیمزی
خیره بدیجیلر اولالر ودخی فرعونی قومیله هلاك ایدب انلرك جمله ملکلرین انلره میراث قیلوز
بنی اسرائیلی یرلرنده قوندوروب متمکن قیلم ورفرعونیلرك ملکلرین انلره تملیك ایده وز ودخی اول
فرعونیلر هامانه وانلرك توابعنه شولکه قورقدقلری نسنه رجمله انلره واقع اولوب کوسترمه وز
ودخی بیوردیکه وَأَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّ مُوسَى أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ
عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ یعنی موسانك انا سی حامله
اولدی غیری خاتونلرکبی انك حملی ظاهر اولمدی تا اکادکینکه دنیایه کتوردی چون طوغدی
اوح آی انی امر زدی الله انا سنك کوکلنه الهام قلدیکه یا موسی انا سی موسایی امر زکل تجنکه اوازن

اشیدب طویالر دیو قورقاسن انی نیل دکزنه برق بونسنه حق تعالی وشنده الهام قلدی پس برکون
موسانك انا سی اغلیه یتورکن موسی عم تنور یانندن بشکنده یاتوردی ناکاه فرعونك عوانلری
اوغلانلری استیوانده کلدیلر موسی عم مبارك برمغیله اویناردی حق تعالی انده کوسترمدی جهان
انا سی اول ساعت برصندوغه قوب محکم قیلوب انی نیله برقدی اول صوانی الوب فرعونك کوشکی
التنه کلدی فرعونك کوزی اکادوشوب شول ندیدیجك قولاری بیشوب صندوغی الوب فرعونه
کوتوردیلر حق تعالی بیوردی یعنی یاننده بولدقرکه اول الدقاری عاقبت اکادشمن اولوب انلره سبب
حزن اولمق پس فرعون دخی عامان عسکرینه تحقیق مسرکلردن وعاصیلردن ایدی حقه مخالفت
ایدی ودخی بیوردیکه وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا
أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ یعنی فرعون عورتی اسیه موسانی الوب قتل کلدی دیدیکه
اشبو اوغلانی صدوق ایله نیله کلدی برغیر ولایتدکه بو مصرلون وبنی اسرائیل قومندن دکلدر هم
بیوجك اوغلان ایمش اول سکا وبرابن خبرلون اول طوغمش یرلونی بیلیم بکا دخی سکا سرور حاصل
یونی کورمکله یونی اولدرمکل اوله کیونون بنه منفعت ایرشه یونی اوغل ایدینه وزیرا
ارکلن اوغلن یوقدر فرعون دیدیکه یونی کورمك کوزلرك شاد یلغیدر اما بکا دکل
ابن عباس ایدر اکر اول وقت دیدیکی بکا دخی کوزمه کورمك شاد لغدر موسی عم
دن اکا منفعت حاصل اولوردی پس انلر موسایی الدلر عاقبت قومر فرعونك هلاکلری انلرن اولیسر ودخی بیوردیکه وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَى فَارِغًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي
بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ

عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ يعنى اول انا سنك كوكلى فارغ اولدى غيرى شغلندن همان
كوكلى موساده ايدى حال نقه اوله ديوجون اشتديكه واروب فرعون دارنه جقدى كوكلى
تشويشى دخى زياده اولدى قرقرندا شنى كوندردديكه واروب احوال نقه اولدى كوره
ص تيغ بوردديكه يقين اولديكه موسانك حالنى انا سنه اشكاره قليدى اكر بزانك كوكلنه
الهام ايدب صبرايت ديو قوتلندرمسوزنا كه اول بزم وعده مزه تصديق ايدب ثابت
اوله ددك انى بزسكا كروقا وشدوره وزاول اشكاره اولمغه يقين اولدى ديدوكى
بوايديكه اولوقلكه صندوغى صويه برقدى كوردديكه صو موجى كلوب انى كاه يوقروكاه اشاغى
اندوردرقو ردديكه غرق اوله قصد ايتديكه اوغول ديوجاغره اتما بعضيلر دلرجون موسى
بيوك اولدى خلق اكا فرعون اوغلى ديرلردى انا سنه كوج كلدى ديلديكه بنم اوغلم ديه
ص تيغ كوكلنه صبرايله الهام ايدب سكوت ايتدى موسنك انا سى موسانك قرقرندا شنه دوشكى
يعنى مريم يورى صوكنا ريله ايزله كوزت كوره سنكه كيم الور مرهبر ايرا قدن كوزتدى يوقسه
خيرلولرى بوغديكه اله كوزدب فرعون اوينه دكين واردى الدلرنكم ص تيغ بيان ايدب
بيوردى وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ
وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ يعنى ص تيغ بوردديكه برموسايى منع ايلدك كسنك كوكسنى قبول ايدب امكدن
انا سنه توشمقدن اول چون موسى بى الدلرو قرقرندا شنى مرهبر انده حاضر اولديكه موسايه
نه اولورکوره دورت كاه دن آسيه طلب ايتديكه انى امزرده نقدر دايه كتورديلر هيچ برين
قبول ايتمدى چون عاجز قالدلر قرقرندا شنى مرهبر ديكه بن سين دلالت ايدرسم برا هل بيتكه

انى امزدب بسلكه بيون اوله يوهالده كه اكا خيرخاه اولوب جيلرد رمشفقلرد ربوكلامى ويجلك
همان مطيع اولديكه طوتنك بوني خيرو برسين بواوغلانلرن مريمى طوتب دللركه سن بوبورسن
بواوغلان كمكدر انكجون ديرسنكه اهل بيتنا صحيح درمرهبر ددركه بواوغلان ايچون دكل بلكه
فرعون ايچوندركه اول فرعونه خيرخاه ايجيلرهامان ددركه قولق انى كرمك ديرپس كوندردلر
موسانك انا سن كوردلرجون كلدى موسايى الله الوب محمد سين اغزينه ويردى يدى كون ايدى
محمد امتمش ايدى صق تيغ انكله قلدوغى وعده يرينه كتوردى ودخى بوردديكه فَرَدَدْنَاهُ إِلَى
أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ يعنى ص
تيغ بوردديكه بزكر وموسايى دوندوردوب انا سنه قاوشدوردوق تاكه انوكلم كوزلرى شاد اولوب
فرجه بولسه غصه لنيه ودخى حقيقت بلكه الله تعالينك وعده سى حقدر خلاف يوقدر ليكن خلقك
اكثرى جاهلدرغافلدر بلمزلركه حق تعالينك وعده سى حقدر اكرانى بيلدردى وعيد لرندن
قورقه وعد لرينه رغبت ايدرلردى ودخى بوردى وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَى آتَيْنَاهُ
حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ يعنى ص تيغ بوردديكه چون موسى منتها قوتنه ايرشدى
بزكا علم وعقل ويرب نبوت ويردوك كه برمرسولوزه ايمانى محكم قيلوب اهل احسان اولونه
يونك بكى احساندويرورز ودخى بوردديكه وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي
مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ يعنى موسى عم مصردن كلدى ايكى فرنج يرده برقريه ده خلق غافل

ایکن لخصمله یعنی اوراستده کردی ایکی کشی بولدی بربریله غوغا ایدرلر بری سی کندو قومندن
بری قبطیلردن ایدیکم فرعون قومیدر اولکه بنی اسرائیلدن ایدی موسی عم کوروب معاونت
طلب ایلدی موسی عم بردم ایدب اول قبطیه برسله اورو قاه ووشوب اولدی موسی انی کوروب
اوردوغدیشمان اولدی دیدیکه هنوز بکا قتل امر اولمزدن اول بن نجون اولدردم
دکلدر بوالا شیطاندندر که بنی برایشه بلیدی زیرا اول شیطان آشکاره دشمندر که ضلتی
اغوایلیه آزدوردر باشندن کرو استغفار قلدی نتکم ص تیخا بوردی قال ربّ انّی ظلمت
نفسی فاغفرلی فغفرله انّه هو الغفور الرحیم قال ربّ بما انعمت علیّ فلن اکون
ظهیرا للمجرمین یعنی موسی عم دیدیکه ای بنم ربّم تحقیق بن کندو نفسمه ظلم ایلدم سن بوردن
اول قبطیی اولدردم بنم بوکنا همی سن برلغه چون الفهدن مغفرت طلب ایتدی الله تعالی
یرلغدی بدرستی اول الله غفور ودر یرلغر رحیمدر اسرکوشوندیکه اشارتنه نداءت ایدوب
توبه ایلدوذکی موسی عم دیدیکه ای بنم ربّم چون سن بکا مغفرت ایدب یرلغدنک بوانعامی
ایرشدردنک صغونورمرسکا اندیکه کافرلره مجرملره معاوین اولم زیرا اولوقده بنی اسرائیل
دخی کافرایدی موسی عم بوسوزی سویلدی انشاالله دیمدی ص تیخا ایکنجی کوندہ براسئله
دخی مبتلا قلدی اولدردوکی قبطی فرعونک اغلجی سیدی بلمزلردی اولدوره نی سؤال
ایدرلردی نتکم ص تیخا بوردی فاصبح فی المدینة خائفا یترقب فاذا الذی استنصره
بالامس یستصرخه قال له موسی انک لغوی مبین فلما ان اراد ان یبطش
بالذی هو عدو لهما قال یا موسی اتریدان تکون من المصلحین یعنی موسی عم صباحلی

شهرده
تعالی ترید ان تقتلنی کما قتلت نفسا بالامس ان ترید الا ان تکون جبارا فی الارض

شهرده کغفلت وقتنده اکاکلدیکه قورقوایله منتظراولمشدری که کله بنی اولدوره ناکاه
اول دونکی کون که بنی اسرائیل نکرابربسیله دخی مقاتله ایدردی موسایی کوروب بنه بردم
طلب ایلدی موسی عم اکادیدیکه نجتین جاهلسن سنک اوجکدن دون برکشی اولدردم شمدی
بکشی دخی اولدرمک طلب ایدرسن دیو اول بنی اسرائیله عتاب قلدقده کیرو ترحم ایدب
یوردیکه اول قبطی طوتهٔ بنی اسرائیل ظن ایدیکه کندویی طوتردیکی اموسی دیلرسنکه بنی اولدوره
سین نکم برکشی دون اولدردنک ایدی دیلرسین سنکه بریوزنده جبار اولهسن ظلمله کیمی
دیلرسنک اولدوره سن انی دیلرسنکه الله تعالیه مطیع قولردن اولهسن چون اول قبطی انی
اشدی واروب فرعونه خبر ایتدی دون اول قبطی موسی اولدرمش فرعون اعوانیله مشوره
شوب موسایی اولدرادون ویردی فرعون قومندن برکشی وارایدی اسمی حزبیل ایدی مؤمن
ایدی کلوب اول خبری موسایه سویلدی نتکم ص تیخا بوردی وجاء رجل من اقصی المدینة
یسعی قال یا موسی انّ الملاء یأتمرون بک لیقتلوک فاخرج انّی لک من الناصحین
فخرج منها خائفا یترقب قال ربّ نجنی من القوم الظالمین یعنی چونکه برکشی اول شهرک
اورتاسنده سرعتله کلدی دیدیکه یاموسی بدرستی فرعونیلردن برجماعت طانشدیرکه سنی
اولدوره لوجهتی کیت انبوشهر دنکه بن سکا خیرصا نجیلردنم پس موسی عم انی اشیدوبشهردن
چقدی یوحالنده کم فورقوجی اولوب یول کوزلردی که اردنجه کله لردیوص تعالیه نیاز ایدوب
دیدی یاربّ سن نجات ویربوظالمکه مشرک قومدن دیو ص تیخا ولمّا توجه تلقاء مدین
قال عسی ربّی ان یهدینی سواء السبیل ولمّا ورد ماء مدین وجد علیه امّة من الناس

يسقون ووجد من دونهم امراتين تذودان قال ما خطبكما قالتا لا نسقي
حتى يصدر الرعاء وابونا شيخ كبير فسقى لهما ثم تولى الى الظل فقال رب اني لما
انزلت الي من خير فقير يعني چون موسى عم ديار مصردن چقدى توجه قلدى شهر مدين كم
شعيب پيغمبر عليه السلام شهريدر مصردن سكز كونلك يول ايدى اولوقتكه موسى عم دعا
قلدى حق تعالى دعاسين مستجاب قيلوب جبرائيل عم واردى انكا مدين يولنه سلوك ايدب ديكه
اولا كه بنم رحمتمه دلالت ايده يولان اسانه پس حق تعالى اسان ايدب ايرشدى مدين قوسنه اول
مدين ابراهيم اوغلنه نذر اول برقبيله تسميه اولندى اول قويولى انكا نسبت قلدلر ماء مدين ديدلر
موسى عم اول قويويه كلدى انده برجماعت بولدى قوينلرين صوواردلر اولكى عورت كوردى قوينلرينى
برده حبس ايدب طور دلر كبر وقلانلر صوواردب كيدرلر بونلردخى بقية قلانلرن قوينلرين صوواردلر
يوالكسى دخى شعيبك قوزلرايدى موسى عم صورديكه نچون سيز قوينلركزى بوخلق ايله صوواردرسز
دديلركه بزم كوچ يتمز كه اركلرايله ازدحام ايدب صوواره وزانمدن ارتان صوايله صوواريروز بزم
آنامز دخى يشلو پير دركلكه كوچى يتمز كسه مزدخى يوقدر معاون اوله چون چوبانكزى اول قوينك
اغزنه بريوك طاش قيادلر موسى عم كوردى طاشى قوينك اغزينى قيلامش طاشى قوينك اغزندن
قالدروب اول قويونى طوينجه صوواردى اندن دونوب براغج كولكه سنده دوردى ديكه يارب
بنى قوندر بر خير لويره كه بن فقيرين طعام يوق زيرا اولوقت زياده آج ايدى اول قزلرانوك
سوزين اكليوب دونب آتالرينه كلوب موسى عم دن خبر ويردلر اتاده دى اول آج ايمش اول قزلرين
برينه دى وارانى دعوت ايت چون قزكلدى موسايه تعظيم ايدوب يوزونى اورتمش تكم حق تعالى جل
ويردى

ويردى فجاءته احديهما تمشي على استحياء قالت ان ابي يدعوك ليجزيك اجر ما سقيت
لنا فلما جاءه وقص عليه القصص قال لا تخف نجوت من القوم الظالمين يعني
اول ايكى قوزدن برى كلدى موسايه يوزنى كوكلكى يكمريله پردلمش ديديكه تحقيق بنم
آتام سنى چاغرر تاكه اول قوينلرصوواردوغمك عوضن سكا برينه كتوروه زموسا بيله
شعيب عم اراسنده اوچ ميل قدر مسافه واريدى ناچار موسى اول قزه تابع اولدى
قزاوكنجه كيدردى موسى عم اردنجه زيرا طاغ اراسنده قورقلق ايدى انكچون قوى ايدروبوردى
چون برز كتديلر قتيل اسدى قزلر انكارى سرپلوب اويلو قلرى اجلدى موسى عم كاه يونن
دونوب كاه كوزين يومردى منزله يقين ايرشدى قورقوبرين كجدى موسى عم قزه ديديكه
اردنجه يورى قوشيولكزى بكاه دلالت ايدوبرچون شعيب قتنه كلدلر يتسوقنى طعام اوزره
دوزلش ايدى سلام ويردى شعيب الدى ديديكه اوتوريايكت طعاملن موسى عم انى
كورب ديديكه اعوذ بالله شعيب دى بنون استعاذه ايدرسن سن آج دكلمسن موسى
دى قورقمكه اشبو طعام اوا صوواردوغمك عوضى اوله بزاهل بيتدن ايزدنغرده
برنسنه يه دنياطولسى التونه صاغاز شعيب عم دى يايكيت بوبزم اتالرمزك عادتلرندر كه قونوق طعاملدنه دريسن عم اوتوردى طعام يدى كذونك فرعونله اولن
قبضه لرندن خبر ويردى شعيب ديديكه قورقما اول ظالم قومدن قورتلدك انك بزم
ولايغمزده حكمى يوقدر رودخى حق تعالى بيورودى قالت احديهما يا ابت استاجره ان خير
من استاجرت القوي الامين قال اني اريد ان انكحك احدى ابنتي هاتين على ان

تَأجُرَنِي ثَمانِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي
إِنْشَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ يعنى اول ايكى قزدن برى موسايى چاغرمش ايدى اول دوى
يا اَبَا موسايى سن اجرتلم طوتغل كه قوى غزكوده زيرا بو اجيرلك خيرلوسيد راجيرلك خيرلوسى
اولدركه علمنده قوى اوله ومالى اوزده وعورتى اوزده امين اوله كناه ومعصيت اولمجق برى
بلده شعيب عم قرينه دوكه بوقوى وامين اولدوغين ندن بلدك قزموسايه قصه سين خبر
ويردى قيون صوواره وغندن وقيونك اغزنده اولان طاشى قرق قيوب قالدى وركن موسى
يالكز بونجه بن طاشى قالدوب قيونلرى صوواردقدن صكره بنه برينه قودوغن واوه نه وجه اله كلدوكين
خبر ويردى پس شعيب عم موسايه دوكه بن ديلرمكه اشبو قزلرمدن برين سكا خطه لدوم
شول شرطيله كه بنم اجيرم اوله سن سكزيل بوقويغى كوده سن اكراون يل كودرسك اول سندن
بيرى فضله درسنك اوزريكه واجب دكل بن سنك اوزريكه البته الترا وقلزين كه اون يل اوله
مخيرسن بوايكى بلده انشاالله بنى اول عهده وفا قيلمقدن بوله سن ودوى حق تعالى بيوردوكه قال
ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ فَلَمَّا قَضَى
مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ
نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ يعنى چون شعيب عم
بوكلامى قلدى موسى عم دوكه اول وصف ايتدوكك اجلدن بغلم سنك اراميزده اولسون هر
قنغى اجلى كه برينه كوتورم اول سكزدن يا اوندن سنك سوزك اولمينم اوزريمه الله تعالى بزم عقد
مزاوزنه شاهد دربوندن خلاف اولمز ابن عباس رض ايدر موسى عم اول ايكى اجلدن تمام وخمن

قضا قلدى اما شرط ايلدى شعيب عم كه اول بلده قنغى قيون ايلق قوزولمه موسانك اولمه اول بلده نعدركه
قوزوطوغدى حب ايلق طوغدى موسى عم الدى چون موسى عم ديلديكه كوتكله كيله دوى ايتيخ بكا برعصا
ويركه قيونلرى انوكله سوروم شعيب عم قرينه دوى واراتكيون برعصا كوتوراوب كوتوردى شعيب عم
دوى بوعصايى ايلت غير يسين كوتوزيرا بوعصايى آدم صورتنده برفرشته كتوروب شعيبه امانت
قويمشدى جنتدن مرسين اغاجندن ايدى آدم عم الى يلدچغارمش ايدى پس اول قرعصايى ايلتوب
كيروبرينه قودى ديلديكه برغير يسن كتوره همان بنه اول كلدى چكوبانى ويردى موسى عم وعده سين
تمام ايدب اهلنى الدى قيونيله سوروب كرومغا مندن بكا كيدركن يولين ازدوب قالدى اول كيجه قتى ميل
اسوب صوق اولدى نظر ايلدى طورطاغى طرفنده اودكوردى اهلنه دوى سز بوموكانكزده قلدنك
اودكورم مراوزين اولكه اندن سزه يول خبرين كتورم يا خود پاره اودكتوروب يا قوب صوقدن امين
اولهوزپس موسى عم اول پرده اهلنى قوب كندى تنكم حق تعالى خبروروب بيوردى فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ
مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى أَقْبِلْ
وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ يعنى موسى عم اوده كلدى اول دوه جانبندن موسانك صاغ يانندن
ندا كلوب صدا اولندى اول مبارك مكاندهكه حق تعالى اندن موسايه مكالمه قلدى واسطه سز
ندا بوايديكه حق تعالى بوروى بدرستى بن اول الله فكه عالملرك ربيم ودوى ندا اولنديكه يا موسى
عصانكى برق چونكه برقدى كوروى انى حركتكه كلوب يوروى كانه براژدرها كبى موسى عم انى
كوروب دوندى قچدى ندا اولنديكه يا موسى كيرو دونب وارتوقه كه اندن سكا زيان ايرشمكدن

سن امین سن ودخی بیوردیکه اسلك یدك فی جیبك تخرج بیضاء من غیر سوء
وَاضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَإِ
قوما
بِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ یعنی یا موسی الکنی یا فکدن ایجر وصوق تاکه الك آق نور
اولیون چقه هیچ علتسز که اول سقدن اولیه ودخی الکنی کوکسك اوزرینه قوتاکه
کوکلك قوردن لمین اولیه ودخی بلکه اول عصالك ازدها اولیق والك نور اولیق
بو ایکیسی آیت جمتدر سنلك دیکدن نبوتلك ورسالتلك تصدیق اتمك ایجون ودخی
برسنی اول فرعونه وبانلره غی قومك اشرافلرینه رسول کوندردك تاکه انلر فاسق
قومدردیمکله مخالفت ایدب مطیع اولمزلر ودخی بیوردیکه قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ
نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ یعنی موسی عم چون بوندای اشتدی ددیکه
یارب بن انلردن برین قتل ایتدم قورقرنکه وارمجق بنی قتل ایده لر بنم قردشم هارون
ولی فصیحدر سوز واکلمقده انی بنمله براشاه معاون کوندرتاکه بنم کلامی بیان ایده
تصدیق ایده قورقارنکه اول فرعون بنی تکذیب ایده مطیع اولمیه لر ودخی بیوردی
قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ یعنی صق تیتا بیوردیکه یا موسی برسنی قوتلندردك
قردشك هارونیله وسیزك ایکیکزی جمت وبرهانله نابت قیلوزکه اول عصالیله ید بیضا
دیرلر فرعونه سبیله انلره سیزه ضرر ایرکوره مزلر که سن وسیزه ایمان کتورملر جمتله

انلرك اوزرینه غالب اولهسن ودخی بیوردیکه فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ
قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ یعنی موسی عم
اول فرعونه وقومنه کلدی برفر علامتلریمزله که انکا تصدیق نبوت ایجون ویرك ایدی
چون فرعون قوسنه کلدی قبوجیلرینه ایدب قومدی موسی عم غضبه کلوب عصاسیله اوزرینه
ایجروده فرعونیله اونورنلره وهشت کلوب قورقودوشدی فرعون قبوجی چاغروب
بونه حالدردی قبوجی دیکه برکشی کلدی سویلرکه بن عالمدرك ربتدن رسولیم دیر
فرعون دستور ویردی موسی عم ایجروکیروب حق تعالینك رسالتی انلره سویلدی اول
وعلامتلرینی انلره کوسترمدی انی کوذب ددلرکه بوسحر درکه یلاندن دوزب کلمشدر سن
هیچ دیدوکك نسنلری اونکه اتالریمزدن اشیدوکلدرك وکورمدك انلر بوکلامی
دیدلر حق تعالینك موسانك جوابندن خبر ویرب بیوردی وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ
بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَى مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامَانُ
عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ یعنی موسی عم دیکه بنم ربم بلجیدر رسول کمسنه که انك قاتنده هدایتیله کلدی
وبن عدایتیله انك قاتندن کلدم ودخی اول بیلورکه کیمك عاقبتی جنت وکیمك عاقبتی
قهری نار اولسه ربدرستی ظالملر وکافرلر فلاح بولمز وحق تعالینك عذابندن
امین اولمزلر فرعون انی اشیدوب یانلره کی جاعتنه ددیکه ای بنم جاعتم بن بلزمکه بندن

غبری برتکرکز دخی اوله سبز بنی قویوب موسایه مطلع اولدق ودخی هامانه بیوردیکه سن
یاهامان باجتهدن کرپچ ایله دخی اوزرینه اودیاق یندرکم توغله اوله انکله بکا بریوجه
صرحه بیدرکه غایت یوجه اوله انک اوزرینه چقوب موسانک تکرسینه مطلع اولم کورم
وارمیدر یوخسه بن اویله ظن ایدرمکه موسانک سوزی یالاندر پس هامان برصرحه بنا
قلدیکه توغله ایله بالمحق یرینه صرحه چوکمدن قودی شول دکلویوجه قلدیکه کمسه اوزرینه طوزمغه
قورلردی یل اوله دیو ودخی بیوردی فَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ
إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ
یعنی فرعون اول قومیله استکبار ایدوب یریوزنده ایمانه کلمکدن اعراض ایتدی عجب یرعذر سن
وجمله سز ظن ایدیرکه اولومدن قصکره بعث اولنوب کیروبزه حضرتمزه کلجك دکلدر دخی اول
فرعونه قومیله عقوبتمزی ویرب اویله طوتدقکم جمله سیزی دکزه غرق ایلدك براز لرین قومیلك
نظر ایلیکور یا محمد کم اولکافرلرك عاقبتی نه اولدی بوسکا انکار ایدنلر منتبه اولسونلر که
عاقبتلری سویله اولیس ودخی بیوردیکه وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
لَا يُنْصَرُونَ وَأَتْبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ یعنی
حق تعالی بیوردیلر لرمزی محزول ومقهور قلدق جاعلالرك وازدویجیلرك رئیسلری اولدیکه
کیمه اویشورلرسه طریق ضلالته ارشاد قیلورلر الرك عاقبتی دخول نار ودوقمقدر قیامت کونی
اولا کمسه لرمزی برزه عذابمزدن منع ایدرکه کلمیه ودخی برزالمزه دنیاده لعنتی متابعت قلدرق
اولدکلرینه دخی قیامت دکین اشیدنلرلعنت ایدرلر والمزه برقوشلق وقفنده ویکندی

وقفنز

وقفنز نصکره قیامت دکین اوده عرض اولنورلر بوحالنده کم صوزنلری قیامت کونینده غایت قبیح
اوله ودخی بیوردیکه وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى بَصَائِرَ
لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ یعنی موسایه توریت ویردك اندن ایدوکمز
قونلری هلاك ایتدکدن نصکره که اول نوح وعاد وثمود دنا که اندن عبرت ونصیحت اوله لر
واول ویردکمز کتاب دخی بیان ایدیجی اوله یوخلایه طریق اسلامی وطریق ضلالدن طریق
هدایتی ایرندویریجی اوله شوندیکه انکله عمل ایدیجی اوله عذاب دن قورتوب رحمته اولندوریجی
اوله انکله کتابه تصدیق ایدوب ایمان کتوروجی اوله انکله متعظ اولوب الله تعالیه ایمان کتوروب
انی بریله ودخی بیوردیکه وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ
وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ یعنی یا محمد سن طاغه غربی طرفنده حاضر دکلدك شول وقتکه بز
موسایله عهد ایدوب رسالت ویردك امر ایمزی اکا بلدردك سن انده حاضر اولوب اول حکمدن
اشیدوب ضبط ایدك کم بونلره خبر ویریدك لکن بز برقرن هلاك ایتدوکمزدن صکره انلرك خلفنی
برقوم ودخی برقرق عمر مدت انلرك اوزرینه اوزاق اولدی حق تعالی عهدن اونتدلر والك امرینی
ترك ایتدلر سن اولوقت یاشمحمد اول قومرك بخنده دکل ایدك اول احوالی ایدك ودخی بومکه اهلی اوزره
بواشلریمزی اوقویایدك لیکن حق تعالی بندرکه بوکبی امتلرین قصه لرین سکا خبر ویردی تاکه
بونلره خبر ویرسن اول سنك نبوتکه علامت اوله والا سن انده حاضر دکلدك وقرآن اوقور
دکلدك لیکن برشی رسول کوندردك بواخبارلری سنك اوزیکه اندردك تاکه سن انلره خبر

وبره سن اکر بونی سکا خبر ویرمسوز قده بیلورلر ایدی و دخی بیوردیکه وما کنت بجانب الطور
اذ نادینا ولکن رحمة من ربک لتنذر قوما ما اتیهم من نذیر من قبلک لعلهم یتذ
کرون ولولا ان تصیبهم مصیبة بما قدمت ایدیهم فیقولوا ربنا لولا ارسلت الینا
رسولا فنتبع ایاتک ونکون من المؤمنین یعنی حق تعالی بیوردی یا محمد سن اول طور طاغنیلک
صاغ طرفنده حاضر وکلدک اولوقتکه بز موسایه ندا ایدوب سویلدک یاخود یا محمد سن طور
حاضر وکلدک بزسنک امتکه ندا قیلوب سویلدک قصه بود رکه حق تعالی طور ده موسایه امت
محمدک صفتلرین بیان ایلدی موسی علیه السلام آرزو قلدیکه بوامتی کوره حق تعالی بیوردیکه یا موسی
سن انری کورمزسن امتاد بلرسانک اوازلرین سکا اشتدوره رین بیورب حق تعالی برکزندا قلدیکه
یا محمد امتی حاجتلرینی بکا دعا قلمقدن اول روا قلدم دخی لکلرینی دیلدن وبردم انلرک
نبیکلری اوازن حق تعالی موسایه اشتدردی اندن صکره بیوردیکه یا محمد بوقرانی سکا انزدرک
کم رنکلدن بوقران سکا اولونمقدر زیرا مخصوص اولادی دوکلی کتابلرک حکمنی نسخ ایدوب
کندو محکم اولادی قیامته دکین تا کسن انزار ایدوب قورقدیرسن برقومیکم سندن ایلروده دخی
بونلره برر رسول کلوب انزار قیلدی اولاکه بونلرانکله متعظ اولوب اوکتلنه لر ودخی بیوردیکه
اکر بونلره رسول ارسال ایتمدین اول کسب ایتدکلری کفردن وشرکدن اوترو عقوبت ایدیدک
قیامت کونده دیرلردیکه ای برمز رتمز نجون برر رسول کوندرمدک که کلوب آیتلرکدن خبر ویردی
بزسنک اول آیتلرک حکمنه متابعت قیلوب بزدخی مؤمنلردن اولیدق پس برسنی بونلرانکجون
رسول کوندردک که بونلره یارین بنم اوزریمه تجدیدی اولیه والا اول حجت دکلش سه بزدنیاده
تجمل

تجمل عقوبت ایدردک ودخی بیوردیکه فلما جاءهم الحق من عندنا قالوا لولا اوتی مثل
ما اوتی موسی اولم یکفروا بما اوتی موسی من قبل قالوا سحران تظاهرا وقالوا انا بکل
کافرون قل فاتوا بکتاب من عند الله هو اهدی منهما اتبعه ان کنتم صادقین یعنی
حق تعالی بیوردیکه چون اول رسولمز کتاب حدیدیونلره برفرقمزدن کلدی بونلر دیدیلرکه نجون بوقران
برد فعه جمله سی محمد ویرلدی سنکم موسایه توریت برد فعه ویرلدی حق تعالی بیوردی موسایه ویرلنه
کافر اولدیلر بزسنکله سندن ایلروسنکم شدی کافر اولدیلر سکا دیدیلر بوتوریتله قران ایکیسی دخی سحر در
دیدیلر برینه معاون ومعتوددر قصه بو ایدیکم مکه کافرلری یهود یلرینه نسبه صوردیلر کتابلرنده بولدقلری
صفتلرین خبر ویردیلر ودخی دیدیلرکه اول موسی بو محمد ایکیسو دخی ساحرلر دیرکه بربرینک سوز
لرینی تقویت ایدرلر اول کتابلری دخی سحر دیدیلر سنی بزبونلرک جمله سندن منکر لرز دیرلر پس حق تعالی
رسولنه بیوردیکه ایتا محمد بونلره کورک سیزدخی الله قتلرین برکتابکه توریت ایله قرآندن
دخی بکرک اوله انلرک حکمنه متابعت قیلوب انوکله عمل ایدرلرین اکر کرجک سکز بوسوزکزده که انلر
محق در دیرسز پس حق تعالی بیوردیکه فان لم یستجیبوا لک فاعلم انما یتبعون اهواءهم ومن
اضل ممن اتبع هواه بغیر هدی من الله ان الله لا یهدی القوم الظالمین یعنی یا محمد
اکر انلر اول کتابکه کوترمکه اجابت ایدب بیون طوغرلرسه بلکل حقیقتله انلر هوالرینه متابعت ایلمش
اللهدن برحجت وبیان اولیه تحقیق الله تعالی دین اسلامه اوزره ایرشادایتمز شول قومیکه انلر
ظالملردن اوله لرما دامکه اول ظلم وکفراوزره ثابت اوله لر ودخی بیوردیکه ولقد وصلنا
لهم القول لعلهم یتذکرون الذین اتیناهم الکتاب من قبله هم به یؤمنون واذا یتلی

عليهم قالوا امنا به انه الحق من ربنا انا كنا من قبله مسلمين يعنى تحقيق بزيونده قرآن
اندردك كه اول هادى ومرشد در طريق حقه تاكه انراندن عبرت الوب انكله منعظ اولمز
يونه نصكره موسايى واهل كتابى ذكر ايدب بيورديكه شول كسه لركم بزكتاب ويردك بوقرآندن
اول يونه اول كتابه يعنى تصديق ايتدلر انراهل انجيلدن فرق كثيرى مسلمان ايدرلر رسول الله
بعث اولنمزدن اونوز ايكيسى جعفر طيار ايله حبشه دن كلنلر ايدى سكرى اهل شامدن ايدى
تحقيكه اول قرآن انلرك اوزرينه اوقنه ديرلر ديكه بزانكا ايمان كتوردك ربمزدن نازل اولمشدر زيرا كتابلرنده رسولك وقرآنك صفتلرى ذكر اولنمشدى بيورلر دى انكچون ديدركه
تحقيق بزيوكتاب كلمزدن اول مسلمانلر ايدك حق تعالى انلرك اجرلرنى بيان ايدب بيوردى
اولئك يؤتون اجرهم مرتين بما صبروا ويدرؤن بالحسنة السيئة ومما رزقناهم
ينفقون واذا سمعوا اللغو اعرضوا عنه وقالوا لنا اعمالنا ولكم اعمالكم سلام عليكم
لا نبتغى الجاهلين يعنى انلردركه نوابلرى تضعيف اولور ايكى قت برى كتابلرينه وزسو
تلرينه ايمان كتوردكلرى ايچون برى دخى قرآنه ومحمد ايمان كتوردكلرى ايچون وبردخى اولكى دينلرى
اوزره صبر ايدب مشركلرك اذاسلرينه صبر ايتدكلرى ايچون كه ابوجهل يعنى اصحابيله دركم بزسز
دن زياده جاهل كمسه لر كورمدك كه دينكزى ترك ايدب انك دينى طوتدكز ذكر اندردركم
نولدى بزه ايمان كتوردينه وزشول قرآنه كم ربمزدن بزه اندوردى پس انلر دفع ودرء ايدرلر
شركى ايمانله ومشركلرك بن قبيح سوزلرينه كلام حسنله ودخى انلره رويرد وكمز نسنه لردن
صدقه لرايدرلر وقچن كافرلر انلره سوكوب اذا التسلر انلركافرلره معارضه ايتمزلر انشقاء وطلب ايتمك

ايتمك ايچون التفات دخى ايتمزلر ديرلركه سيزك دينكز سيزه برقرديمز بزه سلام اولسون
سيزك اوزديكز كه بزه زيانكار لرديننى قبول وطلب ايتمزز بوسلامدن مراد تحيت دكل بلكه معا
رضه ترك ايدب سلامتلك طلب ايتمكدر يعنى ديمك اولدركه سيزكله بزقرار امزده معارضه
ترك ايتدك سلامتلك طلب ايتمك ايچون ودخى بيوردىكه انك لا تهدى من احببت و
لكن الله يهدى من يشاء وهو اعلم بالمهتدين يوايه سبب قضيه بوايدىكه چون ابوطالب
وفاتى وقتى رسول الله صلى الله عليه وسلم قاتنه كيردى ابوجهل ايله عبد الله بن اميه انوقت مشركلر
ايدى رسول الله بيوردىكه ياعمى ايت لا اله الا الله محمد رسول الله بوبركلمه دركه بونكله
بن يارين سنك ايچون الله قتندن قورتارمغه جهد ايدرم بونى اشيدب ابوجهل وعبد الله
دديلركم يا ابا طالب نمدى آخر وتنكده طوردك اناك عبد المطلب دينندن اعراض ايدرسن
ديو اول ايكيسى ملازم اولوب اولقدر سويلديلركه ابوطالب رسولك سوزندن وفى ترك ايدوب
انلرك كلامن قبول ايدب كهزه اوزره وفات بندى اولوقت بوآيت نازل اولوب حق تعالى
بيوردىكه بدرستى يا محمد هدايت ويرمك سنك اكمكده دكل ديلدوكك هدايت ويرمسن ليكن
حق تعالى الله درديمه ديلرسه طوغرو يول وبرب اكا دين اسلامه عطا قيلور اول يكرك بيلوركم
هدايته لايق كيمدر ودخى بيوردىكه وقالوا ان نتبع الهدى معك نتخطف من ارضنا
اولم نمكن لهم حرما امنا يجبى اليه ثمرات كل شىء رزقا من لدنا ولكن اكثرهم
لا يعلمون يعنى اول مكه مشركلرى ددلركه اكر سنكله ايمانه كلوب سكا متابعت ايدرسوز
عرب بزه مخالفت قيلوب جمع اولوب بزمراليمزدن ملكمزسلب اولنور بزمكه دن چيقوكيله روز

بوسوزی حادث بن عمر سویلدی شول وقتکه رسول الله انی دینه دعوت قلدی اول کافر
ددیکه یا محمد شو دیه دکین هیچ یلان سویلدیك ایدی اما بوکون بوسوزده تحت قیلوز یوبله
دکل که سن دیرسن لیکن بزسکا ایمان کتوردسك عرب بزی مکه دن چقاردی حق تعالی انلره جواب
ویرب بیوردیکه بزنو مکه حرمنی بوندن مکان امن قلادقمی که حالت جاهلیتده بزدن غیریه
طپاردیکن نه اسیر اولدیلر ایدی نه غارت اولدیلر لردی شمدی نجون قورقرایمان کتوروب
بزه طاپیجی مکه انلره امن اولیه می حال بوردرکه انواع عشرایدن بکا کتوریلور انلره رزق بو
تندن لیکن بونلرك چوقلری انی بلزلرکم بونسنه لرانلره بزمر فضلمزدر انلره بزمر رزقمزی برلر
بزدن غیریه طپلر لرخوش امین حرمده اوتورمشلردر بوندن نصکره بیوردی وَكَمْ أَهْلَكْنَا
مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ
الْوَارِثِينَ يعنی حق تعالی بیوردیکه ای اینجی کوی وشهراهلینی بزهلاك ایدوب طورورز کچن قومله
دن انلرن اوترو کچانلرینك رزقنه کافر اولدقلرانواع نعمتمزی اینجه تقلب ایدرطاغی
وعاصی اولوب الله تعالینك نعمتنك شکرین برینه کتورمدقلرحق تعالی دخی انلری دنیاده عذاب
ایدب هلاك ایلدی نظر ایدب کورسونلر اول مسکنلریکم انلره نصکره هیچ برکسنه انده ساکن
اولمدی الا ازمسافر کلوب برکون یاخود برساعت انده قونوب کیروکوجدیلر انلرك
یورتلرینی بزمیراث یوزلرینی قهریله هلاك ایده رزملك کروبزه بزین قالدیروبوحاله
نظر ایدب کندولره برعبرت السونلر ودخی بیوردیکه وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ
يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ

يعنی حق تعالی بیوردیا محمد سنك زمانکدن برکوی یا برشهر اهلینی هلاك ایدیجی دکلدرتاکه اول
قریه لرینك کی اولوسندن برر رسول کوندرمنجه که برفرویرد وکمزقوانی انلرك اوزرلرینه
اوقیه اشیدن اولردخی بزبرقرایی هلاك ایدیجی دکلوز الا انلك اهلی ظالملردن اولورلرانلرن
صکره هلاك ایده رزپس هرکشی نه فعل ایدرسه اول فعلندن جزاسن بولورحق تعالی کمسه یه
ظلم وجف ایلزوبخی بیوردیکه وَمَا أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِندَ
اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ يعنی مکه کافرلری فخر ایدب تکبرلك ایدب ایمانمدن قچرسکز
شول نسنه کم سیزه ویرلدی هرجنس مالدن اول برنسنه درکه انلرك منفعتی بودنیا کوکلرنده
درشول قدرکه دنیاده صباغ اولمه سزاکزبو دنیازینتی درشول بهاردهاجلان محیلك کبی کم
بربوزنده زینت اولور کیروتیزجك صولوبافی قالمز اشبو نسنه کم الله تعالی قنده وعده اولنمشدر
نوابدن اوجاق اهلی ایجون اول بکرکدرکه باقیدر فناسی یوقدر سیزك عقلکزیوقدرکه فکر
ایدب اکلیه سزبیله سزکه فانیدن باقی بکرکدر فنالی قوبوب بقایه طالب اولمه سزدخی بیوردی
أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ كلبی ایدر عمار بن یاسر ایله ابوجهل حقنده نازل اولدی اما حکمی عام
جمیع مومنلرایله کافرلرحقنده یعنی حق تعالی بیوردرشول کمسه لرکه بزانلره جنت ولقا انواع نعمت
وعده قیلوب طورورزکه انکا ایریشر برابرمیدرشول کمسیله که دنیاده متاعن ویردك یعنی مال
ویردك انکله برقاچ کون تمتع ایدب لذن قیامت کونده حاضر کتوریلوب اوده الیله عذاب اولنمقدر
پس هرکشی کم اهل اسلام اوله دنیاده برقاچ کون زحمت چکوب صکره واره ابدی رحمته اولاشه

برابر اولمز شول کمسه ایکه دنیاده برنجی کون کهریله تمتع ایدوب عاقبت وارب ابدی عذابه
اولنه کم غایتی یوق بس سعادت انکدر کم اول ابدی سعادتی ایمانیله اختیار قیله بو برقاچ کون
فانی لذت اوزرینه ودخی بو ردیکم وَنُوَمِّرُنَا وَيُهِمِّرُ فَيَقُولُ ابْنُ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْ
عُمُونَ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا هُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا
إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ يعنی حق تعالی بیورديکم یا محمد ذکر ایله بو مشرکلرک سؤال قیامت
کونونی کم حق تعالی انلره سؤال ایدوب دیه کم قنی اول دنیاده کندوزعمکزجه بکا شریک طوتدیکز
قلدوغکز الهلریکز بس اولوقت انلرجواب ویروب دیه لرکه ای بزم ربمز حقا شبه یوقدرکم بزم
اولوریمز ایدی بزی ازدوردی بزدخی بزدن انشاغیلری ازدودق تنکم بزازوب کمراه
اولدیق بعضیلرمزدولکم یعنی کافرلر شیاطینلری اشارت ایله لرکه ازدیرلدیکی بونلر بزدخی
غیریلری ازدوردق بونلرك عبادتلرندن بیزاراولوب سندن یکا وندك ودخی بیزار
اولدیق لکن بزم امریمزله اول بتلره عبادت قیلدیلرمی اولوقت کبروانلره دینیله شویلکه
حق تعالی خبرویروب بیوردی وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا
الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ يعنی اول کافرلره دینیله قیامت کونلرنده چاغرك اول
معبودلریکزی انلره طیار دیکزانلردخی اول بتلرین دعوت ایدوب دیه لرکه دنیاده سزین
عبادت قیلدق کلدك بوکون برنی بوعذابدن قورتارك انلردن هیچ جواب کلمیه حق تعالی بیوردی
چون اول کافرلرکوزلریله عذابی مشاهده ایدوب کوره لر ودخی زارلیق ایده لرکه ای کاشکه
بزدخی دنیاده بتلرمزه طیب هدایت بولن طوتمش اولیدق اولدرون اولیدق دیه لرامدی شونلر

دخی شمدی نفسی هواسنه طوب شیطانه مطیع اولدلریارن عذابی کوریجك بشمان اولوب
حسرت بیسر لرعملی اولنرك کم شمدی فرصت الله ایکن بشما اولجق اسباب عذابدن ال
چکه لرنجات بولنه بوریوب سلامت اولدلرو دخی بوردیکم وَنُوَمِّرُنَا وَيُهِمِّرُ فَيَقُولُ مَاذَا
أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ يعنی اول کونکم بوکافر
لر محشر یرینه جاغریلدیق حق تعالی انلره صوره کم بن سزه رسول کوندردم توحیله دعوت ایتدردم سز
سزا اول مرسللره نه جواب ویردیکز اول توحیله دعوت قبلیق حق تعالی عالم دانلرك نه دیدکلرین
بیوردی امابو سؤال آلزام وحجت ایچون ایدی کم انلر عاجز قالوب الزام اولدقلرینه بوعذاب
انلره ظلم یوندن دکل بلکه کندو فعللرینك جزاسیدر حق تعالی بیوردی حجت انلرك اوزرینه قیامت صو
لدن ملتبس اولدیغی برزمان صورمغه مجالی اولیه کم بریسی بریسنه محجت بیلیقین ایدیوبره زیرا حق تعالی انلرك
حجتلرین باطل قلمشدر دجا بیوقدر انلره کم حجتلر نجات بولدلرو دخی بوردی فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآ
مَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَى أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ يعنی هرکمسه کم شرکدن وکفردن توبه قیلوب
ایمانه کلسه لرکندو وسیله الله اراسنده حائل اصلاح ایدوب کوركلو عملرلرانلسلر تحقیق اول قور
تلمشلردن اولورو اولوسعادته ایریشه ومعاصیلردن توبه قیلوب طاعته دونلرکه دخی حالری
بویله اولورنجات بولوب دوکلی خیرلرانکا حاصل اولورو دخی بوردیکم وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَ
يَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ بوایتك سبب نزولی بوایدیکم اول ولید
بن مغیره دیکم نجون بوقرآن اندرملدی مکه ده مدینه ده برکشی اوزرینه کم اول ایکی برادولوکشی
اولیدی بوندن مراد کندولیدی بس حق تعالی جوابنه بوآیتی اندوروب بیوردیکم یا محمد سنك ربك

نه دیرسه سیراور شویله کم سیراندوغندن نه بی دیرسه انی اختیار ایدر وکمی دیرسه رسالت
ایچون اختیار ایدر انلرك اختیار قلدقلرین رسول کوندرمز وحق تعالی کندوسی نه ایدوب بیورر
دیکه الله یفعل ما یشاء یاکدر اندنکه اولظالم انلرك شریك واولاد اطلاق ایدرلر بوسنلرانلرك شانلرنه
لایق دکل ودخی بیورر دیکه وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ یعنی حق تعالی بیوردی
یا محمد سنك ربك بیلور شول نسنه یکه بوکافرلرکزلو کزکلهرینه کچورلر ودخی انی کم انکار
سویلدرصحیح برنسنه خفی دکلدر اول الله در اولکم اندن غیری خالق یوقدر ورزق ویرجی
رزاق یوقدر الا اولدر ودخی دنیاده الوهیت انکدر وآخرتده انکالا یدرکه دنیاده
دخی اولیا لرکا حمد ایدرلر وجنتده دخی حمد ایدیسرلر حکی کچمکلك وبورق سورمکلك دنیاده
دخی انکدر وآخرتده دخی انکدر بنجه دیرسه حکم ایدر جمله کزین دونب وارجق یری اولدر صر
یرکزی عملنه کوره جزالنه اکر خیر واکر شر پس بوکافرلرکزك استعداد وقبلیه ودخی بیوردیکه قل
أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ
أَفَلَا تَسْمَعُونَ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَٰهٌ
غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ یعنی یا محمد بومشرکلره نظر ایدوب
کورمزمسن حق تعالینك نعمتلرینه که کیجه یی کوندوزی برادی سزك معیشتکزه ایچون کلوك خیر
وبرکت بکا اکر حق تعالی بوکیجه یی سزك اوزرکزه قیامته دکین دائم قلسه صبح برالله دخی

وار

وارمیدرکه الله دن سیزه روشنلك کوندردی اشبو اوکتدی اشترمیسزکه بونکله عبرت الوب
اوکتدیکز کفری ترك ایدوب ایمانه کلهسز ودخی خیر وبرکتکم اکر حق تعالی بوایدنلغی دائم
قلسه قیامته دکین الله دن غیری کیم اولیدی سیزه کیجه یی قراکوسین کوندوزیکه سیزانده ساکن
اولوب راحت اولیدیکز اول اشغال تجاری سیزدن کیم وخفت ویدیکز کوزکز یومی کور
مزسیز بولطفلری اشلیمن کیمدر زیرا بواسباب عیش دوزلکی ونظامه کلمکی کوندوزدوانمکله
درکه انك رحمت واسعه سندن که سیزك مصلحتکزه ایچون وبوکیجه یی کوندوزی دوزب
بویله سنك عقیبنجه دوراندوردیکه کیجه ده ساکن اولوب راحت اولهسزکوندوزه اولوب
سیزه عطا قلدوغی رزقدن طلب ایله سزشکرین یرینه کتوره سزاول شرکاکزی ترك ایدوب
اخلاص یولنه کیروب مؤمن اولهسزودخی بیوردیکه وَيَوْمَ نُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ
كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَ
ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ یعنی یا محمد خبر ویرقوم بوکافرلری اول کوندکه انلری حق تعالی
دعوت ایدوب بوره قنی اول کماکه کندوزعمکزجه دیردیکز بوانلر شریکلرکز تحقیق برهان متین
پیصبرلرینی ورسولرینی طاقی جهاد وقتال انلرك اوزرلرینه رسالتلهم خبرلرینی انلره ایشردوکز
بلاکه برزواحد ایزشریکم یوقدر یارین قیامت کونده اول مشرکلره دیرزکم قنی کتوردیکز
حجتکزی کوریمن نه وجهله بکا شریك دعواسین قلدوکز برسیزه حجت وبرهانلم وحدانیتك
اثبات ایدرکن دخی حجت کتوردیکم سیزاعتقاد قلدوغکز نسنلرده نه دلیل اولدی حجتلری
اولیوب بلاکه حق کلام الله تعالینك کندیرد رشریکی یوقدر وعبادت انکالا یقدر حق اولدر کم

رسولرکلوب انلری اندن بکادعوت قیلدلر ضایع اولدی بونلردن کلی عباد تلرکه الهدرت
غیریه قیلدلر بتلدی وشیاطینلری معبود طوتب افترای قیلدقلرن منفعت بولمدلر پس ربنا ایلدلرلرن
عملری دخی ضایع اولوب انتفاع بولمیسر لر بوندن صکره قارون حکایه سین بیان ایدوب مویدیکه

اِنَّ قَارُوْنَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوْسٰى فَبَغٰى عَلَيْهِمْ وَاٰتَيْنٰهُ مِنَ الْكُنُوْزِ مَا اِنَّ مَفَاتِحَهٗ لَتَنُوْٓاُ بِالْ
لعُصْبَةِ اُولِى الْقُوَّةِ اِذْ قَالَ لَهٗ قَوْمُهٗ لَا تَفْرَحْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِيْنَ یعنی تحقیق بوقارون
دخی بنی اسرائیلدن ایدی موسانلک عمیسی اوغلی ایدی اولقوم اوزره باغی اولوب کندویی یوجکور
دی اولوقدکه فرعون بنی اسرائیل اوزره مالک ایدی بونلر مصرده اولوردی چون موسی عم بنی
اسرائیلی الوب دکزدن کچدکده قارون دخی بله ایدی حق تعالی فرعونی عسکریله غرق ایلدی چون
موسی عم دونب مصره کلدی فرعونیلرک اولرینه ودیارلرینه بورتلدی موسی عم رئیسلک وقربان
حکمنی قرنداشی هارونه ویردی قارون انی کورب حسد برله دیدیکه یاموسی پیغمبرلک سنلک
اولدی رئیسلک هارونلک اولدی بواوردنه بن برنسنه یوقمی موسی عم بیوردی بونسنه یه بن
کندوارا دعمله اشلمزن حق تعالی حکمیله اشلرین قارون دیدی بن سنلک بوسوزلک کرچکلکنی بیلک
بیانن کوسترمیجه موسی عم قومنلک اعیانلرین بریره جمع ایدب دیدیکم عصالریکزی کتورن مجموعه
کتوردیلر موسی عم جمله سین بریره بغلدی کندونلک عبادت قلدوغی قبه ایچنه برقدی اولقوم
دیدیکه صباحه دکین صقلیه لرصباح قالقوب نظر ایدب کوردیلرهارونلک عصاسی حرکه کلوب
بشیل پرقاری بتمش بادم اغجندن ایدی موسی عم دیدیکه یاقارون کوردکمی اشبو سکا بیلدر
قارون دیدی یاموسی والله سنلک سحرکدر بودکلونسنه عجب دکل موسی غضب ایدب انوک قتلرن

کندی بنی اسرائیلدن انکا متابعت قیلنلر ایرادی انلرک مالی واتباعی چوق ایدی حسن بصری رحمه الله
ایدر اول کسرکم شریعتلو اولوبنیاد قلدی قارون ایدی برشریعتلو بوجه دار بنیاد قلدی قچن فارغ
اولدی بدی کون ختنی دعوت ایدب انواع طعاملرله قونلغلق قلدی ابن عباس رضی الله عنهما ایدر اول
وقتکه موسا یه حق تعالی زکات حکمن امر ایلدی موسی عم کلوب قارونه دیدیکه یوز درهمدن بش درهم
زکات الامر واجبدر دیکا چهارده سن قارون راضی اولدی موسی عم دیدیکه ایکیوز درهمدن بر
درهم ویرکا دخی راضی اولدی بنی اسرائیلی جمع ایدب دیدیکه یاقوم کورمیسز بوموسایی که غیری
سنکزه راضی اولدی بوکزدیلرکه مالکزی الوزاده سز بوانده نه صواب کوردسز انلر دیلر
بزسنلک تدبیرکنه تابعز قارون دیدیکه بن اویله صواب کوردمکه اکا زنا ایلدیرهمان ایدب شهادت
ایده سز انی رجم ایدب هلاک ایدیلم وارویلر برزانیه عورتنه برمقدار مال ویرب دیلرکه موسی
بنمله زنا ایتدی دیو خلق اراسنده سویله یونلر دخی اتفاق ایلدیجم اولوب موسی عم حضورنه کلدلر
دیلرکه یاموسی زنا ایدن کنتلک حکمی ندر موسی عم بیوردیکه اکر اولو رسه رجم اتمک کرک
انلر دیلرکه یاسن ایسلک دخی بویله میدر بویله دیدی دیلر یاموسی سن زنا قلدلک موسی عم
دیدیکه بنی قاردم دیلرنعم طاریلوب جزع قلدی آدم کوندوروب اول زانیه عورتی کتوردیلر موسی عم
اکا عظمتله باقوب دیدیکه یاعورت شول الله حقیچونکه دکزنی ایکی شق ایدب بنی اسرائیلی یول
ویردی وبکا توریت انزدی طوغرو سویله بوسوزنجه دراول عورت دیدیکه یاموسی چون
بکا اندویردلک سن بودیدکلرنزبریسی وبن شهادت ایدرمکه سن حق تعالینلن حق دکو
لیسن امابوجماعت بنی کتوردیلر الدیلرکه بن سنلک خلکه افترا قیلم بنمله زنا قلدی دیو اقرار

ایدر

موسی عم بوفی اشید وب بوزین سجده یه او دوب اغلدی حق تعالی وحی ایدوب بیورد یکه یا موسی نه اغلر
سین تحقیق بو بیری سنوك حکمکدر او قلدیغ نه ویلرسك انکا بیورپس موسی عم قارونه وارد یکه
خلق دخی قارونك فتنه ایدیلرهمان موسی عم غضبه کلوب دیکه یا عدو الله بنم خصمه سن پرتان
می ایدرسك قارون دخی غضبه کلوب انکا فتی سوزلرله هلاك قصدین ایلدی موسی عم همان بیوردی
یالارض طوت فی الحال یر قارونك تختی برآدم بویی یوتدی موسی عم فتی سوزلرله سرزنش قلدی
یون اول قومکو ردیلرسه او غراد یلرهمان چاغریشوب یا موسی بزی اسرکه دیویلوارمدیا شلدیلر
تقدد کی زاویلغه طلب ایتدلر موسی عم دخی زیاده غضبه کلوب بنه بیوردی طوت دیو یرانلری
دیزلرینه دکین طوتدی بونلر تقدد یلوارد یسه موسی عم التفات ایتیوب کروبیوردی طوت قولتقلرینه
دکین یوتدی اندا ترین یرا وزره اوزاتدیلر شول امیدیله کیه ولقدن منع اولنه لر موسی عم دیکه
طوت بونلرینه دکین یوتدی همان باشلری قالدی قارون دیکه یا موسی اندیرورین سکا
اول الله رحم ایتیون ترحم قبل موسی عم التفات ایتیوب بیره طوت دیدی همان جمله اسرائیلی یوتدی
یالور سزاولدی موسی عم فرحله کندی حق تعالی موسایه وحی ایدیب بیورد یکه یا موسی نه قدر کوکلك
وارینمش انرسندن یتمش کزمدد ویلدلرمدد ایرکورمدك غرتم جلالم حقیچون برکزمدن
مدد ولیه لردی مدد ایدردم کبریاء حقیچون بونلرنصکره بیری کسیه مطیع اتیم پس شدید
قیامته دکین انلر بویلری قدرهرکون بیر الله کیدیلر حق تعالی خبرویردیکه بنی اول قارونه کنزلر
وخزینه لرویردك شولقدرکه قرق غایت قوتلو کشیلر انلك خزینه لرینك مفتاحلرین کتورمکدن
وانلك دینوزیبك خزینه وارایدی اولقوم بنی اسرائیل کوردیلرکم غایت طغیانه بنلدی دد کرکه

یا قارون

یا قارون اول مال چوقلغنه فرح اولمه الله تعالی مال ایله کبرایدنلرك و انکله فرح ایدب فرح او
لدیغی سومز ودخی حق تعالی بیوردیکه وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ
مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ
یعنی اول بنی اسرائیل قومی و دلرکم یا قارون الله تعالی سکا ویردوکی مالله سندخی آخرتده سعا
دته ایرمکی طلب ایلکله دنیه دن نصیبك اغی ترك ایتمکل جهد ایلکل کرکلو عطالر و احسانلر
قلدخی عادت ایدنکل تنکم حق تعالی سکا عطا قلدی سندخی انك فقیر قولرینه عطا قیل انك رضا
سیچون احسانلر ایکل تاکه دخی زیاده اولله زیرا اولوعده قلمزدر وعده حق ایله تنکم شکر ایدر
نلرك نعمتی زیاده قبله دخی سن مالکی الله تعالی رضاسی اولدوغی یرلره ومعاصیدن خرج ایدسن
الله تعالی منعدلری سومز الله کی مالدن معصیته خرج ایدوکجون اولقوم بورسه تعجب
ویرد لرانك دخی ویردوکی حوالی حق تعالی خبرویرب بیوردی قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي
قارون جواب ویرب دیکه بومال بکا ویرلدی شول فضیلتدن اوترو کم بنم قتمده علم
واریدی کلی ایدر علم دیدوکی قارونلرن زیاده بنی اسرائیل ایچنده تورپت بیلورلر ایدی
پس بوعلمله بن مستحق اولدم زیاده مال ویرلیه بکا بعضلرد دیلرکم اول علم دیدوکی کیمیا
ایدیکه النون ایدردی اما زجاج اولکی قول بکا کدرزیرا بوعلم کیمیانلك حقیقتی یوقدرپس
حق تعالی بیوردی اَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ
جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ قارونه حق تعالی بویله جواب ویردیکه یعنی قارون
بلرمیکه اندن اولکی قرنلردن نیچه لرین شول کسادن حق تعالی هلاك ایلدیکه قوتده انلر

يوندن زياده ايدى نمرود كبى شداد كبى موقتا بحر مادى عقوبتله طوتر انلردن كناه صورمن
زيرا كه هركافر عالمتدن ظاهر اولورانى سوآله حاجت اولمزكه قورتلمه اميدنرى اوله بلكه
سوآلدن نصيبدر قتى مناقشه اوزرينه دبركه ايدى نجات بولمدر ودخى بيوردبكه فَخَرَجَ عَلَىٰ
قَوْمِهِۦ فِى زِينَتِهِۦ قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآ أُوتِىَ قَٰرُونُ إِنَّهُۥ
لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ يعنى اول قارون چقدى زينتيله بنى اسرائيل اوزرينه متآملى بيورر قارون
اولوقته برقاطر بمشدى بوزرنكلوالتون اكرى وايدى جمله جواهرلى ايدى وياتمج بيك الو
وايدى اندن دخى جواهرايله زين اولمشايدى اوجبوز قزاوغلان جاريه وايدى اندن دخى
قرمزى حلة لركمشايدى دوريوز محبوب اوغلان كمش اكرآندن بنوب الرنده التون جوكانلرايله
اول هيبت اوزره قارون چقدقده دنيا اهلى مؤمنلرانى كورب دبرلردى اى كاشكى بوقارونه
وبرلمش بزه دخى وبريلديكه بودنياده نصيب استيدربوكا وبرلمش كسيه وبرلدى موقتيا بيوردبكه
وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا وَلَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا
ٱلصَّٰبِرُونَ يعنى اول قارون حالنى تمنى ايدنلر ويله كم اولنلره اكرام اولنلر ويريلوب اكرام بولديركه ايمان
اهلنه موقتيا نلرن وعده لرى حقدراى واى ميزه يا قوم الله بقا وعدقلدوغى جنت خيرلو دور
سؤل كسه كه انلر بركن تصديق ايدلر واكاركلوعمل قلدلر واول قارونه وبرلمش فاينده
بس توفيق وبرلمز وجنت رزق اولمز السؤل كسه كم موقتا لينك امرى وحكمى اوزره صبر
ايدنلره در ودخى بيوردبكه فَخَسَفْنَا بِهِۦ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُۥ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ وَأَصْبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوْا۟ مَكَانَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَقُولُونَ

وبكا

وَيْكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَوْلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا
لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَٰفِرُونَ يعنى حق تعالا بيوردبكه بزاول قارونى ماليله
وداريله يرمكدن اوترو كم بزه نعمتمز انكار ايتدى شكرنى ترك ايدب كافراولدى
تا قيامت دكين كونده بريوني قدر يرالتدكيد رهيج برلشكراولمديكه انى بزه وعده مزدن
ايدب قورتره وكندونك دخى الدن كلديكه اولخزينه لريله كندوبى قورتره اولواقعه اولين
عذابدن اى كاشكى انكا ويرلمش بزه دخى ويريلدى دينلر بوكز ديديركه واى بزه تمنامزكز
قلدق الله تعالا كيمه ديلرسه قولارندن انكا رزقى بول توسيع ايدر بعض قولارى اوزره حق تعالا
عطيتى وعطاسى اولمايدى بزى كيم صقلردى طاغى اولمدن ثمدى بزدخى انكله يرلمش اولوردق ليكن شويله ظن ايدرزكه كافرلر هركز فلاح بولمزلركه موقتا لينك نعمتلرينه انكار ايدرلر
ودخى بيوردبكه تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا
وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ يعنى موقتيا بيوردبكه اول جنتده انواع نعمتلر حاضر لدق شونلر ايچونكه الدن
يوزوندن تكبر ثوب ايمادن فجار لرودنيا عزتيله فخر ايدب كندولرنى يوجه كورمزلردخى
يريوزنده معصيت اولمحن يرلرده وارمزلرو فساد اخترلرعاقبتى خير اولوب سعادتلكمك جنات
خلده واصل اولمق شونلرك درركه شركدن وكفردن صقنلرو معاصيلردن ايراق اولدلرودخى
بيوردبكه مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا
مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ يعنى موقتيا بيوربكه هركيم برحسنه ايله كلسه اكا اول حسنه دن خير لرو ارمزاول
حسنه دن كلمه ء توحيد درهركيم كه اهل كلمه جزا نمزالا اول اشلدكلرى قدر جزا اولنورلرزيادة

اوتمز لر اگر توبه ایتمزلر کناهلرینه وار رلرسه اگر توبه ایله وار رلرسه اول عقوبتدن قورتولورلر

ودخی بیورودیکه اِنَّ الَّذِی فَرَضَ عَلَیْکَ الْقُرْآنَ لَرَادُّکَ اِلَی مَعَادٍ قُلْ رَبِّی اَعْلَمُ مَنْ جَآءَ بِالْهُدٰی

وَمَنْ هُوَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ بوایتك سبب نزولی بوایدیکم چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

مکه دن جیقوب مدینه یه کیتدی خاطرینه ملال وغصه اوتوردی مکه دن ایراق وبیجوت

یولده کیدیجك دونوب ارقه دن باقردی حق سبحانه وتعالی بوایتی ارسال ایلیوب بیوردیکه یا محمد سنول

المتهکم سنك اوزریکه قرآن انزل ودب وانوکثه عمل ایتمکی فرض قلدی اول سنی کیدیریه دنبرو

اول شهرکه مکه در ودخی اول کسلرکم سکا دیرلرسنی اشکاره ضلالتده دیرلر سینی سنی انده ایتکم بیم

ربتم بیلیر هرکیمه کم هدایه کلدی دخی شول کسه کم ضلالتده در هر بریزنه فعلنك جزاسین قیلور

ودخی بیوردیکه وَمَا کُنْتَ تَرْجُوْٓا اَنْ یُّلْقٰٓی اِلَیْکَ الْکِتٰبُ اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّکَ فَلَا تَکُوْنَنَّ ظَهِیْرًا

لِّلْکٰفِرِیْنَ یعنی یا محمد حق تعالی سکا نبوت ویردی سنك اوزریکه قرآن انزل ردی هیچ بوندن

ایرو سن امید ایتمزدك کم پیغمبرلوله سنی سکا وحی اولنه امدی اول سنی کیم وبلاکه دوچار ایدر

شویله کم اول قومرا اوزرینه غالب اولوب قهر ایدیجی اولون پس نتکم سن بورسالتی اوتمزدك لیکن

سنك ربتك سکا ترحم قیلوب سنی نبوت ایچون اختیار قلدی ایجابین کرو وطنکه دوندوروه لیکن

تخنکه کافرلری دینه دعوت قیلسن انره معاون اولمغل ودخی بیوردیکه وَلَا یَصُدُّنَّکَ عَنْ اٰیٰتِ اللّٰهِ

بَعْدَ اِذْ اُنْزِلَتْ اِلَیْکَ وَادْعُ اِلٰی رَبِّکَ وَلَا تَکُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِکِیْنَ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ کُلُّ شَیْءٍ هَالِکٌ اِلَّا وَجْهَهٗ لَهُ الْحُکْمُ وَاِلَیْهِ تُرْجَعُوْنَ یعنی یا محمد سنی منع

ایلمسون دوندرمسون قرآندن توحید نکه هیچ برنسنه سکا جبرائل اندردکندن صکره سن بونلری

دعوت قلغل ربتکك توحیدینه کم انی بولیه لرپس سن اول مشرکلره متابعت قیلوب انلرك دینلرینه

اوزدیرمه اولغل اول واحد اولن الله عبادت قلغل انلرك ایروبی معبودلرطوتمغل کم معبود حق

اولدر وخالق رازق اولدر انلرك غیری کلی یوق اولوب هلاك اولور باقی اولدر انکا زوال اولمز

والیوم کل وجمیع نسنه زایل ومتغیر اولور الا انك پادشاهلغی زایل اولوب کمتر دخی برکسیه دونمز

ایداحکم ودیلك انکدر حکم ایدر وحکمی کیرمنع ایدیجی یوقدر آخرتده دونوب واروجق

بیرانلرکه انکا درکه عملارینه کوره جزا قیله زیرا الله تعالی قولنده صادقدر اصدق القائلین اولدر

سورة العنکبوت مکیة تسع وتسعون بسم الله الرحمن الرحیم

الٓمّٓ اَحَسِبَ النَّاسُ اَنْ یُّتْرَکُوْٓا اَنْ یَّقُوْلُوْٓا اٰمَنَّا وَهُمْ لَا یُفْتَنُوْنَ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِیْنَ

مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَیَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِیْنَ صَدَقُوْا وَلَیَعْلَمَنَّ الْکٰذِبِیْنَ یعنی حق تعالی بیوردیکه بن اول

الله‌هم که بیلورم امت محمدی اسنده نه فتنه لرونه ظالملرم اولیسرا ویلرمی ظن ایدرلرسه آه اعلمایدیکه

بونلرم اهمال اولوب قورتیلملرشونلرکم دیرلرایمان کتوردك دخی تصدیق ایتدك ایرق بونلرم ابتلا

اولنمیه بونلرك اوزرلرینه فرصتلر قومیوز انکلم صادق کیمدرکاذب کیمدر ظهوره کتورمیه وزیاده

دنیاده اشلدکلری شویله قالمیه قوت اولوب کیروحشر اولنمیه یادونیاده ویاخود آخرتده جزا اولنمیه تحقیق

بزابتلا قلدرق شول امتلریکه بوامتدن ایلروایدی انواع بلالرله نا که بیان ایدوب تمیز قیلوزشو

نرکم ایمانلرنده صادقلردرواینرکه کاذبلردر جمله سی بیلنه ودخی بیوردیکه اَمْ حَسِبَ الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ

السَّیِّاٰتِ اَنْ یَّسْبِقُوْنَا سَآءَ مَا یَحْکُمُوْنَ یعنی یاخود اویلمی ظن ایدرلرشونلرکم الله‌هم شریلرکتورن

وانواع معصیتلر اشلدلرپزدن فوت اولالرپزدن قچوب برنی عاجز قیلالرانلرك جزالرندن قیلمیه

یا وزحکم دربارکم حضرتنه ایدر لر بو آیت عنکبوت وشیبه و ولید حقنده نازل اولدی بدر کونده
مجاعت ایدوب میدانه کیدرلر ومسلمانلردن علی وحمزه وعبیدبن حارث رضوان الله تعالی علیهم مبارز
قلدرلر بونلرك حقنده بو آیت نازل اولدی ودخی بیوردیکه مَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ
لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ
یعنی هرکمکم امیدطوتر الله تعالینك لقاسن کورمکه وانك قتنده ثواب ودرجات بولمغه
یاخود هرکیم قورقر الله تعالینك غضبندن وانك عقابنه واقع اولمقدن اول اکا کوره استعداد
حاصل ایدوب براق ایسونکم قیامت کلمك لکی البته حقدر الله تعالا سمیعدر وقولرك معالایدرین
اشیدر ودخی هرکیم که عمل خیرات اوزره دربلسونکم تحقیق اوسع بینك ثوابی وفضلی کندو نفسی
ایچون در حق تعالا مستغنیدر انلرك عملدرتن وثوابلرندن بوایکی آیت اکرچه علی وحمزه وعبیده حقنده
نازل اولدی امّا حکمی عامدر جمیع مسلمانلر حقنده که الله تعالا بولنده مجاهده اوله لرانك عقابندن
قورقوب ثوابندن اومالر ودخی بیوردیکه وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ یعنی انلرکم الله تعالینك وحدانیتی
تصدیق ایتدیلر وکورکلو عملرلر اشلدیلر عزتم حقیچون بزدخی انلرك مکافاتنی ایدرز کنا
عاملرین محوایدوب رزانلرینی خیرجزا الرقیمه وزاول اشلدکلری عملدن کورکلورك کبرینه اون ویرز
ودخی بیوردیکه وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ بو آیت سعدبن ابی قاص حقنده
نازل اولدی شولوقتکه اسلامه کلدی اناسی دیکه یا سعد اشتدمکه انات دینی قبوب باطل

دینه میل اعتش سن والله ایرق اوزره اوتورمیم دخی طعام یمم وصو ایچمم تاکه کوزمدن انکار
ایدوب اولکی دینك اوزره ثابت اوله سن سعد اناسی سوزنه مطیع اولدی اسلامه اوزره
ثابت اولدی اناسی دخی اندی اوزره ثابت اولدی چون اچلق وصوصزلق غایته ایردی یوب
ایچدی غیری چاره قالمدی سعد دخی تجربه ده قالدی بلزکه نه اشلیه حق بو آیتی اندروب
بیوردی بزوصیت قلدق بو انسانه اناسنه وانا سنه فقد رایلك وارایسه اشلیه امّا بحق اول
الله ك وانك سکا جهد ایدوب زحمت ویرسه که بکا شرك کتوروب مشرك اولدرسن اوله سزاول انانه
وانا که مطیع اولمغل بکا شرك کتورمکل اندنصکره دونب کلجك بریکزبندن بکا درنه اشلدوکزی
جمیعًا بن سزه خبر ویرسرن واندن جزاسن قبلسرین اکرخیر واکرشر پس بوایتله ثابت اولدیکه
امّا انا حقنی رعایت ایمك واجبدر اکر کافر دخی اولورسه امّا معصیت اولمیوب بزده اولیه ودخی
بیوردیکه وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ یعنی انلری الله
تعالینك برلکنه اقرارقیلوب تصدیق ایدرلر ومحمدك نبوتنه اندرلر وکندولرایله الله ارا سنده
نی معاملهلرین طوغرو وارب کرکلو عملرلر اشلدیلر عزتم جلالم حقی بزانلری انبیالرله ورسو
لرله حضرایده رزاتمه ایچنده مسلمانرایله ودخی بیوردی وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا
بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ بو آیت عیاش بن ابی ربیعه حقنده نازل اولدی کم هجرت ایدوب
مدینه واردی پیغمبردن اوّل دخی هجرت وقتی اولمدین اناسی اندن اوتروجزعلرایلدی

سَبِيلَنَا وَنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
بو آيتك سبب نزولى بو ايديكم ابا سفيان بن حرب و اميه بن خلف وعقبه وشيبه جمع او لوب
عمره وحبابه دخى بعض مؤمنلره ديرلركم كلك محمده كافرلك بزسيرك اوزريكزه نقد رمضان
و ارايسه كيمل اولام حوقتا بو آيتى اندوب بيوردى كه بالجمله اول مكه كافرلرى مكه منكر لردر اول
مؤمنلره ديرلركه كلك بزفرديمزه كيروب متابعت قيلك محمده انكار ايدوب دينمى ترك ايدك
ايدك الله طرفندن قندن سيزه نه ايرينيجك اولورسه اكا كيمل اولام اول غرامتى برچكه وز
بو مكه اهلى كلك بزفرادوزديمزه طانق اولسونلر ديرلرامدى حق تعالى بيوردى كه حال بودركه بوكافر
لرانلرك خطالرين كتورمكه قدرلرى يمز انلردن انى كتورمزلر اكر انلرك كتورمكه قدرلرى
كوجارى يتسه كندولرندن كتورديلردى تحقيق انلر اول سوزلرنده يالانجيلردر ايشته انكر كتوره
لرشول كشيلرك كناهلرينى كه انلرى ازدرديلردين اسلامدن منع ايدلرشويلكه صحيح انلرك
كناهلرندن نقصان وليه عزيمز حق بولنر سوريله قيامت كونينده اول سوزلرندن بالاندن اوترو انكلم
جزا اولنلر ودخى نوح عم قصه سندن خبر ويروب بيوردى كه وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ
فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ
السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ يعنى تحقيق بزرسول كوندردك نوحى اولقومنه كه انلردن
ايكيندن كلدى طقوز يوز التى يل اسلامه دعوت قيلدى دائم انلرى عذابلة انذار ايدوب قور
قديكه ايمانه كلملرى امتناع ايدوب تجديدا نى تصديق ايتمدلرى بزانلره حوق بقور ويردك كه دنيادن

انكلة انابرقود نخلدى واز ايدى جرهل بن هشام وبرى حارث بن هشام كه بولنر عياشك عمى
اوغلدرى ايدى ابى ربيعه اولدوكى وقت قرديشى هشامى الدى اول جرهله حارث ايكيسى حقدبلر
عياشى بولوب ودلركه انابه احسان ايتمك واجبدر انلرك قتنه وارب حاضرين اله الدسن
ديوانى كندولره اويدوروب انا سنه كتوريلرانا سى طوب الى اياغن دمورلدى دريكه محمده
انكار قليمغى جوزمزمرديو اولعدردوكدبلركم كبروانلرك دينمنه كيردى حق تعالى بو آيتى
اندوب بيوردىكه بوخلقدن كمسه وارمكم ايدربن الله ايمان كتوروب تصديق ايتدرم
امانجان انكا الله بولنده دين اسلامه اوذره عذاب استلر اول خلقك بلاسندن جزع
ايدر طاقت كتورمز حق تعالى عذابندن جزع ايدركبى امانلرنكم حق تعالى عذابنك نهايتى يوقدر بس
اويله كوكدركم اهل اسلام اولينك حق تعالى بولنده نقدر جزا ايدر لرسه صبر ايله الله رضاسين
حاصل قيلمق بوايت تنبيه در جميع مسلمانلره پس كروحق تعالى بيورر يا محمد سنك ربك دن
نصرت ايرب اسلامه ظهوره كلوب اسلامه اعلى غالب اولسه اكر اهل مكه در اكر غيرى دشمنلرى
اوذره اول دينلرن اعراض ايدر ديرلركه والله بزدخى سيرك دينكزه اوذره يوزيزدخى
سزدن ايرى عجبا الله تعالى بلمى دكلميدر بوعالم خلقنك كوكلنده نه كزنلر درتاكه تميز قلوب
ظهوره كتوره انلركه ايمان تصديق ايدب دخى تكذيب كتورر لرپس حق تعالى بولرى دنيانك
بلاسيله ابتلا قيلوب تاكه تميز قيلوب ظهوره كتوره انلريكه ايمان وتصديق اوذره اسلامدن
ثابت اولملرو دخى اول منافقلرى بيان قيلمكه انلرك حقيقتا ايمانلرى يوقدر انلردن اوتروو
تيرجلك دينلرن اعراض ايدر ودخى بيوردىكه وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا

طوفان قبلدی اولقومی غرق ایلدی اول حالده که انمرظالم دربزاول نوحی قورتردق دمحی
کمیده کم وارایسه مؤمنلردنکم سلامت جعدلرا ول کبسنی عبرت قلدق انمردنصکره کلن قومه
ودخی بوردیکه وابراهیم اذقال لقومه اعبدوا الله واتقوه ذلکم ان کنتم تعلمون انما
تعبدون من دون الله اوثانا وتخلقون افکا ان الذین تعبدون من دون الله لا
یملکون لکم رزقا فابتغوا عند الله الرزق واعبدوه واشکروا له الیه ترجعون
یعنی حق تعالی بوردیکه یامحمد ذکر ایله اول ابراهیمی که کوندردک اولقومنه وادب دیکه یاقوم
اللهی برلان واکا عبادت قیلان واندن قورقان اکا عاصی اولمان که انی برلیوب اکا عبادت
قلدوغیکز سزین خیرلودر اول صنمه طیدن بدرستی سزلر اللهی قیوب اول صنملره طیرسز دوتب
کیروبلان دروغ انی اله دیلودعوی ایدرسز بدرستی سزاول صنملرکه الله دن غیری سزکا طیرسز
انمرک قدرتی یمزکه سزین مال ویره یادرزق ویره بوجمیعیسنه مالک اولان الله درکلمک رد
اندن طلب ایدک اول سزین ویردوکی نعمتلرینه شکر ایدک اولدکدنصکره دونب واره حق
یرینکز اندن یکا دروغی بوردیکه وان تکذبوا فقد کذب امم من قبلکم وما علی الرسول
الا البلاغ المبین یعنی حق تعالی بوردی رسولنه تسلی ایدب یامحمد اول مکه اهلنه ایت اگر
سزلرینم خبر وردوکم نوح وابراهیم قصه لرین یلانر سکزبرزدن اول کلن رسولدری امتلری
یلانلیلر کورک عاقبتلری نه واردی اول رسولترا وزرینه سزلرک ایمان کتورملک واجب اولدیکه
انمرانجی حق تعالینک خبرلرین سزین انکاره ایرشدوره لر اول عذابلرندن سزینه خبر ویره
باقی ایش الله تعالینک قدرتنه در ودخی بوردیکه اولم یروا کیف یبدئ الله الخلق ثم یعیده ان ذلک

علی الله یسیر قل سیروا فی الارض فانظروا کیف بدء الخلق ثم الله ینشئ النشأة الاخرة
ان الله علی کل شیء قدیر یعنی یامحمد کورمزلرمی اسنبوکافرلرکه حق تعالی بوخلقی بوغیکسنجه وار
ایدب برابتدی اول برتمغه قادر اولان الله کبرو اولدکدنصکره دیرکورمکه قادیردرکلی اکا
اسان درکوچ دکل ایت یامحمد بونلره که یریوزنده سفر ایدک نظر ایدب عبرت الک کورک حق
تعالی بوخلقی نجه برترتی ویه کروبرلدرکه نحق الله تعالی قادر دیریوغیکن وارانمکه هیچ برنسنه
عاجز دکلدر ودخی بوردیکه یعذب من یشاء ویرحم من یشاء والیه تقلبون وما
انتم بمعجزین فی الارض ولا فی السماء وما لکم من دون الله من ولی ولا نصیر
یعنی حق تعالیکیمه دیلرسه هدایت ویریوب محذول قیلور چون اول هدایته لایق اولمیه وانکلمه عذاب
قیلور وکیمه دیلرسه اسیرکرهدایت ویررچون اول هدایته لایق اولور وانکلمه اکا رحمت ایدروبو
دوکلی ظلمک دونب وارحق برلری ایدن یکا درسیرک اولمدراقدر ایکزنوقلم بریوزنده
وکوک یوزنده تجوب حق تعالیدن قورتولمسزحق تعالی انوکلمه عاجز قیلمسزکه عذاب قلمه قدرتی
اولمیه جمله مخلوق الک بدقدرتنده در ودخی بوردیکه والذین کفروا بآیات الله ولقائه
اولئک یئسوا من رحمتی واولئک لهم عذاب الیم یعنی حق تعالی بوردی رسولنه تسلی ایدب یامحمد
انکارقلدری ومحمدوقرآنه تصدیق ایتمدی لرودخی اولدن صکره کبرولدربوب حق تعالی حضرتنه
ملاقی اولمغلغه انکارقلدرلرانمردرکم بنم رحمتم بولوب جنتمه کیرملکدن محرومدرونومید قالمشلردر
واخرتده کی قتی انجه جی عذاب دخی انمرکچوندرودخی بوردیکه فما کان جواب قومه الا ان
قالوا اقتلوه او حرقوه فانجیه الله من النار ان فی ذلک لآیات لقوم یؤمنون وقال

إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُ
بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوٰيكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ يعنى ابراهيم عم
وادب ددیکه کاك التهى برلان واكا عبادت ایدك واندن قورقك عاصى اولمك اول قو
مدن صوایدى اولمدى الا اول اولدیکه طوتك بونى اولدرك یا خود اوده یاقك چون اندیلر
تدبیرى ایتدلر حق تعالى اوده یعقدن صقلادى اكا اودى صوق وسلامت قلدوغنده عبرتلر وار
شول قومکم اندرك ایمانى وارد رمؤمنلر درودخى ابراهیم عم اول قومنه ددیکه بدرستى التهدن
غیرى معبود وطوتب اول صنملرى عبادت ایتدیکز توحیات دنیاده بردوستلقدر بریکز انما اول
صنملرى دوست طوتدوغیکز اراکزده هیچ نسنه دراول موقت بودنیا یلده یله قطع اولور قیامت
اول صنم طیانلر صنم انکار ایده لر وشیاطینه طیانلر اكا انكار ایده لر اول یوکلرکم كجلرى كندویه
تابع قیلوب صنمه طیدردلر انودخى بربرلرندن انكار ایدب بیزارلق كتوره لر انجون حق تعالى مورد
بعضکز بعضیکزه كافر اولوه وبعضکز بعضیکزه لعنت قیله وبوتله طیانلر صنملرینه لعنت قیله حال بودیکه
حق تعالى خبر ویردیکه سیرانك جمله كزك برلرى اود ركزك عابد كزك معبود كزك تابع كزك متبوع
اولسون هیچ برکسه یوقدر حق تعالى عذابندن مانع اوله مكر توحید ایله كیدنلر ودخى مورد دیکه فَآمَنَ لَهُ
لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ یعنى اولوقتکه ابراهیم عم اوده اتدى
اود اكا سلامت اولدى لوط اكا اولوقت ایمان كتوردیکه ابراهیمك قردشى اولمدن پس ابراهیم
ددیکه بن سیزدن ایریلوب ربمك رضاسین طلب ایده كیده دین پس كزیادن هجرت قلدى حلانى
ساره ولوطى یله الوب ارض مقدسه كتدیلر اندنه التهه عبادت قیلدلر تحقیق حق تعالى عزیزدر كه برقول كیدرویه

طاعت قلمغه حضورى اولمه اندن كچوب بربره دخى واره اندنه دینى اصلاح ایتمك اوزره اولوده دخى
بوردیكه وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ
فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ یعنى حق تعالى بوردرچون ابراهیم برقدر مرضاء طلب ایدوب
هجرت قلدى بزدخى اكا اكرام ایدب ذریته طیبه عطا قلدقكه اوغلى اسحق ویعقوبى ویردك ددخى
ذریتى ایچنده قودك نبوتى قیامته دكین آخر رسول حبیبمز محمدى كتوردك انلر نسلندن بیلك
پیغمبر وجود مكلدى ودخى حق تعالى بوردرباول ابراهیم اجرنى ویردك كه جمیع خلق ایچنده انلرنتا ایلم
اكى لور ودوكلى مقتدا اكا عجب ایدب سورلر واخرتده جنت اچنده پیغمبرلرله اولورودخى بوردیكه
وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ۝ أَئِنَّكُمْ
لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا
أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ یعنى حق تعالى بوردى بزكوندردك لوطى
قومنه چون وادب الزه ددیكه یا قوم تحقیق اشلرسز برفعل قبیح كم سیزدن ایلدوبركسه اول فعلى
اشلمدى یا قوم سیز حلا الدیكزى قبوب ركلك لرنه مى قرشو رسز ویولرده آدمار قبوب كجمكزى طوتوب
اول خبیث عملكزى اشلرسز ومالارین دخى الورسز تاكه بركشى كلوب سیرانك شهریكزه كیروب یا غبكزدن
یمشیكزه دخى بوفعلكزله نسل واولاد یولین كسدیكز منكر فعل اشلرسز نكریدن قورخمدیز
دخى بوندن غیرى فسكه طاشى اترسز وصقلق ویررسز وصفیر چیرسز وكوكرچین اویناردیرسز وخصم
ایچرسز وچالغو چالرسز بونجاهین معصیتلرى اشلرسز چون بوكلامارى قلدى اول قومدن اكا جواب برى
اولمدى الا بوا ولدیكه دیدیلر یا لوط اولجا بزكه بزه خبر ویرب قورقودرسك اكر كرچك ایسك

اولغدابدی کفور کوبره لم که بیزه نه ایجسر چون لوطدعم کوردیکم انبربوجوابی ویردیلرا ولدقجه
حق تعالیدن توجه قلدی دعا ایدب دیلدی تکم حق تعالی خبر ویرب بیوردی قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ
الْمُفْسِدِينَ یعنی لوطدعم دیدیکه ای بنم ربّم بکا نصرت قیل معاون اول مفسد لراوزره که مشرکلردر
ودخی حق تعالی بیوردی وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُو أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ
إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ یعنی حق تعالی بیوردیکه چون برفرد رسولمز ابراهیمه کلدی لراوغل
بشارتی ویرمکله که بزا سحقی عطا قلدق یعنی جبرائیل واسرافیل ومیکائیل وعزرائیل علیهم السلام
ابراهیمه کلدلر مقتولدیلرکه حق تعالی سکا براوغل ویرسرکه اسحق ادلو ودخی دیدلرکم انبیو قریه
اهلین برهلاک ایده دزکم سدومدر لوطه کویلردر زیرا بونلر اهلی تحقیق ظالملردر وکافردر
ابراهیم دیدیکه اول قریه اچنده لوط وار دراول ظالملردن دکلدر ملائیکه لر دیدلرکه بزکی
بلجیلر یزاندن اولندری مؤمندن کافردن کیم وار در لوطه هالندن برغافل دکولز البته بن
انی اهلیله خلاص ایدیسرز الا عورتی باقی قالوب هلاک اولندردن اولیسر درکه اکا نجات یوق
ودخی بیوردیکه وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا
تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ
الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ یعنی حق تعالی بیوردی چون رسولمز اول لوطه کلدلر انلرك کلدوکن کوریب ملول
اولدی کوکلی طاردی نه قونك ونه کیدك دیه بیلورا ول ظالملردن اوستوکه طوبه رکلوب

بولدم زحمت ایده لرجبرائیل علیه السلام کوردیکه لوط تشویشه دیدیلرکه یا لوط برفرنجون غم یمه برسنی قورتاره جغز
شول کافرلردن لاعورتلرك هالکلردن اولدیسن حق تعالی خبر ویردیکه برعذاب انذیرجوز اشبو قریه
اهلندن اوزرلرینه کوکدن طاشلر یاغدیرجوز شول معاصیدن اوتورو که اشلدلر پس انلری هلاك
ایدوب قریه لری علامت ظاهر اولسون اولقومه که انلرك عقلی وار ودخی بیوردیکه وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ
شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ یعنی حق تعالی بیوردیکه بزشعیبی مدینه کوندرك
کوکذونلرك تعلقندن چون شعیب کلدی دیدی یا قوم اللهی بریلك واکا مطیع اولك اول آخرت
کونندن قورقك کم انلرك هولی وعقبه لری چوقدر ودخی عریکزك آخر کونندن قورقك که اول کونده
اولم شریتن ایچرسز ویریو رنده فساد ایلیو رسمك وکیلدکزی ترازو کزی تمام ایلك پس اول قوم
شعیبی یالغلدیلر اینا غیلیو زلة لرایله عذاب کوندردی وزنا کاه جبرائیل برکرجه اوردی انلرك اوزی
هیبتدن هلاکی اولدی انجنه اوتوردقلری یردهه هلاك اولدلر ودخی بیوردیکه وَعَادًا وَثَمُودَ
وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَاكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا
مُسْتَبْصِرِينَ یعنی حق تعالی بیوردی بزکوندردك رسولمز عزدن عاد قومنه وثمود قومنه انبردی لرکه
تکذیب ایتدلر بزدخی انلری عذابله طوتب هلاك ایلدك انلرك هلاکلکلرینك علامتی سزه تحقیق
ظاهر اولدی انلرك مسکنلرندن شیطان انلره ضلالتلرینی کوزل کوسترمدی دیندن انلری
اعراض ایتدردی حال بوکه انلرکندولرینی اهل بصیرت زیرلردی ودینلرین حق دیو دعوی قیلورلر
دی حال بوکه انلرباطل اوزره ایدی ودخی بیوردیکه وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ

موسى بالبينات فاستكبروا في الارض وما كانوا سابقين فكلا اخذنا بذنبه فمنهم من
ارسلنا عليه حاصبا ومنهم من اخذته الصيحة ومنهم من خسفنا به الارض ومنهم
من اغرقنا وما كان الله ليظلمهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون يعنى حق تعالى بيورديكه بز
علاك ايلدك قارونى وفرعونى وهامانى اندنصكره كه موسى انده ظاهر و واضح علامتلرايله كلدى
اندراندن استكبار ايتديلر طاغى اولوب كندولرين اولوطوتدرا يمانندن اعراض ايدوب توحيددن
يغلندلر ليكن بوكلمى سبيله انلرى عذابمزى كندولردن فوت ومنع ايدمجى اولميه لرپس هريدسينى علاك ايلدوب
عقوبتله طوتدق كناهلى كناهيله اما انلردن لوط قومى ايدى اوزرلرينه طاش يغدردق وصالح قومنى
جبرايل اوازيله هلاك ايلدك قارونى يرله يكوردك فرعون ايله قومنى دكزده غرق ايلدك الله ظلم
يوتره ظلم ايلمز ليكن انلر كندو نفسلرينه ظلم ايدياركه حق تعالينك وحدانيتنه انكار ايدوب وسو
تعرين تكذيب ايدوب عذابه مستحق اولدلرو وحى بيورديكه مثل الذين اتخذوا من دون الله اولياء
كمثل العنكبوت لو كانوا يعلمون ان الله يعلم ما يدعون من دونه من شئ وهو العزيز الحكيم
وتلك الامثال نضربها للناس وما يعقلها الا العالمون يعنى حق تعالى مثيل ايوركندو رون
غيرى دوست طوتمك حالتى بيورديكه مثلى شول كسنلرك كه الله دن غيرى دوست طوتدقلرى
انك ثباتى شول اوريومجكه بكزركه اويپار يدرستى اولك قولايلى وضعيف دغى يا لغه وتعليغه دغى
ومنفعتى اولمامغه اوريومجك اويدرنه صوغى واصحاغى ونه يلى وبه يغورى دفع ايدر حق تعالى
عبادتن قيوب ضمارى عبادت قيلمق ضعيف اولوب منفعتى اولمدغى بونجه بلندر زيرا اول عبادت
ايدنلردن اول ضمانك قدرتى يتمزكه عذابى منع ايده لراكر عقلى اولوب بيورسكز اول ضمارى معبود

طوتدقلرى بونجه بلند رحق تعالى بيورديوكا قرلرنى طيدقلرى الهلرينى اوريومجك اوينه تشبيه ايتدوكمز
اول شاشاردندركه انى فهم ايتمز الا العالمر وعارفلر ودخى بيورديكه خلق السموات والارض بالحق ان
فى ذلك لاية للمؤمنين يعنى حق تعالى بزلرى وكوكلرى حق اظهار ايمك ايجون ودخى وعيدنى
تحقيق ايمك ايجون وبزلكن بلدرمك ايجون بدرستى بوكوكلرى يرغمزه جون عبرتلر واردر انلره كم اهل
يقينه ايمانى وارد ر ودخى بيورديكه اتل ما اوحى اليك من الكتاب واقم الصلوة ان الصلوة
تنهى عن الفحشاء والمنكر ولذكر الله اكبر والله يعلم ما تصنعون يعنى حق تعالى بيورديكه يا محمد
اوقوغل اول سكا وحى اولنان قرانى بومكه اهلى اوزرينه سندحى ايمان كتورن مؤمنلردن حق انلر ايجنه
كبيره عمل ايدرك دخى نمازى قوار كانلريله اداقلغل كم اول نماز كشيى منع ايدر فحشادن ودخى منكر
فحشه حق تعالى رضا سيجون قلمن خشوعله زيرا كه كلدك مثلى اول نمازده اولور معاصيه ايمذ اتمز دخى
الله تعالى ذكرى كى اولور ديمكدر جميع عباد اتدن افضلدر انتا ابو الليث ايدر عبد الله ابن ربيعدن
ابن عباس رضه صوردى بوقولدن معنيسى نددركه والذكر الله اكبر ديمكدر عبد الله كا جواب ويردكه
بوذكردن مراد تسبيح وتهليلدر ابن عباس كا ديكه نه عجب سوبلدك ديكلدر بوالا اولدركه الله
تعالى قولمنى ذكر ايتدوكى اولور قدر قول الفهى ذكر ايتدوكندن زيرا قول الفهى ذكرانمك وجميدر
جميع وجهله كه بر نفس اندن مستغنى دكلدر الله تعالى خود قولمزدن من كل الوجوه مستغنيدر دخى
احتياجى يوقدر پس بو استفتايله قولمنى اول ذكر ايتدوكى اكبر در قول احتيا جيله ذكر ايتدوكندن
پس حق تعالى عليهر ربيلر بوقولمزخيردن شردن نه اشتر لرسه اكا كوره جزا سن قيلور ودخى بيورر
ولا تجادلوا اهل الكتاب الا بالتى هى احسن الا الذين ظلموا منهم وقولوا امنا بالذى

أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ كلين ايدر بدرستى امر اندى
مسلمانلر مكه ده ايكن دخى قبل يورمدكم يا محمد سندن دخى مؤمنلر دخى مجادله ايتمك شونلر كلمه اوقرانكم
جميع كلامارون اول احسندر انكله انلره وعظ ونصيحت قيلوب انلرى اسلامه دعوت ايلك كه
احسن بودر الا حصول كسركم انلردن ظالملر وعنود لردر صلاحه قابل دكلدركم اهل بحرات
قبيله سيدر تجن انلر سيزه دشمنلركم بوسزلك معبود كزه اما بزم زم رسولكزى وكتابكزى تصديق ايتمزز
سيزانلره ايدك كه بزاياق كتوردك سول كتابه كم سزه اندولدى ودخى اول كتابه كم سيزه اندولدى
برمزدر بزم وسيزلك بكزدر بت واحددر بزانى اخلاصيله برلرزكه انك شريكى يوقدر بو مجادله ايتى
نسخ اولندى قال ايتدى ودخى بيوردى كه وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَٰؤُلَاءِ مَن يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ يعنى حق تعالى بيوردى كه
يا محمد بنكم موسايه وعيسايه كتاب اندردك سكا دخى انجيلين كتاب ويردك پس شولركم بزاندن كتاب
ويردك انلر اهل كتابلر مؤمنلر ديدر بوقرانه تصديق ايدرلر برزم آيتلرمزى كم محمد در وقرانده
انكار ايتمز الا انلركم يهود يلردر وعربك مشركلريدر ودخى بيوردى كه وَمَا كُنتَ تَتْلُوا مِن قَبْلِهِ
مِن كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لَّارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ
أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ يعنى يا محمد سن بوقراندن اوكدين بوكتابى ودخى
اوقورسن دلدك ياخود برنسنه يازدركلدك كم بوندن ايلرو بركتاب اوقويايدك بوسوزى اندن اول
سويلردى بوروى حال بودركه برسنك صفتكى انلرك كتابلرنده اولمه بيان قلدقكه اتيدركتابلرا وقومن
ويازى يازمرضتك اولمه بولده قرينه شكلرى بوقدرندن شك ايدرلر بلكه اول بيغمبر ظاهر علامتدر

وشكسن

وشكسن بنى دريقين اوزرينه اهل علم قتنده كه كتابلرنده اوقويايرلر تصديق ايتدلر زيرا
اول رسولان كندودن اشغه انشا قلمدى عاجز اولدوغى وقرآندن ايلروكتابلرا وقومدوغى
روشن دليلدر اهل قتنه كه اول حقيقت رسولدر بس برقرآيتلرينى انكار ايتمزلر الا انلركم
ظالملردر شركله كفريله كندو وتفسلرينه ظلم ايدب عذابه مستحق اولدلر ودخى بيوردى كه وَقَالُوا
لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ أَوَلَمْ
يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
يعنى اول مكه كافرلرى دديلركه نجون اول اوزرينه ربتدن ظاهر نشانلر انزيليب بزه ديديلر
كمزلين كه بزتن بزه كوسترة ياخود آشكاره برفرشته اينوب بزه بركتاب كتوره شويله خطلر
يازلمشدر بزانى اوقويا وذكر بوبرفراوزرينه اوقودغنك الله آيتلرندن نشانلر برعلامت
كوسترة كم مكه نك برطاغى كتوريله برى بستان اولة اوصولرى اولة حق تعالى بيوردى يا محمد
ايتكل كه اول علامتلرى ظاهر ايتمك حق تعالى قتنده دريغم المده وكلدرستى بن سيزه آشكاره
قورقودوجين بكا دخى وحى اولنانى سيزه خبرويرورنكم فهم ايدب اكلميسزودخى
الله تعالى بيوردى يا محمد بونلره برنشان علامت بتمز ميكم بزسنك اوزريكه قرآن انزدرك
انلرك اوزرينه اوقونورجميع كجمشلرك خبرلرى وكلجك نسنلرك خبرلرى ايجنده دردخى
انلرك فصيحلرى عاجز قالدلر اكا مشابه بركلامر سويلمكدن تحقيق بوقرآن ايجنك اولو نعمت
ومواعظ ونصايح وارشوندن كم قرآنه ايمانى وارودخى بيوردى قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ

سورة

بوایتك سبب ترولی بوایدیکم اول وقتکم رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینیه کلدی کعب بن اشرف
دیکه یا رسول الله اکر بزسکا طاتفاق ویرمیوز کیمدرکه کلوب رسول الله طاتفاق ویره حق تعالی بو
ایتی اندوب بیوردیکه یا محمد ایتا اول الله اکا کافیدر بعده سیزك اراکزده طاتفاق بوسزدن کیمسه
بن اکا رسولیم اول الله در که برلری کوکلری و یحنده نه وار بیلور بنم رسالتمی وسزك انکار کزی
دخی بیلور اما شوندکم ضمه وشیطانه اعتماد ایدوب معبود طوتنور اندکم حتی عقوبت یحنده
زیانکار اولوب معبون قالدلر و دخی بیوردیکم وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى
لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ
وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ یعنی اولکافرلر کلوب دیرلرکه یا محمد بزی تورتدیغك عذابی کتوریکه کورلم سك الله تعالی بیوردیکه یا محمد بونلرسندن عجله ایدوب عذاب طلب ایدرلر
اکر اول کلجك عذاب بروقتیله معین اولمش اولمسه اولعذاب بونلره کلوردی اما غرتم حقی
اول ایوب استدکلری عذاب انلره اکثرزدن کلمه کمه انلرکن بیلمیلر و بونلرن ایوب عذاب
طلب ایدرلر یا محمد حال بودرکه اول جهنم قوانواع عذابلردن اوترو شول کونکه کلکلکی
وعده اولمشدر البته کلسه درا ودعذابی انلری قپلیسه درا اولوقت بزانلره ایدوکمز طا
دك اولدیناره اشلدوکمز کفرلك عقوبتی کورلك نجه درد ودخی بیوردیکه یا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا

نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ بوایتك سبب ترولی بوایدیکم مؤمنلردن
ضعیفلری مکه کافرلرزدن فتنه انجون لردی حضوریله برطاعت ایده مزلردی هنوز دخی قاله
دستور ویرمله مشیری که قتاله انلره جواب ایده لردی مؤمنلر کلوب کافرلردن شکایت ایدیلر
اولوقت حق تعالی انلره بوایتی رخصت ایدوب اندوی بیوردیکه ای بنم قولمرکه ایمان کتوردکزبنم
یرلریم واسعدر اکر بونده دینکزی یاشاره مزسکز سیرمی معصیته یلتر لرسه بریده دخی وارك انده
دینکزی اصلاح ایده سز وارك انده بنی برلیب بکا عبادت ایدك بس رخصت ویرلری رسولك
یارلری طاغلدلر اکثر حبشه نجاشی قتنه وارد لر اول نجاشی انلری حوشکورب رعایت ایتدی
تاکه رسول الله مدینیه هجرت قیلنجیه دکین مدینیه هجرت قیلدی جمله مدینیه جمع اولدلر بس حق تعالی
مؤمنلره اولوملر تورقورقوب بیوردیکه اهل عصیان اراسنده اوتوروب دینکزی ضعیف ایمکز
قالقك دین حفظدن یرلرمه وارك وارك کم برسیرك جمله کزك اولسن تقدیر اتیمش البته
طاغ سرسزدونب کلجك یرینکزدن یکادر اولم کلوب سزی بول یردن طاریه کچورمزدن
اول دینکزه طار اولن یردن بول یره کوجك ودخی شولرکم الله تعالیدن وهدانیتن ع
ورسولك رسالتن تصدیق قلدلر و هجرت ایتمکله دینلرین بشاردلر عزم حق یچون بن انلری
قوندوروب ساکنلندوردیرین جنت ایچنده شول کوشکلره کم انلك التنده ایرمقلر اوبوحالتده کم
زائل اولمسی اولمیه وفانی اولمیه کم کرکلو عمل ایدنلرك اجری دخی کرکلو اولور شولرکه کم
عاقلدرلك کم صبر ایدوب اشلرین الله امرلرلو کوچوب قوتنی رخصتسز قتلدلر دینلرین اصلاح
ایدلر و دخی بیوردیکه وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ
العَلِيمُ

چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم هجرت امر اولندی یعنی هجرت فرض اولندی بعض اصحاب دن بزم
برمانده سبب معیشتلرینه وارب اندن نه وجهله دیرلر ایدیلم و بعضیسنك قومی قبیله سی دریلوب دیرلر که
سز هجرت ایدیب محمد ایله کیمك یانه وارب ندیم سز سز بو کونی خلق اوزرینه حمد ایدوب ثنا قیل بیلکه بونلر اچون
تعقل ایدیب فهم اعزلرکه الله دن غیری کسنه الٰه اولمغه لایق دکل بونلرکو کلرینی دنیایه و برمشلر
حال بوکه بو دنیا نك حیاتی دکلدر الا بر باطل نسنه در اصلسز منفعتسز اوغلنجقلر اویونی کبی و برقرارلری
یاقی قالمز انجق باقی قالان عمل صالحدر و دخی بیوردی فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
یعنی مؤمنلر کیمسه بنسلرینه دخی دیکزه اضطراب اولوب موجلر قوپسه اول کمی غرق اولمغه یقین اولسه
کورسنکم اخلاصیله دعا قیلوب یالوارلرلر انی برلیجه اولدن اول ضمیری ترك ایدرلر بیلورلر
انلری قورتاربجی یوقدر الا الله در پس قچنکم بر ترحم قیلوب انلری هلاکدن قورتسق کبر و افترالرینه
طوتدرسوز کورسنکه کبر و شرك کورب انکار ایدرلر اول و یرده کفرانه کافر اولوب برقاچ
کون دنیاده تمتع ایمان ایجون انسونلر اول تمتع اولان عذاب واقع اولدوغی وقتی ایشلرینه
یدرلر امانیه یکین بیلیرلر و دخی بیوردیکه اَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ یعنی کورمزلرمی بزلرمیکه بومکه قومی عبرت
الرتحقیق بز بومکه حرامنی انده امن قلدوق چوره اطرافندن خلق قیلنوب دیه انلر بونلر خوش
امین اوتورمشلر دیرلر رزقم یورلر و بندن غیریه عبادت ایدرلر مجنن انلر کفرلرین ترك ایدوب
اسلامه کلسلرین انلرك اوزرینه کسری مسلط قیلوبرین بونلر شوئی بیلورکن شیطانه می تصدیق ایدیب

لهی الحیوان لو کانوا یعلمون یعنی محمد اکر بومکه اهلنه صور سنکم بوکو کلرون بوزوری کیم اندردی
بویرلر فوریوب قحط اولدقده نفکره کیروا حیا ایدیب تازلندوردی انلر البته دیرلرکه الله در پس
انلرك اول اقرارلری اوزرینه کیم خالق الاسما بز زینه حمد ایدوب ثنا قیل یکه بونلر اچون
تعقل ایدیب فهم اعزلرکه الله دن غیری کسنه الٰه اولمغه لایق دکل بونلرکو کلرینی دنیایه و برمشلر
حال بوکه بو دنیا نك حیاتی دکلدر الا بر باطل نسنه در اصلسز منفعتسز اوغلنجقلر اویونی کبی و برقرارلری
یاقی قالمز انجق باقی قالان عمل صالحدر و دخی بیوردی فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
یعنی مؤمنلر کیمسه بنسلرینه دخی دیکزه اضطراب اولوب موجلر قوپسه اول کمی غرق اولمغه یقین اولسه
کورسنکم اخلاصیله دعا قیلوب یالوارلرلر انی برلیجه اولدن اول ضمیری ترك ایدرلر بیلورلر
انلری قورتاربجی یوقدر الا الله در پس قچنکم بر ترحم قیلوب انلری هلاکدن قورتسق کبر و افترالرینه
طوتدرسوز کورسنکه کبر و شرك کورب انکار ایدرلر اول و یرده کفرانه کافر اولوب برقاچ
کون دنیاده تمتع ایمان ایجون انسونلر اول تمتع اولان عذاب واقع اولدوغی وقتی ایشلرینه
یدرلر امانیه یکین بیلیرلر و دخی بیوردیکه اَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ یعنی کورمزلرمی بزلرمیکه بومکه قومی عبرت
الرتحقیق بز بومکه حرامنی انده امن قلدوق چوره اطرافندن خلق قیلنوب دیه انلر بونلر خوش
امین اوتورمشلر دیرلر رزقم یورلر و بندن غیریه عبادت ایدرلر مجنن انلر کفرلرین ترك ایدوب
اسلامه کلسلرین انلرك اوزرینه کسری مسلط قیلوبرین بونلر شوئی بیلورکن شیطانه می تصدیق ایدیب

ایدیب بکا شریلن قیلوب وعطاء عبادت ایدرلر بونلرک مرادن خالقه ورسولنه کافر اولورلر ودخی بویر

دیکه ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا او کذب بالحق لما جاءه الیس فی جهنم مثوی للکافرین

والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا وان الله لمع المحسنین یعنی حق تعالی بویردیکم کیم اولکیسنه

ظلم ایدر کیم الله تعالی اوزرینه کذب ایده دیه که انوکا شریک وارد یا خود اول حقی بیان قلق ایچون

حضرتدن کلن قرآنی یالانلیه تصدیق ایتمیه هرو قتکه کافر اولورمیکه اول الفهی کذب ایدب انکار ایدر لرمی

ملری جهنمده دیرو سونرکم برفرطا عتمزه رغبت قیلرلرانلره هدایت ویرب طریق جنتنه ایرشدورز

بدرستی حق تعالی بنلرک غایتی ورحمتی انرکدرکه احسان اهلیدر بلدکلریله عمل ایدب بلدکلرینه دخی بیر

توفیق ویرب بلدو یرز الحاصل ایکی جهانده نجات بولوب ابدی سعادتنه ونعمته وراحته واصل اولورلر انتهی ارحل

سورة الروم ستون آیه مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الم غلبت الروم فی ادنی الارض وهم من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین لله الامر

من قبل ومن بعد ویومئذ یفرح المؤمنون بنصر الله ینصر من یشاء وهو العزیز الرحیم

یعنی حق تعالی بویردیکم بن بیلورمکه روم قهرا اولنوب مغلوب اولدی لیکن اقرب زمانده انلر کره غالب

اولهلر اول غالب اولنلر مغلوب ومقهور اولهلر بونلرک سببی ترتیلی بوایدیکم فارس قومیله روم

قومی اراسنده مقاتله وارایدی امامشرکلرانی سورلردیکه فارس قومی روم اوزره غالب اولدی

ومسلمانلر دیرلردیکه روم قومی فارس اوزره غالب اولهلر زیرا اهل فارس مجوسیلرایدی آتشه

طاپرلردی کتابی دکلرایدی بواهل روم کتابیلرایدی پس کرکه فارس پادشاهی ایدی روم اوزره

جری کوندردی اول جزیه شهریارد یرلر بر کشی یی سرعسکر قلدی وقیصرکه روم پادشاهی ایدی

اولدخی

اولد خی فارس اوزره لشکر کوندروی جنس دیرلر برکشیی امیره باش دکدی ایکی لشکر بولده برربرینه

اوغرشدی باوزعقلدیصره ارا سنده کا اول ارض عرب ایله ارض عجم بیقین ایدی فارس قومی روم

قومی اوزرینه غالب کلدیلر بو خبر مکیه ایرشدی مسلمانلر ایشدوب ملول اولدیلر مکه مشرکلری ایشدوب

شاد اولدیلر ودیلرکه مسلمانلره کم سیز کتاب اهلی سز ونصارا دخی کتاب اهلدیر اتیاریز فارس اهلی

دخی اتیلرد راشده برفرجنسز کمه قرد شلریمز درد یندهانه غالب کلدیلر اول سبدن جنسکز اهل کتاب

اوزره بدرستی بزه نصرت بدرکم اکر سیزکله مقاتله ایدرسوز سیزلرک اوزرکزه غالب کلورز الله تعالی

بوایتی اندوی مسلمانلره استمالت ایچون که خاطرلری فرح اوله بوفی اشیدوب ابوبکر صدیق رضی الله عنه

اول کافرلره دیکم اول قرد شلریکز غالب اولغله فرح مبولدیکز اکا شاد اولوب سونمک کره والله

یغلبون فی بضع سنین یعنی تزیل زمان روم فارس اوزره غالب کلسردر سرسولیزه اویله خبر ویردی بونی اشیدوب ابی بن خلف

ملعون طورو کلوب دیکه یالانسن یا ابوبکر اما بوبکر رضی الله عنه دیکه یالانجیلق سنلک عادتکدر یا نکزی

دشمنی اول ابی بن خلف دیکه یا ابابکر کل سنکله عهد مبایعت ایده لم بر مدت اوزرکه اول مدتده دکین

روم غالب کلورسه بن سکا طقوزدوه ویرم اکر اویله سی اولورسه سن بکا طقوزدوه ویر ابوبکر بونکله

اوچ ای اوزره عهد ایدرلر اولوقته قمار حرام اولمادن اول ابوبکر کلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم بویردیکه یا ابابکر دون وار اول نذرکی دخی مدتکی زیاده قبل که

بضع کلهسی اوچله طقوز اراسنده در پس ابوبکر دونوب ابی بن خلف قاتنه کلدی دیکه یا ابی سنکله

مبایعتکز یکیلرز یرلره کلدکن واوتدوه یه بوندنصکره ابی بن خلف قورقدیکه ابوبکر اوله یا مکه دن

چقوب مدینه کیده اول نذردکیه کلوب ابوبکردن کفیل طلب ایلدی ابوبکرک اوغلی عبد الله اتا سنه

وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ بيتى حق يقين
بيوردیکه بومنکر لر کذوبنفسلرنده فکر ایدوب عبرت المزلرمی وبر استدلالله نظر قلمزلرمی کائنلری
بلمکه حق یقینله اثبوبرلری دکو کلری ویرله کون اراسنده نه وار ایسه بوعجایب مخلوقاتدن برمعدی
الاکذونک حقیقتی بیان ایتمکون بیرندی وبونلرك دور مقطعنی اجل مسمی ووقت معلوم قیلدیکه
اول تمام اولنجی بولره دکی زوال اولسر اما بوخلقدن چوغی بلمز بدرستی اول خالقلرینه ملاقات
اولمقدر واولمکدن نفکره کرو قوعمدن منکر لروکافرلر در ودکی بیوردیکه أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَ
عَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن
كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ يعنى بوكافرلر يرزنده سیر ایدوب یورومزلرمی نظر ایدوب کوره لرکه
اول کذولردن ایرو کی لشدرك عاجزتری نه هلاك کلك اولدی وانلری هلاك ایدوب
دیارلرین نه هلاك قلدقلرنی بومکه اهلندن دکی قتللردی انلر بویرزنده ملکلنوب عمارت
ایدوب معیشت سوردلر بونلرك عمارت قیلوب معیشت قلدقلرندن دکی زیاده برانلره رسول
کوندردك روشن دلیللر ومجتملر انلره کلدی لر تبلیغ رسالت ایدوب بوفرخبرمزانلره ایوشدردلر
انلردکی رسوللرکی تکذیب ایدوب ایمانمدلر حق یقینله دکی انلری هلاك ایلدی حق یقینله کسیه ظلم ایدرکلکه
کناهسزیره ظلم ایله لیکن مخالفت قیلوب عاصی اولمقدن وکفره ظلم ایدوب عذابه مستحق اولوب
هلاك اولورلر ودکی بیوردیکه ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ یعنی انلردن سکره اول کافرلر عاقبتی وَمَا وی لری جهنم ایچنده عذاب والدی

کفیل اولدی سکره بنی نضر احددن بکا چمار اولدی ابوبکر اوغلی دخی انلردن کفیل طلب ایتدی
اینه‌لك اوغلی دخی انکا کفیل اولدی اول ابی احددن کلیجك فوت اولدی اوجراحتدکره رسول الله
اورمتیدی پس اول یدی تمام اولمغه یقین اولیجق حدیثه عمر اسنده روم فارس اوزره غالب
اولدی ابوبکر اول نذری ابی بکا ورتمه سندن الوب رسوله کتوردی رسول الله بیوردی انی
صدقه ایلدی مسلمانلره انوکلمه فرح بولدلر پس حق یقینله بوایتی انلره بیان قلدیکه روم غالب اولدی
فارس طرفندن اول فارسه یقین بردی اما یقین اولمکه اهل روم کندولره غالب اولدقلرندن اوزره
انلره غالب اولدقدنصکره برنچه سنه بعضلر دولرکه بش یلده دیکن پس بوندن اول فارس رومه
غالب اولدوغی دخی انلره حکمی برله در واولکونکم روم غالب اولدی مؤمنلر شاد اولوب فرح
بولدلر زیرا انلر اهل کتاب ایدی انلرك اسلامنه امید واریدی اما اهل فارس مجوسیلر ودنلرندن
دن اسلام اصولمزدی پس مؤمنلر شاد اولدلر الله یقینکیمه دیلرسه نصرت ویررفع ایدروکی
بیوردیکه وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا
مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ یعنی حق یقین وعده سی حقدر حق ایدوکی
بیان ایدوب بیوردی ای مؤمنلر سز منتظر اولوب کوزلوتك حق تعالینك وعده سنده کی خلاف
قلمز وقتیله بزیمکو در لیکن بوخلایقك چوغاری بوندن غافلدر دیلرلر لیکن بونلرك بلدکلری
همان بوظاهر دنیاده درصناعتلرصناعتن واسباب معیشتلرین بلهایدوکن بیلورلر بواندن
غایت زیرکلر ودر اما آخرت امرنده واندن وعد اولنان قورقولردن وعذابلردن امینلر دغفلت
اوزره مستولی اولمغله ودخی بیوردیکه أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِم مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

وَمَا

اول كندیلرینڭ اومرلرکم موتیقدن اینلرینه یلانلمد یلر ورسولرینه انا نمدلر اول کاتن ایکی
کوره استهزا ایلدلر ودخی بیوردیکه اَللّٰهُ یَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیدُهُ ثُمَّ اِلَیْهِ تُرْجَعُونَ
وَیَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ یُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ وَلَمْ یَکُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَکَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَکَانُوا بِشُرَ
کَائِهِمْ کَافِرِینَ یعنی حق تعالی بیوردیکه بوخلقی یوغیکن وارقیامت اندنصکره اولدوب کره
درلدرد وکلدنك دونب واجانی یرلندن یکادرر ودخی ذکر ایلدیاحمد اولکونی قیامت قوپه
منکرلردوکلی اندن نومید اولاشرمجتدری منقطع اولوب ساکت اولهرواولیه شریك طوتدقلری
طاپدقلری قوشتهردن وصغردن هیچ برندن اندن شفاعت اولیه اولمیوب طوتدقلری کلی
اندن بیزارا اولوب انکار ایدرلر ودخی بیوردیکه وَیَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ یَوْمَئِذٍ یَتَفَرَّقُونَ
فَاَمَّا الَّذِینَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِی رَوْضَةٍ یُحْبَرُونَ وَاَمَّا الَّذِینَ کَفَرُوا
وَکَذَّبُوا بِاٰیَاتِنَا وَلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰئِکَ فِی الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ یعنی یامحمد اکدیرلر
بونلره اول قیامت کونوندکه قوپاحسابندن نصکره اندرایکی بولك اولوب طاغلره لردیرلوب نجم
جزالرین کورملرایچون اما انلرکم حق تعالی یه تصدیق ایدب رسولنه انا مدیلر فرض اولان
طاعتلری ادا قیلوب سئیله عمل ایدلر انلراوچاق باغچه لری ایچنده تنعم ایدب کرامتله
بولاشورلر اما ایمکه اللهه ورسولنه انکار ایدب قرآنی وکرو قیامتی یلانلمد یلر انلرکلی اول
معبود لریله جهنمه حاضر اولوب عذابله کرفتار اولدیرلوب عذابدن سبب نجات نه ایله
حق تعالی بیان ایدیوردی فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حِینَ تُمْسُونَ وَحِینَ تُصْبِحُونَ وَلَهُ الْحَمْدُ فِی
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِیًّا وَحِینَ تُظْهِرُونَ یُخْرِجُ الْحَیَّ مِنَ الْمَیِّتِ وَیُخْرِجُ الْمَیِّتَ مِنَ

الحی

الْحَیِّ وَیُحْیِی الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَکَذٰلِکَ تُخْرَجُونَ یعنی حق تعالی بیوردیکم سزالله عبادت
ایدب نمازقیلان سزوقتکم کیجه لرسز یعنی اخشملیتسونمازی ودخی صباحلدوغکزوقت
ایرته نمازین قیلان سزوقتنده اکندونمازین واویلدوکزده اویله نمازین قیلان بولر
سیزه فرض اولمشدرسیزه سبب نجاتدرو عذابدن بونکله قورتیلورامّا قلدوغیکز عبا
دتله خالص الله رضاسیچون قلوب ریاقاردشدرمك کسیکز ضایع اولیه زیرا جمیع کولکار
ویرلرا هلدن حمدی ایکجوندرکه یرك کوکك الهی اولدر قوتیمت یرکوك اهلنه اندن دیرلر اول
نعمتك شکری دخی اندن اوزرلرینه واجیدرزیرا اول خالقدرکم اولودن دری جهاردر
ودریدن اولوجهاریرا اولودن دری اولدرکه یمرطه دن یاوری جهاردوغی وکافرلردن
مؤمن کوردوکی ودریدن اولوکوردوکی قوشدن یمرطه ومسلمان بلدن کافرکوردوکی
کبی ودخی اول قادیردراولکه قرومش اولمش یرلره کروحیات ویررکوکدن یغورلرانده
انواع نباتلریوردیرلر اولولری بردخی یرلندن چوروکدیکه نصکره دیرکوروب کروجهارلره
قادردرسزکم مقاتل ایدیرالله تعالی قیامتده ایکی صوراسنده بدنکی کوکدن ماء حیوان یاغدرو
بحر مسجوردن آدم منسی کبی اندن سکوکلری نشزاولوب حیات بولوب سنلم لرندن جهارلر
ودخی بیوردیکم وَمِنْ اٰیَاتِهِ اَنْ خَلَقَکُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ اِذَا اَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ یعنی حق تعالی
نك وحدانیتنك علامتلرندن بری بوردکم اتاکرآدمی طپراقدن یرتدی اتاسزلرمزن
وسزی انك صلبندن وجوده کتوردیکم بشرقلدی که جهانه بسط اولوبمنتشراولدیکزوحی
بیوردیکه وَمِنْ اٰیَاتِهِ اَنْ خَلَقَ لَکُمْ مِنْ اَنْفُسِکُمْ اَزْوَاجًا لِتَسْکُنُوا اِلَیْهَا وَجَعَلَ بَیْنَکُمْ

مَوَدَّةً وَرَحْمَةً اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُوْنَ يعنى انك وحدانيتى علامتندكر
سزلك ايجون كروكند وجنسكزون وبربركزدن دن جفتلر يكزى يرتدى زيرا اكوكه
جنسكزدن اولسا انس طوتمايه جكزپس انكجون قادينكه كوكلكزانه كلمه قرار طوتوب محبت
بغلمه يكتكل وبيران وقفنده ترحم اولمه اراكزده وايكى حلال بربرينه محبت بغلمه وحى حق تعالى
ارالرينه محبت برقمه وغيله دربونسنلردهه علامتلر وارحق تعالينك وحدانيتنه شول قومكه
براصوالقرى فكرايدب خالقلرين كلمه لرودخى بيوردىكه وَمِنْ اٰيٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِلْعَالِمِيْنَ يعنى انك وحدانيتى علامتلر
ندندر بوكوكلرك يرلرك يرادلغى وبوعجايب صنعت تركيبيله ودلالتكزه مختلف اولوب انواع
لغتلر سويلمك ودخى بونجه دلالتكزه صاغلغى يوق كمى اشيدىلور كمى اشيدىلمز وصورتله لونكز وشكلكز
بكزمخالف مجموعى براد لغى دنيا خلقى بريره كلسلر ايكى كشى بربرينه بكزمز پس بوالوان واصوا
تلر اعراضدر بونلرى بكزمنجه بواجسام واعضانه بكزيه پس حقيقت بونلرده علامتلر واردر الله
تعالينك بركلكه وكمال قدرتنه شويلريكه عاقلر عالملرودخى جميع عالم خلقنه كه جن وانسدر
ودخى بيوردىكه وَمِنْ اٰيٰتِهٖ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهٖ اِنَّ فِي ذٰلِكَ
لَاٰيٰتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُوْنَ ودخى حق تعالينك وحدانيتى نشانلرندن درکه سزى كيجه اويودور
وكوندزده اويادوركه سزه رزق ايندوكى معيشتى طلب ايده سز زيرا اويومق واويانمق اولك
كبيدر بونه اشارت وتنبيه وارحق تعالينك برلكنه شول قومه كه بوكلامى اشيدب عبرت الهر
ودخى بيوردىكه وَمِنْ اٰيٰتِهٖ يُرِيْكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاۤءِ مَاۤءً فَيُحْيِۦ بِهِ الْاَرْضَ

بعد

بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُوْنَ يعنى الله تعالى حق تعالى نشانلر
ندن درکه سزه كوكلرده ويلدرملر وصاعقه لركوسترقورقوايجونكه انى كورب طوفان ياطلو
ياعذاب اولمه ديوقورقه سزودخى بغورا ولوب رحمت بركات اولمه ديومطيع اولوب اوماسزدخى
اولبلدرم صاعقه قورقودرشول كسلريكه مسافرلرا ولمه لوصفناحق برلرى اوليه ومطيع و
اميدلو مقيم اولنلره كه راحتلر ورحمتلر اولمه پس بوقورقايله اميدلرا سندن حق تعالى كوكدن يغمورلر
انذرراخلمه اولمش وقرومش برلرى حياته كمورووب تازه لندورانواع نباتلرله برلرى مزين قيلور
تحقيق بونسنلر ايجنده نشانلر واردر عقلى اولانلر قومه كم انى اكلايوب برلكنه ايمان كتوره ودخى
بيوردىكه وَمِنْ اٰيٰتِهٖ اَنْ تَقُوْمَ السَّمَاۤءُ وَالْاَرْضُ بِاَمْرِهٖ ثُمَّ اِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْاَرْضِ اِذَاۤ اَنْتُمْ تَخْرُجُوْنَ وَلَهٗ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ كُلٌّ لَهٗ قَانِتُوْنَ يعنى حق تعالينك برلكنه ووارلغنه نشا
نلرندندركه كوكلرياشكزاوزره دوكسز محكم طورره صحه اكنار بعادته ايرتحشر وبويردخى صوراوزره اياغ
كزكزسنه قايم طورره حركت اترحق تعالى امريله وتحكم اسرافيل صخره اوزره طوروب صورجالوب
سزى بركزدعوت قلسه ناكاه محله كزيرلرندن مزار لركزدن چقارسز عرض حسابجون اعمالكزه
مقابله سنده جزالنمك ايجون امدى بوكلر وكوكلرايجنده كيم واريسه كلى حق تعالينك محلوقدر ويوسى
دلالت قيلوركه الله تعالى واردر وبردرانك شريكى يوقدر وبوجمله كنا عبودتنه اقرار ايدوب مطيع
ومنقاددر قدرتلرى يتمزكه كندولرى حق تعالى برتدوخى هيئتلرى بردورلودخى تبديل وتغيير
ايده لرناكه حق تعالى تبديل ايتمجه ودخى بيوردىكه وَهُوَ الَّذِيْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ وَهُوَ اَهْوَنُ
عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ يعنى اول التهدركم

آدمی برندی اولاجهم یوغیکن اندن انك ذریتلری یرادوب وجوده کتوردی برقطره صوندن
کولخره کلنسن احیا ایدیب برون قالدیرسه در انکایرادوب وددیلمك اساندرسزك
وهکزنسبت ذیرا اول صویی قان ایلمك اندن انی ات ایلمك اندن سکوکلری وسکرلری وطرلر
ایلمك یرنسبت مثقال دکدر اندکم بالجمله ون براده ذیرا آدم اوغلانی بالجمله صورت دوزمکه
یکرده بیلور اما صورت دوزمکه آدم اوغلانی بالجمله صورت دوزمکه یکرده بیلور اما
بواعتبارله کم اول برعقد نکره دخی دیرلمك انك شانه اساسکدر انکا دشوار شندیوقدر یرده کوکده
یوجه واولوصفتله انکدرکه واحد در انك اولصفته شریکی اولمقدن منزهدر ملکنده غیردر
امریله غالبدر وقولنده صادقدر وحکمنده راست واشدی صواب نه کم اشدر وبیور حکمت
مقتضاسنجه ودخی بیوردیکه ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ
فِيمَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ بوایتك سبب نزولی بوایدیکم قریش قومی الهلرینه عبادت ایدب لا اله الا الله دیو
دخی احرام کیدکلری وقتن تلبیه ایدب دیرلردیکه لبیك لاشریك لك الا شریكا هو
تملکه وما لکه یعنی سنك امرکه اجابت ایله دیزیز اجابت ایدکدنصکره سنك یوقدر الا
شریکك اولدیکم اول سنك ملککدر سن انکا مالکسن وانك ملککه دخی مالکسن پس حق تعالی
بوایتی اندوب انلره کدوسوزلریله مثل قوب بیوردیکه الله تعالی سزه کندوی نفسکزدن
برنسنه تشبیه ایدوب وصف ایلر ایدرکه هیچ سزك قولکزدن ورقدوغیکز کبی مالك
اولدوغیکز روزفکزه شریك اولمه ومملوکه اوزاق اولدیکم سزیکله تصرف کزده براولمه

دخی

دخی فورقه مسزکه اولدکدنصکره میوانکزیله غیری وارلرینکزدن قورقدوغیکز کبی بوندن
دولرکه یوق پس حق تعالی بیوردیکه نجون انصاف ایمزسزکه کندونفسکزکریه کوردیکزدن قورقکز
سزکله برابرشریك اولمه وسزدن میراث بیه بوندن حق تعالی یه نته روا کوردیکه راضی اولورسزکه
انك یرندوغنی قولی انك ملکنده انکله برابر اورتاق اولمه بواکثار وادکلردن بس بروحدانیته
شوبله دلائل بیان قیلوردیشول قومه که عقلاری وارمنا للری شیدیوب فهم ایدرلرانوك
برلکنه تصدیق ایدرلرودخی بیوردیکه بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي
مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ یعنی بلکه اول کافرلر نفسلرینك هوالرینه متابعت قیلدیلر
بنده طبقه حجتسز دلیلسز شول نفس وهوالرینه ارتکه انلری یلدیرپس کیمدرکه توحید یولنه
عدایت ویره کنوره شول کسنه که حق تعالی انی محذول ومطرود قیلمشدر ایمانه انی لایق کورمشدر
انده کسنه نامر بوقدرکه انلری الله عذابندن قورتره ودخی بیوردی فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ یعنی بیوردیا محمد قایم اولوب طورغل دین اسلامه اوزره واندن بکارا غب
اول دخی متابعت قیل حق تعالینك دینی اوزره دخی شول خلقتکه حق تعالی بویسترلرانك اوزره
یرتدی یعنی هرطوغان اوغلان فطرة اسلامه اوزره طوغار امّا اناسی انا سی نه دینك ایسه اویله
قیلورلر نکم میثاق کونده طافلق ویردیلر اسلامه اوزره وانار حمدنده تصویر اولندی اسلامه
اوزره حق تعالی دینده تبدیل تغییر یوق ودخی حق تعالی خلقی برتدی هرپرکسه انی اول خلقتدن
تغییر ایله مز اولدینکم توحید حقده محکم وقایم دین اولدر لیکن بومکه کافرلرینك اکثری

اول توحیده دنی خبر لرد ودخی بیورد یکه مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ
وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ
یعنی بونلرك دینکزی دجوع ایدیکی اولیون الله دن یکا کفر دن توحیده ومعصیتدن طاعته
قورتاك الله دن عاصی اولمان ودخی انلردن اولمان که انلر بیورلان دینیکه دین اسلامدر
ترك ایدرلر انلر دخی هر بریلوك اولیون باشلوباشنه بردین طوتدیلر کمی نصاری کمی مجوسی کمی یهودی
جماعتی کر یمش بریلوك اولدی ومسلمانلر یمش اوچ بلوك اولدی اول آخر بونلرك کلسی اهل نار دن
اولدلر همان بریلوکی اهل جنتدر کر اول اهل سنت وجماعتدر اما بوجماعتلر کلسی کندو دینلرنه
اعتقادلریله راضی اولوب فرح بولورلر بلکه باطل اشلرینه عمر لری ضایع اولمشدر ودخی بیورد یکه
وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ
مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ حق تیقا بیورد یکه قچن بوکافرلر بریلوزحمت اوسته
ربیلورلرکن یکا دونچ اولوب دعا قیلورلر اول تحطبونلردن کتوره اندنصکره حق تیقا اولرلابی
کتوروب نعمت راحت ایرشدوروب بول قاسه کورسن بونلردن بریجماعت کیبو وربلرینه شرك کتوروب
وحدانیتنه انکار ایدرلر اول ویردکلری نعمتلره کفر لرینه سبب اولوب بزانچون ویردك ایدیکی اندن
کافرا ولمیارر پس حق تیقا انلره تهدید وزجر برله بیورد یکه سویلان اول ویردوکلرنه تمتع ایدك
نفسکزی برفرح کون راحتلندرك انکادك که عمرکز مدتی تمامنه ایرتیر اولا اولوقت قلورنکز اول
جریلکزدنمدر یوخسه بزسیزه کتابمزدن سیزه شرك انکزی خبر ویردك که انکلم

بزه شرك دعوا سن ایدرسز پس نه قچملر شرك ایدرسزیارن بروجرایله حجتکز بولیلوب عذابه
مستحق اولوب هلاك اولهسز ودخی بیورد یکه وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ یعنی قچن بوکافرلر یغموری اندوب بول نعمتدن
بهره سوز انکار فرح اولوب سویلورلر واکر کناهلری سببندن انلره قحط وبرسوز کورسن اندن
همان درزدن امید کسرلر بری اونودورلرضا سلکه بونلره رزق ویرن رزق کولرینی یغموردن تحقیق
حق تیقا کیم دیلرسه رزقی بول قیلور اندن اوترو کر اول قولرینه صلاحی انکلردر وبعض قوللرینه معیشتی
طار قیلور چونکه صلاحی انکلم دیلر سه رزق بعضینه بول بعضینه قیت اینکده علامتلر وحکمتلر
واردر اول قومکه اول اهل تصدیقدر ودخی بیورد یکه وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ
ذٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ رِبًا لِيَرْبُوَ فِي
أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُو عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ زَكٰوةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولٰئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ حق تیقا رسوله خطاب ایدوب بیورر لیکن خطابدن مراد جمیع ایمان اهللرر انکاهله
دکلدر یا محمد شونلره که سنکله قرابتلری وارانلرك حقلرین وبرمنع اینکل ودخی مسکنلرك وبول
یولوب قلنوز اولانلرك دخی حقلرین ویرکل امدی قرابت حقی اولدرکه صله رحم ایدرلر مسکنلرك حقی
اولدرکه الدن اولان وارندن انلره تصدق ایدرلر وقولرك حقی اولدرکه انلره اکرام ایدوب
احسان ایدرلر کم بونلری اینکلان خیرلرد رشونلره که انلرك مرادی حق وقاسی اولهآخرته نجات بولوب
باقی قلورلر اولنلر انلردر اما اول لفظلرکه بزه سن مقصود کزاول اولاکه خلق ماندن سیزه

اول سبیله سنی زیاده نسنه حاصل اولد اول عطانك حق تعالی قدنه قدری بوقدر ثواب اولمز
بلکم عاصی وکنهکار اولور سن ودخی اول نسنه یه که زکوتدن وصدقه دن وبونلر سنی راضی ایدیکز حق تعالی
رضاسی حاصل اولق اوله الله تعالی قدنه ثواب زیاده اولق عطا اولدرکه برینه اون اوله دخی زیاده
اوله ودخی بیوردیکه الله الذی خلقکم ثم رزقکم ثم یمیتکم ثم یحییکم هل من شرکائکم
من یفعل من ذالکم من شیء سبحانه وتعالی عما یشرکون یعنی حق تعالی کندو وضعندن خبر
ویردیکم کندونك وحدانیتن بلدوره بیوردیکم اول الله دیکم سنی یرتدی یوغیکن والله دی
وودی اولدیجه سیزه اسباب معیشتی دوزیوب انواع طعامله رزقلندردی اندن اولکه
سزنك عمریکز مدتی تمامنه این سیزی یکیوا اولدورانلر نصکره قیامت کونده دیرلدوب یرلرن
چقاریسن تاکه دنیاده قلدوغکز عملارین مکافاتین یرینه کتوروك برنصل قبلك اول یوزن شریك
قیلوب عبادت قلدوغکز ضمایرکزه هیچ دیدکاریزون بریسن سزکله اشلرمی حق تعالی سزه تهدید اندکه
اکا مشرک یوق اوله بلکم واحد مطلقدر ودخی بیوردیکه ظهر الفساد فی البر والبحر بما کسبت
ایدی الناس لیذیقهم بعض الذی عملوا لعلهم یرجعون یعنی قوروبرلرده ودکزلرده فساد
لرظاهر اولدی اول کسب ایتدکاری معصیتلردن اوترو قوروده فساد یغور لرباغیوب تجاوز اولدو
یمشلرا کنه یتیوب نباتات ازاولدوخی ودکزده فساد انجوار بالغلر ودخی هروقتده یغمور یغمایه
صدفه انجو اولمز وبو فساد لرظاهر اولدوغی انکچوندرکه بزاولکنلرك جزالرین الله یعنیسن
دنیاده طاتدوره وزیعنی عذاب ایتمك اولورپس دنیاده عذاب قزاقلم واجلغلم قیلورزاکه برانقطع
کلوب عبادتدن دونه لرپوندن نصکره بیوردیکه قل سیروا فی الارض فانظروا کیف کان عاقبة الذین

من قبل کان اکثرهم مشرکین فاقم وجهك للدین القیم من قبل ان یاتی یوم لا مرد له من الله
یومئذ یصدعون یعنی حق تعالی بیوروکه یاحمد ایت بونلره که سفر ایدوب ایدك بودنیا اچنده برنظر
ایدك کورك که عاقبتلری نه اولمشدی شول کفار لکلرندن اوکندن وارایدی الملك اکثری بونلرجلین
مشرکلرایدی عاقبتلرینه نظرایدوب کندولرینه برعبرت الیرا ول حالدن یزدن رجوع ایدوب ایمانه کلمش
ودخی بیوردیکه یاحمد بونلره بوکنی اخلاص قلبیله اولدین اسلام دینه که محکم دیندر اول قیامت
کونی کلمزدن اول هجوم یرکسه نك قدرتی یوقدر که اول کونی الله دن منع ایدوب کتورمیه اول کون نوکه
حق تعالی کلك لکن وعده قیلمیدر اولوعدیه خلاف یوقدر واول کون بوخلایق ایکی بولك اولوب
متفرق اولسلر کرك جزالرین بولسالر جنتیون بولسالر جهنمیون ودخی بیوردیکه من کفر فعلیه کفره ومن عمل صالحا
فلانفسهم یمهدون لیجزی الذین امنوا وعملوا الصالحات من فضله انه لا یحب
الکافرین یعنی هرکسه که حق تعالی یی انکار ایدوب کافر اولسه انك کفرینك جزاسی وعقوبتی کندو
کندولرینه دیردی هرکیمسه که حق تعالیدن وحدانیتنه تصدیق ایدوب کرکلو عملار اشلدی انلردخی
کندونفسلرینچون استعداد ایدوب قبرده وجنتده دوشکار حاضر قلدیلر که راحت اولهلر پس
قیامت کونده خلق متفرق اولدقلری اندن اوترو دیرکه حق تعالی جزالندوره سونره یکه ایمان کتوروب
صالح عملار اشلدیلرکندو فضلیله زیرا حق تعالی کافرلری سومز اندن اوترو کیم معرفتدن فاجدیر موحد
لردن اولدیلر ودخی بیوردیکه ومن اٰیاته ان یرسل الریاح مبشرات ولیذیقکم من رحمته
ولتجری الفلك بامره ولتبتغوا من فضله ولعلکم تشکرون یعنی حق تعالیدن وحدانیتك
نیتی علامتلرندرکه انك صنعتنه یاقوب انی اظلمه سزبونلکم کم تجن سیزن رحمت وبرکت یغمورلرین

يقدر حق دالله اول يغور دن اول مشتهى بلمز ويرير كه قولمزى انوكله سونب قوم قلدرمزكه بشارت
دن صكره يغور نعمتى سيمن ايرشدوره انوكله بونجه نعمتلرى بكرى بردن بودب زياده قيلدوغى اول
روزكارايلم دياده كى كيمسه يى بوروده سيرايدب حق تيغا قسمت قلدوغى رزقلرين طلب ايله سن
پس حق تيغا اول بل ايله يغور كتوردوكى واول بل ايله دكونلوره كيمسه يى بوردتوكى كلى بونعمتلرى احسان
قلدوغى تفصيله انجمزدركه اول نعمتلرى ذكرايدب شكرنه مشغول اولمزناكه دخى زياده نعمت احسان
قلدوغى بيورديكه وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ
اَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ يعنى حق تيغا نك امريدركم يامحمد سندن اول وبونجه رسولر
كوندردك اولقومه بنه كه كلدلر ظاهر دليللرله بونجه معجزاتلرى عيان قلدلر انمدخى رسولرين
تكذيب ايتدلر نتكم قومك سنى دخى تكذيب ايتدلر بزدخى اولقومه بردن عذاب استعمال الدق كزردن
اوتروهلاك قلدق مؤمنلرى رسولرى يله نجات ويردك بزكرمزله وعده قلدوغكه مؤمنلرى قولرى
نصرت ويرب قورتروز نتكم بيوردى اَللّٰهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي
السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَاِذَا اَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ يعنى اول الله در كم بلمزى قويو بركلوب بولمزى قوبار وعباده
كوكدن يكاجرى بروزنه اذن بسط ايدب برله كوك اراسنه دوشر شويله كه كنشى پرده لرى
تيتار ديلدوكى قدر بركونلر يريادخى زياده كوره سن اول بلوتلرپاره پاره ايلر اراسنده يغور لرى
قطره لرين چقاروب يريوزنه دوكر بوقولمزى اكندرنه وباغلرينه بستانلرينه ايرشدورر قولمزى انى
كوردب بشارت بولوب سونسلر ودخى بيوردىكه وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ

قبله

قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ فَانْظُرْ اِلٰى اٰثَارِ رَحْمَةِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتٰى
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يعنى اول يغور لرايمدن اوك يغوردن اميد كسمشلر ايدى چون يغدرى
جمليه بشارت حاصل اولدى كل امرى نظر قل الله تعالى بنك رحمتى اثارنه كه يريوزنده انواع نبا
تلر بتوردى وانواع چيچكلر له يريوزين بوزين مذين قيلدوغى روضه لرقولمزى بونجه دانه لرى بتوروب
بونجه عشرلر انجمزن كتوردى اولوب قرويوب قالمش ايكن كلمسن تازه لندردى حركته كتوردى
بوكلمسى تحقيق تنبه واشارتدركه تحقيق بويرالمزدن طيراق اولوب بيتان اولولرى دخى كلمسن بوكلمسن
حيات بولدوروب كبروبوده كتورير قيامت كونلرنده كه بدرستى الله تعالى هرنفسيه قادر درنه ديلر
اشلرودخى بيورديكه وَلَئِنْ اَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَاَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ فَاِنَّكَ
لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ وَمَا اَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ يعنى اكربزالمزك اكندرنه وباغ بستانلرينه
علاك ايدوب يل كوندرسوزكه كاريح ويرلرنتكم بشارت بلنه رياح ويرلركلوب الدك اكندرى
اوزره استه تازه يشل ايكن ناكاه صارروب صولسه كورير دك كه مجموع كروا ولنعمتلر صررودن صكره
كافرا ولالرى بدرستى يامحمد سن بوموتالرى اشدرمزسن حق تيغا كافرلرى اولويه تشبيه ايدوب
مثل قوردى نتكم اولولرا وازاشترلر بوكافرلردخى صدن بكا اولسان دعوت اوتن اشترلر
ودخى سن بوصاغرلرى دعوتك اشدوره مزسين تجنكم بونلريوزدوندوروب اعراض ايدرلر نتكم
يوني سندن بكا اوسه سن كاچارغروب اشدرمزسين دخى كافرلرى صاغره تشبيه ايدوب فكيفه
اول يوزن دوندوروب كيدرا ولسه سن اردندن چاغره سين اول تجن اشيدسه كافرلردخى

ندایی اشتمکده کذ ولوین صاغرلغه اورد قلری صاغرار دندن چاغرمق کبیدر کم اشتمک محالدر دیو وحی
بیوردی یا محمد سن کوزسز اولان کمساری بوله دلالت قلمزسن اولطریق ضلالتدن عدایه کتورمزسن
چون المزیزم طاعتمزدن اعراض ایدیجکلرنی تحقیق سن دعوت حقی اشتدرمزسن الا شونلرکه انکار
ایدرلر حقه صدقی وانکارلری یوق بزم حکمزه اخلاصله اطاعت قلمشلاردر بویله نصکره کمال قدرتمزله
ودحی بیوردی اَللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَکُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَیْبَةً یَخْلُقُ مَا یَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِیْمُ الْقَدِیْرُ یعنی اول الله دار اولکم سزی اولا
برضعیف نطفه دن برتدیکم برقطره صو ایدی اندن کوجك معصوم دنیایه کتوردی کورو
ضعیف عقل یوق اندن نصکره قوت ویرب اعضاکزی محکم قلدی بکتلکه ایرکدریب عقل ویردی
وعقل بناشت قوه تمذن کبر ویرلك وقوت اکسلمك ضعیفلغن ویردی بوکلی الله قدیر سلطان در
نه دیلرسه یراد رصورتدرین انواع مختلف اوزره یراد رایسه حالتری دحی قدرتیله اویله دونلدورور
عمر برینك حالتی بیلور قادر دیرنه دیلرسه اشلار دحی بیوردیکه وَیَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ یُقْسِمُ
الْمُجْرِمُوْنَ مَا لَبِثُوْا غَیْرَ سَاعَةٍ کَذٰلِکَ کَانُوْا یُؤْفَکُوْنَ یعنی یارن قیامت کونیده بوکافرلر قیامت
کونینك اوزونلغنه یمین یرده حق یاندقلرینه انکار ایده لر اندن یوب دیه لرکه بزبویله لشکه
برساعتدن ارتق کلمیدك واندن صکره دیه لرکه بزاکلمدك الا برکون یوندن صکره دیه لرکه بر
ساعت تکم طله سوره سنده کجدی اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ودحی اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا یَوْمًا یا ایله برساعت
دیو ذکر ایلدی پس حق تع بیوردیکه کافرلرك جزاسنی انکار ایدب یلان سویلمکه وحقه اینانمامق ایله
عادت اولمشلاردکم انلره دحی قیامتده انکار ایدرلردی بونده مزاردده بتدقلرینه یلانلدلرودحی

بیوردی

بیوردی قَالَ الَّذِیْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ وَالْاِیْمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِیْ کِتٰبِ اللّٰهِ اِلٰی یَوْمِ الْبَعْثِ فَهٰذَا یَوْمُ
الْبَعْثِ وَلٰکِنَّکُمْ کُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ فَیَوْمَئِذٍ لَا یَنْفَعُ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ یُسْتَعْتَبُوْنَ
یعنی اول کافرلره دیه لرکه اولوقت انلره که حق تعالیدن علم ورلدی دحی توفیق بوله ایمان ویرلدی ای
قوم سیز تحقیق یالنوب اکلمدیکز بویرالسنده شول قدرکم لوح محفوظده حق تعالی حکم برله یازلمشدرکه
اول قیامت کونیدر پس اول برتمادلغه وقوعقلغه وعده اولنوب تقدیرا اولنان کون اوشبو کوندرکه
چوب مزاردن حشر اولدیکز لیکن بوکونی دنیاده ایکن هیچ تصدیق ایتمزدیکز اوشبو واقع اولوب کوزله
کورویکز لیکن بوکون اول کوندرکه دنیاده کذولره کفرله شرکله ظلم ایدنلرك عذرلری
قبول اولمز ودحی بیوردیکه وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِیْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ کُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِاٰیَةٍ
لَیَقُوْلَنَّ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُبْطِلُوْنَ کَذٰلِکَ یَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰی قُلُوْبِ الَّذِیْنَ لَا یَعْلَمُوْنَ
فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلَا یَسْتَخِفَّنَّکَ الَّذِیْنَ لَا یُوْقِنُوْنَ بس حق تع بیوردیا محمد بزیوادمر
اوغلندیرمه قرآن ایچنده کرکیکی مثللر وتشبیهلر قادر امر ونهی وعد وعیدی قلمشدرکه کیمسنك
لری خبر ویرمکله واکرسن تمدی انده کذولرك استدکاری دلیل وحجت کتوره سن اولوسك که مکه نك
طاغلری التون اولمه ویرلری یاخود بزیچه وایچنده ایرمقلر اولمه انلر تصدیق ایتمیوب دیه لرکه یا محمد سن دحی
سکا اویانمردکلسز جمدکز الا باطل اهلی بلا بیخبرلرسز اولان نسنه التهمدن دکل دیو انکار ایدرلر
پس حق تع بیوردیکه صبر ایدرکوکلمزنه شول کسانرك که الهی تصدیق ایتمزلر وقرآنه وسکا انکار ایدرلر
وارصبر ایله یا محمد بوکافرلرك جفالرینه وانکارلرینه وسنی انجدکلرینه که تحقیق الله تعالیدنك
وعده سی حقدر سکا نصرتیله وعده قلدوحی وکافرلره هلاکلکی وعده قلدوحی البته یرینه کتورر

واول وعدن اولنلرك عذابلرى انلرن قبولورانما اول بعثه انكار ايدنلرك سوزلرى سنى يينجيك
قيلوب شول مرتبه اندرمسونكه عجلا ايدلر بد دعا قيلوب عذابه ويلسين صبور وحليم اول اللهدن عجلا اتمه

سُورَةُ لُقمَانَ مَكِّيَّة تاكه طوغرو يول بوله سن اربع وثلثون اية

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِيمِ هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ يعنى حق تعالى اندايجوب بيوردىكه بنم الهيتم ومجدم مقتضيدر
اول قرآنكه اندن دك برمركتابمزدر دليل وبرهاندر بزم وحدانيتمزه واول محكم كتابدر نسخ
اولنمز وحاكم دركذوندن ايدوكتابلرن نسخ ايلهكى وحى حلال وحرام وامر سرايعى واحكام
حدودى بونكله محكم اولمشدر تبديل تغيير اولمز ودخى بوكتاب هادى ودر وطريق هدايته طريق
ضلالتدن ودخى بوكتاب ايمان كتوردب عمل صالح اشيلرنه سبب رحمتدر وقيتله نمازلرين ادا ايدنلره
وماللرينك زكوتن ويرنلره كم بونلر كلى اول بعثه تصديق ايدجيلر ودر ودخى بيوردى اُولٰٓئِكَ عَلٰى
هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ يعنى بوصفلرله موصوف اولن كسلر درلر انلر هدايت
اوزره ودر تبلرينك توفيقيله ودخى جميع ظفر بولوب فلاح بولنلر انلردركم حق تعالى بيان قيلدوغى
طريق هدايتى طوتوب نجات بولدلر ودخى بيوردىكه وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِى لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
عَن سَبِيلِ اللهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ بوايتك سبب نزولى بولدلركم
نضر بن حارث فارس ولايتنه تجارته واردى انده بولدوغى رستم واسفنديار قصه لرندن وقوم
عجمك معاملاتدن دوزلش ترهات كتابلرين جمع ايدوب كتوردى رسول اللهه قتى عداوت بعلمشدى

خلقى قتندجمع ايدوب درديسيزه بن رسولم بنم كه محمد رسولدر انك كتابى وارايسه بنم دخى
كتابم وارفحص رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اوروب اصحابنه آدم سيغمبرمزدن قصه لرندن خبر
ويرسه اول نضر ملعون دخى انبا عن جمع ايدوب ايدر ديكه محمد سويلدوكى سوزلرك تمامى بنم قتمده در
پس حق تعالى بوايتى انزوب خبر ويردىكه بومكه خلقتدن كسنه وارمكم واروب باطل سوزلرى صقوت
الوب كلوب انى خلق اوزره اوقورتاكه انكله كندوسنى وبوخلقى حق يولندن دوندوروب ضلالته
برلغورلكدوتفسيق دخى بلهكراه قيلورايدن جهلدن ودخى رستم واسفنديار سوزلرين ديلركم قرآنه
برابر طوتوب استهزا قيلمق ديلسز مجتمسز انلرك كبى كسنلر ايچوندر غايت اهانت ايدجى عذاب طامو
ودخى بيوردىكه وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيٰتُنَا وَلّٰى مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَّمْ يَسْمَعْهَا كَاَنَّ فِىٓ اُذُنَيْهِ وَقْرًا
فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ حق تعالى بيوردىكه بزم ايتلرمزى اول نضر بن حارث اوزرينه اول كسنه اوزرينه كم
مغنيلر جاريه لرايله اوب چالدرمق ايچون ياخود مستاربوقرآن اوقنسه وحكمى بيان اولنسه انلر حكمله
عمل ايتمكدن اعراض ايدرتكبرلان يوزلرين دوندرلر واولقرآنى تصديق ايتمكدن قچرهويله نفرت ايدركم
صاغيرلرين اول قرآن وانك ايچنده كه دلايلى اشتمديار ياخود صاغيرلرين كاتبه بونلرك قولقلرنى
تغلت وصاغرلق وارانتمز لربشارت قيل مشتوله يامحمد اول قرآن حكمن اشيدب صاغرلرينوب
طوتمنلر سويله عذابلرله كه غايت مولمدر ودخى بيوردى اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
لَهُمْ جَنّٰتُ النَّعِيمِ خٰلِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللهِ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ يعنى تحقيق شونلركم ايمان
كتوردلر وكم عمل اشلدلر كندولرينه الله اراسنده اولان عهده وفا قلدلر دينلرين وكوكلرين
اصلاح قلدلر جاصلدر انلره اول جنتلركه نعمتلرى مالامتنايه در بوحالده كه انلر ايچنده دائم اولمر

فناسی وزوجی اولمیه جنت بوه قلوکسترم واجب اولدوغی حق تعالینك وعده سیله درکه حضور
الذی اولمه سزه خلاف یوقدر وغیر دن ملك ایجنده کسه کاغالب اولمزدوغی حاکمدرکا فرلر عذابله
حکم ایدرومؤمنلره اوجاغله حکم ایدرو دغی بوردیکه خَلَقَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ
رَوَاسِىَ اَنْ تَمِيْدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيْمٍ هٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ فَاَرُوْنِىْ مَاذَا خَلَقَ الَّذِيْنَ مِنْ دُوْنِهٖ بَلِ الظّٰلِمُوْنَ فِىْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ يعنی خلق
بیوردیکه الله یرتدی بوکوکلری دیکسز نسنه یه کوردیکز دغی یرتدی بویرا وزره محکم بوطاغلری
تاکه حرکه کلوب بویرلر زایل اولمیه دغی بوانواع دیرنور حیوانلری یرادوب یرا وزره نشر ایلدی
برنجمسی قروده وبرنجمسی دکزده ودغی بوردی یرکوکاردن حیوانلردك اول حیوییله یرپوزین
انواع دانه لرو اغاجلر بوردك اشبوکلی حق تعالینك مخلوقلردکه اولیرتدی کلوك ایمدی کوسترك
الهدن غیری معبود طوتدوغکز صنملریکزه نه نسنه یرتدی الهزك صنعی ومخلوقی ندرکه ولودغی
بیولرلرکم انلر بونسنه دن عاجزلرد ولیکن بوکافرلر اشکاره ضلالت ایجنده درکه قادر دغی قیوب
عاجز معبود طوتر لر بونر نصکز لقمان مکا یتدن خبر ویرب بوردی وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ
اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ وَمَنْ يَّشْكُرْ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهٖ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ حَمِيْدٌ یعنی حق تعالی بیوردی
بزلقمانه حکمت ویردك یعنی عمل وعلم ویردك دغی سوزده صواب سویلك ویردك نه سویلرسه
صواب سویلردی هیچ برخطا وبریلان سوزکلمزی امابیغمبرلك ویرملدی اهل سنت وجماعت قولی
بودرکم ودغی وهب بن منبهم ایدر لقمان برحکیم کشی ایدی حکمت ویرلش ایدی بنی کمال
ایدی ابن عباس قولی دغی بودر وهب ایدر لقمان مخیر اولدی بیوله حکمت اراسنده

اول حکمتی اختیار ایلدی بیغمبرلك اوزرینه ونه هب ایدر لقمان نداود بیغمبرعم زمانده
برکشیدی قولی ایدی انکله اول حکمت انکدن ظاهر اولدی هم ازاد اولدی سبب بو اولدیکه
مولاسی اکادیکه فالق اشبو قیونی بوغزله قالقوب بوغزلدی ومولاسی دیدی وارشو
قیونك قنغی اعضاسی ایودر اندن ایکی پاره کتورواروب دیلیه بورکن کتوردی بوندن نصکره
برتحم زمان نکحدی بنه بیوردی وارقیون بوغزله اعضالرندن قنغی اعضاسینی دراندن کتور
اندن کتورواروب بنه دیلیه بورکن کتوردی مولاسی اکادیدی یالقان سکا ایوسین دیدم
بوایکی اعضایی کتوردك یرامزن دیدم بنه بوایکی اعضایی کتوردك بونه حکمتدر برلعضاسم
ایوهم یرامزاولهلقمان ایتدیکه بوایکسندن کوزل اعضایوقدر تحکم بویرلان اوزره طوتدم
امابوایکیدن خبیث یوقدر امر اولنان حکمه مخالفت قیلدلرمولاسی دیدیکه کوزل سویلدك
کم حکمت کلامیدر واد کلکم سن حکیم ایکن بندن ازاد اولمیسن دیوازاد ایلدی ودغی
برکون لقمان وعظ ایلدی بنی اسرائیلك اولوبرینده بربسی کلدی صوردیکه بوجماعت ندر
دولرکم لقمان وعظ ایدر بوکز لقمان قنده کلدی دیکه فلان اوغلی فلانك سن قولی دکل
می سن لقمان دیکه بلی دیکه سن بومرتبه یه ندن ایردك لقمان دیکه کرچك سویلك ایله
دغی اماتی کرکلوادا ایتمکله دغی فایده سز سوزی ترك ایتمکله اول کشی کندی حق تعالیدن
اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ یعنی بزلقمانه علم وحکمت ویردك دیدك اکاکم الله تعالیه شکر ایلدکل اول حق
علم حکمتدن اوترو کم سکا عطا قلدی هرکمسه کم الله شکر ایلدی اکا ویریلن انعامدن اوکون اول
شکرن فایده سی کیرو شاکردن زیاده نعمتی زیاده اولور آخرتده ثوابی زیاده اولور امّا

هركم شكر اتيوب ايلديوب كافر اولسه انك ضرري كوكدويه درحق تعالى غنيدر بوخلقدن
دخي بولرك شكرندن ودخي حميد درحمد اولنور جمعي تعالدن ودخي بيوريلكه وَاِذْ قَالَ لُقْمَانُ
لِابْنِهٖ وَهُوَ يَعِظُهٗ يَابُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيْمٌ چون لقمان اوغلنه وعظ
ايدوب دركه اي بنم اوغلجغم الله شرك كوترمه وكسره اكا اورتق طوتمغل كم تحقيق الله شرك
كوترمك كي اولوظلمدر پس شركي ظلم ديوذكر ايلدي انك چونكه ظلم اكا ديرلركه برنسنه غيري
محله صرف ايده لر پس ربوبيتي الله دن غيريه صرف ايتمك صنمي معبود طوتمق ظلمدر ودخي
عبادتي وعبوديتي دخي غير محلنه اتمك معبود حقيقي يه قيوب صنم عبادت ايتمك دخي ظلمدر
بوشرك بركناهدركم ابدًا يرلغفر بولمدن غيري بولمدن غيريي حق تعالى ديلدوكندن برغير
اول لقمانك اوغلي وعورتي كافر ايدي شولقدر جهد ايتديكم ايكيسن دخي مسلمان ايلدي
ودخي بيوريلكه وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهٗ وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهٗ فِي
عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لِيْ وَلِوَالِدَيْكَ اِلَيَّ الْمَصِيْرُ حق تعالى بيوريرلر بزبيوردق بوانسانه كه انا سنه
انا سنه احسان ايلمه امّا انا سي حقين زياده تعليه اتا حقندن زيرا انا سي انى كوتوردى
ضعيف اوزره اول اولمشكن اولوقت حامله ايدى كون كجه كجه ضعفى ارتردى قوتى
اكسيلوردى اول انى كوتوردى دخي دنياده كوتوردى شدت زحمتله وايكي يل امزردى
كيجه كوندز زحمتن چكدى سكره سددن كسوب طعامله تربيت قلدى پس بوندن اوتروكه
دوك بوانسانه كه اولا بزه شكر ايله كه سكا هدايت ويرب دين اسلامه عطا قلدق
جميع نعمتك اولوسى اولدر اندنصكره اتاكه احسان قيل انكچونكه عالم صبا ونكله زحمت

چكوب سنى تربيت قلدى انك حقن ضايع قيلمغل عاقبت دونب كلجك حقنه كه برزدن يكا
دوراحسان ايدرسك يندجزاسين بولورسك ودخي بيوريلكه وَاِنْ جَاهَدٰكَ عَلٰى اَنْ
تُشْرِكَ بِيْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوْفًا وَاتَّبِعْ
سَبِيْلَ مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ يعنى اول اناك اناك ايكسى بيله
يكا زحمت ويرب جهد استدرسنك اوزرينه كه سن يكا شرك كوتوره سن كافر اولسه سن برنسنه
دركه سنك هيچ برد ليلك يوق بنم شريكم اولدوقنه پس سن اول شركدن انلره مطيع اولمه ودخي
امر ايلدك انسانه كه متابعت قيلغل دينده بركسه نك طريقنه كم انك بولنى طاعتنه اقبال ايتمدر
اندنصكره بلك كم سزك مرجعكز برزدن يكا دربدرستى بن سزه خبر ويردم شول سنلر يكه
سز دنياده انى اشلدبكز انكله سزه مكافات ومجازات قيلورم عملكز مقدارى ودخي بيوريدى
يَابُنَيَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِيْ صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوٰتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ
يَاْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ يعنى قضيه بوابديكم لقمانك اوغلى بركون اتا سنه دركى
يا اتا اكر برخلوت يرده كناه اشلسم بنى بركسه كورمه حق تعالى اولنم دوكم نته بيلورك
يكا انكله عقوبت ايده لقمان اكا بوجوابى ويردكى حق تعالى بيوردى اى بنم اوغلنجغم اكر سنك
خطاك برخردل دانه سى اغرنجه اولسه سى اولورسه وانى يدى قت برك الننده كى قيا ايچنده
يا خود كوكلرا چنده ايدرسك الله تعالى بيلور اول كناهى تراز ويه قوراكله سكا مجازات
قيلور بدرستى الله تعالى لطيفدركه برحبه ء صغار خبيردركه انكله مكافات نجه درسيلور
اكا هيچ برخفى مكان يوقدر ودخي بيوريلكه يَابُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوْفِ وَانْهَ

عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ
مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ یعنی لقمان اوغلنه نصیحت ایدوب دیدیکه ای
یغم اوغلنجغم نمازی وقتیله اقامت ایدوب کرکدر اوا ایله دخی شول نسنلرکم الله تعالی قتنده
مرضیدر قولکله وفعلکله اولسون هم کندو نفسکه وهم غیره کم انی بیورمسنی شلیه لردن دخی
شول نسنلکم الله تعالی قتنده مرضی دکل وشرعًا مقبول دکل وعقل انی احسن کورمز انفعا اندن
واتقوا اندن اندن نفسکی وغیرکی دفع منع ایلیه وتجنبکم امر معروف ونهی منکر انسنک اول
اول جهتدن سکا ایذا وایلام وذلت وحقارت حاصل اولسه اول سکا ایریشن شدتلره صبر
ایلک اشارتدر واحیبه بذرتکم اولوالعزم صبر ایدنلر مراتب عالیه یه نزول ایتدکلری اولیا
وانبیا لرکی ودخی بوکا بکزر قسمدر لرکم بوامر معروف ونهی منکر ودخی بوجفایی چکدکلرو دخی
لقمان دیدیکه ای یغم اوغلم متکبرانه اولوب بوخلقانی تحقیر ایتمه یوزچویرمکلکم انکردن اعراض
ایلمکلکم بدرستی انکه اذا اوجاهارو دخی بریوزنه تخی یه صالنوب یورومکلکه بدرستی یورو
مکلکدن مختال اولمادی والده کی نعمتلره فخر ایدوب کبر ایتمادی سوزمزلکم یورو ودکلکدن الله تعالی
تانک عضلتی اکوب توا ضعله مسکنده یورو کل ودخی چاغروب سویلکل سفیه لرکبی تیز تیز سویلکل
باب کوزل سویلکل اوازینکی قصتی قوی وبروب سویلکل کم اوازلرینک قبیحی اشک اوازیدرکه انک
اوازینی تبجرق دخی اوازوار ایکی خلق راستده بومعلوم وظاهر اولدی اکچون بونکله تشبیه
ایروب مثل قوری ودخی سوردیکه الم ترَوا انّ الله سخّر لکم ما فی السّموات وما فی الارض

وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ یعنی ای پیغمبر محمد بو مکه اهلنه کم کور مزمیسن که الله تعالی کلی سینه مطیع قلدی کوکلکزه
برلرده نه وارایسه هپ سزلک مصالحکزه ایجوندر واسباب معاشکزه ضبط اولوب نظامه کلمک ایچون
بوکلی سینه الله تعالیدن وانلک قدرتندن ورحمتندن درکه اول واحد انلک شریکی بوقدر دخی
کامل قدرتی سیرلک اوزره کزه نواع نعمتلری ظاهره وباطنده ظاهر نعمت اولدرکه طشره
اعضالریکزه برلریکزه نجه دوزدی وباطن نعمت ایلوکزی خلقه اشکاره قیلوب عیبلریکزی ستر
ایلدی یا خود ظاهر نعمت قرآندر وباطن نعمت معناسیدر ویلدرودخی ظاهر نعمت دنیا
نعمتلریدر باطن نعمت آخرت نعمتلریدر فی الجمله بوایکی دور لو نعمتلری سینه احسان قلدی بوکا سلیله
بوخلقدن اول نضر بن حارث مجتمع برها نسز جرهایله طوروب حق تعالی دینلره خصومت
ایدر الفهدن اکثا بیان بوق وبرهان روشن حجت بوق ودخی بیوردیکه وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ
إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ یعنی فخی بومکه اهلنه دنلسه کم کلوک ایمان کتوروب متابعت ایدک قرآنک
حکمنه کم سینه حق تعالی اندردی انلر دیرلرکه بزاول قرآنه ایمان کتوروب متابعت قلدزیکم
شول اتارعمزی نه نسنه اوزره بولدقسم دیدیلر وعادتدن بزدخی اول یول اوزره متابعت
قیلوب انی طوتادرلر الله تعالی بیورر شیطان دکلمدرکه یولدری دعوت ایدر اولعذاب سعیره
تاکه ابدی لنه هلاک ایلدی اغوا سیله ودخی بیوردیکه وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ

إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ثُمَّ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ يعنى حق تعالى بيورديكم هركيم الله ايمان كتورمدى ودينى اخلاص
ايدوب سائر عملدن كركلو قلدى تحقيق اول الذى برحكم قوليه يابشدرديكه جمله اشلدرين
عاقبت مرجعى الله در بكاه در هرعمله مجازات ومكافات قيلور اكر خير واكر شر واكر صوق
واكر از ودخى اول كافرلره ويرلركه يوتحمد قرآنى كندودن يلانذر كوكدن ايمز رسول الله صلى
تعالى عليه وسلم انى اشيدوب قنى مشقت كورب كوكلى طارلدى حق تعالى انك كوكلنه استمالت بيورديكه
يامحمد هركيمكه انكار ايدب كافر اولسه انك كافر اولدوغى سنى غضبه برقصون الذى دونب كلجك
يرلرى برزون بكاه در انلره كه اشلدرلر قوبن انى جمع ايدب صقلشهم يارين قيامت كونيده انكار ايدرلر
جزا ايده رز تحقيق حق تعالى انلرك كوكللرنده كين بيلور اكا كزلو نسنه يوقدر اكر خير اكر شر وسنك
كوكللرده كى غم وغصه دخى بيلور انلرك كلامندن نه كه ديرلر بيلور انلرى دنيا
ايله متمتع ايتدك وايله وزكه فاسى قريبدر انلرى نصكره ديلدبلمز انلرى عذابه اوغراديرز كه
هركز سست اولميه ونجات بولميه لركفار اولمله رودخى بيوردىكم وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ
اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ يعنى حق تعالى بيوردىكه يامحمد يوكه كافرلره سوال ايدجك اولورسك كه يوكوكلرى
كم برندى وبويرلرى كم برندى البته ديرلركه الله برندى بيلورلركه صمدى نسنه برقطره عاجز دردر
هله سن انلره اقرار ايدرلر نه الله تعالى حمد ايتكه انلره بوقدر اقرارلرى واريلكه بونلرك جوغى
انى تصديق ايتمزلركه برلركه كار ايتمزلر نه قدر مخلوق واريسه جميع حق تعالىنك ملكيدر بوكليسله ديرز

برنولرى اولدكونصكره محمد سين برساعتده كروخلق ايده رز اولكافرلره ويرلوكه قجن بواونسر
الله تعالى بيوردركه وكلدربكا جميعكز برقتى قوبرمق الاحوال برآدم برتمسى كبيدر بدر سنى الله تعالى
غنيدر بونلرك عبادتلرينزن حميددر كذوبلغا لدنكه اكا احد اولمز ودخى بيوردىكه وَلَوْ أَنَّ
مَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ بوايتك سبب
نزولى بوايدىكم كافرلردن دولرىكم بوقرآن بركلامدر بونلرك دوكمه سى وقطع اولمه سى يقيندر
تيز اولاكم بودوكمه حق تعالى بوايتى كوندرب بيوردىكه اكر بويرلرينزه كى قوالمغلر قلم اولسه ويدكز
مركب اولسه الله تعالىنك علمى يازسه بوقلملر كلى قطع اولوب ومركبلر دوكنيدى حق تعالىنك علمى
دوكنيدى بوسيمه ويرلرى عملدن ازاجق عملدركه حق تعالى قتنه واردر يعنى الله تعالىنك قتنه كى
عملدر نسبت اول عملدركه سيمه ويرلرى اول ايكى ازدر حق تعالى عزيزدر غالبدركافرلرى انتقام اتمكله
وحكيمدر اولمه حكم ايدوكه كذوبلرك علمنك غايتى يوقدر بوخلقك علمنك نهايتى واردر ودخى
ابى بن خلف واسدك ايكى اوغلى منبيه ايله نبيد ديرلوديكه الله تعالى برى طرداوزره برندى
نطفه وعلقه دن كبرو منفعه قلدى انزن بواعضالرى برادب برلو برنجه دوزدى بوكليسله
ديركه برنولرى اولدكرنصكره برساعتده كروخلق ايده رز ديرلوبوقجن اولمز حق تعالى بيوردى
وكلدربكا جملكزى برتمق دخى قوبرمق الابرآدم برا تمسى كبيدر حق تعالى سميعدر بونلرك نه ديدكلرين
اشيدر بصيردر نه اشلدكلرين كورر بيلور هركسك عملنه كوره جزالرين قيلور ودخى بيوردىكه
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي

اولہ واولنی کرک زیرا مومن اولنلر یوایکی خصلتدن خالی اولمیوب کہ کاہی مخنت مصائب ترک اضطی یوایکی
خصلتدر کہ بلا وفتنہ صبر ایدجی اولہ ونعمت وفتنہ شکر ایدجی اولہ پس مجموعکم بونلرلہ اولکیدہ ایکن
طاغلر کبی موج کاوب بربری اردنجہ قیلمہ ودوردت طرفدن قرا اولنی بوروسہ اخلاصیلہ توجہ ایدوب
دعا ایلیوب یلوارلر فجنکم برالنہ نرحم ایلیوب قرویہ چقاردہ وزسلامت اولوب قرارطوتہ لرکودرسن
اندن بعضیسی ایمانہ کاوب صدق اوزرہ طورر وبعضیسی عہدین ترک ایدوب انکار ایدر عہدنی
صحرالاہر کسکم عہدنی صمت غایت قباحت اوزرہ درحق تعالینک نعمتہ ناکفر اولمغی کندویہ عادت
طوتمشدر ودفی یوردی یاایہا الناس اتقوا ربکم واخشوا یوما لایجزی والد عن ولدہ
ولامولود ہو جاز عن والدہ شیئا ان وعد اللہ حق فلا تغرنکم الحیوۃ الدنیا ولا
یغرنکم باللہ الغرور یعنی ای مکہ کافرلری قورقمق ربکمزدن سزی انواع نعمتلرلہ بسلدی اکا
ایمان کتوروب امرینہ مطیع اولمق ودفی اولکونک عذابندن قورقمق کہ ہیچ برانا اوغلنہ منفعت
قیلیوب اوزرینہ کہ حتی عفو ایتمکہ چارہ سی اولیہ واوغل دفی انا سی اوزرینہ کی حتی عفو ایتمہ ہرہری
کندوتعیین خلاص ایتمک اردنجہ اولہ بودیدوکمز حاصدرکفار حقندہ اما مومنلر بربرینہ منفعت
قیلرلر شفاعت وجہلہ بدرستی اللہ تعالینک وعدہ سی حقدرہرکمزکا خلاف یوقدر پس سزی
بودنیا مغرور قیلمسونکم لزندن یکا کولکمز دولاندوروہ سز آخرتی ترک ایدیب عمالر قیلمغی قیاس
سعیکمز ذہب دنیایہ اولہ ودفی شیطان سیزی غرورہ براغوب اللہ تعالینک کرمی برلہ الوامسونکم
یارین محرومالردن اولہ سز ودفی یوردیکہ ان اللہ عندہ علم الساعۃ وینزل الغیث ویعلم
ما فی الارحام وما تدری نفس ماذا تکسب غدا وما تدری نفس بای ارض تموت ان اللہ

الی اجل مسمی وان اللہ بما تعملون خبیر ذلک بان اللہ ہو الحق وانما یدعون من دونہ الباطل وان اللہ ہو العلی الکبیر یعنی حق تعالی بوردیکہ یاالحمدایت اولیزم قدرتمزانکار ایدنلرہ
کورمزمیسزکہ حق تعالی بوکیجہ لری نقصان ایدوب کوندوزی زیادہ ایدر وکوندوزی نقصان ایدوب کیجہ
زیادہ ایدر وانک بعض ساعاتن قصاد رقدرتیلہ نہ دیلرسہ اشلر ودفی آیلہ کنشی آدم اوغلنلری
مصالحلرینجون مطیع قیلمشدر دخلق اولنلرندن برو فلکلرینہ کیجہ کوندوز ویرمیوب دوراید رکہ
انلرک سیرینہ واکسوب ارتمسنہ بونجہ سرلر وحکمتلر وار درکہ عاقللرانی وصف اتمکدہ عاجز
قالمشلر سیر ایدرلر بوبوضع اوزرہ تا اکادکین اجلی مسمی لری تمام اولہ کہ قیامتدہ بدرستی حق
سزلرنہ اشلدکلرینکزی بیورر بوذکر اولنلرن مصنوعات بونلرن اوترودرکہ نظر ایدیب انکلیوب
بلدکم حق تعالی حمدرومعبود مطلقدر انلرن غیری معبود طوتوب طپدقلری کل باطلدرکہ
بومصنوعاتہ انلرک اقدارلری یوقدروانلرہ دنیادہ آخرتدہ منفعتلری اولمق دکلدرپس اولیلہ
بلدکہ مرتبہ سی بوجہ اولوپادشاہ اولدرکہ تعظیم وحمد اکا دربوندقصکزہ بیوردی الم ترا ان
الفلک تجری فی البحر بنعمت اللہ لیریکم من اٰیاتہ ان فی ذلک لاٰیات لکل صبار شکور
واذا غشیہم موج کالظلل دعوا اللہ مخلصین لہ الدین فلما نجیہم الی البر فمنہم
مقتصد وما یجحد باٰیاتنا الا کل ختار کفور یعنی حق تعالی بوردیکہ یاالحمداول منکرانلرہ
ایتکہ کورمزمیسزحق تعالینک قدرتنی اول کیملری نجہ بوروددرکہ بحرلرہ کندوحیلہ فلوتن
منفعتلرندن اوترواولکلرہ وحدانیتی علامتن بیان قیلہ بدرستی اول عجایبلری کورورسزجملہ سی
انلرک تدبیرلرہ رحمسزکم حق تعالینک امری اوزرہ اکادایرشمش بلالرہ صبر ایدوب نعمتلرینہ شکر ایدجی

عليهم خبيرا مقاتل ايدوب آيت ولديدن عرحضنده نازل اولدى برية اهلندن ايدى بركون كلوب
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ديكه يارسول الله بنوم ولا يخرمحطلق اولدى خبر ويركه نه وقت
يعقوب يعاروده وفى عودتى حامله اليقوده قرفنى ويا اركك مى طوغار بن نه يرده طوغدرمه يرده اولورم
وفى بن بوكون نه اشلدم يارين نه اسلديم روقيامت كونى نه وقدر خبر ويردى حق تعالا بو آيتى
انذرب خبر ويرديكه بدرسنى قيامت نه وقت قوبجغنك على الله تعالا قتنده ور وفى يعقوب يعقوب من
انك حكمنه دير نه وقت ديمه يعقوب ور وفى انا لرك ارحامنه ارميدر قزميدر الله تعالا بيلور
وفى هر نفس يارين نه اشلر اولديغور وهر كشى نه يرده اولجكدر اولديغور نكم عمر رض روايت ايدر
رسول الله دن نبيك مفتاحلرى بشدر بلمز اول شى الا الله بيلور ردى وفى بوايتى اوقو
دى بلدر ديكه مغيبات خمسه دير كلرى بوايدر وفى عايشه رض ديكه هركمسه كه سكا خبر ورب
ديه كه يارين نه اولور بن بيلورم بلكل كه تحقيق اول كشى يلان سويلدى بوايت شريفه حكميله پس
بس بو مغيبات خمسه دن هيچ بركمسه بلمز مكر كه حق سبحانه وتعالى اكا انى بلدرمش اولنه

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ وَثَلٰثُونَ اٰيَةً بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الٓمّٓ تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ لَا رَيْبَ فِيْهِ مِنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَّبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّآ اَتٰىهُمْ مِّنْ نَّذِيْرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُوْنَ يعنى حق تعالا قسم ايدوب بوردىكه
بنم الهيتم ولطفم وبجدم حقنجون بن بيلورمكه بو سوره انذر لشدر جبرائيل ايله رسولم محمد كه
بو منزل ايدوكه هيچ كمان يوقدر الرك قتنده كه مؤمن مصدقلردن دولكه بوقرآن انذر لشدر
عالمرك ربندن لما يؤن اهل قريش انكار ايدوب ديلركه محمد بوفى كذبدن دوزر حق تعالا

انذرى تكذيب ايدوب بوردىكه يعنى اهل مكه ديرلرسيكه اول محمد بوفى كذبدن دوازر محمد بوفى
كذبدن دوزمز بلكم بوقرآن صدركم سنك ديكدن سكا اندن دولرى تاكه يا محمد سن انذار
ايدوب قورقوزه سن بومكه قومنى سنك عصركده بوقريشه كذبدن برقورقودوجى كلدى بوندن
سندن اول دور برنذير دخى مشاهده قلدلر ليكن بوندن اول دوكيده سندن اولكى پيغمبر لركلوب
انذار ايدلر متابعت ايدن سعادت بولدى مخالفت ايدن شقى اولوب ايدى هلاك اولدى
سن دخى بوندن انذار ايت اولكه بوندن دخى ضلالتدن هدايت بولنه جقالر ودخى بوردىكه اللّٰهُ
الَّذِىْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِىْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِّنْ
دُوْنِهٖ مِنْ وَّلِىٍّ وَّلَا شَفِيْعٍ اَفَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ يعنى سيزك معبودكز اول الله در كه كلرى
ويرلرى يرتدى دخى ايكسنك اراسنده نه وار ايسه انى يرتدى التى كونده قادر ايدوكه كوزاجوب
يومجه يراديدى ليكن قدرتنه انى بلدوردىكى اشارتدر عجله كلمز ديراهر اشكى ايومكله الحمد لله
جوغنك صوكنى بدامتدر بس چون حق تعالا يرلرى كوكلرى وارالمدنى اولدرى يرتدى مستوى
اولدى عرش اوزره حكمله وغلبه وقهريله بيلوركم سيزك هيچ الله در غيرى دوستكز يوقدر
آخرتده سزه منفعتى اولمه واندن غيرى برشفاعت ايدجى يوقدر فرشتهلردن وغيريوكه سيزه
شفاعت قيلوب قورتره الله در اندن اولميچ فولدى سيزه كه بواوكدرله اوكدرمه سن اكا نجات بولنه
قورقوله سن ودخى بوردىكه يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ اِلَيْهِ فِىْ يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهٗٓ
اَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّوْنَ يعنى حق تعالا بوردقدرتى حكم ايدر كوكدن يرلره بوندن كلم فرشتهلر كونوب
بوخلقك مصالحندن اوتروكه اندن اول فرشتهلركه وصعود ايدوب كوكدن يكى چاربركون بوندن

انك مقداری دنیا کوبنله بیك یل قدر در زیرا بردن کوکه یتمز یلق یولدر اول مکلك آدب

چماسی سزك ساغشی کزله کون ایجنده بیك یلق مسافه اولور و دخی مورد یکم ذٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ

وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِن طِينٍ

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِن سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ

السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ بعنی اول اللهدر اولکه برلرك کوکاریت

مدبر در اولشی اولجی بیلور قولرك کزلو اشکاره افعالنی بیلور دنیاده مجاری اولان اموری

بیلور کعالم شهادتدر و آخرتده جاری اولجق اموری بیلور کعالم غیبدر قولرك منافعه قلمز

وملکنده عزیزدر و بر تدوخی خلقه رحیمدر دنیاده عام و آخرتده خاص و دخی اول اللهدر اولکم

هر بر تدوخی نسنه یی بر تمق کرك ایدوکن بیلور علم و ارادت اوزره یرادر لمار بر تمکله ابتدا قلدی

آدمی بالجمله دن سکره انك نسلنی بر تدی نطفه دنکه انسان دن سیر توب چقار انك نطفه دن انسانی

کوکسنده کی برضعیف صودر پس اول آدمی یرادوب اعضاسنی بر لو بر نجه دوزدی یرادنه دخی روحدن

انکا اوردی وجوده کتوردی بو نجه حکمتلر و اسرار ظهوره کتوردی اندن دونب انك ذریتنه بمور

دیکه الله تعالی سزی یرادب انشدر قولق ویردی کورکون ویردی دخی فراستلو کوکل ویردی لاکن

سزك شکر یکز از در اول منعم کم سزه بو انعامدری قادری کم انی بر لو یوب مطیع اوله سز کوزکز قولاغکز

انك طاعتنه صرف ایده سز و کوکلکز انك عظمتین ذکر ایده معرفت حاصل قیله سز و دخی بیوردی

وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ قُلْ يَتَوَفَّاكُم

مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ يعنی اول بعثه منکر اولنلر دد لرکم بر یره یرادنه بور سز

اولوب چوروب طپراق اولدقدن صکره کوکیدن یرادیلوب وجوده کلسلر دیو بر آمر یعنی دخی

بیوردی بو نسنه اولاجاغنه کمان یوقدر بیکم یوندن اول بعثه انکار ایدرلر یا محمد سن اولکا قوله اینکم

ملك الموت سزی جانکزی قبض ایدر اول سزك اوزیکزه موکلدر که هیچ بر یکزی اولدرمدن قومان

اندن صکره دونب رکزون بکا وار سرسن کیرودری اولوب تا که قلدوغکز عملکزك سزه جزا سین قیله

وه دخی بیوردیکه وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا

نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ یعنی حق تعالی بیوردی یا محمد اول مشرکلری سن کوردك قیامت کونده

انلرك قنی حالتده نجه ایدیکك که باشلرینی جماندن اشغه یره اغوب خالقلری اوکنده طورب

دیسر لرکه ای یروردیمز کوز و مزله بونی کوردك بزه نه قلدك کرك اندوکن بلدك و سنك امرلرك اطوب

مطیع اولدق دونه دیرنی کروده نیایه وارب صالح عملر اشلیلم که بزه نفعی یعنی بلدك که حساب

وصراط و ترازو وار یره وقتی انلره انذار یدیکه انلره منفعتی اولمز و دخی بیوردیکه وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

یعنی اکر بز دلسوزکلی شخصه هدایت یولن کوستریوردك لیکن بزم قولمز سبقت ایتدی علم

ازلیده که البته جهنمی حولدورا و زآدم اوغلندن و جنیلدن وکافرلرایله بعضیی هدایت

یولوب جنته واردی بعضی شقاوت برله طاموبه واردی بوعدلدر عدل ایتمك پادشاهه

روادر پس بو اهل نار طاموبه کیره لرطاموخزنه دارلری دیه لرکه امدی طادك اولغدا

بزی اندن اوتروکم سز بوندری انکار ایدوب عمل قلمغی ترك ایتدیکز طادك امدی بو مخلد عذابلم

انك نهايتي قوت شوبزدن اوتروكه اللهم شريك كوروب بعنه انكار ايدكزن ودخي بويوديكه
إِنَّمَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ يعني حقيقتا
بيوردبكم تحقيق برزمرايا تمزه وعدايمزه شولرتصديق ايدب اينانرلركم بجن اول ايا تمزله انمزه وعظ
ايدوب اول عذابدن انمزه اكديرسلر تكريدن قورقوب يوزلرين سجده يه اودرلر اول مولايه تسبيح
ايدب ثنا قيلودرلر اول كافرلركي تكبرلك ايدوب سجده دن قچرلر وبجن بش وقت نماز
اذان اولنوب دعوت اولنسلر مطيع اولوب واردرلر انى شوقله اوايدرلر دخي ايراق يردن
جماعتله نماز قيلمق ايچون مسجده واردرلر اخشام نمازين قيلوب اولرينه كتمزلر پس يتسو نمازيت
جماعتله قلمدن فوت اولمه ديو قورقرلر مسجده اخشملين يتسوراسين احيا ايدرلر تكم انس بن مالك
رضي الله عنه بيورمشدر دون نمازي اول ايكي وقت اراسنده نمازله احيا ايتمكدر وبعضيلر ديدركم
دون نمازي اولدركه يتسو نمازيله ارته نمازين جماعتله قيلدقدن صكره بيوردوغي كه يا نارينى ايراق
ايدر ياندقلري يردن مولا لرينه عبادت قيلورلر ودعا ايدرلر انك عذابندن قورقمجي
اولوب ورحمتندن اوموجي اولوب ويزدخي انمزه رزق ايدب ويروكزمالدن يزعمزلرمزدن
تطوع صدقه ايدرلر پس بونلرك ثوابلرين بيان ايدب بيوردكه هيچ بوصفتله مذكور اولان
صفتلرك برى سى بلركه بن انكجون نارحاضرلدم شول تسلردنكه كوريجك نفس اف
كوزلرى شاد اولوب سوينورلر ابن عباسه سؤال ايدلر انكجون كزلر اولان نه نسلردر

بيوردبكه جنات عدن اجنه كزلر نسلردركه انلرك مقامندن يوقريدر بوكليمه عوسندن
انمزه اول عمل جزاسى كه اشدلر ودخي بيوردبكه أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ
أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ وَأَمَّا
الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ
ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ
الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ بو آيتك سبب نزولى بو ايدركم على ابن طالبله وليد بن عقبه
اراسنده كلام جارى اولدى وليد عليه ودكه من نسنه ايله بكا تفاخر ايدرسك والله
بنم سكوم وجى سنان سكوكدن يرامزدر دخي كلام ايتمكده بنم دلم واسعدر لشكر ايچنده
طورم كوزلرمه طلوكورونم على رضي بيوردبكه ساكت اول سن برفاسق سن پس حق تعالى
بو ايتى انزول ايدوب بيوردى شول كمسه كم مؤمن اوله فاسق كبي بميدر الله قتنده قصدلك
برابر دكلدر امّا انلركه ايمان كتوروب كركلو عمل اشدلر انلرك نزول ايدجك مكانلرى
جنتلر اولسون امّا انلركم الله تعالى عاصى اولدلر توبه ايدب دونمدلر انلرك وارمه جق
يرلرى جهنم در هركزكم قصد ايده لر آتشدن دونوب چيقه لر كيرودوندورلدوقده
ايچنه يعني قچنكم جهنم كوكريوب قينايوب طاشوب يوقاروقبودن يكا آته بونلر
اميد ايده لركه چقوب قورتوله لر طامو زبانيلرى اودن چوملقلرله قرشوارلر
تاكم كيروادك قعرنه اينه لر دائم حالدرى بوا وله اول زبانيلرانمزه ديه لركه طادك
اول دن عذابدر بنكم سيزه دنياده خبر ويرجك انى يلاندريكز حق تعالى بيوردرعزم جلالم

هلاك لكنده چوق عبر تمر وارير ونده نه اولديكم انى اشيدوب عبريت ايديلو كونلمز لردخى
بيور ديكم اولم يروا انا نسوق الماء الى الارض الجرز فنخرج به زرعا تاكل منه انعامهم
وانفسهم افلا يبصرون يعنى برانلرك اول قوروب قالمش برلرنه كه هيچ براوت كوكر
يوق بولدقلرى يغمور لرسوروب انده يغدرمدمجه اوتلرى واكنلرين بتوروز تاكه انلك اوتمرندن
حيوانلرى يه لر واول بنى دانمزمون كنده ولريه لر اشبو عجايب قدرتلرى كورمزلرمى كه مولا لرينى
اكاكه منعم ومطيع اولدروخى بيوردى كه ويقولون متى هذا الفتح ان كنتم صادقين قل يوم
الفتح لا ينفع الذين كفروا ايمانهم ولا هم ينظرون فاعرض عنهم وانتظر انهم
منتظرون يعنى فتح بيوردى كه يا محمد بوكافرلر سكا صورلركه قيامت كونيكه بعث وقصاص كونيكه
نه وقت اولير اكربود يدوكلك كوجك ايسه بن خبر ويرمايه لم ايت سن انده يا محمد اول بعث
كونيدر انكا كافر اولن كسلرك اولوقت ايمانلرندن منفعت اولسى دكل امتاكلى روايتده مراد
يوندن مكه فتحدر اصحاب مكه اوتوروب برير يله بومكه رسول الله فتح اولونجه سن سويلشردى بنى
خزيمه قبيله سندن انده برقوم واريدى استهزا ايله ديرلردى كه بوسزك فتحكزنه وقت اولسردكه
اولاديوزعم ايدرسن متى فتح بوايتى انده وب خبر ويردى كه اول خزيمه قومى ديرلركه يا محمد اصحابى
اكر ديرلرسه كه بويديوكلك كوجكسكز خبر ويرك كم اول فتحكزنه وقت اولير امدى خبر ويرايت
يا محمد كه اول فتح كونده اول كافرلرك ايمانلرينك اولمدن قورتلمه فايده سى اولمق دكل ودخى
لفكدن انده امان اولير دكل قويوندى اعراض يا محمد منتظر اول يونلرك قتلنه كه اول مكه فتح اولنجه
دكين سكم انلرسنك هلاكلرى كنه منتظر اولوب كوزطوب انتظار ايدرلر جابردن رضم روايتده

حتى يرانه ويسلكه سبل عذابلردن طاندوريرز فحطلق قرلق وقحط الله ديه لمك كبى
اول اولوعذابلردن غيركم اودعذابيدرتا اولكه توبه قيلوب يزدن يكادونه لرو دخى بيور
ومن اظلم ممن ذكر بايات ربه ثم اعرض عنها انا من المجرمين منتقمون ولقد اتينا
موسى الكتاب فلا تكن فى مرية من لقائه وجعلناه هدى لبنى اسرايل وجعلنا
منهم ائمة يهدون بامرنا لما صبروا وكانوا بايتنا يوقنون يعنى كندراندن ظالمراق
كم بزم اندوردوكمز قرآنله اكا وعظ ايدب بزم قورقمزوعذابلريزه اكدوره لرانى اشيدوب
انكله عمل ايتمكدن اعراض ايليه تحقيق بزاول اعراض ايدن مشركلرى انتقام ايدوب طوتسرز دخى
تحقيق يا محمد بزموسايه توريت ويردك سندنده شكاك اولماسونكه موسايه ليله ملاقات اولنمش
سن يعنى معراجده برقاچ دفعه يولشدى ودخى بزتورينى بنى اسرائله بيان قلدق طريق هدا
يته موسايى هادى قلدق انكله بنى اسرائلى طريق ضلالتدن هدايته ارشاد قلدق وبنى اسرائيلدن
دخى بعضيسنى خير قايدلر قلدق كه خلقى بزم يولمزه دعوت قيلورلر بزم امرمزله شوندن
اوترو كه لر صبر ايلدلر ودينلرى اوزره جفالر چكدلر ديه بنى ترك ايتدلر موسايه ويردوكمز
علامتلره يقينلرى محكم ايدب كمانه كلدلر ودخى بيوردى كه ان ربك هو يفصل بينهم يوم
القيمة فيما كانوا فيه يختلفون اولم يهد لهم كم اهلكنا من قبلهم من القرون
يمشون فى مساكنهم ان فى ذلك لايات افلا يسمعون يعنى تحقيق يا محمد سنك رب
حكم ايليه قيامت كونده يونلرك اراسنده شول دينده اختلاف ايدب اينانمدقلرى بونلره
بيان ايدب خبر ويرمديمكى يونلر وارديلر لنرك يورتلرينده اوغريوب كجرلر بردستى اولرك

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورد یکه هر کیمسه کم کیمزده نبارك و بوسجانه سورن اوقسه قدری احزاب

سُورَةُ الاعراب نك وسبعون ايه بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها النبي اتق الله ولا تطع الكافرين والمنافقين ان الله كان عليما حكيما بو ايك سبب
نزولی بو ايديكم ابو سفيان وعكرمه وابی الاعور احد غزاسنده هزيمت بولدقلرنده نصكره مدينه يه كلدلر
كجه كن عبد الله بن سرح وطعمه بن ابی رق منافقلردن ايدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمه كلديلر دديلر كه
يا محمد كل بزم الهلريزی دله كتورمه انلره طيلمه انلردن آخرنده شفاعت واردر بزدخی سنی رب كلم
قويالم نه كوسه ايت بوسوز رسول الله قتی كوچ كلدی عرض دستور ديلديكه بونلری اولدوره رسول الله
ميل ايتديكم نقض عهد ايدب دستور ويرمه بو آيت كريمه نزول ايدجك دديكه بونلره امان ويرمشم
شمدی نقض اولمز اولدر مكه دستور ويرميوب مدينه دن سوردیلر يعنی قتی بورديكه يا محمد قورقمه
نكزيدن تقوی اوزره ثابت اول كافرلر ومنافقلره سوزنه مطيع اولمه وقلدوغك عهدی كيدوتمه انكه
سنكله انلرك اراسنده مدت وار تامدت تمام اولنجه پس قتی حكيمدر نهی ايدر عهد بوزمقدن وحكم ايدر
عهده وفا قلمغه دخی علمدر بيورديكه بونلرك اوزرنجه اولمله رو دخی بورديكه واتبع ما يوحى اليك
من ربك ان الله كان بما تعملون خبيرا وتوكل على الله وكفى بالله وكيلا يعنی قتی بورديكه
يا محمد متابعت قل طوت حكمنی اولقرانك كه ربكدن سكا وحی اولونيور ربدرستی قتی سزك
نه اشلدوكزی بيورا ولكافرلرك سوزلرينه طارملمه اللهه اعتماد قيلوب اينكی اكا امر ايله كه الله قتی
سكا حافظ وناصر پتر ودخی بورديكه ما جعل الله لرجل من قلبين في جوفه وما جعل ازواجكم
اللائی تظاهرون منهن امهاتكم وما جعل ادعياءكم ابناءكم ذلكم قولكم بافواهكم والله

يقول

يقول الحق وهو يهدی السبيل بو آيت دخی حميد بن مسلم حكايه ايدر كه ابو سفيان اول اوردیله اول غابت شدتوكی
صباحی دخی خبر بوله قولاغزايوب دلالت ايدجكدی اما مسلمانه دشمن ايدی دير ديكم بنم ايكی كوكلم
وار بری محمد كوكلدن زبركدرنه اشيدرم حفظ ايدرم مكه كافرلری انی اشيدوب كرجك ضعف
دی اكا دكينك بدر غزاسنده چاری صندی رسول الله غالب اولوب اول اباعمر يانه تجری
برنفلنی الله بری ياغنده شول حال ايله كلوب ابو سفيانه ايرشدی كذوحالدن خبری يوق ايدی
ابو سفيان اكا صورديكه نجون بونفلينك بری الكده بری ياغنكه اول ديديكه يا ابا سفيان بدر
دن اكا دكينكه بلدرم بنم خبرم يوقدر ياغنه نعلين وارمی يوقمی اولوقت بلدركه اول ايكی كوكلم وار
ديدوكی بلان ايمش پس حق تعالی بو آيتی انذرب بيورديكه برقوزه ايكی كوكل تجدی معلوم اولديكه بر
كشيده ايكی كوكل اولمق محالدر ودخی جاهليتده بركسه عورتيله ظهار ايتسه ديسكه سن بنم اوزريمه
انامز ارقه سی كبی سن اول عوتم باين طلاق اولورسن وخلاصه ودخی ايدردی چونكه سنك
اوزريكزه ابتداء اسلامده دخی برزمان حكم بونلك اوزره اولدی انذكر حق تعالی بو آيتی انذوب
انی باطل قلدی بيوردیكه سيزه انا قلدمی اول عورتلريكه سز انكله ظهار ايتدكزه حرمتی سزه كفارتی
ويرنجه دربونلك مفصلی بجادله سوره سنده در ودخی زيد بن حارثه رسول صلی الله عليه وسلم
اوغل ايدنمشدی بو برآيت حق تعالی اوحكم ظاهر قلدی برسی بوكی بركشيده ايكی كوكل اولمز برسی دخی
عورتيله ظهار ايتسه انك انا سی اولمز برسی دخی بركشينك اوغلی غيريه اوغل كبی اولمز اندن ميراث يمز
اوغل ايدندوكی نك عورتن باوقوندا شين ويا قرنداشين ويا قرن الور حق تعالی حتی بيان ايدب سيزه بيورديكه
نسب اولمايجق نسبه محمدن نسبت قليه سز سزی الله طريقنه دلالت قيلور عرصی كذوانا لريه نسبت قيلمه سز

283

ودخی بیورديکه ادعوهم لابائهم هو اقسط عند الله فان لم تعلموا ابائهم فاخوانکم
فی الدین ومواليکم وليس عليکم جناح فيما اخطاتم به ولکن ما تعمدت قلوبکم وکان الله
غفورا رحيما يعنی اول زيدبن حارث ويلدقزی حديجه نک تولیدی انی رسول الله بيشلدی رسول الله
انی ازاد ايدنوب اوغل ايدندی خلق ديرلردی زيد محمد اوغليدر حق تعالی ايتی اندوب بيوردیکه هر
کيمسه يی کندوانا اوغلينه نسبت ايدنک زيدبن حارث ديدنک زيدبن محمد ديمنک که الله تعالی قتنده بوقيدن
رقدرا کرانمدن اما الدين بلزسنکز که اکا نسبت ايده سنز اول سزنک دينی قرداشکزدر اکا عبدالله ديدنک
ياخود عبدالرحمن ديدنک ودخی سزنک اول مولاکزدر قلانلنک دخی مولی سيدر ديدنک يعنی خذيفه نک سالم
اولوبر قولی وارايدی ازاد ايدوب اوغل ايدندی اکا دخی خلق سالم بن خذيفه ديرلردی چون بو آيت
نازل اولدی اول سالم دخی مولايی خذيفه ديوآد ويردلر ودخی حق تعالی بيوريکه اول نسيانله خطالر
نسبت قلدوغفرون انالرندن غيريه سهو اندکناه اولمز زيرادلکزاوزره اول عادت طوتمشدر
اکسوزن يمنجاری اولورليکن کناه اندرکم قصدايله ديه سوزنهی اولدقدنصکره زيرا حق تعالی
قولنرندن نسيان واکراه ايله اولان نسنلری عفو ايتمشدر غفورد رخطالری برلغر رحيمدر
کناهدن رجوع ايدنلری اسرکرودخی بيوريکه النبی اولی بالمؤمنين من انفسهم وازواجه
امهاتهم واولوا الارحام بعضهم اولی ببعض فی کتاب الله من المؤمنين والمهاجرين
الا ان تفعلوا الی اوليائکم معروفا کان ذلک فی الکتاب مسطورا حق تعالی بيوريکه
پيغمبر شفقتلو رقدر مؤمنلره ومؤمنلر کندولرنه شفقت ايتدوکندولر پيغمبرک فکر ورايی
يکرکدر مؤمنلر ايچون مؤمنلرک کندورايلرندن پيغمبرک بيوردقی يکرکدرکم مؤمنلر اوزن

نافزاولمز بودکل کم کندوحکملرندن پيغمبره کجوره لردخی رسولنک خاتونلری مؤمنلره شول انا
لری کبيردکه کم انلری نکاحلمق روادکل پيغمبر دنصکره ودخی حق تعالی بيوردیکه قرابت ايتمکلری
يعضيسی بعضيسندن اولیدر ميراث يمکده يونک سبب تولی بوايدیکم شول مؤمنلرکم هجرت ايدوب
رسول الله ايله بيله کلمشلر ايدی لکن انلردن بری فوت اولسه مهاجرلردن بيله يولنان ورثه لری
ميراث بيرمزدی اولورثه که هجرت ايدوب بيله کلمدی مکه قالدی انکا ميراث ويرمزلردی دخی رسول الله
ايکی کشی بری بيله قريش قبيلهسندن لکن انلردن بری فوت اولسه اول قلان انلرک ترکه سين ميراث بردی
کندوعصبه لرينه ويرمزدی حق تعالی بوآيتله منسوخ قلدی تاکه ميراث يمک ايمانله وقرابتله اولدی کرک
مهاجر کرک انصار اولسون جونکم بر مؤمن ورثه سی قالمه ميراث انوکدر
کرک هجرتسز اولسون کرک اقسون ودخی قرابت وار لکن قرداش اوقوانلری بربرندن ميراث بمزلر
مکر اول دوستلرينه ثلث مالدن وصيت قيله احسان يونندن اشبو نجلرين يازلمشدر قرآن ايجنده که
ميراث ايمانله وقرابتله در هجرتله دکل حکم کرکه ورثه کافر اولمه نفذ رقريب دخی اولورسه ميراث بخرودخی
بيوريکه وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ
مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا يعنی ذکرايله يامحمد انيکم پيغمبرلرندن جمله سندن محکم عهد الدق بونک اوزرينه که
الله عبادت ايدوب وبوخلقی الله عبادتنه دعوت قيله ودخی صولک کلان پيغمبراولنيچه کلان
پيغمبرلری تصديق قيله واولک کلان دخی صوکرکی کلجک پيغمبرلری اول قومه من تولیوب خبرويرمز
تاکه کلوب دعوت قلدوغی وقت انکا راتبه لرواکرلدکدن نصکره انکا راتسه اندم هلاک واجب اولمه

284

بو ایته رسولك فضیلتنه دلیل وارکم اولاجمیعی سیغه برله ذکر ایدر کدنصکره کروانی ذکر ایلدی
دیکه انلرك کلمسندن عهد الدق وسندن دخی عهد الدق بولندقصکره نوحدن وابراهیمدن وموسا
دن ومریم اوغلی عیسادن دخی عهد الدق بولندکصکره بشارت ایله کلدکلرینك صفتلری بیان ایله
کلدکدنصکره بوعهد لرانلردن اوتوردوکم حق تعالی بارین سوآل ایله اول مرسللردنکه عهدلرینه وفا قلوب تبلیغ
رسالت قلدکلرمی واهل دعوته سوآل اولنکم داعیلرینه اجابت قلدکلرمی یوقسه یوق پس الله تعالی رب
حاضر قلدکلری اول رسولاری تکذیب ایدنلرایچون انواع عذابلریکه زیاده موجب رود دخی بوردیکه حق
یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اذْکُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَیْکُمْ إِذْ جَاءَتْکُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَیْهِمْ رِیحًا
وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَکَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِیرًا یعنی حق تعالی بوردیکه ای انلرکه ایمان کتوروب
تصدیق ایدکلرکه اکر اللهتعالینك نعمتنی شکرینه مشغول اولك سولوقتکه اول احزاب عرب جمع
اولوب کلدکلرمیزنی خندق ایچنده حصر ایدکلرحقنده مجاکز بوغیدی برانلرك اوزرینه صبا یلکی صوله
قلدق دخی لشکرکونددوك کم انلری کورمدیکز فرشته لشکری ایدی هیچ انلردخی معاملهلرینه قلدیلر
صوق یلی کونددوك کلوب چادرلرینك وطوارلرینك قازقلرین قوپاردی چادرلرین ایپلرین
کسدی وادلرین سویندردی چوملکلرین باش اشغه اقتردی انلری اورکوب بیانه طاغلری
دورت یانلرینی فرشته لرك تکبیرلری اوازی چوغلری هرقبیلهنك اولولری دیرديکه یا فلانی
اوغلی بکاکل ایرش چون برمقداری برینه جمع اولوب دولکم برنه هلاکلك کلدی قورتلق طلب ایدك
حق تعالی انلرك دوونلرینه قورقوالقا ایلدی هیچ بری معاملهلرینه منهزم اولوب طاغلره الله
سزك نه قلدوغکزی کورمیوب انلرك کوره انلك جزاسین ویررود دخی بوردیکه إِذْ جَاءُوکُمْ مِنْ فَوْقِکُمْ
وَمِنْ

وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْکُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا
هُنَالِکَ ابْتُلِیَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِیدًا یعنی حق تعالی بوردیکه جونکه اول معرکه کارسیده
کلدی دره اوزینکه اول طلحه ابن خویلد درومشرق قبلهدن مالك بن عوف وقریظه یهودیلری
ودخی بعضیسی کلدی دره ایچندن مغرب قبلهدن که اول ابواعور سلمی درو ابوسفیان ذرحون اول
منافقلرانی کورد لرقورقولرندن کوزلری دوندی یورکلری قوپدی اضطرابه دوشدلر اللهم
درلو درلو کمانلر ایتدیلر امیدلرین کسدلر رسول اللهه نصرت اولمقدن حق تعالی بوردی ای منافقلر
اولمه می ظن ایدکز که حق تعالی رسولی محمدی اقیمه بزاشبو نسنه یه انجون قلدقکه مؤمنلر بونکله ابتلی اولنه
اهل اخلاص کیمسه واهل نفاق کیمسه ظهوره کله وهربری حرکت کلوب احیاد قیله ودخی بوردیکه
وَإِذْ یَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِینَ فِی قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا یعنی
اول منافقلردرکه کوکللرینن مرض نفاق وارد کلدیلر یوالله رسول بن وعده قلدوغی الا
غرور درکه اورتاده حاصلی کورغرور دخی حق تعالی بوردیکه وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ یَا أَهْلَ
یَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَکُمْ فَارْجِعُوا وَیَسْتَأْذِنُ فَرِیقٌ مِنْهُمُ النَّبِیَّ یَقُولُونَ إِنَّ بُیُوتَنَا عَوْرَةٌ
وَمَا هِیَ بِعَوْرَةٍ إِنْ یُرِیدُونَ إِلَّا فِرَارًا وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَیْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ
لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا یَسِیرًا یعنی بومنافقلرجاعتی اولندردن برطائفه دولر مدینه
اهلنه که یا اهل یثرب سیزه بوندن طورمغه مکان یوق قاله وقتنده بولشکرله کیرومدینه یه دونك
ودخی انلردن برطوکی که بنوحارثه وبنی مسلمه درانلرك اولری مدینه نك برناحیه سنده ایدی کلوب
رسولدن دستور دیلیوب دولکم برفرا اولریمز دشمن طرفنده دراولریمزی حفظ ایدیجکمز مزبور قدر

اوغریدن حراتیدن ایچی دگولدر دشمنلرو برب یاغمالری ربایت ایدوب دخی تیغ انمرک
قلب لعینلرینه بو ایتدیغ خبر و برب یوردی یا محمد انمرسکا عذر ایدوب اولیرسکز خالد دخی
اولری خالدک دینه مومنلرسکز اولرینی الله تیغ حفظ ایدر بونلرک مرادی دکلدر دستور
ویلمکدن الاقال دن تجمر اکو مدینه یاقن اطرافندن بونلرک اوزرینه لشکر قوسلر انمر
کلوب بونلری شرکه وکفره دعوت قلسلر کلنسی انمره اجابت قلدیلر دی حبیب مدینه وه اکلیه لردی
الا ازساکن اولدردی تیز جك انمره اطاعت قیلدردی و دخی یوردیکه وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ
مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ
الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذًا لَا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا حق تیغا بیوردوکم قتی بونلرك عهدلریکه بوخندقدن
الروالله قلدلریکه الله دشمنلرینی یوزدندرمیلردی یاردن آخرته الله تیغا اولعهدی
نقض ایدندن سوآل ایدیسردیعنی قتیبه بوایدیکم رسول الله صلی الله تیغا علیه وسلم مکه ده ایدی
مدینه دن یتمش کشی چوب مکیه رسوله وارد یلر رسول الله دخی عقبه کیجه سی ایدیکه انلردن بکا
چقدی انلرکله مبایعت قیلوب عهد الدی انلر دخی بیعت ایتدیلر اندن دولوکه یارسول الله بزیملیه
رینلرایچون وسنلرایچون دخی نه شرط دیلرسك دیلر رسول الله بیوردی ریتم ایچون شرط
بوقی دیلرمکه اکا طبیعتمز اکا شرك کتورمیه سز و بنم ایچون شرطم بوردرکه کندونفسکزی واهل
اولادکزه ضدوغیکزی بکا دخی ضمان یاسز انلر دولرکه اکر بیدوکلك انسانیسی اولوسوز
بزه اجرنه اولور رسول الله بیوردیکه دنیاده الله دن نصرت آخرته جنت بولهسز انلر دخی
دولرکم بزبوعهدی قبول ایتدك بس حق تیغا بو آیتده ذکر ایتدوکی عهد بودرکه اکا وفا قلدیلر

حق تیغا

حق تیغا رسولنه بیوردیکه یا محمد ایت انلره که سیرة اولومدن یاخود قتلدن قچمق منفعت
ایدیسرد کلدر اکر قچمکزدخی سز بودنیاده تاخیر اولنوب تمتع ایتمز سز الا از ایدرسز
زیرا دنیا نك بقاسی ازدر ودخی بیوردی قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا
أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا یعنی ایت یا محمد
بونلره کم سزدن الله تعالینك بلا ترینی کمسنه قدرتی منع ایده تحکم حق تیغا سزه بلا
قلق دلسه یاخود نصرت قلق دلسه کم انی دفع ایده بلکه بلسونلر حقیقتا که انلرالههدن غیری
نصرت ایدیجی ومنع ایدیجی یوقدر ودخی بیوردیکه قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ
لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ
الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا
ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ
اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا یعنی حق تیغا تحقیق بیلورکم قتالدن منع ایدر
بجماری سزدن کدر ودخی دوستلرینه قرشلرینه دیلرکم کلوك بزدن یکا قوك بو
محمدی انکله بلکه حربه حاضر اولمك قورقوسزك اوزرینکه هلاك اولهسز قتاله ایدر
بونلر منافقلردن برجماعت ایدیکم رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحابندن اولرکم
انصاردندر انلرك منافقلردن قرشلری دوستلری واردر دولرکم دکلدر بو محمدك
اصحابیله الاباش بیمار دراکر بونلرات اولورسه دخی ابوسفیان بونلری اصحابیله بزلقمه
کبی یوتردی قوك بو محمدی برهلاك اولجق کشیدر تولدی بزه کم اندن اوترو کندونفسکزی

ابوسفیان الدن و اصحابنان قلبی الله دیلدن سن اکزیو دفعه اوزیکزه رخصت بولورسه
بریکزی دری قومز بس اول منافقلر دخی رسوله حرب وقتال ایتمکه کلورلردی الا ازکلورلردی
حق یقین مسلمانلره خبر ویریکه بومنافقلر سزه بوکلامی قیلدقلری سزك اوزیکزه شفقت یوندن
کم الله یولندن منع ایدرلر دخی بخالق یوندندرکم سزك اوزیکزه نسنه انفاق اعمال تخکم
بومنافقلره قال قورقوسی کلم یا محمد کورسن انریکه سندن یکا نظر ایدرلر قورقیلم کوزلرین
دوردت یکا دوراید ودرلر اوزینه اولم ایرشمش کبی که جان نزعنك شدتلری فی قیلمش اولم
قچنکم قال قورقوسی کیده مال غنیمت قسمت وقتی کلم دیلدرین اوزادب آجی اتی دیلملره سنی چکرلر
حریص یوندن یوندرکلی انلره درکم الله تعالیه تصدیقلری یوقدرسن الله تعالی انلرك عملاری
ثوابلرین اذن اوتروحبط ایدیکم یونی یولیله حق تعالیه زیاده اسانلر ودخی یوردی یحسبون
الاحزاب لم یذهبوا وان یات الاحزاب یودوا لو انهم بادون فی الاعراب یسئلون
عن انبائکم ولو کانوا فیکم ما قاتلوا الا قلیلا یعنی بومنافقلر اولیله ظن ایدرلرکیم
بولشکر احزاب عزیمت بولوب کیدرلر قورقوایجلرین تویله المشدرکم دیرلرکم بولشکر هنوز
مدینه کلرنده طولانوب کیدیسردکل تا مدینه نك طیرانغنی کلری دونغیله توزانجی
ودین اسلامی اصلیله قطع اتمیجی اکراول احزاب لشکری بردخی کروکلیدی بونلرك آزری
لری بولایدیکم عرب ایچندن چوب بردیه یه کیدرلردی بردیه عربلریله اولوب قرشو کلوب
کیدنلردن سیرك خبر یکزصوردب سزه واقع اولان زحمتی اشیده لردی سویندلردی
واکر سزك ایچوکزده اولسادی سزکله یله قتال ایدیسرلردکلری نه ازونه چوق اکرانسلر

دخی زیاده سمع یوستدن ایدرلردی جدله دکل ودخی بوردیکه لقد کان لکم فی رسول الله
اسوة حسنة لمن کان یرجو الله والیوم الاخر وذکر الله کثیرا ولما رای المومنون
الاحزاب قالوا هذا ما وعدنا الله ورسوله وصدق الله ورسوله وما زادهم
الا ایمانا وتسلیما یعنی یخچی سزه واجبدر رسول الله حقنده کم اول بنیه شروع ایدرسه اوده
یاوزده سزاکا کوزلك ایله متابعت قلم سزدن زیرا اول سزدن ایرو کیدجیدر حرب اوزره
کذوقفسنی سیرك بیلکزده قورپس کرکدرکه رسوله اقتدا ایده لرشول کسلرکم الله دن قورقه
قرلر وآخرت عقبه لرینی احتیاط ایدرلر والله ی چوق ذکر ایدرلر پس کرچك مومن انلردرکه
بخن اول احزابی کورد لرخندك کوننده دلرکه بواول نسنه در کم الله تعالی ورسولی بزه وعده
قلمشدر انلر وعده سنده صادق درلر مومنلر احزاب لشکرین وقتال کورنجه ارتور مدیرلا
اعتقاد ویقین ارتور دلرورسوله تواضع وبیوروغنه اطاعتلرین زیاده قلدرلر ودخی بیوردی
من المومنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه فمنهم من قضی نحبه ومنهم من
ینتظر وما بدلوا تبدیلا لیجزی الله الصادقین بصدقهم ویعذب المنافقین ان
شاء او یتوب علیهم ان الله کان غفورا رحیما یعنی الله مومنلرقولرین مدح ایدوب بوردیکه
مومنلردن ارلرواردرکم اول عقبه کیجه سی الله قلدقلری عهده وفا قیلوب اکردخی ملازم
اولورسوز قال ایله رزدیدلرامدی بعضیسی انلردن عهده اوزره دیه لوب شهید اولدلر
وبعضیلری دخی منتظر اولمشلردرکم اول عهده وفا قیلق اوزره کیده لراول عهدلرینی تبدیل
قیلدلرمحکم طوردلرپس حق تعالی اول مومنلره توفیق ویردیکم عهده اوزره وفا قیلدلرتاکه حق تعالی

خير عوضلرله نوبت روزى قيلم منافقلره دخى ويلرسه عذاب قيله ياخود انلره دخى توبه
قيلورلوسه حق تعالى توبه لرين قبول قيله كه تحقيق الله تعالى غفور ورحيم انلره دخى توبه قيلانى
رحمت دارسركاكا بيلوارنى ودخى بيورديكه وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا
خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا يعنى حق تعالى منع ايدب دوندردى
اول كافرلريكه مدينه اوزرينه كلدبلردى خندق كوننده غايت غضبيله دوندلركه مراد انلرينه
ايرمديلركم ظفر بولوب غنيمت اومرلردى ناميذ اولدلر حق تعالى مؤمنلره دن قتالى دفع ايلدى
انكلركم انلرك اوزرلرينه كوندردى ونصرت كوندردىكم انلرانى كورمزلردى الله تعالى
قويدرعزيزدر رحمتى غالبدركه مانعى يوقدر ودخى بيورديكه وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ
فَرِيقًا وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطَئُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا بو آيتلرك سبب نزولى بوايديكم بنى قريظه يهودىلرى نكرى رسولى ايله احد غزاسندن
صكره عهد ايدوب صوكره خندق كوننده عهدلرين صيوب احزابله رسول الله اوزرينه حربه
اتمكه كلدلرجون حق تعالى رسولنه نصرت ويردى احزاب طاغلدى رسول الله سعادت خانه نزينه
كلوب ديلديكه سلاحى اوزدنه قويه اولوقت جبريل امين كلوب ددى يارسول الله سلاحلرى
اخراج ايلمه كه رب العالمين امر ايلديكه قريظه اوزرينه واره سن رسول صلى الله تعالى عليه وسلم
اول آن چيقوب اصحابنه ندا قلديكه يا اصحابم انلرك بنى قريظه اوزرينه اولسوكم انلرى
بونده قيلسن الا بنى قريظه ده قيلمسن رسول الله صلى الله عليه وسلم رضوان الله ايدى اصحاب چيقوب رسول الله

ايله بولده كيدركن بنى عدى قبيله سندن مسلمانلردن بر آدمدن كلدلر سلاحلرينى بونلرك منتقل
اولوب طورديلر بونلردن دلركم سيزه كيم خبر قلديكه بنى قريظه كيده وزنالردخى دلركه وجيه
الكلبى خبر ويردى اول ايسه جبرائيل عم ايديكه انلرى صورتنده واروب انلره خبر ويرمش پس على رضى
جلدن ايلدوكلوب ايرشدى رسول اللهك سنجاغين قلعه اوكنه دكدى اول بنى قريظه قوجى
يرمالدار وشوكتلو ومتكبر قوم ايدلركه دن خوفلرى يوغيدى چون رسول اللهك علمن
كوردلر ورسول الله واصحابنه شتم ايدلرچون رسول الله ايرشدى على رضى الله عنه ددىكه يا
رسول الله بونلرك حرينى بكا اصرايله بن بونلرك كلله سويله شتم سيزلرايراق سوزلركم بوملعونلرك
عرزه سوزلرينى استماع ايتمه سن چون رسول الله قلعه قومنه يوردىلركم باخنز بايله ميمون
قردلرى كلوك اقدر قلمق حق تعالى حكمنه ورسولى حكمنه مطيع اولك چون بلدلركم بوصدا
رسول اللهك ددلركم يا محمد يا ابا القاسم سن فحش سويليوجى دكل ايدك شمدى نه اولديكم
بويله سويلرسن رسول الله بولبايه ددىكم وار بونلرك اوزرينه حجتك الكه بونلر سنك خلفا
لرگدر زيرا بنى قريظه اوس قبيله سى برله اندلشمشلرايدى وبولبايه دخى اوس قبيله سندن
ايدى بونلرك سويلشدى انلره دلركه يا بولبايه سن برزه ناصحسن نه بورديسين اكر صلح ايدر
سوزنه اولمه بولبايه برمغيله كندو بوينندن چكوب اشارت قلديكم جلكز بوغزلنور سن
بولبايه ايدر اول ساعتكم اشارت قلدم اول سوزى انلره فهم ايتدردم بلدمكه اللهه ورسولنه
خيانت قلمق دونب كلدم رسول الله بوردىكم يا بولبايه اللهه ورسولنه خاين اولدك بولبايه
ددىكم يارسول الله هرنه كم بوردرسك كرچكسن پس بولبايه ايتدوكنه پشيمان اولوب كندوكى

برجاعت سعدك يانده دوشوب يواردي بركه يا اباعمر اول بني قريظه [illegible] دكدر
انده احساندي برن انده قدر سويلدر سعد هيچ جواب ويرمدي كاكادك كم بني قريظه نك اوزي
كورندي اولوقت سعد ديكه بوكون اول كوندركه الله بولنده ملامت ايدبجيلرك هيچ ملا
مستدن قورقميم اول قوم بوكلامي اشيدوب بولنك انده هيچ ميلي يوق انجق ديوب دونوب
رسوله يقين كلدلر رسول الله چوره سنده اوطورنلره ديكم طورك سيدبكزه قارشو اروب
ايدبرك انصار قالقوب استقبال ايدوب ايندرديلر رسول الله بوردي كه يا اباعمر حكم ايله
بني قريظه يه نجم حكم ايدرسيك سعد دونوب اول يهود قومنه ديكه يا بني قريظه بنم حكمجه راضي
اولورميسنز ديدولركم راضيوز سعد ديي ايدي بوسوزوكزاوزرينه الله تعالينك عهد
ميثاقي بوزنوكزاوسونمي انلره ديلر اولسون پس توجه التفات رسول الله جانبنه قيلوب
ديكه ايدي بوزه اوتورنلر اوزرينه دخي عهد اويله اولسونكه بنم حكم اوزره راضي اولاسنز
بوسوزي سعد رسوله خطاب ايدوب ياخود اكا نظر ايدوب سويلدي امتا رسول الله بوردكم
اول عهد بزم اوزرينه دخي اولسون پس سعد انده ديكم اينوك امدي كلوكزكلد بلرك
رسول الله بوردي يا اباعمر ايدي حكم ايله نجه حكم ايدرسيك سعد ديكه يا رسول الله بن
بوزده حكم ايده رنكه بولنردن قتال اهلي اولنري جمله قتل ايده سن وذريتلرين اسير ايده سن
وتقدر اموال ارزاقلري وارايسه قسمت ايده سن رسول الله بوردي يا سعد تحقيق سندخي
بولنرده حق تيتا حاكملر حكم ايلدك پس اولا اول حيي بن اخطبي طوتوب اسير كتورديلر رسول الله
بوردي كه يا نكري دشمني اسلامه كل اولمدن قوريول ديكه الكدن نه كلور سن ايله بن لعنه كلور

دكولم

برد زكه صاحب [illegible] بوايت نازل اولدي يا ايها الذين امنوا لا تخونوا الله ورسوله
پس حق تيتا انك توبه سين قبول قلدي بولبابه شوب خلاصي ايلدلر انلرك اولولري كعب
بن سيد ايدي قلعه ايچنده اولقومه ديكم يا قوم ايشي قتي وشوار اولدي وبزه كمدن مدد بوق
بو محمدك ايسه اينمي قتال اتمك وانوك قوتنه نجه بوين چكنه رك بوينمز اوردي كورمز ميسنز
كم عرب لشكرين صوب طاغلدي سزدي بزه يوز طوتدي بزلر ايسه عاجز قالدق لكن الله
بزه اوج اشين برين فوق لاذم اولدي ديدلركم اول اوج نه نسنه ردديكه بري اولدركم سيلور سنز
اول حيي رسول الله دوصفاتن كتابه يكزده اوقودوكزكوردبكزامدي كلوك ايمان كتوروب
انك قلجندن خلاص اولك اندوه لوكه بزلر متعرض غيريه متابعت قلوزيرا بزاهل كتابز
بوايشي اشمزكعب ديدي امدي بوكيجه شنبه كيجه سيدر انده سيرزون امينه درانوك بوكيجه
غافللر ايكن شبخون ايدك قيرك انده ديلركم بزكوتمزي ترك اتمزكعب ديدي امدي
يكشنبه كون جلاوغلوكزي قزلريكزني عورتلريكزي هب ايكزله قيرك كه صكره يه كمه قاليه انده
تيغ چكوب بورويك بونلرايله متعاقبه طورك باري چلكزاركله اولوب حقارته دوشميه سنز انلر
ديدلركم بزاهل اولاد مزي كندوايمزله قتل ايده ميزكعب ديدي امدي سزبلورسنز بس اونبشن
كون محاصره اولندقدن صكره انلر رسول الله خبر كوندروب بوردبلركه كيمون صلحنه راضي اولورسنز
انى سيزه كوندروه ثم انلر ديلركم بزسعد ابن معاذ حكمنه راضيوز رسول الله سعدي كوندردي
سعد ايسه مقدما اوق ايله انلرا وروب جراحتلوايدي دعا ايتمش ايدي كه انلردن انتقامن
الم پس برخماره بندوروب رسول الله كتوردبلر بني قريظه قومنه ميلي اولدن كشيلردن

برجاعت

رسول الله بیورد کیم بوینی اورد یلر اندن صکره سعده بیورد یکه یا سعد وارایدی بولرکله نه
دیلرسن اشله چون سعد قبحنی الله الوب الدرن اهلی قالدرن بدیوز کشنی بوینوزن اودی
طغوز الکی کشنی اهل اولاد لریله اسیر قلدی مالارین ویورتلرین جمله سین اسلامدا راسنده غنیمت
قبلوب تقسیم ایلدی پس حق تعالی رسولنه نعمتلرظهرا ایدوب بیورد یکه حق تعالی قلعه لرندوکنو
شول کتاب اهلنی که انداحزابه معاونت قلدی وانلرن کوکلارنه تورقو براغوب منهزم قلدی
بربلوکن دیه لدیکمز وبربلوکن اسیر ایتدکمز اهل اولاد لریله وانلرث یرلرینی سینه میزان
قلدق ومالارینی سینه تقسیم ایتدك ودخی اول بربلوکه سیزث انده ایاغیکزباصوب ملکلرنکیه
قدرتیکزیتمزدی انی دخی سینه میزان قلدق تا قیامته دکین اهل اسلامی غالب قیلوب کافرلرك
برلرینی الوب متمکن اولمرحق تعالی قادر وقدرتی یتنه دیلرسه اشلوکافرلرك قلعه لرین
اهل اسلامه دوزی قیلور مؤمن قوللرینه نصرت ویرب انلری حقارتله منهزم قیلور بوندن صکره
حق تعالی احکام دخی بیان بیوردی یا ایها النبی قل لازواجك ان کنتن تردن الحیوة
الدنیا وزینتها فتعالین امتعکن واسرحکن سراحا جمیلا وان کنتن ترد
الله ورسوله والدار الاخرة فان الله اعد للمحسنات منکن اجرا عظیما بوایتك
سبب نزولی بوایدیکم رسول الله اهل خانه لری بربرینه غیرت لشوب رسول الله دن متاع دنیا
طلب قلدلر وزیاده نفقه استدلر رسول الله انلردن انجنوب اندیجوب برآی بولرثه برینك
قتنه وارمدی اصحابدن یکادخی جمعدی اصحاب دلرکه نه اولدی الله تعالی رسولی بیاغی کلوب
برنجه اوتورمز وبربریله سویشورلر دیکه رسول الله حلا ترینه طلاق ویرمش عمر رضی بیوردیکه بن سینه

خبر بلدیم دیو رسول الله قاشنه وارو ب دیدی یا رسول الله حلا انلرکله حلا تی دیو رد کمز
بولرله خبر ویرمنمی که سز انلره طلاق ویرمدیکمز رسول الله بیوردی ویرمدیم مسجد قپوسنه
طورو ب اوزیله ندا قلدیکم رسول الله خانه لرینه طلاق ویرمدی حق تعالی رسولنه بوآیتی انزل
کندو اختیار ویردیکم یا عزیز پیغمبر ایت حلا انرکم انلرد نیا زینتلرین دیلرسه دیکل انلره کم
سینه مزه رکمز ویرین اکر حق تعالی رضا سین طلب ایدرسکز تحتنی بلوان کم حق تعالی سیزدن اهل
احسان اولنلره اوجاق ایچنده چوق ثواب لرواولمرتبه لرحاضر لمشدر چون بوآیت نازل
اولدی عایشه انا مزوصه حجون سنه کردی دیدیکه یا عایشه دیلرمکه بوکلامی عرض ایدرم لیکن دیلرمکه
جوابده تعجیل اتمه سن تا انا کلمه انا کلمه طا شتمیه جواب ویرمیه سن عایشه رضی الله عنها دیدیکه یا رسول الله
بیورث اولنه نسنه دربرسول الله بوآیتی اوقودی عایشه اوزرینه عایشه دیدیکه یا رسول الله بونلرك
ایچونمی انا مه انا مه طا شدوورسن والله بن الله نی والث رسولنی ودخی دار اخرتی اختیار
قلدم اوت سندن دیلرم یا رسول الله سائر خانه لریکه بوینم اختیار قلدوغم خبر ویرمیه سن
کوره وزکم انلردخی نه جواب ویرلر رسول الله بیوردیکم انلردن هیچ بری بوفی مورده الا
بن خبر ویرد عایشه الله ی ورسولی وجنتی اختیار قلدی دنیا نعمتی اوذره بونده فقر محنتی
اختیار قلدی زیرا بنی حق تعالی امر دشوار ایچون کوندرمدی بلکم دشوار لری بلدوروب
تیسیر قلمغچون کوندردی پس اول کیره قلان خانه لری دخی جمع ایدوب انلره دخی بوآیتی
اوقودی بواشده انلردخی مخیر قلدی وبیوردیکم عایشه الله ی ورسولی ودار اخرتی اختیار
قلدی دنیا محنتلریله سزنه دیرسز انلردخی جمله دلرکه بزدخی الله ی ورسولی ودار آخرتی اختیار

قلدق

بومحن دنیا یعلم ولمولان فراقی وستم اودرینه ودخی بوندن بیوردی یانساء النبی من
یات منکن بفاحشة مبینة یضاعف لها العذاب ضعفین وکان ذلک علی الله یسیرا
یعنی حق تعالی بیوردیکه یارسولان خاتونلری هرکیم سزدن بریکز برقبیح اشلسه کز نه الله ورسوله
یرا بلسونکز غیریلریک عذابنجه کاکا یکی اولور عذابی زیرا هرکسه کم الله قتنده شریف و قدر
عزیز اولمش صغیر کناهی الله تعالی قتنده کبیر اولور عقوبتی دخی کاکا کوره قتی اولورستکم جا
هلدن جمش کناه یرلغتر شوندیکم انلر بری عالمدن یرلغمز زیرا عقوبتی تضعیف ایتمک حق تعالی
دشوار دکلدر بجزی بوقدر ودخی بیوردیکه ومن یقنت منکن لله ورسوله وتعمل صالحا نؤتها
اجرها مرتین واعتدنا لها رزقا کریما یعنی هرکسه کم سزدن الله ورسوله مطیع اولسه
دخی نکریه لایق ترکلو عمل اشلسه بزاکا اجرین وثواب ایکی قات ویررز واحسان ایجنده بزنکون
بول اعتبار حاضر لیوب دوبرزکه فی حدد ورد ودخی بیوردیکه یانساء النبی لستن کاحد
من النساء ان اتقیتن فلا تخضعن بالقول فیطمع الذی فی قلبه مرض وقلن قولا
معروفا یعنی حق تعالی کور رسولنک خاتونلرینه بیوردیکه یارسولان حلا اکری سیز غیری عورتلر
کبی دکلسز نجنکم سز معیت قلعدن صقنمسن الله ورسوله مطیع اولمسز وکزی کسه یه
نه قتی ونه عشق سویلیلمکم یعشق سویلمکلکم فتنه لندوره سز وقتی سویلمکلم انجه سز بلکم بر اکیتک
اراسنده سویلمان کم اول ایودر زیرا بو معلومدرکه قتی قبویه نامحرم کلسه رواد کلدر اول عورتکه
کاکلامر قرشدوروب عشق دللم جواب ویرکه کوکنده فجور اولان کمسنه ایدن یکا میل ایده
انلرن فساد اولمشه بس کرکدرکه مختصر کلام ایله ردّ ایده ودخی بیوردیکه وقرن فی بیوتکن

ولا تبرجن تبرج الجاهلیة الاولی واقمن الصلوة واتین الزکوة واطعن الله ور
سوله انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ویطهرکم تطهیرا یعنی حق تعالی
بیوردیکم یارسولان خاتونلری وقاریلم حیایلم اولیکزده اوتورن کیندوکزی اوکی جاهلیت
قومی کبی زینتلنوب کسیه اشکاره قیلمان بش وقت نمازیکزی تمام قیلان ومالکزک زکاتن
ویرین والله ورسولکزه امر ایدوکی اشلری برینه کتورن وزنا ایدوکی اشلردن بغلنن
بدرستی الله تعالی دیلدیکم سیزی هرمردادن وبرامزخبیث اشلردن اریدوب پاک ایده
یارسولان اهل بیتی انی دلزکم سزه عسرة اولم ودخی بیوردیکه واذکرن ما یتلی فی بیوتکن
من ایات الله والحکمة ان الله کان لطیفا خبیرا یعنی یا اهل بیت رسول شول سیزلرکه
اراکزده اوقونان قرآن عظیمی حفظ ایدن واول ایتدیکم حلال وحرامی واحکام شرعی
بیان ایدیجیدر دایم انی ذکر ایدن ودخی حکمت وموعظه لرکه الله وارد رانی فکر ایدب انوکلمه
اوکتلنن بدرستی الله تعالی لطیفدرکم امر ایتدی رسولنه ایت اول خاتونلره که لطفلم دیرنلر
دخی خبیردرکم انلرک نه قابلدقلرینی جمله بیلور والله وعظ نصیحت قیلاور ودخی بیوردی ان
المسلمین والمسلمات والمؤمنین والمؤمنات والقانتین والقانتات والصادقین
والصادقات والصابرین والصابرات والخاشعین والخاشعات والمتصدقین
والمتصدقات والصائمین والصائمات والحافظین فروجهم والحافظات والذاکرین
الله کثیرا والذاکرات اعد الله لهم مغفرة واجرا عظیما بو ایتلک سبب نزولی برکه
بوندن حق تعالی رسولنک حلالترین ذکر ایدب احکامی بیان قیلدی سائر مؤمنلرک عورتلری

دولرکم حق تعالا سزی ذکر ایلدی برنی اکثری واکر بزده دخی خیر اولیدی برنی دخی ذکر ایدردی
یونزن اوتوز حق تعالا سائر خاتونلری دخی جمع ایدوب بو آیت ایجنده ذکر ایدوب بیوردیکه تحقیق
مسلمان اولر مسلمه عورتلر کرک مطیع ومنقاد اولسونلر دخی کرک جکلین وبرلین اولر وعورتلر
ودخی برنرحکمر اوزرنه مطیع اولان اولر وعورتلر وایمانلرنده صادق اولان اولر وعورتلر
ودخی احکام دینی اوزره صبر ایدیجی اولر وعورتلر امری یرینه کتورو ب نهیدن اجتناب ایدنلر
ودخی تکبیرین قورقوب کناهلردن صاقنجی اولر وعورتلر ودخی صدقه ویرجی اولر وعورتلر
ودخی الله رضا سیجون اوروج طوتجی اولر وعورتلر ودخی فرجلرینی زنادن صقنجی اولر وعورتلر
ودخی دل وکونکلیله الله یی ذکر ایدیجی اولر وعورتلرکم واردر حق تعالا بونلرایچون دنیاده
مغفرت حاضر لشدورکم کناهلرینی یرلیه وآخرتده دخی اجاق ایجنده اولورتبه فرحاضر لشدر
سعادت اولر ایلرنی وعورتلرینی کم اولرتبه لری حاصل قیلمق بوذکر اولنان عملری فعل کتوره
ودخی بیوردیکه وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ
لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا بو آیتلک سبب
نزولی بوایدیکم رسول الله صلی الله تعالا علیه وسلم عمیسی قرنی زینب کم جحش قزیدر دیکه یا زینب
دیلرمکم سنی زیدله جفتلندورمکه حارثه اوغلیدر زینب دیکه یارسول الله بن اول زیدک
کندومه روا کورمزمن زیرا سنک عمک قزیم بنی نه روا کورورسین حق تعالا بو آیتی انزوب
بیوردیکه بوقدر هیچ برمؤمن اره وعورته کم قضی الله تعالا ورسولی اکا براش حکم ایله جفتلندر
بکجون اول حکم اختیاری کندو الله قیلم الله تعالانک ورسولانک حکمنه مخالفت قیلوب عاصی

اوله

اوله تحقیق اول ظاهر ضلالت اوزره اولورجون زینب بوآیتی اشیدوب کاتوب رسول الله
دیکه یارسول الله سکا مطیع ومنقاد مرهرنه کم ویرسک اشله ودخی حق تعالا بیوردی وَإِذْ تَقُولُ
لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ
وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ
أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا يعنی بوآیتلک سبب نزولی بوایدیکم اول زینب حقنده قضیه بودرکه رسول الله
صلی الله تعالا علیه وسلم اول سوق عکاظده زیدی صتون الوب اذا قیلوب اوغل ایدنمیدی
زینبی انجون دیلدیکه البوبکر زینب غایت جمیله خاتون ایدی امابر مقدار تیز لکی وار ایدی
رسول الله دیلدوکه اکر کندو ایجون دیلرسه راضیه اولدی امازیدایجون راضیه اولمدی
چونکم حق تعالا بوآیتی نازل اولدی احتیاری رسول الله الذه قالمدی رسول الله انی زیده
نکاحلندردی چون زید انکله خلوت اولوب دخول ایجون رسول الله اون التون واحمش
درهم وبرکونکلک واوزرینه چارشنبه کوندردی والتی مد بغدای واوتوز صاع خرما دخی
ویردی چون زید زینب قتنه برزمان اکلندی برکون رسول الله برحاجت ایجون زیدک اونه
واردی مبارک الین دقّ باب ایجون قپویه قودی اعلام ایده یارسول الله قپوایجلدی زینب خود بالکز
کونکلک برله اوتوردی رسول الله همان زینبک حسن وقد قامتن کوردوب مبارک کونکلنه
خوش کلوب میل واقع اولدی دیکه سبحان الله مقلب القلوب والابصار سن سین زینب
فی الحال کیردوندی زیدا ولوقت اونه دکل ایدی برزدن کلدی زینب رسول الله

كلوب كيرو دونب تجيلدسبحان الله ديدوكني خبر ويردى زيد اكله ديكه رسول الله دن
رغبت قويدى همان دمرزيدك كوكلنه كرامت واقع اولدى يارمخدا زينبدن نقرت ايدب
رسول الله قتنه كلدى ديكه يارسول الله ديدمكه صاحبمدن ايريلم رسول الله بيوردى
سبب نه كوكلوكه شبه مى كلدى ديدى بوق يارسول الله بن اندن خيردن ارتق نسنه كورمدم
لكن بنم اوزريمه اول نسب شريفلم اولمغه كاهى بكا زحمت ويرر رسول الله قبلنده بوايدركم
زيد طلاق ويرسه كندوسنه امتاكوكلندن سترى اظهار اتيوب زينبه ديدكه قورق
تكرين اول زينب حقنده سن ايولماغيله بس حق تعالى بوايتى اندوديب بيوردكه يا محمد سن
ايدرسن زينبه حق تعالى اكا اسلام نعمتن عطا قلدى وسندخى اكا انعام ايدب عتوق الوب
ازاد قلدك عورتكى طوت تيويرمه كل طلاق ويروب درسين تكرين قورق اندن ايريلم
ديرسن كوكلكده كزلرسن شول نسنه يه كه الله تعالى انى اظهار ايدجكدر يعنى كوكلكده انك
محبتى ورغبتى كزلودركه الاسن بوخلقك ملامتندن قورقرسن كه ديه لر زينبى بيوردى
عورتكى بوشاديوانمدن كندوالدى ديه لر قورقمه الله تعالى حقلو وقدركه اندن قورقه
سين عمر بن مسعود وعائشه رضى الله عنهم دلركه هيچ رسول الله اوزرينه بوندن فنيرق آيت اكر
رسول الله كندويه وحى اولنان نسنلردن كزلسه بوايتى كزلييدى بس حق تعالى بيوردكه
چون زيد زينبدن حاجتى يرينه كتوردى بزاكا طلاق ويردك عدتى بجه كدنصكره
انى سكا نكاحلدم ودق كه تا مؤمنلردن برکمسه كه اوغل ايدندوكنك عورتلرين نكاحلنه
حاجتلرين قضا ايتدكدنصكره اول مؤمنلره كناه اولميه تكم سن نكاحلدك زيرا بونسنه

الله تعالينك حكمنده مقرر ومقدر اولمشدر يعنى كلدى حسن بصرى حضرتلرى بيورور زينب رسول
الله صلى الله تعالى عليه وسلمك سائر خاتونلرى اوزرنجه فخر ايدب ديرديكه سيزى رسول الله
اتا لركز نكاحلدم ديدى امتابنى برلرينك وكيلريك وعرش كرسينك نكاحسى نكاحلدم ديرايدى
چون رسول الله زينبه نكاح ايدب الدى بهوديلر ومنافقلر طعن ايدب ديلركه يا محمد سن اوغل
عورتن نكاحلدق ديرواديكل ديومنع ايدرسين كندو اوغلكك عورتن بخون الدك حق تعالى
انزل سوزلرين ردّ اتمك ايچون بوآيتى ارسال ايلدى مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا
فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّتَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا الَّذِينَ
يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا مَا كَانَ مُحَمَّدٌ
أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا
يعنى حق تعالى بيوردكه رسول اوزرينه كناه يوقدر شول نسنه ده كه الله تعالى مقدر قيلوب
رخصت ويردى اول جحش قزى زينبى نكاحلغه زيدن حاجتلرى نصكره زيرا حق تعالى
بويله سنت قومشدر بوندن اول كجمشلرك اراسنده دخى بوق عورتلرى نكاحلنه لركجون
پيغمبر لرانسلرك حق تعالينك امرى بويله مقدر اولمشدر البته اولسه كرك شول كسمكه
الله تعالينك خبرلرين قولاقلرينه ايرشدوررالله تعالى بن قورقه لرالله دن قورقمزلر
انده الله كافيدر طاتلق بوندن انلره خبر ويررلرسه كندولرندن دكادر واوغل
ايدنكله زيدبن حارثه انلرك اسى دكادر لكن اول محمد نكرينك رسولدر انلرك اوغللرى
كيدير اكر اول بيوك ارلرانلرك اوغللرى اوليدير انلردخى رسولقراولدقدن صكره محمد نصكره خودبى

جميع انبيانك حمد ايدوب الله هر نسنه يه بيلور عليه در نبوته صلاحي اولانى دخى بيلور ودخى

بيوردىكه يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

يعنى اى انلركه برنى برلديلر ورسولنه وكتابنه تصديق قلدلر الله يى ديلكزدن چوق ذكر ايلك

وكيجه ده كوندزده انلك رضاسى يچون بش وقت نماز قيلك انى تنزيه ايدوب تعظيم ايلك

ودخى بيوردىكه هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا يعنى

اول الله در كم سزه رحمت ايدوب كناهلريكزى برلغردخى فرشتهلرينه بيوردكه سزه رحمت

ومغفرت طلب ايدوب تاكه الله تعالى سزى كفر قراكولغندن انكله ايمان نورنه چقره وكولغندن

مغفرت نورينه منور قلهوايمان اوزره ثابت قيلوب كفرى سزدن منع ايليه ودخى سزك

معصيت قراكولغندن توبه نورنه چقاروب كناهلردن پاك ايده وقبر قراكولغندن محشر

نورنه وصراط قراكولغندن جنت نورنه وشبهلو كمانلر قراكولغندن حجت برهان نورنه

چقاره كم الله تعالى موحد ومصدق قولنه رحيم در ترحم ايدر يارين قيامت كونندهٔ بونلره

جنت قپوسنه مولاحضرتنه ملاقى اولىچى تحيتلرى سلام اوله ومؤمنلر جنت قپوسنه واردقده

فرشتهلرك تحيتلرى سلام اوله ودخى حق تعالى دن جنت ايچنده انلره هديه لركلوب تحيت

برله قولا سلاما اوله ودخى الله فضلى برله قولره جنت ايچنده كركلو واعلى مرتبه لر برله تلطف

دولت الكزكم سعى وجهد ايدوب انى كندوحاصل قلهودخى بيوردىكه يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْ

سَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

بِأَنَّ

بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا يعنى حق تعالى بيورداى بوفرپيغمبر من تحقيق بزسنى امتك

اوزرينه طانق كوندردك تبليغ رسالت قلمغيله دخى مطيع اولنلره سنى جنتله بشارتيله كوندردك

دنياده وآخرتده دخى نصرتله بشارتجى كوندردك كم مؤمنلره نصرت قيلوب زكافرلرى اوزره

دخى سكا عاصى اولنلره وبرفرامزمن مطيع اولميانلره سنى قورقدوجى كوندردك كه بوقولرى حق تعالى

قپوسنه دعوت ايده سن انى بيلدرو شركى اندن نفى ايده لردخى اسلامه اولنلره سنى روشن چراغ

كوندردك كه سكا اقتدا قيلنلر جميعى ظلمتدن قورتولوب جنت نعيمك برزدن بواولدرى

قلدوغاك وقبل جاك كناهلرى بارلغدى بشارت قبل اول مؤمنلره دخى كم انلره نصيب برزدن

جنتنا يچنده اولوفضل واحسان خاصه لدق ودخى بيوردى وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ

أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا يعنى حق تعالى يا محمد مكه كافرلرينه ومدينه منافقلرينه

مطيع اولمه قولمزى بلالرينه صبر ايله اكرسنى برنسنه يه قورسه سن ايشكى الله امر ايدركه حق تعالى

سكا حافظ وناصر ديو بوايت كاتبه ايدركم مؤمن قولمزه دنيده زحمت اولورسه صبر ايدوب ايشنى

الله تعالى يه امر ايله كندويه بيورىلان ايشه مشغول اولهتاكه الله دن اكا نصرت اوله ودخى بيورديكه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ

فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا يعنى حق تعالى

بيوردىكه اى انلركه ايمان كتوردىلر بخى سز مؤمنه عورتلرنكاحلنه سز انلرن انركله برين كلوب خلوت

اولدرين كروطلاق ويرسكز نوقدر اولمؤمنلره كه سزدن عدت چكملرى چون خلوت وقضاء وطى

مانع اولمز حق شئ اوليه يعنى حايضه وياخود مريضه اوليه بوجهيسزدن خلوت اولغله اوزرنه مهر كامل

واجبدر اما خلوت وقتلن بو ما نعارد ن برسی اروه عورت موجود اولسا اول خلوت صحیح اولمز
بحن اول حلوتدن نصکره طلاق ویرسه اراوزرینه نصف مهر لازم اولور وعورت اوزرنه احتیاط
ایجون عدت لازم پس اکا متعه ویرب کافر اکله ضرر اتمدن طلاق ویره حقتدن نشز کسیله
ومتعه طلاق اوچ طوغدن بری مارغیسی بردون برکوملك بولنری نصف مهریله ویره ودخی
بوردیکه یا اَیُّهَا النَّبِیُّ اِنَّا اَحْلَلْنَا لَکَ اَزْوَاجَکَ اللّٰاتِی اٰتَیْتَ اُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَکَتْ یَمِینُکَ مِمَّا اَفَا
ءَ اللّٰهُ عَلَیْکَ وَبَنَاتِ عَمِّکَ وَبَنَاتِ عَمّٰتِکَ وَبَنَاتِ خَالِکَ وَبَنَاتِ خٰلَاتِکَ اللّٰاتِی هَاجَرْنَ
مَعَکَ وَامْرَاَةً مُؤْمِنَةً اِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِیِّ اِنْ اَرَادَ النَّبِیُّ اَنْ یَسْتَنْکِحَهَا خَالِصَةً
لَکَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِینَ یعنی حق تخ بیوردیکه ای برفر پیغمبر من تحقیق بز سکا حلال قلدق شول
نسنلرکه انلرك مهرلرین ویرب طور رسن تملری الك اسنده دراما سدن غیریه مؤمنار دن
دور عورتی حلال قلدق سویله الهرکم دوورتدن زیاده هرکیمك وارلیغه طلاق ویرسولر دخی
سکا حلال قلدق شول جاریه لردنکم غنیمتدن حق تخ سکا حلال قلدق ودخی عمك وعمتك
قزلرین ودخی حالك وخالتك قزلرینکه سکله بله مکه دن هجرت ایدب کلدیلر انلری نکاحلنمغی
سکا حلال قلدق وامتکم دخی حلال قلدق ودخی شول مؤمنه عورتکه کندوبی سکا هبه قلدیغی
حلال قلدق اکرسن انی نکاحلنمغه اراده ایدرسك اولورسه لیکن بو سکا مخصوص دیغیری مؤمنه دکلدر
مهرسز عورتله هبه وجهیله نکاحلنمسی اولور مهرمثل واجب اولور مهرسز جائز دکل مقابلی موردی
اولکه کندونفسنی هبه قلدی رسول الله انی مهرسز نکاحلندی اول امر شریك ایدی که مکه دن هجرت
ایدب کلدی ودخی محمد بن کعبدن روایتدر رسول الله اون اوچ عورت جفتلدی التی قریشدن

حدیجه وعایشه وحفصه وام حبیب وسوده وام سلمه واوچ بنی عامر قبیله سندن وایکیسی بنی
هلالدن بری میمونه وبری دخی نفسنی رسول الله هبه قلمشدر بری دخی زینب کم ام المساکیندر وبر
خاتون دخی بنی بکردن نکاحلندی بر دخی کندو قبیله سندن امایحیی بن کثیر بر روایتده بیور مشدر رسول الله
اون دوورت خاتون جفتلندی ودخی بیوردیکه قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَیْهِمْ فِی اَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَکَتْ
اَیْمَانُهُمْ لِکَیْلَا یَکُونَ عَلَیْکَ حَرَجٌ وَکَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِیمًا یعنی حق تخ بیوردیکه تحقیق بز بیلورز که
مؤمنار اوزره زوجلری حقنده نه واجب قلدق برنی واجب قلدقلر دوورتدن زیاده نکاحلنمه لر دخی
ولیسز وطا نفسز ومهرسز نکاحلنمه سن ومالك یمینلرنده دخی حکامار واجب قلدق تاکه کندوبی هبه
قلان عورتیده الهدن سن طار لغه سن کم انی مهرسز المغی سکا حلال وخاص قلدق بس حق تخ غفور
ورحیمدر دوورتدن زیاده نکاح ایدلری نهی اولمزدن اول ورحیمدر دوورت المغی حلال قیلور نکاحله
وملك یمینله دخی حلال قیلورکه اکربیلن دخی اولورسه شول شرطیلکه جاریه دن دخی ایکی قز قرداشی
وطئیله جمع ایتمه یرنه جماع ایدرسه یرنه ایتمه یومیاغ دکلدر ودخی بیوردیکه تُرْجِی مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُؤْ
وِی اِلَیْکَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنِ ابْتَغَیْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَیْکَ ذٰلِکَ اَدْنٰی اَنْ تَقَرَّ اَعْیُنُهُنَّ وَلَا
یَحْزَنَّ وَیَرْضَیْنَ بِمَا اٰتَیْتَهُنَّ کُلُّهُنَّ وَاللّٰهُ یَعْلَمُ مَا فِی قُلُوبِکُمْ وَکَانَ اللّٰهُ عَلِیمًا حَلِیمًا یعنی حق
تخ بیوردی یا محمد نسا لرکدن قنغیسن دیلرسن طلاق ویر وقنغیسن دیلرسك طوت هرقنکی
سنی کم ترك اتمك طلب ایده سن سکا اذن کناه یوق بونسنه لایقدر سکا انلرك کوکلاری مطمئن
اولا ملول اولیه طلاق ویرمسندن بله لرنه اشارسك حق تخ حکمیله اشارسك ودخی انلر راضی اولمر
جمله سی نفقه وکسوه ویرمسنی بله لرنه امریله درحق تخ بیورسزلك کوکلاکلرده بعضدن عدا وترن

نه وارد کدنصکره جلوده تجمل عقوبات نمره عنوانیدکر مرتبه ودخی بیوردی لایحل لک النساء
من بعد ولا ان تبدل بهن من ازواج ولو اعجبک حسنهن الا ما ملکت یمینک وکان
الله علی کل شیء رقیبا اجاهد ایدرحق تعالی بیوردیکه یا محمد سکا حلال وکلدریهودی ونصرانی
نکاح له سن زیراسن کبی نکاحلسن مؤمنلرک انالری اولورایمدی انلر مؤمنلردن انا اولغه دوا
وکلدربو مسئله لردنصکره انلر جفلکه سن یا خود مسلمه دن برینه طلاق ویره سن انلردن اک
برینه بدل قبله سن الامکرکه کنا بیلردن سن مالک اولسن بیع وشرایله ویاهبه ایله انلردن اولق
ادینه سن بزسکا نکاح ایله بونلردن دوا کورمزسن اکرچه انلرک حسنی سکا خوش کلسه سی اونوره
تنکم اسماعیل عیسی قزنی سنلردن اونورور رسول الله نکاحلدی الله تعالی انی نهی ایدردی
ابوبکر نکاحلدی رسول الله دستوریله پس حق تعالی بوقولرک اوزرینه حنیفلردن نکاح امرینه
نه قلدقلرین بیلورحدود صغلیانلره جزاسن قیلور ودخی بیوردیکه یا ایها الذین آمنوا لا تدخلوا
بیوت النبی الا ان یؤذن لکم الی طعام غیر ناظرین اناه ولکن اذا دعیتم فادخلوا
فاذا طعمتم فانتشروا ولا مستانسین لحدیث ان ذلکم کان یؤذی النبی فیستحیی منکم
والله لا یستحیی من الحق واذا سألتموهن متاعا فاسئلوهن من وراء حجاب ذلکم
اطهر لقلوبکم وقلوبهن وما کان لکم ان تؤذوا رسول الله ولا ان تنکحوا ازواجه
من بعده ابدا ان ذلکم کان عند الله عظیما بوایتک سبب نزولی براویکم مسلمانلردن بر
جماعت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم طعامی وقتی کوزتمشاردی دستورسز واروب اوینه
کیروب طعامی کله دیو منتظر اولوب وطعام کلوب یدکلرندنصکره اوتوروب اوابق سوزلره مشغول

اولورلردی حق تعالی بوایتی انزوروب انلره ادب صقلمغی تعلیم ایلدی بیوردی ای اهل ایمان اهلی مؤمنلر
نه وقت کوکسه کلوب رسولنک اوینه دستورسز کیرمک مکرکه سزی طعامه دعوت ایله
اولوقت کیرک انک وقتی کوزوب حاضر اولک چاغرلمیجه وکیروب طعامه دن بیه سز نیتجه ایله
طاغیلک اوزدن اوزاق سوزلره کیرمک سیرک بوفعلکزدن رسولی انجدرسز کیدک دیمکه سزدن
اوتانورلرمامق تعالی بیان ایتمکه امتناع ایتمزسزه امرایدرکم کیروب ایله سز وطعامه دعوت نصکره
اوتورمیوب نیتجه کیده سز بوآیت انکا اشارت قیلورکم مؤمنه کرکدرکم ادب صقلیه وقاریله
اولمه چاغرلمدن بره وارمیه واکربرکسنک اوینه قونق اولسه کندوی انرک اوزرینه تعلیم قیله
طعامه دعوت نکزکه جفلکه کیده ودخی بیوردیکه بچن سزه رسولنک خاتونلرندن ومتاعلرندن
برشیئه حاجت اولسه انلرک اوزرینه کیرمک بلکه حجاب اردندن قیودن وطشره دیلک
سیرک وانلرک کوکلرینه کلمکدن کان وتهمتدن اری قلغه بوکه کدروخی سیرک هیچ
بریکزروا دکلدرکه نکرینک رسولنی ایجیده سز انکچون بیوردیکه عبد الله بن طلحه
دعمنکه اکرمحمد اولورسه عایشه بن نکاحلنم حق تعالی بیوررسزه حلال دکلدرکه محمدک
ازواجندن ابدا سیزنکاحلسه سز بدرستی بوقصدکزالله تعالی فتنه کی اولوردعقوبت
یوننردن حق تعالی انکچون نهی ایلدی رسولنک ازواجندن نکاحلنمغی کهانرکلی دنیاده
وآخرتده انک خاتونلریدرروا دکلدرکه دخی برکسه اوکله ارایه کیره زیراعورتک
آخراری کیم اولورسه اخرتده دخی انوکله اولور ودخی بیوردیکه ان تبدوا شیئا او
تخفوه فان الله کان بکل شیء علیما یعنی اکرسن بونکاحلنمق امرینه برشیئه اظهار ایده سن

یاخود کوکلوکزده کزلیه سزمق تعالی سزلرك نسنه اوزرنده ایدوکزبیلورکزلو
واشکاره کزه جزاسن قیلورودخی بیوردیکه لاجناح علیهن فی اٰبائهن ولا ابنائ
بهن ولا اخوانهن ولا ابناء اخوانهن ولا نسائهن ولا ما ملکت ایمانهن
واتقین الله ان الله کان علی کل شیء شهیدا یعنی گناه یوقدر عورتلره که اتاری
اوزرینه گیره یاگذولری اوغلنلری اوزرینه یاقوداشلری یاقودشلری اوغلنلری
یاقوزنداشلرینك اوغلنلرینه گیره یاخود بونلرك عورتلری یاکلی مسلمه عورتلرك
گذوقولری بونلرگیرمکده پرده سز انلره گناه اولمز ودخی بیوردی قورقك ای
نسا الرالله حکمنه مطیع اولك اشبوذکر اولنان قومدن غیریه گذوگزمی کوسترمك
تحقیق حق تعالی جمیع نسنه لرك اوزرینه حاضر درکورر وسزلرك نه اشلدوگزی وانلرك امرنه
مطیع اولدوغیگزی وکوکلوگزده خوش گلیوب طاردوغیگزی بیلورایدی اگاکوره
جزاسین قیلورودخی بیوردیکه ان الله وملئکته یصلون علی النبی یا ایها الذین
امنوا صلوا علیه وسلموا تسلیما یعنی حق تعالی بوردی تحقیق الله تعالی فرشتهلریله
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلوات گوندرای مؤمنلر سزدخی انلرك اوزرینه صلوات
گوندرب گاکا سلام ایدگ ابا هریره رضی الله عنه روایت قیلورکه رسول الله دیکه بوردی هم اوزرینه
صلوات گوندرگ بکا صلوات گوندروگکزده سزی گناهدن ایدیجی ومرتبه گزی زیاده
ایدیجدر ودخی رسول الله بوردی هرگیم بنم اوزرمه برگز صلوات گوندرسه حق تعالی اگا
بدل گرصلوات گوندروانی گناهنی عفوایدر ودخی بیوردیکه ان الذین یؤذون الله

ورسوله لعنهم الله فی الدنیا والاخرة واعد لهم عذابا مهینا والذین
یؤذون المؤمنین والمؤمنات بغیر ما اکتسبوا فقد احتملوا بهتانا واثما
مبینا یعنی شونلرکم الله‌ی ورسولی اینجدلرب هودیار ونصرانیلرکبی کهدرلرحق تعالی
انلرك الخیردن بغلودریاخود اول وجنبی دردلرلو اولادی وارد رهویرلر
حق تعالی بونلره بدوگذرن عالی ومنزهدر ورسولی اینجدگلری ساحردیرلر
مجنون گاهندیریرلر حق تعالی لعنت قیلوربونلره دنیاده عذاب قیلورمؤمنلرقلجی
اینده دیه انگله واخرتده دخی اوایده عذاب ایدرودخی شونلرکیم مؤمن ارلری
ومؤمنه عورتلری اینجه لرلی گناهره بدرستی انلرگورمدیلر اولوگناهلری وبهتان
سیاری ودخی بیوردیکه یا ایها النبی قل لازواجك وبناتك ونساء المؤمنین
یدنین علیهن من جلابیبهن ذلك ادنی ان یعرفن فلا یؤذین وکان
الله غفورا رحیما بوایتك سبب نزولی بوایدیکم مهاجرلرکلوب انصاریلرینك دیار
لرینه قوندقلرنداول اهالی بونلره طارگلدی هوایجلرین برینه گورمزلر اولدقجن کیجه اوسه
اول خانونلرطاغدن بکا قضاحاجتنه گیدرلردی مدینه‌نك مفسدلری چوب یول
گوزدووب اوتورلردی جاریه طلب ایدرلردی که انلرگلمه فعل فاحش ایده لرلر اما حرتن
امه‌ء فرق ایده مرگردی زیرا لباسده برابر ایدلرهرکیچی غمزایدب اینجدلردی سکوت
ایدب طفیه‌نی اینجدلردی عتاب ایدندن الچکرلردی بوخانونلرارلرینه شکایت
ایتدلرانده دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم خبرویردلرالله تعالی بوایکی ایتی اندووب

297

اول مؤمنلری ومؤمنه عورتلری انجمدنلری منع ایلدی بوردیکه اول خاتونلره وقزلره
ومؤمنلرك عورتلرینه اینکه چارشفلرین باشلرینه ویوزلرینه اورتوب کندولرین پرده
ایلرتاکه اونکله بلنه لوحرایرلر وندر وبلنمکه انلره بولایقدر اذا اولنبه حق تعالی غفور در
ورحیمدر بر لغزشول کسلریکه مؤمنلری ومؤمنه عورتلری انجمنلکدن رجوع ایدوب توبه
قله وبوندنصکره بوردیکه لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْ
جِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا مَلْعُونِينَ
أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا يعنی حق تعالی بوردیکه اول منا فقلر نفاقلرندن
یغلقلرلر اولورلرسه دخی شولرکم کوکلرنده زنا یه میللری وارتوبه انمزاولورلرسه
اول اراجیف خبرلری وبریجلر مدینه ده بلان سوزلردن امتنا انمزلرسه عزتلر
حقیچون انلرك اوزرینه مسلط قلم وتحریص ایدوبوبرمرتبه اصلیله انلری هلاك ایلر
شویلکه مدینه ده سنکله ساکن اولورآزقاله ودخی انلری قتلکدن سورکل مطرود و
ملعون اولوبن هرقنده کم انلره بولنالرطوتولوب دیه لنلرشویلکم دیه لنمکدرحق تعالی
دیه لنمکی اشتدلرمؤمنلردن الجکدلربوندنصکره بوردیکه سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ
خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا يعنی حق تعالینك سنتی بویله جاری
اولمشدرکه بونلردن اولروشولنلرکم کوکلرنده نفاق کزدیلر حق تعالی انلرك اوزرینه
پیغمبرلرزن مسلط قیلوب دیلدوزه حق تعالینك سنتی تبدیل وتغییر بولجق دکل

البته

البته اولسه کرك ودخی برشخص کاذب رسول حضرتنه صوردیکم قیامت نه وقدر رسول
الله بوردی صوریلان کمسنی صورلدن پك بلمزبس حق تعالی بوایتی لذت بوردیکه یا محمد سندن
صوررلرکم قیامت نه وقدرسن اینکم انك علی الله قمتده درنه بیورسك اولاکه اول قیامت
قوپعنی یقین اولنه عبدالله بن عمر رضی ایدر قیامتك علامتلرندن درکه سوزلرحق اولنه اما
علامتلرازاولنه وقتده شرلولرواریسه اهل منصب اولنه خیراهلی ابعده قاله حمارت اوزره
ویغورلرازاولنه اوتلرینه مسجدلرایجنده فاسقلرغلبه سی حق اولنه زنادن اوغلنرطوغمق
طوغمق ظاهراولنه اکثردن اولم حق اولنه وراضعی جاعتی حق اولنه وبوندنصکره بوردی
إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا
وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ
مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا يعنی بدرستی حق تعالی کافرلری رحمتدن ابراق
ایدوب دنیاده قتل ایله آخرتده سعیر عذابنی حاضرلدی شویلکم انده مخلد اولرابدالدهیج
بردوست بولیه لوکه انلره منفعت قیله وبرمانع بولیه رکم انلری عذابدن منع ایله دخی
اول کونکم حسنی قیامتده وونه واقلقی قرالوغه مبدل اولنه کوزلری اول فعللرینه پشمان
اولوب کذورلره سرزنش ایدیه لرکه ای وای برزه کاشکی دنیاده الله تعالی امرینه مطیع
اولوب بوردقلرین طوتیدق رسول اللهك دعوتنه اجابت قیلوب حقمتابعت قیلیدق
اندن دونیب حق تعالیه عذرلرین اجوب دیه لرکه ای برزه رتمزبدرستی بزاول اولورلرمزن

مطیع اولدوقلرنی یولنی اسلامدن منع ایدنلرنی کفر ضلالت یولنه دعوت قیلدقلرای برم
مولامز برفرعذابلریمزی انلرك عذابلرینه قوشوب انلره زیاده قیلکه برنی انکرماه قیلدقلرانلرك
عذابلرینه بوندن زیاده قیلوبرآیت انکا اشارت قیلورکم علیله عمل قیلیان عالمله کم کندوزه
تابع اولن مؤمنلری طریق حقه ارشاد ایتوب کندولرك قبیح افعالدن شریك ایدوب کندولرنی
کبی انلرنی الههدن یراق استدقلرانلرده وانلره اویندقلری دنیانی بوکافرلرکبی ندامتله دوشوب
حسرتلریله برکه قطعا شفقت اولیوب دل ودنی بوردیکه یا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا لَا تَکُونُوا
کَالَّذِینَ آذَوْا مُوسَی فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَکَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِیهًا یعنی حق تعالی بوردیکم
ای انلرکم موحدلر ومصدق قلرسز دخی رسولی ایجنکدن تنکم بنی اسرائیل موسایی ایجتدیلر
حق تعالی موسایی برئی قلدی انلرك تهمتلرندن انلرشرمسارا ولدلر موسی الله قتدن جاه کرامت
اتمی اولدی سبب قضیه بودرکم بنی اسرائیل قومندك عادتلری بولدیکم چون غسل اتسلر عریان
اولوب ایدرلردی بربرینك عورتنه نظر ایدرلردی موسی ع م غسل اتمه خلق اچندن اعتزال
اول قومدك بعضسی دیدیلرکه موسانك حیالری دیه درانکچون برنله غسل اتمز حق تعالی دیدیکه
موسایی اول تهمتدن بری قیلمه برکون موسی واردوب صوکنا رنده طونن چقاردی برطاشه
اوزرینه قودی صویه کیردی اول طاشه حقك امریله موسانك طونن کتوروب خلق اینجنه
قاچدی موسی چقوب اردنه دوشدی چاغردیکه یا طاش طونمی قونا اکا دك کم خلق
نظر ایتدلر موساده اول عیب یوق جلدی جمیل اولدیر بوکرطاشه اندلر طوردی موسی ع م
طونن الوب کیدی اول طاشی برقاچ کره عصایله اوردی باهر برده رصیور اول طاشه اثر

یاخود بیدی برده عصاد وقدی اول طوقدوغی یرد بول بول اثر ایدی قیصه قیصه کرد بلکه موسایی
انجدکلری بولدیکم برکون موسانك هرون برسفره چقدلر هارون اندن وفات ایدی موسی ع م
کلدی اول قومه طعن دلن اوزادوب دللرکه موسی قرنداشین دیه لدی موسی ع م انی اشدوب
انجندی اول تهمت قلان قومدن برجماعت الوب هارونك قبری اوزرینه وارودی حق تعالی
هارونی درت کلدی خبر ویردیکه کذوا جلیله اولدی ودنی بوردیکه یا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اتَّقُوا
اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِیدًا یُصْلِحْ لَکُمْ أَعْمَالَکُمْ وَیَغْفِرْ لَکُمْ ذُنُوبَکُمْ وَمَنْ یُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِیمًا یعنی حق تعالی بوردیکه ای مؤمنلر قورقون الههدن اکا مطیع اولك نه کم
سویلرسکز ثواب سویلك عدل انصاف اوزره سویلك بربرکزی اتاسندن غیربه نسبت قیلمك
اتاسن قوب برفلان اوغلاردیمك ابن عباس رضی بوردرسوزوکزدکزده اخلاصیله لا اله
الا الله دیسون تاکه عملکزی اصلاح ایدب قبول ایلیه وکناهلریکزی برلغیه هرکسه کم کزواشکا
الله ورسوله مطیع اوله تحقیق جمیع خیرك اول نصرت بولوب کامل نصیبه ایرشدی سعادت
ابدی بولدی ودنی بوردیکه إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَی السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَیْنَ
أَنْ یَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ کَانَ ظَلُومًا جَهُولًا مجاهد ایدر
حق تعالی چونکه امانتی برالدی یرلره کوکلره وطاغلره عرض ایلدی کوتوره لرهیچ برئی راضی
اولمدلر قورقدلرکه حقین یرینه کتوره میلر چون ادمی برندی اکا عرض ایلدی اول قبول ایدب
کتوردی اول امانتی بوینونه الدقدن نصکره اراده اویله دن اکدوقتی اولنجه جندن سوردی
ابن عباس ایدر اول امانتی فرا بصره دوکوکلره وبرلره وطاغلره عرض ایلدی بوردیکه الدن قبول ایدك

ایچنده کیملر اندر دلر که یارب ایچنده کی نذر حق تعالی بیورر دیکه اگر انی کر کلو متعلیه سن خیر عوضلر
بولسه سن واگر تقصیر ایده سن الکله عقوبت اولنه سن دیو لر که یارب بو عرض ایتدوکن اختیار اوزره
ایسه بزانی کورمکه طاقت کتوره مز سن واگر ایجاب وتکلیف بویورتدن ایسه الدن نه کلور کتوره وز
وحفظنه جهد ایده وز جون اول عرض اولنان اختیاری ایدی حق تعالی انلردن تجاوز قبول
انی آدم اوزره عرض قلدی آدم انی قبول ایدب کوردی ابن مسعود رضی الله عنه دن روایت در که
حق تعالی اول امانتی برطاش منالنده یراد وب برلدی کوکلری ویرلری وطاغلری دعوت قلدیکه
کلوب انی کتوره لر بونلر کلی انکا وارمدلر بزانی کورمکه طاقتمز دیو لر آدم بنیجه عرض چغرلدین
کلوب انکا بایشدی یزدن دیو برلدی دیدیکه اگر بونی کورمکه امر اولنسه بن کورردم دیو لر که انکا کتوره
آدم انی دیزینه لدی کوردی کبر و بزینه قودی دیدیکه والله اکر دخی زیاده کتورمک دیلسم کتوردم
دیو لر کتور کبر و بلنه لدی کتوردی کبر و قودی دیدیکه والله هی دلسم دخی زیاده کتوردم دیو لر
کتور بوکزاو مرئی او مرئی اوزره قودی دیلدوکی بنه اشغه قوبه حق تعالی بیورر دیکه قومکا تندن و
دورسون که بزم اول امانتمز سنوك بوبنکزه اولسون دخی سنك ذریه لرك بوبنلرنه اولسون تا قیامته
دکین بدرستی اول آدم کندویه ظلم ایدیجی اولدی قبول ایتمکله و دخی جاهل اولدی بلدیکی اول
کتوردوکندن عاقبتی نه اولسون قیامته دکین و دخی ابن مسعود رضی الله عنه دن روایت در اول امانت بش وقت نماز
در دخی زکات و برمکدر وحج وارمقدر و اورج طوغقدر و هر سوزن کرچك سویلمکدر و دخی
بورج اوده مکدر و دخی اشده عدل اوزره اولمقدر و دخی اولچکده و ترازوده عدل ایتمکدر
بونلردن وشولر امانتدر صغلمقدر که انلره حیانت بولنمه کشینك اعضالری دخی امانتدر انی

بیورلدی بو صرف ایتمه که خائن اولوب یا رین خائنلر عذابنه مبتلا اولیه و بیمنکز بیورردی که
لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا یعنی حق تعالی بو امانتی انکیون عرض ایلدی کم بونکله منافقلرك
نفاقی ظاهر اوله ومشرکلرین شرکی ومؤمنلرك ایمانی اعتقادی ظا اوله تا کم منافق اولردن منافق
عورتلر ومشرك اولره ومشرکه عورتلره عذاب قیله امانتی سعدیو بخائن اولدقلریچون ومؤمن
اولن ومؤمنه عورتلره توبه لرین قبول ایدب رحمت قله پس حق تعالی غفور ورحیم در یعنی
شول قولرینی که امانته خیانت قصور لری بولونه ولکن اعانت ایدوب حائن اولمیه والله اعلم

سُورَةُ السَّبَإِ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ
یعنی حق تعالی بیورر که جمیع وسپاس الله تعالیه لایقدر که جمیع کوکلر ویرلر انکدر نه وار ایسه
جمیعسی انك ملکیدر بوکلی انك مخلوقدر خالقی اولدر وبوکلی انك وار لغنه ویرلکنه دلیلدر
ودخی آخرتده حمد وشکر بنه انك ایچوندر جنت ایچنده اوچاق اهلی مقرر اولدقلری وقتن
دیه لر که الحمد لله حق تعالی برنی قوندردی قرار طوتیجق یره که ایرق انتقال یوق زمی یاد شاهکم
حکمدر حکم ایدب اولری دیر کوردی وخبیر در جملدن حالتی بیلور ودخی بیورردیکه یعلم ما یلج
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ
یعنی حق تعالی بیلور شول نسنه یکه یره کیرور واولور ویغور لر وجواهر لر وکزلو کنجلر کبی دخی
کوکدن اینن یغور لر ورزقی دخی قولرك نازلرین وبیازلرین بیلور فرشتهلرك اندکلریت

وجعد قلبن بيلورز جهد قولارني اسركر غفور يارلغر عقوبتي بجيل اغز ودخي بوردي

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ
عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ يعني بوكافرلر ورلركه بعث بوقدر برشه قيامت كلمز حق تيخ بيوردي يا محمد ايت بلي والله
ربي لتاتينكم اول بعث كوني سزه كلسركه بنم ربم غيب بلجي بادشاهدر هيچ برشه انك
علمندن غائب دكلدر ذرة قدر برلرده كوكلرده هيچ برشه اولميه كه اول نسنه دن بيوك
ياكوچك اولا الا حق تيخ لوح محفوظده ذكر ايدب بيان ايلمشدر تاكه دنياده كوكلو عملر
اشليوب اعتقادلرين محكم قلنلرده اولونلرايله وعوضلرين قيلم زيرا انلر اولردركم كنا هلري برلرينه
وجنت ايچنده كرمكلو نعمتلر اولر تكجي نذر حاضر لنمشدر ودخي بيوردي كم وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا
مُعَاجِزِينَ أُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ يعني شونلركم سعي ايدب دورشديلر
برفركلامزي تكذيب ايدب دليلاتزمزي باطل قلمقه بربرندن اوكوردب اويله ميصورلركه برزي
عاجز قيلوب ايلمزدن فوت اولرانلردركم اولوطوايجنده انده قتي كوينديرجي عذاب واردر
ودخي بيورلرلرشونلركم انلره كتاب ويرلدي اول كتابرينه ايمانلري وارشول قرآنكه ربكدن
شكا انذرلدي اول حقدر دعوت قيلنور يوخلغي دلالت ايدر اول ربك طريقنه كم عزيز و
يمقبرلرينه لجابت قيلنلر انتقامله عقوبت ايدركه انك كلي فعلي محمود در ودخي بيوردي كم

وقال

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ
أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ
يعني اول كافرلر برلرينه ديرلركه سزي دلالت ايدب بلدورهلم سوز كشيك اوزرينه كم سزه
خبر ويرر ايدركم جثي سز اولسكز صيراق اتنده جودويوب ازيوب كتسه كثر انذ نفكره كيرو
يرادبوب وجوده كلسه سز بلمز زكم الله اوزرينه كذب ويلاتمي دوزب سويلر يوخسه انك جنوني
وارمي ديو وكن بلمز مي تيخ انده خبر ويرب بوردركه اول رسولك نه كم ديدوكي حق اولسه اما
اما انلر انى اشيدوب انكا ايمان كتورمزلر انى تكذيب ايدرلر انلر دنياده غايت بعيده درو
آخرتده عذاب شديده درودخي بيوردركم أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنْ نَشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ يعني
حق تيخ بيورر نظر ايدب كورمزلرمي بومنكرلر اوكلرينه اردلرينه بوكوكلري ويرلري تابلرك
بوتونلرينه كوكلري معلق طوتان ويرلري صواوزره طوتان قادردركه بونلري اولدرمكدن
صكره كروه ركوره نجه انكار ايدرلر انكار لرينك جزاسين بردخي انلري ويلرسوز يوتدوره وز
ياخود كوكلرين برياره بلوط اوزرلرينه براغوب انلري هلاك ايده وزبدرستي
بوكوكلر ويرلر براد لمزه علامتلر واردر حق تعالينك قدرتنه هر تولم كم الله تعالينك عبادتنه
اقبال اتمشدر دلي ذكره قلبي شكره بدني ضبره درودخي بيوردركم وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا
فَضْلًا يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ أَنِ اعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي
السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ يعني حق تيخ بيوردركه براول داوده فضلمز

دن

ملك وبنوت وبردك تاكه طاغ امر ايوب بيوردى تكه باطاغ سندخى داؤديله تسبيح انكل
كوندرزك تاكيمه به دك ودخى قوشلرى اكا مسخر قلدق اولدخى انكله بله تسبيح ايده دخى
دموري اكا خبركيمسنك ابدبويردك دبرك يادا وداول دموردن تمام حرب ايجون
كوكلردوزكل دخى بدك داوده كه نعدبرانكل اول ذرهلك تاليفندن اينى واوزنى وكيلك
لكنى وطاد لغينى تاكه كيلك وبادار اوليه دخى بنم فريضه لريمى بريه كوركل پس سزك امركز
بكا خفى دكلدر بوندن صكره بيوردى ولسليمان الريح غدوها شهر ورواحها شهر
واسلنا له عين القطر ومن الجن من يعمل بين يديه باذن ربه ومن يزغ منهم
عن امرنا نذقه من العذاب السعير يعنى صغ يتخ بيوردكه بزسليمانه قنى اسيجى يلى
مسخر قلدقكه بساطنى تحتيله كتوردى قوشلق وقشله اصطخردن كيدردى قدسه كلوب
ايكسنك اراسى سرعتله برايلق يول ايدى ودخى بزسليمانه صوكبى ارعش توج چشمه سين اقدردق
انوكلرنه ولرسه ياپدوره ودخى بزسليمانه جنلردن بركسه مسخر قلدقكم انلر الذنه دليرسه
انلره طاتلو دوردرمه هركسه كه انلردن عاصى اولسه بزاكا عذاب سعيردن طاتلو دوردرمه
ودخى بيوردى يعملون له ما يشاء من محاريب وتماثيل وجفان كالجواب وقدور راسيات
اعملوا ال داود شكرا وقليل من عبادى الشكور يعنى اول شياطينلر وجنيلر
سليمان نه ديرسه انكچون مسجدلر وكوشكلر انشا ايدردى دخى چقلدوزلردى هربرى
براولوحوض كبى هرچنقره طعام يمكده بيك كشيدن زياده اوتوردردى دخى طاشدن
چولمكلر اويلدى طوردوغى يرده اويرلردى بيوكلكى ايجنه يوزدن صغار دى صغ يتخ بيوردى

چون بونلرى انلره انعام قلدم ديدمكه باداؤدك الى ايدى برعمل اشلك كه برفقره يمزك
شكرى اوله امابرفقره يمزدن شكوراز دركز براشكور اولدركم هرحالده انلك عادتى شكر
انلك اوله وهرشكر ايتدكجه انكاكركوشكره توفيق التهدندر اول توفيق اوزرينه دخى شكر ايليه بونلك
كبى قولرندر ودخى بيوردكه فلما قضينا عليه الموت ما دلهم على موته الا دابة الارض
تاكل منسأته فلما خر تبينت الجن ان لو كانوا يعلمون الغيب ما لبثوا فى العذاب
المهين يعنى سليمان عم بيت المقدسى جنيلره بنا قلدوردب انلرى هنوز تمام اولمامشدى
سليمان قورقوسندن انلره دى فجن سليمان نمازه دورسه قيامنى غايت طويل ايدردى ونماز
دن فارغ اولسه محرابده براوت يمشى كوردى وصوردى سن نه دردسن واسمك نه
اول اوت دخى اسمى وحاصه سين بيان ايدردى سليمان عم دخى يازردى ثمركى اوسن لرك
اصلى وعفا قولرك اكثرى اندندر چون سليمانك عمرى اخر اولدى بركون باشى سجده دن قالدرمدى
دى كوردى براوت يمشى سليمان عم اكا صوردىكه اوك نذر آدم خرنوب دردى يعنى
سنك مملكتى خرابه دليلدر برزوقت سليمان عم غصه لندى برزمانده نصكره سليمانك وقتى
تمام اولدى ملك الموت روحنى قبض ايتمكه كلدى اولوقت سليمان عم محرابنه وارمشدىكه نماز
قيلمه امااول وصيتت قلمشدى بديكه اكربن اولورسم بنى جك دفن ايتمه سن شياطين طاغلوب مسجد
شريف بترقالمه بس سليمان محرابده ال قلدوردب كه تكبيرايده ملك الموت ايردى سليمان عم ديدىكه
نيه كلدك ديدىكه قبض روح ايتمكه سليمان عم ديدىكه اهل بيتم وداع ايده يم عزرائيل ايدى امرالهى
اول جنده قبض ايلدى جميع اهل ايمان روحيچون وسليمان عم روحيچون ورسول الله روحيچون فاتحه

چون سلیمان عم خرنوب اغاجندن برعصا و زمشدی اگا دیانوب قیامده قالدی جنیلر آدم علیه السلام
دیرلرکه بزغیب بیلورز سلیمان عم حق تعالیدن دیلدیکه انگ اولومنی اشکاره قیله تا بیت المقدس تمام
اولیچون پس سلیمان عم اولدقده تمام بریل عصاسنه دیانمش و وردی انس جندن بریناث خبری اولمدی
عصاسنی قوردیدی اوزلدی سلیمان عم دوشدی کوردیلر سلیمان اولمش اول قورده ارضه دیرلردی
خلق بلدیلرکه سلیمان نه وقت اولمش دیو روایت قوردطوردوغی یره نشان ایلدیلر برآیه دک
کوزندن قدر یرلرآی تمام اولنجه قیاس ایدیکوردیلرکه اولوقه دکین اول قوردن یدوکی تمام یرلرآیق
اولمش بلدیلرکم سلیمان عم قوت الهی بریل اولمش پس یوندن اوتروحق تعالی یوردی اول جنیلر غیب
بلیدی خورلغدن زحمت چکوب اول اشده قالیدیلردی اول جنیلر دیرلردیکم بوارضلق یرمزه
چوق حقی وار اولوقدن بروایخ اچنده باالجمله یوندوغی اندن پس اولوقت مسجد تمام اولدی
سلیمانلق فوتی ظاهر اولدی شیاطین طاغیلدیلر یوندوغی حق تعالی سبا ملکندن خبر ویرب
یوردی لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ
وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ رواید رسول الله صلی الله علیه وسلم دن صوردیار سبانه
نسندر یوردولرکم برکشیلك آیدیر ابن عباس رض یوردیکم اولمن شهرلرندن برشهردر حق تعالی
یمنلك اون اوج شهریدی اون اوچ بینکر کوندردی تاکم اول سباده اولرسولته جمع اولدقلرینی
واریدی یمنده اگا واردیلرحق تعالیلك انعامیرین ذکر ایدوب وعذاب عقابیله قورقدیریر
انلری توحیده دعوت قیلدیلر انلرایسه ایدوب یلانلدیلر وسدیدن روایتدرکه انلرك یرلری
وبستانلری بی حد ایدی باغجه لرادا سنده یولاری واریدی ایکی یکا باغجه لرك اغاجلری بودقاری توتی

بوروسش ایدی کونش کوزغرایدی شویلدکم برکشی باشنه برسنی قوب اوچ باغجه ارا سنده کتسه هیچ
الفی یمنه صوغسه دوکوندیره سنی سی طولردی انواع یمشلدن اول باغجه لری نهایه اولوایدی اوف
کونلك یول کلوردی ایکی طاغلق ارا سنده بردره ایدی اول دره نلك اغزن باپوب سد اسکندر دخی چون
زمانده یاجوج و یاغوب اول دره دن چیقه جق اولوردی اول سدلك اولدقدن صوکره مناردن
بخن دره طولو اولسه اغجلر و بستانلر صویه محتاج اولدقجه بیکلرجه دن صوی قویو یرلردی باغلرین
واکثرین صووارردی چون بونلك محتاری باغ بستانه دوشدی انلر اول رسولتری یالانلدیلر
حق تعالی انلره بیرمجانق حواله قیلدی انلرك سدلرین دلدی برکچه اول سد دوشدی اول دریا ایکی صوکلوب
اینوب انلرك اول شهرلرین جمله سین غرق ایلدی خلاص اولنلر دورت یکا طاغلدلر حق تعالی بوکچن
آیته بیوردوغی بودرکه تحقیق اول سبانلك منزلرنده علامت وار ایدی برنهر برکنه اول ایکی
بندلك کمی صاغ کمی صول طرفده بوندرکا مشغول اولوب قالمشدی حق تعالی انلره رسولتری کوندردی
نصیحت ذکر ایدوردی دیدیلرکم حق تعالی سیرانی اوزیکزه فضلندن انعام قیلدوغی نعمتلرینلك
شکرنی یرینه کتوروب اول دیکزغفوردیر یلغزشول کسلریکم شرکدن ومعاصیدن توبه ایده
چون اول رسولتر رسالتی دکوردلرانلر ایمانندن اعراض ایدوب دیلرکه کیدوکه بونعمتی بزدن
وبزم اجدادن الاوارلك ایدلك کیملك کوچی یترسه کلسون بونعمتی بزدن السون کوردیلر
حق تعالی بوردیرنلره برصیحانق حواله قیلدقکم اول سدلرین دشدی اول دره دریا کبی جمع
اولان صویسیل اولوب اقدی نه اولرین ونه بستانلرین قوب جمله سین هلاك ایلدی ایکی
بستانلره ایکی دور لو یمش ویردك برآجی ارك اغاجی برییغون اغاجی وبری دخی

سدرون بتوردك كم بيراغله ال يورلوكولكه حضرته اوتوردلر پس برزمره بوقدار بزه كافراولنلره
بونجلين عقوبت ايده رز ودخي برعقوبت اخمرز الا انلره كم برزمره نعمت بيه لرينه كافر اولوب
ايروغه عبادت ايده لر بويان اولنلر معاني بوايت شريف معناسنده دربيوردي فَاَعْرَضُوا
فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ اُكُلٍ خَمْطٍ وَاَثْلٍ وَشَيْءٍ
مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِيْ اِلَّا الْكَفُوْرَ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَ
بَيْنَ الْقُرَى الَّتِيْ بَارَكْنَا فِيْهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيْهَا السَّيْرَ سِيْرُوْا فِيْهَا لَيَالِيَ وَ
اَيَّامًا اٰمِنِيْنَ فَقَالُوْا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ اَسْفَارِنَا وَظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيْثَ
وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ يعني حق تعالى انلره احسان ايدوب
قلدوغي انعامدن بيان ايدوب بيوردي كه برقلاق انلرك اول كويلرا راسنده انلره مبارك
قيلوب انواع نعمتلر بوتوردك تا شامه دكين متصل كويلر قلاق شويله كه برزدن برى كوروزور
ارالقدن باغلرا يغجلر ايدي اول كويلرا راسنده انلرك سيرينى برزاويله تقديرقلدقكه برزدن
بتوب حساب كيدبجك توشلق طعامن برزده يه لرواويله وقتى نمازنده بركويه دخي كلدرمه حتى كيدبجك
كم اول سبادن شامه كلنجه دورت بيك يدى كورى واريدى تاكه انلره انده كيجه لرده وكوندوز
لرده سيرايدلر لرده في امنيلغله تنعم ايدب اجلى وصوصز لق واوغرى حرامى ويرتجى جانور لرقورقوسى يوغيدى اما انلر اول نعمتك قدرين بلمدلر وشكرين برمدكلر مغرور اولوب ديلدكه
اى برزم وترسفر لريمزارالقدرين ايراق قيلوركه اوزاق بازيلرا اولسون ديه لرمزه نه لم ازقدر كتوره لم
وبستانلريمزايراق اولسون تاكه اشتهامز غالب اولوب انكا ايريشه وزحق تعالى انلردن اجابت

ايدوب چوقه انلرك وزنفسلرينه شرك ايتمكله ورسولريني يلانلمغله ظلم ايدلر بزدخي انلرى
هلاك ايدب انلره امرمى وحالترى دلالت ده سويلدك كه هيچ بركسه اول كويلردن قوماق
طاغندق شويله كه طاغقمز ربدرستى حقيقتا بونلرى هلاك ايدب تفريق ايتمكله عبرتلر وعلامتلر
وارهرمؤمنلره كم الله عبادت قيلمق صبرايدبجلر ورونعمتلرينه شكرايدبجلر دربونلرنصيبلرى بوردى
وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ اِبْلِيْسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوْهُ اِلَّا فَرِيْقًا مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ
مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْاٰخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِيْ شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيْظٌ
يعني حق تعالى بيوردوكه ابليس عليه اللعنه ظنيني كوچكلدى نوقلدرلرك اكثرى اوزرينه كه كلكا
متابعت قلدلر الا مؤمنلردن برطايفه كه انكا مخالفت قلدلر بوكلامه انكا اشارت دركه اولوقت
ابليس مطرود اولدى حق تعالى دن ديلديكم انكا اولدن امان اولنه تا قيامه دكين حق تعالى
ديلدوكه اجابت ايدب امان ويردى اولوقت ابليس قسم ايدب ديكه بن اول آدم اولغلرنيك
جمله سيني ازدورمربونلردن سيني كندوكه شكرايدجي بولميه سن اولوقت ابليس بوجمله حقيقتن
بلوب سويلدى ظنلم اولا ديوسويلدى چون اول ظنلم ديدوكى تحقيق اولدى انجون بوايته انى
ذكرايدب بيوردىكه ابليس ظنى بونلرك اوزرينه رچكلدى واول برطايفه كه انكا اويمديلر انلر
ايدىكه حق تعالى بوردى ابليس جوابنده بنم قولمرم واردركه سنك انلره سلطنتك وحكمك يوقدر
وهم ابليس دخي انداجوب ازدورير مرديدوكى وقت استثنا قيلوب ديكه الا شول قولمرككي
ازدرميمكه انلرسنك مخلص قولمرك نفسم متابعت قيلوب حق اوزره محكم طوردلر ودخي حق تعالى
بيوردىكه اول ابليس كه انلرك اوزرلرينه اورمق ودوكمك ايله وكوجله اشلتمز انجق برووسوسه سدر

وغرور در وقور و امولو و صاير انذاكه تجابت ايدوب متابعت قيلور لر ودخي بزاول لبسي
حواله قلمدق انذك اوزرينه الاماندن اوتروكه برزعمزده كه بعثة وآخرة ايماني اولدركلاردر
تميز اولنوب بلكه ظهوره كلمز زيرا منكر اولدركه انكا متابعت ايدب هواسنه اويدي حقه كافر اولوب
ومؤمن اولدركه انكا مخالفت قلدي زاد آخرة مشغول اولدي ودخي حق تعالى بيورديكه يا محمد ان
ربك ذو مغفرة لظلمهم اما حاطه قيلوب حفظ ايلمندر بيلور كيمك آخرة ايماني وار كيمك يوق وشك
اوزره كيمدر يقين اوزره كيمدر يارن حق تعالى انذر ايماء اندن كوره مجازات ومكافات قيلور ودخي
بيورديكه قل ادعوا الذين زعمتم من دون الله لا يملكون مثقال ذرة في السموات ولا في
الارض وما لهم فيهما من شرك وما له منهم من ظهير ولا تنفع الشفاعة عنده الا
لمن اذن له حتى اذا فزع عن قلوبهم قالوا ماذا قال ربكم قالوا الحق وهو العلي
الكبير يعني حق تعالى بيوردي يا محمد اول مكه كافرلرينه ايتكم ديلك دعوت ايلان الهلرين غيركم
الله دبو زعم ايدرسز كلسونلر سزدن بواجلق بلاسين دفع ايتسونلر مراد قيلمز ودكه طاير لر يونلر
ذره قدر نسنه يه قادر دكلدر دنه يرلرده نه كوكلرده ودخي انلرك برنجه اورتاقلغي يوقدر يرلرى
كوكلرى يرتمذه معين دكل ودخي اول كافرلرديرلركه يومبود لرينه برزمرا يجون الله قتده شفعاء در
شفاعت قلوب برخي قورترمغه امدى ايت انذه كم الله تعالى قتده هيچ بركمسنك شفاعتي منفعت
ايده جك دكلدر نه پيغمبر لرك نه فرشتهلرك الامكر الله تعالى لنك دستوريله شفاعت ايده
انى ودخي اهل توحيده شفاعت ايده بودكلكم اهل كفر ايجون كمسه شفاعت قيله واول فرشتهلركه
انى معبود طوتمشلردر انلر تجنكم برزوحيمز اشتلر اول وحي هيبتندن وبزمر قورقوزدن

يوزلرى اوزره سجده يه دوشب دتره شورلرشورلرك حالدى قورمزدن بويله اولمسن
انلردن نتم شفاعت اومويه انلره عبادت ايدرسز بوقضيه نك اصلى بوايدوكم بوكوكلراهلى وحى
اولان عيسى عم زمانندن تارسول الله زمانه دكين چون رسول الله بعث اولدى حق
تعالىدن انكا وحى ارسال اولندى اول وحي هيبتندن فرشتهلر بربرينه اورب تواضع ايدوب
عقلارى كيدب دوشدلر چون اول هيبت كوكلرندن مرتفع اولوب كشف اولندى بربرينه
صورشديلر ديلركه اياجبرائيله ربمز نه خبر ويردى ديلركم وحى انذردى كيم اول على در
واعظم در شركله وصف اولنمغدن ودخي بيورديكه قل من يرزقكم من السموات والارض قل الله وانا او اياكم لعلى هدى او في ضلال مبين قل لا تسئلون عما اجرمنا ولا
نسئل عما تعملون قل يجمع بيننا ربنا ثم يفتح بيننا بالحق وهو الفتاح العليم بيني يا
يا محمد اول مكه كافرلرنه كه سزين بوكوكلردن يغور اندوب بنالر يوب رزقكم ويرن
كيمدر اكر جواب ويرلرسه صوش والا ويرمزلرسه اينكم الله تعالى لدركم سزى رزقلندرن
كوكلردن يرلردن ودخي ايت انذركم بزيا خود سزيا ايكيمزدن برزمز هدايت اوزره در
برزمز ضلالت اوزره در ليكن على اليقين بزهدايت اوزره يوز سزضلالت اوزره سزين
وسزك جمكزدن اوتروبرزموافذه اولنمازز وبرزمز جمزدن اوتروسزموافذه اولنماز
سزهر برزمكذبو فعللرمز مجازات اولنورز ودخي اينكم حق تعالى قيامت كونده سزى دخي بزى
جمع ايليه اندن برزمز اوزرمزه عدالة حكم ايليه قاضى عالم اولدركه هركسه كم نه اشلدى ايسه
بلوب انكا كوره جزاسين قيلور ودخي بيورديكه قل ارونى الذين الحقتم به شركاء كلا

كَلَّا بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ يعنى ايت
يامحمد انده كم كوسترل بكا اول الهلريكزنكم الله دن غيرى معبود طوتندبكزاويله زعم
ايدرسزكه الله حق تعالى ملكنده شريكلرى وارايسه بوحالده كوكلرده بوحلوقلرى برشيلرى
جميعى بحلوقاتك خالقى اولله دركه عزيز در ملكنده حكيمدر امرنده نجه ديلرسه حكم ايدر
ودخى بلكلكم يامحمد برشى كوندرمدك الاجميع خلقه رسول كوندردك كه بشارت
ايدجى اولرسن مطيعلره جنت ورحمتله ودخى قورقوديجى اولرسن عاصيلرى اوعذابيله
ليكن بوخلقك چوغى اول جنت ونارى تصديق ايتمزلر انكار ايدرلر استهزا ايدرلر
ديرلركه اول ديدوكك وعدا ولنان بعث كونى نوقت اولسه درا كرسن صوردك رسول
ايسك وبوقولكده كرچلسك خبر ويرودخى موتقايبوردى يامحمد سزك ايچون
بروعده اولنمش كون وارعذابيله كه اول بعث كونيدر الله تعالى قادر دركه شمدى دخى
سزه عذاب قيلسه ليكن تاخير ايدر اول وعده لنمش كونه لوح محفوظده يازلمشدر نه بر
ساعت اول وعده دن نه كيرو اولورلر انلرك چونكم وقتى ايرشه البته اولورودخى بيورر
قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَنْ نُؤْمِنَ بِهٰذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ يعنى يامحمد ديرلرشولركم كافرلر ومنكرلر دير

برانبو فرانى تصديق ايتمزلر وبوندن اولو وكلن كتابلرى دخى يامحمد اكركوريدك اول
ظالملريكه انكار ايدرلر نجه طورغوريسر الله تعالى فتنه حبس اولونن سويلكم بعضيسى
بعضينه جواب ردايجى اولر وخصومت ايدرلر اولكم ضعيفلرى وايتا عاريدرديه لراول
اولولرينه كه اكرسزلك ترغيب ايدوكزاغوا ايلريكزاوليسيدى بزجمله مزمصدقلر اولوردق
اما سزلك دعوتكزبزى انكار ايلمه بوحالكه كوردى واول اولولرى دخى جواب ويرلرنتكم
حق تعالى خبر ويرب بيوردى قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللّٰهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسَرُّوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ يعنى اول متبوعلر واولولرى ديه لراول ضعيفلرينه كه
اصباعاريدرزى منع ايدلك سزى ايمانه كلوب هدايت بولمدن سزه رسول كلدكدن صكره
بلكه سزكندوكزشرك ايدوبن كافرا ولدوكزدونب جواب ويره لرضعيفلرى كه بلكه سزلك
دعوتكز وبلمجه كزايدى كيجه كوندوزبزه امرايدوب ديرايدكزكه الله تعالينك برلكنه انكار ايده وز
انكاشرك قوشاوزايرق چاره لرى قلبلوب حسرت وندامت اظهار ايده لرشولوقتكه عذابى
كوزلرله كورلر اما فايده اوليه بزاول كافرلرك قيامت كونده بوينلرينه اغلال وسلاسل
براغورزنه اولوسى ونه كجسى قورتوله الاقادر فعالدر افعال جزاسى وعوضى اوله وبوآيتده دخى
تنبيه وارك هركمسنى كركدر اكرعزيز درويا شريفدر واكرضعيف اكرفقيردر كمسنك فعالنه مقابل

306

قلوب دینی صفلغه محکم طوره ودخی بیوردی وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ كَافِرُونَ وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ
مُعَذَّبِينَ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ یعنی حق تعالی بیورد دیکه هیچ برشهر ویرکوی بوقدرکه بزرسول کوندرمدك الا انك
قومنك متعماری اولولری دیرلرکه شول کوندرلدوکیکز نسنه‌ده بزمنکر لرز انکا تصدیق
اعتزوددخی ایتمدایدوکجن کافرلرك دخی غنیاری رسولرینی استخفاف ایدب انجیدرلردی
تنکم سنك قومنك سنی انجیدرلرحق تعالی انده ویردوکی مالله فخرایدرلردی عاقبت انلری هلاك
ایلدك واول اولولنلری ومالاری انلری برنمرمزدن غنی قلدی ایت بوقومه‌که اول مالله
فخرایتمیدیدرسنی الله تعالی کیمه دیلرسه اول مالی بول ویرر اما اول بول قلدوغی مکراستدراج
جدرکه انلرك حقیقتن بیلمه کفورمه وهوای نفسه مشغول اولمه عاقبت هلاکلکه ایرشه دخی
حق تعالی بعض قولقره‌که دیلرسه اولمالی ویرر اول انکا حقدن عنایتدرکه انلرك عوضی
آخرتده جنتی ویرلیکن بوخلقك چوغی بونی بلمزلرمنورلرکم مالی چوق اولان عزیزدر
وآزاولنی حقیردیوبکا بیلوب دیرلرکه بزمالمزواولادمزچوق بزه عذاب اولمز دنیاده
قیاس ایدرلرکه مال واولاد معاونتیله کذولرینی دنیاده شاهاری زعمدن قورتاره‌لر
بوبرخیال فاسددرکه اصلی بوقدرودخی بیوردیکه وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُم بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ
عِندَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي
الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ حق تعالی ایدردکلدراول سنك مالکزواولادکزشولردکه سزی بزقتمزده

مقام قربه ایروشدوره سزانکله نجات بولمسن مکرشول کسه کم ایمانه کاذب تصدیق ایده
وعمل صالح اشلیه برلردرکم حق تعالی قتنده اجرلری تضعیف اولنوب زیاده اولور برنه اون
تا یتمش دکین الله تعالی قتنده انلرن بوقدر اولدرکه حسابی اولمیه وبولکله دخی اول یوجه کوشکلر
اوزرنده ساکن اولدقلری وجمیع خوفدن امین اولدقلری برنضارة عیش کلیجك نسنه واقع اولمیه ودخی
بیوردیکه وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ قُلْ إِنَّ رَبِّي
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنفَقْتُم مِّن شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ یعنی شولرکم سعی ایدرلرمزکلامزی تکذیب ایتمکده وایدوکاوب انکا ایمان کتورملك
دلیلنی منع ایدرلرانلردورکه یارین عذاب ناردده جمع اولنوب معذب اولدرکسه انده مالکم اولمیه
ودخی ایت یامحمد بنم ربم تحقیق بوقولدن بن کیمه دیلرسه رزقنی واسع قیلورکیمه قیت قیلورحکیم
مطلق اولدرهرقولدن صلاحی نه ایدرسیلورانکا کوره علاج ایدرودخی بیوررنه نسنه مالکزدن
دن تصدق ایده سزالله تعالی رضاسیچون حق تعالی فضلدن کیروویره انلرخلفن ویرلکسن
واخرتده دخی ثوابن ویرکه رزق ویرجیلرك خیرلوسی واقواسی اولدرتکم ابوالدرداء رضی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردرهیچ برگجه اولمیه‌که کون طولنه الا حق تعالی ایکی فرشته
کوندرمانلر ایکیسنده طوروب ندا ایدرلربرسی ایدرای ربتم سنك بولکله انفاق ایدنه
خلفنی کیروتعجیل قیل وبرسی دخی ایدرای ربتم بخیلدن مالنی سن امساك ایدوب برکتن
ال بولمزان خود عالمك مقبولدرمردودداولمزلرودخی بیوردیکه ویَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا
ثُمَّ نَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَٰؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن

دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ يعنى حق تعالى بيورر كه مشاهده
كونده بزاول قوشلرى وانلرك طپنلرى جمع ايده وزديه وزقوشلرى كم سز مى بيورر
ديكز يوقسه بزيم كم بنى يوب سزه طيدرلر اول قوشلرك پرستش ديه لركه الهى بزسنى تنزيه ايده وزاندنكه
كسه الهيتده سكا شريك اولمه بزبونلردن بيزار وزجميعيمز سنى دوست انلرى
دشمن طوتار وزبونلره بزبيورمدقكه بزه عبادت قلدرمبونلر اول شياطينه اطاعت ايدرلر انلرى
قصد ايتملديلر بزم بونسنده رأيمز بوقدر ودخى بيورديكه قَالَ الْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ
وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ
إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ يعنى حق تعالى بيورركم اول قيامت كونى بركوندركه بعض كشى بعض
كشيه شفاعتة عالان اولمزكه قورتارة باخود برمضرتى اندن دفع ايده واول كونده بزم حكمن
اويله اولسه كرك كم دنيلده اول دنياده بيزه انكار ايدنلره كه كفريله كندولره ظلم ايتديلر
ديك ايمدى طادك اول نار عذابنكه سيزانى دنياده تكذيب ايدوب اولجق دكلدر ديردوكمز
بزبو عذابلرى انلره ايكمون ايده دركه جحمن اوزرلرينه عرض اولنوب بزم آيتلريمزى اوقنه حلال
وحرام وامرونهى بيان ايدجك انلره ديركه دكلدر بوالا بركشيدر ديركه سزى منع ايدوب دوندروب
اتالركزده لركزه عبادت ايدرلردى اول صنملريكزه ودخى ديرلركه دكلدر بوسويله وكه
اوقوده وخى الجبرد وزشى جلان سوزدر الله تعالى اوزرينه افترا ايدرود خى اول كافرلره نقدركه

قرآن اوقنه ديرلر ديكه دكلدر بوالا اشكاره جلاندر وبونلر اوتوراول عذابه دليم مستحق اولدر
ودخى بيورديكه وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ
وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرِ يعنى حق تعالى بيورر وبرمدكى بومشركلره سول كتاب بردنكه انى اوقورلردى ودخى برسندن
اولمزوبر رسول كوندرمدكى بونلره قورقدجى اولمه وبونلرك اوزرينه كتاب ودخى اجديجى دخى اول
كمن امتلر بونلردن اوكذن برفرد رسولة يرمزى بيلانديلركه عاد قومى وثمود وابراهيم وصالح واوط
قوملريدر ودخى بونلرك غيرى انلره ويردوكمز مالك وقوتلك وعمراوزيلغينك عشرى بونلره ويرمدى
بزانلرى عذابزله هلاك ايلدك ورسولة يرمزى چون تكذيب ايدرلر بنم بونلرك اوزرينه انكارم
ننه اولمه انلره نسبت پس بونلردخى حذر قلسونلر اولعذابزدركه انلره اولنان عذاب كبى بونلره دخى
اولمه ودخى بيورديكه قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَفُرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا
مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ يعنى اى محمد
بوكافرلره بدرستى بن سيزه وعظ ونصيحت ايده رم بركله ايله وبرخصلتله كه اكنى اكنى يا
لكزطوره سز الله ايچون ودخى امر ايده رم سيزه كم غايت تأمل ايدوب فكر ايده سز
كوكلوكزه انصافله نظر ايدوب كوره سز استبو سيرتى خالفكزه وموكزه دعوة قيلان
صاحبكزدن شديد دكن همچ برجنون فعلدن برسنه كورركزمى ياخود قولنده برياران سوز
تجربه ايتدكزمى هوالريكزه اويوب كندولريكزى هلاك ايتمك كندونصيحتكزه خير صانجى اولمك
الله ايچون هربريكز برد وست وبرياركزله برابر ده خلوت اوتوب بربرينه ديسونكه كل برو اوتو

يربيمزى كرچكلشلم فكرايدب طاشلم هيچ برجنته وكذب وسحر بوندن واقع اولدقده
ايمدى بونسنه دلالت قيلور كم اول حق نذير در ودخى بركسيه برايش شبهه اولسه حقيقتن
وسبه بين صورمق واشمكدر سزدخى بونبم امرمه اويله ايلان كورمك كم بن دكولم الا نور
قودجيم ودخى بيوردى قل ما سالتكم من اجر فهو لكم ان اجرى الا على الله وهو على
كل شئ شهيد قل ان ربى يقذف بالحق علام الغيوب قل جاء الحق وما يبدئ الباطل
وما يعيد يعنى حق تعالى بيورر يا محمد سبا سزدن بن تبليغ رسالت قلدوغمجون اكر اجر استرسم
اول الله حقى سزدن بكا نسنه كركمز دكلدر بنم اجرم وحقم الا الله تعالى اوزرينه در دكه ثواب
انذن اومرم بنم صدقلا يجم الله هدى دكه جميع نسنه اوزرينه اول حاضر در دكه بن نذير كوندو
رلدم بنده جنون يوقدر ودخى اينكم بنم ريتم حقى باطلدن بيان قيلمدر انلر كلامى حقدر
هر عيب اشترى بيلمدور ودخى اينكم اسلام ظاهر اولدى كلدى شيطانه يا صفم كم طيرلر
انده باطلدر فد رتلرى بمزكم بركسه براده لرودير كوره لر بونلرى حق تعالى اشدركم قادر در
ودخى بيوردى كم قل ان ضللت فانما اضل على نفسى وان اهتديت فبما يوحى الى ربى
انه سميع قريب ولو ترى اذ فزعوا فلا فوت واخذوا من مكان قريب وقالوا
امنا به وانى لهم التناوش من مكان بعيد يعنى ايت يا محمد اكر بن ضال اولوب
كمراه اولدمسه بنم اول ضال ليكم كناهى بنم نفسم اوزرينه در واكر مقدن بكا هدايت بو
لدمسه انكله بولدمكدن بكا وحى ايدب قرآنم بلدرديكه الله تعالى اشيدر بجيد رودخى يا محمد كوريدك
بونلرك قورقونجنى اولم وقتنده قورقوجق نسنه دكلكم عبرت الجق نسنه دراولوقت انلر

عقوبتله طوتيلور بر يقجق بر دكنه ايقارى التدن ياخود يراق المقدن عذاب طوعه طشره
طشره سزدن قبليه واول عذابى كوردكلرى وقت ديه لركه بزايمان كتوردك كه بو عذاب
حضور حق تعالى بوردر بونلره ايرشمكلك قنده اوليور يعنى آخرتده كيه ودنيايه كلمكى آرزو ايده لر
بواولجى دكل ودخى بيوردى كه وقد كفروا به من قبل ويقذفون بالغيب من مكان بعيد
وحيل بينهم وبين ما يشتهون كما فعل باشياعهم من قبل انهم كانوا فى شك
مريب يعنى بونلر انكار ايدر لر دى الله ورسوله وقرآنه اولمزدن اوكذن محمد سوكرلر
دى ساحر وكاهن ديرلر دى اول دنياده اويله ظن ايدرلر دى كه جهنم وجنت وبعث
يوقدر بوكر بريرمدن اقرار ايدرلر كه بونلر كله اول آرزولرى اراسنده حائل اولدى كه انكا
ايرشمكه امكان يوقدر نه ايمانه ونه توبه ايرشورلر زيرا وقت فوت اولدى دنيايه رجعت
امكى خود قنده نكم بونلردن ايدرو بونلرك اهل دنيادن اشلندى بونلره ودخى اويله
اشلنلر زيرا بونلر كذب ولره واقع اولجق نسنه لرى شك ايدر واردر اما شكارين ودخى
بلمزلر اول وقت بله لركه نه صفجق بر بوله لرونه قاچاجق ناچار اولوب تسليم اولدر

سورة الفاطر خمس واربعون ايه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله فاطر السموات والارض جاعل الملائكة رسلا اولى اجنحة مثنى
وثلاث ورباع يزيد فى الخلق ما يشاء ان الله على كل شئ قدير يعنى شكر وسپاس
اول الله كم كوكلرى ويرلرى يراديجيدر يوغيكن وار قيلمدر انلر مثلى يوق ودخى اول مقرب
فرشته لردر كه جبرائل ومكائيل واسرافيل وعزرائيل در وكرام الكاتبين در وعليهم السلام

وبونلری بیلیورلر نقی کوندرمکه اتمرلر بعضیسی ایکی قتلو در و بعضیلری اوچ قتلو در
وبعضیلری دورت قتلو در ابن شهابدن روایتدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
دیلدیکه جبرائیل علیه السلام کندو صورتی اوزره کوره جبرائیل عم دیدیکه یارسول الله طا
قتلرینه رسول الله بیوردی یا جبرائیل سورنکه کوره رسول الله مصلایه چقدی
کچه وقتی آیدن ایدی جبرائیل عم عمان کوکده اولان صورتیلم کوره رکه یشاری رسول الله صلی
وسلم طاقتی قالیوب عقلی کیدی نیزه مان جبرائیل عم رسول الله یی طوتوب برانی کوکسی
اوزرینه قیوب برانی یغری اراسنه قودی عقلی کلدی دیدیکه سبحان الله بن ظن امتم دیکه
بوعظمتلو نسنه مخلوق اولمه جبرائیل عم دیدیکه اکر اسرافیلی کوریدک حال نه اولیدی اسرافیلک
اون ایکی قنادی وار برقنادی مشرقده وبرقنادی مغربده یدرستی عرش الله ایکی یغرینک
اوزرینه دیوقوف اولور الله تعالی الله عظمتندن شویله کوجیلور که برکوجک سرچیه دوشنه
ناکه اول عرشی کوره عزالا الله تعالی الله عظمتی برله وقتی وقتنه زیاده نسنه دیلرسه یرادی
قادر در وقتی بیوردیکه مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ
فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ یعنی شول خیرلرکه الله تعالی قولقری اوزره
ارسال ایدوب کوندریا رحمت یغورلرین یغدورهیچ برکسنه الله تعالی قدرتی یوقدرکه انی
منع ایده بله یاخود شول رزقکم وقتی حبس ایدوب کوندرمیه الله تعالیدن غیری
کسنه طاقتی یوقدرکه انی ویره بله عزیز درحکم انجه لیدر امساک ایدر وحکیمدر قولقرینه رسالت
ایدر بول رزقنی قولقرینه ویرر وقتی بیوردیکه یَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ یعنی
وقتی بیوردیکم ای آدم اوغلنری ذکر ایدک الله تعالینک نعمتلرینکم سیزک اوزرکزه
انعام قلدی تسبیح التهدن غیری برخالق وار میدرکه سیزه یردن کوکدن رزق ودر
حقیقت بونی بیلورسزکه التهدن غیری خالق یوق ورزق ویرمکه وقتی اندن غیری رازق
یوق خالق مطلق ورازق وقتی اولدراندن غیری کسنه یوقدرسزه بو احسانلری اشلین
اولدرسیزانی بیلورکن تکذیب لدوکزجون بیلورسزخالق مطلق اولدروقتی رسولنه
تسلی ایدوب بیوردیکه وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ یعنی وقتی بیوررسیا محمد اول قومك زحمتلرینه صبرایلدیلر طار لغنه اکرچه بونلر
سنی یالانلر لرتحقیق سندن ایدوکلرن رسولترمزدنی تکذیب اولندلر صبرایلدیلر سندنی
صبرایلدکم بونلرك عاقبت دونب کلجك یرلری یزدن یکا دیرسزلری افعالرینه
مکافات قیله وزوقتی مکه اهلنه خطاب ایدوب بیوردیکه یَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ إِنَّ
الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ
أَصْحَابِ السَّعِيرِ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّا
لِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ یعنی ای مکه کافرلری حقیقت بیلوکم وقتی
وعده قلدوقتی حقدر بعث حقدر اول نه کم دیدی اولجقدر امّا بو دنیا حیاتی سزی
مغرور قلدی حیاتی باقی ترك ایتدوکزدن الدایجی شیطان سیزی حق تعالینک رحمتله

وكرمط كريمور ورحيم ودود والوا معون كه كوكلوكزه شيطان وسوه سه ايدب ديه كه
سزنه ديلرسكز اشلرك بدرستى الله تع غفور در كناهلرى يرلغور وكچمكناهلرى عفو ايدر
بوكلمى شيطانك باطل خيالينه تيدر اهل بطلانك كوكلنه براغور اغوا ويرور كه اخرت سعا
دتندن محروم قوماسنجون زبر اسلوم در اولمزين اوغل وتخم صاحبين اكن اوحق
غايت احتملدر ودخى حق تع بيورديكه تحقيق شيطان سزلرك دشمنكزدر سزلرى دشمن
طوتك امرنه مطيع اولمك الله امرنه مطيع اولك زبرا بجن سز حق تعالىيه مطيع اولسكز
كرچك شيطانى عدو طوتمش اولور سز واكر شيطانه مطيع اولسكز انك حزبندن اولور
اول خود دايم دعوت ايدر خزبنى كفر وشركه كه انكله اصحاب سعير دن اولرسن انكه
شيطانه متابعت قلوب صقه انكار قلدرلر اخرتده عذاب شديد اولنسرلر وانكه اكا
مخالفت قلوب الله تعالىيه ايمان كتورديلر ورسولى كوچكلايلر وكم كلو عملر اخلديلر انكه
دنيادە نصرت ومغفرت وارركه كناهلرى يرلغنه واخرتده اولومريتلرو ارجنتك
ايچنده ودخى بيورويكه اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوْٓءُ عَمَلِهٖ فَرَاٰهُ حَسَنًا فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ
يَّشَآءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرٰتٍ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا
يَصْنَعُوْنَ يعنى حق تع بيوردرسول كسه كم اندن قبيح عملى اكا حوش كوسترلسه اول
قباحت اوزرينه اكا مى بكزركه عمل قبيح اكا تزيين اولنمز اكا اول كريه كوسترلوب
هدايت يولن طوتوه اول اكا بكزمز بدرستى حق تع اكا كيم ديلرسه طريق دينده كمراه قيلور
خباثت باطنلرن اوترو وكيم ديلرسه طريق هدايته ودين اسلامه دلالت قيلور

صفايى

صفايى باطنلرن اوترو سن نفسكى انلرك ايمانه كلمه مسلمدن اوترو هلاكى ايدرسيلر سن
انلرك اوزرينه حسرت يوب نفسكى هلاك قيلغلكه تحقيق الله تع انلرك خيرلرن وشرلرين
نه اشلدكلرين بيلور كيرو اكا مجازات قيلور ودخى كندوانعام مندن خبرو برب بوردى
وَاللّٰهُ الَّذِيْٓ اَرْسَلَ الرِّيٰحَ فَتُثِيْرُ سَحَابًا فَسُقْنٰهُ اِلٰى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا كَذٰلِكَ النُّشُوْرُ مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَمِيْعًا اِلَيْهِ يَصْعَدُ
الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهٗ وَالَّذِيْنَ يَمْكُرُوْنَ السَّيِّاٰتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ
وَمَكْرُ اُولٰٓئِكَ هُوَ يَبُوْرُ يعنى حق تع بيوردكه بويللرى قوبويوردوخى بويللرى قوپاريرز
واول بويللرى يغورايله صوايرز قلدوه اولش وقوروميش بروارايسه اكا النيروز اولدكدن
صكره اول يرى بزكيرو ديرلدورز انواع سبزه واللرحزين قيلورز اولدنصكره اولولرى ودخى
بعث اولنوب قومن انجيلندرودخى بيوردكم هركسكم عزت طلب ايسه اول منه طاپمغله اول
محالدركم كه عزت ديلرسه الله تعالىيه عبادت قلغله طلب ايتسونكه جميع عزت حق تعالىنكدر
الله تعالىيه صعود ايدركلمه توحيد ودخى كوكلوسوزلوكم قوله حاصل اولور وانى حق مزكوكه
الاركوكلو عملرانى قبولكه سوزكوكلو اولمعل اوليه اولسوزدخى رد اولنور ودخى اول عمل
صالحدركه صاحبنى حق تع قتنه رفيع ايدر ودخى انلركم شرك ايدوب رياخود عملى ريا ايله
قلدرلرانلره آخرتده قتى عذاب واردر انلرك شرك وفتى انلره هلاكلدر ايدى نجات بولسر
وكلدر ودخى بيوردى وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ اَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ
مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهٖ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ وَّلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهٖٓ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ

ان ذلك على الله يسير يعنى لملكم وما لم يكن اذ مدد حق تعالى فى طبراقدن برندى وسزك
جملكز اندندر وانك نظمه سندندر الدن سيرك لونكزى انواع اوزن قلدى بعضكز قول
وبعضكز صاروو بعضكز قره ودخى بيوردق بنى براك وبكا عبادت قيلماك ذكر ايدك بيلماك
هرنسنه نيم دعملم اولور تاسؤل عودت حاصل اولوب كتورد وكى مدتى بتوب طوغر دوغى
دكلدر الا الله تعالينك ويلكيلد ردودخى هيچ بركسنك عمرى اوزنه وقصلمه الا بوجلسى
لوح محفوظده بيان اولمشدر بدرستى حق تعاليه بونى حفظ ايتمك اسان دركه هيچ برمشكل اينش
بوقدر ودخى بيوردكه وما يستوى البحران هذا عذب فرات سائغ شرابه وهذا ملح
اجاج ومن كل تاكلون لحما طريا وتستخرجون حلية تلبسونها وترى الفلك فيه
مواخر لتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون يعنى حق تعالا بيوردكه بوخلق ايدوكز دكزدن
دن ايكسى برابر دكلدر بربنك صويى كركلوا بجمك لكى اسان در وبرى غايت طوزلو اجمكلكى
براز اذى هلاك ايدر اما دكزلرك آجى وطتلو سندن تازه بالق اتدرين برسز واجى دكز
دن انجو لرچيقار درسز وانى اراكزده موش استعمال ايدرسز هور تلريكزه زينت ايدب كيدورد رسز
ايمدى بوسؤلدر دمؤمنلكا قولك حالنه مؤمن طتلو دكز كبيدر محاصب منفعتدر كافراجى
دكز كبيدر منفعتى بوق بالعذن وانجودن غيرى بالغين يملك انك مالين يملك كبيدر باسيله
ياخراجيله وانجدن انجو جمعى بلدن دنيانه مسلمان كلمكدر سزكم وليد بلدن خالد كلدى
رسول الله ملعدارى اولدى وابوجهل بلدن عكرمه كلدى ودخى بونلر كبى ودخى كورسك
اول كيمسه دكز اچنده انوكلم بونچه ولايته تجارت قلارسز الله تعالا فضلدن رزقلرى طلب

ايدرسز تا اولكه سيزه نعمت ويرن پادشاهه شكر ايده سزنعمتكزه دخى زياده اولوه وذخى بيور
ديكه يولج الليل فى النهار ويولج النهار فى الليل وسخر الشمس والقمر كل يجرى
لاجل مسمى ذلكم الله ربكم له الملك والذين تدعون من دونه ما يملكون من
قطمير ان تدعوهم لا يسمعوا دعاءكم ولو سمعوا ما استجابوا لكم ويوم القيمة
يكفرون بشركم ولا ينبئك مثل خبير يعنى الله تعالينك قدرتى تاثير لرندن بر
دخى بودركم كجه كيوررك كوندوزه وكوندوزى كجه ودخى آيلم كنش آدمراو غلنه يجوت
سخر قلمشدر هربرى فلكده دوراير هركيم منازلرندن برمنزله غروب ايدرتا اقصاء
منازله ايرينجه بوسيرلرا وزره اول ايكسى دايمدرتا اكاد كينكه قيامت كونى ظهوره
كله شبوجمله سى قدرت اثرى برله وجوده كتوردن الله سزك ربكزدن غيريه عبادت
قيلماك شونلركم سزالله دن غيريه طبرسزكه صمادر وانلر برقطميره اولميان بنده بيله كه
سيزه منفعتى طوقه اكريواريه دعا قيلسه سزاشيدر وكلمز درهرتقديرتقديركه اشيده لر
اجابت ايدب برحاجتكزى بورر وكلمز بوجمله سيله يارين قيامت كونده سيزك عبادتكزه
دن كذولرى برى قيلوب ويسرلركه سزعبادت ايدر وكلمز بكم معبود كزشيطان
ايدى اكا متابعت قيلوب بوشركم مبتلا اولدوكز پس حق تعالا رسولنه بيوردكه يا محمد صيح
سكا آخرت احوالندن وبوكافرلرك صفتلريله قصه لرى قيامتده نه اولسرهيچ ربك كبى بر
خبرويجى بوقدر قولنده ريب وكمان يوقدر ودخى بيوردكه يا ايها الناس انتم الفقراء
الى الله والله هو الغنى الحميد ان يشا يذهبكم ويات بخلق جديد وما ذلك على الله

یعنی حق تعالی میفرماید که ای پیغمبر ای مردمان که محتاج حق تعالی اند غنی است حق تعالی از همه چیز
لیکن الله تعالی خلق را میآفریند و رزق میدهد و مغفرت میکند و بر بندگان خود رحیم است و
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را
بر مخلوقات آنچه خواهد میکند و در سلطنت او هیچ کس را شریک نیست و در فعل او هیچ کس را
دخلی نیست و در ذات و صفات او هیچ کس را مجال دخول نیست و در ملک او هیچ کس را

دخی چاره اولیه دونه عورتنه باشه بونلرده نجاره اولیه ایدی ای بچاره غافل بونلر کون
سن دنیاده دینکی براغوب نکرنه عاصی اولورسک سکا بونلردن برحبه قدر دردمان اولیوب
چاره اولیه وارکندوقیدک قورکه انلرسکا محتاج اولهلرو دخی بوردیکه یا محمد سنک انذار
ایدب قورقدیغکدن شول کسلر قورقرلرکه اللهم ایمانی وارد اول کورمدکلری نسنلردن
قورقب نکرلیکون عبادت ایدرلر و نمازلرین وقبلهلرو دخی هرکسه کم کلمه توحیدیرله
کندو نفسنی پاک و زکات ویرمکلرهم مالنی هم نفسنی پاک ایدب ایدی بدرستی انک فایده
سی کروکندویه راجعدر الله تعالی انذن منزهدر دونب وارمز بری الله تعالی حضرتیدرکه
قوقوله عملارینه کوره بجازات قیلم خیرواکرشر و دخی بوردی وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ
وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ
إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ یعنی حق تعالی
بیوردیکه کوزلو ایله کوزسز نسنه برابر دکلدر کافر ایله مؤمن دخی برابر دکلدر زیرا کافر کوزسز
کوردر هدایت بولمز کوردر مزاول تن کوزی کوردوکنه اعتبار اولمز اول کوزسز حیوانده دخی
اولور اما مؤمن کوزی اولدرکه کوکل کوزیله نظر ایدب حقی باطلدن بیلوب باطلی ترک ایدب
حقه متابعت قیلدی و دخی کفر مثلی ظلمات کبیدرکه ایچنده بونچه مهلکلر وار انکا کیرن
هلاک اولور و ایمان نوری اولدرکه هرنده وه اولورسه منور قیلور انک صاحبی انوکلهه
بولنده اولن مخاطره لرو مهلکلردن خلاص بولور کندوی صاغلوب انکا دوشمز
و دخی بوردی استی ایله کولکه برابر دکل زیرا استیده نفس متألم اولور و کولکده راحت

حاصل اولور بیلجا غیلط اصوردخی براصوردکلدرودخی صوتیغ بوردی دیرلرله اولولربرابر
دکلدردیدرسنی یا محمد سن بودعونکی کیمه دیلرسان اشذوره مرسلك حق تعالی کیمه دیلرسه انکا
اشذوره راشذوکیله متعظا اولوب حقه اجابت ایدیوکا فرلرقهرده یمان اولولرکیدرسن
اولولره خبرنه وقت ایرشذوره سن دکل سین سن الابرتورقدوجی سین وبرذن خبرایرشذوره
بر جی سین سن انی بیرینه کتوریاتی حسابلری بزم قتزده درودخی بوردیکه اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ
بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَاِنْ مِنْ اُمَّةٍ اِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ثُمَّ اَخَذْتُ
الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ يعنی بوردیکه یا محمد تحقیق برسنی کوندردك فرانلرحقی
بیان قلغچون که مؤمنلره بشارتجی اولاسن وکافرلره عذابله قورداسین سندن اولرو
دخی برامت کچمدی الا انلره دخی برر رسول کلوب حقی بیان ایلدی بونلرسنی یالانلیه قدرنه طاریغمه که
اول بونلردن اوّل کیمسه دخی یالانلیه رسولرینیکه انلره کلدی ودخی کندولردن ایلروکچمیش خبر
لرین دکوردی دخی برکتابله کلدیکه حق بولی روشن قیلمیدرچون اولکافرلرانلری تکذیب
ایدیب مخالفت قیلدیلرسنده دخی انلری عقوبت ایله طوتوب هلاك ایلدم پس بنم انکارمه وانلرك
اوزرینه حالدرین تغییر اتمك لکم عقوبتدن ارتق نه اولیه ودخی بوردیکه اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ
اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ
وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْاَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ
اَلْوَانُهُ كَذٰلِكَ اِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ يعنی حق تعالی

بوردیکه

بوردیکه کورمزمسن یا محمد الله تعالی بدرستی کوکلدن یاغمورلری اندروب اوکلدن یمشلر
یوزرچقاردرانواع وورلو مختلف رنکلرله کی صوکی قزل کی طتلو کی اکنی ودخی طاغلرده بیضه
یوآدمدن وحیوانلردن رنکلری مختلف بربرینه بکزرمزپس برادلن خلقده یحقیق قورقار الله دن
لاشونلرکم عالملرودرزیرا بوعالملرحق تعالیدن محفوظدن فکرایدب انلر عظیمتن وانلر قدر
رتن اکلرلر واندن قورقب مخالفت قلمزلرواکا عاصی اولمزلرانلر عقابن ومطیع اولنلرانلر ثوابن
اکلیوب بیلورلرپس عالم اولدرکه انلر الله دن قورقسی اولهعلمی مقتضا سنیجه عمل ایده الاعالم اولم
محبت دنیا وعزت منصب ومال جمع اتمك رنجنه مبتلا اولهعلمك لذتی انلرن رفع اولیوب
علم انلر اوزرینه حجت اولور الله تعالی قتده لرخشن ناس اولورا کرجمیع علومی کندویه حاصل اولسه
دخی اعتباریوق چون دنیایی آخرت اوزرینه ترجیح اتمزی علمن دنیایه آلت ایدنمزی زیرا مجرد
کثرت علمه تقرب حاصل اتمزاکر اولم اولیدی شیطان مقرب کمسه اولمیدی چون نعلی علم مخالف
بولنمزی مردود اولدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سؤال ایدیلرخلقك شرلوسی کیدر
بیوردیلرکه ای بنم خالقم دیم سن یرلغه عالملری عالملردن شرلوکسه یوقدرچاکه فساد
اوزره اولمزیرا اولمزدن برعالمکه فساد اوزره اولهسبیدرعالمیلك فسادنه امّا الله تعالی
عزیزدرملکی ایچنده غفوردرپرلغه شونلرکم توبه ایلیه ودخی بوردیکه اِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ
كِتَابَ اللّٰهِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ لِيُوَفِّيَهُمْ اُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ اِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ وَالَّذِي
اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ

يعنى شونكرم الله تيغ كتابن اوقورلر وانك حكمنه متابعت ايدرلر وقيلنه نازلرين ادا ايدرلر
ودخى انكره احسان قلدوغنه مالكدن برفرد رضا مزايجون تصدق ايدرلركاه سرًّا كاه علانيةً
ويردلر بوجمله يسندن مراد نرى وانيدرى بربجارتدركه صوكى هلاكلك اوليه بلكه طيب خاطر
حاصل اولمكه جنتدر ودنياده كى حيات فانى بدلنه حيات باقى اولنه ودخى امرلركه حق تيغ
بونرك عملرينك اجرلرينى كامل قيلوبره ودخى كذوفضلدن ثوابلرنى ومرتبه لرنى زياده قيلوبره
اول لغفور در توبه قبلنرى برلغرد خى شكور در بونردن ازعبادتى قبول ايدوب ثوابلرويرر
ودخى بيورديكه شول نسنه كم برسكا انى كوندردك قرآنله جبرائيلدر انى وردوكى قرآن حقدركه
انده شك يوقدر اوكنجه اينكتابنرى كرچكليه بيدر ويبودخى انده موافقدر وحكمرى بربرينه
تناقض دكلدر تحقيق حق تيغ قولرينك اعمالرينه خبيردر دوكلى دقايقدرينى بيلور ودخى بيورر

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ يعنى حق تيغ
بيوردىكه قرآنى تأخير ايلدك ايلروكجى امتلردن انده ويرمدك قولرمزدن بونرى
اورندولدكم حبيبمز محمده بونرى امت قلدق بوكتاب شريفى ودخى بونره ويردك امابو
قولرمزدخى اوچ قسم اولدى برقسمى كندويه ظالم اولدى وايكنجى قسمى مقتصد اولدى واوچنجى
خيرده اوكردوجى اولدى امااولكى نفسنه ظالم اولدى كافردر ومقتصد اولان منافقدر
وخيره اوكردوجى اولان مؤمندر اكرسوآل ايدرسه كم حق تيغ كلامنده بونظالمى مقدم طوتوب
سابقى مؤخر قلدوغنه حكمت ندركدر ايدكم سابقى مقدم طوتايدى ظالم اوزره حكمت بودركم

سابقلر

سابقلر نفسلرنده عجيبه دوشيلر وظالملردخى حق تعالينك رحمتيله نوميد اولميه بونكله بيورر

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا
حَرِيرٌ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ
الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا لُغُوبٌ يعنى حق تيغ بوردىكه بونلرك
مؤمنلردر بونلرك داراقامتى جنات عدندركه انكا كيرورلر واندە زين ايچون التوندن
ايجوندن بزكلر قولرينه طاقدرلر وطونلرى دخى حريردن اولمه اويله حريركه قدوت سابقدن
اولمه چون جنت اهلى جنته كيروب برلوبرينه مقرّ اولدقده ايدرلر الحمد لله هزار حمد وثنا اول
اول الله كه بزدن اولوم غصه سين وخوف غصه سين كيدردى اول اسباب معيشت تشو
يشلرين بزدن دفع ايلدى صراطى سلامتله كچوب مقام سعادته ايرشدوردى تحقيق برمز رحمن
غفور در توبه ايدنرى برلغر وشكور در ازعمله چوق ثوابلر ويرر قتكه لخلاصيله اولمه دخى
شكر فى حداول الله كم بزى اندوب قرار طوتدردى بومقام خلدده كذوكرميله ايرق
بومقامده بزه زحمت اولمق دكل وبوريلوب عاجز اولمق حاصل اولمق دكل تكم دنياده ايدر
يشوردى ودخى بيوردىكه وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا
يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا
نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ
فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ يعنى شونلركم حق تعالينك وحدانيتنه انكار ايدرلر ورسولنى
تكذيب ايدرلر انده مقام جهنمده كه انلرك عذابنده مخفف اولمز انلرك اوزرينه اولم حكمى اولنمه كه اولم

عذابدن خلاص بولمز وبر ساعت عذابلری تخفیف اولنمیه جکدر دیکلدکدن پس بر جمیع کافرلره
اشبو تجلیلی جزا قیلوب رز کفرلری مقابله سنده بوعالمده که انرمدد ویوفریاد ایدیب عذاب
ایچنده چاغرشوب ولو دیه لوکه ای پروردگار جفاکار بزی بوندن ناکه وارب صالح عمل اشلیوز
شمدیه دک قیلدوغز شرکی ترک ایده وزجق تجا قیلندن جواب ایرشه که بزسیزه دنیاده شول
عمر مهلت ویرمدکمی اوکلفلک استیجن اندن اوکلنه ایدی وسیزه فور قدوجی لیکی کوندرمدکمی
صاچکز صفاکز اکرمدی سیزه اولم یعنی لعنجن خبر ویردی قرآن سیزه خبر ویرمدیمی سزک
عذر یکز قبول اولنمز طادث عذابلری اوایچنده که بزه شریک کوشکز بوکون برکسه یوقدرکم
مانع اولوب عذابمزدن قورتره ودخی بوردیکم ان الله عالم الغیب السموات والارض انه
علیم بذات الصدور وهو الذی جعلکم خلائف فی الارض فمن کفر فعلیه کفره ولا یزید
الکافرین کفرهم الا خسارا یعنی تحقیق الله تجا برایله کوکلرایچنده اولان غبیلری بیلور انی
دخی بیلورکم اکر کافرلر دوندریلوب کیرو دنیایه وارسلرهمان کیرو اوتکی اشلرینه دونرلر
زیرا تحقیق الله تجا قولرنک کوکلاری ایچنده کنی بیلور اکر خیر واکر شر ودرحق تجا بوردر
ایت یامحمد بوکافرلره اول الله دکم سیزدن ایدوکی امتلری کیدوب سیزی انلرک برینه خلف
دیکوب ساکلدوردی هرکسه کم سیزدن الله تعالینک بولکه انکار ایتسه انک کفری ضرری
کروکذوبه اولور کافرلرک کفری زیاده قلمز الله تجا قتنه الا قتی غضبی ارتوردکم انکله عقوبتی
مستحق اولورودخی ارتر مز الا آخرتده عین حسران ارتوردکم هیچ بروجهله نذارکی بولمز و
دخی بوردیکم قل ارایتم شرکاءکم الذین تدعون من دون الله ارونی ماذا خلقوا

من

من الارض ام لهم شرک فی السموات ام اتیناهم کتابا فهم علی بینة منه بل ان
یعد الظالمون بعضهم بعضا الا غرورا یعنی حق تجا بوردیکه یامحمد ایت اولکافره الله
تعالیه شریک طوتوب عبادت قلدوغکز تکریی قوب بیلوره بوعالمده ن انلردخی نه یرادیلرکا
کوستوک یاخود بوعالمدن بکرک بوکوکلری برادتعده معاونلری می وارناکه انلرن اولرک دخی
نصیبی اولهیاخود بزبونلره کتابمی ویردک که انلرن اجنده بزن کفر ایتمکده حجتلری اوله اندخی انکله
بیان اوزره اولرمعبود طوتندقلرینک نه سنه براتمخه قدرتی وار بونلرک بعضسنک وعده
سی بعضسنه یعنی شیاطین بوکافرلره دیدیلرکه بومعبودلرکزیادین سیزه شفیع اولوب قورتره
انکله بولرک سوزی دکلدر الا باطل کلامدر الدایوب غروره براغدر ودخی بوردیکران الله
یمسک السموات والارض ان تزولا ولئن زالتا ان امسکهما من احد من بعده انه کان
حلیما غفورا یعنی تحقیق حق تعالیدرکه بویرلری کوکلری قدرتی برله صقلر زایل اولمسون دیو
وقیامت کونده بوکوکلر زایل اولسلر صیح برکسنک قدرتی یتمزکه طوتوبیله بدرستی حق تعالی
حلیمدر حلم ایدر بوکافرلرک سوزلرینه کم دیرلرالله تعالینک ولدی وار یعنی اولدیکم بوسو
زلرینه عیتبندن کوکلر زایل اولیه برزدن اماحق تعالینک قدرتی امساک ایتدیکم زایل اولمدی
ودخی اول غفور در توبه ایدنلری عفو ایدر وعاصیلره تعجیل عقوبت ایتمز مهلت ویردکم برزدن
ایروب استغفار کلمه رودخی بوردیکم واقسموا بالله جهد ایمانهم لئن جاءهم نذیر
لیکونن اهدی من احدی الامم فلما جاءهم نذیر ما زادهم الا نفورا استکبارا
فی الارض ومکر السیئ ولا یحیق المکر السیئ الا باهله فهل ینظرون الا سنة الاولین

فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَحْوِيلًا يعنى اول مكه كافرلرى يهود دكرى
ونصارايلرى تعبير وتعيب ايدرلر پيغمبرلرين بلاتلد قاريجون ديرلرديكم والله اكر بزه
رسول كلسيدى يهود ياردن ونصارادن دخى نوابلورق دين بزطوتيدق چونكم محمدى برلره
رسول كوندردك اول محمد ك كلمكلكى بوندن ارتورمدى الاهدايندن ابراقلق ارتوردى
دخى ياوز تدبيرلرارتردى كه جمع اولوب اتفاق قلدلرسولى قتل ايتمكه ايشته اول ياوزمكركم
عقوبتى الاكرواهلنه ايرشورير بوندن منتظر دكلمز الا اولكيلرك عادتندكه بونده دخى انجلين
عقوبت ايرشوب هلاك ايليه پس حق تعالينك سنتى عذاب ايندكده تبديل اولماز ايمدى سن
باخود برغيرى كمسنك قدرتى يوقدركه تبديل قيله ودخى يوردوكم اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ
مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا يعنى حق تعالى بيوردوكم بومكه
كافرلرى بربوزندن سفرايدوب يورومزلرمكه كوره لرعبرت الركمدولردن ايلروكلدكلرك
احوالندن كم عاقبتلرى نيه ايرشدى حال بوردوكم انلرك قوتى وشوكتى بولردن ارتوق
ايدى ولشكرلرى دخى چوغيدى هيچ بركمسنك قدرتى يوقدركم حق تعالينك عذابندن
قچوب قورتولمه دنه كوكلرده نه يرلرده زيرا الله تعالى عليم در نه يرواراييسه كورر انك نظرنده
هيچ شئ غائب اولمز قادر در قدرتى يتركه هرقنده اولورسه طوته ودخى يوردوكم
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا يعنى حق تعالى اكر عاصى اولوب

كناه اشبنارى كماهلرزن اولتور وعقوبتله طوتسه ايدى هيچ بريرده زنده برديرن نورحيوان
قالميدى هلاك اولديدى يعنى ظالملرى يتميدى ليكن حق تعالى هلاك ايتمكه تأخير
ايدر شول وقته دكين كه لوح محفوظده مقدر اولوب بازلمشدر قيامكم اول
حيا تلرى مدتلرى تمام اولدى بدرستى الله تعالى قوتلرينك حالتدن
بصيردركه درنه اشلدكلرين بارين هربرينه مجازات قيلور عدل
برله هيچ حيف اولمز دوايندر رسول الثقلين هركيم بوسوره
اوقسه بارين قيامت كوندن سكرجنتك قپوسى كا اچلر
هربرقپودن فرشتهلر انى دعوت قلمق هرقنى
قپودن ديلرسه اندن كيره الثقلين رزقنا
ولوالدينا ولجميع امة محمد صلى الله
تعالى عليه وسلم صدق رسول الله

من سبحانه وتعالى اشبو قرآن كريمى وفرقانى عظمى اوقيوب
ديكلينلرى مرجيپله عمل ايدوب مؤمن مصدق قارداشلرى
وبونى بازن اسمعيلى اوقيوب استماع ايدنلر
دعاخيرله يادبيوره لركه الفقير
اسمعيل جوربالى حماعت طغان ايكى
درمحافظه سلمشدر